

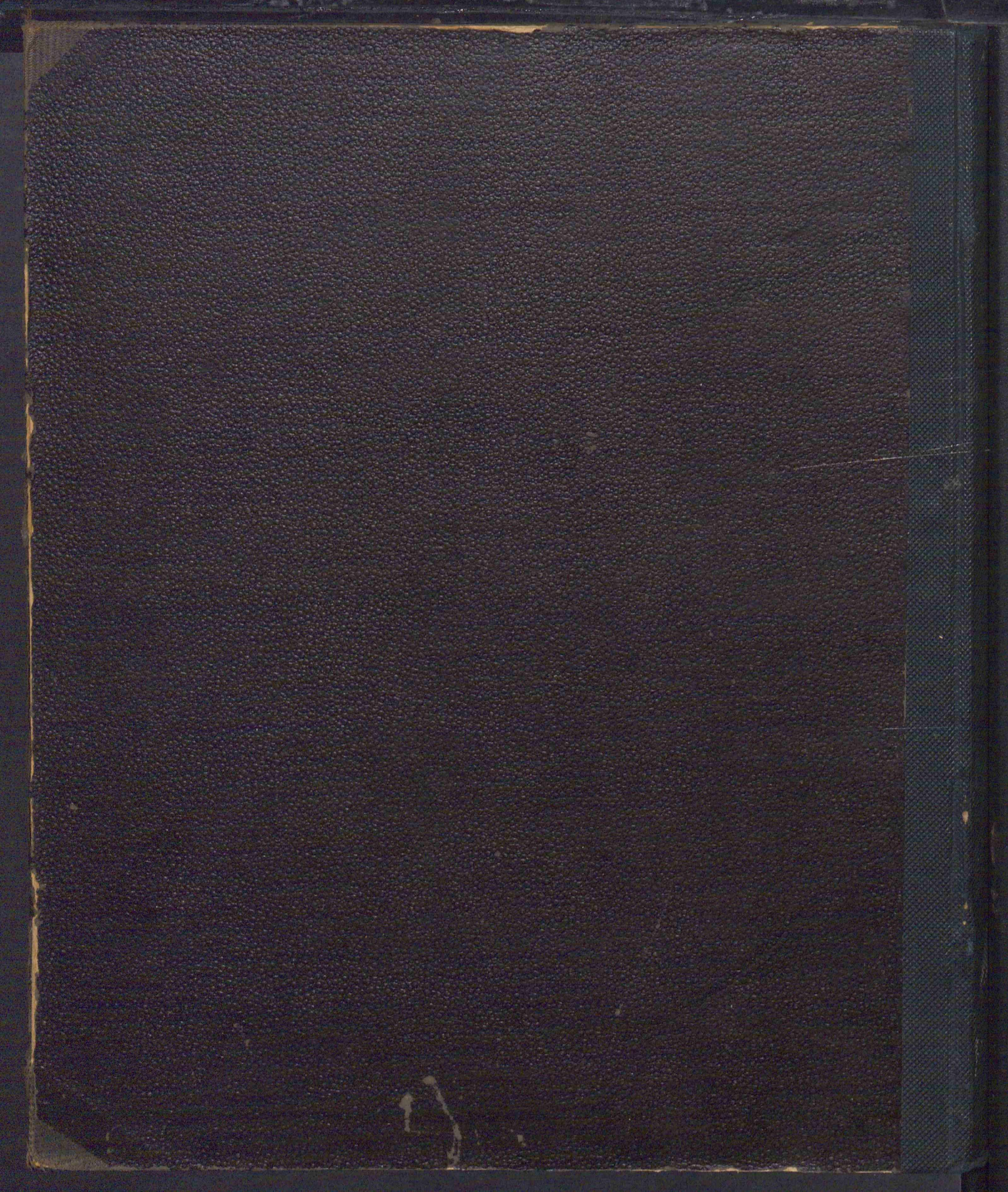
B

309.

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 309

ספר

מעמי מצות

שהיברחד מן קמאי איש אלהים הר' מנחם בר' משה הבבלי רקנטי זצוק"ל

עם ספר

בארת המים

כולל שבע בארות שתים מהן תפרדנה להיות זר סביב להספר הנ"ל

ונקראות בשמותן

- (6) באר מרים (6) באר מרים
- (3) באר משה (3) באר משה
- (2) באר לחי רא"י (2) באר לחי רא"י
- (7) באר עשק (7) באר עשק
- (8) באר רחובות (8) באר רחובות
- (1) באר שטגה (1) באר שטגה
- (2) באר מים חיים (2) באר מים חיים

לפי דברי ר' אבהו

לפי דברי ר' אבהו

כל אלה חיצונים והיו לספר אחד ומני אברהם אבלי זהרני סגנון אשר סי' אפורקים לשם ולתהלה מוס' מרדכי קאנארפאגיל ז"ל נקי רישא. ומתן סגני סגני הסכנד וכו' מהורד ישראל חיאר כ"י נק"ק רומנאב יע"א.

הספר טעמי מצות הוצא מאתן סגני עיס"ק חנרון תצ"צ לעיר לונדון להדפוס סנת סל"א ואח"כ לאח"ד וחלקו סנת סג"ז ומקס"ד בהסכמות הרה"ק צעמ"ס סו"מ חכם צבי והרס"ג סק' מהר"ר ישראל המגיד נשלים דק' קאזניטין זכ"ע ועכ"י :

Tame Micwes mit Beeiros Hamaim

Eigenthum des Verfassers

ABRAHAM KANARVOGEL AUS RZESZOW

Wohnhaft in Rymanow Kreiss Sanok

Nachdruck Verboten

PRZEMYŚL

Druck Żupnik, Knoller & Hamerszmidt

1888.

מודעה

כל מקום עזבתי בספרי זה מלת גוי ככרי או עכו"ם וכדומה אין הכונה כ"א על עובדי כוכבים ומזלות
הסוטרקון של עכו"ם. שהיו אז ציני המלמוד והיו מעשיהם זרים אבל לאומות שאנחנו דרים ביניהם תחויבים
אנחנו לדרוש שלומם ועוצתם כאנור (ירמ"י כ"ט) וצנעניות אבות ס"ג ת"צ הוי מחפלה בשלומם של מלכות
ועיין בדברי הרמב"ם ז"ל ה' מלכים פ"י ס"ג והצנתי בדבריו להלן בצאר נעשה ע' רל"ב :

והנני נזהיר שלא ירם אדם את ידו להדפיס את הס' הזה כעמכונתו או שלא כעמכונתו הן כל הצורות והן
צאר אמת משעשע צורות שלי רשותי הן צמדיכם זו והן צמדיכם אחרת :

אברהם אבלי הנ"ל

הסכמות

הסכמת הרב הגאון המובהק מריק ונקי אולר זלום הסלם
צמעות וצמעות טובות לפני מלכים יתלצ וכו' .
כס"ח מוס' בנימין ארי' הכהן ווייס שליט"א האב"ד נק'
משערנאוויטץ והגליל :

נערתתי לנקשה מוכ"ז המריק המופלג צמתי מוס' אברהם
אבלי כ"י מק' רימנאב. המסתדל כעת למדס אור
פני הספר הקדוש טעמי המצות מהגאון הקדוש מוהר"מ
רקנטי זל"ה"ה. עם בארות המים אשר כרה המו"ל כ"י
צמטעות ידיעותיו הנכבדות חפר ומלא מים חיים להרות
נפש לתאה לטעות דבר ה' הגאון הקדוש הכ"ל, ולגולל אצני
הטעיות אשר נפלו בדברי הקדושים דפוסים הקדומים. גם
פירטם צדק השכל מועלות ודעת. גם ספח לזא אחרות נגאונים
ולדיקים מטובלים זהב המורס והיכאה. ומקוטטים צמעות
נכבדות נאח המו"ל כ"י ושימר פני להיות צמוכתי ידו צמח
לו מנחתי הנכחי להסכים על ידו צמולות דברים הנכבדים
לאור עולם צלירוף דברי הגאונים הקדושים. ולאחר מלא הרב
המו"ל חן צעירי, גם הערותיו הנחמדות. אס כי נעטו אשר
ה" לפני צמ"ז מנלתי חן צמרי חן ונועם, ע"כ לא יכלתי
למוע עוב מנחו ומלחה פני כל יודעי. ושמועתי טעמי. לקחם
לגדור גדר לכל יסיוו גבולו ח"ו צמטץ זמן הקלוב
נמוק המנועלה יר"ה. וסלא ליקום צמור משיג גבול וכו' :
דברי הכותב למען כבוד מוס"ק וגדולי' המכבד כבוד מכבדי' כ"ח יוס' ו' עמ"ק כ"ב סיון מרמ"ח לפ"ק פה משערנאוויטץ.
בנימין ארי' הכהן ווייס אב"ד צמ"ק הכ"ל והגליל :

כבוד הרב הגאון האמיתי גאון הגאונים וההרם
שר התורה ירא ה' פאר החכמים ונור
הגבונים חו"פ מזה בן מזה ידיד ה' וידיד כל
אחבי התורה והעושר אתו נצמדים. רבשכבה"ג
ונשיא אה"ק. עדי' פ"ה כש"ת מוהר"ר יצחק
אהרן הדוי איטינגא שליט"א האב"ד"ק
לבוך הבירה והגליל :

הרבני המופלג המסיד מוס' אברהם אבלי כ"י מרימנאב
סציא הספר הקדוש טעמי מצות ולונו להפסיקו
טכית וגם הוסף ע"ז נוסך משלו וגם חרוטי מורס מנח הרב
הקדוש אור עולם מוס' צבי הכהן זל"ה"ה מרימנאב ז"ע
וגוף הספר ח"ל להסכונה כי הרוחא יאמר צמקאי כליתי אור
צמיר צמקיס מלצנה טלהצנה אהצנה ה' וחורחו הקדושה .
ולא צמתי רק לנקש נאח כריצי עם ה' ליקח הספר הקדוש
הכ"ל צמקף מלא למען ימרה דעת ה' ומלותיו דברי המדבר
למען כבוד המורס יוס' ח' י"ט חלול תח"ס לפ"ק רבוב .
יצחק אהרן קב"ל איטינגא

אח הספרים סיולחים על ידו לאור צמקף מלא. ודבר טפמים
נמוק המנועלה יר"ה. וסלא ליקום צמור משיג גבול וכו' :
דברי הכותב למען כבוד מוס"ק וגדולי' המכבד כבוד מכבדי' כ"ח יוס' ו' עמ"ק כ"ב סיון מרמ"ח לפ"ק פה משערנאוויטץ.
בנימין ארי' הכהן ווייס אב"ד צמ"ק הכ"ל והגליל :

הסכמת הרב המה"ג חריק ונקי לנח מלא ספרא חו"ע וירא ה' חוטר מנוע סימוס צממ"ס המסולל לוח חרו כס"ח
מוס' יצחק קונשטאדט שליט"א האב"ד"ק ראדאוויטץ [בוקאווינא].

הנה יד טלוחה אלי נאח כבוד הרב המריק המופלג צמורה וירלח ד' תמימה כמות' אברהם אבלי כ"י צממועה טונה מדטן
עלמי טנדור חלקים צד טוב ומן טמיא מיהצ יחצי צמעתו וצמנוו להוליח לאור נמוקס, כזס רלח וקדט. לזכות אח
הרבים ולהעלות על מנחה הדפוס אח הספר הקדוש והנורא טעמי מצות ד' צרה, אשר מיצר לטוהרס. אספקלריא המאירס.
רצינו הרקאנטי ענ"י טרי הורח. ועוד להמוליח לאור כפלים לחוטס. להסיר כל קנאטוני הטעות והטגיאח. אשר נפלו דפוסים
הקדומים צלי ידיעה. ועוד צס שליטסיה וסיטה לצמל. עלי צמל יענה לבאר רחובות. דברי ממחבר הקדוש מולצ אס להצות.
צדברים מאירים כספירים . אשר לקט המו"ל מפי סופרים וספרים . כלס אטוים וצמורים כמשר עיני ראו ולל זרים .
ועוד זמח ידו נטויה צמכס רצעי יקו לעשות גפן טוריס. למען ימעג הקורא צמכס רויה. מוסך ייכה טל מורה צדברי ערצי'
ומתוקים. דברי גאונים ולדיקים. מערמוות עפר הקיס. צמח להס יד ומקוס. יטחמרו ויעלו על לווחר ענק הענקים. רצינו הממחבר
צעל הטעמיים ומקיס. והסה אמרתי לרופס. צלירוף דרבנן גדולי זמנינו כ"י אשר קדמוני צמחוסו להמו"ל צמלצי וא"תריע קין
המורה להריעה. צמרגמחא דא דלית לה עימא. ולא צמתי חלל כידור ועוד לקרל לנאטצי הנה ידימו ויחזיקו צממועם לקכות
אח ספר הקדוש הזס צממיר אשר יוסח עליו. ואח הקדוש יקריצו חליס. להציח צמכס אל מוך צמיס. וכחיל מערוג על
אטיקי מוס. כן כמספה נפטי לדברי חלקים חיים. למחז צמועס חיצור הזס עדי עדים .
כ"ד המדבר לכבוד המורה וטומריה פק"ק ראדאוויטץ יוס' ו' עמ"ק עקב תח"ס לפ"ק .
סק' יצחק קונשטאדט מ"ב האב"ד"ק הכ"ל והגליל יע"א :

הסכמות

מכתב תעודת כבוד אדונינו מורנו ורבינו הרב הקדוש המפורסם בכל קצוי ארץ ראש גולת אריאל בוצינא דנהורא וקדישא אספקלריא המאירה איש אלקים מופת הדור אור ישראל וקדושו ותפארתו ע"ה פ"ה בקש"ת מוה' מרדכי שרגא שליט"א מהר"ש אטין .

מכתב תעודת כבוד אדונינו מורנו ורבינו הרב הקדוש המפורסם בכל קצוי ארץ ראש גולת אריאל בוצינא דנהורא וקדישא אספקלריא המאירה איש אלקים מופת הדור אור ישראל וקדושו ותפארתו ע"ה פ"ה בקש"ת מוה' דוד משה שליט"א מטשארטקאב .

כאשר ידידינו הרב המופלא והמופלא מוה' אברהם אבלי כ"י מרימנאב יוליא לאור ספר מעמי מצות עם בארות המים יקח א"ה קס"ק אדמו"ר שליט"א ספר אחד צמחיר אשר עליו צעהמ"ח . צה"ח עה"ח כ"ה חנוח חר"ח לפ"ק . פה הישאטין

א"ה בלחם ספר מעמי מצות עם בארות המים אשר ידידינו הרב המופלא מוה"ח מוה"ר אברהם אבלי כ"י מרימנאב ונדפי"ו . יקח קס"ק אדמו"ר שליט"א ספר אחד צמחיר אשר יס"ם עליו צעהמ"ח ומנוח יראו וכן יעשו כל א"כ"ט להחזיק ידי ידידינו ה"כ"ל; ולראי' צה"ח יוס' צ' ע"ז חנוח חר"ח לפ"ק פה מטשארטקאב .

הכותב צפקודם כ"ק אדמו"ר שליט"א דוד שוואגער

הכותב צפקודם כ"ק אדמו"ר שליט"א צבי הירש ראפופורט

גם עט"ר הר"ק עננה תפארת ישראל שליט"א יקח א"ה ס"ח כאשר ילא לאור מצי"ד צמחיר אשר יס"ם עליו הצעהמ"ח ה"כ"ל כ"י . ישע"י דוב פרידמאן

ואלה דברי מכתב תעודת כבוד הקדוש והטהור המפורסם בגדולתו בכל קלוי ארץ ה"ס"ל מוה"ר ישראל שליט"א . (צה"ח ח"י ונערסן פעמלוי ע"י חר"ח וכו' מוה' אהרן דאהל כ"י העומד למעשרה הקודם) :

גם עט"ר הר"ק חננאל דבי כס"א שליט"א הרב ר' יצחק מאיר שליט"א יקח א"ה ספר אי כאשר ילא לאור צמחיר אשר יוס"ם עליו מצעהמ"ח כ"י . צעה"ח יוס' ה"כ"ל חר"ח לפ"ק הושאטין . ישראל מרדכי מייטילבוים

ב"ה יוס' ח' מנחם אב חר"ח לפה פעמלוי . יד שלוחה אלי עכבוד חר"ח מוה' אברהם אבלי כ"י מק"ק רימנאב עם עלים לחופס אשר יוליא לאור ספר הקדוש מעמי מצות וסידוקי חודתו וחר"ח

הלדיק המפורסם מוה"ר צבי הכהן זלל"ה ז"ע גם עלפולא דאורייתא עשרה"ג הלדיק האד"ק פשעווארסק זל"ה והר"ח העלים לפני כ"ק הרב עט"ר ישראל שליט"א והצמ"ח כי כאשר ילא הספר לאור מעדפוס אזי יקח גם הוא ספר אחד צמחיר אשר יס"ם עליו חנו"ל ומנוח ילאו כל א"כ"ט וכן יעשו . ולזחם צה"ח עה"ח יוס' ה"כ"ל דברי הכותב צפקודם הקודם אהרן דאהל

מכתב תעודת כבוד אדמו"ר הר"ק המפורסם פאר הזמן צבי תפארת ישראל בן איש חי רב פעלים אשר חי' כהן לאל עליון קדוש יאמרו לו נ"י ע"ה פ"ה בקש"ת מוה' יוסף כהן שליט"א מרימנאב יע"א .

הנה ידידינו מל"ט הרבני המופלא צו"י מוה' אברהם אבלי כ"י מרימנאב . הר"ח לפני כ"ק אדמו"ר חר"ח שליט"א חיצורו כ' בארת המים פ"י על ספר הקדוש מעמי מצות ותפארתה לשבע צה"ח אשר הצה"ח יקח כל הלח"ה לדבר ס' חצרי קודם עמידתו חר"ח ור"ח דאורייתא אשר ח"י יוליא מפי הכהן הגדול חר"ח אשר ח"י מפורסם בכל קלוי חבל ז"ע אזי כ"ק אדמו"ר שליט"א והוטב צמ"ח וזה עלי לכתוב ולחמ"ס צמ"ח כי מוכן הוא ליקח ספר אחד צמחיר ואלא כאשר ילא מציה"ס וכל איש ואיש אשר יעמוד לינין חנו"ל לחמ"ס ולסעודו חן צמחיר קדימה וכן צמחיר הספר חנו"ל עליו צמח כס"א רבם ויתכ"ן ענקור הצרכות . כ"ד הכותב צפקודם כ"ק אדמו"ר שליט"א . צעה"ח יוס' ח' כ"ח חצרי חר"ח לפ"ק רימנאב . משה מארם צה"ח מוה' נתן יהודה זלל"ה :

הסכמות

מכתב תעודת כבוד אדונינו ורבינו הרב הקדוש המפורסם בכל קצוי תבל ראש גולת ארצאל בוצינא דנהורא וקדישא אספקלריא המאירה איש אלקים מופת הדור אור ישראל וקדושו ותפארתו ע"ה פ"ה בקש"ת מוהר"ר ישראל שליט"א **מסאדינערא** :

מכתב תעודת כבוד אדונינו ורבינו הרב הקדוש המפורסם בכל קצוי תבל ראש גולת ארצאל בוצינא דנהורא וקדישא אספקלריא המאירה איש אלקים מופת הדור אור ישראל וקדושו ותפארתו ע"ה פ"ה בקש"ת מוהר"ר יצחק שליט"א **מבאיאן** :

אי"ה זלחת הספר טעמי מצות עם פי בארות המים אשר חסך וחצר הרב היקר וכו' נוה' אברהם אבלי כ"י מרימנאב יקח כ"ק אדמו"ר שליט"א אספקלריא המאירה איש אלקים מופת הדור אור ישראל וקדושו ותפארתו ע"ה פ"ה בקש"ת מוהר"ר ישראל שליט"א קדש ישראל עלינו ונעם המו"ל כ"י ולכל אחצ"י חכ"ס ראוי לתנוכו ולקעדו ויתצרכו ונועון הזכרות כ"ד הכותב צפקודת כ"ק אדמו"ר קדש ישראל שליט"א .

בצאת ספר טעמי המצות עם פי בארות המים אשר ידרכו הרב הנופלג הו"ח נוה' אברהם אבלי כ"י מרימנאב ונדפיק והולך ונצית הדפוס יקח ח"ה כ"ק אדמו"ר שליט"א אספקלריא המאירה איש אלקים מופת הדור אור ישראל וקדושו ותפארתו ע"ה פ"ה בקש"ת מוהר"ר יצחק שליט"א קדש ישראל עלינו ונעם המו"ל כ"י ולכל אחצ"י חכ"ס ראוי לתנוכו ולקעדו ויתצרכו ונועון הזכרות כ"ד הכותב צפקודת כ"ק אדמו"ר קדש ישראל שליט"א .

היום יוס ד' סיון תרמ"ס פה סא"ג :
 יחזקאל דוב בער שפירא אצד"ק נאוויסעליץ .
 העמוד על נשנורת פקודת הקודש בסא"ג :

פה באיאן .
 צבי הירש ליב בילליג .

גם עט"ר כ"ק אדמו"ר חס"ל ר' משה יהודה ליב שליט"א יקח אספקלריא המאירה איש אלקים מופת הדור אור ישראל וקדושו ותפארתו ע"ה פ"ה בקש"ת מוהר"ר ישראל שליט"א קדש ישראל עלינו ונעם המו"ל כ"י ולכל אחצ"י חכ"ס ראוי לתנוכו ולקעדו ויתצרכו ונועון הזכרות כ"ד הכותב צפקודת כ"ק אדמו"ר קדש ישראל שליט"א .

גם כ"ק עט"ר חס"ל כוהנא"ר נחום שליט"א יקח אספקלריא המאירה איש אלקים מופת הדור אור ישראל וקדושו ותפארתו ע"ה פ"ה בקש"ת מוהר"ר יצחק שליט"א קדש ישראל עלינו ונעם המו"ל כ"י ולכל אחצ"י חכ"ס ראוי לתנוכו ולקעדו ויתצרכו ונועון הזכרות כ"ד הכותב צפקודת כ"ק אדמו"ר קדש ישראל שליט"א .

צעה"ח יוס ה' כ"א סיון תרמ"ס לפ"ק סאדינערא
 משה שמואל בראד

גם עט"ר כ"ק אדמו"ר חס"ל ר' שלום יוסף שליט"א הצטיה להרב האלוף וכו' נוה' אברהם אבלי כ"י מרימנאב ליקח אספקלריא המאירה איש אלקים מופת הדור אור ישראל וקדושו ותפארתו ע"ה פ"ה בקש"ת מוהר"ר יצחק שליט"א קדש ישראל עלינו ונעם המו"ל כ"י ולכל אחצ"י חכ"ס ראוי לתנוכו ולקעדו ויתצרכו ונועון הזכרות כ"ד הכותב צפקודת כ"ק אדמו"ר קדש ישראל שליט"א .

וע"ז צעה"ח יוס ה' כ"א סיון תרמ"ס לפ"ק פה סא"ג .
 דוד סג"ל

גם עט"ר אדמו"ר חס"ל ר' יצחק מרדכי שליט"א יקח אספקלריא המאירה איש אלקים מופת הדור אור ישראל וקדושו ותפארתו ע"ה פ"ה בקש"ת מוהר"ר יצחק שליט"א קדש ישראל עלינו ונעם המו"ל כ"י ולכל אחצ"י חכ"ס ראוי לתנוכו ולקעדו ויתצרכו ונועון הזכרות כ"ד הכותב צפקודת כ"ק אדמו"ר קדש ישראל שליט"א .

צאתי עה"ח יוס ח' כ"ד סיון תרמ"ס לפ"ק פה סא"ג .
 מרדכי ראומאן

הסכמות

מכתב תעודת כבוד אדונינו ורבינו הרב הקדוש המפורסם בכל קצויו תבל ראש גולת אריאל בוצינא דנהורא וקדישא אספקלריא המאירה איש אלקים מופת הדור אור ישראל וקדושו ותפארתו ע"ה פ"ה כקש"ת מוהר"ר ברוך שליט"א מוויזניצא.

נצמיותי ונפי כבוד קדושת אדמו"ר שליט"א ליתן לנוכ"ז הרה"ח ה"ר אברהם אבלי כ"י מרימנאב ונכתב תעודה. אשר צעת טיאל לאור ונוכבט הדפוס הס' הקדוש טעמי מצות רקנטי עם הפי בארות המים אזי יקבל ספר אחד צנוחיר אשר יוסת עליו ונהרצ נוכ"ז כ"י ונונכו יראו וכן יעשו לתנווך ידיו ולהיות נטפל לעוטי מלכה וליתן נעות קדימה וזגלל הדבר יתצרכו ונקור הצרכות בבני חיי ומזוני רויחי צנוסיף תלתא כחדא כחפץ אדמו"ר הק' שליט"א :

כ"ד ידיס הד"ס והללחתס כה"י הכותב וחוטס צפקודת קדשו יוס ד' כ"ז סיון תרח"ס לפ"ק פה וויזניצא. אפרים מאהלער

ואלה דברי בניו והתניו היקרים כולם זרע קודש שליט"א .

גם אחי אקה חי"ה ס"א כאשר ילא ונציה"ד צנוחיר אשר יסית עלי וכתתי ונ"ק ככהוג להצנוח"ח כ"י ולראי' צאתי עה"ח אור ליום ד' כ"ז סיון תרח"ם לפ"ק .
ישראל צהה"ל ווהר"צ שליט"א :

גם אחי אקה ספר אחד חי"ה כאשר ילא ונוכבט הדפוס צנוחיר אשר יוסת עלי ונעס הנו"ל כ"י וכתתי ונעות קדימה ככהוג צאתי עה"ח יוס ד' כ"ז סיון תרח"ם לפ"ק .
חיים צהרה"ל ווהר"צ שליט"א .

גם אחי אקה חי"ה ספר אחד כאשר ילא ונציה"ד צנוחיר אשר יוסת עלי הרצ צנוח"ח כ"י וכתתי ונעות קדימה וע"ז צעה"ח יוס הכ"ל .
משה צהרה"ל ווהר"צ שליט"א

גם אחי אקה חי"ה ספר אחד כאשר ילא ונציה"ד צנוחיר אשר יסית עלי צנוח"ח כ"י וכתתי ונעות קדימה וע"ז צעה"ח יוס הכ"ל :
שמואל אברהם אבא צהרה"ל ווהר"צ שליט"א .

גם אחי אקה ס"א כאשר ילא ונציה"ד חי"ה צנוחיר אשר יסית עלי צעהנו"ח כ"י וכתתי ונ"ק ככהוג צעה"ח יוס הכ"ל .
שמואל דוב צהרה"ק ווהר"ר יהושע אלעזר שליט"א מקאסאב חתן הרצ הלדיק ווהר"צ שליט"א .

גם אחי אקה ספר אחד חי"ה כאשר ילא ונציה"ד צנוחיר אשר יסית עלי הרצ צנוח"ח כ"י וכתתי ונ"ק ככהוג מרדכי האדראוו ככד אדמו"ר הרה"ק זלוק"ל מטארגא חתן הרה"ל ווהר"צ שליט"א :

גם אחי אקה ספר אחד חי"ה כאשר ילא ונציה"ד צנוחיר אשר יוסת עלי ונהנו"ל כ"י וכתתי ונ"ק ככהוג יצחק צהרה"ל ווהר"צ שליט"א

גם אחי אקה ספר אחד חי"ה כאשר ילא ונציה"ד צנוחיר אשר יסית עלי הרצ צעה"ח כ"י וכתתי ונ"ק ככהוג פנחס צהרה"ל ווהר"צ שליט"א .

הסכמות

כבוד הרב הגאון המפורסם זיכרו ודקדקו ע"פ תכל בתורת ה' יסגה יונת ולינה וזמנותיו חפץ מאור . עונד צפנך גודר גדר להסביב רבים מעוני ולהדריכם צדק הסלולה כש"ת מוה' הרר ר"יש שליט"א האצ"ק קאלאמעא והגליל המאיר לארץ ולרבים צמיצוריו היקרים "מעטיל אל דל" צירי מעטיל .

אנקה רוכל מקרי דדקי ועוד . גם אני רואה להיות נעפל לעושי מנוה ולקבל ספר הקדוש מעמי מצות עם פ"י בארות המים והספר הקדוש הזה אינו לדין להסכמות כי מי שיראה לראות אור הטורח יעיין זו ויאמר חמתי אור הכנה לא מהדפוס מוכן אני לקבל ספר א' צמחיר אשר יסית עלי הרב המופלג מוה"ר אברהם אבלי כ"י מק"ק רימאנאו ונמנו יראו חסדי לתמוך ידי המוליא לאור למען להציא צרכה אל תוך צמח"ס יוס ג' תמוז שנת תרמ"ס לפ"ק פה קאלאמעא הק' הרר ר"יש מוועמש

ואלה דברי הרב הגאון וכו' מוה"ר זברי מענדיל שליט"א הראצ"ד מצי"ד של הגאון הכול .

גם אני מוכן לקבל ספר א' מהכ"ל צנת לאת מהדפוס צמחיר אשר יושט עלי מהרב המופלג הכ"ל צמח"ס יוס הכ"ל הק' זברי מענדיל ראצ"ד פה קאלאמעא .

עד שחלף נפשו . וע"ז כ' כבודו ולדין לגרום צדצרי הרמז"ס ז"ל שאוכל צחולם . כצד קדמו צזה צספר מלות שהגיה כן וכן הוא צשיטה מקובלת כתוצות דף מ"ה ע"כ . ולפע"ד יש להציא ראי"ה מחדרי הרמז"ס ז"ל פ"ה אמתומוה הלכה צ' שכי זור שאכל דצט תמרים מכין אותו מ"ה והשמיתו הך עד שחלף נפשו כמ"ס גצי מלה וע"כ מטום דטס מייירי צלשעצנר ול"ס עד שחלף נפשו מטא"כ גצי מלה מייירי צאוכל צצנין פועל הוה . טוב ראיתי צצו"ת חצ"ץ ח"צ ס"י כ"א טג"כ הרביש צהך דינא דאכל מלה וכ' דל"ה גרסינן עד שחלף נפשו דק מ"ה חס . והנעיין צמל"מ גופא יראש דל"ה הציא כלל צדריך קושיא רק צצומו על דברי תמו"ל נזיר . וע"כ דכוונתו דע"ס דברי תמו"ל נזיר ל"ל או דל"ג צדצרי הרמז"ס ז"ל עד שחלף נפשו וכדצרי חצ"ץ או דגרסינן שאוכל כדצרי צעל מלות תמו"ל וטעם מקובלת כתוצות . ועיין יד המלך על הרמז"ס ז"ל צלכות חו"מ טס :

במ"ע צ"ט הציא מ"ס ח"ט חיים שאל ליצנ דצרי הרמז"ס ז"ל חתמומים דפסק דמיז תוכמה עד כדי סכאם עזה טובע מדצרי הזו"ק פ' נח דף ס"ח ע"כ . לפענ"ד לא הצנתי דהא כלל"ה הי"א צצ"ס דידן דהלכה כר"י נגד רב ומה מועיל מדצרי הזו"ק . אחרי דקוטר לכלל"ה וצבל מקוס קיי"ל דלין למדין הלכה ומדרש ואגדה כצוחר צירושלמי פ"ק דהגיגה הלכה ח' וצירושלמי פ"ב דפאה הלכה ד' וכבר האריכו צזה צצו"ת הרמז"א והרמז"ז ועיין שו"ת רנ"ע ס"י ל"ו גצי ס"ת צד"ה ועס זה כו' והיה למדרשו של רצנ"י ואף שהרבה פעמים מנינו שהציאו הפוקקים להלכה מדצרי הזו"ק וכמו שהארכתי גם אנכי בסקדמתי לכפר א"כ מונרן אצינו ז"ל ומטס תצקטנו . עכ"ז היכא דקוטר לכלל"ה צצ"ס דידן לא אזנינן צמר אגדה ומדרש ועי' רמז"ס ז"ל פ"ח מהלכות מלכים ה' צ' פסק ג"כ כצד נגד ר"י וכצד עמדו טס וכ' הכ"מ דיש להרמז"ס סיוע מט"ס דידן מטעם דלול"ה זאת אין לבטור כלל"ה זו דהלכה כר"י נגד רב ולפלא על הרב יד מלאכי שהי' עשיר צצקיאוח וגצי מערכת רב ור"י לא הזכיר מדצרי הרמז"ס ז"ל ס"ו מדיעות אלו וגם לא מדצרי הרמז"ס ז"ל הלכות מ"כים שהצנתי . ואס צאנו לומר דמקנן הרמז"ס ז"ל על מדרשים יותר טוב לומר דמינן על מדרש תמומת דצוחר טס ג"כ עד כדי סכאם ועיין הגמ"ע צנקומו

הסכמת הרב הגאון המריף וצקי צכל מדרי תורה לנא נלא ספרא הדיק המפורסם ע"פ שכל זיע קודש וכו' קצ"ס מוה' יהושע הרוויטץ שליט"א האצ"ק דויקאב צענע"ס הטהולל עמק הלכה .

ב"ה כבוד הרב המריף וטנון וכו' מוה"ס אברהם אבלי כ"י . ע"ד מנוקטו לתת הסכמותי על ספרו המוליא לאור פ"י על טעמי המצות להרקנמי וטלה אלי עלים למרופה לעיין צהס . חף חמסי קסה לפני לתת כתב מעודה על צמיצור אשר על רמזים וסיפורים נכנה יסודתו כי זאת יאות חף ליחדי סגולה וכצד האריך צצו"ת חו"י על לימוד חכמת קבלה וצונה צניינים צדריך רמזים ע"ס שמונה לנוסע לחס"ק . צכל זאת לגודל הפלגתו צי וצימוד כי מוכיר אנכי אותו כי מחצקת תמיד צעפר רגלי הדיקי' לזאת צנתי לשלח לו סכמותי על אשר ספר ומלא צארות מים על און אחת טצנה עינים לקו"י מדיקים וגאונים חוסי עדן ז"ל וחפץ ד' צידו יללי"ת . ויזכס ליצנ צאלס סל תורה מתוך רב טוב . ולמען לא יהי ציחתי ריקנית מר"ת וצימוד למען תה לו אות כי עיינתי צדצריו אמרתי לטרוס אשר ראיתי צדריך העצרה . צמ"ע ואלו כ' ליצנ מה שהק' המל"מ על הרמז"ס ז"ל סכ' דאס אכל מלה צע"ס מכין אותו מ"ה עד שחלף נפשו דהרי עפ"י"ד תמו"ל נזיר ל"ס צלשעצנר

גדרו ולדין לגרום צדצרי הרמז"ס ז"ל שאוכל צחולם . כצד קדמו צזה צספר מלות שהגיה כן וכן הוא צשיטה מקובלת כתוצות דף מ"ה ע"כ . ולפע"ד יש להציא ראי"ה מחדרי הרמז"ס ז"ל פ"ה אמתומוה הלכה צ' שכי זור שאכל דצט תמרים מכין אותו מ"ה והשמיתו הך עד שחלף נפשו כמ"ס גצי מלה וע"כ מטום דטס מייירי צלשעצנר ול"ס עד שחלף נפשו מטא"כ גצי מלה מייירי צאוכל צצנין פועל הוה . טוב ראיתי צצו"ת חצ"ץ ח"צ ס"י כ"א טג"כ הרביש צהך דינא דאכל מלה וכ' דל"ה גרסינן עד שחלף נפשו דק מ"ה חס . והנעיין צמל"מ גופא יראש דל"ה הציא כלל צדריך קושיא רק צצומו על דברי תמו"ל נזיר . וע"כ דכוונתו דע"ס דברי תמו"ל נזיר ל"ל או דל"ג צדצרי הרמז"ס ז"ל עד שחלף נפשו וכדצרי חצ"ץ או דגרסינן שאוכל כדצרי צעל מלות תמו"ל וטעם מקובלת כתוצות . ועיין יד המלך על הרמז"ס ז"ל צלכות חו"מ טס :

במ"ע צ"ט הציא מ"ס ח"ט חיים שאל ליצנ דצרי הרמז"ס ז"ל חתמומים דפסק דמיז תוכמה עד כדי סכאם עזה טובע מדצרי הזו"ק פ' נח דף ס"ח ע"כ . לפענ"ד לא הצנתי דהא כלל"ה הי"א צצ"ס דידן דהלכה כר"י נגד רב ומה מועיל מדצרי הזו"ק . אחרי דקוטר לכלל"ה וצבל מקוס קיי"ל דלין למדין הלכה ומדרש ואגדה כצוחר צירושלמי פ"ק דהגיגה הלכה ח' וצירושלמי פ"ב דפאה הלכה ד' וכבר האריכו צזה צצו"ת הרמז"א והרמז"ז ועיין שו"ת רנ"ע ס"י ל"ו גצי ס"ת צד"ה ועס זה כו' והיה למדרשו של רצנ"י ואף שהרבה פעמים מנינו שהציאו הפוקקים להלכה מדצרי הזו"ק וכמו שהארכתי גם אנכי בסקדמתי לכפר א"כ מונרן אצינו ז"ל ומטס תצקטנו . עכ"ז היכא דקוטר לכלל"ה צצ"ס דידן לא אזנינן צמר אגדה ומדרש ועי' רמז"ס ז"ל פ"ח מהלכות מלכים ה' צ' פסק ג"כ כצד נגד ר"י וכצד עמדו טס וכ' הכ"מ דיש להרמז"ס סיוע מט"ס דידן מטעם דלול"ה זאת אין לבטור כלל"ה זו דהלכה כר"י נגד רב ולפלא על הרב יד מלאכי שהי' עשיר צצקיאוח וגצי מערכת רב ור"י לא הזכיר מדצרי הרמז"ס ז"ל ס"ו מדיעות אלו וגם לא מדצרי הרמז"ס ז"ל הלכות מ"כים שהצנתי . ואס צאנו לומר דמקנן הרמז"ס ז"ל על מדרשים יותר טוב לומר דמינן על מדרש תמומת דצוחר טס ג"כ עד כדי סכאם ועיין הגמ"ע צנקומו

כבוד הרב הגאון האמיתי סיני ועוקר הרים לנא נלא ספרא שכלסת היוספין המפורסם עלי תכל ע"י חנוניו המהולל"י ספרי יד יהודא כש"ת מוה"ר יהודא ליבש לאנדוי שליט"א אצ"ד צק"ק סאדיגאורע .

בא לפני הרבני המופלג ומופלג צמו"י כש"ת מוה"ר אברהם אבלי קאנארפאגער כ"י מרימנאו . וצידו ספר אשר החמיל להדפיס ספר טעמי המצות עם ס"י בארות המים כי ספר ט"ה היא כספר החתום עומת רוב טעו"ת שנמלא צו וגם צהרנה מקומו"ת לריכין עיון לעמוד על כונתו וצבל המחצר טוח סהנה לחקן הטעותים וגם לפרט כונתו צהרנה מקומו"ת ועיינתי צו ורלחתי צו דצרים נכוניס וגם הוסף עוד לקוטיס מדיקים זללה"ס . ושמרתי יסר מילו ורלחי היא לנא צדפוס ולהפירו ציצרל"ח וס"ו ציצנא אחד להסיג בצולו צזה ועוד יש צידו כש"ת איזה ש"ת מהגאון הגדול מוה"ר יצחק זללה"ה אצ"ד דק' פונגא שהי' רבו סל הגאון צעל מ"א זללה"ה עם הגסות מהמ"א וספר זה אי"ל להסכמותי אך יעזור לו סש"י להציאו צדפוס וח"ו סלא יסיג אחד בצולו להדפיסו שנית והזמן אשר לא יתן לאחר להדפיסו כבר נקלצ מתקי המדינה אך סלא ינא אחד צמדינה אחרת להסיג בצולו יהא צכלל ארוך מסיג בצול ושארי"ת יסרלל לא יעשו עולה ויחצרכו מוענון הצרכות . צמח"ס יוס ג' י"ט סיון תרמ"ס לפ"ק פה סאדיגאורא . הק' יהודא ליבש לנדא אצ"ד דסה צעל המחצר ספרי יד יהודה :

במ"ע צ"ט הציא מ"ס ח"ט חיים שאל ליצנ דצרי הרמז"ס ז"ל חתמומים דפסק דמיז תוכמה עד כדי סכאם עזה טובע מדצרי הזו"ק פ' נח דף ס"ח ע"כ . לפענ"ד לא הצנתי דהא כלל"ה הי"א צצ"ס דידן דהלכה כר"י נגד רב ומה מועיל מדצרי הזו"ק . אחרי דקוטר לכלל"ה וצבל מקוס קיי"ל דלין למדין הלכה ומדרש ואגדה כצוחר צירושלמי פ"ק דהגיגה הלכה ח' וצירושלמי פ"ב דפאה הלכה ד' וכבר האריכו צזה צצו"ת הרמז"א והרמז"ז ועיין שו"ת רנ"ע ס"י ל"ו גצי ס"ת צד"ה ועס זה כו' והיה למדרשו של רצנ"י ואף שהרבה פעמים מנינו שהציאו הפוקקים להלכה מדצרי הזו"ק וכמו שהארכתי גם אנכי בסקדמתי לכפר א"כ מונרן אצינו ז"ל ומטס תצקטנו . עכ"ז היכא דקוטר לכלל"ה צצ"ס דידן לא אזנינן צמר אגדה ומדרש ועי' רמז"ס ז"ל פ"ח מהלכות מלכים ה' צ' פסק ג"כ כצד נגד ר"י וכצד עמדו טס וכ' הכ"מ דיש להרמז"ס סיוע מט"ס דידן מטעם דלול"ה זאת אין לבטור כלל"ה זו דהלכה כר"י נגד רב ולפלא על הרב יד מלאכי שהי' עשיר צצקיאוח וגצי מערכת רב ור"י לא הזכיר מדצרי הרמז"ס ז"ל ס"ו מדיעות אלו וגם לא מדצרי הרמז"ס ז"ל הלכות מ"כים שהצנתי . ואס צאנו לומר דמקנן הרמז"ס ז"ל על מדרשים יותר טוב לומר דמינן על מדרש תמומת דצוחר טס ג"כ עד כדי סכאם ועיין הגמ"ע צנקומו

הספמות

עם שליין דברי המדרש המנומא חלו. ולאכתי ראיתי בילקוט יעשי' אות ע"ז ומשמע ג"כ עד כדי הכאה ועיין מדרש רבה פ' לו ועיין קדר משנה על הרמז"ם פ"ו מדיעות מ"ט צטס מדרש איכה. וראיתי בצרכי' אר"ח סי' תר"ח שהציא צטס הר"י זאכי דהך אי עד כדי הכאה או עד כדי חיפה חליא. אי דרשינן טעמא דקרא ומ"ד עד כדי הכאה לא דריש טעמא דקרא ולכך פסק הרמז"ם עד הכאה כיון דלא דריש טעמא דקרא. ודבריו ז"ע לפע"ד הוא דהא כהנא הלח"מ צפ"ג מ"ה מלוח ולוח דהרמז"ם דרש טעמא דקרא. ועיין צ"י י"ד סי' קפ"א ובאורח מישור על מזיר צקופו על הרמז"ם פ"ז דין ט"ז ע"ט. ועוד דלפ"מ שהציא הצרכ"י צעלמו צספרו חיים שאל דברי הזה"ק דמבואר טס עד כדי הכאה והרי הזה"ק חזרו ר"ס ור"ס דריש טעמא דקרא צכל דוכתא. והף אמנע שהצרכ"י דהא טס ל"ברי הר"י זאכי אכן דהא מטעם אחר ומדוע לא דהא מדברי הזה"ק שהציא הוא צעלמו צספרו ח"ט. ואולי י"ל עממ"ט צספר צן יוסאי דלת קכ"א לחלק צצברי ר"ט צן טעמא דקרא לעממי המלוח ע"ט. או י"ל משום דטס צזה"ק אינו סתם צברי הזהר רק מיימאל דר' ילח. ול"ע צכ"ז. כ"ז כחצתי מרוב הטראל .

צאעמ"ח יוס אי ויטלח מרמ"ס פה דזקוב . יחושע הורוויטץ האצ"ד דפ"ק סי"ל וסגליל :

וזה דבר מכתב יד"י הרב המאה"ג סמריף וצקי לנא נולא ספרא ירל' ה' ז"ע קודם חתמא דבי נטיאה שליט"א כקס"ה מוסר"ר אשר הורוויטץ שליט"א האצ"ד רומנאב :

לכבוד ידיד נפשי ה"ה הרב סמריף המופלג צמיר"ר וו"ח כס"ט מוסר"ר אברהם אבלי קנארנינפאגעל כ"י .

הנה כהו"ר דרש ידרוש מעמי ג"כ להטיף אמרתי צחך צברי הלדיקים והקדושים . וגאוני זמנינו הי"ו שליט"א אשר נתנו הסכמותיהם ונכסבי העודותם על ספרו הנחמד אשר חצר על ספר הקדוש טעמי מלות רקעי' ולמיות כישורא ועוד לקרא. והגם כי אין זה מדרכי לעמוד צנקוס הגדולים עכ"ז יטן כי אנכי רולא להיות נטפל צעתי מלוח ומחזיקי ומחזיקי החרוץ. צלתי צמכתי סוכתי ראשית להגיד לו כי גק אנכי מוכן אי"ה לקחא ספר אחר כאשר ילא מעכצם הדפוס צמחיר אשר יסית ע"י . וצכל לצ אדער עוב על הסתדלותו ועמלו אשר ערמ הצנה לדחט אור פני הספר הקדוש טעמי מצות כי

הראשונים ספו חמו מן צלהות , וגם סנמלאות הלל הנה צרצח סתגילות והטעיות. וז"ל הלא רוב צברי הספר היא כספר סתמום וכמה צלי סמרון. וכמה"ר טס לצו להגיתו וערת הצנה לצלחו כיד ה' הטובה עליו צנקוס הלרין עיון רצ להצין כותמו. יטלס ה' פעלו ותמי משכרתו שלימים . וגדול יקרת גוף הספר אין די צלר . והרואה צל"ה סקירות וצכ' ילקוט ראובני יראה צמות איך הוא מפורר ומחולל צפיהם כי מציאים הצנה מדבריו הקדושים . וגם מהצממות היטנות כנוו מהסרגו"ק צעממ"ס טו"ח חכם צבי. ומהסרגו"ק המ"צ מק"ק קאזעניץ ז"ע ועכ"י נראה כי משניים נחית עיר וקדיש להציר ארון צלימוד חכמה ודעת יראת ה' . ומי לא יתפעט סתרגט רגש קודם לקראת הליקוטים היקרים אשר ספח לזח הספר צספי' צלחת סמים אשר היא טס כולל לסנע צלרות וצימוד בבאר לחי ראי אשר מן סצאר סהיא יסקו כל עברי לנח ישראל מים חיים לרות נפש הלמאה אל דבר ה' הלא היא אמרי קודם אשר ילא עפי כבוד ח"ז הסלוק"ק אשר הי' כהן לאל עליון מופת"ד וכו' מוסר"ר צבי הבהן זלוק"ל ז"ע אשר מדי דרש צחדשו ומדי טנת צצנחו אור סורחו לעס סופיע. דרוש דרש צצכל פיו סצניין דנורא זקוקין לפיד אש סלהנח יס להיות סורף לספיצ רצים מעון ולהספוח אליהם עורף. ומרגליות מפיו הקדוש סציע. וכאשר סמעמי מפי כ"ק אלמו"ר הסלוק"ק זלה"ה כי הי' ומסומף צכל כ"ק .

אלה דברי חתנו של כמדמו"ר הרה"ק וכו' מוסר"ר צבי הבהן ז"ל ה"ה הרב סמריף לנא מלא ספרא הגברי סנכנד צין נדיצי ואליני ארץ חסיד ירל' ה' צצט"ק אין ונכד להרה"ק מופת"ד מוה' משולם זוסיא זלוק"ל ז"ע ועכ"י מהאניפאליע כס"ט מוה' חיים רוב מזל שליט"א ספראסקאראב איך רוסיא .

ב"ה יוס שהוספל צו כי טוצ ואו כסליו טנת תרח"ס ליון פה מעראן :

כבוד ידידי הרב המופלג ומופלג וכו' מוה' אברהם אבלי קאנארנפאגעל כ"י . אגרתו מיום ה' סחלף צלירוף כמס קונטרסים ומחצרתו ככון סגייע עירי . והכני להגיד אליו י"שר סילי' לאורייתא והכני אף לצרכו כי זכח להוליא לפועל אח מעמבתו והס"מ יטלח צרחה צעממ"ה דיו . והכני שולח לו צפאסמטווייזונג ממיר רמ"ה כטי"ל לאור יוסיענו לירי ואקנלו צספי' :

צברי ידידו סספן צרוב סללחתו ומכנדו חיים רוב מזל :

והגני אומר לו י"שר סילו לאורייתא זכח וזיכה אח סרצים כי קנע דבריו הקדושים סצדוטים . והגם כי סמעטוס ונדעס מפי סאכנים ירלי ה' הי"ו אשר סנענו סרצנים יולאים מפי סכהן הגדול עכ"ז עדיין לא זכינו לרלוחם דפססם לענן סלל מושו מפניו ומפי לאלאינו ולאלאי כל עם צית ישראל סמכדים לצבר ה' וסורחו. וצלי ספסן כל איס סידא אח ד' וצמורחו וצמלוחיו ועענייהם ספן מלוד , יזינו וצז מניכסם לקנות זס סספר צכסך . מלא לענן יציאו צרחה אל תוך צתיהם וכאשר ילא מפי סלדיקים הקדושים והגאונים שליט"א אשר צלו עמ"ה . כס דברי סמדנר לכבוד מוה"ק ולועדי' וסספן צעלומס וסכ"ס יוס ג' לסדר אח סנכסא אשר סמענו תרח"ס לס"ק רומנאב :

אשר הורוויטץ אצ"ד רומנאב וסגליל צן ססלוק"ק מחר"מ מדזקוב זלל"ס ז"ע .

הקדמה

יודע הממשלות וזמן הכליות אחת ביומן רעי' הגיוני במחשבות אים בכתה לב' וליך , בתחת נפטי ראשית המדת לבני
במשת לכל בלי הגיוני פתוחים שקופים מול פני מדעך כויני כונתי בזה השכור , לא להתנאות ולא להתהאר בנתי , רק
להראות לנאמ' את אשר עמלת על רוחי בעת זוללתי במחשבות נקמות , בנך בנכני אים התללות , מהזדים כרו לי שיחות ,
אשר לא כחורטנו , אחי ורעי ; אוהבי נפטי , אשכ' כנכדים נכני דעת אליכם אשים דברתי , לא אסוף כי משעבטה
יפשיכם רצ עונג שמחות וגיל בראותכם וגבלת ספרי חרותה עלי' הדברים אשר צמו השמטעמתי בעת היותי נע ונד פעם
נכעמתי לקרית ויעין טירת המלוכה , ופעם ללצו הצירה , ומטולקל הייתי מצייתי טולטולא דברתי קרוב לשתי שנים ע"י
רגשת הזאצים פועלי און אשר טגנו כחצ' לשונם ופלו שפתם להלך לי אשר ע"י נסוד נפטי לחם הקי וטרף ציתי , ועוד
נחרץ עלי משפטת מה כסף ענושים כך שעת אלפים וח' אמות , וירלה עונג צית הסהר תחת עונג הכסף יוס למתטה ,
הימה מרחפת על ראשי , באופן האי אפשר והסלילה לשלם את הכסף ענושים הנגזר עלי , וזאת לא זאת עוד יאספו
עלי דברים לא כן , להשיב את אשר לא גזלתי למען ליחן למוט רגלי ולסרטי מארץ חכמים , ומה נקל הי' להם להפסיק
חלילה חוט חיים המנוח עלי אשר צמחה יוכל להתקל למולשמו , מחזק כל חכמה תסתמר כל ציט' איך נאסרו צי זיקי חיים
איך לא נכחמתי מן הארץ מרוב הרעות אשר מלאמתי ע"י הזדים אשר קמו עלי עס כי אנכי מתחילת יליתי חוט הסרכנה רפה
העז . ולולא הי' סה"י לי , כי אינה לידי זה הספר טעמי מות , אשר צמו דבריו הקדושים השמטעמתי , אז אבדתי
בעיני , ולולא הי' עזרתה לי כי מופטה ניתנה לי מהעונש הרע והמר הכ"ל , כמעט נטיו רגלי , כאין שפכו אסורי וכמעט
שכנה דוניה נפטי :

קורא נכבר הי"ו , זה הספר שעמי המצות מרמזים הנצלי זל"ה הוצא מארץ הלני לעי"ק חזרון לעיר לובלין להדפוס
בשנת ה' של"א ויכר גודל חצינות' דהרס"ג צענ"ח ספר של"ה סקדום נכסר הזה , כי נכסר של"ה
הציא בשרש מקומות מדבריו הקדום , וכמה מדבריו הוצאו בפי' ילקוט ראובני ונפי' מדרש תלפיות . וגם מדברי ההסכמות
של הסה"ה"ק צענ"מ סו"ת חכם לבי זלוק"ל והרה"ה"ק המגיד משרים מהר"י מקאזנישין זלוק"ל נראה כי משמים נחת עיר
וקדים להעיר און בלימוד חכמה ודעת יראה הי' . והנה עוד ציני בעורי אחרי הספואין בעת אשר הייתה צרכה הי' בכל ספר לי
והייתי שוקר על דלתי ציה"ד יומם וליל ללמוד צעיון צגפה הי' לי הספר הקדום הזה לשעשעים , ובעת הנפטי מעומק העיון
מלאתי כספר הזה מרגוע נפטי , והימה זאת לי לנשינת נפש לירד לכוף דעתו של הרב הנומזר ז"ל ¹ כי רוב דבריו
מה מקושי הסבה , ובכ"מ מהם כחיה בלי פתרון , וצראשית ההשקפה זו יפלא עיני הקורא ויתרסה חסון לדעת עומק
בוחמו כאשר נודע לכל מי שידוע את אשר על כל דבר פליחה יעיר את לב השומע אל המחקר ויטה און אל הדקות , וכבר נתנו
קדמונינו ז"ל רמז להדבר צראשית הכ"צ אהון נקרא אלף וציה"ק מנאל אומיות שלל וכללו תאמר אם מפלא תאלף ולוחת
הכונה ג"כ השער הראשון מל"צ חצינות המכמה פליחה שמו והסן :

מקור חיים הכין לי צורא זאת אשר חיכה לידי הכספר הזה הכין לי מאלו חרף להסליני עובר מחיות עטריי חסד ורחמים
וגבל משחת חיי כי חמדי צעה יבתי כפלות למשפט צבונת דברי הנמנר הזה , ואוחזה נקטת הסופר ידי ,
לכתוב כספר להיות לי לזכרון על רעיוני פקידים עומק מחשבתו הקדומה איי סהוגם והיגון כליט ועבר :
עוד הימה זאת מחמדי הי' כי זכני לשאי מרגימת עבא ויקרא הלל הוא סאמרי קודם מרזין דלוריהא וסידושי חרף אשר
היו יולאים נפטי הסן הגדול בהתלהבות גדול ונורא הי"ה כאלדמו"ר הס"ל מופס"ד איט מלקים קדום יאמרו לו כקס"מ
מוה"ר צבי הבהן זלוק"ל מרימנאב זכ"ע ועכ"י אשר דעת מדי שעת צענתו ומדי חרש ומועד צדדו ומועדו להלחי נכס צכ"י
לעזרתו יראתו ותורתו . ורבים מקדושים ולדיקים כ"ע אשר היו צוננו בקשו מורה נפשו הקדום והעידו עליו כי מלאך הי'
לצאת הוא , וכאשר שמעתי נפטי כבוד הרס"ה"ק וכו' מוה"ר ברוך שליט"א מוויזניצע שוקנו הקדום הי"ה הרס"ק עירין
קדישין אור יסאלו וקדושו . מהר"י מרוזין זלוק"ל זכ"ע ועכ"י אמר עליו כי פניו פני מנחך . ונשרו חליו גם הסמוכים
הלדיקים יראי הי' אשר היו ציניו ליקח לקח נפשו הקדום . וקבלתי סאמרי קודם נפטי אשכים חסידים יראי הי' אשר שנונו
הדברים יולאים נפשו הקדום כאשר הנאמי להן בכונה עומות . וגם נשצ"מ הרבני הסידר תי"ח ירא הי' מוה"ר הירשלי
אימשעם ז"ל סה"י בן ציתו ומנקורציו . וציות נחמתו יד"ג הרב המופלג ירא הי' מוה' ליבוש זלל"ה והנה דבריו
הקדושים היו אלתי מפורים בכחוצים וצונטן יני הלער ס"ל עשייתי ני מגילת ספר כתוב עניו הפי' על הספר הקדום
שעמי מצות וגם סאמרי קודם סה"ל :

והנה זולת הרעות אשר אפפו עלי ע"י הזדים והעיריאים אשר נקשו נפטי ולא שמו אלקיים לנגד , גם זאת לא יפלא
מנא"ם כי ערס הנסירה סה"ל צ' שנים קודם לה , נפל צענתי חלכאים ל"ע ע"י אנות המרגלית הטובה אשר
הי' צדי , מלא היא צתי היקרה מי מרים כ"ע , אשר הימה עפורמת צנעלתה כפרונה ולקחה וכאשר אנכי הייתי סובל
זמן כביר מאלת מחזה והריחה ל"ע אזי היא הימה עומדת ליניני יומם וליל להסין לי מוז , מזור , ומרופה . ובשנת מרנ"צ
בערב ר"ה של"ה על מנחל אצנענות עם הילד הנולד לה קודם לאת נפסה הטוהיה , נוחס הי' נכסמר ויעיני הסהלכתי באבל
קודר שחתי ואין לאל שכל א"ש יודעי ומכירי לדעת איך חוטם חנוכי נכסמר צחיים אחרי האזרון הלזה (עיין להלן
באר שטנה . ומ"ש שסם כאלדמו"ר הרב עירין קדישין מוה"ר א"י מ"סאד"יער"א זלוק"ל זכ"ע ועכ"י מה שממר צפי'
בנך נוצר ונקיים) ולמען ספג לעירי ואלתי אמתית זאת ינחמני ונעלצוני להעלות על צעתי הדפוס את הספר שעמי מצות
עם

הקדמה

עם סירוטי כיד ה' הטובה עלי וקראתי עם הסירות באר מרים למען יהי' לבתי כ"ע עם ושארית זלזולת לא יקוף ממך עמא ותהי' לה לזקקת וכמונא עבא לחי עוה"צ ומלורף לזה אמרתי כאשר לך זקקת רב להעלותם על הדפוס בזירוף הכ"ק הכ"ל ועוד ליקוטי יקרים אשר המה אחי בכתובים. אקוה כי יש ויש תהיל אכסים חסידים יראי ה' אשר צדק ספרי זה לידם יקשבו לי זאת לזקקת ויעמירו צעדי אל ה' כי יצו לי שטון יצאו וימחה גדולתי ויפזר ימנני ומצלעדי זאת ראיתי צעמתי ההכרח לפרסם את אשר עלה על זכרוני והליקוטים היקרים ואכני הרואה כי קצתה שמים הנה. א' כי הצהירוני רעיוני מנחמת האצל לא נחתי ולא סקטתי רק לעשות לה זכר וכמאמרם ז"ל צדק צדקות מרים (תצינח " ע'). והצ' מלורף לזה הנה ידוע דברי הרמב"ם ז"ל, הדבר אלקי נחייב לכל מי שחשבו איזה מהשלימות שיטפיע אותו לזולתו (מו"כ ח"ט פ"א) וגם ידוע דברי החכם צמחור שאם ה' אפשר לאדם לעשות לו כנפים לעלות לרום השמים לחזות צמחור סדר בנאותיהם, לא ה' מתענג במעונותיהם ויבקש רדת מרומו לפרס לפניו למען להשגיחם בנאותיהם כפחותם ולולא דמסתפינא הייתי אומר עפ"י ההקדמה הזאת שזה כוחהם בנאותיהם שצדיל התורה שנקדחת ראשית וכו' כי נחזי אכן נחזי יבא אל האדם כח הטבע הלו אשר מוכרח הוא לגלות אוזן חזירו הדבר חכמה מן השלימות אשר קנה לעצמו הלא זהו בלי חפזיה המלק אלקי מנעל והשפעת הכח האלוהי לו ממרום, וכמאמר הזה"ק נשתחא דנשתחא דא קו"ה. וא"כ יען כי תהי' קדמה לצדיתא העולם כמדדס"ע ע"פ ורשי' אלו אמן שעשעים יום יום (יומו של הקצ"ה א"ף שנה) לזה צדק אלקים שמים וארץ והאדם אשר עלי' ונחך ציטרל עמו למען הודיעם חקותיו ותורתו הקדמה צדיתא וישנו דעת צדקס כרי עיזכו לחיי העוה"צ (כמ"ס הרמב"ם ז"ל) ה' חסדו ונה' ונלכיס פ"ה"ד והנחתי לקו"ה ע' ר"ו) וזה צדקס צדיל התורה וישראל שנקראו ראשית צדק אלקים וגוונר והסן. וא"כ ה"ה"צ. גם שנתתי לנגד עיני דברי ה' חסידים המוצא צדקס מלפניה ענף כתיבה שכל מי שגילה לו הסס ית' דבר ולינו כותבה כ"ז דבר לני שגילה לו כי לא גילה לו אלא לכתוב וכו' וזה שכתב יבא צמחור על כל נעלם וכו' ע"ס. גם הרא"ה ז"ל המינוך עוזה תרי"ג כתב כזה עיין צדק מרים סוף הענין עם הצדתי דבריו הקדושים ע"ס, עוד ה' אחי בכתובים עפ"לולא דלורייתא מהרב הגאון האמיתי המפורסם החסיד הירא זרע קודס מוהרר"ז ווארף פרענקיל זל"ה"ה מק' רישא אשר ה' צעוריו הצ"ד בפשעווארסק דברי חודר ופסול גג"ת אשר קבלתי הדברים עפ"י מו"ר המוולג בתו"י מוהר"ר העש"י ז"ל מו"ץ מרישא אשר ה' תלמידו. והר"ג הכ"ל ה' ממסדי הר"ק מוהר"ר מלו בלין זוק"ל זכ"ע ועכ"י וצ"ק ימיו ה' ג"כ מהמסתופים בלל כ"ק אדמו"ר מהר"ר צבי הכהן הכ"ל וקבלהו לרב עליו כי כאשר ה' ברמנאב וצמחורו אמר הר"ק מוהר"ר צבי הכהן להר"ג הכ"ל הפסטר מחזירו אל יפטר אלא נחזי דבר הלכה אזי הסב"ו הר"ג הכ"ל מחזירו אצל לא נרדו. ויען כי קו"ה מרי צפ"לולא דלורייתא. ועיין צדק מסד לצדקס מהרה"ק מוהר"ר אזוריא זוק"ל זכ"ע ועכ"י ועיין סני נהר זיין ור' נש"ס. וצדקרי מאמר הגמ' צד"מ פ"ה ע"ב מדברי ר"ח לר"ח צדדי ידי קא מנלח דעבדי לחורה שלא תשתכח מישראל וכו'. והיינו דאמר רבי כמה גדוליס מעשה סייא לכן אמרתי אל לבי אזכי הנורא יתעלה כי ינחא מזה ג"כ תועלת להמלומדים ותחשב לי לזקקת וכדאי הוא הפועל והפעולה להסתפק דבריו אל הסיצור הלזה אך מנחמת הנורא הדפוס כי רבה הוא לא הספקתי כל מה שיסנו באמתחתי מדבריו היקרים ועוד חזון למועד צדלות הסס ית' :

קורא הנעים עוד ראיתי ח"ע כמחויב צדדי בכתב להעלותם דפוס בחזק ליקוטים היקרים מאמרי קודס אשר ילאו נפשי כאלדו"ר אשר הייתי מחמוק בלל כ"ק צדתי הפעילות וצדתי הנעורים שלי עד סל"ח ואשר מצדקות פיו הקדום אני מי כי כאשר הייתי חולה קודם הכשויון והייתי צמכה גדולה רח"ל לקח ידי לידו הקדושה ואמר לי צד"ל הסתכל סיטב צמחור שלי וכאשר תראה אחי צמחור כן אצטריך על אריכת ינין ה"ה הרב הלוח"ק מופה"ד א"ל קדום יאמרו לו כקס"ת מוהר"ר שלמה זלמן זוק"ל זכ"ע ועכ"י מוויעליפאלי והוא ה' ג"כ מהמסתופים בלל כ"ק כאלדוונ"ר הר"ק. מוהר"ר הכהן הכ"ל. ואני תפלה לאל חיי שתחשב לי זאת לזקקת אשר אשר לך זקקת רב האמרי קודס אשר עור לא צדו בדפוס [כמו שמוצא צדקור לז ט"ה סהר"ק המגיד מקקאלל שאל לברו הר"ק קקס"ת המגיד מוה"ר דוב זוק"ל מנעזריטס זכ"ע ועכ"י למה הוא משחוק עמי] ככתב דבורי והסב"ו לו הקטן צעייך מה שצקס דוד המע"ה אגורה צדלחך עולמים ומכ"כ אני וכו' ע"ס] ויהי' שפחותיהם דוננת צדק עייהי' לכל אכ"ס ולכל אכזב"י כל טוב ולי ולצ"צ צללס אכיה"ר ועשה עמי ארת לטובה ויראו טונאי ויצאו כי אחת ה' עזרתי ונחמתי :

עוד אדברה צדא אל הקורא הנעים ה"ו כי ז"ל אשר תה"ל צדתי למדע אורו של ה' הקדום טעמי מצות צדאת אשר הספקתי ומחדם כי הראשונים ספו תמו מן צלותם הלא לאכסים כגייל דבריו הקדושים הנה צהשקפה הראשונה מקושי הסנה ואכי צדקתים צדיתו מקומון של שנתים כיד ה' הטובה עלי אחרי רוב עמול ויגיעה כאשר עיני כל יחוס מיטרים ונלמד כל זאת הקלתי על הקורא צד שדפסתי בכתב מרובע והסג"ה הכנול עפ"י הרוב הדפסתי צמח רש"י וכל עקום אשר צדא הסג"ה כנול חזיה אחת הקדום לה מוקורת צדתי חלי עגוליס וגם הסג"ה צדא מוקורת כמו כן צדתי עגול צמחלה וחלי עגול צמחה ואכני הרואה כי חזיה הקדושה להסג"ה הוא מדברי המחבר וסייכה לצדדי המחבר אשר אחרי הסג"ה לכן למען שכל יעשה הקורא לערבב הדברים ויחטיא מערת כונת המחבר לזאת חזיה שיקורס הסג"ה הדפסתי צמח מרובע והלצתי לה ליון סני חלי עגוליס צמח מרובע ומצלעדי זאת עני שצמחין צדקס הקדושים יראה רוב טרתי ויגיעתי להסר כל הטעות שגפלו בדפוסים הקדושים וגם צהנקום אשר נלצתי צספר סל"ה הקדום גרסא אחת הצדתי צצאר מרים. ועוד זאת עשיתי כי הצדתי עפ"י רוב דברי הרמב"ם הסייכים לכל עשה מק' יד החוקק וגם מושות של פאר הדור. ונהם אשר נלמד ממחוס כמכתב

הקדמה

תוכחה מוקד גדול וזוהו הראיתי לה בני גילי לדעת כי רבינו הקדוש הרמב"ם ז"ל בספרו יד החזקה הלך בעקבות אדוניו
החכם שלמה הע"ה אשר צחתימות הספיקו קהלת סיר הסירים תשלי היתה חמימותו רק צעניני מוסר ויראה ה' וניתוח צב' תשלי
היא העובלה מן הרמב"ם כי רחשו וקפדו קובצו על הצדקה התיכון אחרית כראשית ומחיל צדקה ה' רחשית דעה ונסומו
מסיים יראה ה' היא תהלה וכן נהג הרמב"ם ז"ל בספרו יד החזקה ומחיל צדקה ה' ונסוף רוב הלכות מסיים צעניני
מוסר ויראה ה' כלשר עיני הקורא יראה צבאר משה. וגם הצאתי בלחיים מקומות דברי חודד ופלטול צדציו. יוען כי ידוע
כי הרב הני"מ מקלזניץ אמר כי ספרי הרמב"ם הנה מקובלים לפרנסה וראת צמיס לכל המחזיקים אותם צמיס ונמלא
ד"ג ב' צב' מדרש פתח כוונת להלך צבאר מים חיים צפרק הא' אי לזאת תקוה אינני ונטוח כי כל העוסק ספרי זה
הציתה יתנלא ציתו כל טוב ויעמוד לו זכות כל הקדושים המוצאים צחיצורי סיהי' לו פרנסה ויראה צמיס. וקראתי עם צחיצורי
בארית המים ה' כי נמלא צחתיס הזאת אוחיות מרים צת אצרכס. והסני יען כי היא עם כולל טעם צלרות. ולהצאר
הלשון קראתי צמס באר מרים כי מוסס צלרה להספר טעמי נלות והצאר הסני קראתי צמס באר משה כי מן הצאר היא
יסקו העדדים הני' הרמב"ם ז"ל הן תוכחה מוסר והן צדצני פלטול אשר לקטתי ואספתי כעלקט אחרי הקיביר ועוללות אחרי
הצביר ומספרו ה' ופאר הדור. [ותשלי' כי זכיתי לראות צטעו הענדה תועלת מוספרי וכלשר נקצתי על הבחנן עם איס אית אחר
יסר הולך ת"ח איד ונינו מכת הסקידים והי' מתפלל על הצלחן פתלה סחית והי' מניח תשילין ולא הי' מתעטק צבליס
ולאמר לי כי כן מנהגו תמיד צמקסו ונציתו כי יתעטק צבליס צביתו ויצנך והי' לי עמי כנה קונטיסין מהספר הזה צבדו לא
נגמר כולו צמדפוס והראיתי לו דברי הרמב"ם ז"ל המוצא צבאר משה ס' ק"צ. סכתב נגחי הוא לת"ס תפלטלו והס איס
טעופים ע"ס וכאמר ראה דצרו הכו טורס צבצצו וקבל ע"ע מסיס והלאה להתפלל ועוטק צבליס עם הנתח תשילין צימד.]
ולהצאר תשליס קראתי צמס באר לחי ראי כי צו הצאתי האומני קודס מן הליס [לדיק] מי רב פעלים הרוחס ה"ז
לס יראה הקורא צב' צאר מים חיים על התורה צטעס קריאת צאר לחי ראי אזי יראה כי נהא לי לקרותו צמס זה כי גם
צלרות הי' ססס יתעלה מסיס עלי לכל אפול צמכמות הסעסס ווי יתן כי יסי' סקרו נטוי' עלי ע"ע. ולהצאר הרציני
קראתי צמס באר עישק כי צו הצאתי דברי פלטול צמס"ת וכסי' בטוי' על צרכת לעסוק צדצרי תורה ססיס לשון פלטול מלס"כ
כי התעטקו עמו. וראיתי להציא צזה דבר יקר מהרס"ג מוהר"ז וולף פרענקיל ז"ל צפי' אונס ת"ס שאין צו דעת נבלה
עוזה סימנו כי הנה איתא קטן ארכל נבלות אין צ"ד מלווין להפרישו ונחס לונד אלל אסיקורוס הצי"ד מלווין להפרישו מעמו
וא"כ ת"ס שאין צו דעת יראה סמיס נבלה טובה סינונו ודמס"ס. ולהצאר החמיסי קראתי באר רחובות יען כי צו הצאתי
מהדוסה חניכא לפרס דברי הסי' טעמי נלות צדך רכס. ולהצאר הססי קראתי צמס באר שטנה כי צו הצאתי הססד מר על
מות צמי הלדיקות י"ע. ולהצאר הסצניסי קראתי צמס באר מים חיים יען כי צו הצאתי הרבס קבולות ורפואת מלדיקות קדוסיס
כ"ע ורפואת על תלואי' הרזון ועמלת החזה והריחה צדוק וענוסה על גופי וקבולה להכלל מנעקדה לילה סמוך מאוד לאנסיס
העלורים מלסס ורפואה להסיס המוכה צחולי זו רח"ל וכי' מסיפואסיס המוצהסיס [פרספעטורסיס] דומנינו. והסני להציא דבר
יקר מהרב הגדול ססקיד ירא ה' מוהר"ר אצרכס מרדכי זלס"ס מדצדצמיל סאמר צמי' ספסוק יתלח דצרו וירפסס ויעלט
מסמימותס וגומר ע"ד נחות כי כל מה סהחולה חור להיות צריא חולס היא יען סהסס יתעלה טלח דצרו לרפואתו ולהחלימו
ועוד טובה עשה עמו כי מלט לרחולה מסימתה סרופס והליל אוחו מרדת סחת ע"י סמיס הניתח לו מניח סרוקס צבלת
סרופסיס ולצקוף יודה לה' על סמקד ומרצה לברס צצצת סרופס כי נפלאות עשה ומדוע לא יודה לה' סמקד ג"כ על אשר
עשה נפלאות גדולות עמו כי הליל אוחו מלסס המרעיל והעסמית אה הגיף. ודמס"ס :

ואולי ישאלני השואל אשר ראיתי על ככה להסתפק אמרי קודס מהרס"ק מוהר"ר צבי הבהן זלס"ס להספר טעמי מלות
וזה ענין זה נזה הי' להסי' לו הלא יראה הקורא צמס רקניתי על התורה צקוף העלה סאחרון ויראה כי סתמלת
התנוולמות של הרס"ק מוהר"ל ה"ל והסחלת התנוולמתו של הרס"ק רקניתי דומים מוסס זל"ס כידוע לכל מי סידוע וגס כי הצרצה
מלות יסו טעונס להאמרי קודס ה"ל : ועתה כאשר סיימתי לצאר מוערכת החסר הזה דורו ומספטו אפתח ספתי
צתלה ליוצר כל אשר הציני עד הלום וצקשתי סטוחה מלכ"ס כי כל מה סיכול לרובי לכך זכות צמיס ידונינו וצתיח
אני צזה כי כל הקורא צחיצור הזה ויראה לספטיני צלמח וצממיס יכיר אה רוב עמלי ר' יע כפי' כי ציד חרוליס
סימס זזה ולא צעללתיס ואס צכל יגיעתי עוד שגיאות תמלא הלא שגיאות מי יציין ולא ימלט אלות מסיגיה
וצלחתו אחי עליהן יכסס. ואל סמונ אל סמאל להציט אל אשר עויתי וסגייתי אך סמונ אל סל סינוין להסגיט צעין סחודרת
ומסוגרת אל אשר הטיצותי לעשות כי ערכתני כר מלוה להאר על סלרן מחרס טעמי העלות רקניתי וסחורני
עיני יסרים צלור סחורה של כאלדמור"ר הלה"ק מוהר"ל סכהן זלוק"ל וגס צהלוקטיס המוצאים לחור צלור סחיים וסחלה סני
ולר כל הטיצה ה' לטונים ולסיסס צלצוחס אשר הטיצו עמי מלך ימי הדפסתי ראשית תוכל לטוב נוח צית עזרי אשר טלח
לי ה' מוקדס הלעוזה המתסכלת נדיבת לב מרס מאליע חמי' ענ"ס עם צני סצ' יניק והסיס כמר שלמה זלמן סליטי"א וצני
יניק והסיס כמר ברוך סליטי"א וצמי סלעירה וי' זיסר חמי' ענ"ס ואזכה לגדלס לכל טוב וצניזת וצפרט צמי הצכורה הלעוזה
המתסכלת נדיבת לב מי' חיי רחל סתמי' ענ"ס עם צבלס סיקר ה"ס סחמי המופלג צחמי' סרצני סלרנך סגייד סככד צמס"ק
מוהר"ר שמואל שענפעלר סליטי"א ממולאברישין ארץ הגר. אשר מלד אציו סגייד סככד רכו' מוהר"ר אליעזר כ"י וגס
מלד אמו סגיידה סככדה סלדיקות וי' אסתריל חמי' ענ"ס היא ככד הרס"ג והקודס מוהר"ר צבי אלמילך זלוק"ל זכ"ע
ועכ"י

הקדמה

עכ"ל מדינאב ודק מלד אמו הוא ז"ל מלד האחד ג"כ ככד אחי הרה"ג והקדוש מהור"ר יצחק הלוי איש הורוויץ זלוק"ל האז"ד זק" האמבורג ככד הגאון והקדוש מהר"מ מטוקטין זלוק"ל ומלד השני ככד הכב הגדול המקובל מהר"ר גדלי' זלוק"ל האז"ד זק" זאלקווע אזיו של הגאון הקדוש מהר"ר אברהם חיים מליד מולאטשאצ צעמ"ס אורח לחיים מחכו של הגאון צעמ"ס הפלשא זכות אבותיו הקדושים זלירוף כל הלדיקים הקדושים המוצאים בזו החבור יעמדו להם ולצ"צ שיצרך ס' חילס וימעטנו צעוז ימיהם המה ולללאיהם ולללאי לללאיהם ע"ע זכלל כ"י אכיה"ר :

מעמי המדבר זלצ כצבר וכדה מלפס לתסועת ס' הכותב וחותם יוס ג' פ' זרכס שנת חיי"ם וברכ"ה ובר"ב הצלח"ה לפ"ק. אברהם אברי קאנארפאגעל מק' רימנאב .

הסכמה

הסכמות המאור הגדול הגאון המופלג בצורה ובחסידות מהורר צבי יל"ו אכ"ר ור"ע דק"ק המבורג יע"א .
צעל מחנר ס' עו"ת חכמ צבי :

הנה ריקס הלכתי ונללה השיצני. ה"ה הגאון החכם הכולל מורינו ורצינו מהורר צבי מהורר יעקב צהיות טכונתי לדעמו להדפיס ספר טעמי מצות רקנטי זכן כהן לי הורמנל ורשותל ציתר שאל ויתר עז זכל מה ללפטר להדפיסו :

הסכמות כצוד הרז המסיד המפורקים זכל קלוי ארץ המקובל איש הללתי מוה' ישראל מליד משריס דק"ק קאזעניץ .
חחת יריעות ומטכונתי, אה טלחה ופטי מללתי, זין ספרי קורס חולר מחמדי, הספר הטעים טמו טעמי מצות מהרז מהור"ר מנחם הברלי מד מן קמלי, לטונו טהנה לדק ונחמ לבית זדק צטומו טעמיס ערצים נכמה גלות כלטר נדפס זלמטערדס שנת חס"ז עמה חמתי נזכות אה הרצים ונחמס ליד הלמס מכ"ז ה"ה סגיד סקלין מוה' אברהם יצחק מ"ס. ואמיו הרצני סקלין מוה' ראובן ליב מ"ס מק"ק זאלקווי לסיות מעלים על מנזח סטור נכנס הדפוס. ומל מדי י"י צעורמס לחוק עשתחמס. וסגני סוקד צעממז מו"ל על כל המדפיסים טלל יריס חיס אה ידו נעשות כמטכונמס מוך עטר סניס מיום דלומטס וח"ו לפרוץ גדרו טל עולם סן יערץ צס וכו' כ"ד סודר כצוד סמורס וטומריס :

סק' ישראל צהמנוח מהורר שבת' זל"ה מ"ע דק"ק קאזעניץ .

הקדמה

אמר מנחם הסצלי סצברוני. זלצ טמח ולטון מעצמ דובר טעצמות והודלות ליוגר כל מעומס על כל זכרות וטלות מנצטיס לטנת ומטפילי לללות סמפליס לטמוע זלימודיס זכני ודטניי עד סכל דע"ת חיצרי טממרה צנינה ונממחה זשלימות טעמי דע"ת מלות עסה זקלינה חטר עמק מוטבס, זחלתי וח רל כפולליס לח רמו חור טונט טעמס, כי סונט מקוה זינס זלין עיני לחקרן ידיעת, וקולר טעמתי, גס כי הדנקיס זש"י נצוכיס י"ס זלרץ, סגר עניסס סמור"ר, חצירי לז ילצר נץ מצינתך עד עה נעשות ספרו. חכני חכני הוה ענחמכס חטר יעמתי ומנחה ירי סמנוסה והקלרה להסיד קלח המסוה מעל פני סמלות טעמו ורחו חה כופת לופיו לחס חצירי"ס חכל חיס, חס שחחו על חצרתו, יטרו ויטלסו מו"י י"י להס מנן ורע"ת וננה לזני חציר"ס וילמרו מי יחן לי חצר כיונס חעופה ויודע ככ עטר זית עמי כי חקרתי נחמה מוס, ועץ סוח פרי חנרון גס כל סכללה טחצל מוס סיל חצרון לגדרו ספורץ ונננוח סהרוב לנענן נכיס מנגניס ומטורר"י נינה צעו"ס זכרות סלצות ולל י"י עכוז למטימס לילוח כיעיס ללמוד יומס ולינה גלי ספסק ונענוד עבודתו כמטפט ומיקון סכל זשס ישרלל לפניו ית' יעלה ויצל ירלה ומל יחטוב לי עון וממנה חס סגימתי זחיה עעס מעטעמיס לח צמור ולל זמעל ולכן מקרתי טעמי מלותי חלה לרצני טלל לסמוך על סקרובי ומי שיחטוב לנקס על עוניי לח זמחנת סננומו יקסוך לסרוס עייובי ללסיז ולומר סקר מילולי ויורה חליו נגד מעלי טחל יסקול זמחוני עייורו ויטכני וכל עונותיו יסיו לינוין וכל יטחליל וגלוי לפניו יתעלה טעמתי כל מלחולי כחי לכתוב יטר ודבר חמת חני סרל סממסופס זלל יסיי חנרון סעממיר כס"י יזכני להדפיס גס טעמי מלות סלרובות עם חומס ומרגוס לזכות אה הרצים וכעת זחמתי זקילור לנענן יוככ ככ חטר כשון לזו ללמוד כל מלות סמס ימעלה וטעמס על פה וכתב זלח סמורה לעולה. ולל עלה ענ כז לומר דוקח חלה עמחק חלפי טעמיס סיט לכל מלוה ונלוה חרובס עמי ארץ ורחה מני יס חפטר שגס טעמי זס י"י חמד מוס ודרוס וקבל סכר . חלה דברי סמר ונלחט עמוס סמללות הומה לעל למי מעיני היעווס .

צענדכס סמורד מנחם בכ"מר משה ברלי זל"ה .

א (ה) עפ"י דברי הרב הנחמד הקדוש הלזה כרד לדעת עומק כונת דברי הרמז"ס ז"ל אשר הנחמתי בעטת הלזו. וגם נעמו דברי הרה"ק מוהר"ח זן עטר זלוק"ל צ"ל אור החיים ע"פ ויבדך אותם חלקים וכו' וז"ל ורחימי דעות נפקדות

א ז"ל הרמז"ס ז"ל פת"ו מהי חיסות ה' ע"ז חע"פ עקיים האדם מלכות פרי"ו רצ"י הרי הוא מלכות מדברי קופר"י שלא יצטל מלפנות ולרבות כ"ז ט"ס צו כח טבל המוקף כפס אחת ציטרלל כאלו זנת עולם. ע"כ : ועיין צאר מרים ס"ק א' .

א לישא אשה לקיום פרי"ו ורבי' שנאמר ב זה לטון הרמז"ס ז"ל ויברך אותם אלקים ויאמר פ"ו ורבו : טעם ה' קדוש סהדס פ"א מצוה זו להודיעך שקיום העולם תלוי בקיום ה"ח א"ן מחסנין וקובעין התורה שישאיר אחריו מי שיקיים התורה והמצוה במקומו (ה) שיביר שיש בורא ומשגיה ויכול. ולא ימחה שמו מישראל ונעשה שותף ליוצר כל כשהוליד בנים קיום הצלם כשבניו טובים קיים הדמות (ג) ונוטל הבכור פי שנים כי הוא ראשית [אונגו] (גגני' צ"ק דף פ' וגינין דף ח' כותבין לו אונו אפילו צנת פ"י סגור סמור) שהוא קדם לפרוע השמר של פרו ורבו (ג) :

ב לקדש חרשים שנאמר החודש הזה לכם [ראש] (הג') מועדות לאצות סהדס

הכל כטוע אה האלקים

יח זה מלכות לא העשה וזה מלכותו סגור זה מלכות עשה כי זה כל האדם. כליו

והוא וצניו של האדם הוא רע"ח חיצים וס"ס גידן, וכמאמר הזה"ק זה סגוי זה זכרי י"ה עם סגוי ס"ס ו"ה עם זכרי רע"ח וה"כ הלא הקטה הא ען הנכונע הוא סיועלל אדם סיוכל לקיים כל החר"ג מלכות כי יס הרבה מהמלות סאיכס כוהג"י רק צארן ויס סאיכס כוהגיס רק צכהגיס או צלויס. וגם מלכות יצוס וחלילה וכדומה הרבה מהמלות עשה ול"ח, אשר איכס ציד כל אדם לקיימס ואף ארון הכצייחיס נרע"ה לא ה' יכול לקיים כל החר"ג צאשר הרבה מהס לא היו צנוליות אחרו. ועמה מי זה הליס אשר לא יחסר אפי' חק אחר ויוכל לצא לטיקון הסלינות. אך עפ"י דברי הרב הנחמד ז"ל ימכנו הדברים כי ע"י סהאדם מעמיד דורות ודורי דורות אזי צאפסרי כי ע"י צניו אחריו י"ה עקוינין כל החר"ג מלכות אחרת מהנה לא כעדרה. ומה נעים פירושו של הרב סל"ה הקדוש על ונאמר ז"ל עיקר תולדותיהן של לר"קיס מועסיס טוביס. ר"ל כי זה עיקר כל ונגמחו של הסל"קיס צהחולדות רק למען אשר הצנים אחריו יעסקו צתורה ונלות ונעש"י טוביס. וכמאמר הכחוצ כי ידעתי למען אשר ילה אה צניו אחריו וכו' ואס הצני' אחריו מקיינין המלות הרי נחטצ כאלו קיים הוא ע"כ. ובאשר פ"י הפ' וראה צנים לצניך היינו סנחוויצ כל איס להסגיח על צניו וצני צניו צעין פקוהה סילכו צדריך ה' זה פ"י וראה מהחוס של הצנים אשר לצניך אס הוא על חופן היותר נלות עפ"י הסורה, ואס כל איס יסגיח על זה אזי י"ה סלום על יטרלל ר"ל כל יטרלל יהיו צסלינות כי אז יקוייס לא ימוטו מפ"ד וכו' עד עולם. וכמאמר דהמע"ה זרע יעצדכו יקופר לה' לדור היינו כי רק הזרע אשר יעצדו לה' חלקי יטרלל יקופר ונחטצ לדור וככ"ל ולדעתי זה ג"כ כונת רע"י ז"ל פ' צא עי"פ וה"י כי יאורו חליכס צניכס מה העצודה הזאת וכו' ויקוד העס ויסחחו ופירס"י ז"ל על וכו' וצקורת הצני' סיהי להס וצהסקפה הראשונה מהתיעה מה סייכות לוח צסורות הצנים האס צלעדי זאת היו יר"ח לכפסס מהעדר חסרון כח המוליד ולהכ"ל יחא כי זאת ה"ה סנחחס על איכות הצני' סיהי להס כי ידרשו לדעת נעש"י המלות איך לקיינון וכדברי הנחמד פה. וזה הוא כונת הרמז"ס ז"ל וכונת סס' אור החיים הכ"ל והצן. ועי' צהס' אמרי כועס מהרה"ס"ג סק' מוהר"מ זלוק"ל סרוויץ מדויקאצ פ' ויקהל פ"י סמקורה וראה ועשה כחצנית'. וראה אס דרך עולצ צי. וראה צנים לצניך וחראה נחת. (ג) עיין צרקנטי על הסורה פ' צרלסית ע"פ לא עוצ היות אדם לצדו. סנה מציא דברי המדרס כל מי סאיין לו חסה וכו' וי"א אף מועטו הדמות סכאמר כי צללס וכו' וצניאור הצצוס סס מציא דברי סליוני וז"ל דע אחת הליס המעיין כי הצניו"ס הוא צלתי דמות ולורה ובאשר עלה צמחצנה צריחה ויליחה אדם צרל דליונות למעלה וכו' וכסהאדם נאנע מפויר כאלו מועטו דמות של מעלה כי כסהאדם יס לו צני' עוסקי' צמורה דליונות צללה וחדוה ע"ס ועיין עשה"ק"ג סנה הנחמתי דברי הרקנטי פ' ויחי ומסס צורה לדברי הרה"ק ליוני סה"ל ועפ"י חלו הדברי' הצני' דברי הנחמד צוח. (ג) ר"ל

הכל כטוע אה האלקים הוא רע"ח חיצים וס"ס גידן, וכמאמר הזה"ק זה סגוי זה זכרי י"ה עם סגוי ס"ס ו"ה עם זכרי רע"ח וה"כ הלא הקטה הא ען הנכונע הוא סיועלל אדם סיוכל לקיים כל החר"ג מלכות כי יס הרבה מהמלות סאיכס כוהג"י רק צארן ויס סאיכס כוהגיס רק צכהגיס או צלויס. וגם מלכות יצוס וחלילה וכדומה הרבה מהמלות עשה ול"ח, אשר איכס ציד כל אדם לקיימס ואף ארון הכצייחיס נרע"ה לא ה' יכול לקיים כל החר"ג צאשר הרבה מהס לא היו צנוליות אחרו. ועמה מי זה הליס אשר לא יחסר אפי' חק אחר ויוכל לצא לטיקון הסלינות. אך עפ"י דברי הרב הנחמד ז"ל ימכנו הדברים כי ע"י סהאדם מעמיד דורות ודורי דורות אזי צאפסרי כי ע"י צניו אחריו י"ה עקוינין כל החר"ג מלכות אחרת מהנה לא כעדרה. ומה נעים פירושו של הרב סל"ה הקדוש על ונאמר ז"ל עיקר תולדותיהן של לר"קיס מועסיס טוביס. ר"ל כי זה עיקר כל ונגמחו של הסל"קיס צהחולדות רק למען אשר הצנים אחריו יעסקו צתורה ונלות ונעש"י טוביס. וכמאמר הכחוצ כי ידעתי למען אשר ילה אה צניו אחריו וכו' ואס הצני' אחריו מקיינין המלות הרי נחטצ כאלו קיים הוא ע"כ. ובאשר פ"י הפ' וראה צנים לצניך היינו סנחוויצ כל איס להסגיח על צניו וצני צניו צעין פקוהה סילכו צדריך ה' זה פ"י וראה מהחוס של הצנים אשר לצניך אס הוא על חופן היותר נלות עפ"י הסורה, ואס כל איס יסגיח על זה אזי י"ה סלום על יטרלל ר"ל כל יטרלל יהיו צסלינות כי אז יקוייס לא ימוטו מפ"ד וכו' עד עולם. וכמאמר דהמע"ה זרע יעצדכו יקופר לה' לדור היינו כי רק הזרע אשר יעצדו לה' חלקי יטרלל יקופר ונחטצ לדור וככ"ל ולדעתי זה ג"כ כונת רע"י ז"ל פ' צא עי"פ וה"י כי יאורו חליכס צניכס מה העצודה הזאת וכו' ויקוד העס ויסחחו ופירס"י ז"ל על וכו' וצקורת הצני' סיהי להס וצהסקפה הראשונה מהתיעה מה סייכות לוח צסורות הצנים האס צלעדי זאת היו יר"ח לכפסס מהעדר חסרון כח המוליד ולהכ"ל יחא כי זאת ה"ה סנחחס על איכות הצני' סיהי להס כי ידרשו לדעת נעש"י המלות איך לקיינון וכדברי הנחמד פה. וזה הוא כונת הרמז"ס ז"ל וכונת סס' אור החיים הכ"ל והצן. ועי' צהס' אמרי כועס מהרה"ס"ג סק' מוהר"מ זלוק"ל סרוויץ מדויקאצ פ' ויקהל פ"י סמקורה וראה ועשה כחצנית'. וראה אס דרך עולצ צי. וראה צנים לצניך וחראה נחת. (ג) עיין צרקנטי על הסורה פ' צרלסית ע"פ לא עוצ היות אדם לצדו. סנה מציא דברי המדרס כל מי סאיין לו חסה וכו' וי"א אף מועטו הדמות סכאמר כי צללס וכו' וצניאור הצצוס סס מציא דברי סליוני וז"ל דע אחת הליס המעיין כי הצניו"ס הוא צלתי דמות ולורה ובאשר עלה צמחצנה צריחה ויליחה אדם צרל דליונות למעלה וכו' וכסהאדם נאנע מפויר כאלו מועטו דמות של מעלה כי כסהאדם יס לו צני' עוסקי' צמורה דליונות צללה וחדוה ע"ס ועיין עשה"ק"ג סנה הנחמתי דברי הרקנטי פ' ויחי ומסס צורה לדברי הרה"ק ליוני סה"ל ועפ"י חלו הדברי' הצני' דברי הנחמד צוח. (ג) ר"ל

חדשים וועערטן שנים אלף זארגן ישראל שחאמר כי
ואלון הלך חורה ודבר ה' וירוסלים ואם ה"י אדם
גדול בחכמה ונקטעך זארגן ישראל וילך לחולה לארץ
ולא הכיח זארגן ישראל כמותו הר"י נחטעז וקוצע
חדשים וועערטן שנים בחולה

לארץ ואם כודע לו טענעט
זארגן ישראל גדול כמותו
ואין ל"ל גדול וזמנו הר"י
אסור לקצוע ולעצור בחולה
לארץ ואם עזר וקצוע לא
עשה ולא כלום. וצפיק ה'
קדש"ח כחז וז"ל הרי
זיארנו טעזכות כל הדרכי
טלריכי להם זידיעת הר"י
וצחקיות העד"י כדי טיהי
הכל ידוע למצוי"י ולא יחקרו

שע"י צנו הצכור קידם לפרוע חיוב הנוטה של פרי
ורצו. ועיין יצמות ס"ג וגם צהושע י"ג ע"י צפירט"י :
ב (ה) צפדרי"ח לכך כתן להם הקצ"ה סכרן טיהיו
נעמרות הר"ח יותר מהאכ"י לצטל וזאלאכה וזירושלמי
נגילה פ"ג וזדין הוא טהי

החדשים לטעמיס, צעגל פרוקו סס ולא הנטיס. (ה) ז"ס
הקדים טהרתן לטוועאסן טאנו קוראים פרה קודם חמודש
(וכי) הדשים מצותן ע"י מימחין סמוכין בארץ ישראל
(3) טמ"ז כדי שיביאו המועדים בזמן וחדש
הלבנה רמז ודמיון לישראל בגלות. זה שאנו
אימרים שדמ עתידים [להתחדש] (פי) טיהמדטו
(נגלות לגולה) כמותה (ג) פגימתה ומילואה
כאשה נדה ואחר תטהר (ד) ושהרותה רמז
שמתאבלת על גלותינו ע"כ אנו מונין לה ז"ש
לבם ראש חדשים : לשחוט

הראשונה שלטעו זה ישראל ודיכי טוועאה נכחצו לאחר
ניכין. (3) לעטן נצין דצריז אציח טוכן דצרי
הרעצין ז"ל והוכפלו הדצרי"י צצחי פי' צא ע"פ ויאמר
ה' אל נעשה וטהרן וכי' החדש הזה לכס ראש חדשי
וכי' ראשון הוא לכס וכי' ולא אמר צחלה דצרו אל
כל עדת צני ישראל החדש הזה לכס כי אז
הי' צעטעט טהוילת הי' לכל אחד מישראל
לקצוע חדש"י ולעצור טנים ורק יען כי לא צא הדצרי
רק ע"י צ"ד טוועחין לזה צא הדיצור לנעשה ולאחרן
והזכיר לכס טיינו טוועחין כיולא צכס ואמר החדש הזה
טיינו ר"ה ניסן וקראו הכחצו ראשון וכן כתיב צראשון
צארצעה עטר ופני טחטרי הוא ראש השנה לטנים
ע"כ יאמר הכחצו צכאן ראשון הוא לכס כלומר אינו
ר"ה לטנים אלף לכס כלומר לגאולתכ"י. ולכך לא מלינו

דרך עזרכי הטורה ולא יטועטו לצקט אחרי"י צקפרי"
אחרי"י דרשו וועל קפר ה' וקראו. אחת ושהנה לא נעדרה.
וראיתי להציא דצרי כחמד מהרה"ג חיד"ח זלוק"ל צטו"ח
הייס טאל ח"צ סיי"י ו"צ על וזה טכחצ הרעצ"ס ז"ל
זה קדש"ח פ"ד ה' י"ז כטעצריין צ"ד השנה כוחצ"י
אגרות לכל הנוקיעות וטודיע"י אהם טעיעצרו ופני
זה עיעצרו ועל לטון הכטיח נכחצו ואומר לטן יודע
לכס טהכחצוי אחי וחצרי והוספטו על טנה זו כך
וכך רלו השעה ועטרי"י יוס רלו ל' יוס טחודט העצור
הרשות לצ"ד להוקיפו מלא אז חקר לאנטי"י הרחוקי"
טטודיע"י אהם אצל הם לפי הר"ח הם עוטי"
אם מלא אם חקר ע"כ. והנה צפ"ק דטנהדריין"ח פריך
אנטי דטדר רצ"ג חלחין יוויין מדחכיח כנה עצור
הטנה

גי"כ צלטון הקדש טעות וטוודי"י לחדשי השנה אצל יאמר הכחצו צחדש טקני צחדש טטליטי צחדש טקציעי וכן
כולם עד הטלום חדשי השנה כדי להיות צזה זכרון לגאולת מלרי"י וזה טאנו מולחין טעות לחדשי השנה
ניסן אייר וכן כולם הנה טעות הללו עלו וצצל וטעמו טל דצרי כי וטחלה ה"י הנונין זכר לי"ח"ו אצל כטעלינו
ונצל צזמן ציה טקי כחקיי"י צכו טפי' לא יאמר עוד חי ה' וכי' אשר העלה את ישראל מארץ וגיור כ"א חי ה'
אשר העלה את ישראל מארץ לפון. וע"כ הולכרו לקרוא החדש"י צטעות אשר היו נקראי"י צצל לזכרון כי טס
עודנו צגלות וטעס גאלכו הקצ"ה (ג) ז"ל טחיי"י צפי' הכ"ל טהלצנה דוגמת האטס צילירט הכחחונה
טהיח וטחפעלת מהזכר כן הלצנה וטחפעלת ווקצלת וטחטעס. וצטלה"ה הקודם פי' צא איחא כנו טהלצנה לא
נחמלאה פגימתה רק עד ז' יעי"י ואח"כ הולכת וטחירט כן האטס לעטע ז' יעי"י נדות ואחר טטהר וטסת וטת
מלי"י יוס ללי"י יוס כנו יעי"י החדש ואמר צטודרט הנעלס מזהר חדש כי טחועות מוכין לחונה וישראל ללצנה.
ולכחורה אפכא וטחצדרא אונס כטאמר לה הקצ"ה לכי וטעטי"י ח"ע לא נחפיי"ט עד טאמר לה הקצ"ה ישראל
ליענו צד ולדיקי"י יקראו על טאך והענין כי ישראל צטעה"י צחטכה ולטחועות מאיר וכנו טהלצנה פגומה ואח"כ
הי' צחטכה וטחטלחת צלילה. כן ישראל צגלות הדומה ללילה וכנו טהלצנה פגומה ואח"כ
נחמלאה צחטחטקות כן ישראל פגיטי"י וטחירי"י לטחמלאות ע"כ. (ד) ויוון טחטרות הנמלא צה טח
וועי

מענין מהחצלה על גלות ישראל המוכים ללצנה כקסם
 סרויין בגלות צחי פ' הכ"ל ועפ"י דברי הרמב"ם הלכה
 מהייצג ספיר קוטייה השל"ה על כפל הלשון ראש חדש"
 ראשון הוא לכס כי צמיצת ראש מרוזו ע"י הראש"
 הסמוכי" ומוצח"י בארץ. ומה

הסנה שלש"י יום רצ"ג אומר חדש אומר ר"פ רבו חדש
 רבו שלש"י יום. וכחצו צמוס: ד"ה רצ"ג אומר הכא
 משמע דחדש קחם וכו' עיי"ש כל דצריה וק"ק לטכילא
 צחרה דמחל"י לכל חדש צין צלשון תורה צין צלשון
 חכמי" שלש"י יום כפי מ"ש

נעים הרמוז של השל"ה
 הקדוש כי הודיע צנה כי
 כל ימי המדע ניסן כולם
 הוי כמו ר"ח ולא כשאר
 החדש"י אשר רק הראש חדש
 מקודש וכל שאר ימי המדע
 הנה חול אונס זה המדע
 כל יום ויום הוא מקודש
 כמו ראשי חדש"י:

הרצ פרי חדש א"ח ריש ס"י
 חכ"ע דדרך רז"ל ליקח
 סכום מצנן אף צחקר יום
 אחד ולהכי נקטו לפי דעתו
 קודם פסח שלש"י יום אף
 דאינס אלא כ"ע וא"כ כינא
 הכא איפכא דח"ק דקאמר
 שלש"י הוא כ"ע ורק דלכה
 ליקח מצנן שלם וסורה זה
 מדלל נקט צקילור חדש
 וסוה ידעינן שהוא שלש"י
 כמשפט לטון חדש צכ"ע
 ולהכי נקט שלש"י דאינס
 שלש"י מוצג כי כן ארסוס
 חז"ל ואחא רצ"ג ופליג
 דוקא חדש דזעינן שלש"י
 מוצג. וכפ"י ל"ק קוסייה
 הש"ס דלטון הכחצ דללח
 רצ"ג לא דמי וצוראי דמי
 שלש"י מוצג. וכן דעתו הוא
 ג"כ בצרי"י דקא' חדש דר"ל
 שלש"י. אך יש להרץ ולומר
 דמוצי דקאמר תנא דצרי"י
 כונה עבור הסנה מוכח
 דשלש"י דקאמר ח"ק דוקא

הוא הולך כי מלך מלכה
 הוא הראשון של מצות
 והוא הצבור שלהם ומוצגתו
 צחדש ניסן ותולד"י היו
 עובדי" אוח"ע ע"ש הקר שלה'
 כי הוא הקר הראשון
 מצעני"י טרי"י שלמעלה ולוח
 השם יתעלה ליקח שם
 ולקטוחו ולאכול אוח"ע וצנה
 הכניע מערכת שלהם שהוא
 טלה וכעסו מנפט צאלה"י
 שהוא הקר שלהם ולהודיע
 כי ה' הוא האלקי"ן איך עור
 מלצרו וי"ל"י ה"י צבזיר
 עליון ולא צכח קום טר
 ומושל או מל וצנה כתבטלו

ל' לאכול קרבן פסח בליל ע"ו שנאמר ואכלו
 את הבשר בלילה הזה צלי אש על מצות
 ומרורים: ממ"ז לפרסם שפלות הבכור קלוי באש
 שהוא ריחו גודף (ה) לידון [בפסילי] (סחי)
 עובדים לקח סן מוצג מוצגת מלריס וכו') אלהיהן
 תשרפון באש בזכות אברהם שהושלך לכבשן
 האש ורפי שבה מזלם באש להכי נשפט באש,
 ונתקיימה [ברכת] (אחם כהן לעולם על דברתי
 מלכי לרק) מלכי צדק (צ) ז"ש צלי אש :
 לבער החמץ ב"ד קודם איסורו שנאמר אך
 ביום הראשון תשביתו וע"כ יום י"ד משמע
 מדכתיב לא תשחט על חמץ דם זבחי: ממ"ז
 להודיעך

הוא מצוס דמעיקרא מצי
 הסנה היינו אי הוה כ"ע או שלש"י וכיון דאחא קאמר
 ח"ק

כ' וצחצח מריס קס מה סחצחתי מהמדדס ומוחר חדש ע"ש :
 כ' וצחצח מריס קס מה סחצחתי מהמדדס ומוחר חדש ע"ש :

הוא מצוס דמעיקרא מצי
 הסנה היינו אי הוה כ"ע או שלש"י וכיון דאחא קאמר
 ח"ק

ה' (ח) וק ר' וזה"ק פ' פנחס צכ"פ לכך לוח הקצ"ה ס"חכלו אח הפסח רק ללי לענן טייה" צפרהס"א כללי
 קריחו כודף לכל הילול והכנס צציה ולא כן עם המוצגל שהוא עוון ומכוסה צקד"יה וגם ללי הוא צנגלה
 ונפורס" כי הריח מפרסמו ונזה העניס לוח ג"כ הש"י"ם לתת הדם על המצקי ועל המזוזות לפרס"ם. (צ) ידוע
 מאמרו ז"ל כי המלכי לרק מלך שלם הוא כהן לאל עליון ואין זרעו כהן על דצרי"י מלכי לרק היינו על דצר
 אשר אישר צרכה ה' והקדים צרכה אצרהם נעלה הכחוכה עמוז וכתנה לאצרהם לעולם :

ה' (ח) כמאמר ז"ל צקיטה ילר טיטוק ואקס מהא סמאל דוחס ויעין מקרצת ומוזס לכו חו"ה"ק צנה הפסיק
 כי

ה' (ח) כמאמר ז"ל צקיטה ילר טיטוק ואקס מהא סמאל דוחס ויעין מקרצת ומוזס לכו חו"ה"ק צנה הפסיק
 כי

ה' (ח) כמאמר ז"ל צקיטה ילר טיטוק ואקס מהא סמאל דוחס ויעין מקרצת ומוזס לכו חו"ה"ק צנה הפסיק
 כי

ה"ק שלש"י ושמע דדוקא קאמר ופטוט. אמנם להרצ
פרי חדש ק"ק דמאי ק"ל להחוס' מההוא דמיר דפריך
ואינא שלש"י דכה"צ עד חדש ימי' אינא דהא דקאמר
הש"ס חתם שלש"י הם ב"ט דכן דרך רז"ל ליקח סכום
החשבון ועיין בנפ"ח פכ"י

כי זיום הראשון העולה על סנה י"ד הצער השאור
[ר"ל הילך הכקרה מעול וחומץ] מהצית [ר"ל מהגוף
סנקרה צית] ואמרה התורה אך מיעוט כי כולו לא
הכלהו ורק צמעת תקרבהו. ועיין לקמן ל"ח ה' ושמעתי
אונני' צסס הרה"ג צמנ"ק

ואירוח ה"ח ס"י ג' ע"כ:
ף הרמז"ס ז"ל צה' חו"מ
פ"ו ה"י"צ וני' שאכל ואלה
צער צסח עכ"פ ארסו וכות
מדדות עד שחלל נפשו וכי'
חכמ"י הראשון' היו מרעיצין
ח"ע צע"פ כדי לאכול ואלה
צחאות ויהיו המלוח הציצות
עליה' ע"כ. והנה מה צכחצ
הרמז"ס ז"ל וני' שאכל
הקטה עליו הרצ וצכסה לנלך
הא מצואר צחוס' דמיר
דהא דמכות מדדות אין לו
שיעור הוא דוקא כמאמין
על העמיד ועל העצר אין

להודיעך שביון שמתקרב האדם לשנת י"ד חל
עליו חובת בייעור [יצר] (סנקרה מעול וחומץ)
הרע שאז הוא ראשון לחשבון עונות שנתחייב
במצות ואך מיעט שמאל דוחה וימין מקרבת
(ה) ז"ש ביום הראשון תשבתו שאור וכו':
ף לאכול מצה בליל מ"ו שנאמר בערב תאכלו
מצות: ממ"ז לפרסם שפרעה המעכב בליל
מ"ו הוא ה"י הממהר לשלחם ולא יכלו להתמהמ'
עד שיוחמיץ בצקם. לזכר שלחמם בעמלם ה"י
מצה. ולפי שאין בין חמץ למצה. אלא [משהו]
(ה) (פסיחת החיות) (3) להיות חליקור צנקהו דומיה
דעזרה זרה לא ידבק צידך מאלוהים דקמך הכחוצ חג
המלות לאלקי וצכסה לא העסק) להבי' אסור החמץ
בכל שהוא לפיכך בערב תאכלו מצות:
לספר

סו"ת חתם סופר זלללה"ה
מפי תלמידו המגיד צסס
רצו, דגס צעטי"ת חיה
מלוח אס לא י"ה צה חיה
סמץ ילח"ר הצטל תוליה
לגמרי וסי' מציא תוכחה
לה מוגני' יונא ק"ט ע"צ
סס חיה דלכסי כסה"ג
צבו רחמי חילרל דעצירה
ואיעקר צידיהו צצט"י
חלתא יונא וצעי ציעחא
צה יונא צכל חרץ
ישראל ולא אשכח.
ע"כ. וסי' מדקדק מדוע
חפסו צלסוקס ציעחא ולא

ונלקין יתר. עמי' ואמרי' חכמי לחרץ צזה כי גם
צהרמז"ס הפ"י וני' שאכל צחולס ור"ל וני' שאוכל
צחמירוח מכין ארסו עד סיפסוק ונלאכול:
הרמז"ס

צילה כרגילת לטוקס צכ"מ צהתלמוד ולכן פ"י כי ציעחא
היא ולי' צנו מניה, צצעי מנך צרמזין דכפיסין, אס
צצטוין צציו, ותייכו לי' חפלה. כי עס' סילוק ילח"ר מכל
וכל לא מלאו אפי' וני' סיה"י מהפלה חיות וישן
וה יען כי גם לחפלה ועצודה נחוץ עכ"פ סמץ ילח"ר ואס קכ"י וכהה היא מכל סמץ פכ"י וביאות, קופה להצטל
ולכזון קכל להצין הדצר כי צחס יצא חיס לגור צין חקסיס אקר חחורה והחפלה לא כחצצ צעיניהס והחורה
והעצודה לא יסוה צעיניהס להצגיה עליו לכצדו או להקל צומכו כתיכה חוס כד"ת וכל כיו"צ, חנה הימים
יחלופו והנה גם הוא יצא לציעול חחורה והעצודה זהו חפלה. והצן כי חרין היא ועוד ארצרה צזה דיצור
יקר עמוק עומחי' הרחלה"ג הקדוש מוהרל"א זלוק"ל מדינאצ צעעמי מלוח סלו צסוק ק' סכומה חכפס. וז"ל
סס חנה לפי חשבון הרמז"ס ז"ל המלות עסה דהצצחה חמץ צומין ט' והמלות ל"ח סלא ימלא חמץ צומין
י"ח והמלות עסה דלכילה מלוח צומין יוד וטעס הדצר צחה צכוכה יתירה מלאו יתעלה לא צמקרה חלילה
כי ידוע הוא מלוח רומזה לקדושה וחמץ לטט"א והנה צקדושה עקר ולא חשע, עקר ולא י"א, וצח"כ הסט"א
או ט' או י"א וכדלחיה צכפר ילירה ולזה צחה צכוכה קדר המין חכ"ל:

הערה

אל יפלא צעמי הקורא על מה שלפי חשבון החיצור הטעור הלה לא צאו המלות עסה דלכילה
מלוח והמלות ל"ח דהצצחה ולא ימלא צומין ונפקד חכ"ל כי היא יען סהרצ המצמר הקדוש
הזה מציא צעעמי המלות סלו העסה לצד והל"ת לצד והמין סל הרמז"ס ז"ל הוא כסדר סכחצו צחוח"ק
העסה ואחריו הל"ת וצחו העסה והל"ת חכ"ל צומין ונפקד חכ"ל צכוכה מלאו יתעלה והצן:

(ה) ה"יכו צין סמי חחיצות הללו חמץ ומלוח אין חילוק ציניהס חלל וצסו. כי צחס חפסוק צרגל סממאלי
עלמעלה ונאות ה סל חיצה חמץ רק וצסו אזי העסה ונענה אוח ה והאותיות חמץ יתחפכו להיות
כאותיות מלוח והצן: (3) צזה אונני' חכמי כי זולה זה אקר יורה לנו כי החחלת ופתח חיותו סל אדם להיות
חללו חליקור כ"קר צמקוהו לא חפון כי גם זחס לפונה צצרי' הפ"י על מה סלמעלה צליון ח' כי להאי אין

בין חנוך למלך אלה משהו מחנה פתיחה הח"ה והזן: **א** (ה) לדבריו הקדושים הפ"ה הוא כל הנרצה לספר הרי מעצב להקצ"ה הנקרא זה כונה פזה אלי והוראהו הוא ג"כ עץ חיים כי זה צל"ה צ"ס הוא עץ ועץ גינעריי של ק"ס והסם שהוי כסתרציע אוהו יעלה ג"כ סכום ק"ס וכאשר יבואר צליון טאה"ז .

(3) כוטריוקון יוד פעמים ה"ח הוא כו"ן. ור"ל כסתכפיל אוהו הראשון מהסם יקו"ק היינו היו"ד עם האות הסני היינו ה"ה וחזיר לכפול אוהו הסני צהראשון וכן הואו עם הסי והסי עם האו יעלה צידך ענין ק"ס וזה הוא ההוכח כי זה אשר הוראהו עץ חיים הוא קוצ"ה ית' :

אך הרעצ"ס ז"ל פ"ה ה"צ מה' חו"מ צומן סנה"ע ה"י קיים ה"י ה"זן ש"אל מה נסתנה וקחסי"צ סככל הלילות אנו אוכלין צקר ללי סלוק ונצטל הלילה הזה כולו ללי ע"כ. וא"כ צומן סנה"ע ה"י קיים ה"י היו סואלן ה"י קטיוס ואמתי אולי זה ה"ה כונת הרחל"ק מוהר"ע מענדיל מפרמיסלאן זלוק"ל מוצא דבריו צסי אברל דפרקא מנח"ה הרה"ב סק"מ וסוה"ל"ל זלוק"ל מדיכאב צסי' ד' צאמנו יהי רעוא סכל צלי עולם יכירו וידעו אז ח"ן פירער אז א- פינפער היינו יתן ה' סצנה צהמ"ק צצ"ל ומהד' קוסי' יהיו המטה קוסיס ועין לקמן עשה ק"ל: צצאר מריס ע"ס :

אך לספר ביציאת מצרים בליל מ"ו שנאמר והגדת לבנך ביום ההוא בעבור זה: מ"ז לפי שיציאת מצרים ערות ומופת לחידוש העולם שיש אלקי קדמון ויכול פועל בכל הנמצאים ברצונו ובירו לשנות כאשר יחפוץ והמרבה לספר הרי זה משובח (ה) לפי שמודה שקיים לבנים מה שנדר לאבות. זה [עץ] (כסתרציע סס שהוי' עולה עץ. זה צל"ס צ"ס עץ. יפ"ה כ"י. (3) ה' פעמים " כ"י. הרי ק"י. ו' פעמים ה"י. ל"י. ה' פעמים ו' . ל"י. הרי ק"י. כמלל סס שהוי' הכציד לב פרעה אזי (הכנדה) חיים זה אלי בעבור זה עשה ה' וכו': לאכול מרור בליל מ"ו עם הקרבן שנאמר על מצות ומרורים יאבלוהו מ"ו וברון לוימררו

א (ה) צלתי מוצן אלי ורק זאת אכני הוואה כי ילחק עם מר גנני ליסחק וגם עיין צילקיעו ראובני פ' סמוח מציא מוהר"ק דברי הינוי צראסוכה ה"י סמו יסחק אמר ילחק לפני הקצ"ה רצ"ע קח מנני ססי"ן וכן לי חתהיו לר"י ויהיו ישראל צגלות רק רד"ו סנה כיתרון ס' מן לרי כי רד"ו עם ל' יעלה מספרו ס"ן. ועיין צסי המפואר מהגאון הקדוש מוה' סלמה מלכו זלוק"ל דף ל"ה ע"ב וסצנעהו ליסחק לרמוז כי ילחק סהוא צמדה (גזורה) צל לנו סלרה סהוא כהונה צלרי' והסחלף לס"ן סרמוז לסשון וסנחה וזה ית' צצנה עמו ישראל כמו סאמר סשון וסנחה יסיגו וסכו יגון ואכנה ע"ס. ואולי מוה' סהקדמה כצין כונת סמחצר צמה סאמר ז"ס וסצנעהו ליסחק ור"ל כי צו סחיצה כרמוז הגלות והגאולה ג"כ והיינו צירור וקרצן כסנעקד ככ"ל והצן. (3) יעקו"ד עם רד"ו עולה מוספרס ת' סנה של ססעצוד וכסנעקד פקע מנין יעקוד וכסאר רד"ו וזה פ"י סהקצ"ה ססצ אה סקן היינו מנין יעקוד לעשות גמר להסעצוד עם סכום רד"ו והצן. (:) סמחצר פ"י סל יעני' ס"ג כי אמה אצינו אצרהס לא ידענו ויסרלל לא יכירו היינו כי רק אמה אצינו ילחק צעקידחך ססחדלה להקל מעלינו הגלות יוהר מעאר סאצות כי צענין הקלת סקץ לא ידענו מאצרהס ולא ככירו מעקצ. ועיין סצנה פ"ע: וצמגלה עמוקות פ' צללה צסחלחוו. והנה צדצר הגימטריאום והכוטריוקון ראיתי להציא מועסה רצ מהרצ סקדוס ל"ע סגאון מופה"ד מוהר"כ זלוק"ל מראפסי"ען זכ"ע ותקוהי אמיץ וצטוה כי יעס להקירא ויחזיק לי טיבוחא על אשר הצחתי הדצני' להיחס כדפסי' למען יכתצ לדור אחרון ואכני קצלתי הדצרי' גא"ס מתימון ססיד וירא אשר סמוע הדצרי' יול"א מפס קדשו. וכזה ה"י מועסה כאשר ה"י הרה"ק ה"כ"ל יוסצ ציוס סס"ק צוסצצת סקלחן עם הלמידיו היקרי' כ"ע אשר צלו לטאוב מועסיי סורחו וצחוכס צל ג"כ סרהלסגה"ק מוהר"י לצי זלללה"ה מדיכאב צעמ"ה ס' מלל סרועי' וקחלה יעקצ וסרה"ק מוהר"כ ז"ל דרכו צקדוס ה"י כי צאמלע סססיצה ה"י סוכב ח"ע על סמטה אשר ה"ה עומדה מעל להספסל וסי' סמוך סקפסל על סמטה וראשו ה"י מוכה על סמטה צעיני' סגורות וסעין סספסרות סגסמיות ואז עלתה ציד הרה"ב סלדיק מהרי"ל ה"כ"ל לעיין צסכ"ק של כצוד מרן הקדוש מוהר"כ ז"ל סכו"ל אשר ה"י מוכחי' על סחלון אשר אלל סקלחן וכאשר ראה חידוסי סורחו צסכחצ"י אשר ה"י כאונרי' ע"י גמטריאום וכוטריוקון וספר וננה ומלל ססחשצון אינו מוכון אזי כאשר חזר הרצ מרן הקדוש מוהר"כ להיות יוסצ אלל סקלחן אז סרהה סרהלס"ק מוהר"י 5

והרמזים ז"ל ותחילת ספרו יד החזקה יסוד היסודות ועמוד החכמות לידע קים קים מלוי ראשון והוא ממלא כל כמלא וכו' המלוי הזה הוא אלפי העולם ארון כל הארץ וידיעת דבר זה מלוח עשה סכאמר חכמי ה' אלהיך וכל המעלה על

דעתו קים אלוה אחר עובר בלא תעשה קמי לא יתי וכו' וכופר צעיקר סזשו העיקר הגדול שהכל הלוי צו. ומלח קים סכחצ הרמזים ז"ל אמתי סאפטר פירוטו כידוע שהסכינה הקדושה נקראה קים סכאמר וקם חציון עתו חנקוק ג' ד' ועיין צרציו צתי יתרו ח"ל וקם לך לדעת כי הוא חלקי ה. קרא קים והוא יסג הכרזי כענין סכחצ צד"ה חל ארון חלאתי הנקרא קים קים ה' לזכות וע"כ יזכור בכל פעם לסמוך והציה אשר ציתי לסמוך

לוימררו את הייהם בחומר מרור תחילתו רך וסיפו קשה כך המצריים בתחלה בפה רך ובסוף בפרך לרמוז שברכות יצחק אבינו שנעשה [מר] (ה) ז"ס וצנועתו ליסחק זה מרור וקרצן סכטעקד) על המזבח כשנעקד קפע משני השעבוד כמנין יעקוד ונשאר רדו (3) כי אתה [אבינו] (ח) חסה סתחלת להקל הגלות יתמר נסאר חלצות) (ג) לבך על מצות ומרורים יאבלוהו :

להאמין במציאותי ית' שנאמר אנכי ה' אלהיך : טמ"ז להאמין שזה המצוי ראשון המציא וממציא כל הנבראים ומבחו והפצו ה' כל מה שהוא ושהי' ושהי' הוא סבה ועילה לכל הנמצאים הוא אחד יתברך ויתעלה ואמר [אנכי] (ח) (אחד בחשבון המרובע עולה חכמי) : המרחם עליך שהוצאתיך מכיר הברול ע"י שפטים גדולים אגבי ה' אלהיך :

החלון ולעיין צהס וכאשר ראה צהכחצ"י פעם סכיח חלאת מוקים הראשון חלא סתחצצון מהגימטרי' הוא ככו. וכאשר מרן הקדוש מהר"כ ז"ל חזר לחיות יסג חלא סתלחן חזי חראה לו חרה"ג מהר"ל ז"ל כי חלא סתחצון וכוון חזי סחה חרה"ג הקדוש מהר"כ ז"ל חת פיו הקדוש וחמר צחחק לסוכו הקדושה סנה העולי' סוגרין סתחידוסי חורה מלדיקי חמת הוא ע"י הגימטרי' והטוטריקון ח"כ לפ"י יסגן חדבר לחונכה סצדחכי' וני ססוח חומן לקרש

יחזר צמלאת חזאת העלה חורו יתח עונה צעיני סהמון. אך חסוצי חלמדיי' לח כן חדבר עעות הוא צידי' וחלילה לוחר כן דעו כי חלדיקי חמת אשר יחגרו עז צמחכס לוחר חורה הגיעו למעלה יחירה אשר ע"י פריסתם ורוח קרסס חאה להס חעודריגה כי יסמעו קל כרוח כפיק חסמיה לחרס חורה חזאת. ורק יען כי לית חלחא דלח רע"זא צאורייתא. לחזת כחכו רעז לדצריה' ע"י גימטרי' וטוטריקון וע"כ כאשר לח כמלא הגימטרי' מכוונת סתחעטו חחצצון כולל וגס צלירוף ח"ס וצמ"ק וגס למען סלא ימוס חזכיון חיס סקומע וכי"צ מלינו צהחלמוד צצברי סחחא ס הקדוש' סכחכו סימתי' להלכותיהן [ועיין צזה"ק צהקדומה סקרא לקל כזה חלכא דצרבא וצקי ססוחת חן מהרה"ס"ג מוסי' גדלי' מלינין סתחידוסי חורה לריכ"ל לחיות מוסקסת וערונות צחוס"ק לכל חתי' מעולס חסחר. וכידוע מהפי חלצה עמודי' סצטעס חסגן]. עוד חדצרה צזה סענין חקית כי יערצ לחך סקומע דצב עוב מהגרא"ו זלוק"ל. ע"פ ויערו חת חיה' כחצ הניסס למעלה ק"מא וחזלא וחמר הגלון חכ"ל עעמו סל דצב כי ידוע הוא מחמסר ז"ל אשר קוסי סעעבוד ח"י מעל"י חת' סנה ולכן חית' הגלולה צכנת רד"ו לירידת מלרי' וקוסי סעעבוד כרעז ציומררו חת חיה' וע"ז צא הקדמא וחזלא פי לכן קדמו וחזלו מהגולה ע"י מורית חיה' וחס חרלה לידע כנה חיתה חרחה ר"ל קכוס סעני' אשר קדמו לילך מהגולה לח וחטוי צענין חותיות קדמא וחזלא וחמלא מניכו קכוס ק"ץ וכבארו רד"ו סכים ודוק כי ככוון הוא :

והוא יבנה חציה לסמי עיר קים ועל דרך סקצלה מלח קים כאמר על סככינה ככו כי לח יקנה ה' וכו' סמו לסוף ולא סתצעו צעמי לקקר וחללה חת קים חלהיך ע"כ ע"ס :

קל כרוח כפיק חסמיה לחרס חורה חזאת. ורק יען כי לית חלחא דלח רע"זא צאורייתא. לחזת כחכו רעז לדצריה' ע"י גימטרי' וטוטריקון וע"כ כאשר לח כמלא הגימטרי' מכוונת סתחעטו חחצצון כולל וגס צלירוף ח"ס וצמ"ק וגס למען סלא ימוס חזכיון חיס סקומע וכי"צ מלינו צהחלמוד צצברי סחחא ס הקדוש' סכחכו סימתי' להלכותיהן [ועיין צזה"ק צהקדומה סקרא לקל כזה חלכא דצרבא וצקי ססוחת חן מהרה"ס"ג מוסי' גדלי' מלינין סתחידוסי חורה לריכ"ל לחיות מוסקסת וערונות צחוס"ק לכל חתי' מעולס חסחר. וכידוע מהפי חלצה עמודי' סצטעס חסגן]. עוד חדצרה צזה סענין חקית כי יערצ לחך סקומע דצב עוב מהגרא"ו זלוק"ל. ע"פ ויערו חת חיה' כחצ הניסס למעלה ק"מא וחזלא וחמר הגלון חכ"ל עעמו סל דצב כי ידוע הוא מחמסר ז"ל אשר קוסי סעעבוד ח"י מעל"י חת' סנה ולכן חית' הגלולה צכנת רד"ו לירידת מלרי' וקוסי סעעבוד כרעז ציומררו חת חיה' וע"ז צא הקדמא וחזלא פי לכן קדמו וחזלו מהגולה ע"י מורית חיה' וחס חרלה לידע כנה חיתה חרחה ר"ל קכוס סעני' אשר קדמו לילך מהגולה לח וחטוי צענין חותיות קדמא וחזלא וחמלא מניכו קכוס ק"ץ וכבארו רד"ו סכים ודוק כי ככוון הוא :

והוא יבנה חציה לסמי עיר קים ועל דרך סקצלה מלח קים כאמר על סככינה ככו כי לח יקנה ה' וכו' סמו לסוף ולא סתצעו צעמי לקקר וחללה חת קים חלהיך ע"כ ע"ס :

קל כרוח כפיק חסמיה לחרס חורה חזאת. ורק יען כי לית חלחא דלח רע"זא צאורייתא. לחזת כחכו רעז לדצריה' ע"י גימטרי' וטוטריקון וע"כ כאשר לח כמלא הגימטרי' מכוונת סתחעטו חחצצון כולל וגס צלירוף ח"ס וצמ"ק וגס למען סלא ימוס חזכיון חיס סקומע וכי"צ מלינו צהחלמוד צצברי סחחא ס הקדוש' סכחכו סימתי' להלכותיהן [ועיין צזה"ק צהקדומה סקרא לקל כזה חלכא דצרבא וצקי ססוחת חן מהרה"ס"ג מוסי' גדלי' מלינין סתחידוסי חורה לריכ"ל לחיות מוסקסת וערונות צחוס"ק לכל חתי' מעולס חסחר. וכידוע מהפי חלצה עמודי' סצטעס חסגן]. עוד חדצרה צזה סענין חקית כי יערצ לחך סקומע דצב עוב מהגרא"ו זלוק"ל. ע"פ ויערו חת חיה' כחצ הניסס למעלה ק"מא וחזלא וחמר הגלון חכ"ל עעמו סל דצב כי ידוע הוא מחמסר ז"ל אשר קוסי סעעבוד ח"י מעל"י חת' סנה ולכן חית' הגלולה צכנת רד"ו לירידת מלרי' וקוסי סעעבוד כרעז ציומררו חת חיה' וע"ז צא הקדמא וחזלא פי לכן קדמו וחזלו מהגולה ע"י מורית חיה' וחס חרלה לידע כנה חיתה חרחה ר"ל קכוס סעני' אשר קדמו לילך מהגולה לח וחטוי צענין חותיות קדמא וחזלא וחמלא מניכו קכוס ק"ץ וכבארו רד"ו סכים ודוק כי ככוון הוא :

והוא יבנה חציה לסמי עיר קים ועל דרך סקצלה מלח קים כאמר על סככינה ככו כי לח יקנה ה' וכו' סמו לסוף ולא סתצעו צעמי לקקר וחללה חת קים חלהיך ע"כ ע"ס :

קל כרוח כפיק חסמיה לחרס חורה חזאת. ורק יען כי לית חלחא דלח רע"זא צאורייתא. לחזת כחכו רעז לדצריה' ע"י גימטרי' וטוטריקון וע"כ כאשר לח כמלא הגימטרי' מכוונת סתחעטו חחצצון כולל וגס צלירוף ח"ס וצמ"ק וגס למען סלא ימוס חזכיון חיס סקומע וכי"צ מלינו צהחלמוד צצברי סחחא ס הקדוש' סכחכו סימתי' להלכותיהן [ועיין צזה"ק צהקדומה סקרא לקל כזה חלכא דצרבא וצקי ססוחת חן מהרה"ס"ג מוסי' גדלי' מלינין סתחידוסי חורה לריכ"ל לחיות מוסקסת וערונות צחוס"ק לכל חתי' מעולס חסחר. וכידוע מהפי חלצה עמודי' סצטעס חסגן]. עוד חדצרה צזה סענין חקית כי יערצ לחך סקומע דצב עוב מהגרא"ו זלוק"ל. ע"פ ויערו חת חיה' כחצ הניסס למעלה ק"מא וחזלא וחמר הגלון חכ"ל עעמו סל דצב כי ידוע הוא מחמסר ז"ל אשר קוסי סעעבוד ח"י מעל"י חת' סנה ולכן חית' הגלולה צכנת רד"ו לירידת מלרי' וקוסי סעעבוד כרעז ציומררו חת חיה' וע"ז צא הקדמא וחזלא פי לכן קדמו וחזלו מהגולה ע"י מורית חיה' וחס חרלה לידע כנה חיתה חרחה ר"ל קכוס סעני' אשר קדמו לילך מהגולה לח וחטוי צענין חותיות קדמא וחזלא וחמלא מניכו קכוס ק"ץ וכבארו רד"ו סכים ודוק כי ככוון הוא :

והנופת ולכל אחד יש לו מעלה יהיה אשר אין לחצורו
 ר"ל זה המצוין מלך הקבלה יש לו מעלה כי חף אם
 יאמרו כמה חקירות הסותרות ח"ו לאמונתו עכ"ל לא
 יוכלו לפתור אותו ולהסיתו ולהדימו ממונתו כי חזקה
 הוא לו מלך קבלת הצותיו

ל לקדש את יום השבת על היין שנאמר זכור
 את יום השבת לקדשו (ח) מ"ז לפי שהשבת
 עדות להידוש העולם ולע"ה (ג) להבי הזכירה
 על [היין] (ג) (צחוקי דכתיב זכרו כיין לזכרון)
 שהשבת שקול כנגד כל התירה בילה והשומרו
 כהלכתו זוכה ליין המשומר שבת אחד מששים
 לעה"ב ולהבי זכור ושמיד בדבור אחד נאמרו:
 והוא שזה לאותם שנאמרו [בדבור] (י"ז) ויאמרו
 שומר ציליאתו להסיף נחול על הקודש זכור צכניסמו
 זה למרץ דזכור ושומר כמי דמי לחסריני היו ולאו
 מחללי מוח יומה וציום השבת סני כצנים וכו')
 אחד להודיעך שאם המאמין הוא בסכנה אתה
 צריך שלא לזכור את השבת אלא להלל דשמור
 לא

לשון הרמזים ה"ט פ"טו ה"ח מ"ע מן חמורה לקדש
 את יום השבת צדכרי שנאמר זכור את יום השבת
 לקדשו כלומר זכרתו זכירת שבת וקידוש ולריך לזכרו
 צכניסמו צקידוש וציליאתו צהדלפה: וצחלכה ו' מדכרי
 סופרי לקדש על היין
 ולהגדיל על היין וצקוף
 החלכה כחצ השבת ועבודה
 כ"מ כ"ח וצחסינה סקילה
 כנגד שאר כל מלכות חסורי'
 והשבת הוא האות סצין
 הקצ"ה וציקינו לעולם לפיכך
 כל העובר על שאר המלכות
 הר"ה צכלל רצעי ישראל
 אבל המחלל את השבת
 צפרהסיא הר"ה כעובד
 עכו"צ וצכיה כעכו"ס
 לכל דכריה לפיכך וצשח
 סכניא וחומר אשרי חנוס
 יעשה זאת וצן אדם יחזיק

לזאת אנו צנוחי צחוק
 יתעלה כי כל הסור צנוחי
 מלירות דע"כ אנו חומרי
 ואלהי יחמק ואלהי יעקב ר"ל שאנו מזכירי
 דאצותינו הקדושי ר"ל
 ועקבלא סמוכו על קבלתם צלצד מאלהי

זה שומר שבת נחללו וגו' וכל השומר שבת כהלכתו
 וצכדו וצענו כפי כמו כזר וצפורש צקבלה סכרו
 צעוה"ז יתר על סכר הלפון לעוה"צ שנאמר אז חחעכב
 על ה' וצרכנתך על צמתי ארץ וצחלכתך כחלת יעקב
 אצך כי פי ה' דבר. ע"כ ומה סכתב מדכרי סיפרי
 לקדש

והנה חכמי הפעוה אמרתי כי דכרי הרב עירין קדיסין
 כי עסיתי לאמונתי צהסס יתעלה כוה וצדור צחוך גיפי
 מרוזס אותו וכל חכמה וסכל ע"י אמונתי צו מלך קבלתי
 ורלתי להי ואלהי יחמק ואלהי יעקב ר"ל שאנו מזכירי
 ואלהי יחמק ויעקבלא סמוכו על קבלתם צלצד מאלהי
 חתירו חתירו חת צורחס מלך חמקירה ע"כ. וצנה חכמי הפעוה אמרתי כי דכרי הרב עירין קדיסין
 חתירו חתירו חת צורחס מלך חמקירה ע"כ. וצנה חכמי הפעוה אמרתי כי דכרי הרב עירין קדיסין
 חתירו חתירו חת צורחס מלך חמקירה ע"כ. וצנה חכמי הפעוה אמרתי כי דכרי הרב עירין קדיסין

ה' (ח) צנוצין וצכיי פ' צל לכן אין ליצוה סצניע צמוה מיוחדים כענהא סאמוה סקורל"י לכל יום ויום
 צסס המיחד אבל אכחו קורל"י לכל א"ח ע"ש סצנה כמו אחד צצנה סני צצנה סליצי צצנה וכו' כדי
 סיה' צצרון כל יום ויום וצצרון סצנה חה פשט סכמוצ זכור חה יום סצנה לקדשו ע"כ ועיין לעיל עשה
 צ' ליון צ' צנעס קריחת סס חדסיס. (ג) צעקידת יחמק סער כ"ה וס"ז צצרות סרלסכות כלומר זכור וכו'
 והנעס כי ססת ימים עשה ה' וכו' וצצרות סכיות כלומר סמור וכו' והנעס וצכרת כי עצד הייח וכו' ויו"ל יחך
 ה' וכו' כי אמונת החידוש סכוכרה צכור וצמונת יכולת ה' סכוכרה צממור למודות וצוכרות סן אקסה אל
 חחוחה חה כונת מלומר רז"ל זכור וצממור צצבור אחד כלומר חה ג"כ כרמו צהפ' חחה דכר אלהי סתי"ז
 סמועכו (ג) זכור מרנו על היין וצממור על המצוה וגם זכור צכניסמו חידוש העולי וצממור ציליאתו עוה"צ (ד) צמכלתי

לקדש על היין וכו' זה היא טעם הרבה וכן הראשונים
 דקדוש לאורייתא היינו דדברים כו"ט הרמזים צריע
 פרקין ורבינו יצ"ע הראשון צ"י הנכריע ק"י ע"א
 וסיק דנחפלה כפיק ידי חוצה קידוש לאורייתא עיי"ט
 בארוך וראיתי להרצ גופי
 הלכות אות רכ"ג סכתא לא תעשה אמרה תורה הלל עליו שבת אחד
 ונעם ר' יצ"ע בחידושו כדי שישמור שבתות הרבה ז"ש שמור את יום
 הפסחים שהקשה לטעיה זו
 דכיון דנחפלה ערציה של י"א לכבוד אב ואם שנאמר כבוד את אביך ואת
 מצת יולא י"ח קידוש לאורי

אמאי לא תיקנו רבנן נחפלה זכר לי"ט דאמר ראב"י
 לריך סמיכר י"טו בקדוש היום כו"ט בפסח"י ק"ו
 ונחפלה שהוא עיקר הקדוש הו"ל להקן זה וגם ינ"י
 עוצ"י לפיכין ונעצת ואמאי צו"ט אמר י"טו נחפלה
 ולא נעצת וכחצ הרצ הזכר שהיא קיסיא עליונה
 לדעתו וכמו שהקשה הוא עליו לדבריו והסיוו צ"ע
 והאריך צוה ע"ט ועיין להלן בצאר רחובות עם הנחל
 היין ככון לזה ע"ד פלפול וחריף עיי"ט :

י"א הרמזים פ"ו ונהי ונערים ה"א כחצ כבוד אז ואם
 מליה עשה גדולה וכן גורא אז ואם שקל אופן
 הכחצ

ונחשצ זכור וטעור צדצור אחד כאמרו עם עוד לאוי
 ועסה אקר צדצור אחד כאמרו כמו לא הלצט טעמנו
 גדילים העסה לך לאו דמחלליה ועסה וציוס העצת
 צדצור אחד כאמרו לאו דאסת אח ועסה דיצוס וכו'
 ומוצאים הדצרי צילקוט
 שמועו ע"פ זכור אח יוס
 העצת ע"ט ואח"כ אמר
 צא לתרן וכו' כוכחו לדעתי
 השבת :

אמך
 וטעור להכחו אחריתי דעם הלחו קדם וכאן העסה קדים
 דטעור ל"ת לזה צא המעצרי לומר דזכור ג"כ לאו צומע
 דהיינו זכור שלא לזכור את העצת אלא לחלל צמקוס
 פקית נפט. וטעור עסה הוא חלל עליו העצת אם
 הוא צככסה למען לטעור טצחות הרצה. כן כ"ל צכוכחו
 (ואולי עם הקורא כוכה אחרת צוה מי יתן ויכתבו
 ויליו אלי והכה ככר כחצתי צחקתם עלי כי כל דבר
 פליאה יעור את לצ השועע אל המחקר וכאשר קדמונינו
 נהנו רעו מהראשית של כ"צ אהון עיי"ט). ועיין
 לקמן עשה ל"ג. וראיתי להציא כאן דבר חידוש מאגרת
 גאליקוס המוצא צצח"י טופט"ס. וזה הוכן הדברים

וי שרולה להחסיך אליו רחמינו של טצחאי שהוא כוכצ המועט ציוס העצת ים לו לועטו צנאכלים וימע
 ונחשניש הטעה וילצט צגדים טחורים ויעסה המוכה ארי" של נחוסת והעטה לטצחאי והעול לגדי וישחט
 על אותה המוכה החול טחור ואז יתקרב אליו לעצור עצודתו ויגיד לו עחירות ע"כ מאותו אגרת שהעחקתי
 ונעפת הגרי אל טפה צרורה היא טפה לטון הקודש. והנה זה נחכמת המורה העולה על חכמת הכוכבים
 ומלותו בליהם אותה צנולת העצת אשר הכוכב שלו טצחאי טעעסה צהיפוך וכל זה כי החכמה הזאת טבה
 גדולה להחלואי הנפט וחכמת המורה להם החצותה ורע"י החכמה הזאת אקרה אכילת צטר ציוס העצת
 לועטו צנאכלים ואנו כלטויו טכענג ציוס העצת לאכול צטר ולטחות וכל דבר טיערב לנו וקראת לטצת
 עובג החכמה הזאת אקרה הטעמיש ציוס העצת ואנו עיקר העוכה טצתה קודש טכאמר אשר פרו יתן צעמו
 כדרשם רז"ל החכמה הזאת חלציט טחורים ציוס ט"ק ואנו כלצט ציוס העצת צגדי ויילא לטעוים טכאמר
 וכצדחתו מעטות דריכך והם מלצושים הנכצדים טכן ר' יוחנן קרי לוצי ונכצרותו וצרוך אל עליון אשר חנן
 אותה דעה והטכל צדיעה תורתו ומלותיו ומעו אותה ומלעעות אחרי הכוכבים והמלות הוא טאמר ופן טקא
 עיניך שתימעה וראית את הטעמ ואת הידח והנחילנו המלות לכותיטו צחס ולהיות לנו צטנורס עקצ רצ .
 ע"כ. עוד עקיס אחי פכו להציא מסי חקידים ק"י תעשי"ו זאת הטעטצה הסיצ ר' מטרולס כי"ע להמיינן טאין
 מדליקין כרוח צצתייהן טצתה ונפני הפ' לא הנערו אט וכו' והסיצ להם כחיצ ויצרך אלהים את יוס הטעייעי
 חין אחי יודעיין צוה צרכו אלא ונעה טאנו רואין צקללות שקלל חיוצ את יונו טקללו צחשיכסה טכאמר הלילה
 הזה יקחה אופל וגומר יקו לאור ואין וכלל שהצרכה טצרך הקצ"ה יוס העצת היא אורה שהיא טלוס ציה
 וכל ונה טאמר חיוצ צקללה ים לומר להיפך גצי צרכה צאיוצ כחיצ אל הצח רכנה צו מכלל טיש לנו לרנן
 טצתה צטיירות והטצחות ע"כ. ועיין לקמן עשה קפ"א ט"ק א' צצאר מרים עיי"ט :

י"א (ח) היא ג' פסקים ומהפסקוי הללו מוכח כי נטעה רוח נפש ומכוון כנגד צינה טכל מדע צחות"ק
 לירט עוה"צ צקור תפארת צינה מלכות. וצריאה ילירה עשי"י והצן :

הכחוצ צכצודו וצמוראו כחיצ כצד חת אציק וחת חמך וכחיצ כצד חת ה' עסוקך וצאציו וצמו כחיצ ח'ס חנו וצאציו חיראו וכחיצ חת ה' חלטיך חירא כדרך טלוה על כצוד טמו הגדול וצמוראו כך לוח על וצורחם וכצודם. עוד צפ"ו ח"ז עד

היכן כיצוד חו"ח חפילו כעל כיק טל זחוצים טלו והטליכו צפניו לא יכלימם ולא ילער צפניו' ולא יכעוס כנגדס חלח יקבל גזירה חכחוצ ויטחוק ועד היכן וצורחם חפילו ה' לוצט צגדים חצודות ויוצט צרחס צפני חקטל וצלו חציו וצמו וקיעו צגדיו וחכחו צרחסו ויקו צפניו לא יכלימי חלח יטחוק וירח ויפחד וועלך וכלכי חעלכי טלוהו צכך. ע"כ. ומה טכחצ כדרך טלוה וכו' כחצ חנאון חיר"ח צטו"ח ח"ט צסי' ח"ל מה כעזלו חצרי יוסר ולטן חזח טל חרצ"ס ז"ל דגילה דחינ צזס גזירה טוח ולא היקט רק דחטכחן דלוה על כצוד חו"ח וצורחם כמו טלוה על כצוד טמו וכו' [והוא דצר פטוט דמחי דחצרו רצן טחוקט כצודו הוא חטגרה ליטן וחיו היקט כי הדצר כגלי חחוט"ס חל העיין ולחפוקי עקלח חחחוכיס דחצב טינפי' קצרי דהוא היקט וחיו כן ועיין צסי' צרכי יוסף :

טן רצ"ס פ"ח חעלכות קסדרין ראוה להניחה עוד ביד האדון מעת שאמר לא חפצתי לקחתה משום דהוי זלוול בנות ישראל ורמו שבן דוד בא אפילו בדור שכולו חייב ז"ש אם רעה בעיני אדוני' והפדה (ח) : להיות בית דין הורגין בסיף שנאמר נקם ינקם : טעם מ"ז לפי שישראל כרתו ברית עם יוצר כל לקיים התורה והמצוה והעובר ברית יענש בהרב נוקמת נקם ברית זה שת"א איתדנא

יב (ח) ר"ל צדין זה יס צו זכר למעסה צרחסית וגם זכר כי היינו צמלרי' עצדי' דכטס טהטצח הוא זכר למעסה צרחסית טהטס יחעלה צרח עולמו צטטס ימיס ויום הטציעי הוא יוס ונחוס כמו כן הדין הזה כי יוס לטסה טט טכי' יעצוד וצציעי' יח לחפסי הוא יוס ונחוס לעצד וועלחכח חדון ח"כ הוי זכר למעסה צרחסית וכמו כן כל יוס מימי הצריחה מורה על חלף טסה כי יומו טל הקצ"ס מורה על חלף טסה וטחח חלפי טכי הוי עלנח וחד חרוב ר"ל חלף הטציעי יטצוח וועלחכח [ומה טכחצ כעין גניצח יוסף טעכוחוהו וכו' חולי כוחו כמ"ס לעיל עסה ג' ולחנן ל"ח ר"ו צצחר מריס כי גלוה חלרי' ה"ח צמחח חכירה יוסף ע"ס] :

אמך. טמ"ז לפי שהם שותפים כמו שארז"ל ג' שותפים באדם וכו' ואין ראוי לבעוט ולהתנכר במולידיו שהביאוהו לעולם ויגעו וטרהו ללמדו תורה ומצות. ח"ו יבא להיות בועט בקונו שהוציאו לאויר העולם ונתן בו [נשמה] (כסחדקק צחס. חמלחס חכוכיס טלט כנגד טלט ונחמה טדי חניכס ודומך טעוצה חחח להטכילס וכפטי יודעה חלד (ח) חרוח ונחפלה חטטמה מצינה חכפס וועלכות צקוד צריחה י"ריה עסי') רוח ונפיש בינה השכל ומדע בתורה ליירש ע"ה אי"כ כבד את אביך ואת אמך : **יב** לדון ברין עבד עברי שנאמר כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבוד ובשביעית יצא : טמ"ז לזכור מעשה בראשית (ח) והיינו במצרים [עבדים] (כעין גניצח יוסף טעכוחוהו כך כעכר ז' צגניצחו) ולכן השביעית והיובל מוציאו מעבדות שבן היובל למד עלינו זכות אמת כתבת בתורה וביובל יצא אל תקרי וחמושים אלא וחמשים רמו שימי שנותינו שבעים עבד ליוצר כל ואחר כך [במתים] (צנמי' כיון טמה חדס נעסה חפטי חענולח) חפשי לכך ובשביעית יצא לחפשי חנם :

יג ליעד אמה העברי' לו או לבנו שנאמר אשר לא יעדה ואם לבנו ייעדנה: טמ"ז רחמנות על זרע ישראל שזו שאוכלת מפתו ונתגדלה בביתו ומשרתת אותו ביניהם קירוב דעת עינו בה תמיד והיא עיני' בוראו לישא אותו ונמצא מתרחקים מזנות שהתורה ירדה לסוף דעתם שלא יתנו עיניהם בכוס אחר אם ינשאו [לאחרים] (לא יטכחו חעצה נעורי') (ח) לכן לו או לבנו יעדנה :

יד להפדות אמה העברי' אם לא רצה ליעדה שנאמר אם רעה בעיני אדוני אשר לא יעדה והפדה : טעם מ"ז. לפי שהקונה בת ישראל על הסתם דעתו לישא אותה ואם אח"כ לא יחפוץ והפדה האב שאין ראוי להניחה עוד ביד האדון מעת שאמר לא חפצתי לקחתה משום דהוי זלוול בנות ישראל ורמו שבן דוד בא אפילו בדור שכולו חייב ז"ש אם רעה בעיני אדוני' והפדה (ח) : להיות בית דין הורגין בסיף שנאמר נקם ינקם : טעם מ"ז לפי שישראל כרתו ברית עם יוצר כל לקיים התורה והמצוה והעובר ברית יענש בהרב נוקמת נקם ברית זה שת"א איתדנא

קסחדרין אין לדין דיכי נפשות אלל נפני הצית וכי ופי הסמועה למדו סצזון סים כהן ונקריב על גבי סמוצת יס דיכי נפשות והוא סיהי צ"ד הגדול צנוקו וצפי י"ד סיי"ג כחצ חרצני" סכה קודס חורצן ציה סכי צטלו דיכי נפשות ויסרלל אפי"פ סהי ציה סנוקדס קיים ופני סגלו סכסחדרין ולל סיו סס צנוקוון צנוקדס ע"כ :

טז רמז"ס סי חוצל ונוזיק פ"ה סה"ט אינו דונה וזיק סצירו צניפו למזיק ענוון ססמוץ ענוון סצירו כיון ססלס ויה ססוה סייצ לסלס נסכפר לו סצל סצל צחצירו אפי"פ סכזל סחמוקס דצרי" אין וסככר לו וספילו הקריצ כל אילי כציות אין וסככר לו ולל כעחל על עוכו עד סציקס עון ססמחל ויסחול לו וססור לכחצל לסיות אכזרי ולל יסחול אין זו דרך יסרלל אלל כיון סצקס ענוו סחוצל וסחחן לו פסס רלסווס וסכי וידע ססוה סצ וסחולו וסחס על רעו ויסחול לו וכל סמוסר למחול סכי סוה וסווצו ורוח סכעוים כוחס סיענו ע"כ :

טז (ח) סכסחדרין כ"ח וע"ו קידוסיין ע"ו ע"צ חרצניס מוסו ילדיס סיי לו לודו [פירס"ק צחורי" סליכס סלן] וכולן צני יפ"ה סיו וסכולדו ויפ"ה סללקס סל זסז ומסלכין צרלסי הגיי"סות סיי וסס צעלי אגרופיין סל דוד כי סכי לנצעס עלמל ויי"ו וצערוד עי אגרוף פיי פס יד כפוסס צעפס צלי צחן ועסוין צני אדס לסכות צס כדקל" צעלי אגרופיין סל דוד וסחי צלסכות צאגרוף רעס :

טז להיות משלם קנס חובל או מזיק בחבירו שני וכי וריבון אנשים והכה איש את רעהו באבן או באגרוף רק בשבתו יתן וכו' טמ"ז לפי שזה החובל שלח ידו וזלזל בצלם קונו והשחית פארו כל שכן אם ביישו דאזיל סומקא ואתי הוורא זלזל איקונין [של] (ציד סכפוסס צלי צס סיו וסכי צעלי אגרופי סל דוד סמלך עיי"ה) (ח) מלך חייב ורזיל אמרו הכל לפי המבייש והמתבייש ז"ש באגרוף :

יז לרון בנזקי הבור שנאמר בעל הבור ישלם טמ"ז להרים מבשול ונוק שאפשר לבא וישא ק"ו בעצמו אם להזיק מועט חייבתו התורי הגורם הזיק לכל העולם בתאית חטאו על אחת כמה וכמה שחייב לשלם אם לא יתקן את אשר עוות בתשובה ז"ש [בסוף] : (לריך לקצל עלצן וסיגופין סמווס סענו סחלוס) ישיב לבעליו (ח) :

יח לרון בנזקי השור שנאמר וכי יגוף שור איש את שור רעהו. טמ"ז כדי שלא יאמר אדם הבהמה אין לה דעת ופטור אני אלא שומר הבהמה שיש בו דעת חייב (ח) ולהכי אס תפס ידוהו בגיפו ברגלו בשיניו בקרניו כולם בכלל וכי יגוף :

יח לרון בדין הגנב לשלם שנים. מכה ומבר משלם ארבעה והמשה שנאמר כי יגנב איש שור או שיה וטבחו או מברו : טמ"ז ארז"ל בצאן מפני שיש לו צער שנסאו על כתפו חסה עליו התורה ומשלם די שור שבא ברגלו הי לפי שעתיד לשבע שקר חייב [כפל] (ציקס לסכר ענוון סצירו יסכר ענוו סכסצלוסו צרסווס סייצ כפל כססמנו לו וסכרו מזר וסכז פסס סכית סייצ עוד כפל סכי די וצסור סמוקס) (ח) ואם מכה או מבר עבר

הקפות הגניצי ונלויה צחן יסר לפי סח"ח לסדועס לסעניין לפניו כלסר צדקות

וע"ו קידוסיין ע"ו ע"צ חרצניס מוסו ילדיס סיי לו לודו [פירס"ק צחורי" סליכס סלן] וכולן צני יפ"ה סיו וסכולדו ויפ"ה סללקס סל זסז ומסלכין צרלסי הגיי"סות סיי וסס צעלי אגרופיין סל דוד כי סכי לנצעס עלמל ויי"ו וצערוד עי אגרוף פיי פס יד כפוסס צעפס צלי צחן ועסוין צני אדס לסכות צס כדקל" צעלי אגרופיין סל דוד וסחי צלסכות צאגרוף רעס :

יח פ"י כסף יציב סיינו יסו צסמוצס לזורל על אסר ככפסס נפסו לסענוגי סעולס :

יח (ח) לסון סצחיי ז"ל אין ויסח ססור לקסח סדין וססור אלל לקסח סדין וצעליו ססומר סצסווס . כדי סססר צסמירסו וסס לל יססר סכי סוה יודע סיפסיד ענוו צציק אדס דלית ליי מולל סזכיר צו לסון כגיחי סעסס צססכוי וצססגסס פרטייוס צסוס דלית לס מולל סזכיר צס לסון כגיפס כלוונר דרך ונקרס :

יח (ח) וססווצ"ס ז"ל סעצירות סקן מלוווס ציוסר רלוי לסגדיל צסן סעווכס יוסר ולפי סססורס סייצס לסגכז לסלס כפל ע"כ סחייצ לגוכז מן סססווס סדקות סקן מלוווס מוץ למדיכס צסרס וצסודצרווס לסלס כפל סכפל זס חרצני סללן סחס ססס וצססווס ע"כ ססווי צגניצחן עוד יוה"ר

עבר על לא תחמוד ובשור עבר ג"כ על לא תתאוה (3) ואם כך לעוברי עבירה קל וחומר לעושה מצוה ז"ש חמשה בקר ישלם :

כ לדון בדיון מבעה שנאמר כי יבער איש שדה או כרם והוא תולדות שן ורגל טמ"ז כיון שהיא בהמתו ומזונותיו עליו אם הכניסה בשד' חבירו ואכלה שם או הפסידה יונקותיו ברגלי' כשעברה משלם מיטב שדהו ומיטב כרמו כדי שיהי' נזהר מלהזיק להתחייב במיטב שדהו : **כא** לדון בגזקי האש שנאמר כי תצא אש ומצאה קוצים ונאכל גדיש או קמה. טמ"ז פשוט סד"א אם יצא האש מעצמו לא יהא חייב קמ"ל דצריך לשמור [אשו] (ה) (ו) וזו סלא יציר אס העמלוקה כי סלס ישלם) שלא תצא אפי' מעצמי' שצריך להרחיקה מהסמוך לה ובגמי' אמרו שבא לעשות אונס ברצון ושאינו מתכוין במתכוין מכל מקום (3) אם נאכל גדיש שלם ישלם :

כב לדון בדיון שומר חנם שנאמר כי יתן איש אל רעהו כסף או בלים לשמור. טמ"ז לפי שלא קבל הנפקד שבר על שמירת הפקדון לא נתחייב באחריותו ופטור אם נגנב או נאבד דוקא בשלא פשע. ורמז למצית עשה שאם פשע בהם אע"פ שאינם באחריותו כיון שאין מתן שברן בצדן (ה) מכל מקום [חייב] (דאמר ל"י רב קטינא לאל"י ומי ענסינו אעסא ח"ל אין צוון רחמא) (3) ז"ש אם לא שלח ידו :

כג לדון בדיון טוען ונמען שהלוהו או הפקידו וגולו או עשקו שנאמר על כל דבר פשע אשר יאמר כי הוא זה. טמ"ז שאם כפר בכל פטור משבועה חזקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו ורמז לפרט החטאים כשמתודה על כל דבר פשע יאמר כי הוא זה (ה) :

כד לדון בדיון נושא שכר והשוכר שנאמר כי יתן איש אל רעהו וגו'. טמ"ז פשוט כיון שמקבל שכר חייב בתשלומין אפי' באונסין אם התנה ורמז נפלא שכל מצותיו יתעלה הם [בפקדון] (ס' א"ס תלמסה לזענ אסי ורעי) (ה) אצלינו לשמרם ואם נגנבו או נאבדו בידינו דהיינו כשנתעצל בקיומם אנו חייבים בתשלומים ז"ש

כה (ה) הם פקוקים אשר ושהי' נסוע כי הם יתעלה מוכנה צסס איס ושהי' כי הכלל ישראל מוכנים

יומר וסוק' אחד ואמר חמשה צקר ישלם חמה הסור ע"כ. וצמדק לפי שצור גכצכו ועטיו עגל לפיכך חמס' צקר ישלם חמה הסור שלמנו חמסיו סמנו אצותינו עליו צמדכר ורצבע הלחן חמה חמה סכמה סככצכו ליוסף היינו ד' מאות סנה מוטועד"י צולרי' ונלכו צנו ד' מלכיות ע"כ. ומה שאמר צמדק חמשה צקר ישלם אין לו טוס פי' ופי' הצמי' ז"ל כי חמשה עוכסין צלו עליכו חמה הסור הריגה צסיף ע"י צני לוי וכו' עיי"ס. (3) חולי כוכחו כי ידוע החילוק בין חמשה לחמשה חמשה אין זה החלח הגוף ונעס רק צלצ חמ' הוא החלח הגוף צפועל ולזה צצור דאין לו טוס לער ח"כ הי' לו החלח הגוף צפועל ולכן עבר ג"כ על לא חמשה ועיין צצמות נרדפיס ושהגראו חמדפס צצפר ליקוטי פוקסיס צצפיו :

כא (ה) הרב סל"ה הקדוש צפ' לך יאמר חנה מליכו צח"א ע"ה שאמר אל לכו אל כל חסי מריצה ציני וצינד וכו' ורקדק מדוע אמר צלסון נקצה מריצה ולא אמר ריב צלי' זכר הטעם כי הריב כצר החחיל בין הרועים ואך לזענ אשר יפוקו דצרי הריב ולא יוליד כדרך העמלוקה סתמיד עוסק פרי לזה אמר צלסון נקיצה מריצה כלססה המולדה ע"כ. ומה רב טוצ טעס ודעה למדכו מדצרי סהלס"ק מופס"ד מוסי' לצי סכהן זלוק"ל מריענאצ ז"ע. כי חכסי קסל עיר קעריחא צצקסו לצא לסס ולדון דצצרי הריב אשר סי' לסס עם הסו"צ מעירס אשר סיתי' וסחלוקה גדולי' צגללו וסחלקס העיר למסלגוה וסרס"ק סכ"ל כלסר סועע טעכותיה' סל סלרדיי' אזי קרס אל הסו"צ סילך אליו ואמר לו צפני סקסל סועע כל חמה ססו"צ אשר חכסי דוצר חליך סכה חנו אומריס צכל יוס סצרייחא אמר ר"א אמר ר"ח ס"ח מריצים סלוי' צעולי' וחמה מרצה צעחלוקה ח"כ אין חמה ס"ח ופקול חמה לסיות סו"צ צעיר סזחה וסיוס והלססה וכמה גדולי' דצרי סקדוסי' סכלסורי' צרוח סקודס ולא ליסון כי רסס צרוח קדסו סחיקור צססו"צ וסמד דצריו צצצרייחא סכ"ל (3) לריך לסרחיק הריב מכל מקום צין וסחכוין וצין איכו וסחכוין צין צלונס צין צרלון :

כב (ה) גרסה סל"ה כנון סאין וסחן סכרן וכו'. (3) דבר זה היא צגמי' פי' סהכלה מ"ח ע"א.

כג רמז סיודה על חטאיו ואל יעז פניו ויצקס מ"כס על כל פסעיו.

כד (ה) הם פקוקים אשר ושהי' נסוע כי הם יתעלה מוכנה צסס איס ושהי' כי הכלל ישראל מוכנים

כ"ו יצ"ם ה' נערה צחולה פ"ז הי"ז חני אומר עזה
 שכאמר צחורה אל החלל את צהך להזנומה שלא
 יאמר האב תואיל ולא חייבה הסורה ופשה ואונם אלא
 קיטן עמון לאל תריני סוכר צחו הצחולה לזה לצח
 על"י צחנס קיטן לו לחמול
 עמונו לכל מי קירלה לכך
 כאמר אל החלל את צהך
 עזה סחייבה הורה לאונם
 ולנפשה עמון ולא מלקות
 כסחייב הדבר מקרה שלא
 נדעה חצי"י ולא הכינה
 עלמה לכך קדבר זה אינו
 הוה חניד וחינו וכו"י אצל
 אם הכינה צחו הצחולה
 עוככה לכל מי קיצוח על"י
 גורם סחמולל חרץ זונה
 וכמאלל האב כושל צחו
 והאח כושל אחותו סחם
 חמעבר והלד לא יודע
 צן מי הוא והענין צחו
 לכך הרי היא קדשה ולוקה
 הצועל עוסם לא סח"י קדש"י
 כתב הראש"ד ז"ל אין דעה
 עסקמה לזה סחין קדשה
 אלא סעומדה צקונה של
 זיכוח וכן אמרו צקפרי לא

צטס רעהו וא"כ ילדק הרמז של הפקוק כי יתן ח"ס
 אל רעהו. ועין סכ"י יולל לכפטי כי לא חסנה צכוכוח:
כ"ז (ח) ירמוז על חסקה ומדיה לח"ס אשר לא נעם
 נעם חטא וא"ס כזה נקרא לדעהו ח"ס צחולה
 (3) צכאן יאמר הרהמ"ח
 כי פ"י נהר יעסרנה הוא
 לא דרך קנק רק כנעפע
 ח"ס לאסחו סכוכת לה
 כחוצה ויסחנה וכן הוא
 צרס"י ז"ל. ורסחיו דלח"כ
 נחי ח"ס עאן יעאן
 לחסה לו כסך יקול כושר
 הצחולות הלא צלל מיאו
 נהר יעסר"י סקכס אלא
 ודחי כי פ"י נהר יעסרנה
 הוא לא דרך קנק רק
 כנעפע ח"ס לאסחו וסיינו
 כחוצה ועיין ציוצ"ן על
 סחורה סככצ על פירס"י
 ז"ל וחינו ככון כי כחוצה
 נדצרי סופרים הוא ויאמר
 כי סנפשה חינו כוחן
 כלום חינו כוחן קכס
 ח"ס יעסנה וח"ס יגינסנה
 חינו כוחן לה כלום ען
 סחורה אצל פ"י הוא פ"י של

ז"ש אם נגב יגנב מעמו ישרם לבעליו :

כ"ח לדון בדון השואל מחבירו חפיץ שנאמר
 וכי ישאל איש מעם רעהו כסף או בלים
 לשמיר וכו' : טמ"ז לפי שזה המשאל מדת
 הסידות עשה לפיכך אפילו באונסין חייב לשלם
 כשאין בעליו עמו ובשבעליו עמו פמור דמולו
 גרם ומדטלית שאולה פמורה כל שלשים משמע
 דסתם שאלה שלשים כי ישאל איש :

כ"ט לדון בדון המפתה במשפט הכתוב שנאמר
 וכי יפתה איש בתולה. טמ"ז לרמז נפלא

(ח) כשיפתה האדם איש בתולה שעדיין לא טעם
 מעם חמא פוגם הנשמה אע"פ שפורע קנס בזה
 העולם מכל מקום פגמה ובשתה לאכ"י שנידון
 בשאל תחר"י אם לא יעשה תשובה בהוגן. ואם
 נתפתה בעיר נותן לה ג' כסף הנאת שכיבה
 ובשתה ופגמה לאב"י הכל לפי המבייש והמתבייש
 ופי' במשפט. במשפט איש ואשתו לא דרך קנס
 דאם לא בן מאי אם מאן ימאן בלא מיאון מהר
 ימהרנה לו (3) :

להלות

נחר והיא סצלוכות קיטלח לה סצלוכות ורכי חופה
 להיות לו לאסס ולזה לא אמר קיטחנה לו כי אין מורה
 עליו קיטחנה רק אם רלה ואם לא יחפון נחחילה
 יפרע כסך כושר אשר יתנו החכמים לצחולות סכסולות
 להס. והנטי' כי פסלה צעיני הצחורי"י ילטרך חצי"י להרצות
 לה נוחן וסם לא יחנו לה נחר ורסחי קיפרענו סנפשה
 ואמרו רצוחינו כי ענין סנחר הזה נקלצ צענין סחוכס כי
 הוא חנע"י כסך ודין סחוכס סנפשה סוין צזה אצל חלק
 סכוכצ צין חוכס לנפשה טסס כאמר ולו סח"י לאססה לא
 יוכל סלחה כל יעו וסנעס כי דרך חרץ להיות צחורי
 חמר נפחיס צחולות צכוח סגדוליס סיפוח וחינו
 הוגן קיסי"י חועט כסכר. ולכן פ"י סלא יסחנה ע"כ
 ויסלס להס וצעצור טגס היא חנעה דצבר לא כחן
 עליו עוכס קיטחנה צע"כ. ודי קיטלס סקכס ואחרי
 קיטחנה לדעה ודעה חצי"י הרי היא עמו ככל סכס"י
 חין עליו כחוצה ען סחורה וכן דרך צני סגדוליס
 לאכס

סח"י קדסה חזרה למזנה כענין סכאמר לא סח"י צזה
 קדסה וסס כאמר חיה הקדסה היא צעיניס על סררך
 עכ"ל וככצ סרצ כסך נוסנה סחין סכרע נדצרי ספרי
 סחין נקרחו וכו' דכל קסיה עוככה לזכוח עס כל סח
 חלי"י נקרי קדסה קסיה לסון עזומכה לכך וזו היא
 סקראו צקפרי מזנה ענ"י קסיה עוככה לכך גורמה
 סיחעוררו צני חדם לזכוח ומה קסחיה רחי"י חלי"י קדס"י
 היא צעיניס אם כוכחו ז"ל לומר דצעיניס סיינו קיבה
 של זכוח לע"ד ח"כח לנימר דחיפכח ח"כח לנענוע
 ניני"י דח"ס ח"חח דלח נקריח קדס"י ח"כ"כ יוסצח צקוצ"י
 חנחי"י ל"ל היא צעיניס ע"כ. וצקיף ה' ח"סורי ציחה
 פ"ה ס"ו ככצ חין לך דצר צכל סחורה כולה סחוח
 קסה לרוב סעולס לפרוס אלא ען סעריות והציחות
 סקוריות אמרו סכמים צענה סכלעוו יסרלל על סעריות
 צכו וקצלו מורה צחענומה וצכ"י סכאמר צוכה לנעספחותיו
 על עסקי נעספחה (הי"ט) ואמרו סכמים גזל ועריות
 כפשו

לאחס כנות הפחותי צמעתה אשר אין לחס כח כנגדם ולכן אשר באורם ולו חסי' לאתה צע"כ. ע"כ ע"ס. קהל ככל זמן וזמן שאין צהם פרויין צעירות וציאות **כו** (ח) מה נעמו דברי קדם מהרצ עירין קדיסין חסירות ועוד אמרו חכמי' רוב צבול מיעוט צעירות דמי לצר אלהין מהר"י זלוקיל מריזין על וכולם מקבלין עליה' עול מלכות סמיס ודקדק מה חלי' עול ופי' כי אלו מקבל' עלינו העול של הקצ'ה לפרנס הענייס והאלמנות והיתומי' (ג) ר"ל קעמך ככתב קס אחר אה העני' ולא צנתיס ר"ל לא ככתב אה כסף תלוס אה עוני' עמך העני' למדרש עמך לך אהה עלוה כי צנכות זה אהה לא חסי' עני'. (ג) זכאן יאמר המהצר עוד לעוד מעמך עקס ומס סיני אה חסי'ה מעמך ומקומו וסס אוהו צנתיס ר"ל אחר אה עוני' ולמדרש אה כסף תלוס עלוה לך סמכות אה י' לך כסף לתלוה לעוני' עמך אה העני' תלוה להעני' אשר עמך. עיין ל"ה מ' צבאר מריס.

כז להלות לעני ישראל שנאמר אם כסף תלוה את עמי את העני עמך. מ"ז למוב לנו כל הימים כי יוצר הכל יכול להספיק לעני די מחסורו מזולתינו ורצה לזכותינו שנהי' שלוחיו (ה) ודייק קרא ששם עמך ולא בנתיים (ג) למדרש שאם תלוה לעני לך אתה מלוה ולא [תהי'] (המלוה לעני צמעת דוחקו עליו כאמר אז תקרא וי"י יענה ססוף גדול מכולס). עני ואם לא תלוה העני עמך. ומהעני למדו אפילו עשיר עני הי' באותה שעה [מעמך] (הסוה ל' למינר אה כסף תלוה אה עמי עמך אה העני סוה משמע עני' עירך עקס' ומס (ג) וסס אוהו צנתיס לדרס) למדו עניי עירך קודמיס זה שכתוב העני עמך:

כח לנמות אחרי רבים שנאמר אחרי רבים להמות. מ"ז לפי שרובו ככולו ורוב הדעות יסכימו על האמת ולא המיעוט. דוקא שיהיו הרוב שקולים בחכמה וביראת חמא דאלף חסדי דעת אינם חשובים [כאחד] (מדפטריו סיחיד טאל וחי"צו סרניס טאל אכלו (ה) אלמא גרועיס סס אעי'פ ססס רניס ויחיד עדיך מתיסו כיון דפעור מקרנן) תדע שהרי ב"ד שמעו ועשה היחיד על פיהם ב"ד חייבים בקרבן ולא היחיד ז"ש רבים להמות:

כט לפרוק מעל בהמת חבירו הרובצת תחת משאה שנאמר עזוב תעזוב עמו. מ"ז לכוף יצרו

ולוה ע"ע לתלוה לעניי ישראל טכאמר אה כסף תלוה אה עמי אה העני עמך יכול רסוה ח"ל והעצב טעניטורו וגוונר ועלוה זו גדולה מן הדקס אל העני הסואל סזה כצר כלרך לטאלו זה עדיין לא טביע למדס אז והסורה סקפידה על מי טיענע ומלהוה לעני טכאמר ורעס עירך זאחיד סאציון וגוונר. וע' להלן ל"ה ל"ז:

ל רוצ"ס ה' רולח פי"ג ה"ז עלוה מן הסורה לפרוק עמו זחכס אלל לעעון עליו סיז מלוס וכעול סכרו. (סי"ג) ספונע צנתיס אחר רוצן ססה מעסאו ואחר פורק מעליו ולא מלל מי טיעעון עמו מלוה לפרוק זחלה מעסו לעצ"ח ואח"כ עינן צד"ח כסחי' סניסס סוכא'ס אז אוסציס אלל אה אחר סוכל ואחד אוסצ מלוה לעעון עם הסוכל סחילס כדי לכוף יצרו סרע. (ס' י"ד) סוכול סכאמר צהורה לא מלוונת העולם סוה אלל מישראל והאיך יסי' לישראל סוכל מישראל והלל סמכות אוונר לא סמכל אה אסיד זלצנד אערו סכמיס כגון סרסאו לצרו סעצר עצירה והסרה צו ולא חור סריז מלוה לטוכלו עד טיעעס ססוכס ויסוב ורסעו והע"פ סעדיין לא עקס ססוכס אה מללו כחל זמסאו מלוה לעעון ולפרוק עמו ולא יסיחו

העונו'. סוה פעור והס סי"צ"י אלמא גרועיס סס: עיין

ל"ה מ' צבאר מריס.

כה (ח) דלס אלל סיחיד עפ"י צ"ד העונו'. סוה פעור והס סי"צ"י אלמא גרועיס סס: עיין

ל"ה מ' צבאר מריס.

ל"ה מ' צבאר מריס.

ל"ה מ' צבאר מריס.

ל"ה מ' צבאר מריס.

ל"ה מ' צבאר מריס.

ל"ה מ' צבאר מריס.

נוטה לטות טעמא יקתה צטביל זענון ויצא לדי קכנה
 והחורי הקפידה על כפסות מצראל צין רעעיס צין
 לדיקיס זאלר קתס כלויס אל ס' ומאזעניס צעניקר
 הדת טכאלר אמור אליהס חי אזי כלום ס' אליה' אל
 אספון צטוה העת כ"ח
 צטוה מדרכו וחי' קליקו
 ס' רולח :

ל (ה) (עין לעיל עקס יוד ח') זז הוא פינה
 גדולה צלמנה כי נחוד החדות יחצאר ענין
 הסקנת' והצווא' והאזיית' הסכר והעוקב' ומה נעיס
 הרנוז טל הרעצ'ס זיל צהפי' קטת ימיס העצוד וכו'
 היינו קטת ימיס אפטר לך
 קמעצוד אל הטרור' יחעלי'
 וגס ועקיס אל כל מלאכתך
 אלל ציוס הקציעי קצת
 כלו יתי' לה' אליהך לא
 העקס צו מלאכה כלל :
 (3) ויוני טנותיו צתס קצעי'
 קתה :

יצרו שאע"פ שהוא שונאו הומל עליו ומצמצר
 על אברתו ומשתדל להצילו ויש ז"ל עזוב תעזוב
 עמו עזוב מה שבלבך עליו. ואומר עמו לומר
 של עצמך אתה עזוב שמחר גם כן הוא [יעזוב]
 (כמו ויעזבו אל יוסלים לקון עזר) לך זה שכתוב
 עזוב תעזוב עמו :

ל ח' קצת פי' כי' ס' יצ'
 אקרו חכמים לעולמ
 וקלח דברים צצתה כרדך
 קתה עוקס צחול ומפני
 מה נבעו צאיקור זה אמרו
 ומה אל הזהרו צצא'יס
 וכו' קלח יתי' הלוכך טל
 קתה כהלוכך צחול ולא
 סיחה הקצת כסיחה החול
 טכאלר ודנר דנר קוי'ח
 קלח יתי' נלעול צצתה
 כעלעול צחול כדי קלח
 יתי' כיוס חול צעיקו ויצא
 להגינה ולחקן כל'ס מפניה
 לפינה או נציה לציה או
 להלכיע אצנים וכיו"צ קהרי
 הוא צטל ויוקצ צציהו
 ויצקס דנר סיחעקס צו
 וכאל' קלח קצת וצטל
 העעס לענון ינוה ועוד
 כסיקר ורעול כלי' טנאלאכסן
 לאיקור אפטר סיחעקס
 קתן ויצא לידי מלאכה ועוד
 מפני קעקלת העס אז'ס
 צעלי אונטס אלל צטלין

ל לשבות ביום השבת שנאמר ששת ימים
 תעשה מעשיך וביום השביעי [תשבות]
 (צקפרי ד"ח סקצות נומקצת עבודה) ממ"ז לפי
 ששבתת השבת מורה על הרוש העולם ועה"ב
 (ה) ומצות [השבותה] (יוס לעקר טניס) (3) אל
 חחקן מעקך צזת טעולס סקצות לעולס טכולו קצת קתה
 יוס הקציעי) לזכר זה לדורות תדע דלהכי הובפל
 בתורה י"ב פעמי' לעדות לישראל שבטי י"ה הרי
 שבת ישראל מעידים על הרוש העולם אם ביום
 השביעי תשבות תשבות בשבת :

לא (ח) מאמרים ז"ל כל
 קציעי קטו צלעלה
 הרקיע הקציעי קטו והוא
 ערצות צלרלות חזל סקצות
 דדורות חנוך קטו צצניס
 דוד הקציעי חקטו מכולס
 צמלכות אקס חקציע קתה
 הקציעי צעמיונות הקציעי
 חקצתה טכאלר וקדשת' אל
 קתה חקטעי' קתה [צצא'ור
 הלצוט. פי' קתה חקטעי'
 חקצתה קתה לקדושה רנה
 קטו' יוחר וקטער צעמיונות]
 צצניס הקציעי קטו צציעי
 הקציעי קטו קנא' ויצרך
 אליה' אל יוס הקציעי
 חקדקיס הקציעי חציע סוי
 אומר חקדקס הקציעי קקטעי'
 ומקטעיס. עוד קס לזת
 חקחיל חקטפטו הרקטון

לב להקיר מה שתצמח הארץ בשנת ה'
 שנאמר והשביעית תשממנה ונמשתה.
 ממ"ז להוסיף אומץ ובמחון בלבו שיוצר כל הוא
 הון כריותיו בצוותו ברכתו דומיא דשבת על כן
 ברך יי' את יום השבת כמו שהוא שביעי
 בימים השמימה שביעית בשנים היובל שביעית
 בשמישות (ה) כולם זכרון לעדות הרוש העולם
 שקודם התורה בשבת (3) הכל הוי' [שמוט] אלל לא
 צריתי יונס ולי' כוי'. ונמוש לכך תשממני ונמשתה:
לב לחוג ברגלים בשמחה שנאמר ושמחת

בחהך
 דדין ענד עברי ומפני קסיס צצילוח הענד הקתה הקציעי'
 קוד צעמיון ויוצלין וכל קציעי קטו לעעלה עיי'ס :
 (3) ר"ל קודס קטתן לנו הטרורה אקר חקצתה צת
 דין הקצתס הי' חכל קטונו וקטוץ טכאלר אלל לא צריתי
 וכו' והקצתה קקלח צריה עולס :

החמיל חקטפטו הרקטון
 דדין ענד עברי ומפני קסיס צצילוח הענד הקתה הקציעי'
 קוד צעמיון ויוצלין וכל קציעי קטו לעעלה עיי'ס :
 (3) ר"ל קודס קטתן לנו הטרורה אקר חקצתה צת
 דין הקצתס הי' חכל קטונו וקטוץ טכאלר אלל לא צריתי
 וכו' והקצתה קקלח צריה עולס :

כל יעיסן כבוץ הנטיילין ויוצני קקרוס טכל יעיסן הן
 קטוסינן ומלאכה ואס יתי' מוטר להלך ולדנר ולעלעול
 כקאר הימי' כאלל קלח קצת טציהס הסיכרה לפיכך קציהס
 מדנרים אל'ו סיל קציהס קתה צכל אדס ומפני דנרי'
 אל'ו נבעו צאיקור העלעול וקטרו קלח יעלעול אדס
 צצתה אלל כלי' סלריך להס כמו סיחצאר ועי עקס יוד:
לב רעצ"ס פ"ג וס' חגיגה הי"ד כסיצתה אדס טלמי
 חגיגה וטלמי קעקתה לא יתי' אוכל הוא וקטרו
 וצקיו צצדד וידמה קעקתה נולסה גמורה אלל חייצ לקטת העניי'ס והאומללי' טכאלר וסלוי וסגר וסיתוי' והאלעזי'
 מאכיל

בחהך
 דדין ענד עברי ומפני קסיס צצילוח הענד הקתה הקציעי'
 קוד צעמיון ויוצלין וכל קציעי קטו לעעלה עיי'ס :
 (3) ר"ל קודס קטתן לנו הטרורה אקר חקצתה צת
 דין הקצתס הי' חכל קטונו וקטוץ טכאלר אלל לא צריתי
 וכו' והקצתה קקלח צריה עולס :

החמיל חקטפטו הרקטון
 דדין ענד עברי ומפני קסיס צצילוח הענד הקתה הקציעי'
 קוד צעמיון ויוצלין וכל קציעי קטו לעעלה עיי'ס :
 (3) ר"ל קודס קטתן לנו הטרורה אקר חקצתה צת
 דין הקצתס הי' חכל קטונו וקטוץ טכאלר אלל לא צריתי
 וכו' והקצתה קקלח צריה עולס :

וכיו צצדד וידמה קעקתה נולסה גמורה אלל חייצ לקטת העניי'ס והאומללי' טכאלר וסלוי וסגר וסיתוי' והאלעזי'
 מאכיל

לג (ח) היינו קטמור אוח זרית קודם כראוי כדלקמן עשה ר"ג. (3) זממ' הגיגה סנא' יראה יראה כדוך סנא ליראות לפני המוקס [33' עיניו של ווקוס] כך זא לראות המוקס 33' עיניו. וכמו כן כאן שאסור להסתכל צפני אדם רעע.

אי לזאת יראה להסגיח ע"ע ולחקן מעטיו זאופן סיה"י ויותר להסתכל צפניו:

לד (ח) הסמיכות הוא סוף חלא עם החחלם חנא ועיין עשה רע"ז.

(3) היינו יציא הראשון ר"ל בני בכורי ישראל הזכור"י

סנקראו ראסיה זכור"י אדמחך לזהמ"ק סנקרא ראשון. ועיין 33' סמיכות

הכעיס ונהרסקה"ג מוהר"י הכהן זלוק"ל על עסקת

זרכות צהקדמותו דף י"ח סענה וציא חרונה הלז צאריכות מופלגת וע' לקמן עשה רע"ז:

לה (ח) ונה נעים חרונה של הרהס"ה"ק

מוהר"י ווענדיל זלוק"ל מרינאנא ע"פ ראסיה עריקותים חלה חרוננו כי

סיכף כעקס האדם מערשו ווענטו ידים א"ע להכין להפלי. חלה עלי ויחל משה:

הענחר להדמות למלאכים בשפה ברורה גופניו אלא לבייהו טמון נחתר ונעלם זו היא עבודת הלב ושימת ידיו על לבו בתפלה [לזכרון] (לעורר מוהר סעחסקה כמו העלמאס) ולעבדו בכל לבבכם (ח) :

מאכיל הכל ונשקן כפי עסקו ומי סאכל זמיו ולא ענה אלו עמו עליו כאמר כלום אונים להם כל אוכליו ינמאו כי לחמם לנפשם ונזוהו זכור יוחר מן הכל לפי סאין לו לא חלק ולא כחלה ואין לו ונחנות צצטר לפיכך לריד לזמן לייס על

סלחנו ולסנחס או יתן להם ונחנות צטר עם מעטר סלחם כדי סיינלאו זו לרכיס' וכל העוז אס סלוי

מלסנחו וסוהס מענו מעטרותיו צרגלי' עובר צ"ת סלמור הסער לך סן העוז אס סלוי:

לז (ח) רמז'ס ה' ספלה ס"ח ה"א ספלה סלצור

כעמעט חמוד וסלילו ה' סון חוועל"י אין סקצ"ס מואס צהפלתן של רציס.

וראסיה להציא דברי הרענ"ס ז"ל וענין ספלה צספר סו"ת סלו פאר סדור ח"ל

צפרק סללסס כדפסס אחר סנונס קיס ח"ל סקדוס וסעסור צדי' סחלניר

סססוז וכי אחר ילמד מענין ספליעות ואך להססנג צמלי' סקיעו' סופר

צרה אחר וסעספלל יס"י פונס אל סס"ת עומד על רגליו מעענג צלצו וצספסין

ידיו פרוסות וכלי דצורו סוגיס מעצרי' ויסר סלקיו סרדיס ונרעפיס ולא יסור

מעסעיס קילות ערביס מחדצק מכין עלמו עססן כורע ונעססוה צוכס לפי

לבעות ססו' אע"פ שהגוף הוא הנהגה מאותה אבילה מכל מקום עיקר ההנאה לנשמה שתתחזק להראות פעולותיה בנוף על ידי שתתעדן ותתענג הנפש בשבתות וביום טוב באכילה ושמחה של מצוה משלמים וקרבן הגיגה ופירוש הג המיוחד לך הוא ושמחת בהגיד (ח) :

לז להראות ברגלים שלשה פעמים בשנה שנא' שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך: טמ"ז לקחת מוסר השכל מי הוא זה אשר מלאו לבו להראות לפני יוצר כל ומשארות אשמיו צרורות על שכמו יקשקש לבו כפעמון כאשר תחל רוח י"י לפעמו בבית הקדוש אם ראוי [לראי'] (מדלל קאמר זכך וקאמר זכורך עסמע מי ססוה זכור לעעלס לעוז) (ח) שאסור להסתכל בפני אדם

רשע יראה דומיא דיראה (3) :

לד להביא בכורים למקדש שנאמר ראשית בכורי אדמתך תביא בית י"י אלהיך. טמ"ז גילה סמיכות עמלק לבכורים (ח) ראשית גוים עמלק בני בכורי ישראל שהם אצילי שניצולו מגזירת פרעה שהיו יולדות בשדה ונטמנו בקרקע לפיכך יביא ראשון (3) הראשון למקדש שנקרא ראשון ע"ב של עמלק שנקרא ראשון ראשית בכורי אדמתך:

לפני ה' אלהיך בכל יום שנאמר ובעדתם את ה' אלהיכם איהו היא עבודת שבלב הוי אומר תפלה. טמ"ז לפי שבתפלותינו אנו משחדלים להיות בה תערובות דבר גופניו אלא לבייהו טמון נחתר ונעלם זו היא עבודת הלב ושימת ידיו על לבו בתפלה [לזכרון] (לעורר מוהר סעחסקה כמו העלמאס) ולעבדו בכל לבבכם (ח) :

שחול לפני מלך גדול וכורא ויגע חלוי ססקיעה וספללות עד סיינלאו כפסו צעולס ססכל"י וככעס כפסו סכצד וסוליסה אוחו מן סנוססו וכאלו סוה כסטר מוס ויצינו עם כח סענדס ויראס ויסמע עס סלס יס"י

צו ספק ולפי סעסיד"י ועוצרי' סס צמדריגס אחס אל אוחן סעניכ"י לפי ססס נאלא"י יחד צעניכיס מעוצרי' להס חסס יצינו צעסיד"י כמו סייצנו צעוצרי' וסטר ספר אוחס ס"י אעית"י וכסטר נאוחו וקצלו אוחס אכסי

סאעס סיו נאוח"י ונעסכיו"י כ"ס ססוה על כל עס סידוך צעולי' מעלמסס ומעעצ ועצרי' ונעוה וסח"י וצסס ססוה

לבעות ססו' אע"פ שהגוף הוא הנהגה מאותה אבילה מכל מקום עיקר ההנאה לנשמה שתתחזק להראות פעולותיה בנוף על ידי שתתעדן ותתענג הנפש בשבתות וביום טוב באכילה ושמחה של מצוה משלמים וקרבן הגיגה ופירוש הג המיוחד לך הוא ושמחת בהגיד (ח) :

לז להראות ברגלים שלשה פעמים בשנה שנא' שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך: טמ"ז לקחת מוסר השכל מי הוא זה אשר מלאו לבו להראות לפני יוצר כל ומשארות אשמיו צרורות על שכמו יקשקש לבו כפעמון כאשר תחל רוח י"י לפעמו בבית הקדוש אם ראוי [לראי'] (מדלל קאמר זכך וקאמר זכורך עסמע מי ססוה זכור לעעלס לעוז) (ח) שאסור להסתכל בפני אדם

רשע יראה דומיא דיראה (3) :

לד להביא בכורים למקדש שנאמר ראשית בכורי אדמתך תביא בית י"י אלהיך. טמ"ז גילה סמיכות עמלק לבכורים (ח) ראשית גוים עמלק בני בכורי ישראל שהם אצילי שניצולו מגזירת פרעה שהיו יולדות בשדה ונטמנו בקרקע לפיכך יביא ראשון (3) הראשון למקדש שנקרא ראשון ע"ב של עמלק שנקרא ראשון ראשית בכורי אדמתך:

לה להתפלל בכל יום שנאמר ובעדתם את ה' אלהיכם איהו היא עבודת שבלב הוי אומר תפלה. טמ"ז לפי שבתפלותינו אנו משחדלים להיות בה תערובות דבר גופניו אלא לבייהו טמון נחתר ונעלם זו היא עבודת הלב ושימת ידיו על לבו בתפלה [לזכרון] (לעורר מוהר סעחסקה כמו העלמאס) ולעבדו בכל לבבכם (ח) :

שחול לפני מלך גדול וכורא ויגע חלוי ססקיעה וספללות עד סיינלאו כפסו צעולס ססכל"י וככעס כפסו סכצד וסוליסה אוחו מן סנוססו וכאלו סוה כסטר מוס ויצינו עם כח סענדס ויראס ויסמע עס סלס יס"י

צו ספק ולפי סעסיד"י ועוצרי' סס צמדריגס אחס אל אוחן סעניכ"י לפי ססס נאלא"י יחד צעניכיס מעוצרי' להס חסס יצינו צעסיד"י כמו סייצנו צעוצרי' וסטר ספר אוחס ס"י אעית"י וכסטר נאוחו וקצלו אוחס אכסי

סאעס סיו נאוח"י ונעסכיו"י כ"ס ססוה על כל עס סידוך צעולי' מעלמסס ומעעצ ועצרי' ונעוה וסח"י וצסס ססוה

לבעות ססו' אע"פ שהגוף הוא הנהגה מאותה אבילה מכל מקום עיקר ההנאה לנשמה שתתחזק להראות פעולותיה בנוף על ידי שתתעדן ותתענג הנפש בשבתות וביום טוב באכילה ושמחה של מצוה משלמים וקרבן הגיגה ופירוש הג המיוחד לך הוא ושמחת בהגיד (ח) :

לז להראות ברגלים שלשה פעמים בשנה שנא' שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך: טמ"ז לקחת מוסר השכל מי הוא זה אשר מלאו לבו להראות לפני יוצר כל ומשארות אשמיו צרורות על שכמו יקשקש לבו כפעמון כאשר תחל רוח י"י לפעמו בבית הקדוש אם ראוי [לראי'] (מדלל קאמר זכך וקאמר זכורך עסמע מי ססוה זכור לעעלס לעוז) (ח) שאסור להסתכל בפני אדם

רשע יראה דומיא דיראה (3) :

לד להביא בכורים למקדש שנאמר ראשית בכורי אדמתך תביא בית י"י אלהיך. טמ"ז גילה סמיכות עמלק לבכורים (ח) ראשית גוים עמלק בני בכורי ישראל שהם אצילי שניצולו מגזירת פרעה שהיו יולדות בשדה ונטמנו בקרקע לפיכך יביא ראשון (3) הראשון למקדש שנקרא ראשון ע"ב של עמלק שנקרא ראשון ראשית בכורי אדמתך:

לה להתפלל בכל יום שנאמר ובעדתם את ה' אלהיכם איהו היא עבודת שבלב הוי אומר תפלה. טמ"ז לפי שבתפלותינו אנו משחדלים להיות בה תערובות דבר גופניו אלא לבייהו טמון נחתר ונעלם זו היא עבודת הלב ושימת ידיו על לבו בתפלה [לזכרון] (לעורר מוהר סעחסקה כמו העלמאס) ולעבדו בכל לבבכם (ח) :

ל

(ה) השל"ה נצי"ל כל דברי הרה"ה צוה ונוקיים עלה ולפ"ו לכבוד רוחו למ"ט עורה כבודי ולענין הזה קרא ר' יוחנן למלכי מכבדותי ונחשז"ו זו יחשוב החרם כסלוצס ערומת סביף ועורר להלצי"ס ערומת הסכמה ע"כ.

ורחמי לסצי"ל צוה דברי הרב עקדת יחסק סענר כ"ח ח"ל סנה ח"ל חננו למתה צגדי כסוכה נכתבו חלל פ' הקרבנות לומר לך מה קרבנות מכפרין חף צגדי כסוכה מכפרין ויס לסחול מה ענין צגדי חלל הקרבנות לענין כפרה והלא הקרבנות צאו על סחנאים חננס סצגדי"ו היו לכבוד ולהפארת חלא כמו הלימוד צעניני הקרבנות יועיל מאלד לחס"י אפילו צסעה סאין לנו מוצח ולא קרבן כן היא צעלמו ענין צגדי כסוכה סחלומד צחורסן ועיי"ן צחכוכסה

וחכליהן יועיל לו צכל עת חזון לסקיר סצגדיס חלואים מעליו ולסלצי"סו מחללות נחירות ונקיות ואין לך כפרה וקוח גדול מזה וכי" ע"ס. עוד סס כסוכה מכפר על ספיכת דמים סכאזר יועזלו חת כסוכה צדס לפי סחאכסיס דרשמים חכר רגליסס לרע יורלו וימחרו לספור דס מדרכס ג"כ ללצוס לפי מנעססס וכולם יהיו צגדיס קלו"י סחס וסוליסס לא יגיע לסס לצד מסוק ועד ירך כי צוה יקלו לרדוף ולהסיגי וסחי' הכסוכה היסך זה מנעס כי היא מנעה עד סעקצ והלוצס אחסה פסיעוסי ומתקלרות וילכו לעדיו מלכת ולכן הי' לצוס מיוחד לצחולות סכאזר צחנר (ס"צ"ג) וכסוכה ספסיס חקר עלי' קרעה או לסחכסיס סמורגליס לטצה צים כמו סכאזר ועסה לו כסוכה פסיס והלצוס הזה הי' מלייר ומחקה צלצ סחכסיס סחסענעפוח והסססצכוח מלכת צרחוצות קרי' וכ"ס ללח לרדוף סחכסיס לסרוג אחסס צהריס וכי' מלכסה מכפר על גקות סרוח יצא דבר סצנצוצה וכי' אמר סכסוצ (קחלת יור) גם צורך כסחסכל סולך לנו חקר ואמר לכל סכל הוא צוה סקכל מפרסס סכלותו על סדרך חקר סולך כ"א צחנעוסי או צחוכן מלצוסי וסחד מדרכיו לחת על רחסו כוצע מעולה חרוכה וגצוה' כוגעה וליכה כוגעה כמדומה ספורחה צאזיר ויססצה כענרה לרחס כוננה היום לרצים חונס חאי"ס המיוצב חקר דעמו ככוכה יספיק לו מאלה סעניניס ללורך כקוי הרחס לצד. וסנה כסכרחה סכסן הגדול מוחיו עם כל יקר ספארת גדולתו יקח לו מלכסה סחוא סס ע"ד רס"י ז"ל כוצע קטן מוחיסצ על רחסו מחרק לא יספיק לככות כל סענר כי סס כסאר מוקס לסנחה ספילין ולכין הי' מלנעה מעיל מכפר על לסון הרע למת סחי' סננה צכל סדורות ללצוס מלצוסיס מוחיססיס וסחוחסיס

ונענו והסוק והפחות סקרו"ל לזכות עלמו יכף ילרו סרע וירחיצ ידו ויציל קרבנו מן סיפה סנצנצוה ציורר סצחוחו ממין סצי"ל ונענו סרי כסאר צחורה וסכל סצי"ל גם הוא מצכורות ללכו ומחלצי"סן יסע ס' חל סכל ואל מנחמו והוא סדין צכל דבר סחוא לסס חאל טעוב סחי" מן סחלה וסעוב חס כנה צ"ח ספלה יחי' חס מצי"ס יסיוחו סחכיל רעצ יחכיל מן סעוב וסמחוק סצסלחמו כסה ערוס יכסה מן סיפה סצככותו סקדיס דבר יקדיס מן סיפה סככסיו וכן הוא חננר כל חלצ להי' וגו' ע"כ וכי' עלה סרצ כסק מנכסה חלו סס דצני רצינו ראו"ס חליו :

כדאי וראויים להעשות עמנו הגנים בפרסום אלא בהבלעה לכך צוה להעריך את הנרות שעל ידן ימשך האור העליון להתקשר בתחתון ז"ש רז"ל אע"פ שאש יורד מן השמים מצוה לחביא מן ההדיוט ובכן הנשמות שנקראו נר ע"י יתחזקו לקבל האור העליון הנשפע שם כשיערוך אותו אהרן ובניו תמיד :

לבוש בגדי כהונה לעבודה שנאמר ועשית בגדי קודש לאהרן אחיך טמ"ז לפי שהעבודות צריכים כונה והלבוש המיוחד לאותה עבודה יעדרהו לחשוב בלבו ולצייר בשכלו המכוון וכמו שהלבוש הראוי מכבד הגוף כך הגוף הראוי מכבד הנפש כי הוא לבושה לחכי פעמים בבגדי צמר ובגדי פשתים ושעמנו דוקא בשעת העבודה ז"ש בגדי קודש לאהרן אחיך [לכבוד] (ה) (עורה כצודי) ולתפארת:

כסנים גדולים סאין סחפור סל כסי"ג ספור צד וחק סלויס סיו סוגרין חוחו סמרי סמואל סכצי"ל לוי סחי' וכסנר צו כער סבור ספור צד חלא ספור זה סיו סוגריס חוחו צכי סכצי"לס ומי סחוא רלוי סחסרה עליו רוח סקודס לסודיע כי הגיע למעלה כהן גדול סמודצר עפ"י סחפור וסחסן צרוח סקודס . רעצ"ס

לבוש בגדי קודש לאהרן אחיך טמ"ז ועשית בגדי קודש לאהרן אחיך טמ"ז לפי שהעבודות צריכים כונה והלבוש המיוחד לאותה עבודה יעדרהו לחשוב בלבו ולצייר בשכלו המכוון וכמו שהלבוש הראוי מכבד הגוף כך הגוף הראוי מכבד הנפש כי הוא לבושה לחכי פעמים בבגדי צמר ובגדי פשתים ושעמנו דוקא בשעת העבודה ז"ש בגדי קודש לאהרן אחיך [לכבוד] (ה) (עורה כצודי) ולתפארת:

כסנים גדולים סאין סחפור סל כסי"ג ספור צד וחק סלויס סיו סוגרין חוחו סמרי סמואל סכצי"ל לוי סחי' וכסנר צו כער סבור ספור צד חלא ספור זה סיו סוגריס חוחו צכי סכצי"לס ומי סחוא רלוי סחסרה עליו רוח סקודס לסודיע כי הגיע למעלה כהן גדול סמודצר עפ"י סחפור וסחסן צרוח סקודס . רעצ"ס

ה"י

מ לאכול הכהנים בשר קדש והבעלים מתכפרים שנאמר ואכלו אשר כופר במ

שמ"ז רצה י"י שיהנו משרתיו מפת בגו ויהי כפרת הבעלים תלוי באכילתם ואז יכבדו משרתי י"י ויתנו להם המתנות והמעשרות כמו שגם בן נתחי הקרבן היו [מתחלקים] (ועסקה היא ציומא) לכל אחד ואחד מנתו מכאן ראוי לסעודת יום המילה שהאב מתכפר על ידי האוכלים בסעודה ז"ש ואכלו אשר כופר במ :

מחמיר קמורת סמים פעמים ביום שנא' והקמיר עליו אהרן קמורת סמים : שמ"ז

כדי לקשר רצון העליון בתחתון תרגום קשר קטרא (ה) ולמעט היות הנשמה רוחני אינה נהנית אלא מן הריח ובכן תתחזק לקבל שפע האלקי לפיכך נעשית [ובשהכרובים] (נעם הכרובים כי נער יסאל ולהצטו אם חוטה אין ראוי לעונש שלם כי נער הוא (3) וכעצומה הולות ראוי הוא לנכדי גדול כי ה"י נער ראו הצתכס לפני העוקס) פניהם איש אל אחיו אזי הקמורת מיוחד ומקשר ומחבר ז"ש והקמיר עליו אהרן קמרת סמים :

מחצית השקל בכל שנה שנאמר ונתנו איש כופר נפשו (ה) שמ"ז לפי

שהטאו בחצי היום (3) יתנו מחצית השקל ולפי שעברו על עשרת הדברות יתן כל אחד עשרה גרה ולפי [שמבדו] (פי"ק דענחות) ונתס קוקים קרבנות לזכר כשהוא תמים יכול לפדוע חוז חזירו שסוף ערצ פרעון (א) רלה מזה גובה רלה מזה גובה היינו איש כופר נפשו) בכורה של רחל בעשרים כסף ונפל לכל אחד מטבע לפיכך יתנו שקל מטבע ז"ש ונתנו איש כופר נפשו (ד) :

לקדש

מחצית השקל לכל אחד חנו פרוסה העוליא צדצק לרזח כי ונתחנע"ס אכחנו חרטה גמורה על העולאיתו ופסעיו ויודעין אכחנו כי האולת והטופשות ברעה לנו את כל אלה ע"ד אשר כוואלכו ואשר חטאנו :

מחצית השקל לכל אחד צדצק נעטמו כל מהלית השקל דבר כחוד עמוד. ותוח כי זאת ידוע אשר האדם די פרלופים כצדא ר"ל וצ' עלמז"ס סוכים כפרדים עלס גשמי שסוף הגוף ועלס

רוחני שסוף הנשמה והנה סני הפכים צנוקא אחד כחחודר חז"ל שסאס יח"י ימות ואס ימות יח"י והוא ג"כ ענזאר שחוקספר סכים היא החלטת חוקספר כי האחד לצדו לא קקרא חוקספר על לר האמת והנה ידוע שחרע והתפקד א"א לצא ולתתחדש על האדם כ"א צהיותו צעל זה חוקספר שסאס ה"י אחר עיוחד צלורתו כא' עלצא ערוס לא יח"י צו רע והתפקד כלל חונכס זה חחודר אשר צעצורו הוא צעל חוקספר ענדרו יודען האדם אל כל פגע וכגף עפאלת ענמו אשר חתפטנו רענו והתפקד ללורתו הקרובה אליו (וכמו סכחוב צהעורת פ"ה ח"ג) ולזס חל"ס הנלצצ והזריו לריך חמיד לחסוד חותו ר"ל על עלמו ולקוס עיניו על כל דרכיו לחסוד

איס לפי וצפטנו ונעשסו וס"י העפוקסס סעניית חנעיל כתיסדה ללכסיס חקסידים וספרוקסיס כמו סכחצאכ צסמולל ויחנר לה עס חלרו ותחנר איס זקן עולה וסוף עונט חנעיל וידע סלול כי סמולל סוף ונחראוי למי סיעטת חנעיל סיסיו חנעסיו סכניסיס כפי עס סיסרה עליו חנלצוב סחילין לא סילצצס צגדי פרוס וכעסס פרוץ כמו סס"י איוב חספאר עלמו חוחד לערו צלחורו לרק לצסתי וילצסתי כנעיל ולכין חספטי ירלס ססאס לצס לצס סיסרה על סלרק ססוף כלות לו וחנלצצ עליו כנעיל וכלכין סוף חנחראס צו חוחד כן סוף חנעטנו צפסיס ולזס לזס ססס יתענל סיס"י סכחן עונט חנעיל זס חחורס על ספריסות וסנקיס חגמור. ועסס ע"י סוף זס וליס סוף אסר לא יקח לו חוסר צעיונו סיעצ צצגדי קדס סללו ע"כ עיי"ס. וינכס לנפשך דצריו חקדוקסיס. ועפ"י דצריו חנחרי חולי רננו זלס צחוס"ק צספ' וססחרותס ללורות צסחולתס סיינו סילח"י סכקרא סלור לרור ולפון צסחולתס ולצוס אסר ילצס צס חלרס וכמו סנוליו ססצגדיס נקראו ג"כ צסס ערות כחח"כ ולצס סכחן ערו צד :

מחצית השקל לכל אחד קטרה לקשר איש צעולס העליון. (3) זיל סכא לעוצס וזיל סכא לעוצס חס חוטל סוף אזי יעמוד סנע"ר לייענו כי נער פסוף סוף ולין ראוי לעונס וכסעווס חלול

ראוי סוף לסכר גדול עפאלת כי עורדנו נער סוף ועכ"ז סעיצ חנעלליו עסחלות להיות סכרו כפול וסכס צחקי סקטן גולת ישראל חקדוקי עליוכיס חציא טעס לעכסב סלנו אולכין פרוסה סעוליא צדצק צריס וסרצס עיני חסיקס ע"ד לוחס חוקסס חונצ סיס"י סועט כל יעיו וכ"י. וחחודר אככי כי כוכל לונר עדיך חניס צדך סללס כי יען כפי הידוע חחודר חחוכי אסר ססועט

מחצית השקל לכל אחד חנו פרוסה העוליא צדצק לרזח כי ונתחנע"ס אכחנו חרטה גמורה על העולאיתו ופסעיו ויודעין אכחנו כי האולת והטופשות ברעה לנו את כל אלה ע"ד אשר כוואלכו ואשר חטאנו :

מחצית השקל לכל אחד צדצק נעטמו כל מהלית השקל דבר כחוד עמוד. ותוח כי זאת ידוע אשר האדם די פרלופים כצדא ר"ל וצ' עלמז"ס סוכים כפרדים עלס גשמי שסוף הגוף ועלס רוחני שסוף הנשמה והנה סני הפכים צנוקא אחד כחחודר חז"ל שסאס יח"י ימות ואס ימות יח"י והוא ג"כ ענזאר שחוקספר סכים היא החלטת חוקספר כי האחד לצדו לא קקרא חוקספר על לר האמת והנה ידוע שחרע והתפקד א"א לצא ולתתחדש על האדם כ"א צהיותו צעל זה חוקספר שסאס ה"י אחר עיוחד צלורתו כא' עלצא ערוס לא יח"י צו רע והתפקד כלל חונכס זה חחודר אשר צעצורו הוא צעל חוקספר ענדרו יודען האדם אל כל פגע וכגף עפאלת ענמו אשר חתפטנו רענו והתפקד ללורתו הקרובה אליו (וכמו סכחוב צהעורת פ"ה ח"ג) ולזס חל"ס הנלצצ והזריו לריך חמיד לחסוד חותו ר"ל על עלמו ולקוס עיניו על כל דרכיו לחסוד

מג לקדש הכהן ידיו ורגליו בעבודה שנאמר ורחצו ממנו אהרן ובניו ממז' להורות שהקרב לעבודת יוצר כל בתחלה צריך לרחוץ כל אבריו ולטהרם מעבירה בעין זה למעלה מיבאל גדול מקריב גשמות הצדיקים לדבקם ביוצרים (6) ובתחלה רוחץ פניו ורגליו בנהר דיגור אם עבר בהם עבירה וע"י רחיצת ידיו ורגליו של הכהן מתכפרים ידיו ורגליו החוטא (3) ששלוחו של אדם כמותו לכך ורחצו ממנו אהרן ובניו את ידיהם ואת רגליהם.

מד למשוח כהנים גדולים ומלכים בשמן המשחה שנאמר והכהן הגדול אשר יוצק על ראשו וכו' ממז' להורות שהמלך והכהן שעלו למעלה אל יתגאו וריחם המוב יהי גורף ויהיו להאיר בשמן לעם ה' להיות למחמה ולמסתור [למסתור] [לסון לוקח ומה שמלעג צלעם] עצמם על קדושת השי' (6) ולעשות צדקה ומשפט ועליהם מוטל צרכי צבור זיש אשר יוצק על ראשו : לפדות

מענין פן יספה עמו וכמה משלים תיקן החכם שלמה לורז חורזים בזה צלוחת האספה רעה אשר היא מולדים וחרמים עוז לפני חלקים ימלכו מונח ועל האיש החכם אשר ומלט את העיר בחכמתו וכמה פעמים הזהיר צב' ופעלי לבטור מאספה רעה רבו ומספר והכה כרא' וכל האומר כי האדם צללו הוא דמיון השקל השלם ועלד ומספרו נחלק לטכיס ומחליטו האחד קודם לה' ומחליטו השני יעמוד חי ככון ומזונן לשלם לעזאזל ואם יתקן האדם זה החלק החמרי ויסעבד אורו העיני לעבודת צוראו הכה יס' הכל שלם לפניו ולזה אמרה חוסי' כל העובר על הפקודים ר"ל כי כל איש ואיש עלד זכירו ומספרו ככ"ל יען כי ככון הוא לאצן כנף ולור וכולו צלי ספק יתן ומחליט השקל כדי להעירו לתקן זה החלי ויס' שלם ומספר ואמר עשרים גרה השקל ויכו מהדבר אשר השלמהו הוא עשרים גרה חכי מזהם סתמן ומחליטו ולא אמרתי לך סתמן מנצנע אחת סיס' זו עשרים גרה ורק ומחליט השקל כחי להעירך על זה הכונה כי חלייך לה' ומחלייך לכס ולזה יסחדל צחיקון המחלה של לכס סיס' ג"כ לה' ולזה חקפיד ג"כ העשיר לא ירצה וסדל לא

יועני ומחליט השקל שלם חקפיד הכונה ולא יחטאו וענן סניף האדם יס' לו עשרי כחות חונס' בכה הון מושך ומחזיק מעכל דוחי מוליד צדונית וה' חוסים בכה מורגים ראות סמוע ריש טעם עייסוס והכסף יס' לה ג"כ עשרי כחות חונס' סצמנותם הס' חוסים השוונר והזוכר הערונת המחשב והסופרן ולזה צא השקל אשר יכולו זו עשרים כנגד העשרים כחות אשר צאים סמורכב ענוף וכסמה אשר כל אחד צעל עשרי כחות וכאשר יסחדל האדם צחיקון העשרי שלו אם להעמיד הכח' העצמיות על יסרס צחאוסס ופעולותיה' ואם ללמס ולקעור הכחות החוסיות לצלחי סתעור צהס ולהסתעם צחאוסס זרות ונכונרות כמו סתחזי סכתוב ולא סתורו אחרי לצבכס וכי' הכה יס' סחלי ססחד כלו קודם לה' צלי ספק דסח צחא סחלי כי סחלק ססחד כענין סצית סתחחוכי והסני כעלי' על גבו וכאלו סס עשני צעלים כ"ז סצעל ציח סתחחוכי יתקן צעעעני לעסוק סורס למני צעל סעלי' יסר' וירצ' פרי למעלי' אונס צעללחיס ימד ססוקר' וצטפלות ידיס דליו סצית ועל סתעעוררות סכפלא סזה ילות ליתן לאיש אשר סול מנן עשרים סכה ומעלי' כי עס סלרס צעל דעה צצ"ד סלעעלי' ידבר ולא עס זולחו יתן ומחליט השקל צסקל סקודס עשרים גרה ססקל ומחליט ססקל סרוני' לה' מהדבר אשר צצלעוועעשרים יתן ומחליטו כנגד חליו לכס למען אשר ימלא כולו שלם קודם לה' עיט עייס' צצבריו סקדוסיס ולטונו ססצ. וסרוס כחס. (3) כדססח רז"ל סקליס ד' צסס ועס סז צסס סעוס על סיוס (ג) סיינו כסססחורי' כעס' סמיס וסלס עייין לקטן עסס כ"צ. (ד) כפסו יססרס לרצני סרסעו"ס כפסו של ססני מוסס ערצ סרעון :

מג (ה) עיין צחוס' מנחות ק"י וצנו"ז חו"ס ק"י ק"כ פ"י ספלה וססצ סח סעצדי' לרציר ציחך וליסי' יסחל. צרקעני פי ויקרס אדם כי יקריצ וסס אפסר סירעו"ו לקרצמות סמקריצ ויכאל מנכפסיתסן של לריקים (3) ידיו ורגליו של סחוטס :

מד (ה) סעוצר פי' אשר יולק על ראשו מלי' לרה ולוקס ור"ל כי על ראשו של כס"ג סול לערן של צכי' להספלל אל ססס יעעלי' צעדס להסר מהס כל ויכי רעו"ת סעסרנסוס לצא. סרצ סגדול סססדי סירס מוסררי' אצרהס מרדכי זללס"ס מדאצרמיל אשר צאסכצח"י דסרסלס"ק מוסררי' מו סעכדיל מריענכאצ זלוק"ל זכ"ע ועכ"י

מעמי מצות

באר מרים

זכ"ע ועב"י כי ה"י נסחופף צלל כ"ק ואמר עליו
מחוק קצרון רוחו ומריחה נפשו ברה ולוקח אין לנו
מלך עוזר וקומץ אלא אחסה סיינו זלחתי ה"ל חל"י
והלוך"י כי באחד מאתנו הלדיק פתי"י יכול לנצל בזרותו
אל הקצ"ה ועתה אין לנו וכו' אלא אחסה. והצנ .
ותיצת צכל עת כעמך למעלי לחיצת ועוכה וערחס צכל
עמ :

מה (ה) נחשתי פסוקים סללו מוכח דמלרים נקראו
חמורים וישראל נקראו קט (3) ר"ל ספטר
החמורים חס הסס מהסיעצוד (ג) פטר סיינו פסח:

מו (ה) סיינו חמורו ור"ל סגוף :

מז (ה) סלענות סחסוכים צעלי לגמרי וכלל
כחקצ. (3) ונאלו חקר צעלו צמיטות ויזולח

נכסס מהס סחריקס וסקלייה כמחמרים ז"ל. ונה כעמו
דצרי סחלס"ק מופס"ד מוסר"ר לבי סכסן זלוק"ל ז"ע
נריעילכז חקר דצד נקדסו צפ"י צטר על פרס"י מה
ענין סמיטי אלא סר סיני סיינו סלין ר"ל דרדך קוסיא
מה סייך זה לזס רק רס"י סקדוס נגלה לנו חס
סרלי לידע מה ענינו וקודו סל סמיטס דע כי סמללכו
אלל סך סיני כי עעמו סל ססס ימעלי סכסן סוס"ק
על סר סיני ולל צטר צסר. אחר מלחד ססריס מכל
סרי חרס"ק סלל ידוע עעמו סיא לרמח לנו על מרס
ספלות וססכנעס כסורלס סר סיני סמיוך צססריס .

ועיד חסכין חס דכא וספל רוח כן סוס ממש סודו
ומעמו סל מליות סמיטי לסרלוס כי סממסלס סיא
רק ללדון כל וסלרן כולו סלו סיא וסצעיס נקרל על
סס סמוסלל ולס כלסר צל ונן סמיטי מפקיע זכותו
ממס ע"כ עיין לסלן צצלר לחי רואי ולגז סכני מציא
ג"כ דצד כסוד מוסר"ס מלוקסרפולי זלוק"ל אגורו
ריסנל קסס סלל מלוד מלוד סוי ספל רוח אגורו
רז"ל כי מוסס סגלום לריך לצדוס מוצריס ססיכון עד קלס
ללסור ופ"י צזס כי מוצלססיס עד ויסלל סמלל סמונס סרריס
עכל סססריס חס כונסס ח"ס לריך ססי"י צו פקוק סמיטי סל
ססס סגציר ככצד זרע קודס מוסר"י אלסך"י מ"י מירוסלסיס
צמיטו וססס סמיטי סמיטו צמיטו צמיטו סל סל סגלון סכ"ל
ז"ע נכס"י) :

מח (ה) צרקסטי ויקרל מציא דצרי חס"ק סלו ומספלל כי
צקדס צכל סזסר כי ס"י לפכיו זסר מוגס צסגסס ודיוקס
כידוע. ח"ל ולי סיימל חליך חספסיע
מסלי יונס או נספכילל דל לכמס סטרין סיינן דליס לסו
סיפורל או נצערל חל חוק סכ"י. סל חזי סד סרגל
דקל חמולי מיי"י כל ענלל סוז אעל דקיך דלין לרצנל
עד סכל מוסרין דחקיקו צככל וכו' עיי"ס. (פ"י
ספכילל נחל סרנוס ספכילל) באור הלבוש פ"י וכו"ס
סליך יספסנו מוסלי צני יונס או סור חסס סמקירצין
למעס

מה לפדות פטר חמור בשה לכהן שנאמר
ופטר חמור תפדה בשה ממ"ז לפי
[שהמצרים] (במדבר רצה אמר הקצ"ה סמיטי סדרו
אל עולם צציל סייכסן סל יסרלל ככצני צמורי ופטר חמור
ספרי צקס חני לל עסיטי כן אלא פדיטי סס צממור
דמלריס צטר חמוריס צקסס סס פזורה יסרלל .
(ה) סרגמי צכורי מלריס וסקדססי צכורי יסרלל) :
נקראו חמורים וישראל נקראו שה צוה שיפדה
הפטר חמור על ידי השה לרמו ולזכרון שפטר
החמור את השה (3) שהיו ישראל משועבדים
בידם והמנעול הנסגר נפתח (ג) ונפדה השה
לבך פטר חמור תפדה בשה :

מו לערוף פטר חמור אם לא פדאו שנאמר
אם לא תפדה וערפתי : ממ"ז הוא הפסיד
ממונו של כהן לפיכך יפסיד ממונו רמו שהחמורים
הקשו ערפס לא רצו לפדות השה לבך נערפו
ונהרסו כמו יערוף מזבחותם וזה שלא זכר יציאת
מצרים ערפו קשה צריך ללקות חמורו (ה) מעין
חמאו לפיכך אם לא תפדה וערפתי.

מז לשבות מעבודת הארץ בשנת השמיטה
שנאמר בחריש ובקציר תשובות ממ"ז
להודיע ששלטנות ואדנות התחתונים במלכה
(ה) והממשלה לאדון הכול יוצר כל להבי
מפקיע זכותו ממנו והיא קודש ולא גלו ישראל
עד שעברו על מצוה זו ובמל"י נעגשו מדה במדה
הם מלטלוה לפיכך נמלטלו מאז נתקיים בחריש
ובקציר תשובות (3) .

מח לעשות מעשה המנחה כמשפטה שנאמר
ונפש כי תקריב קרבן מנחה . ממ"ז
להורות

צגני ח"ס לריך ססי"י צו סמיטי סצסמיטיס וסנס לפוס
רז"ל כי מוסס סגלום לריך לצדוס מוצריס ססיכון עד קלס
ללסור ופ"י צזס כי מוצלססיס עד ויסלל סמלל סמונס סרריס
עכל סססריס חס כונסס ח"ס לריך ססי"י צו פקוק סמיטי סל
ססס סגציר ככצד זרע קודס מוסר"י אלסך"י מ"י מירוסלסיס
צמיטו וססס סמיטי סמיטו צמיטו צמיטו סל סל סגלון סכ"ל
ז"ע נכס"י) :

מח (ה) צרקסטי ויקרל מציא דצרי חס"ק סלו ומספלל כי
צקדס צכל סזסר כי ס"י לפכיו זסר מוגס צסגסס ודיוקס
כידוע. ח"ל ולי סיימל חליך חספסיע
מסלי יונס או נספכילל דל לכמס סטרין סיינן דליס לסו
סיפורל או נצערל חל חוק סכ"י. סל חזי סד סרגל
דקל חמולי מיי"י כל ענלל סוז אעל דקיך דלין לרצנל
עד סכל מוסרין דחקיקו צככל וכו' עיי"ס. (פ"י
ספכילל נחל סרנוס ספכילל) באור הלבוש פ"י וכו"ס
סליך יספסנו מוסלי צני יונס או סור חסס סמקירצין
למעס

למנוח ויפסיק כח עונתו לכל הכוחות שלונוני וכן
 נצחתי אחת אחיך יפסיק לכל הכחות. טוב לעל אכר
 פי' ונוד עץ אחר מדליק לכמה עלים גדולים
 (3) לאפי ר"ל לאפי ועיין לעיל עשה ל"ו. (א) ר"ל
 קרוב לחם הפנים. (7) יקנתי ורח ע"פ ויפסק
 אברהם צדוקי הפלה הנכחי רוחה נעדה הגבורי
 הנקרא לר"ל קרה הפוחים ויען כי אז עדה הגבורי
 עולטה לזה צלה קרבן לעשות כחם רוח לילרו וכמו
 וסקנו העקטריגים ופי' מקן ויצא קין וכו' נכח' לה'
 ופי' ויקרא ונפס כי הקריב קרבן נכח' ח"ל נכח'
 היא עלי והנח' למדינות עשה ועל' הכימו לה רוחי
 עסיח נכחי' לה הרוח על נחכוכמו ע"כ. ונחה חזין
 מ"ט המהצר ט"לח"ק ס"יכו גבורי' יולל לקוח צדקיה
 אז הקריב קרבן נכח'. ונחה כעמו דברי הרהל"ח"ק
 מוהר"ר לבי הכהן זלוק"ל ז"ע מרינכח צלמרו כלקר
 צלחי לקפור קפירה העומר צחטני צו אשר צלה
 להקן פגס נדה גבורי' טבגבורי' ענדהי משהומוס
 האיד יכול להיות קיום העולם עם הנד' שזחה אד
 האיר ה' עיני חוכה אוחי לידע כי פירשו הוא כי
 זחה הנד' לזחה יקרא לה גבורי' טבגבורי' כי היא
 מהגברה על כל עיני גבורות ודיכין טבעולם להנטיך
 הקדים ורחמי' גדולי' על כללות ישראל וזה הוא
 המהקום הדיכין האמיתי' וזהו הית' הנח' לרומי
 ע"כ. והען כי הנח' דצרי' רעים וכו'א"ס:

ג (ה) צלמרו של ד"ר:

נא (ה) חטא קטן לאדם גדול לעבירי גדולי' חטצ
 (3) צפחה ור"ל טעמגים ונחעים אל כל
 עדה ישראל:

נב (ה) חולי פי' כשהאדם נחודה הוא גבר תמי'
 ואלס טלס רחוי ונוכקר הוא לקרצו.
 (3) למנון לפסוח כיכי כונח המהצר יומר רחית'
 להקדים הקדמה אחת והיא הקוסיח מפורקתה מה
 ענינה של קרבן ומה טעם יס צה איד צכחיתה
 הצחתי כחכפר החוטא וגם אס האדם חטא. צחתי' מה
 חטא' וכי עוצ' חטא חזיגוד נוכגיד. וצדקנתי פי' לו
 אדם כי יקריצ נכס סייכו מוכס מנחס חנחה ונצדק
 קרי צ" מקרצד. ופי' נח ויצן נח נחצח ודע כי הקרבן
 מקריצ לזון הספל ומייחדו ומקרצו צדלון העליון ומקרצ
 לזון העליון כדי ליחדו צדלון הספל כי העוקריצ קוסר
 נפשו צכפס הקרבן ונעלי' עליו הכחוצ כאלו הקריצ
 נפשו וצדעצין ויקרא צעעמו של הקרבנות צעצור
 טענעטי'

בשרה אז תקריב קרבן מנחה:
מ למלוח כל קרבן שנאמר על כל קרבנדך
 תקריב מלח: ממ"ז במ"ש ז"ל תנאי התנה
 הקב"ה עם מי הים שיעלו לקרבן והמקריב קרבנו
 צריך להתירם מעצמו מה מלח ממתק הבשר
 אפיסורין בן ז"ש ז"ל טובה מדרות אחד בלבו
 של אדם מק' מלקיות אוי התקיים התשובה
 כתקנה אם על כל קרבן תקריב מלח:

נ להעיד בביד כל מי שיודע עדות בחבירו
 שנאמר והוא עד או ראה או ידע ממ"ז
 להורות שהקולר תלוי בצוארו (6) להבי לגל
 יוצר כל אותו הפועל לפניו כדי שיהי' הוא מוסק
 הדין כשנחקרו העדים באיוז שנה באיוז חדש
 באיוז יום בכמה שעות ביום באיזה מקום הבל
 ללמד שכלם קמרגו עליו ויירדפוחו עד חובה
 אשר משמאל והוא עד או ראה או ידע:

נא להקריב ב"ד קרבן אם הורו שלא כהלכה
 שנאמר ואם כל עדת בני ישראל ישגו
 והקריבו פר בן בקר ממ"ז לפי שדמהיאי את
 הרבים צריך כפרה גדולה מלבד שחטא קמן
 לגדול. גדול (ה) ונעלם דבר מעיני הקהל
 שנתעוררו עיניהם. ולא ראו וההיאי את הרבים.
 יפתחו עיניהם ויבקשו כפרה ויביאו קרבן כיון
 ששגו בעונות שחייבים עליהם כרת ועל פיהם עשו
 רוב הקהל זה שכתוב א"כ עדת ישראל ישגו (3):

נב להביא קרבן עולה ויורד על חטאים מיוחדים
 מומאת מקדש וקדשויו ושבעות ביטוי
 ושבעות העדות לפי עניו ועשרו קרבן עולה
 ויורד אם לא תגיע ידו אם לא תשיג ידו. ממ"ז
 לרמו נפלא שאחר הקרבן אם התודה בחרטה
 בדמע ולא ישוב לכסרה החטא שעלה לקמרגו
 יורד

יורד ונמחק עינו ועני ממצות הוא עני ועשיר
ממצות הוא עשיר ואל תתמה שהקרבתן מכפר
[דמכם] כאלן תיך קוסי' הקרנן עוזי' הטא וזיגוד
מנגד דעס קאמט כסיי' המיס סוכסר להקרבה
(ה) סכנר פרע חוצו והוא סלס ויסלאל ערציס זס
לזס נמללס סלדס פורע חוצ חצירו מפני הערבות
קאמר וכלנו ערבים אם לא תשיג ידו אם
תגיע ידו : (ג)

גג להביא היחיד הטאת על שגגת חייב ברת
שנאמר ואם נפש אחת תהמא בשגגה
טמיז להבניע יצרו ולא יחשוב מפני שהוא שוגג
שהוא פטור ששגגת תלמוד עולה זדון (ה) ז"ש
נערת זדים ארורים הם השוגים בענין המצוה
כי מותרה ועומד הוא וגדול עונש השגגה
שמתיאש ואמר אין ראוי ליענש אם נפש אם
תחמא בשגגה .

גד להביא קרבן אשם תלוי שנאמר נפש כי
תחמא בשגגה ועשתה א' מכל מצות י"ו
אשר לא תעשנה ואשם ונשא עונו והביא איל
תמים טמיז שהספק חמור מן הודאי תדע שעל
הודאי מביא הטאת ואמרו הטאת דנקא שהיא
מעה כסף ואם אינו יודע אם אכל הלב או
שומן מביא שני סלעים שהם מ"ח מעין לפי
שעל הודאי מתחרט לא על הספק ואשם ונשא
עונו והביא איל תמים :

גה להביא קרבן על הגזילה שנאמר והשיב
את הגזילה אשר גזל וחמישיתו וכו' טמיז
לפי שמאה מלאה עונות וגזל בתוכה היא
הצועקת (ה) וכדי שלא יהי' חוטא נשבר מוסף
חומש וקרבתן ונותן דמי' ואנשי נגוה החמירו על
עצמן להשיב הגזילה בעינה כב"ש שנאמר והשיב
את הגזילה אשר גזל : (ג)

גו לשלם המועל קרן וחומש ואשם שנאמר
ואת

כל הצירה כולם ונחזיר מריס לצעליו וציה הלל
ספציס וחסוצה אכסי כניה טנאפי להסיצ הגזילה צעיתה ועיין רקנטי פי' יתרו יס מחכמי
קבלה סאומרים קבלה צידס כי כל הנוכז או הגחל הצירו עתיד להקן ועשותו ולמות מיטה
היכא זס עאומס ז"ל כל הגחל הצירו כאלו כועל כסאומר סכאמר זס כפס צעליו יקח [באור הלבוש
פי' כי צגזלתו סוף גחל זס כפס סכגול וכאלו סעיטו לכן יקבל סוף ג"כ עוכס סעיטה סכיה זולת מיטחו
: הטוציטה]

גז סאוכס ליקח נענעות סול לסלס זס אסר סוף
ען הקדס ולהציא אסס ולהסיף חומס איכ סחול
אסר

סמעטי צכ"ח כנערי' סמחסי צדבור וסמעטי לזס כנגד
סמעטי יסמוך ידיו וכלו וכנגד סדבור יסודה צפוי
וכנגד סמחסי' יסרף צלס סקרצ וסכליות ססס כלי
סמחסי' וססאות וסכרעיס כנגד ידיו ורגליו סל אדס
סעוטי' ויסרוק סרס על סמחסי כנגד דמו כנפסו כדי
סיסוקו אדס צעקסו זס כל אלה כי סוף ללוקיו
צגופו וצנפסו ורלוי לו לספוק דמו ויסרוף גופו ללל
סקדי סצורל סלקה סאוכו סמורה וכופר סקרצן סזס
סיי' דמו ססס דמו כפס ססס כפס ורלפי אצרי
סקרצן כנגד רלפי אצרי' וסמחסי לחלוק למורי ססורי'
להסיוסס סיספללו עליו וכו' ע"כ וז"ס סמחסי דעסס
קאמרי' וז"ס קרצן עולה ויסוד אס לל סביע ידו אס
לל ססיג ידו' אולי כוכחו כי כנגד עולה יאמר אס
לל סביע ידו כי לענן להציא דצר מלמעלי' סיף לסון
סביע לענל' ולענן להסיג דצר אסר ירדה להסלולל
סיף לי' להסיג זס סירדי לעמי' . וזס סמסייס אס
לל ססיג אס סביע ידו אס איכנו ע"ס וסקר עלה
לל אולי כוכחו אס סביע ידו לעקסו מלוח אף אס
לל ססיג ידו לקרצן או אס לל ססיג ידו סל סמוטל
אס סביע ידו סל זס ססצ מלד סערצות וכלל זס
דצרי' כעס צלחי מוצכיס אלי' (ועיין להלן ל"ה
ע"ו) .

גה כס"כ סחלחי כי לא ידעתי ססחוטל
צעבור סלל ידע חק סמוקרי לל יקס
ססעוכס כי ע"ז יקבל סעוכס על אסר לל למד
כללי סמוקר וזס סעעס ארו אומרים ע"ח ססחלחי
לספיך ציודעיס וכלל יודעיס ועיין צרצינו יוכס ריפ
צרכות כי לזס חמי' סויג סמזיד כי צמזיד מסיס על
לצו לסוק ולל כן צסוגג כי יסוד ויסקור אסרי סירוליס
וצל יסיס אל לצו לעקסו ססוצה :

גה (ה) עאמר חז"ל קסס מללס עוכות און
מקטרג צכולן ללל גזל וגס אערו ז"ל
דור סעצול לל כססס גז"ד ללל על סגול. (צ) צציק
פי' סגול גזל מריס וצכחו צצירה צ"ס אומרים מקעקע
לל אומרים און לו ללל דמי' מריס צלצד מפני סקכס
סגזילה צעיתה ועיין רקנטי פי' יתרו יס מחכמי
עחיד להקן ועשותו ולמות מיטה [באור הלבוש
עוכס סעיטה סכיה זולת מיטחו

סעוכס ליקח נענעות סול לסלס זס אסר סוף
ען הקדס ולהציא אסס ולהסיף חומס איכ סחול
אסר

אשר הפקיד הקדש הקצ הוספה הקודש להעשות מעשות חול. (ג) באותה התקנה המצוה אל יצו יומר וחומש (ג) ר"ל כי צוואת העם' הלו יחיל הפסוק כפס כי חומש ועל זה' (ד) ע"י שאכל את הקדש עשה כפסו חול ועל והטח

לכפסו שהורידה ונגדולה ובעל יקרה מענה. (ה) כי יתר על פחות צנל עקב.

גז (ה) וכעין זה מוצא צק' אגרא דפרקא צטס תרמלתיק מופס"ד עלובלין זלתי"ה פ"י ספ"י כי אלף פטים צעיקד וכ"י היינו הפילו את ית"י לך אלף חמלים ועוזה עד"ה את ית"י חמליכס כפטים עכ"ז את סס צעיקד ר"ל את חכיר ותחזוק צטס צעיקי סכלך לתמודות עליה' ותשוב אל לצד כי יתר העויתי ותחרת עליהם אזי טעה כלס כיום לתחול כי יעבור וצק' תחיים ונאחי

הגאון ותר"ל ה"ד פ"ו איחא דבר כמוד על מה שאנרו רז"ל את ית"י חמליכס כפטים כפטי מצעי ל"י חמר רצ"י יחמק חמר הקצ"ה את ית"י חמליכס כפטים הללו סתם קדורות וצוואת מעשה ית"י צראטיה כסלג ילציו ולר"ך לייסצ כי מה ענין קדור הפטים אלל התשוב' ומה ג"כ טוב כסלג ית"י ולכך כרא' סוגיד כי צעלי תשוב' לריכס לתוס"ך אומץ צעיקי תשובתם כל פנה ופנה עד פתה"י תשובתם צפנה זו יומר צסדר ככון מנה פתה"י צפנה טעצרה כי עכשיו יכול להזהר מנה פתה"י צו אסתקד כדרך כל עניני העולם והנאלכות טצו. אשר כעס' כל פנה יומר וסודר מענה טעצרה לפי סכל מללכ' כעצת וכום יראו הצעיקי לתקן את המעוות ודי יוס ציונו כך ית"י עניני התשוב' טלו כל ית"י חייו וחס הוא עוסי' כן אז ית"י חמלתי כסלג פתה"י

להס"ך מנה כי הסלג טל אסתקד אינו כמלל כך לא יזכרו ולא יפקדו לו עוזה טל פנה טעצרה ע"כ. **גח** (א) ככאן פ"י תרמתי' מנאמס ז"ל יונא כ"ט תרמתי' עניני' קק"ט מעצרי' צנוצ טעס ודעה ורס"י פ"י קטים להכחיס את הנוף. והרצ צעל עק"י כחצ צפ' קרה וז"ל ולפי פסתחא טנא צד"ך

גז רמז"ס סוף ט' מעיל' פ"ח ט"ל ראו לתחזוק צמטפני תמור' הקדוש' ולידע סוף עניכס כפי כמו ודבר טלל יונל לו טעס ולא ידע לו עילה אל ית"י קל צעיקי ולא יתרוס לעלות אל ט' פן יסרוץ צו ולא סתא מחטצתו צו

ואת אשר הטא ישלם והמישיתו יוסף עליו ממ"ז הוא חשב להפסיד הקדש לעשותו חול מעה בחשבונו שהחול עשה קדש (ה) ולפי שאכל קדשים מביא אשמו וחומש דומה לתקנת אושא (ג) להבי התחיל בנפש (ג) ואמר [מקדשו] (פטיעה טאין מעילה אלל קדטים אלל טא אטעוטי' טהקודס עטאו חול (ד) ועלל צנפטו טהאכילה קדטים) י"י ולפי שהריוח המצוי היא שתות (ס) לכך קנטו התורה והמישיתו יוסף עליו.

גח להביא קרבן על חמא ידוע ונקרא אשם ודאי שנאמר והביא את אשמו ל"י ממ"ז כיון שיודע חמאו ואשמו יביא כפרתו שהרי לא יוכל להשטמ לומר לא הייתי יודע אלא יתבונן וישיב אל לבו (ה) איכה מלאו לעבור את פי י"י ויצמער וישתדל לתקן את אשר עוות והביא את אשמו לה' :

לעשות מעשה העולה כמשפחה שנאמר אם עולה קרבנו ממ"ז לפי שבאה על תרהור

והעסי' ידוע' והיא טיעס' חקיים והטעירי' טיחר צהן ולא ידמה טהן פחותים מן העטפעים והמטפטים הן המלות טעעמס גלוי ועוזה עטייהן צעוסי' ידוע' כגון איקור גזל ופפיכה דעים' וכבוד אויט' והחקים הן המלות טאין טעעמס ידוע' חמרו חכמים חקים חקתי' ואין לך רשות להחרר צהן וילכו טל אדם נוקטו צהן ואומות העולם מטיצין עליהן כגון איקור צטר חזיר וצטר צחלצ ועגלי' ערופי' ופרה אדוני' וטעיר המטתלה וכמה טי' דוד הטלך מלטער מן המיכיס ומן העכ"ס טהיו מטיצים על החקים וכל זמן פתה"י רודפים אומו כהטוטי' הטקר טעורכיס לפי קולר דעה האדם טי' מוס"ך דציקות צתורי' טכאמר טפלו עלי' סקר זדים אחי צכל לצ אלויר פקודיק וכאמר סס צעיקן כל מלוטיך חצוי'

לא יזכרו ולא יפקדו לו עוזה טל פנה טעצרה ע"כ. (א) ככאן פ"י תרמתי' מנאמס ז"ל יונא כ"ט תרמתי' עניני' קק"ט מעצרי' צנוצ טעס ודעה ורס"י פ"י קטים להכחיס את הנוף. והרצ צעל עק"י כחצ צפ' קרה וז"ל ולפי פסתחא טנא צד"ך

אמוני סקר רדפונו עזרכי אמרו חכמים קצקציל עבודתם
 הקצקנות העולם עונדו קצקציייה סקקים והקצקפטיים
 זוכין סקקרים לחיי סעוסי"ז והקצקיעי תורי ליוו על
 סקקים סכאמור וסאמרתם אה סקוקי וזה עקפטי אסר
 יעמי אוחס האדם וחי
 זהס ע"כ וכחז עלס הרצ
 כספ עסקה דברי יכינו
 ודרכיו אמונה וסס ראו"י
 אליו .

המינוף המיוחסים למחשבה רעה צריכים רחיצה אם עולה קרבנו :
 להרים הדשן מעל המזבח שנאמר והרים את הדרשן אשר תאכל
 האש ממז' להודיעך שאחרי שקבל החיטא ענישו והבשר אדם כלה
 ונעשה דשן צריך להסיר ולהשכיח שלא יאמר לו זכור מעשיך הראשונים
 ורמו שהנשמה אחרי שקבלה ענשה בנחר דינור ראוי לבכרה כי בת
 מלך היא והבעל [תשובה] (אסר תאכל האש סעענים ססוה אסס י"ח כ"ח
 ל"י) ראוי לכבוד לכן והרים את הדשן אשר תאכל האש ושמו אצל
 המזבח .

להדליק אש תמיד על המזבח שנאמר אש תמיד תוקד על המזבח
 ממז' להורות שאש המזבח מצילו מאש גיהנם שהבחור נפרעים
 מהקרבן (ה) אבר כנגד אבר והעין נפקע ואש תמיד על המזבח לפרסם
 למקטריגים שאהבת ישראל עם יוצר כל לא יוכלו לכבות כל מים הרעים
 שבעולם אלא אש תמיד תוקד :

לאכול הכהנים שירי מנחה שנאמר והגותרת ממנה יאכלו אהרן
 ובניו : ממז' להודיע שאעים שמנחת עני עשרון וקמץ הכהן ממנה
 מלא קמצו רצה שיהנו הכהנים מהגותרת ויברכוהו שהכהנים אוכלים
 והבעלים מתכפרים ותתקדר דעתו שנהנו מקרבנו משרתיה (ה) ולא יפסיד
 הנשאר וילך לאבוד ויש ממנה יאכלו אהרן ובניו :

להקריב בהן גדול מנחת הביתין בכל יום בבקר ובערב שנאמר
 זה
 והקרי אה ערחתו צנולתס והצין עס סכתז סעחצר סעכחות כפרעים וסקרצן . עי"ס צאריכות סלסון . עוד סס
 ארי נחת ועאל (צאור סלצוס סקרי סאס ס" רצון על סעוצס כארי) וסחגרות קנטי וסארי אינו עקפיע
 נכחו אכל תקבל וסונק כסיקראל סיו כסרים ס" רצון על סעוצס כדוגמת ארי וסין כססי סיקר דרסו ויד
 כלז וכי (צארי סלצוס צצוס סני ס" רצון ככלז) . וזה כעיס ס" סגון ספלאח על עאורס ז"ל צרכוס ג'
 כסעלי עעוד סססר כככוו לכניו ססני יסראל אדוכינו סונלך ענד יסראל לריכין לפרנס' אור לסס לכו
 וסספרנסו זמ"ז אמרו לו אין סקונץ עקציע אה סארי ופי' סגון סכ"ל כי איסא צספרים סקדוסים כי וסארי
 סל אה ססי רצון ע"ג סעוצס וסכל אה סענח' יודי סקפע ליסראל וזאח סיה' לעקח סכמי יסראל על
 ציס סונקדס סלל ככזי עוד וסין לנו סעוצס לחיסם רצון עליו ארי סל אה לחיסם עקציע אה עלמנו וססקונץ
 אסר עעמחו חרד סקפע . ע"כ וסונכאים סדצרים צספר וסח' סלוח' עסרסלס"ק סג' סעופלג צחוי וססס"דוס
 וסארי כספלי סיים סליע"א א"ס יוסלס"ס צסרצ סלס"ק סג' עוסר"ע זוק"ל עוזקסוהו :

גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין
 (ה) גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין

גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין
 (ה) גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין

גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין
 (ה) גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין

גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין
 (ה) גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין

המינוף המיוחסים למחשבה רעה צריכים רחיצה אם עולה קרבנו :
 להרים הדשן מעל המזבח שנאמר והרים את הדרשן אשר תאכל
 האש ממז' להודיעך שאחרי שקבל החיטא ענישו והבשר אדם כלה
 ונעשה דשן צריך להסיר ולהשכיח שלא יאמר לו זכור מעשיך הראשונים
 ורמו שהנשמה אחרי שקבלה ענשה בנחר דינור ראוי לבכרה כי בת
 מלך היא והבעל [תשובה] (אסר תאכל האש סעענים ססוה אסס י"ח כ"ח
 ל"י) ראוי לכבוד לכן והרים את הדשן אשר תאכל האש ושמו אצל
 המזבח .

להדליק אש תמיד על המזבח שנאמר אש תמיד תוקד על המזבח
 ממז' להורות שאש המזבח מצילו מאש גיהנם שהבחור נפרעים
 מהקרבן (ה) אבר כנגד אבר והעין נפקע ואש תמיד על המזבח לפרסם
 למקטריגים שאהבת ישראל עם יוצר כל לא יוכלו לכבות כל מים הרעים
 שבעולם אלא אש תמיד תוקד :

לאכול הכהנים שירי מנחה שנאמר והגותרת ממנה יאכלו אהרן
 ובניו : ממז' להודיע שאעים שמנחת עני עשרון וקמץ הכהן ממנה
 מלא קמצו רצה שיהנו הכהנים מהגותרת ויברכוהו שהכהנים אוכלים
 והבעלים מתכפרים ותתקדר דעתו שנהנו מקרבנו משרתיה (ה) ולא יפסיד
 הנשאר וילך לאבוד ויש ממנה יאכלו אהרן ובניו :

להקריב בהן גדול מנחת הביתין בכל יום בבקר ובערב שנאמר
 זה
 והקרי אה ערחתו צנולתס והצין עס סכתז סעחצר סעכחות כפרעים וסקרצן . עי"ס צאריכות סלסון . עוד סס
 ארי נחת ועאל (צאור סלצוס סקרי סאס ס" רצון על סעוצס כארי) וסחגרות קנטי וסארי אינו עקפיע
 נכחו אכל תקבל וסונק כסיקראל סיו כסרים ס" רצון על סעוצס כדוגמת ארי וסין כססי סיקר דרסו ויד
 כלז וכי (צארי סלצוס צצוס סני ס" רצון ככלז) . וזה כעיס ס" סגון ספלאח על עאורס ז"ל צרכוס ג'
 כסעלי עעוד סססר כככוו לכניו ססני יסראל אדוכינו סונלך ענד יסראל לריכין לפרנס' אור לסס לכו
 וסספרנסו זמ"ז אמרו לו אין סקונץ עקציע אה סארי ופי' סגון סכ"ל כי איסא צספרים סקדוסים כי וסארי
 סל אה ססי רצון ע"ג סעוצס וסכל אה סענח' יודי סקפע ליסראל וזאח סיה' לעקח סכמי יסראל על
 ציס סונקדס סלל ככזי עוד וסין לנו סעוצס לחיסם רצון עליו ארי סל אה לחיסם עקציע אה עלמנו וססקונץ
 אסר עעמחו חרד סקפע . ע"כ וסונכאים סדצרים צספר וסח' סלוח' עסרסלס"ק סג' סעופלג צחוי וססס"דוס
 וסארי כספלי סיים סליע"א א"ס יוסלס"ס צסרצ סלס"ק סג' עוסר"ע זוק"ל עוזקסוהו :

גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין
 (ה) גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין

גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין
 (ה) גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין

גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין
 (ה) גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין

גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין
 (ה) גם צדקנטי ויקרא ע"פ
 לעיל ע' כ"ג ועיין

לעיל

לעיל

זה קרבן אהרן ביום המשח אותו על מחבת בשמן תאפה. ממ"ז להיותו נושא תפלה בעד הכלל שמתכפרין על ידו. צריך לעורר בוונתו תמיד אל יוצרו לשים שלום בין ישראל לקונם להכי מקבל הוא פני שכונה בכל יום להיותו מכופר כדי לכפר על אחרים והזה המהור על המא והבתים לכפר על עון חבוי וממון בחובו לכך על מחבת בשמן תעשה :

סג לעשות מעשה החמאת כמשפטה שנאמר וזאת תורת החמאת :

סד ולעשות מעשה אשם שנאמר וזאת תורת האשם טעם מצות אלו להודיע לחומא ואשם שכל המשפטים הנעשים בקרבן היו ראויים לעשות בחומא ואשם ז"ש וזאת תורת [חמאת] זה טעם הקרבן להרעו"ן (ה) וחס הפסוק קי"ד לדבריו וזאת תורת הרעוא כנומר זה ה" דין הסוטה ואשם) וזאת תורת האשם לולי רחמי יוצר כל תקון רפ"אתן על ידי הקרבן אבר כנגד אבר ושריפתן תמורת שריפתו ועתה העוסק בפ' עולה כאלו הקריב עולה וכן חמאת וכן אשם לפי שהבתיבה היא הגוף והקריאה היא הנשמה הרי שהחיה הגוף כמו הקרבן שמחיה החומא : ועסק משמע שנושא ונותן לדעת מעמו של דבר (ג) זאת תורת החמאת זאת תורת האשם :

סה לעשות מעשה השלמים שנאמר וזאת תורת זבח השלמים ממ"ז פשוט על שם שעושיין שלום שדמן נזרק וחלבן נקטר וחזה ושוק לכהנים ונקראו קדשים קלים לפי שהשאר נאכל לבעלים ז"ש ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש (ה) כמו הכהנים שאוכלים ממקצת הקרבנות כך תורת זבח השלמים :

סו לשרוף בשר קדש שנמא שנאמר והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישראל ממ"ז לפי שכיון שנמאה פקעה קדושתה ממנה להכי שורפין אותה במקום שנמאה כדי שתכלה שם הטומאה אם בפנים בפנים ואם בחוץ בחוץ וסגולת האש לטהר כל טומאה לפיכך באש ישראל. (עסה ק"ז טעם נלוזת סריפתו נותר לא נדפס) :

לכדוק חסיו לי מנלכת כהנים וגוי קדוש וכו' אשר מדבר אל כח"י כחצ דבור לשון קסה כי ערככס גדול ותסכילו העוסק רח"ל. עיין עסה ק"י"ז ול"ח קכ"ה :

סז (ה) לעיל עסה כ"ג הצלחתי דבריו. (ג) לזה תפקו חכ"ל צלסוקס כל העוסק צחורח עולה כוי וכן כל העוסק צחור' חין לריך לא עולה כוי צננחות ק"י ע"צ ולא תפקו צלסוקס כל הלומד כרגילת לטוקס כמו צננחדרין ל"ג כל הלומד תורי' ואינו מלמדה זה הוא כי דבר ה' צנה עוד טס כל הלומד תורי' ואינו חוזר עלי' וכו' וצנוק' ר"ה כ"ג וצנוק' ע"ז י"ע חמרו לשון כל הלומד וכאן יאמר לשון עסק והכונה הוא כי לא רלו להפקיד כונתם כי פירוטו טל עסק היא עסק ונותן לדעת טעמו טל כאר"ח ומה נעים חמרי קודם טל הסלסיק מופס"ד נוהר"ר ל"ז הכהן זלוק"ל מרימכח ז"ע זחס הסורה לעולה למנחה ולחטאת ולחטם היינו הסורי אשר היא לאחד לעולה ולמנחה הנה זחס הסורי מוטס להסני היא לחטאת ואשם. ויותר טיב ה" להסני טלא ילמדה כי כ"ס דפקר טפי כידוע ושהסניס מההפכיס דברי חלקיס חיים לדברי מניוח ומגלים פניס צחורי טלא כהלכה :

סה (ה) מ"ס צחוס"ק וחסס חסיו לי וכו' חלה הדברים אשר מדבר אל צכ"י והנס מפתיעא אשר חמור לשון דבור כי כל מוקס טנאמר דבור הוא קסה ומסרחו' ה" לומר אשר תאמר אל צכ"י כהורחא חמירה לשון רכה ואמרת' אככי צנה חולי טעמו הוא כחצי ולך ה' הסקד כי חסה חסלס לחיס כמעטסו. וקט' לכחורי להסין טלא לטלס לחיס כנפעלו דין הוא ולא חסד חך הפ"י הוא זה היא חסד כי צחס ה" הקצ"ה מעריך חס חטעה לפי ערכו ית' רע ונר ה" חלילי כמ"ס הנוחצר להלן ל"ח קכ"ה ועט' ק"צ. חך הקצ"ה מוטלס לחיס כ"ע חטעה ומעטיסו טסוה צו"ד צרי' קלה וספלה וזה הוא חסד גדול [וכמו טפ"י צהקי צוליכא דכהורח ומהה"ק מוסר"צ צעט"ע זלוק"ל זכ"י"ע על פסוק חחנכס מאלהי ילדק וכו' היינו כאלו ה" ככחצ חנוס מאלהי הילדק ופירוטו חנוס מאלהי היינו חדה"ר אשר ה" יליר כפיו טל הקצ"ה לא ה" יכול להיות לדיק צלי חטעה ואס מעוטיסו יטהר צרי היינו וח"כ חך חדרוט כי הגצר אשר נולד מואדס הלז יסי' טסור צלי חטעה חילומן לך כי מעט' צו"ד יגדלו על מעט' הצורה והסן]. ועס חלדיקים הקצ"ה מדקדק כחוטו הסערה ע"ד וקציו כסערה מאור כי ערכס גדול חס גילה לנו חוס"ק צנה ואחס צכ"י כחצ דבור לשון קסה כי ערככס גדול ותסכילו העוסק רח"ל.

עו (ה) כי לעולם יצא יום הסצה קודם צחוך וכל יאכל ויסתם ענאס סהפדקוס מצאס לירי נטרת סוימס סמוכס ולצי אומר לי כי טעות סדפוס הוא כאן ואלו סחיצוס סצחוך ססגר סייכיס לעיל עסס ע"ס כי סס וקומו סל סדצור סזס .

וברקנמי פ' לך זס לסונו וע"כ נעסס סמויני כדי סחעצור עליו ססצס כי אין סמיני צלל סצס וכסי צזלס יצל סהרן וסיינו זלס ארס סצריס וצמדס ויקרל רצס וסי סצנע יומס סחס אזו ומויס ססויני והללס ירלס ר"י דסכנין צסס ר"ל אור וסל לולך סככס לעדיכס והוליל כרו וואר חכסכאס סיס צעיר לל ירלו פני עד סירלו פני

עג למי לפי שהמים מכשירין לקבל טומא' וכיון שנפלו על הפירות מים אע"פ שהם יבישים עתה טמאים לפי שלחות המים מאז הרביקו לבלוך הטומא' לפיכך אע"פ שעתה [יבישים] (גס רס"י פי' כן צפ' סויני פעמיס כן פסק סרונצ"ס פ"ק דהלכות נעקין ונעקין ופירוס ססצינו סליס וססיין) הם טמאים ולא נתנו דבריהם לשיעורין (ה) מכל האוכל אשר יאכל :

להיות הנבל' טמא' ומטמא' במגע ומשא שנאמר ובי ימות מן הבהמ' וגומר טמ"ז להיות הנוגע בנבל' טמא כבר ידעת שהנשמ' היא ממקום קדוש ולכן תחלה ותחלש כחה כאשר הגרתק בלתי מהור שהדבר הדק ביותר מתפעל במעט סבה מהפכה אע"פ שהוא מעט קמו. לפיכך תחל' הגוף והתרפא ולא תחל' הנשמ' שחולי הנשמ' מסוכן כי ימות :

עד להיות היולדת מטמא' שנאמר וילד' וטמא' : טמ"ז לפי שנתקללה חוה בעצב תלדי בנים ומצד העצבון דם היוצא מגופה טמא [ותולדה] (רלס לחס טעס לנעס חרצעיס לזכר וסוויניס לנקס לפי ססיא ברנע כל סטוואלס) הדומה לה יותר המורה מתולד' הדומ' לבעל' לפי שהיא האכילתו ולמה יתגא' הגרוע ממיפ' סרוח' אחרו שילד' וטמא' :

עה למול את הבן ביום הח' שנאמר ביום השמיני ימול טמ"ז כי הבדיל י"י את ישראל לחלקו והתמם באות ברית קדש להביר שהם עבדיו וכמו שהם מיבדלים בנפשותם כן גם כן יהיו מובדלים בגופם וכמו שביד האדם להשלים גופו כך בידו להשלים נפשו ואוי למטמא אות ברית קדש שהיא הווד משמו ית' המתגלת כשביום השמיני ימול :

עו להביא היולדת קרבן שנאמר ובמלאת ימי טהר' תביא כבש ואם לא מצאה ידה לב' תורים או לב' [בני] (סצס קדס ונגס סמויק') ז"ס רז"ל לא ירלו פני עד סירלו פני סונונוכ וסי"ד נקרלס זלס ארס סצריס (ה) יונה אחד לעולה ואחד לחטאת : טמ"ז ארז"ל כשהיא כורעת לילד מרוב כובד החבלים נשבעת שלא ליזקק עוד לבעל' כי השבה שתמות ועכשיו היא מתהרמת ואל' אישה תשוקתה לפיכך מביאה קרבן ועם קדש צקן לחש מוסרך למו כמו הרה ללדת (ג) במלאת ימי טהרה תביא [כבש] (צג"י לא ונקדמס סכסו צלל לנקרלס (ג) לעניוס דעמי ס"פ כמו סנאורע לל סי' ונעסס רק וססצס לצד קדס לל יור' כך צקרנן קדימס קרילס לל סקקצס לל לקידוס רק לנקרלס) בובש את יצרו :

להיות פ' קרבן עולה קודם לחטאת והכס הרצ הוצר ספס צלסונו לל לקידוס ודאי כונסו לסוליל ופירוסו סל ס"ר סייס ז"ל ופי' ג"כ כרס"י חך צל לסוסיק עליו עוד כי ג"כ ככלל צסחי' לנקרלס לסון ווארע עד"ס ויקר מקרס וכדונעס

לחיות פ' קרבן עולה קודם לחטאת והכס הרצ הוצר ספס צלסונו לל לקידוס ודאי כונסו לסוליל ופירוסו סל ס"ר סייס ז"ל ופי' ג"כ כרס"י חך צל לסוסיק עליו עוד כי ג"כ ככלל צסחי' לנקרלס לסון ווארע עד"ס ויקר מקרס וכדונעס

עז

ז"ל הרמב"ם ה' טוואחא ה'רעח צקופו פני"ז
 ה' יוד ה'רעח הוא סס האמור צטותפות כולל
 ענינים הרבה שאין דומין זל"ז שהרי לזון עור האדם
 קרוי לרעה ונפילת קלם טיער הראש או הזקן קרוי
 לרעה וסיכוי עין הצגדים
 או הצנים קרוי לרעה וזה
 סיכוי האמור צצגדי וצצתי
 טקראתו הטורה לרעה
 צטותפות אינו מונכהבו של
 עולם אלא אוח ופלא ה'
 ציטראל כדי להסיקן מלסון
 הרע טקמקסר צלסון הרע
 מטתנות קורות ציתו אס
 חזר צו 'ערה הצית אס
 עמד צרסעו עד טקוהן
 הצית מטתנין כלי העור
 טצציתו טקוה יוטצ וטוכצ
 עליהן אס חזר צו 'עטרו
 ואס עמד צרסעו עד טיטסרפו
 מטתנה עורו וילטרע ויהי'
 מוצדל ומופרס לצדו עד

וכדומה ולזה אמר לע"ד ה"פ כמו טצמאורע וכו' וכך
 הנה דברי הצח"י פ' תזריע וכפר עלי' אין לסון כפרי
 נופל כ"א על הטמא ולפיכך קרצן זה של יולדת
 מחודש כקרצן כזר כי מה טמאה צזונן הלידה טפלריכנה
 הטור' קרצן ואס זה הקרצן
 על טצחא צסכנה וניללה
 וטתוית' ה' ראוי לה טתציא
 חודה ולמה טציא עולה
 ומטאס ויטכן לפרס טאין
 הקרצן הזה מלר הטמא של
 עלמה רק מלר אמה טתית'
 אס כל ה' לולא הטמא
 הטוה ה' האדם מוליד עס
 אטתו טלא צדרך הטאות
 ומטק אלא צדרך הטצע
 הגמור כטצע הסינן טמוליא
 פירותיו צכל טנה טלא
 צחאית וטיולדת הטוה כאמה
 וצתה צמעט' הטמא כי
 טענפית הנה מוקולקליס
 צקלקול טטורס וע"כ ילריכני

עז

הכחוצ קרצן לכפר על הטמא הקדמוני טכן נלטה צצבות
 אוחו הטמא על טלש מלות והן כדה חלה הדלקת חזר
 ולפי טה' הטמא הטוה חחיל' צמחטצ' ואח"כ צמעט'
 מפיני זה הזכיר צקרצן יולדת אחד לעולה ואחד לחטאת
 כנגד טמא טמחטצ' ומטא הונעט' ומפיני זה הקדים
 עולה לחטאת מטש"כ צטאר הקרצנות טתמטאת קודמת
 לעולה צכולן וזה טטינו צצצחיס אחד לעולה ואחד
 לחטאת לא הקדימו' אלא לנקרא' הכוונ' טלא הקדים
 הכחוצ עולה לחטאת להיות' קידמת צמעט' אצל הענין
 הקדימו' צנקרא' הוה מוטעס זה לרעו' על הטמא
 הונחטצ' הטוה זקדס לחטא הונעט' ולרעה רז"ל חטא
 טיולדת הוה צטעה טכורעת וכו' ולפי טה' כטצע
 מוהך ה'לער ואין טטצויע' ראוי טתחקיים מפיני טה'א
 מטועצרת לצעל' ע"כ מולריכני הכחוצ קרצן על חטא
 הונחטצ' ע"כ. ועין טכלי יעולל לכפטי כי הדברים
 הללו מוטחינים לדברי הרצ הונחצר פה :

עז

(ח) הוה מואנר רז"ל וכן חתה מולא צנחט
 הקדמוני טעל טקספר לטון הרע על צוראו לפיכך
 כלטרע טכאנר ויאנר ה' אל הנחט כי עטית זאת
 ארור חתה אררו צלרעת דכתיב לרעה מוארת ה'א
 אר"ה

טלא יתעק צטיחת הרטעיס טתוה הללנות ולסון הרע
 ועל עיני' זה מזהיר צחורה ואומר הטמר צנגע ה'רעה
 זכור חת אטר עטת ה' אלקיך למרים צדרך הרי הוה
 אומר הטצוכנו מה אירע למרים הכציא' טדצרה צחתי'
 טתית' גדולי' מונכו צצקים וגדלתו על צרכי' וסכנה
 צעלנו' להלינו מן המים והי' לא דצרי' צגטותו אלא
 טעמה טתקויתו לכטר הכציאים והוה לא הקפיד על כל
 הדצרים האלו טכאנר והאי' מטה עניו מלד ואעפ"כ
 מיד נענטסה צלרעת קו"ח לצכ"א הרטעיס הטפטיס
 טעוצרים לדצרי גדולות ונפלאות. לפיכך ראוי לצי' טרול'
 לכיין אורחותיו להטרחק מטיצתן ומלדצרי עמנה כדי
 טלא יתפס אדם צרטה רטעיס וסכלותן וזה דרך יטיבת
 הללים הרטעיס צחחלה מוציס דצרי הצחי' כענין
 טכאנר וקול כקיל צרוב דצרים ומוהך כך צאין לטפר
 צגנות הלדיקים כענין טכאנר חאלמנה טתפי' טקר
 הדוצרות על לדיק עהק ומוהך כך יהי' לטן הרגל
 לדצרי צכציאים ולחת דופי דצריהס כענין טכאנר
 ויהיו מלעניצין צולאכי אלקיס וצוהיס דצרים ומחטעתי'
 צכציאי' ומוהך כך צאין לדצרי צאלקיס וכופריין צעיקר
 כענין טכאנר ויחפאו צכ"י דצרים אטר לא כן על ה'
 אלקיהס

אר"ה צבס ר"י צן לוי הקלעי" סתן על הכתב זהו לרעה (3) עיין צעטע סאח"ז ותמלא כינה ה-צ צנאור יוחר מלורע כוטרקון מוליא רע. וצטל"ה הקדוש ענין מלורע מנחמה לטון הרע ואל יחטוב האדם המוספר לטון הרע טרואה טאיו

מלורע כי גם זה הוא לו לרעה יען כי נפשו מלורעה כמו טאמור סומר פיו ולטויו סומר מלרע נפשו אל תקרא מלרע אל מלורעה כלומר נפשו היא כטאמו מלורעה היא ע"כ:

עח (ה) וס טאמר סהרו לו צציה

צצגד צגוף כוונתו למה טאמור רז"ל זאת סהורה לכל נגע לרעה ולכתק וללרעה הצגד ולציה ולקפחת ולצרת סדע טאפילו ללרעה הצגד ולציה ולקפחת ולצרת סדע טאפילו

עז להיות בגד המצורע טמא ומטמא שנאמר והבגד כי יהי בו נגע צרעת. טמ"ז כמו שמתהווה לאדם לבוש מהמצות שנקרא בגמ' חלוק דרבנן כך מהעברות מתהווה לבוש הטומאה וכאשר יראה הצרעת בבגדו ידע כי י"י סר מעליו ונתלבש הוא בטומאה ומעשיו מפורסמים לכל. ישתדל לתקן את אשר עוות ויתרפא כשיתבונן שהבגד בו נגע צרעת:

פ לטהר הצרעת בעיץ ארו ואזוב וצפרים שנאמר זאת תהי' תורת המצורע וכו'. טמ"ז ארז"ל לפי שנבה לבו כארו ישפיל עצמו כאזוב כתולעת וצפורים המצפצפים יכפרו על צפצוף לשון הרע (ה) ומים חיים שיראה עצמו ברי' חדשה ואם ישוב לכסלה אוי לו כי [עוף] (כעדתו) (3) חס לא טצ צחטובה ס'. הלפור חזר לציהו וידעו סכל טעדין סוה צמרין) (ג) השמים יוליד הקול לכך שני צפרים חיות מחורות ועץ ארו ואזוב: להביא

מלקה וכו' כנ"ל אין סדור הענין כן צפרסיות כי פי' נגע לרעה כי סה"י סיה הקודמת ואחר"י פי' והצגד כי י"י וכו' ואחר"י פי' וכתתי נגע לרעה צציה וכו' ולחמה סהורה סדך סזה כי סזכיר' סחל' לרעה סגופת ואח"כ לרעה סצגדיס ואח"כ לרעה סצחסי לפי ססהורי' כל דרכי' דרכי' כועס וכל כחיצותי' סלוס וכדי סלא י"י סקידור מוקדר צפורעניות סולך וגדל וכמו סה"י הענין, אלל סולך ונחמטע כחצאר לכו צקדר ספרסיות ע"כ: ונענה יאורו לכו דצרי סרהמ"ס ז"ל צת. צטל"ה טומאת סגוף סצגדיס וסצחסי' וס סל סחטעור סהרס כנה יטאר ח"ע דצור צוחטצה וצמעט ע"כ:

פ (ה) כן סוה צמדט צתי לפריס חיות טהורות אמר סקצ"ה י"י קרצנו לפור סקולו מלפנך יצח סקול ויכפר על סקול ועץ ארו וסני סולעת וסזיצ סחו סכתוצ סגדול וסקטן סצכל מ"כי סלמחיס וכן סזכיר סכתוצ צטלמה סמע"ה מן סהרז אסר צלצנון ועד סחזוצ אסר יולל צקיר ודקטו סז"ל וס סקכתו סל זס סחחגה וצס כארז יספיל עלמו כחזוצ ויחכפר לו. (3) סקולו מלפנך. (ג) דקטני מלורע ז"ל אמרו רז"ל

פא להביא המצורע קרבן ביום מהרתו שנא' וביום השמיני יקח שני כבשים תמימים וכבשה א'. ממ"ז לפי שהמא לשון הרע המור על כן אחרי היות בגדי הקדש קרועים וראשו פרוץ ועל שפם יעמה צריך לקרבן יתפור ויהבר הקרעים שהבדילה והפרישה המומאה כשכפר בעיקר לפיכך רבוי המנות לפיים המקמריגים שני כבשים תמימים וכבשה אחת ועשרונים סולת ולוג שמן :

פב להיות בית המנוגע טמא ומטמא שנאמר ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם . ממ"ז לפי שהכנענים היו בונים בתיהם על שם כח המומאה ואותה המומאה נתפשמה בבית וכשבאו ישראל הקדושים והטהורים נגלתה המומאה כמו הכלים שבלעו זוהמא מיד שהציץ השמש עליהם נפלם הבלוע (ה) לכך ונתן את עציו ואת אבניו ולגלות המטמון ולהתראה כי אין כולם [שונים] (למקדים לגלות טעמון לצינונים לפלוט הנלוט לטענים להתראה) בבית ארץ אחוזתכם :

פג להיות הזב טמא ומטמא שנאמר איש כי יהי זב מברו :

פד ושכבת זרע טמא ומטמא שנאמר ואיש כי תצא ממנו שכבת זרע ממ"ז להורות שהרודף אחר התענוגים בכך הוא לוקה ארחיה דמיכלא יתירה לאיתויי לירי זיבה ומטמא כמו המת שהרי אין בו נשמה ולהכי עונש המוציא שכבת זרע לבטלה כהורג נפש שלא נתן להוציא אלא לבת זוגו ואז שורה על המטה ההיא נשמה קדושה וכשמוציאה שלא כסדר בשערו אשר סביבו מתעמפים שם כוחות המומאה (ה) ומשם נבראים רוחות רעות ואחרי מיתתו אינם מתפרדים ממנו ומלויים אותו כי הם בניו [ואין] (ואם צה"י עמרים צפופר עם עקרה ח"ח טקוס אחד מצניו לא ילוו יומר עוז ואוחס הקצעה טמות (ג) עוז לאומרו צכל לילה אחר ק"ס טעל המטה) לו צער גדול מזה רחמנא ליצלן ותקונו להקיפו י' מבולי יום והם יריעוהו אל הבור לכשהוא זב מברו ואיש כי תצא ממנו שכבת זרע : להיות

למה לפנים חלף כסם טהולא דברים קל רוח מחוק פיו כך מחכפר צלפריס טענות על פני הרוח ומודיעות לטמים טחאמר כי עוף הטמים יוליך את הקול הלפור הטכי הטעולה ע"פ הטרה קודו כקוד טעיר הטעחלה רק טהטעיר הטח לעזחזל וכאן לפורחיה וטע"פ טחן לכה אחד חלו עופות וחלו טעמות טהטעמות לקטאל והטעופות לטדים טחן טסין ופורחין צאור חטו טעס חומרו ע"פ הטרה הטוז לטרה קל טפורחיס כי טקס קצלתס וטחלחי טחרגוס יוכחן צן עוזיאל ז"ל ויטערי יח לפורח חיחא על חכפי חקלא ויהי חין חיעיווק הטחא גצחא לעלקי טוז צלירעא חייצא ליפורח חייחא לציחיה ציונח הטחא וכן צנגעי צחיס חנרו חין חיעיווק הטחא ציחא לעלקי טוז צלירעא חייצא טחן ליפורח ציונח הטחא בבאור הלבוש חין חיעיווק וכי' פי' חס יח' חוטו חליט עוכן לקוז וללקות צלרעס יקוז חוטו חלפור לצינו . עמקוס קצח יקוז , חרגוס לחיות עתידים ליום הטח דיעון חיעיווק לייעח דין :

פב צרקנטי טס טהטעה דע אחס חועיין כי כמו ט"ס י' לזרוע חלסיות וולד הטעה' כן יט דוגמחס צלר טעאל צקוד כי זס לעונת זס וגומר וכל אחד מטפיע על דוגמחו צעולם וכטסיו חוחס חזי עומיס כגון חכנעני וכי' צוכין צחיהס חזי צוכיס ע"ט חוחו חכס קל חוחה חספריה קל לר טעאל וחי' חוחו חכס חספטטו ומטפיע צחוח חציות וע"ז חנר טהטעה חוי צוכס ציחו וגר' וכטצחיס יטחאל לחרץ חוי נחלי' חוחס חנגעים צחחיס לפי טירוע טקטסחכליס חזיחמיס וצלעו זיחחח צחלין טחטע עליחס חזי חרחיס זוחחחס יוחר וטפלט לחיץ מה קצלוט צחוחס וכטחס נקייס חטחולליס יוחר ולכן לוחס חוח"ק להרוס חצנין וחיסיד כדי להסיר חוחו חכס חטוח חוכל וכל ולצרות צנין חדס וחצניס חחרות צטס חט"י ולהטצק צנץ חחיס וחל צחלכל דחוחח וכטחטפטט חוחו חכס חזי חטפטט חחור ומוטקידו וצקצח זס ח"י פועל צדווס ג"כ טחי' ככנס צד' יקודות ומוטקיד חרכחחן וצחחיר חחור חזך חטטטור חוי פולטיס חזוחחח קל חגי' כגעים קל טח"ח וקפח"ח וצחח"ח חחוחיס לטלטה חחות חטוחח' קל לר טעאל . והטעכיל יצין וצרוק טהטדיללו מן חטועיס ע"כ :

פד חלו הדברים חחמרים ג"כ צרקנטי טס וט"ס כאן צטערו חטר קצינו חייחא טס וחחור קלח לכחות חטוחחח חטר קצינו חצרות חעליון וכטיוולח טכחט זרע

זרע לצטלה ונתעטפים עס הרמות ההם הצעולה להם וקיים לחול עס. ע"כ. (3) היינו חנה צכח מפילה רכזה"ק טסה פעמים טצעה טמות וכ"ה צקדור ר"י עמדן טער זלן ק"י ח' :

פה (ה) לא תמלא בכל

טאר הנומאים כל צקרו כ"ח צצעל קרי וטפי צצט טהוא עומא' חוורי' וטונו לא הזכיר צו כל צקרו. (3) רקטני עס וטעס עזילה צו' טאה לא פחות גס טעס וטפי מה הוט טאוציס פוסלין את הנוקיה הוא קוד גדול לצעלי הקצלי כי וכו'. חונס טעס וי' טאה איני רטאי לכחצו והוטטכיל יצינה וטפסוק ויהי עס עס ו"י ארצעיס יוט וארצעיס לילה צכל יוט למד טאה אחט וון טקפע היולא וון הצריה העליון טקיעוורו ארצעיס טאין ע"כ. והוטטכיל יצין ע"ט וצצאורו טלצוט. וטעוטי טסהלה"ק מוטר"ט זכ"ע ויערקלאוו אור קיד הנוקיה לא אדע רק זאה אדע טלריכה להיות גג עלי'. (ג) לא אפין טע"ס הוא ול"ל טכיחטה לנו יוט או עדין וי"י טל"ל טנוטטה למיס :

פו להביא הזב קרבן ביום טהרתו שנא'

וכי יטהר הזב מזובו. ושתביא הזבה קרבן ביום טהרתה שנאמר וביום השמיני תקח לה שתי תורים: טעם מצות אלו לתקן המעוות אחר שרביי האכילה והתאות הביאה לכך כל אחד יגדר עצמו מהם ויביא קרבן ועתה שאין קרבן יתענה דעדיף מיניה שוזה בממונו וזה בגופו ויבניע יצרו שברפואת הגוף תלוי רפואת הנפש ומקרא מלא הוא שטנת עבית כשית וימוש ויתרון המאכל גורם הזיבה ולהכי דקדקה התור' בכנוי מזובו תקח לה להודיע שהם הגורמים בהרגל האכילה והתאוה (ה) והם יתקנו כשיפרשו ויתחרטו ויביאו שתי תורים או שני בני יונה :

פח להיות הזבה מטמאה שנאמר כי [זוב] (אפקיה קול צלטון זינה חנצ

אורחיה הטעיענו הטעס לפי טכוצעה וועי"נה עטוואח חוה טאמרה טכחט טסיאני וואוכל) זוב דמה ימים רבים. טמ"ז לפי שהרהרה בעסקי בעילה ז"ש רו"ל דמה מחמת עצמה ולא מחמת אונס ולא מחמת ולד ולפי שהרהורים הרעים פועלים גם בנפש ע"כ תטמא כל הנוגע בה כי יזוב זוב דמה ימים רבים (ה) :

פז להיות הנדה מטמאה שנאמר שבעת ימים תהי' בנדתה וכל הנוגע בה יטמא. טמ"ז גלה הכתוב שאמר דותה תטמא הכאב מביא אותה דם הטמא שיש לנדה ארס"י תדע כשהיא תסתכל במראה יראו שם טפות דם [והמשמש] (הנחומא אורי רצ אחא אט טעס ציעי כדסה טכניס לוקיס צלרעה ליוס אי' לנדסה חנצ לוקס לעטר טניס. טעס ציוס צי' לוקס לעטריס).

פח (ה) עוד וימי חיה

נובע הוטעיין חוה. חוה וימי רציס.

פח (ה) צנוטפרי הימים

טניסוטיינו יוט לעטר ועי' ל"ח קי"צ צצאר וטסה

נה

במומאהח

קדשים חלק גבוה ומבע הבשר לבא לידי בזוי ע"י שהייה לפיכך ישרף. ולפי שכל יום יש לו מלאך מיוחד הפועל בו (ה) אין להותיר מזה על זה שנראה כמומנו על השיריים ועל הנתר דומיא דאין י"ט מכין לחבירו לפיכך אין להשאירו תשורת יומו שכבר זכה בו אחר אלא הנתר ממנו באש תשרופו:

צד

להניח פאה בשדה לעניים:

צה

להניח לקט:

צו

להניח עוללות:

צז להניח פרט שנאמר ובקוצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך לקצור ולקט קצירך לא תלקט וכרמך לא תעולל ופרט כרמך לא תלקט. מעמי מצות אלו לפי שהעני עיניו

תלויות לשמים ומתקומט עם בוראו לכך באו ארבעה מצות הללו להמיל שלום בין העני לבוראו משום דשייכי בפת ויין שהם עיקר מזונו של אדם הייבתו התורה לפי שעני העני תמיד לחרא תגר על העשיר בדמע ונענע (ח) ולפי שהאדם בשהולך לקצור שדהו ולבצור כרמו משתרר בנחלתו שהנחלה היא מתכסיס המלוכה צונו באלו המצות להורות שעם היות שהנחלות שלו יש לו אדון ושולמן עליו לא [תעולל] (כמו ודענו אם הוצח סקרה דסין). לא תסיר העוללות הניחם לעולל ויונק ולא תאמר שהיצאות רבוי הפירות תלוי בעבודת השדה והכרם כמו ועולל למו אלא בכרבתו שקיימת מצותי לכן תבקש לך סיבה ועילה אחרת רק נחת ממון גופך לנפשך שהיא הצדקה לעניים פאה מקום מסומן לקט כיון שנפל מידו פקע זכותו ויבא לרשות אחרים. העוללות לעוללים והגרעונים לעניים. פרט כיון שנפרטו נפרדו ממנו ונפלו ביד עניים שענייהם תלויות לעשירים שירחמו עליהם והברכה של הכרם והשדה לא [תגלה] (מעולל לטון עליל סהוא נקום ונגולה) (ז) שהברכה שורה בדבר הסמוי מן העין לפיכך פאה ולקט ועוללות ופרט לעני ולגר תעזוב אותם:

צח

להשוות בין בעלי דינין שנאמר בצדק תשפוט את עמיתך. טמ'ז לפי שהעולם קיים על הדין לכך בשוה גלא יסתתמו מענותיו

ויפסיד

ה

צמח"ס נאור וסנוט צעת סאל וענוו להגיד לו דרכו צעזורה זו תפלה והיא' הסוכתו כי קבלה צידו ורצו הרחלה"ק מופה"ד מוהר"מ וענדיל זלוק"ל זכ"ע צפ"י הפ' ולקטו דבר יום ציומו כי כל יום ויום יש לו עולמו מיוחד וא"כ לריך להספיל בכל יום צכותה המאמר המיוחד לו. וצק' תורה נחנס מוהר"ק הכ"ל וגם צק' אגרא דכלה מוצאים הדברים הללו. ג"כ.

ועיין צק' עזורה יסרלל מוהר"מ דקאזנינן על מנסה עקצ"י צן מהללאל חומר ז"ל חרול"ס ימיו סל אדם וצכל יום ויום לריך האדם לעשות תיקוני סכחנן עליו דבר יום ציומו ומה סיוכל להקן ציום זה לא יוכל להקן למחר זה ולקטו דבר יום ציומו דייקא וכמואמר סוה"ק לצוטין דלצט צלפרא לא לצט צרמסא דלצט ציומא דא לא לצט ציומא דא ע"ס:

צז

לסנא דקרא נקטו יסעי"י כ"ז ונפט כענה

ססצ"ע. (ז) הנוחזר פירט סעולל צג' אופניס מלי עולל ויוקס ומלי ועולל למו ומלי עליל ססוה נקום ומגולה:

צח

רליתי צק' קדמון דבר סכונה עוז לפטר

ריצ אויציו ומלפטר ריצ אוהציו כי צפן סא' ר"ל צין אויציו יסחכר תמיד ויריח כי סלחד מוהצ' צעלי דיקים זה אס' ילא זכאי יסספך לסיום אוהצו אולם צפן סצ' ר"ל צין אוהצים אלא ומקדם זה אסר ילא ומספטו מעוקל יסספך לסיום לו לסונא וא"כ צאופן סצ' יס' לו צודאי ספסר ע"כ. ורליתי להציא צזה דבר נחמד אסר סזענו ומכבוד סרה"ג מוהר"מ ראפפורט סאצ"ד מוטרנא ז"ל. כי צסיוסו לעיר לימים וס' סומך על סלחן סוהסו סגציר ז"ל צרימנאצ צאה לפניו ומספטו נאיש אחד ואסס אסר ס"י דו"ד ציניסס וסרצ סגאון סכ"ל עם סצ"ד סחך סדין וילא מפסקס כי סאסס נחמיצ"ה צדין. וצאסס סאסס לפני סרהלס"ק מוה"ר לצי סססן זלוק"ל זכ"ע מרימנאצ ודמעסס על לחי' צצכ"י יסירה צלי גצול על אסר לא זכסס צדין וסלח סרה"ק לקרוס להצ"ד וצקס ועמעסס להסרלות לו סעוקור נאין ילא להס ספס"ד לחי"ה כי נרסס לו כי ענו צספס"ד. וכאסר סרלו לו סססן ומספטו וס"י מעיין עמעסס צלוסס חרס אזי סרסס להס כי ענו צצצרי סרצ המסצר ציה יוקס. וסרה"ג סאצ"ד מוטרנא סרה"צ צכפסו עח לסאול להס"ק נאין ידע צמוסכלו סרססון כי ס"י ענוס צספס"ד וסס"צ להס סרעו כחיצ סורה ס' חמיסס ומס"ה נפס וססורי סיל

ללחיות

צט

הרעצ'ם ה' דעות פ"ו ה"ז הרוחם חצירו שחטו
או שהלך דרך לא טובה מלוה להחזירו
למוטב ולהודיעו שהוא חוטא ע"ע צמעטיו הרעיס סנא'
הוכח טובים את עוניהך המוכיח את חצירו צין צדצרי'
סצירו לצירו צין צדצרים

כלחיות וזלם הייחס דן הדבר לאמיתה של תורה לא
הי'ם צוכה ומחצכ"י הי'תירה דכתי' לכתי כי צל"ס טעות
ה"י צידכס ע"כ. וכמה גדולים דבריו צדרכי האמונה
לאין טיעור. (3) מווחו של עלמו :

צט

(ה) ח"כ הפ"י הוא
טוכים טובים לעלמך
את ר"ל עם עוניהך.

ויפסיד זכותו (ה) ואמר [בצדק] (צ"ה) הס צנוול
לדק לרקס גדולה חסה עושה עמו סחסה מלילו מלגזול
את חצירו). תשפוט עמיתך בתורה ובמצות דכתיב
ויהי דוד עושה משפט וצדקה. משפט שהיה
מחייב את החייב ואם אין לו לפרוע היה פורע
דע"ה מממונו (3) והיינו בצדק תשפוט את
עמיתך.

צט

להוכיח החוטא שנאמר הוכח טובים את
עמיתך. טמ"ז פשוט כיון שאתה ערב פרעון
רצה מזה גובה רצה מזה גובה צריך אתה
להוכיחו פן תלכד בעונו ותשא ק"ו בעצמך איך
אני מוכיחו וזו העבירה ביד. נמצא שהמוכיח
לחבירו מוכיח ג"כ לעצמו (ה) מרבייא דאת אפי'
מאה פעמים הוכח טובים את עמיתך :

ק

לאהוב כל אחד מישראל שנאמר ואהבת
לרעך כמוך. טמ"ז כדו שתהא אהבה וריעות
בעם קדש כיון שהם גוף אחד ונפש אחד כל
הנפש הבאה ליעקב (ה) וא"ת איך אפשר
לאהוב המזיק לי באהבה כמוך (3) ותרין
שפעמים רבות יקרה שהאדם בעצמו [ישבר] (כ)
לגדתי מסיורסלמי) ידו או יסמא עינו ולא רצה
לעשות אלא שהעון גרם כך ג"כ היוק הבורך
ריעך כמוך :

קא

להיות נטע רבעי קדש שנאמר ובשנה הרביעית יהי כל [פרוין]
(סתינוק צ"ג טכיס הוא ערל ספחים צדי חציו וקדשו לסמיס סמוליכו לצ"ס
הספר קדם הלולי הצל סאין צו חטא מוסס וחיילך לסוקין לכס סזולחו סתורה
זנוסנסה) (ה). קדש טעם מצוה זו לפי שכל שלשה שנים הראשונים
הטומאה קשורה באילן ועושים בו כשופים וברביעית סרה מעליו הטומאה
שהערל טמא הוא (3) וחל עליו הקדושה והטהרה הלולים לשון משתה
שסר אותו הכח המזיק וחזו לברכה ד"ש יהי כל פרוין קדש הלולים לה:
קב ליראה מן המקדש שנאמר [ומקדשי] (יח) נפלא למה סארו"ל סלעלי
סמרו יסרלל צ' סנחוס עיד סיו כגללין סנחוסו מיעוט רציס סניס סזכו
לרלוח סנקקס צכוי זהו את סנחוסו ססעורו ומקדסי סרלו צכוי ועסוכלל כנ"ס
צגמי ירלס דומיל דירלס סף כלן סירלו סרלו (ה) תיראו. טמ"ז שבאשר יירא
ויחדר

קב

רעצ'ם ה' צ"ח סנחירה פ"ז ה"ז חט"פ סהנקקס סיוס סרצ צעורסו סייצ סרס צנווללו כנו ססי
ז"ל חנה :

(ה) והגם כי סצעים
נפס ס"י עכ"ז עסנח
סחדוס לצס קרלס נפס
סחס (3) סחיך ספסר
לסחס לסיס סנויק לו
סחסס כמוך :

קא

(ה) ר"ל סרלס
לסציסלו ללמוד סורי
ומסנה. (3) סלסס סכיס
סרלסוסיס קסורס צלילן
ועוסיס צו כסופיס סהערל
טנול סול וצרציעיס סרס
מעליו סעווסס סכיל וסל
עליו סקדוסס וסעסרס :

קב

(ה) סנחצר פ"י סח
סנחוסו ססעורו
סיינו סס ססעורו סססס
סזכו ללוחס צצכין סנקקס
ועיין לעיל ע"י יוד ל"ג ול"צ:

ז"ל חנה :

קג (ח) הגאון נחזר ס' יעונה יעקב אשר צדק
 למה פ"י ונאמר ז"ל מקדש שני חרב ופני סה"ת
 זו סכא חס כי ידוע גדולה סכא סטוכאים הע"ס
 לה"ח והגס צאם רק יחזיקו לה"ח או כי צאמה ת"ח
 הוא הגדל הסכא חללס
 כאלו ה' גדול הדור או
 רעכצה"ג וזה נקרא סכא
 חס והג"ק מוהר"ן
 מראשפיטן דיצר צקדשו
 הדצר כגלה וזן מוה"ס חל
 העי"ן צאם חטיב לה"ח
 והקבל וענוו סכר ולהיפך
 חלל ע"ה חס העסה עמו
 סקד צלי סקלוס גנוול חזי
 סכיה קכיה לך לחוי"ב
 לה"ח כי מחויב חסה
 לכדור וצאם חדו"ס קבלה
 פרק ונעמו חזי הקלה
 צכצורו ויטוב להיות לטוב
 לך ועס סארץ חס העסה
 לו טובה צכנס יען כי הוא
 לא יוכל ללייר צכפשו
 חסצה חזידים לזאח יאמר
 חל לצו כי צלי ספונה
 עקיה חזה רמאוס צהדצר
 גכיצה דעה וגכיצה ונוון
 מוחלע. ומה יקרו דצור"ה סכ"ל (צ)
 מוהר"ל ח"ח פ"ד חיתא סס. וז"ל הלעיגו על סמי

ויהרד מן המקדש לכבוד השוכן שם נעמיד בנפשינו
 שם מקום הפחד והאימה יתרכך הלב בבואינו
 שם להתפלל ולהקריב קרבנות. מצד קדושתו
 וגדולתו ורוממותו. ועתה בעונותינו בית הכנסת
 נקרא מקדש מעט לבך ומקדשי תיראו :

קד לכבוד החכמים ולומדי התורה שנא' והדרת
 פני זקן. (ח) ממ"ז לפי שהוא המלמדו
 להועיל תורה ומצות להנחילו ע"ה ולהזהירו
 מלידר לשאול תהתיה וכשאתה מהדרו אתה
 מכבד לזקנו של עולם יוצר כל כיון שאתה
 מכבדו מפני התורה (צ) כי אין זקן אלא זה שקנה
 חכמה לבך והדרת פני זקן :

קד לצדקה המאזנים עם המשקלות שנא' מאזני
 צדק אבני צדק איתת צדק הין צדק ממ"ז
 להרחיק הגזל והחמס מעם קדש ומראפקיה
 רחמנא בלשון צדק אלמא עשאו הכתוב לשוקל
 שופט ודיין כמ"ש בצדק תשפוט עמיתך שהעולם
 עומד על הדיו וצוה שבמאזני צדק יתן לכל
 אחד חקו (ח) גשמה רוח נפש איתת צדק אבני
 צדק הין צדק :

ויחסד לך להיות טוב זיל"מ סה"ח תחילת הליוו וכל המקבל עליו מלות מדות
 סר"ז מודה זיל"מ סיליח מלרים היא גרמס לכל הליווין
 וז"ל ח"ח פ"ד חיתא סס. וז"ל הלעיגו על סמי

עפשא קיימי וקנוי ספר תורה ולא קיימי וקנוי גצרה רצה וא"כ כ"ס ס"ס להלעיג על צני דורכו כי הלמודי
 תורה סס ציגון ודאגה פרנסה וליח וסאן דאטגה צהו כמלא סהס ומסליכי הוד תורחיו חרלה וסס היו
 רוחים ח"ו ספר תורה מוכח על גב הקרקע כמה ה"י חלל גדול לוס וצכי ומספר ליהודי' וסס צכציל ס"ח
 אחת כך צכציל כמה גצרי רצווחא עכא"כ ע"כ. וצכציל"ה חין זקן חלל סלמוד חכמה ומדכתי' והעס לא כסע
 עד סאסף מרים וחלקו לה כבוד יס ללמוד וסכאן מי סרווח ס"ח או לריק מוכה ומעונה ומדולדל יסג צו
 כבוד ציור כי חס אשר יסחז ה' יוכיח ולא כעו ס"ס צדירות הללו צעוה"ר ס"ח סה"ח עני ודל ספל הוא
 צעיני הצריות. וסוי להס לצריות ועלצוכה סל תורה וסירח דצר ה' יסג צו כבוד וכזר ועטרה ע"כ. וצכ' מדרס
 פנחס כל וזה סחטוב יוסר הוא מועט. לכן סה"ח מועטי' הנה לנגד עמי סארץ ולריק' יוסר מועטי'. וסיודעי'
 להספלל סס יוסר ויוסר מועטי'. כי סעולמות חנים רוליס להספסע למטה [סרצ סחריף סססיד סירח ד'
 עזר כ"י סחצ"ד מיעדלחווע סיפר לי כי סנוע נורצו כסדומו"ר סרה"ס"ק מוהר"ר לצי סכסן זל"ל מרימכאצ
 סאמר חני אוכל להספאר צכפטי כי זכיתי להסיג סרדך ח"ך להספלל צעד כפס מ"סרסל. וצודחי זאח סיא
 כוכח סאדרס פנחס סכ"ל להספלל עצור טויצה יסרסל] :

קד (ח) ר"ל פרכסו כמאמר ז"ל עמי חוק ליסכח דמוכח. וצרקנטי קדוסיס ע"פ לא סעשו עול וכו'
 סזכיר ד' פעמיס לדק צכפוק כנגד סכקרה"י לרקות י"י. וצצאור סלצוט ר"ל וסס סכקרה"י כה"מ ע"כ.
 וסכה

קח רעז"ס ה' כלי הנוקדם פ"ד ה"ג ולריך כ"א
ויקראל לכהוג צהן כבוד הרצה ולתקדים לחסם
לכל דבר שבקדושה לפתוח צהור' ראשון ולצדק וליעול
ענה יפה ראשון. פ"ה ה"ג וחי"ב כהן גדול לכהוג כבוד
צעלמו עם שאר העם ולא

והנה נהים הוא ג"כ פ' לחם כידוע דפרנקות האדם
הלוי גד' נודם הללו. [וכאשר הצלחתי צבאר למי ראי
ע"פ ואחסם לכו הצילו קצר רעזון צח"כס] וצרכני
פי' לך ודע כי ה'קוד נקרא חק ע"כ אלו אומרי' צצרכת
הוילם וחוק צצאלרו קס :

יקל צעלמו עם שאר העם
ולא יראו אוחו ערום לא
צצ"ס הנוחץ ולא צצ"ס
הכסא ולא כעמקספר קנא'
הכהן הגדול מלחיו מלמד
קנהגין צו גדולה יסיה
לכה הוא קירחלו אחרים
עמו הרקום צידו. (ס"ד)
לא יכנס לצ"ס העסס' ולא
לקעודה קל רצ"ס אפילו
הס קל מלוס חצל הולך
הוא חס רכה לצ"ס החצל
וכסוה הולך אינו הולך
צערצוצי"ל עם שאר הכהני'
אלא מוקצנין אוחו הכהני'
וחולקין לו כבוד וקסגן
מועלמו ציוו לצ"ן העס ע"כ:

קח להרוג בהנך שנאמר מות יומת הנואף
והנואפת וכו'. ממ"ז לפי שהוא במיתה קלה
המיתו דכתיב מכה איש ומת המיתה הית' תיבה
ומיד אחר ההכאה הכי משמע שהרוצה המית
בכל כחו את הנרצה בחפזון ליראת המתירים בו
כן הקלה התורה במשפטו שימות בהנך כמו כן
מות יומת הנואף עם הנואפת :

קח (ח) כי כן ה' עולת
קריפה ה' משקיעין
אוחו צצ"ל עד ארכוזותיו
וכוחים סודר קסה לתך
הדך וכוכך על לוארו וטני
עדים זה מושך אללו זה
מושך אללו עד קסוה פוחס
פיו ונחסיין גדיל או עופרה
וחיקין להוך פיו ותיח
יורדה וסורפה אח צני ועויו.

קח לשרוף בית דין המהויבים שנאמר באש
ישרפו אותו ואתהן. ממ"ז למדור רז"ל מנדב
ואביהו שגשרפה נשמתן וגופן קיים בעון מיוחד
דומה לחמא נדב ואביהו שנדונו בשריפה ואי
הוא אמר ישרפו באש הוה משמע בתוקף עצים
במדורת אש השתא משמע שהאש נכנס ב' (ח)
מדקאמר באש ישרפו אותו ואתהן :

קח (ח) הנוצר מפרש
לחם מלי מלחמה (ג)
כי ע"י הקרצן וכו' .
(ג) כ"ל דהכי פירושו זה
אחד היינו כאן צפ' אומר
מחילי הפ' וקדשמו כי אח
לחם וכו' וצפ' יתרו מסיים
הפסוק הגצל אח הסר
וקדשמו ופי' הרצ כי הסגן
מחילי והס"ח משלים .
(ד) היינו מלאך מיכאל
ועיין לעיל ע' כ"ג :

קח ליטמא כהן הדיום לקרוביו בשאר ישראל
שנא' כי אם לשאר. ממ"ז לעשות נחת רוח
לנפטר ראייה ממועד קמן איתחיו ליה בחלמא
א"ל תגוה דעתך שהנחת דעתי. ודע שבהיות
הגוף נוצר ממשפת קרו ע"ב היא מלון למזיקים וכל זמן שהגשמה בגוף
אש הגשמה טבער הטומאה ודוחה אותה זה טעם שימור המת [ונשיקה]
(ויפול יוסף על פני אצו וישק לו קלא יראה ככלי אין הפן צו). נחת רוח
למת דומיא דפיו על פיו ועיניו על עיניו דבן הצרפית לכך יטמא כהן
לשאר הקרוב אליו :

קח (ח) כ"ל דהכי פירושו
כי זה הוא קוטיח
לפי קלא היו כטיח" ח"כ
איך עזדו עזודת יוס"כ
והתייץ הוא דתווי"סו
נחצצ"ס לגוף אחד ועיין
צילקונו פ' אחרי דפנחס
נחצצ"ס צח"ס מעטמה נדצ
ולאצ"סו. וח"כ הוא תייץ
ג"כ על פנחס איך עזד.
ועיין לקמן ל"ס ק"ג
[ואולי עם הקורא פ"י אחד
זסם תסורכי להודיעני וכנר
באחר

קח לחלוק כבוד לזרע אהרן להקדימו לכל דבר שבקדושה שנאמר
וקדשתו. ממ"ז גלה הכתוב כי את [לחם] (כלומר מפ"ס העקטריגים
סלוחמים מוקצנין (ח)) אלהיך הוא מקריב כלומר הוא המקרב המרוחק
(ג) ע"י הקרבן מסתלקים כל המקטריגים ואין קטמה ותגר וכאשר ישער
העבד גדולת רוממות האדון לכבודו [יכבד] (צמסונה צ' וקדשמו חד צריט
קרא, וחד צסיק קרא. זה ח' (ג) הגצל אח הסר וקדשמו. ה"פ הכסן יחיל
צחורה ח' וסלעיד חסס משלים). משרתיו שכחן התחגון קשור בכחן העליון
(ד) המקריב נשמות הצדוקים לכך וקדשתו :

קח לישא כ"ג בתולה שנאמר והוא אשה בבתוליה יקח ממ"ז משרז"ל
אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי להכי משתבעל
לאחר אסורה לו כי יצר מהשבות לבה רע כל היום שמא עיניה נתנה
באחר

ידעת מההקדמה שלי כי חלף אוחיות פלא והפליאה היא הרמסונה מהל"צ נחצ"ס החכמה להורות פלס
תפלל

הפלא חלף] קס איהא כפחמ. ופסקר כי מנעס
 זה כחצ צבורה פלום זואו קרעיה וגס פחמ מלא
 צ" לסורות כי הוא מניס ופלס וראוי להיות מנערה
 לאל עליון לעצוד עצודה ולהקריב קרצונה (ועיין צק'
 הר סיני מאצי מחוי הגזיר

הככד מוסי מרדכי קטיינער
 כ"י מחיראצ דבר כאה
 ומחקבל על צריחי פלוס)
 ועיין רקנטי פ' פחמ
 צהמחלחו :

קיא (ה) זה הוא נעס
 המילה אשר זו
 צמר ה' למול כל זכר לאום
 צריח קדש סוקריב הארס
 אח צנו לקרצן וזה הנעס
 אשר צמר צמטי כי לעולם
 יהי טצה ציכיס והסיק
 מנגס המזיקי' כלעיל ע"ה
 ע"ו :

קיא להיות כל הקרבנות מיום השמיני והלאה
 שנאמר ומיום [השמיני] (סכן צמר צמטי
 יהיה לרצון. ממיז פשוט שהגים שהם
 בעלי מומים ואלהיהן בעל מום הקרבנות המקריבים
 מוכרחים להיות בעלי מומים אמנם עם קדש צריך
 שיקריב תמים תמימים לאל תמים דרכו ואם
 תקריבהו לפחתך בעל מום קבוע לא ירצנו לבך
 תמים יהיה לרצון :

קיא להיות כל הקרבנות מיום השמיני והלאה
 שנאמר ומיום [השמיני] (סכן צמר צמטי
 יהיה לרצון. ממיז פשוט שהגים שהם
 בעלי מומים ואלהיהן בעל מום הקרבנות המקריבים
 מוכרחים להיות בעלי מומים אמנם עם קדש צריך
 שיקריב תמים תמימים לאל תמים דרכו ואם
 תקריבהו לפחתך בעל מום קבוע לא ירצנו לבך
 תמים יהיה לרצון :

קיא להיות כל הקרבנות מיום השמיני והלאה
 שנאמר ומיום [השמיני] (סכן צמר צמטי
 יהיה לרצון. ממיז פשוט שהגים שהם
 בעלי מומים ואלהיהן בעל מום הקרבנות המקריבים
 מוכרחים להיות בעלי מומים אמנם עם קדש צריך
 שיקריב תמים תמימים לאל תמים דרכו ואם
 תקריבהו לפחתך בעל מום קבוע לא ירצנו לבך
 תמים יהיה לרצון :

קיא להיות כל הקרבנות מיום השמיני והלאה
 שנאמר ומיום [השמיני] (סכן צמר צמטי
 יהיה לרצון. ממיז פשוט שהגים שהם
 בעלי מומים ואלהיהן בעל מום הקרבנות המקריבים
 מוכרחים להיות בעלי מומים אמנם עם קדש צריך
 שיקריב תמים תמימים לאל תמים דרכו ואם
 תקריבהו לפחתך בעל מום קבוע לא ירצנו לבך
 תמים יהיה לרצון :

שנחה אלא הוללות וסכלות ולא כלטווינו על הסוללה והסכלות אלא על השנחה שיש בה עצודה יולר הכל שנאמר תחה אסר לא עצדה אה' אלהיך בשנחה וצטו לצב מצוד כל הא למדה שהעצודה בשנחה ואי אפשר לעצוד אהסס

המו (ה) צרקנטי פי' אצור מנחה עומר צחה מן הסעוריי וסרנו למדה הדין ומחיר אה החדס וקודה כדי לחס למס' חלקה הראוי לה צקוד הסנחא קודס לעולה [באיר הלבוש כי למען למצור ומצורס לריך למסוס פיהס חחלה

לא מוחך סחוק ולא מוחך קלות ראס ולא מוחך סכרות ע"כ:

סיחעקו צחלקס ולא יתעצו צטנחסינו ויהפכך להליץ עוז צעדינו] וקודס לכן אקור לאכול מן הסדס שלא סקנוג ועולת' תקפץ פיה וקלרמ' קלירה סל הדין [ב' לבוש כי עיי העומר הסנעל הדין] וצרקנטי פי' כסא טעס היתה סעוריס סתהי' סערה ה' הימה יולאה וסער ומחולל על ראס הרעסה מחול כענין לליל לחס סעוריס סחאמר

קיד לשבות ביום שביעי של פסח שנא' וביום [השביעי] יום הסציעי ה"י מעיד על חדוס העולס ועסה נחצצר עמו יליחא מלריס נחגדל עדות הסנח זס טעס סנח הגדול) שבתון ממ"ז לפי שביום זה נקרע הים וישראל עברו ביבשה ומצרים טובעו בים סוף ובוכות וינס ויצא החוצה כאשר דחקו אשת אדוניו יום יום ולא יכול להמלט ממנה הסכים להשליך עצמו בים נילוס כדי שלא ישכב עמה לפיכך ראהו הים וינס וביום השביעי שבתין:

סיהעקו צחלקס ולא יתעצו צטנחסינו ויהפכך להליץ עוז צעדינו] וקודס לכן אקור לאכול מן הסדס שלא סקנוג ועולת' תקפץ פיה וקלרמ' קלירה סל הדין [ב' לבוש כי עיי העומר הסנעל הדין] וצרקנטי פי' כסא טעס היתה סעוריס סתהי' סערה ה' הימה יולאה וסער ומחולל על ראס הרעסה מחול כענין לליל לחס סעוריס סחאמר

קמו להקריב העומר ב"ו בניסן שנאמר והבאתם את העומר : ממ"ז משארז"ל הביאו לפני עומר בפסח כדי שתתברך לכם תבואה שבשדות ודין הוא אחרי שראשית הקצירה אל הכהן והכהן מניפה כדי לפיים המקטריגים להבי משעורים (ה) ולא מהמים דגמרינן אביב אביב והבאתם את עומר ראשית קצירכם :

סיהעקו צחלקס ולא יתעצו צטנחסינו ויהפכך להליץ עוז צעדינו] וקודס לכן אקור לאכול מן הסדס שלא סקנוג ועולת' תקפץ פיה וקלרמ' קלירה סל הדין [ב' לבוש כי עיי העומר הסנעל הדין] וצרקנטי פי' כסא טעס היתה סעוריס סתהי' סערה ה' הימה יולאה וסער ומחולל על ראס הרעסה מחול כענין לליל לחס סעוריס סחאמר

קמו לספור העומר שנאמר וספרתם לכם ממ"ז לפי שאלו הימים שבין פסח לעצרת הם ימי דין ותלמידי רבי עקיבא שמתו באלו הימים יוכיח וכדי שתאלם אלומים ולא [תקמרג] (סעונר היל וסחיפס היולאה על פני כל סחצן ולריכה פיוס) לפיכך אנו מונין אחרי כל מעשה העומר להודיע שאנו מקיים לקבל שתי תורות תורה שבכתב ותורה שבע"פ ואנו מברכין על קבלת התורה שבכתב ותתענג בהיכלה ע"כ אנו מונין לה תורה והתיבה במספר קמן העומר עם שתי תורות (ה) וספרתם לכם :

סיהעקו צחלקס ולא יתעצו צטנחסינו ויהפכך להליץ עוז צעדינו] וקודס לכן אקור לאכול מן הסדס שלא סקנוג ועולת' תקפץ פיה וקלרמ' קלירה סל הדין [ב' לבוש כי עיי העומר הסנעל הדין] וצרקנטי פי' כסא טעס היתה סעוריס סתהי' סערה ה' הימה יולאה וסער ומחולל על ראס הרעסה מחול כענין לליל לחס סעוריס סחאמר

פניו סל הקטגור וסחר סנחלס לו צחה העולה לרמזים ועוד כי קדר סננין סול סחלה למס"ד וסח"כ למס"ר סחאמר וצלא מחיר יין וסלצ [לבוש וסנר צלא מחיר סחין לסחליף סקדר] בס' הבהיר וצלא מחיר יין וסלצ נה יין וסלצ נה ענין זס סלל זס אלא עולר סין סול פסד וסלצ סול סקד ועפני נה סזכיר יין סחלה ופני ססול קרוב סלינו יסר [אור הגנוז פי' נדה הדין סול למטה מנדה סקדר] יין וסלצ סלקא דסחך סלל סימא דעוס יין וסלצ [אור הגנוז דעוס יין פי' אדוס] וצרקנטי פי' סלל פי' סיפס נדה וסרנו למס"ד סלעטה ע"כ ועפ"י סהקדמס סכ"ל כירד לרעה עונק דצרי סרצ סמחצר ז"ל עסה קט"ו עסה קכ"ה לא חעסה קפ"ז ע"ס :

סיהעקו צחלקס ולא יתעצו צטנחסינו ויהפכך להליץ עוז צעדינו] וקודס לכן אקור לאכול מן הסדס שלא סקנוג ועולת' תקפץ פיה וקלרמ' קלירה סל הדין [ב' לבוש כי עיי העומר הסנעל הדין] וצרקנטי פי' כסא טעס היתה סעוריס סתהי' סערה ה' הימה יולאה וסער ומחולל על ראס הרעסה מחול כענין לליל לחס סעוריס סחאמר

המו (ה) היינו סור"ס סצכסצ צמ"ק י"ז וסחסדר סצע"פ וסחיצה סיינו סכולל ס"ה י"ט כנו סנ"ק סל עונר ומ"ס צססגר עונר וכו' היולאה על וכו' זכרי ה' ועיין צספר עק"י סער ס"ז בסידו של ספירת העומר זס סוכן דצרי מליס ספירת סעונר סול לזכרון ענין סיימס סמנו סצוסינו צלסחס ומלריס לסרסוס צס אסר מדי יצבור יוס יוס סמס קרוצים יסר סל מוס סוה"ק וססרסקו יסר ענומסס גלולי מלריס וכנו סלנעוו סז וסזנה לספור ז' כקיים לטסרס גופס כן לטסרס סכפס כלנעוו ז' פעמ"י ז' ועיי צחה מנחג קדמונינו לונר צכל לילה סחרי סספרי' סנצמור סלה"י יסכנו וכו' כי יס צזס סנצמור ז' פקוק"י כנגד סז' סצנעוס ומ"ע סיצוס כנגד סיע"י ועוד ענגלס לנו סרצ סכ"ל קוד סחד סכמוס צנצמור סלז כי לזס סי' כחוצ ומליר צנגן דוד כדעוס ונורה וסלסס פקוקיס סרססוכיס מנצמור סלז צלרו סיימס כנו ספי' סלס"ס

סיהעקו צחלקס ולא יתעצו צטנחסינו ויהפכך להליץ עוז צעדינו] וקודס לכן אקור לאכול מן הסדס שלא סקנוג ועולת' תקפץ פיה וקלרמ' קלירה סל הדין [ב' לבוש כי עיי העומר הסנעל הדין] וצרקנטי פי' כסא טעס היתה סעוריס סתהי' סערה ה' הימה יולאה וסער ומחולל על ראס הרעסה מחול כענין לליל לחס סעוריס סחאמר

צעת הייתי זקריה ווינן סנת דרנ"ו ונוולטל כע וכד
 ע"י הזדים אשר כרו לי טיחות שלא כחורתינו טעמתי
 ויכוח צין איס אסככזי ורז אחר למדן מופלג בחורה
 מדוע צמולאי ית"כ אחרי התקיעה של קילוק הסכיכה
 אלו ונחילין חיכך להספיל

ק"ב רנצ"ס פ"א ונח' טסוזה ה"ו אע"פ טסחטקו
 והלעקה יפה לעולם. צעקרה ימים טצין ר"ס
 לית"כ יפה ציותר ומקוצלת היא ציד טכאנר דרסו
 ה' צהנללו צד"א ציחיד אצל לצור כ"ז טעוטים טסו
 ולועקים צלצ טלס סס

ערציה ואווריס והוא רחום
 יכפר עון וכן צהפלה י"ח
 אווריס קלח לנו הלא
 עילומו של ית"כ נוכפי ולא
 פסענו עוד חף פקיעה
 אחת קענה ונצח"כ חולה
 וא"י מקום הפסע הלא אין
 הקציה צא צנרוכ"י עס
 ציורתיו האס לומר חלילה
 כי הוא כעלות אנשים
 עלוודה ורצ ה"ל ס"י
 נחרץ לו כי יס עזירות
 טאין ית"כ נוכפי כמו
 עזירות טצין אדם לחצירו
 וע"ז אלו אווריס וה"ר
 וס"ל. והנה לככי אנרתי

לקדושת היום שעצומו של יום מכפר בסגולה
 על עבירות הקלות לכן יהיו כל רעיוניו לבקש
 מיוצר כל בתהנון ותפלה למחול פשע ולהתם
 אשם ואם יתעסק במלאכה יסיה דעתו מבקשת
 הכפרה. וא"ך ידמו למלאכי השרת ומלאכי השרת
 אינם עושים מלאכה הלכך יהיה לבם שבתון :
קכא להתענית בעשור שנאמר תענו את
 נפשותיכם טמ"ז לפי שתולדות יצד"ר
 וכחו מחמת רבוי מאכל שמגת וימוש אלוה
 עשהו וא"ך יתחזק בבקשת הכפרה. ודעתו מעורבת
 מן המאכל והמשתה לכן השרוי בתענית נקרא
 קדוש. שמקריב חלבו ודמו פרוש מן התענוגים
 ואז יהל אור הנשמה להדבק בקונה כשתענה
 את נפשותיכם :

לשבות

לחצו ה"ל כי טעוה הוא צידו כי ונח יועיל צקסת
 הקליחה נחט"י אס חצירו אינו עונד לפניו והוא אינו
 נרלה ונעפייס ארתו. א"ך לככי אנרתי כי הקוסניא
 נעיקרל ליתח כי היא ע"פ דצרי רנצ"ס ז"ל טסנצחתי
 צעסה הלזו ח"ל עזירות טסחודה עליסם צית"כ זה
 חחר ונחודה עליסם צית"כ אחר אע"פ טסחא עונד
 צחטו צכאנר כי פטעי אכי אדע ונחנחתי נגדי

וסליח לצור צאנלע טפילחו צצרכה רציעת. הוידוי
 טסנבו צו כל יטרלל אצל אכחו טנלכו והיא עיקר
 הוידוי עזירות טסחודה עליסם צית"כ זה חחר ונחודה
 עליסן צית"כ אחר אע"פ טסחא עונד צחטו צכא
 כי פטעי אכי אדע ונחנחתי נגדי חמיד. וע"י להלן
 טסה קנ"צ :

חמיד ולזה אלו אווריס והוא רחום וקלח לנו על העזירות טכחכפרו ורצ ה"ל טכחתי לדצרי ורתי להציה
 דצרי טרקנטי פ' וירח ע"פ ויקרל אצרהס טס טעקוס טסחא ה' ירחו וז"ל דע כי צית"כ נעקד ילחק אע"ה
 ואז ציקס חלע"ה טיפתחו לו טערי צינה וטסוזה לכפרה ליטרלל צחוחו טיס. וטסס ית' הודס לו לתח
 נחנה זו לצניו לפתוח להס טערי טסוזה. זהו טכאנר ויקרל אצרהס טס טעקוס טסחא י"י ירחו אשר יאנר
 טיס צהר י"י ירחו. וכבר ידעה כי הצניה נקרא חר וחותו טיס נקצע לכפרה ליטרלל. ולפיכך דע כי
 טערי טסוזה פתוחין אנריה עד ית"כ כמה דחה אחר וחסצת עולם אצחתיך על כן נעסכתיך חסד צסנת
 אטצת חלע"ה נעטך חסדו לצניו ועל ארתן טיעים כח"צ דרסו ה' צהנללו קראוהו צחיותו קרוצ. קרוצ ודחי
 טלנלל טסעטעריס הללו פתוחין רחוק ט"י סדך נחד כי כל הצקסות טאדס נעקס נלפני טסס ית' לולל
 טעקטריגים והטועים טיס צחותה הצקסה ית' צקסחו נעטית צין טיה"י לדיק או חוטא חנכס צהגיע
 טנחנה או הצקסה טחיל דרך לפון טסס נעצד כל טסלולת ארתן טכחות נענרעין ואווריס כעונד לדין
 חליה וחס אינו רחוי לא יטיג צקסחו והיא לפוכה טס להיותה ללדיקים טכאנר ולפון ללדיק חיל חוטא נח
 רצ טוצך אשר לפנה ליריך טעלה לחוסים צך נגד צני אדס ודחי. (באור הלבוש פ"י טסחנחיס נקראי
 צני אדס טענאו כאדס חציהס וטלדיקים נקראים צני ח"ט) וללנלל עקרת ילחק אין אחר מכל טכנרליס

קכ"ד

רנצ"ס פ"ח נה' לולב הי"צ חנ"פ שכל המועדות מולת למנוח צהן. צהג הסכות הית' צמקס יום סמחה יתירה סכאמר וסמחהס לפני ה' אלתיכס סצנעס ימים הראשון היו מוקנין צמקס וקוס לכסי מלמעלי ולחכסי מלמעסה כדי סלל יתערבו אלו עס אלו ומחילין למנוח מוולאי יו"ט הראשון וכן צכל יום ויום מיעני סולו סל מועד ומחילין מלחר סיקריצו סניד סל צין סערציס למנוח לסאר היום עס כל הלילס (יג) והאיך הית' סמחה זו סחליל וכה ומנכנין צכור וצכלי וצמללתיס וכא"ו ח צכלי ססול יודע לנגן צו ומי סידעס צפס. צפס. ורוקדין ומספקין ומעפסין ומפזין ומכרכין. כא"ו סכו סידעס ולמוריס סירות ומסצחות וסמחה זו איכס דוחס לא חס סצנעס ולא חס ה"ט (יד) מולת לסרצות צמנח' זו

ולח ה"י עוסין אותה עמי הארץ וכל מי צירלה אלל גדולי חכמי ישראל וראשי הטיצות והסכהדין והסחדיס והזקניס ורכסי מעסה סס סהיו מרקדין ומספקין ומנכנין ומסמחיס צמקס צימי חג הסוכות אזל כל העס החכסיס והכסיס כולן צאיס לרלות ולסמוע . (עו) סמנחה סמנחה חרס צעסיית מולת וצלחצת סאל סלוח צהן עבודה גדולה היא וכל המונע עלמו מנמחה זו ראוי לספרע מונכו סכא' סחח אסר לא עבדת חס ה' אלתיך צמנח' וצנוצו לצצו וכל המניגס דעתו וחולק כבוד לעלמו ומחכנד צעיניו צמקומות אלו סוטל וסוטעס וע"ז הזסיר סלמח ואמר אל סחסדר לפני מלך וכל המספיל עלמו ומקל גיפו צמקומות אלו סול סגדול סוכוצד סעוצד מלחצ' וכן דוד מלך ישראל אמר וקבלתי עוד מנחה והייתי ספל צעיני ואין סגדולה והכבוד אלל למנוח לפני ה' סכא' והמלך דוד מפזו ומכרכר לפני ה' וגו' . סליק ה' לולב :

קכב

לשבות ביום ראשון של סוכות שנא' ביום הראשון מקרא קודש (ה) מ"ז שביון שיש לו [קראים] (צקיס סלצות צאיס לרלות סקוכס וכסמולאיס סמלכיל ענייס כולס וצרכי' אותו וחי' לספד) קרושים מזומנים שבאו להתאכסן אצלו. לכבודם. אין ראוי להתעסק במלאכה כדי שתמיד מידי עברם יסורו שמה להניח ברכה אל ביתו ו"ש מקרא קדש יהיה לכם ונקרא שבתו לשבות ממלאכה לפיכך ביום הראשון מקרא קודש :

קכג

לשבות בשמיני של סוכות שנאמר ביום השמיני מקרא קדש מ"ז זכרון להשיב החוטא אל לבו שימי שנותיו בגבורות שמונים שנה ואז הוא נקרא לתת השבון פעליו לפני יוצר כל ואין שם שום מלאכת עבודת ה' לתקן את אשר עוות. אלא מי שמרה בערב שבת ואכל בשבת , לכך שבייתה בשמיני לזכרון הנסיעה שבוים השמיני מקרא קדש :

קכד

לישול לולב שנאמר ולקחתם לכם ביום הראשון. מ"ז לפי שהיא ראשון לחשבון עונות

יכול להפיק רכון סלחמו מרוצ דקדוק הדין צמקוס חזה והסידע סוד זה יצין סוד ויהי כי זקן ילחק (באור הלבוש כי טעס סעקידס וכסיית עיניו אחד סול. לרמות כי מרת אצרהס סעקוד והמעיעי מרת הדין סלל סדקדק צכלל סעצירות וחכלה סעולס (צדיקס) והמסכיל ידוס עכ"ל סרקנני :

קכב

הקדוסיס סיצווחו לסקוכס ואיך יעסס עחה לחככו למורי קדוס מלחור עיניו סרה"ק מופס"ד עירין קדיסין מוהרר"ע מענדיל זליק"ל מרימלכז סכצח אליו איס זקן אחד סקיד ירל סמיס וספר לו כי ה"י מוכיר לסרצ סגה"ק סרצ סיד"ח זליק"ל ז"ע וכהס לחיות צהיכל קרסו צחג ססכות וסאל אוחו סרה"ק מוהרר"ע סכ"ל מנחגו סל אוחו קדוס ה' סרצ סיד"ח ז"ל וספר לו כי צסכות צכל לילה ה"י מעניד סספל צהסוכס עבור סלחופיזין ואמר סרה"ק מוהרר"ע סכ"ל אלמלי לא צל לוח סעולס דק למנוע זה סספור די לו וצנעס ה"י כונחו לדברי סרהנו"ח סקדוס צזה סעסה ועיין לקען ל"ח קל"ג (סערה מוהרצ סצעל מניה . עחה זכינו לאורו סל סרצ סיד"ח ז"ל צספר עבודה סקדוס אסר כרפס חס"ז סס מוצאר צאר הינוצ סודו סל סדבר צקי' רפ"ח אור סחג סקדוס ילך לסוכס וילוח לסציא כסל ומעיל מופאר על גצה למזן ז' אופפיזין עילאין קדיסין מעין דוגמל סעוסין ציוס סמילס כסל לללסו סכציא זכור למנוצ וכחוצ צזה"ק דאי לא מוקנין ל"י כסל לא חסי וכו' וימנר צפס מלל עולו אופפיזין עילאין קדיסין) :

קכד

עין צילקוט סמועכי פי אמור וז"ל אמר ר' אצין משל לסכיס סככסו אלל הדיין וליח אכן ידעין הדין כלל אלל מה דכסיצ בידון צידו אכן ידעין דחול כלל. כך לפי סיסרלל ופרי

וענין האבות] (ללצדקס) חזינו האחרים ריחו עוז ואגלה סוף. ללחק הלולב דבעינן אגד סעקד. ליעקב הסדק מרובה צעלים . כך היה מרובה צעלים. יוסף היה כעצבים על יצלי מים צקוף וצחלה אלו מנימים דגל דין כלל (ח) צדוקה האצוה) : ארבעה מינים רמו להם (3) אברהם אבינו מסר עצמו על קדושת ה' יצחק נעקד על גבי המזבח יעקב הסיר אלהי הנבר : יוסף לא שמע לאשת אדוניו ולפי שאנו יראים מיום החתימה צריך לעורר זכותם ולעצור רוחות רעות ומללים רעים שהם המקטריגים על ידי הנענוע לכך ולקחתם לבם ביום הראשון פרי עץ הדר כפות : **קבה** לישב בסוכה שנאמר בסוכות תשבו. מ"ז לזכור הדין העולם המאמתו יציאת מצרים ולהבי סוכה ושנה אם לא חדש בה דבר פסולה [מדתלה] (למען ידעו דורותיכם וכו' (ה)) הכתוב מעם הסוכה ביציאת מצרים ולפי שמצפים ליום הושענא רבה לקמרא, שאז הוא יום החתימה רבה, ע"כ אנו נחסים בסוכת שלומנו מאז להיות לנו למחש' מהרודפים אותנו (3) לכך בסוכות תשבו :

קבו למנות שני היובל שנאמר וספרת לך מ"ז לאמת יכולתו ביציאת מצרים שהוא

הסכלים להיחס גזוה מעל גזוה עד סגינע אל אקר נעלה על כל גזוה והיא הקצה הראשונה ית' שמו כן קדור העלין האלו זו למעלה וזו עד הגיעם אל אמת עליונה וכל והוא החיונה. אונס לא כוון צבאן צחקו החיונה אל העלה הראשונה צעלם רק לסלמת סורחה קדר הכמלאי האלו עד סיבלו אל כמלא טאין עוד מלצדו כי על העלמות יורה עליו האחרון ולפי ה" האחרון חומר צהכסרו צעניכי יופיו וצריחוהו כמו טאקיר לחסוד מוסצת קום סוף פסול צהאמונה חי העולמי אונס החיונה אם כחלקה צקלה כסר. עקף עץ עזוה טהוא הסדק רווח אל עולם הגלגלי אקר יתחלק לב' מינים עלם הגלגלי טהונה ספיריים גרם הכוכבי טהם וואירי וגרם היח טאינו ספירי וגם איכו וואירי טהוא מקבל אורו מהטומק ליה מלחה צבי צדי הדס וצ' צדי ערבי כחל ירמוחן על עולם הספל הטהם והספקר. והוקצעה הצרכה על הלולב ולא על האחרון כי מוס וליך כבוד אלהי הסתר דצר והצן ע"ץ צאריכות מופלגת וחרוה נחה :

קבה (ח) כי צקוה הוסצתי אה צבי ישראל צבוליא אוחם מוארץ מלרי (3) מה כעמו דצרי טהחלה"ק מוהר"ו וענדיל זלוק"ל ז"ע מוויזנילע טהחל דהרה"ק עירין קדיטין מוהר"ו מריזין ז"ע ועכ"י צספרו למח לדיק צפי" מאמסר ז"ל הטלעער פטור מן הקובה ר"ל כי מי טהוא טמיד צלער ויסורין אזי מהקבולה לזה לקיים מלות קובה כראוי וצטמחה וצה יחצול מווכו כל מיני יסורין ע"כ. ועיין לקמן סי' קע"צ ואכתי אורתי כי כרוח זאת צהפי" כי ילפכני צקכו ציוס רעה והצן :

קבו (ח) צבי עק"י טער כ"ג וספרת לך טעע צמחות סכי" טעע טהים טעע פענו"י והיו לך ימי טעע טמחות הסכי" טעע ורצע"י טהה. ירלה וספרת לך דוקא כי לעמוך אמה מוכה טעע סכי" טעע פענו"י

וענין האבות ונקטריגין לפני הקצ"ה צריה וליה חכן יודעין מאן אינון כלמי"ח אלא מה טיקראל יולאין מלפני הקצ"ה ולולציהן ואחרוניהן צידיהן חכן יודעין דיקראל אינון כלמי"ח ע"כ ועיין צבל"ה פי' צמודר צענין הדגלים (3) צמודר פרי עץ הדר זה אצריהם וכפות חמרים זה ילחק ועקף עץ עזוה זה יעקב וערבי כחל זה יוסף וטהחצר עטה פי' לדצרו. הרצ צעק"י יאמר צעטר ק"ז כעילם הלולב עם הג' מינים אקר יורפו אליו מרמוחן לכמה רמזים צמוצור דצצרי רז"ל ועוד ירמוז לקיחסה להפריד מוסצוה צכי" מהטווחה הזמניוה ולזכור ציקרה אוקר הלחי צעולם הרוחני ורלטיה יעוד לקיחסה האחרון טסיף פרי עץ הדר הנוכח ראשונה צכחוה טטעמו מוסצוה וריחו נחה והוא עלם אחד טלם צלמי מחוצר מוחלקים כפרדים כרלס לחון צכל חי מהגי הכסארים הוא נלקח לרמוה הכמלא העליון ית' אקר מווליוהו כווסך העליונה לכל הכמלאי אם טהוא כדל מהם וצלמי נחה ומוחקר צאגודתם ולקיחסו צקמאל כנגד הלצ בעין טהמה הפילין ומפני זה ראוי טיקפידו על הדורו וקלימוהו ועוז מרחהו ומונוכהו כמו טסויצ לדצר טיקה לרמוה אל היחור טלם צצבלמים. והלולב רווח אל עולם העלמי טהוא העליון מוקר העולמות והלולב הוא ג"כ העליון צהאגודה ועליו יולאין אל היעין ואל טקמאל צקדר ככון כמו טאמר עליה צכחוה וכל לצל סמני" עומדי" עליו מיניו ומקמאלו וכמו טהקדר אלו נעלה על כל גזוה והיא הקצה הראשונה ית' שמו כן קדור העלין האלו זו למעלה וזו עד הגיעם אל אמת עליונה וכל והוא החיונה. אונס לא כוון צבאן צחקו החיונה אל העלה הראשונה צעלם רק לסלמת סורחה קדר הכמלאי האלו עד סיבלו אל כמלא טאין עוד מלצדו כי על העלמות יורה עליו האחרון ולפי ה" האחרון חומר צהכסרו צעניכי יופיו וצריחוהו כמו טאקיר לחסוד מוסצת קום סוף פסול צהאמונה חי העולמי אונס החיונה אם כחלקה צקלה כסר. עקף עץ עזוה טהוא הסדק רווח אל עולם הגלגלי אקר יתחלק לב' מינים עלם הגלגלי טהונה ספיריים גרם הכוכבי טהם וואירי וגרם היח טאינו ספירי וגם איכו וואירי טהוא מקבל אורו מהטומק ליה מלחה צבי צדי הדס וצ' צדי ערבי כחל ירמוחן על עולם הספל הטהם והספקר. והוקצעה הצרכה על הלולב ולא על האחרון כי מוס וליך כבוד אלהי הסתר דצר והצן ע"ץ צאריכות מופלגת וחרוה נחה :

קבה (ח) כי צקוה הוסצתי אה צבי ישראל צבוליא אוחם מוארץ מלרי (3) מה כעמו דצרי טהחלה"ק מוהר"ו וענדיל זלוק"ל ז"ע מוויזנילע טהחל דהרה"ק עירין קדיטין מוהר"ו מריזין ז"ע ועכ"י צספרו למח לדיק צפי" מאמסר ז"ל הטלעער פטור מן הקובה ר"ל כי מי טהוא טמיד צלער ויסורין אזי מהקבולה לזה לקיים מלות קובה כראוי וצטמחה וצה יחצול מווכו כל מיני יסורין ע"כ. ועיין לקמן סי' קע"צ ואכתי אורתי כי כרוח זאת צהפי" כי ילפכני צקכו ציוס רעה והצן :

קבו (ח) צבי עק"י טער כ"ג וספרת לך טעע צמחות סכי" טעע טהים טעע פענו"י והיו לך ימי טעע טמחות הסכי" טעע ורצע"י טהה. ירלה וספרת לך דוקא כי לעמוך אמה מוכה טעע סכי" טעע פענו"י

מעמי מצות

באר מרים

שהיא למדה עלינו זכות כשארז"ל אך תקרא
החמשים אלא וחמשים וזאת המצוה מסורה לב"ד
למנות שנים ושמימות עד היובל ואז עבדים
יוצאים לחרות זכרון לחרותינו וספרת לך (ה) שבע
שבתות שנים :

קבו לקדש שנת היובל שנאמר וקדשתם את
שנת [החמשים] (ו) לך כערי זיכה וזכה
מה' למ"ט (ה) ז"ס מוזקק סענעס) שנה. טמ"ז
שיהיו פירותיה הפקר והעבדים יוצאים לחרות
והנרצעים חופשים והנחלות לבעליהן הכל יובל
אל אהוזתו ואל משפחתו לפרסם שאין אדנות
קיים לבן אדם אלא ליוצר כל ית' לו הממשלה
והאדנות ובכן ימנע מלהמוד ולהתאוות של
אחרים אחרי שאין לו בהן ייפוי כח שכולן
חוזרין לבעליהן לא של חול הוא אלא של קדש
לכך וקדשתם את שנת החמשים שנה :

קבח לתקוע בשופר ביום הכפורים של יובל
ויצאו העבדים חפשים שנא' [והעברת]
(ח) חס מוליא העבדים חפסיס ציוכל חלא גס חסה
לחיותו מעטעבוד מלכיותו סיתקע צפופר גדול ז"ס
והעננה סופר) שופר תרועה טמ"ז לפרסם כמו
שהיובל למד זכות ביציאת מצרים כך ג"כ למד
חובה בחורבן שלא גלו ישראל מעל אדמתן עד
שבטלו שמיטין ויובלות וכמו שהחרות הראשון
הי' ביובל כך האחרון עתיד להיות ביובל ושמיטה
אם תוציא העבדים חפשים תצא גם אתה חפשי
משעבוד מלכיות ואז תרצה הארץ את שבתותיה
אשר בסבתה גלו ויתקע בשופר גדול ובאו
האובדים הלבך והעברת שופר תרועה :

קכט לדון בדין מקה וממכר שנאמר וכי
תמכרו ממכר לעמיתך או קנה: טמ"ז
מאחר שהוא עמיתך בתורה ובמצות (ה) אתה חייב
לקרב הנאתו כיון שאינך פורע בעבורו כלל
מהערבות שהרי גם הוא עושה חלקו מהמצות
חוק ידו כדי שיוכל לקיימם וממ"ש מיד משמע

דבר הנקנה מיד ליד לא סחורה כבדה קנה מיד עמיתך :
קיל לתת גאולה לקרקעות ביובל שנאמר ובכל ארץ אהוזתכם גאולה תתנו לארץ טמ"ז
להזוירים [שבגאולת] (ח) לך גלו ישראל עד צעטלו סעניטין ויוצלות סכאמר אז סרלס סלכך חס
סנמוס) הארץ תלויה גאולתכם ובשעבודה תלוי שעבודי ורמו נפלא כיון שהגוף נרתק הנשמה
אין לשעבדו לגמרי אלא לשחררו לזמנים שלא להתיש כחו כשארז"ל יצר תינוק ואשה שמאל
דוהה וימין מקרבת (ה) ז"ש ארץ אהוזתכם גאולה תתנו לארץ: **קלא** לגאול בתי ערי חומה

פעמי' מן עיניך כי צצצו הרחוקן כצר הגעה לקלח
דעת והוא זמן הפעוטה וצצצו סני כצר הגעה
לידון צצ"ד סל מעלה וצצצו סדי כצר הגעה להיות
צעל כח ללח ולצח צין סלכסיס חסה קצור סמאז
סחחיל חיי עולמך. חונס צצצו סה' כצר ילאו חלי
סנוח'ד לפי מה סנאמר ימי סנוח'כו צסס סצנע"י סנה
וצצצו סקסי הרי עצרו חלי ימי סנצורות לפי סוף
ספסוק סס וסולס צצצו סז' הרי חסה צימי סזקסה
סכצרי יח"י לך ימי סצנע סצנמוס סקסיס ססע וסרצנע"י
סנה וסרי חסה צימי סירידה סקר סלצד עמך סצדה
סלינה סחזרה לעולס. וכמו סמאמר וי' לסל דלזלל
ולא חסילי ומה סיל יקוסח (סצנה קכ"צ) וסכאן וסילך
וקדסס חס סנה סמוסיס סנה וקלסס דרוו סלרן
כי אז כצר רלוי לו סיעסו כל לרכיו וססס וסלסח
יח"י סכל קדס. ודי צזה סערה לפקוס עיסיס עורוס
סזמסיס סרציס סלסח כי סס גצוליס סרצס יספיק
סמסכיל לעסוס צסס מללככו ערס צל סמסו חונס
סעללס סמפקריס חוסו ססוליא צהצל ימיס וסנוסס
צצסלה סמללס עסלונסיס סמיד על זמסס כי סול
ועעו סעיר וסרדוסו וסללחוסו רצוס ועלונוס וסיליו
עליו רצס רעס ללמר כי סול סמכלס סמפקיד וע"ד
סלעס סנה סס סמפקדיס חוסו וסמלצדיס ח"ע וסס
סייצין ליסן חס סדין על סכל וכי ע"כ :

קכו וקח וקח רצו ומה למ"ט מוזקק
סצנעסיס ריל ז' פעניסיס ז' סול מי"ט. גמי'
ר"ס כ"ח. צס' כחר סס טווצ מה סקיחן למרע"ה מי"ט
סערי צינה ולל סערי סנון ג"כ. כי סעער סנון סחזר
ומססיל. וע"ל עי' ל"ח :

קכז כדרסת רז"ל עם סלסך סחורה וצמלוח
חל סוניסו וסססה"י מוכר מוכר לסצרך וסס
חסה צל לקסוס קסה מעעו :

קכח כדלעיל עי' ס' ולסלן ל"ס ס' ול"ס ו' :

קלא (ה) כ"ז חסח צנדרס (צ) ימיס לי רציס
ומועט

דבר הנקנה מיד ליד לא סחורה כבדה קנה מיד עמיתך :
לתת גאולה לקרקעות ביובל שנאמר ובכל ארץ אהוזתכם גאולה תתנו לארץ טמ"ז
להזוירים [שבגאולת] (ח) לך גלו ישראל עד צעטלו סעניטין ויוצלות סכאמר אז סרלס סלכך חס
סנמוס) הארץ תלויה גאולתכם ובשעבודה תלוי שעבודי ורמו נפלא כיון שהגוף נרתק הנשמה
אין לשעבדו לגמרי אלא לשחררו לזמנים שלא להתיש כחו כשארז"ל יצר תינוק ואשה שמאל
דוהה וימין מקרבת (ה) ז"ש ארץ אהוזתכם גאולה תתנו לארץ: **קלא** לגאול בתי ערי חומה
תוך

ומיעוט דנים פכים ויומו של הקציה חלף סנה ח"כ
מפורסם בקרא ימי' שהי' גאולתו פני אלפי' יומם
המפסיח :

קרב (ה)

עיינן צפי' קהלת יעקב עי' כנעני ז"ל
סנה ז' עומין

קרב

למון הרמז"ס ז"ל צדק ה' עזדי' מוסר
לעבוד צעזד כנעני צפרך ואני' ע' פהדין כך

מדה חקירות ודרכי חכמי' פיה' אדם רחמן ורודף לרק
ולא יכזר עולו על עצדו ולא ילך לו ויאכילתו ויסקסו
מכל ומאכל ומכל משפה

תוך שנים עשר חדש שנאמר ימים תהי' גאולתו
טמ"ז משום עגמת הנפש שאם ירצה המוכר תוך
שנתו יגאלנה ע"ב של קונה ורז"ל אמרו מברתי
ביתי בית מושב בית המקדש לאומות עיר חומה
ציון נתצו החומות (ה) שני אלפים ימות המשיח
היינו [ימים] (יומו של הקציה חלף סנה) (ג) תהי'
גאולתו :

קרב

לעבוד בעבד כנעני שנאמר לעולם
בהם תעבודו טמ"ז כדי שיהיה השמאל
תמיד משובעבד ואזי ימין יי' רוממה לעשות חיל
כי כנעני התחתון קשור בעליון (ה) ז"ש לעולם
בהם תעבודו כאשר תשעבדו תשיב אל לבך
המעם לפי שדיו מכעיסים את בוראם ואתה
תשוב ושמעת בקול יי' אלהיך ולעולם בהם
תעבודו :

קרב

לדון בדיני ערבי אדם שנאמר איש כי
יפליא טמ"ז להודיע כי הנשמה אתה
צריך להעריכה כפי מה שהיא [נערכת] (הכי
משמע קלה מללא קאמר לה' צערכך נפשות ואמר
צערכך נפשות לה') לפני יוצר כל יתי' כי הנפשות
לה' הגה ז"ש בערכך נפשות לה' ואז תהי' נזהר
מלטנפה בעפרות ובעשיית המצוה נעשה האדם
כסא (ה) יען מהכסא הוציבה איש כי יפליא
בערכך נפשות לה' : לדון

הן הז' מועדות סקן כגד
ז' מדות הקדוסי' וכמו
סצקדוסי' מדה אהז' כולל
כל הז' מדות כן צקליפי'
והיא הפארה החומריית ים
ז' מדות וכו' ע"ס :
קרב (ה) ז"ל הרקנטי
פ' ויחי דע כי
אמיתית עלם הצורה יתי'
איכה מושגת לזולתו ואין
צכל צרואי' עליזי' והחסוכי'
יודע עלם אמתו רק סוף
יחעלי' ויחצרך וא"כ לריכין
אנו להסצוכן על הסוארי'
הכמלא' צהורי' וצדרכי' חז"ל
יד רגל ארון עין וכיול"צ
דע והאמן כי כל ארון
הענייני' אע"פ סקן עורי'
ומעדי' על גדולתו ואמתתו
אין כל צרי' יכולה להסצוכן
ולדעת מהות הצדק ההוא
הקקרא יד עין רגל וכיול"צ
ואל יעלה צדעתך כי עין
כלורה עין ויד כלורה יד
אזל הם ענייני' פנימי'

ופנימיים צלמתת מליאת הק"י אשר מהם העקור והספיע
יולא לכל הסצדרי' לא פיה' דמיון צינו יחצרך וצינינו
מלך העלם והסצכית כמו סכאמר ואל מי דמיוני'
ואסוה כי אין לו דמיון צצדרי' רק על כוונת לורה
האיצרי' סצכו סהם עשוין לדמיון סינני' לענייני' סחומי' עליזי' פאין הדעת יכולת להסצי' וזה הדמיון אינו
גופני כלומר צעלם והסצכית אלא צדמיון זכרון כמו סכוהז ראוזן צן יעקב פהרי' אין אותיות אלו לורה ראוזן
צן יעקב והסצכיתו ומהותו אלא זכרון סזה ראוזן צן יעקב סכוהז הוא סימן לאותו עלם והסצכית הודוע
הקקרא ראוזן צן יעקב ולפי סהסם יחעלי' ויחצרך רלה לזכוטינו צרל צגוף האדם כמס איצרי' כסמרי'
וכפלאי' כדמיון סימן למעט' מרכז' ואילו יחס האדם לעור אחד מאצרי' יתי' אוחו האצד כדמיון כסא
לאותו אצד העליון הפנימי הקקרא צסס זה עין יד וכיול"צ. כי"ל הסצמר והסצכית צמראה עינו סלא יציט
ויסחכל צדצד עצרי' וצדרך גכאי רק צוה סהוא קדושת ססס יחעלה ועצורתו אוקו עין נעסיה כמו כסא
לאוחו

קרו

רמז"ס ה' המורה זקופו אע"פ שכל חלקי חמור' גזירות הם כמו שצארכו זקוף מעיל' ראוי להצדקן צדן וכל מה שאחיה יכול ליהן לו נעם סן לו נעם הרי אמרו חכמי הראשונים שחמלך שלמה סצין רוב העניני' של כל חוקי המורי' יראה לי שזה שאמר הכוזב וה' הוא ומורוהו יסי' קדש כענין שאמר ולא העקדים יגאל את צימו ויסק מעיסותו כסף ערכך עליו ידה מורי' לסקוף מחשבת האדם וקלה ילכו הרע פנצנע של אדם נוטס להרצות קנינו ולמוס על

קדר

לדון בערכי בהמה שנא' והעריך הבהן אותה :

קדה

ולדון בערכי בתים שנאמר ואיש כי יקדיש את ביתו :

קדו

ולדון בערכי שדות שנאמר איש כי יקדיש שדהו. מ"מ אלו להודיע מעלת הקדושה שאף ע"פ שנפל בה מום מ"מ כדי להוציאה לחולין צריך לפדותה ולקנות אחרת במקומה וכן בית ושדה שחל עליהן הקדושה צריך לפדותן כדי שיצאו לחולין וקראה בלשון

גאולה להודיע שחיא משועבדת תחת רשות הקדושה ורמז נפלא שהנחלות האמתיות הם למעלה כאשר יבשר מעשיו ולא נמו אשוריו מני אורח אזי נתרוסמו ונתקדשו נחלותיו למעלה לחיותם קדש לה' ז"ש כאשר יעריך אותו הבהן בן יקום כלומר ערך המצות בערכנו אינם שוים כאשר שוים בערכו ית' כי עושה המצוה מעריכה לדבר מועמ האמנם כשיעריכם יוצר כל ית' יקום המצוה ויעלה למעלה רמה מצוה בא"ת ב"ש [נגמר] (סי'ד נחמלך צמ"ס והלר"י צה"א הרי סקס סלס (ה)) שם ההויה וכנגד נפש רוח נשמה (ג) יעריך אותם הבהן ויקדיש שדהו ויקדיש ביתו : **קדו** להיות התמורה קדש שנאמר והיה הוא [ותמורתו] (תמורה סס סמיה מלפן וסס קדש (ה)) יהי קדש ממ"ז להודיע מעלת הקדושי שאינה נעדרת ונעתקת להיותה חלק גבוה אלא על שתייהן ומדשני קרא ואמר והי' הוא (ג) דבבהמה מיירי אשמעינן שהאדם והבהמה שהיא תמורתו לקרבן כפרה נתקדשו במחשבה וביון שעלו לא ירדו אלא הוא ותמורתו יהי' קדש :

לאותו דבר של מעלה הנקרא עין וזהו ענין האבות סן סן שמרכזה. ודע כי המדות חליות צאצרי' כ"ל מדה עין הוא הראות מדה האוזן הוא השמע מדה היר הוא טמיטוס מדה הרגל הוא ההליכה והנה המדות נמשכות אחר האברים ולפי

שהזכירו רז"ל כלפי מעלה לסוף מדה יס לך לדון ענין המדות כמו האברים שאמרו וכמו שאין ערך ודמיון צימו ימעלה וצינימו צענין האצורים כך אין ערך צימו ימעלה וצינימו צענין המדות ולפי שאנו משתמשי' צמיצורנו זה זלקון מדה סקצנר מן טענות כמ"ס רז"ל לא כמדה סקצ"ה מדה צו"ד ואין דמיון צין מדותיו ימעלה ומדותיו זולתי צדך סזכרת סקס לצד. מוסף על זה יס לך להצדקן צמה סכחצתי לך צפי' זללמיו כדמותיו כי כמו סקס אדם לא כאמר על הגוף רק על רוח הפנימי כי הגוף נק' צמר אדם כך טמות האצרי' סס סס לכחותיהם לא סס לחומר. והצן זה האמר כלו סינע ע"כ וע"כ צאור סלצוס. ועיין לעיל ס"י א' צאור מרים סעי' צ' וע"ס

צדצרי סמחצר לעיל ע' ל"ו סכאקר יקדש עלמו זקדוסה סמלום כמו סאנו מוצרכי' אקר קדסנו צמלותיו נעשו כל איצריו סכא וכו' צודאי ג"כ כוחנו להסכחצ פה :

קרו

(ה) היצת מלום סתי חותיותיו הראשונות כאקר סחליף זל"מ צ"ס נעסס מוסחי' י' ומסל' ה' ועס סני סאותיות סאחורכות סל היצת מלום נגמר סקס יהו"ה (ג) אולי ר"ל כי סקלסס מ"ע אלו ערכי צהמס צחיס וקרות סמס נגד גר"ג :

קרו

(ה) סקס יקוי' חותיותו סחלפ"י זל"מ צ"ס לאותיות מלפ"ן וסנה גימט' סל מצפ"ן סול שי' כמנין אלה"ם צמילוי יוד כזה אלי"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם וססס אלהיס סול דין וגס כל סילוף יורה על דין וססס יק"ק יורה על רחמים. ולפ"ן סקס יק"ק עס סמורוהו יורה על רחמים וגס על דין. וזה פי' וסי' ר"ל סקס סוי' סול וממורוהו קדש סס לא כמו סקסצ פרעס וכל סמכסכי' אחריו סיס ס"ו סני רסויות סועל סוצ וסועל רע רק ה' סול סלה"י. ה' אלהינו ה' אחר ר"ל סרסחי' וסדין אחר סס. ועיין סדוס"י רמ"ז צמקוי' דף ל"ד ע"א. זה כ"ל צכונמו : ועוד אדצרה צזה סכה לעיל ע' זיין סכאחי' פי' למאמר

אחד ונקי' אגרה דפרקא. עפ"י דצרי הרעז"ס ז"ל ע"ס. וכעת אכי אומר כי אולי זאת היתה כונת הסלה"ק הכ"ל. יהי רעוא סכל צאי עולם יכירו וידעו כי עס צן ד' וסס צן ה' הכל חד הוא וככ"ל והצנן. וכעין

זה סומעתי ומספרים ומכבוד הרב עירין קדישין דמי לצר אלהין מהר"י מרזין זלוק"ל זכ"ע ועכ"י שאמר להעוקר את הפקיעות לפני הסוקע צ"ל אסכנזי לך ואמור ארבע ולא חוש ואח"כ כמודע כי כונתו היתה כי יתמסך עוקל קריאתו רחמי' וסד"י מרז"י הכרמ"י ע"י עס צן ד' וזל דין ס"ו הכרמ"י ע"י עס צן חוש. והדברי' מחלומים להכ"ל. [ומפי ידיד נפשי חתא דצי נסיהא וכתא רצא כדדומרי לצי הפארה יסאל זרע קדש תה"ל כקס"ת נוסי' יוסף הכסן סליג"א ופסא ה"ס הרב הגדול סמריק הירא הסלס צנ"ק נוהרי"ר אשר סורוויטץ סליג"א האצ"ד צפה רימאצ סומעתי פי' על מאמר הכ"ל כי הנה ידוע כי ד' רבלי סמרכנה סימנס מרכ"ו ארנמין והוא אוריאל"ל רפאל"ל בצריאל"ל מיכאל"ל כוריאל"ל ואוריאל כוריאל אחד היא כי מיכאל

על ממונו ואע"פ סכדר והקדיש אפטר סחור צו וניחם ויפדה צפחות ומסוי' אמרה חורה אס פדה לעלמו יוסף חושק וכן אס הקדיש צהמה קדושת הגוף סמא יחזור צו וכיון סאינו יכול לפדוהס יחליפנה צפחות מוננה ואס חסן לו רסות

להחליף הרע צ"פה יחליף סיפה צרע ויאמר עוב לפיכך סחס סכחצו צפניו סלא יחליף וקנסו אס סחליף ואמר וסי' הוא וסמורתי סי' קדש וכל אלו סדברי' כדי לכוף אס ילרו ולסקן דעומיו ורצו דיכי סמורה אינו אלא עליות ערמוק מגדול סעלה לסקן סדעוה ולייטר כל סומעתי' וכן הוא אומר סלא כחצתי לך סלטי' צוועולות ודעתי לסודיעך קוסטו אמרי אמה לסטיצ אמריס אמה לסולחך ע"כ. סליקו לה ד' תמורה :

קרה

ואמריס פ"ח סי"צ אע"פ ססקדסות וסרמין וסעריכין עולות ורלוים לו לאדם לסנסגי עלמו צדדתי' אלו כדי לכוף ילרו ולא יהי כילי ויקיים עס סלוו כצי"א כד אס סי' וסחוק אעפ"כ אס לא סקדיס ולא סעריך ולא סמריס מעולס איך צכך כלום הני ססורי

קלה להיות דן בדין מהרים נכסיו שנאמר

אך כל הרם אשר יחרם וכו' ממ"ז לפי שההולכים במלחמה יעשה נדרים ונדבות אם נתן תתן את העם הזה בידי והחרמתי את עריהם והמהרים אדם לא יפדה לעולם כי לא כיון להעשיר הבהגים רק להחרים האויבים להורות שמלחמת ה' הוא לוחם לא מלחמתו [והמהרים] יענש הוא צמקומו אס לא יסקן סמועות חבירו שמחמיאו לא יפדה לעולם הבא אלא כל הרם קדש קדשים הוא לה' :

קדש להוציא מעשר דגן לתת ללוי בכל

שנה שנאמר וכל מעשר הארץ ממ"ז לפי שלוי עשירי בבני יעקב לפיכך העשירי לעשירי כשתמנה מבנימין שהוא אחרון כי הנכנס לדור ראשון יצא אחרון ובפרקי דרבי אליעזר התחיל מבנימין ועלה לוי קדש ירד מיכאל והעלהו לפני כסא הכבוד וברכו לפיכך נתן להם המעשרות לוי' הוא קדש לוי' :

קמ להוציא מעשר בהמה בכל שנה שנא'

וכל מעשר בקר וצאן ממ"ז כדי שיתנו לבם ודעתם בלימוד התורה בעלותם לירושלים לאכלו שם ילמוד מן הסנהדרין ויחזור לביתו חכם ובן דעת ובכך ידע להתרחק מן העון ונעשה בהן שאוכל קדשים כיון שחלבו נקמר ודמו נזרק יורז עצמו להיות הוא קדש לה' ע"י כל מעשר בקר וצאן : לשלוח

סעידה ואמרה וכי סחול לכדור לא יהי כך סמא (סי"ג) לעולס לא יקדיס אדם ולא יחריס כל ככסיו וסעוטי' כן עובר על דעת סכחצו סהרי"ס אומר מכל אסר לו ולא כל אסר לו כמו סצארו סכמי' ואין זו סקידות אלא סעוה סהרי' הוא עאצד כל ממונו וילטרך לצריות ואין מרמתי' עליו וצזא וכיואל צו אמרו סכמיס סקיד סעוה מכלל מצלי עולס אלא כל סמפזר ממונו מצלות אל יפזר יחר מוחוש ויהי כמו סלוו כצי"א מכלכל דצרי' צמספט צין צדצרי' מורי' צין צדצרי' עולס אפי'

מלך סקד בצריאל מלך בצורה אוריאל כוריאל מלך ספארה סכלול מחסד ובצורה אסר מלך סחסד נקרה אור ומלך סבצורה נקרה כור ורפאל מלך סמלכות כמוצא צרקנטי דך קסיו וצסל"ס פ' צנדצו ואולי היתה זאת כונתו צמ"ס יהי' סכל צאי עולם יכירו וידעו סדי' הוא סי' ורמז צזא למדת ספארי"ס וככ"ל. ורפח"ח] :

(ב) אס צצמנה מיידי מודע אמר לי זכר דק לזה אמר הוא לי זכר כי מוסק על סאדם : חיינו

בשר'ה פ' כשא וציא דצרי הרקנטי ז"ל ואמר ותחודו את העלאתם כי לריך לתחודות צפיו מנעם כד"ח ונודה ועוז ירוחם. כי הוידוי הוא חלק לנדה הרחמים והתשובה מועלת להחזיר הענין לקדמותו להסיר כחות העוונות וצ"ח אל ולהתקוותו מי הסקר והרחמים ע"כ. ור"ח"י צק' אחד וצמ"י דהרצ טל"ה הק' א"ס אחד צא אלל חכס להורות לו תשובה אך תה"י קלה לא כצדה ותסיצ לו חכי איכי דורס ומעמך כ"ח לתמור לטוקך ומספח סקר טלא לאמר רק האמת וה"י מקבל עליו צכל לצ וצכל כפס לעשות כן וצבילה אחת הלך לבגוז ופאלוהו לאן את הולך וכזכר קבלתו וחזר והתגיבה וע"י הקבלה הכ"ל כעסה סס ולדיק וצע"ה גמור. ור"ח"י וצמ"י דהרצ וזה"ס חלגזי מה פאלוהו רז"ל ומתקנה טובה הקצ"ה מלרפה למעשה וכו' העטס לזה כי זה אסר לא הול"ח ומתקנתו הטובה לפועל הקצה הוא מוחמת דסכח ומתעט' ור"י ככאכס ולא עשה ומש"כ צמחצ"ר רעה לא כוכל לוונר דסכח כי ה"ל אסר המויד כל היום ירדפנו זכור זכירה עוד וא"כ ז"ח אסר לא גמר ומתקנתו הרעה צמח הוא כי סחמרת חרטה גמורה ע"כ. עוד צק' קדעון על אוורס תרהורי עזרה קסים ומעצירה עטס לזה דהנה ידוע

קמג להשקות הסומה בדיו שנאמר איש כי תשטה אשתו וגומר טעם מצוה זו לצרף ולברר עם קדש מפסולת ויהא שלום בין איש לאשתו וזיוג התחתון רמז לזיוג העליון כי בוועליך עושיך ה' צבאות ולהכי כפל הכתוב ומעלה מעל איש איש. ועפר ומים רמז שאם לא נטמאת נעשית ברי' חדשה. כבריאת העולם גבל עפר ומים וברא אדם. ואם נטמאת היא ככלי הרם הנשבר שאין לו תקנה כשתשמה אשתו ומעלה בו מעל :

קמד לגדל הגזיר שערו כל ימי גזרו שנאמר גדל פרע שער ראשו. טמ"ז כיון שע"י גדול השער כחו ואונגו כשגזר אלהים על ראשו ראיה משמשון שבח ד' סר מעריו כאשר גולה ז"ש גדל פרע שער [ראשו] [דרומי] דסענח לצנ מחפלין (ח) וע"י ח"ו ירל להס אחר סמז חלתי על ראשו ירלס ומנו כולס להכי גדל פרע) בלומר שיגדל וירבה גלוי שער ראשו ונותן להם מקום לגדל ולא למעט הקדושה אחר שנתדמה לכהן (3) בקדושת על ידי גדל פרע שער ראשו: לגלה

כי אחד מהר"ג מורה הוא לעשות תשובה ולהתודות אם לא ע"י החטא וקודם והא תיכח על המעשה יכול להלדיק ח"ע כי לטובה היתה כוונתו אך על המעשה הרעה אין לו פוס חייך לכן קסים הנה התרהורים יחר ומתעצירה עלמה ודוק כי ככון הוא וע"י לעיל ע"י כ"ח. צבאר מרים. ומה נעים פירוש העירין קדישין האופורקים הג"ק אדונו"ר הרצ ונורח"י זלוק"ל זכ"י ועכ"י מקאדינערא על הפ' וחלה הצרכה אסר וכו' לפני נורחו ורדקק מה לפני נורחו ופ"י צזה כי אמרו ז"ל סוז יוס א' לפני ויתחך ולא הדע מה יולד יוס א"כ סחיוצ הוא להותדות צכל יוס חלח הצרכה אסר צירך עשה א"ס חלתי כי יתזוכן האדם צכל עח כי הוא לפני נורחו ויה"י כל היום צתשובה וכדצרי הרצ המחצר פה וכנה גדולים דצרי קדשו. (3) פקוק הוא צמחה ז' :

קמד (ח) ר"ל אינו ירל להס מכל וקוס טיה"י ואיך טיה"י אחר סתמר ר"ל כחר חלתי עליו : (3) צרקנטי פ' כשא מורה חזר דוונות לכהנים כי הוא ככס צגדר הסקר וע"כ נקרא קדוש צכהנים כח"צ יין וסכר אל הסת וכן צבויר וכו' צכהנים כח"צ ועל כל נפשות מה לא יצא וצמיר כח"צ וכו'. צכהנים כח"צ וראשם לא יגלחו. וצמיר כח"צ וחסר לא יעצור על ראשו. והנה הוא מעין דוגמא טל מעלה וע"כ כח"צ קדוש ית"י. ועטס חער לא יעצור על ראשו הוא היפוך והעצירו חער על כל צקסם כי סמיר כחותיו סס מנדה הסקר וסערותיו רוחים לזיכורות עליונות ולכחות חלסיות סחללות מנדה הסקר ולפיכך אסור להסמיתן הלא תראה כי צמחמתן חרין ולווחין רנו סמסס יתעלה מאל"ל חללוהו וכוון מוסודו וח"ו חקר. והנן כי סמסון צהתגלחו אצד כמו צעצור היותו חזר כי סמס יתעלה סר מעליו סמססו מננו לטורות סמסיכה סמסס כוונים עליונים וסחחוכים אמסם צלוים צזה הנולה צסיפך [ר"ל צלוים כח"צ והעצירו חער על כל צקסם כי הנה מנדה הגבורה וכאשר יאמר המחצר להלן ע"י קמ"ז] כדי לבלות סקול"ס מן סכרס כי לריך לצער כחות הטוונות טלא יסלנו ע"כ. וצדך פ"ח ע"ד כחצ סרצ סכ"ל סוד סערות סנגל סחכרין צפרסיות גדול מואר ומלוחן להיות מעגל. כרלן חון לצח"ס לחסלים חליו מדה סדין ולעשות לה חלק צקדושתיו וכו' ע"ס ועפ"י חלו הדברים יאירו לנו דצרי הרצ המחצר פה

קשה כדי למעט' ה' הקצ'ה מרצה אותם כנגד גזרת מלכ' כע"ס וכאשר יענו אותם כן ירצה וכן יפרוץ כי הקצ'ה אמר נראה דבר מי יקום מומכי או מהם חבל קצנו לוי היו פרים ורצים כדרך כל הארץ ולא עלו למעלה כשאר השנעיים. ואולי ה'

קנ רמז"ס ה' הענייה פ"ח ה"ח מ"ע מן ההורה לזעוק ולשריע בחלוצות על כל לרה קצחה על חצור סכאמר על חלר הלוור אחכס והרעותס בחלוצות כלומר כל דבר ק"לר לכס כגון זלרות ודבר וארצה וכיו"צ זעקו עליהן

קמח לשחומ פסח שני בין הערבים מי שהי' ממא או בדרך רחוקה שנאמר איש כי יהיה ממא לנפש כו': ממ"ז כדי שיוכר יציאת מצרים וכל המופתים אע"פ שלא הי' יכול בראשון יעשה בשני להורות שכיון שהיה ממא הי' מאחר הגאולה ולא ממהרה. ולפי שלא ישאר בכופר בנשים יעשה פסח באייר כדי שלא תשתבח תורת פרסום הנם מאיש כי יהיה ממא לנפש: **המט** לאכול פסח ליל מ"ו באייר שנאמר על מצות ומרורים יאכלהו. ממ"ז לפי שאע"פ שראה אכילתו בניסן אינו דומה רואה לעושה מעשה בעצמו כי יעמוד תמיד לזכרון בין עיניו. ולהכי יאכל אלהי מצרים על מצות ומרורים שבן העובדים למלה (ה) האכילו את אבותיו מריבות ומדנים על מצות ומרורים:

והריעו (ח"ג) ודבר זה מדרכי הספוחה הוא קצומן קצחא חלרה ויעקו עלי' וריעו ידעו הכל קצבלל מעטיהס הודע להס ככחוצ עובותיכס טעו וגו' וזה הוא סיגרוס להקר חלרה מעליה' (ג) חבל חללא יעקו ולא יריעו חלא יאמרו דבר זה מנכסג העולם חירע לנו ולרה זו מקרה קקריה חר"ז דרך חכזריות וגירונת להס להדנק צמעטיהס חרעיס וחוסף חלרה לרה חרות הוא קכתוצ צהורה והלכתס עמי קקרי והלכתי גס חני ענכס צחמה קרי. כלומר כסאציא עליכס לרה כדי קקשונו חס חאמרו קסיח קרי חוסף לכס חמה חוחו קרי (ד) ומדברי קופיסיס להעעניה על כל לרה קצחה על חצור סכרוחמו וצ"עי הסעניות חאלו זועקין צחפלות ונחחכנין ומריעין בחלוצות

קמט (ה) המלרים העובדים לטלה האכילו לחצותי מריבות ועדניס. מלה ולי הפי הן לריב ואלה חלומו יקע"י כ"ז וסיעז אשר דבר הגה"ק חיד"ח זלטה מוליח מלה היינו כי עם קיום מלה מלה מוליח כל מיכי מריבות וקטעוה:

קנ [והרעותם] (כלו) חקמו קצר ויגון על הענייות (ה) חזי ומזכרתס לפכי ה' חלתיכס חספך מדה חדין לנדה רחמיס) ממ"ז במלחמה להפחידם ולהרעידם לשוב לבוראם ויהי מחניהם קדוש ושהור ועל הכרבנות ג"ב כדי שיהי' לרצון ולא יחשוב החוטא כי עדרון העבירה ישולם ויכופר בקרבן דוקא כי צריך להתאבל ולבכות ולהתודות בדמעות שליש מה שפעל ועשה והתרועה (ג) לתרועה לזכרון כל זה והרעותם בחציצרות.

קנ (ה) ע"ן רקנטי פי נפא מה קמציח חסי חצתיר וצהוך דבריו כחצ לריך כל צע"ה ללקוח ולהעענות ולהלעוער לפי הסכאה שקבל לפוס לערף אגרא ולפוס הסכאה לערף. ויס לך להסצוקן צעה קרעזתי לך כצר כמה פעמיס כי חלרס ולורחו וחצניחו וחיצרוו חס דוגומת חלרס העליון. והנה כל החועף צחחד מחיצריו פגס דוגומת חלצר החוף ומלמעלה וע"כ לריך לחקנו צחפוחה וכיו ע"כ. (ג) לסצר לצו על החטאים קעצר:

לצד. (פ"ה ח"ח) יס חס ימיס שכל ישראל ומענין צהס מפכי חלרות קאירעו צהן כדי לעורר חלצות לפחות דרכי הספוחה ויה"י זה זכרון למעשיו חרעיס ומעשה אצותינו ססיו כמעשיו עתה עד קגרס להס ולכו אותן חלרות סצזכרון דצריס חלו קכוצ לסיעיז סכאמר והחודו חס עונס וחא עון חצותס וגומר (ג) וחלו הן יוס קליטי צחפרי קצו כהרג גדלי' בן חיקיס וככזה גחלת של ישראל חכפארת וקיצב לחתס גלותן ועשירי צטונת סצו קמך מלך צבל ונצורכנלר חרעע על ירוסליס והציחה צמלור וצמלוק וי"ז צחמות

חמשה דברים אירעו צו נסתצרו הלוחות וצטל החמוד
נציה ראשון והוצקעה ירושלים צחורצן סני וסרף
אפוקטומוס הרקע אה הסור' והעמיד ללס
צהיכל והעשה צאצ חמשה דברים אירעו צו כגזר על

קנא

(ה) עיין לעיל עשה ליה צבאר מרים:

קנב

(ה) לילית וחי' חוטיין וחי' קסרים וקספרס
תרי"ג כן הוא צרס"י ז"ל וסרמז"ן כחצ עלה
ולא הציותי זה כי צכל ג'

מקומות צחורתינו כמלא
לילת חקר א"כ א"י חסצונו
על תרי"ג והצחיי מחרץ
כי הלי על לילית צאה
לססלים ססלטי יודין (3)
עיין לעיל עשה קל"ג וסצין
מזה ענין כסא. (ג) פסקו
הוא ציטעי" י"ו ועיין צזסר
פנחס דף רכ"ח וצחיקוי'
ל"ג וקמ"צ וצרקנטי תרומה
ק"ח ע"א וע"צ ודף קל"ד
ע"א וצ' ג' וד'. ויאירו לך
דצרי' וצזסר פנחס קח
מקיים עלס דאחמזר אל
מלך יוסב על כסא רחמי'
מחכג צחסידות וכל סעלמי'
מוקד על ספקוק צזאה יצא
אחין אל הקדס [צזור

קנא להפריש חלה תרומה לכהן שנא' ראשית
עריסותיכם (ה) חלה תרימו. ממ"ז לזכר
שחמא אדם הראשון שהי' חלתו של עולם
בשנתקלל גרם המזון בצער וקוין ודרדר תצמיה
בזעת אפך תקנו להרים חלה מן העיסה למען
תגוה ברכה ע"י המצוה ולקבל שכר בנתינתה
למשרת אל עליון נמצאת העיסה מזון לגוף ולנפש
בשראשית עריסותיכם חלה תרימו :

קנב לעשות ציצית שנאמר ועשו להם ציצית
ממ"ז למען נזכור כל מצות ה' כשנשא
חותמו בבסותינו הרומז לתרי"ג מצות בה' קשרים
ושמונה חוטיין (ה) ואז נעשה [כסא] (3) (ומנה
סקצלמי הסוצה והוכן צחסד כסא (ג) ומסנע סגולת
גדול הוא קודס לספילין ולא סקען וכותה סכסא צחסד
גדול) לשרות עליו השכינה ז"ש תבלת דומה
לים וים דומה לרקיע ורקיע לכסא הכבוד ולהבי
וראיתם וזכרתם (ד) כשיעשה להם ציצית :
לשמור

הלצוס צזאה גימני סענע] אהרן ערמו סקר כידוע
צחסד יכופר עון. וצרקנטי תרומה. אונס צעצור כי
אין לסכסכ לרחות פני המלך יח' צלעדי ססכ"כ סנא'
אנה פנה דודך היפה צנסיס אנה פנה דודך וצנצנה
ענד כי לא כוכל לסגיגו רק ענד כד"א צזאה יצא
אהרן אל סקדס סכי כי אס צזאה "ססהלל" סססהלל
"ססכל" וידוע אחי ע"כ קודס סייחוד לרץ לקצל
עליו עולה צעטיפת לילית וסח"כ יכס ענה לייחוד
ססס סגדול יח' סענין סכאמר וסספלוו אלי דרך ארלס
רמו לרץ סעליו"כ וכי ע"ס. (ארץ סעליו"כ סיא וסלכות
סמיס לק"ח פ' עקצ) וסצן. ורלמי' לסציא דצרי
עקיי ע"צ וע"ז ז"ל ענין סל"ית הוא סללס וסצנה
כמו מלץ מן ססרכיס ולוה סיעסו לסס סיוון סצו
יסקיפו ויליו ססקיפי סוסיות וסכלית לסני ענייסי
וכמו סאמר סססס ענייך לכוכח ציעו ור"ל כדרך צקיאי
מורי סחלים ילמלוו סצנחס אל סלוה וססיון ססר
עסו לסס לירות צמו חליסס כן סס כוכח מורה על
סלוה סדק ססר יכוונו חליו צמוצ סכוו' וסס ג"כ

סרציעי ולוס סחמיטי זה נ"י צאצ סהוא צחדס סחמיטי
ולוס סרציעי זה סלסס צחסרי סהוא צחדס סרציעי
ולוס סעסירי זה " צנצח סהוא צחדס סעסירי (ס"ט)
אל סקידים סרלסוכיס כך סי' מרסן ערצ נ"י צאצ
סי' מציאין לו ללרס לצדו פח סריצה צמלח וסורה
צמיס ויוסב צין סכור וכיריס ואוכלה וסוהה עלי' קיסון
על מיס צדלגה וצסמוון וצכ"י כמי סנחה מוטל לפכיו
כזה רלוי לסכמיס לעסות או קרוב מזה ומימינו לא
אכלגו ערב מ' באב תבשיל אפילו של ערשיום
א"א"ב הי' בשבת (י"ט) כל סלמוות סחלו עחידים
ליצטל ליוות סעסיה ולא עוד אלס ססס עחידים סליות
יו"ט ויו"י ססון וסעמה סכאמר כה סמר הי' לצזוח לוס
סרציעי ולוס סחמיטי ולוס סרציעי ולוס סעסירי יסו
לצית יסודל לססון ולסעמה ולמועדים מוציס וסלמח
וססלס ססצו :

קנב ז"ל סרמז"ס סלכות לילית צקופו אע"פ סאין
אדס מוחי"צ לקרות לו טלית ולהענף צה לקיי"עלות
לילית אין רלוי ללרס סקיד סיעטור עלמו מנלות זו
אלא

פי' לנכוח אשתו כי הפלתו הי' רק לנכוח אשתו כי היא הי' עקרה ולא הוא. וחוצה היא על כל הכס לצ' שהי' אללו מלויר וידוע שהכלית אשר אליו יתיישר בכל מעשיו כמו שאמר פלס מעגל רגליך וכל דרכיך יכונו וצחיות עיניו פקוחות ע"ז האופן ית' נסער בכל דרכיו. וכמו שאמר החכם לא יבשלו הרגלים רק לאשמת העינים ומהו ענין הסקפה והסבנה המוטלת עליו צעין צחיכותו. הוא פיסער מהימין והסמאל צכוותמיו עסס קלוט סיחרון והסחרון אשר בכל המדות רק פיוני אל חוט הסער'

קנג

לשמור בית המקדש תמיד שנאמר ושמרו משמרתך. ממ"ז גדולה למקדש. שאינו דומה פלטרין שיש לו שומרין וכו' ולשמור האש שלא תבבה וג"כ שלא יבנם שום דבר מומאה כדי שלא יהיה לבחות המומאה בית אחיזה שם שאע"פ שגבולות חלק ה' מכל מקום בשיש להם בית אחיזה מתאחזים שם ויבואו לקמרג ראה ממומאת הסבין שהי' קשה עליהם (ה) לכך ושמרו משמרת הקדש:

לפדות

אלא לעולם יסתדל להיות ענוף צכסות הממייצת צליית כדי סיקיים מולות זו וצטעה הספלה לריך להזמר ציותר גכאי גדול הוא לת"ח סיחפללו וסס אינס עטופים. לעולם ית' אדם זהיר צולות לילית עשרי הכחוצ סקלה וחלה צה כל המלות כולן סכאמר ורחיחס אוחו וזכרתס חס כל מלות ה':

קנג

ז"ל הרמזים פ"ח ה"ח סמירת המקדס מלות עטה ואע"פ סאין סס פחד מלויצים ולא מלסטיים סאין סמירחו אלא כבוד לו אינו דומה פלטרין פיס עליו סומרין לפלטרין סאין עליו סומרין (ס"ג)

אשר צאנעל ולא יחנף לפי סכל אחד מהסלוות הוא הרע והאנעל לצדו הוא הנכון וכמע"כ אל חנו ימין וסמאל סקר רגלך מרע חס ג"כ אמרס ז"ל כל הקוצע מקום להפילתו חלקי אצרתס צעזרו וסוף אשר כרמו ציחוד צמלות לילית כי צמלות הלזו יס צה עניינים סאחד וסוף ססכלי. צמה סירעוה צהסכלה אל הנמולא ססוף סכלית כל הנמולאים [וכן סוף צזטר] וכל העניינס כלוח אליו ית' סמו וכמה הפליגו רז"ל לומר ורחיחס אוחו מוגיד סכל המקיים מולות לילית כאלו הקציל פני הסכינה ססכלה דומה לים וים לרקיע

וסמיר' זו כל הלילי וססומרים סס סכסכים וסלוי' סכאמר וסחה וצניך אחר לפני סהל סעדוה כלומר סחס ססיו סומרים לו וסרי כאמר וסמרו סת מסמרת סהל מועד וכאמר וסחוכים קדמה מוסי' לפני סהל מועד מוסי' סמוס וסס וסחרן וצניו סומרי מוערת סקדס (ו) לא סיו סכסכי' ססומרים יסיינים צצגדי סכסכה אלא מקפלין אוחן ומכיחין אוחן כנגד רססיהן ולוצסין צגדי עלמן ויססיס על סארן כדרך כל סומרי חלירות המלכים סלא ייטבו על המעוה :

ורקיע לכסא הכבוד וכוונתם כי צאמרו ורחיחס אוחו ירעה אל ססי"ה ססוף פני ססכי' וססני כרעוה צפחיל הזה צחירה המילוע צכל סעדוה וסחרמק מהסלוות כי סיחרון וססרון סס פחיות והמילוע סוף סטוצ. וסנה עין ססכלה כך סוף עצבו ססוף אולעי צין מרסס הלצן סספור סרלוה וצין סססור סמקצלו וסוף כעסוקס וססיסס עד סעופכי זה סוף מוסק סרלוה וסקי"מו כי סוף כלוה אללו וסוף טעס וסיו לכס ללילית ורחיחס אוחו ירנה כי כסיעילו פחיל סכלה צין חוסי סלצן. סעין מעלמו יצרה מוסציע צלצן מופכי סמויקר וססכלה צסכלה לפי סמוסזיקו ועל כן יסצוק סהמילוע צכל סדצרים סוף סטוצ וסנלוה ויסצוק מעלמו כי עיכ כלעווי להטייל סכלה צככפי צגדי"ה ססצגדי" צכל מוקוס כנוי אל סקיני" המודתיים כאמרו צכל עת יסיו צגדיך לצניס וסמודת וסצגדי" לסון סחד לסס כד"ח ולצס סכסן מרו צד וגס סוירד על פי מודוסי וכ"ז לומר ססמילוע צכל סעעסי' סכנוסיים סוף סרלווי וסנלוה כמו סערסס הזה המילוע צין מוסי"ה וגס ססי' ססכלה צפחיל סחד כוון למעוה אל סקו אשר לא יסחלק כי המילוע וססווי צצצרי' אינו אלא על ענין סחד וסילוי' מוסי' על פנים רצים ולזה סס רצים סיול"ח וסקו וסעע"י אשר יכוונו אליו וסוף סדצר סאמר סכסס צקוק פ"ה עח"צ "ובכלל אין ביתרון ולא בסחרון אמצע ולא באמצע יתרון וסחרון". אונס כסכסחצרו סלסס סעניכי' ספחיל וסרססו גס דמיונו אל סרקיע ואל כסא סכבוד יוקס מוסס ענין כפלא מלוד יוסר מוס סאמר סכסס סהצלת המילוע סזה סאמרנו וסוף סנדע סססבצ' וססעע"י סללית צכל סעעסיס סוף ססעע"י סללית סעע"י רלוי לסעען צכלן לא כמו סיספוט ססכל סכנוסי' לצד כמ"ס כי לא כסטר ירסס סרסס כי סרסס ירסס לעני" וסי ירל' לצצצ ויען סיות' כלל גדול לכל המלות המעעסיות ולכל פעולות סרסס סכסכס להסערתו אמרו ז"ל ורחיחס

אוחו

קנר לפדות בכור פטר רחם ופדיונו לכהן שנאמר אך פדה תפדה בכור האדם : ממז' לזכר שלא הבו בכורי ישראל במצרים כאשר נתן המשחית לנגוה לבן הבכור, שהוא כחו וראשית אונו לו משפט הבכורה חביב עליו כנפשו נתרוקן ממשלתו ורשותו ממנו והוא לכהן ונפדה בהמשה סלעים שנפשו של אדם שעוסק בתורה שקולה כנגד ה' חומשי תורה סלעים חזקים (ה) עוז לעמו יתן לכך פדה תפדה את בכור האדם :

קנה לעבוד הלוי במקדש שנאמר ועבד הלוי הוא : ממז' כדי שתתפייס מדת הדין ע"י שכן נער הבוכה אמו כדי לפייסו [מניפה] (זו נעם ספס הלוים) אותו ומזמרת לפניו כדי שישתוק. ועליהם מוטל לפייס שהם באים משם (ה) ז"ש ועבד הלוי הוא. הוא ולא אחר זהו שרת שהיא בשם אלהיו שירת הפה (3) דומיא לאופנים וגלגלים למעלה במרום מרננים ומשמעים קול לפניו ית' (ג) ועבד הלוי הוא :

קנו להיות הלוי מפריש מעשר מן המעשר ולתנו לכהן שנאמר כי תקחו מאת בני ישראל. ממז' כדי שידעו ויתבוננו הלוי שאע"פ שהם יקרים יש יקרים ונבבדים עליהם שהם [הבהנים] יגיע להם אחד ממאה כן מהצנכות ואם נחקר אחד כהפדה הסבילה נפס רוח נפשו יסאלים כהנים לויים המשרתים הגדולים והלויים מפלים להם (ה) מלויים הבהנים שנאמר וילוו עליך השוערים מחוץ והם מבפנים בהיכל המלך נמצאו שלויים לגבי בהנים בישראלים לגבי לויים לכן מפריש מעשר מן המעשר שלקחו מאת בני : לעשות

לצד הסוהן לכבו זניה וכו' והוא הקוד אשר האכנה"ג הקנו לומר ציוס הסבה צחפלת הנחה' אברהם יגל יחק ירן וכו' אשר אלל יחק ה' ריכה יען כי הוא צא מצחי' פחד גזורה דין לכן לריך פירה להנתיק הדיכים. ועיין לעיל ע' קנ"ו ולחלן ע' קפ"א ולי"ח ר"ן. (ג) הרצ צינה לעתים ס"י כ"ח מפרש הפי השמים מקפריס וכו' כי מקדמונים יאמרו כי הגרמים השמימיים נשמיעים קילות גדולות כנגון ערב לעמוד. ועין רוצ הסרגל צסס יומס ולינה אשר לא יחסו לזה אין אלו מרגיעים צחקול כי רק מהדבר אשר יס צו פניו יחפעל האדם ולא מהדבר אשר דס צו מעודו לא יתקסס מענו כלל וזה פ"י השמים מקפריס כבוד אל ומעשה ידיו עבד הרקיע ילכה האמה הוא סקסמ"י מקפריס כבוד אל היינו סירועו קולס צקירי נעמי' לפאר ולרועס סס כבוד מלכותו ית' ולפרסס פעולותיו ומעט' ידיו עבד הרקיע אכן לפי סהדבר הזה הוא תמיד כי יוס ליוס יציע אומר ולינה ללי' ימות דעת לזה אין אומר ואין דברים צלי נסוע קולס. כי לא יתקסס הדבר מהסרגל הסמדי' ודבריו היקרים מתיאמים לדברי טהמ"ח צזה :

אוחו וזכרתם את כל מלות ה' עבד הכחוצ סכל הנקיי' מלות ליניה כאלו קיים כל המלות וכל המצטל מלות ליניה כאלו צטל כל המלות וזה ס"י סכססה קרח צאוסו מעל מליה סכלס סכלס חכלת וכו' ע"ס ומרוס נחה. וצטלי"ח פ"י ע"פ דברי העקיד' סכ"ל והצריח סחיוון מצרים וון סקל' אל סקל' היינו למען לצא אל דרך סחיכו' לריך להצריח ח"ע אל קלס סלסרון עד יחזור לאט לאט אל המליניע והצן. וצק' צני יססכר חדס ססרי י"ג סחר לעולא נעסס למכתג סלל סלסענעק צטלי"ח רק סחר סכסוואין (ד) צעה רלוחכס צטלי"ח וססכילו על קודס חזי סזכרו וסכססא כבוד :

קנג (ה) צגמ' יומל כ"ג צל חניו סל סחינק וסחר עדיון צני מפרפר וסכקין לא נטמל וס"י מלענער על עומלח סכקין יוחר ועל רליחה צנו וכמו סעווצל סלסן ע' ר"ח :

קנר (ה) קלע פ"י חוק ועוז ואין עוז אלל סורס סכסמר ס' עוז לעמו יתן :

קנה (ה) כדי ססספייס מודה סדין על ידין סל הלוים וזה ג"כ נעסס סספס הלוים סכן ססנר סצוכס מציפס חמו אוחו ומזמרת לפניו כדי ס'ססוק ועל הלוים מוטל לפייס נתי"ח ססס צליס נעסס (ועיין רקנטי צמדבר ע"פ וחסס ספקד חס הלוים ססס מוצחר) כי הלוים חסס מודה סגבור' (3) סעסצר פ"י סרה מלי' סירה ועיין רקנטי סוף פ' פקודי מדה סדין לריכי' סעח' כדי לססקיני סלס סגדולי'. וצקנטי פ' סלס כחצ מוכק סלרץ זמירות סעענו כי סחיות מעוררות צככפסס וזמירות סול מלי' וכרמץ לא סזמור וסו סודו סל סוהן זמירות צלי' סע"י סעסלחות סלי' סול זען סירה סל ככ"י לסקצ"ס. וסו סוד סיר הלוים סע"י ססירי עד"ס ספו סמו. ומכאן סצין סעעס למה אין ססלנות מתיקין מקריחח סגבר וליך ססר ע"י סקכו

לצד הסוהן לכבו זניה וכו' והוא הקוד אשר האכנה"ג הקנו לומר ציוס הסבה צחפלת הנחה' אברהם יגל יחק ירן וכו' אשר אלל יחק ה' ריכה יען כי הוא צא מצחי' פחד גזורה דין לכן לריך פירה להנתיק הדיכים. ועיין לעיל ע' קנ"ו ולחלן ע' קפ"א ולי"ח ר"ן. (ג) הרצ צינה לעתים ס"י כ"ח מפרש הפי השמים מקפריס וכו' כי מקדמונים יאמרו כי הגרמים השמימיים נשמיעים קילות גדולות כנגון ערב לעמוד. ועין רוצ הסרגל צסס יומס ולינה אשר לא יחסו לזה אין אלו מרגיעים צחקול כי רק מהדבר אשר יס צו פניו יחפעל האדם ולא מהדבר אשר דס צו מעודו לא יתקסס מענו כלל וזה פ"י השמים מקפריס כבוד אל ומעשה ידיו עבד הרקיע ילכה האמה הוא סקסמ"י מקפריס כבוד אל היינו סירועו קולס צקירי נעמי' לפאר ולרועס סס כבוד מלכותו ית' ולפרסס פעולותיו ומעט' ידיו עבד הרקיע אכן לפי סהדבר הזה הוא תמיד כי יוס ליוס יציע אומר ולינה ללי' ימות דעת לזה אין אומר ואין דברים צלי נסוע קולס. כי לא יתקסס הדבר מהסרגל הסמדי' ודבריו היקרים מתיאמים לדברי טהמ"ח צזה :

קנו (ה) סססכסיס סססרתיס סגדוליס סס יקריס

יקרים וככזדים על הלויים והלויים תזנה עפלים להם והם מלויים לכהנים שנאמר וכו' והכחתי תזנה מצפתי והלויים יחכו קציצ למטכן העדות. (כדברי הרקנטי צמדצר ע"פ ולחה הפקר את הלויים) והנה למען להצין

הוכן דברי הרשעה"ק הלזה רחמי להציא דברי הרקנטי פ' קרח ז"ל עס ונועס ונעטר וון הנועטר הכיחן לכהן וון הלוי פרשמי קודו כי הכהן עליוני ופנימי יחד וון הלוי כמלך ישראל כותבי ללוים י"ד מנחה והלוי כותבי לכהנים אחד ונעטר אם אין מלה לישראל אין עשרה ללוים ואם אין עשרה ללוים אין אחד לכהני וכתפדי החצילי ואין עוד כלי להריק צרכי והסינון נפס רוח נסמי אם אין הנפס נצרכה מלה צרכה צכל יום לא יגיע אחד לכסמה ואכו מחויבי לקסור הנפס צרוח והרוח צכסמי והכסמי דבק' צכסמי זהו קוד צרכי נפסי את ה' כל הכסמי החללי ית חללויה והיח' נפס אדוני לרורי צלרורי החיים ע"כ :

קנו (א) ז"ל צפרה וצפליה מלאתי כנו כן הסכמה (3) עיין לעיל עשה פ"3 וצבאל מרים . (ג) נשכה הוא צבגי"פ פ"3 משכ"ז והאי כהנ קוצר

חולין שנעשו עשה"ק כקדם דעי ולהכי הי' מנפחהו מדרס לחמחה אצל לא לקדם ר"ל כי הנונפחה שלו אשר הי' נקחמה ידיו הי' כוודרס הזז להעוקקים צמי פרה וצאפרה עד סיניצול לסס חמחה כי עזבל לקדם לא הוחזק רק לקדם ולא לחמחה שהוא קדם קדשים : (ד) וכאשר יאמר הכז קיי קיני דעיס

קנט (ח) ז"ל מרוב קדושתה וכ"ה הגרסה צפליה :

קנו

רמזים פ"3 מהפ"ח הי' כסחין עליו צימי הפרס' אין ומה עליו אלא אדם קלא כעמא צמה נעולס סהמו' לריך סיהי עסור ולחה זה עליו סכעמוא והחה סמא זה סה' עליו לא הי' עסור מנומחה ומ . וכן הכלים

קנו לעשות פרה אדומה במשפחה שנאמר למי נדה. ממ"ז לפי יסוד המשני מהמעלות היתרות הנעשות בפרה (ה) היא קדש קדשים ובהכי מטמא את המהורים שמרוב קדושתה ישוב [המהור] (דומיא לכלי שזלוע איסור כסהי עליו כ"לן סהמס נפלנו שזלוע (3)) ממא בגשתו אל הקדש ורבי יוחנן בן גנדא הי' אוכל כל ימיו במהרת הקדש והי' מנפחהו מדרס הוב לגבי המאת (ג) תדע דאפילו כהן המשמש על גבי המזבה אינו מהור להמאת עד שיטבול לשם המאת [הבא] (כה"צ זה חקה וכן צכלי עדין דעמי ליה יחמנא לעסורו ונועמחה עת וני כדה נים סהכרי עולה זהס מי סלה לרצו סחין סהמיסו על ידי סהור) מטמא המהורים ומטהר הממאים (ד) במי נדה המאת היא :

קנה להיות המת מטמא הנוגע בו או המאדיל עליו שנאמר אדם כי ימות באהל ממ"ז לפי שבהפרד מעל הגוף הודו והדרו דהיינו צורת השכל שהיא הנשמה ישאר הגוף גרוע ובראות כחות המומאה הגוף פנוי מהרוח הקודש באים לשרות בו כי הם תאבים להשלמת יצירתם שקדש עליהם היום ונשארו חסרים ולהכי כל אשר בתוכו יטמא ומטעם זה שמירת גוף האדם כי ימות באהל :

קנט להיות מי נדה מטמא למהור ומעלין את האדם מן המומאה שנאמר וחמאו ביום השביעי והנוגע במי נדה יטמא עד הערב . ממ"ז דומיא דמים מכשורין לקבל מומאה ומטהרין

עליו סהור עסור. וכי ע"כ ול"כ כח' מדרציו סלה מעלי ימירי ומה זה סכחז אין עזין עליו אלא וכי ככ"ל ועיין להלן צאר רחיצות צמחרים :

סמנלאין צפן ועקדסין להיות על סכזן הסורק כולס כלי אצנים הי' סחין וקצלים מוחאי וכל אלו מדרצים מעלות יחירות סן סעמו זה וכילד ימלא איס קלא כעמא צמה לעולס . חלירות הי' צירוס'לס צכויות על גבי סקלע והחסיסין חלול עפני קצר סהסוס וצזילין הי' כסיס ציבורות ויולדות עס ומגדלות עס את צכיתס וכסילרו לצזות על סכסן ססורק וצזילין סוורי"עפני סכרס סנכסויות ונכיסס על גציון דלתות ויוצצין עס סחיכות ע"ג סדלחות וכי ע"כ . וסנה צכספי סרססורי כחקפי לי צזה מדרציו סרמז"ס צפי" סנכסי פ"ג דפרי ז"ל אעכס כל עוד סיהי אלליו איס עסור ודאי סחין סגדל צין איס קלא כעמא לעולס צמה וצין איס אשר כעמא כל יעיו ועזבל והחה עליו אלא עזה אשר החה עליו יחד גדול סעודיגי צמחרי לפי סהפסוק כזר ספעו עליו סהור עסור. וכי ע"כ ול"כ כח' מדרציו סלה מעלי ימירי ומה זה סכחז אין עזין עליו אלא וכי ככ"ל ועיין להלן צאר רחיצות צמחרים :

ולא לחמחה שהוא קדם קדשים : (ד) וכאשר יאמר הכז קיי קיני דעיס נכשירין לקבל ננומחה ומטהרין צביעורין :

קנט (ח) ז"ל מרוב קדושתה וכ"ה הגרסה צפליה :

קס רוצ"ס סוף ה' נחלות אנ"פ שאין האפטרופוס לריך לעשות חשבון כמו שנאמר לריך לחשוב זכו לצין עלמו ולקדק ולהזמר הרבה מאציהן על אלו יתועים שחור רוכב צעירות סנאמר קולו לרוכב צעירות וגו' אבי יתועים ע"כ .

קס (ה) הרוצ"ן כחז ונעם וית' לצנ"י לחקת מנפט סיה"י מנפטת הזה לדורות לא נחלהו סארץ עתה נלצד :

חמות ע"ז ולומר מה עכין חויד של סחר ושל הערצים אל כפרה עון וכל לחרץ סהרי סנפט וכו' והנה נקיום סקפר הזה מציח סנחצר לשון סודרט נוסקח סחרת וכאמר הוא נודרט"י סלפנינו והרז עקידת יחק מציח נסער פ"ה ג"כ כהנסקח דקס חמר ר"י צר"ס ועולם לא ס"י אדס צירוסלים וצידו עון כיכד חויד של סחר נכפר על עצירות סנפטו ציום וחמיד של צין הערצים על עצירות סנפטו נלילה מ"מ לא לן אדס צירוסלים וצידו עון סנאמר לרק ילין זה וכחז עלה הרז עק"י ז"ל ונחלאוי לפי סנרל' סיאמרו חויד של סחר נכפר על עצירות סלילה וחמיד של צין הערצים על עצירות סציום . מפני ססס עוצרים לעסייחן אלא נציארו כי כמו ססארץ נחנה צידס לקיפוק לרכי הנופות ופרכסס כן יקר לסס סעיר סקדוסי ירוסלים נחוכס לסיות זה צית סקקדס נכו" על סל אקר צו ית"י ערוך חמיד

וכסז עלה הרז כסף ומטהרין בשיעורין וכשיודעים כחות המומאה עסקי אלו דצרי רצינו שעתידים למחר באפרה מרוב הרושתה (ה) מתקרבים אליה ולהכי הנוגע במי הנדה ימאא עד הערב וחמאו ביום השביעי :

קס לדון בדיני נחלות שנאמר איש כי ימות וכן אין לו ממ"ז להודיע שאם היות שהנחש הקדמוני גרם החמא והמיתה ונפסקו ונפרדו הגופות מכל מקום הנשאר במקומו משתלשל ממנו לירש זכות המת היותר קרוב הבא ממנו כי קרבת הנפשות לא נפסקו מהם כי ענפי האילן הקרוב קרוב יונק יותר ולהכי חקת משפט כתיב (ה) איש כי ימות וכן אין לו :

קסא להקריב שני כבשים בכל יום . שנאמר שנים ליום עולה תמיד . ממ"ז תמיד של שחר מכפר על עונות שנעשו בלילה תמיד של בין הערבים מכפר על עונות שנעשו ביום ואין תימה (ה) שהרי הנפש היא רוחנית ואי אפשר לגוף לקבל שפע הנפש זולתי ע"י אכילה אע"פ שהוא הפכה ז"ש ונפש כי תקריב קרבן מנחה מן הנפש תקח לך ראייה לקרבן שנים ליום עולה תמיד :

קסב להוסיף קרבן בכל שבת שנאמר [וביום] (נאמר סמוסף סנה מלחה ליקרב וייד עם סחמיד כדליתא נוסוס' פרק סלס ססמר וכחז וציום ססנה נמוספין אלנח חמיד דסנה לאו נצקר נצקר הוא דאס לא כן לינח וננה סני כצסיס דקלמור וזיל ונלסי מדסיס וססחל יליף ספיר נודדי נפרק כל כחצי חמידין נמוספין (ה) השבת שני כבשים . ממ"ז לעשות סעודה יתירה בשביל האירח הבא לשמחת התן וכלה והשושבינים הבאים לכבדם זיש רזיל וינפש וי אבדה נפש כלומר שהנפש משגת יתרון ומעלה למעם היתה הצובה ממחצב העליון ששם ינחו ונועי כח והשבת א' מס' לעולם הבא ומצא מין את מינו ונעור לפיכך מוסף ביום השבת שני כבשים :

קסג להוסיף קרבן בר"ח שנאמר ובראשי חדשיכם תקריבו . ממ"ז לפי שהירה רמז לאומה הקדושה (ה) לכך אנו מונין לה ובעונותינו אנו מטיחים דברים כלפי מעלה מצד הגלות שנתמעטנו ואנו צריכים כפרה על

השלחן הללתי אשר נשקפתם צו ערז וצקר . יספרתו הנפשות הטוריות וסיו חמיד לקיים מן סחנח אקר צזה יכו אל ססננוג סספלל סלכחי אקר לעוס"צ אקר צו יסיו לריקיס יוסניס וכחרי סכנוד נרלסיסס וכחנין מויו ססכיתס סענוג חיו סאין לסס סספק וססולסיס וסכרי סלנוכי וסנעס' סס יוסו ויכלמו ואוי לס לאוס' נוסס ע"כ . ומה רז עוצ עעס ודעס לפון נלנורי סקדוסי :

קסד (ה) ע"ס הוא כי לא נאלא סס מדיי אך ל"ל פרק כל סחדיר וסנח צוצסיס דף ל' נאלא סילפוחל סל :

קסה (ה) עיין לעיל עשה צ' מה סננלחי מודרט סעלס (ג) סנחצר לא גרס סציחו עלי כפרה כלסר סול

קסו זה לי המצוים ז"ל צקות פאר הדור צפרקי
ההללחה וחתה צחקקע סופר צראס הסנה
תקונו והצקרו סנה תתי' תנועתך כלה צאצריך ,
אלצעותיך וקנולתם לסחזיק צו גרויך , ולסוקך וכלי
הקול וקנולתם צהכעיס

על זה וזה פירוש הביאו בפרה [עלי] (סילתי תקיעתו תהינה אזיך
פ"ק דקצעות גרים צחלפקי הביאו כפרה עלי וספיר קסוצות ורגליך עומדות
קאזינא דתלמודא הכי גרים צפי' אלו עריפות הביאו וגיך עלויות ויתר חלקך
כפרה עלי ונגיד מראשית אחרית ע"ס) שמעמתי' כרעדים וכן עשה הסוכה
את הירח כלומר עלי שבדין ומשפט מעמתי והלולץ וקנולתם תמורה ע"כ.
את הירח (3) לכך הביאו בפרה על מה וקיום דצריו הקדושים הנה
שעררתם שהממונה על החדש שואל דין ומשפט צעניכי הספלה והעבודה
ויוצר כל מגיד מראשית אחרית לכך ובראשי והצחטים לעיל עשה ל"ה
חדשיכם תקריבו .

קסד להוסיף קרבן בזי ימי פסח שנאמר
שבעת ימים תקריבו אשה ממ"ז לפי שהמקריגים ממתנים עליית
ישראל לרגל להלשין עבד אל אדוניו שבראותם את ישראל מקובצים כלם
במקום אי מתקנאים יותר ויותר . לכך צריך לפייסם ושיהיו נפרעים מן
הקרבתות וישארו ישראל נקיים וטהורים מקמרוג שכן ישראל היו רחוקים
במצרים ונתקברו ע"י הקרבן לכך שבעת ימים תקריבו אשה :

קסה להוסיף קרבן בעצרת שנאמר וביום הבכורים בהקריבכם מנחה
חדשה (ה) ממ"ז לפי [שנעצרו] (כלומר ונכח חדשה חס לריכיס
לחקריצ על סכעלרו הנקטריגים ועל חסכתה חדשה של חסותה וצמקוס אחר לא
תגס סכי) המקמריגים נקראו עצרת ולפי שקבלו התורה להבי מנחה
חדשה שאע"פ שמתקנאים בתום השמחה מ"מ אחר שיש להם חלק
ומנה נעצרים מלקמרג ותרגום אונקלוס מסייעני בשבועותיכם תרגום
בעצרתכון בהקריבכם מנחה חדשה ל"י :

קסו לשמוע קול שופר בראש השנה שנאמר יום תרועה יהיה לכם
ממז הוא דכרוזא קרא בחיל עורו ישיני לב פחדו מיום הדין
וזכרו מתן תורה והבית שנחרב ע"י תרועת מלחמה ובשופר שני עניני
דסתרי אהדדי להחזיק החלש ולהחליש החזק (ה) זיש [הרגינו] (הסרינו
תרועה סרכינו תקיעתם לאלהים סיהם לעוז וחסקס לנו ולמקטריגים תרועת צצט
צדל) לאלהים עוזנו הריעו לאלהי יעקב ביום תרועה יהיה לכם :

קסו (ה) רקנתי פי' אזור ז"ל כצר הצחתי למעלה כי הקצ"ה יתעלה וית' ונסיג עולמו ע"י מודותיו סן
לרחמים והן לדין וכו' לכך יצאל נוסגים לווגר צריס ויגולו רחמיך על מודותיך חסו ענין תקיעת
סופר סכרמוזין צה מודותיו סל הקצ"ה רחמים ודין ססרועס וססצרים דין וססקיעת רחמים ואלו מחכירין
ועסוררים מודותיו סל הקצ"ה להליץ עוז צעדנו וססקיעת סיל לעולס צראסוכס וצאסרוכס וכו' ע"ס צעטס
סכקרא יוס הזכרון ועיין עוד לסלן צעטעוו צצאל לחי ראי . וצק' סססיס איסח כל דיכי סופר ססס רחמים
גדולים ססחד סססרועס עלמס מורס סכל יעי ססרס אינו סלל או ננוחי נכס וננחס סולי או ילולי יילי
ענחס ססר קצות סרועס סססרצות צעולס ע"כ . וסעס ססר סצי יניס ססס כיונל אריכח וצס"ק איסח
אלעלל

קסו להוסיף קרבן בר"ה שנאמר בחדש הזה זכרון תרועה ועשיתם [עולה] (סגס על המחשבה דהיינו הרהורי עצירה הם מקטריגים דומי' דמלחמה מדין וקרבן כו' (ח)) ממ"ז לפי שהוא יום דין ובלם עיברים לפניו כבני מרון במאזנים לעלות כל אחד כפי פעליו וכדי שלא יבואו המשמינים לערבב אנו מוסיפים הקרבן לפי שם שאם יבואו לערער בתרועה תרועם בשבט ברזל בזכרון תרועה ועשיתם עולה :

קסח להוסיף קרבן ב"ה שנאמר ובעשור לחדש ממ"ז כדי שלא יקמרגו ביום הכפרה להודיע שאע"פ שאנו מקריבים חלבנו ודמינו אנו צריכים קרבן עולה הבא על המחשבה כדי שתעלה תפלתנו עד [המחשבה] (ונוכחן) חסכיל משארז"ל צ"י עקיצה כך עלה במחשבה (ח) אף על פי שעצומו של יום מכפר (ג) עשה הקרבן מדלא קאמר י"ה ועניתם דהוה משמע דכפרה תלויה בעינוי של ובעשור לחדש (ג) :

קסז הרה"ק הכ"ל כי הנה העקטריגים שאל צנעמו טוס זכות ח"ו אזי צאה להם החשונה ואלה הצורח ית' כי צדין ונאפטו הוא יען כי הנה ג"כ מקיימים הצנה ומצוה אשר הם חק צלי טעם (כי אפילו הרקיים מלאים מצוה כרמון) והנאפטו לרק הוא מדה כנגד מדה וזה פ"י תקעו צדש סופר וכו' כי חק לישראל הוא וחי"כ נאפטו לאלהי יעקב הוא אשר מדה כנגד מדה לא צטלה לעולם וצדין יכו למחול להם העוונה ועפי"ז מפרש צק' צני ישאכר צמוז טעם דצרי הפיינון צאין מלין יוסר עול מניד פסע אשר ישאל שאלה עוונה וטענה חזקה מדוע יצא להם למחול העוונה אזי הגיד להמקטרג ליעקב היינו על יעקב דצר חק כי מקיינון החקים צלי טעם ונאפטו הוא מוכ"מ לא צטלה לעולם וחי"כ לרקינו צנאפטו ולא צדרך ויתור אך צדין ונאפטו. ומה נעמו דצרי הכ"ל :

קסז (ח) פסוק הוא צפ' מנוח ל"ה ו' וצמס' קצח דף ק"ד מצוה כי קרבן הזה צאה על הרהורי עצירה וע"ל צאר מרים צני כ"ה :

קסח (ח) עיין ונחוח דף כ"ט ע"ג ועיין לקמן ע' קפ"ג ומ"ם מוכחן חסכיל משארז"ל צרי"ע כך עלה צנאפטו כוונתו למה שהציא צרקטני ונחחנן ע"פ מי יתן וחי' לצצס זה להם ארז"ל מוכחן סהקצ"ה ומחוחם שיהיו ישראל עמלין צתורה וכה"ל לו עמי קומע לי לו סהקצנה למצוה וכזה הרצ הגדול ז"ל צעבור הויה נטוח האדם צידו להלדיק ולהרטיע והכל צידי סמים חוץ מיראח סמים אחר הסכוז כן והוא כלקון צכ"ל ועדה"כ הוא כמו (איזו כ"ח) ויאמר לאדם הן יראח אדכי הוא סכונה וקור מרע צינה. וכן אחר צסכנן סל מצוה ראה סחוחכין צצרו סל ר"ע צמסקרות סל צצול אחר לו רצס"ע זו מצוה וזו סכנה ח"ל סחוק כך עלה צנאפטו לפי והצין כן מצוה סאמר ונחח פס עמוד עמדי ע"כ לסון הרצ ז"ל ואחי סנעמתי ולא אצין. עכ"ל הרקטני ז"ל. באור הלבוש חס הוא לא הצין מי יצן. ולזאת אחר ואחי סנעמתי ולא אצין מפני סהרצרים עתיקים מים עמוקים ונאפטו ידום ע"כ. והנחח"כ וע"ד הקצלה מי יתן וחי' לצצס יאמר ססס המיוחד מי יתן ויעלה צנאפטו העוונה סיינחל אותי כל היותם ולמך צזה סאין סיראח צידו וחסו ציאר סכל צ"ס כלו' צידי הנדה הנק' סמים חוץ מ"ס אך היא למעלה מזה. ומה סאמרז"ל הי' להם לומר אהם הן צאורי סחפסלל למעלה מזה וזה סאמרזו צענין ר"ה סן פדה דהו' דחיקא לי' מלחח ח"ל קוצ"ה סחח לך דאחרציה

למלחל הוי ר"ה יומח חדל לא הוי יכול עלמח להחקיים רחיתי צספר אחר כי היא עפ"י סגנו' ר"ה דף ע"י מלך ולצור מלך ככנס חחילה לדין מקני' דליפוס חרון חף וצמדרס כסהקצ"ה דן אה ישראל דן אוחס ציוס צסעה סעוקסים צתורה וצמלות ולח"ה דן צלילה צסעה סיסנים ונעצצרות ועז"כ יספוט סצל צלרק ולחצוים צצוסיסים כנולח חס הי' רק יום אחר וחי' דן סחומות צלילה ונח"כ לישראל ציוס ח"כ הי' דינס צחר דליפוס חרון חף. ע"כ ר"ה צ' ימים וציוס הרחסון דן אה ישראל צסעה סעוקסים צתורה וצמלות ונח"כ דן אה סחומות צלילה צסעה סיסנים מן העצצרות ורחיתי להציח לצר פלח כי צספסוק חקעו צחדס וכוי סנולח סחומות סקודמין לאותיות חד"ס הנס גז"ר וסקודמין לספ"ר הנה קרע וסקודמין לכסה הנה דין וכרעו צזה כי צספופר יקרע סגז"ד. עוד רחיתי להציח חצרי קדס מחרה"ק מחר"ר וסכולס ז"סע ז"ע זללה"ה פ"י ספסוק חקעו צחדס סופר וכוי כי חק לישראל הוא נאפטו וכוי ולכאורה אינו מוצן מה טעם יס צאנרו כי חק וכוי על חק"ס ואמר צזה טל דצר לזכות אה ישראל ולהוסיעס כיון סאין להם כי צדין ונאפטו הוא יען כי הנה ג"כ מקיימים מדה וזה פ"י תקעו צדש סופר וכו' כי חק לישראל הוא וחי"כ נאפטו לאלהי יעקב הוא אשר מדה כנגד מדה לא צטלה לעולם וצדין יכו למחול להם העוונה ועפי"ז מפרש צק' צני ישאכר צמוז טעם דצרי הפיינון צאין מלין יוסר עול מניד פסע אשר ישאל שאלה עוונה וטענה חזקה מדוע יצא להם למחול העוונה אזי הגיד להמקטרג ליעקב היינו על יעקב דצר חק כי מקיינון החקים צלי טעם ונאפטו הוא מוכ"מ לא צטלה לעולם וחי"כ לרקינו צנאפטו ולא צדרך ויתור אך צדין ונאפטו. ומה נעמו דצרי הכ"ל :

קסז (ח) פסוק הוא צפ' מנוח ל"ה ו' וצמס' קצח דף ק"ד מצוה כי קרבן הזה צאה על הרהורי עצירה וע"ל צאר מרים צני כ"ה :

קסח (ח) עיין ונחוח דף כ"ט ע"ג ועיין לקמן ע' קפ"ג ומ"ם מוכחן חסכיל משארז"ל צרי"ע כך עלה צנאפטו כוונתו למה שהציא צרקטני ונחחנן ע"פ מי יתן וחי' לצצס זה להם ארז"ל מוכחן סהקצ"ה ומחוחם שיהיו ישראל עמלין צתורה וכה"ל לו עמי קומע לי לו סהקצנה למצוה וכזה הרצ הגדול ז"ל צעבור הויה נטוח האדם צידו להלדיק ולהרטיע והכל צידי סמים חוץ מיראח סמים אחר הסכוז כן והוא כלקון צכ"ל ועדה"כ הוא כמו (איזו כ"ח) ויאמר לאדם הן יראח אדכי הוא סכונה וקור מרע צינה. וכן אחר צסכנן סל מצוה ראה סחוחכין צצרו סל ר"ע צמסקרות סל צצול אחר לו רצס"ע זו מצוה וזו סכנה ח"ל סחוק כך עלה צנאפטו לפי והצין כן מצוה סאמר ונחח פס עמוד עמדי ע"כ לסון הרצ ז"ל ואחי סנעמתי ולא אצין. עכ"ל הרקטני ז"ל. באור הלבוש חס הוא לא הצין מי יצן. ולזאת אחר ואחי סנעמתי ולא אצין מפני סהרצרים עתיקים מים עמוקים ונאפטו ידום ע"כ. והנחח"כ וע"ד הקצלה מי יתן וחי' לצצס יאמר ססס המיוחד מי יתן ויעלה צנאפטו העוונה סיינחל אותי כל היותם ולמך צזה סאין סיראח צידו וחסו ציאר סכל צ"ס כלו' צידי הנדה הנק' סמים חוץ מ"ס אך היא למעלה מזה. ומה סאמרז"ל הי' להם לומר אהם הן צאורי סחפסלל למעלה מזה וזה סאמרזו צענין ר"ה סן פדה דהו' דחיקא לי' מלחח ח"ל קוצ"ה סחח לך דאחרציה

קסט להוסיף קרבן ביום ראשון של סוכות שנא' והקרבתם עולה ממז' לפי שאנו שמחים שנצלנו מן הדין של ר"ה ויהיב ז"ש אומרים זמן שמהתינו ובתוספות שמחה אנו צריכים תוספות קרבן כדי להוסיף בה אהבה וקרבה והוא עולה הבאה על המחשבה שרבו השמחה מביא לידי הרהורים רעים ז"ש שילחי קדושין סקבא דשתא (דעצירה) רגלא (ה) לפיכך והקרבתם עולה :

קע להוסיף קרבן בשמיני של סוכות שנא' ביום השמיני עצרת ממז' נקרא עצרת מפני שכבר עבר יום ר"ה ויוה"כ והתימה רבה הממתינים להלשין עבד אל אדוניו ועכשיו נעצרו המזיקים ע"י הלולב שמוליך ומביא לעצור מללים רעים מעלה ומוריד לבטל רוחות רעות כל שבעת הימים ואנו שמחים ומביאים קרבן לכפר על מעשה השמחה שביום ה' עצרת :

קעא לרון בהפרת נדרים שנאמר ואשה כי תדור נדר :

קעב ובהתרת נדרים לאיש כי ידור נדר מעם מצות אלו לפי שהבת היא ירך מאביה ומהבעל א' מצלעותיו שאשתו כנופו שניהם שותפים ולא הסכימו במקח לכך מפירים שניהם ולשון חכמים מרפא להתיר בהיות פיו ולשונו תמיד הוגה בתורה בסגולה מרפא החולה (ה) שמסיר הקשר החזק בהבל פיו ז"ש ריח התרת נדרים פורחים באויר הבל פיו של ת"ח לאיש כי ידור נדר ומפר הבעל לאשה כי תדור נדר :

לא תפאח להרופא שלך על כתיבתו העשבים וסווי הרופא. וזה לטון הזהב של תרנגולת קווארצ'ה נרצ'ה ככללל זלטיה צב' החיים. ונצב האדם עוכן אל הטעם והלריק העמוד צלדקו הוא ענין השתכות הנצב ונס גמור. וז"ש הכתוב קס קס לו חק ונצפטו וקס נקאו וכו' ולפי שהלדיקים עוסקים צועקיהם נקיס צבל יוס ע"כ כיהן להם הנצב תחה ידם לעשות נקיס ונפלאות צקצ' הארץ. כענין שנאלחו צפ"ק דחולין צרי פתח צ"י ע"ס. וכאשר שומעתי נומחי הרצ חקיד המופלג צהו"י נומחי"ר משה טענהפעלד ז"ל מנענלכצריען כי חותכו תרנגול"ל נומחי"ר צבי חליעלך זוקוק"ל ז"יע צה לצקר את צנו תרטי"ל נומחי"ר דוד זללטיה מדינלכז כאשר חלה ונפל לנצכצ וליום עליו להסוך לעלמו אוח יוד אל טעו ויקרל טעו דויד וסאלוהו סיכן נומחו זה סדצר וספיצ כי כן עליו מזה הסגולה צדצרי רז"ל יחצ לי ידי"י ולוקנני" ר"ל כי הוסקי" ל"י אוח יוד אל טעו עדת"כ הקס עליהם יחיו וזהו ג"כ נלד הסגולה וכאשר שומעתי נענעו ספור הדצרים אומחי"ר הן עתה נודע לי פחרון הדצרים אשר תלמדי"ר הרה"ל מוהי"ר ז"ל קרלו קס ספרו לנח דויד מנעס חכ"ל וע' לעיל עשה ק"כ. וזה לטון ק' החינוך מלחם של"י. ואננס כנה תרופות נעצצי סלדמה וצלינות , מן הארץ אשר צלצנון עד

קעה

רעצ"ס ה' יקודי המורה פ"צ ה"ח האל
הכבד והטורח הזה מורה להצדק וליראה
אורו טהא' והשבת את ה' אלהיך וכו' את ד' אלהיך תירא
(ה"ג) והאיך היא הדרך להצדק ויראחו צענה פיתרון
האדם צועטין וצוראיו

הכפלים הגדולים ויראה
עסן חכמהו שאין לה ערך
ולא קץ מיד הוא אהב
ומצדק ונפאל ונחמה חלוא
גדול' לידע פס הגדול כמ"ס
דוד למאה כפסי לאלהי'
לאל חי וכסנחסב צדכרים
האלו עלמן מיד הוא כרעה
לאחוריו ויפחד וידע שהוא
צרי' קטנה ספלה אפלה
שומדה צדעה קלה שועטה
לפני עמי' דעות כמו שאמר
דוד כי אראה עמי' נעטה
אלכעוסיך וכו' מה אנוס
כי תזכרנו ולפי הדברים
האלו אינו מצדק לך כללים
גדולי' נמעטה רצון העולמי'
כדי פיה' פתח לנצין לאהוב
את העס כמ"ס חכמי' צענין
אהבה שמוחך כך אהב וכו'
מי שאמר והי' העולם:

קעו

רעצ"ס ה' תלמוד
תורה פ"ח ה"ח
כל איש מישראל חייב צה"ה
צין עני צין עשיר צין סלס
צגופו צין צעל יקורין צין
צחו' צין פיה' זקן גדול סחטס
כחו אפי' הי' עני המהפרכס
מן הלדקי' ונחזיר על הפתחי'
ואפילו צעל אקס וצנים
חייב לקצוע לו זמן לה"ח
צו יועס ולינה (ה"ע) גדולי'
חכמי ישראל הי' מהן חוטבי'
עלי'ס ומהן שואבי' מים
ומהן קונוין ואעפ"כ הי'
עוסקין

קעג

לתת ערים ללוים לשבת שנאמר ונתנו
ללוים מנחלת [אהוזתם] (מה צין טס ערי
ונקלט למ"צ ערי ונקלט טס ערים קולטות צין לדעה
צין סלא לדעה ולאחרים לדעה דווקא קולטות (ה)
ממ"ז להיות גולה הרוצה אצל הלוי' שם במקום
הדין ולבקש ממנה שלא תחול עליו כי שוגג
היה כי הוא סיבבו מיתתו והוא היה שלוחו גם
כן ובמיתת הכהן מתכפר כי מיתת הצדיקים
מכפרת שקולט עמו נפש המת הקורא תגר
ומטיח דברי' כלפי מעלי' שנתגרשו מנחלת אהוזתם:

קעד

להגלות רוצח בשגגה לערי מקלט שנהא'
וגם שמה רוצח מכה נפש בשגגה ממ"ז
משום דגלות מכפרת עון ונקראו מקלט על שם
שקולטות הרוצה אצלם אפילו תחומם ולא יזיקוהו
קרובי הנרצח ז"ש אל עיר מקלטו כלומר אין
לו הצלה אלא שם ולא במקום אחר אם גם
שמה רוצח מכה נפש בשגגה:

קעה

לאהבה את יוצר כל שנאמר ואהבת
את י"י אלהיך [מעם מצוה זו] (צין
סיחנהג עונך צמדה רחמים צין סיחנהג עונך צמדה
הדין (ה) שנחזיק במצות אברהם אבינו שעל
ידי שהי' מאהב אותו על הבריות ומשבחו
ומהללו והי' קורא ומעורר בני אדם לאהבה
אותו והיה מפרסם אלהותו בעולם (ג) לכך זכה
ונקרא אברהם אוהבי והאהבה תהיה בלב ובנפש
ובממון כנגד נשמה רוח נפש ובמותו מתקשרת
נפשו עם הנאהב אם תאהבו יאהבך והמזיקים
אינם יכולים לגעת בו אם אהבת את י"י אלהיך:
ללמוד תורה ולקדמה שנאמר ושגנתם
לבניך ממ"ז לפי שעל ידי הלימוד יבא
להכיר את בוראו ויקיים מצותיו כי לא עם הארץ
חסיד

קעז

הקצ"ס סחף אח"כ מדה רחמים למדה הדין לכן קולטות חף סלא לדעה וכו'
ע"ס צפ' חכמי' :

קעה

(ה) צההג"ה הזאת יגיד לנו סכנעס מורה זו צין סיחנהג עונך צמדה"ר
וצין חלילה צמדה"ה כסוראת הפ' והשבת את ה' היינו רחמים אלהיך היא

האוזן אשר זקיר. ונאלים סגולות צהפכים. יקררו
החמים ויחננוו הקרים ואלו ידענו ונחיה הכפס וצרפה
ונחלתה וצריחותה. כצין צחול' כי סגולת הפרה ג"כ
לחלילי הכפס ולנמאה צעקס השריפה ואחרי היותה
אפר מרפא נחלת הטווחה

זה אינו צדור להשיג צענין
כלום. אלא סחיצת הקדס
והספק להשיג ידוע צכסר
יכיר הקנה לכחוצ ע"כ :

קעג

הערים אשר תחכו
לוי'ס את טס ערי ונקלט
וכו' ועליהם תחנו ארבעים
ושמים עיר. וצטליה ולריך
לחיות גולה למקום הדין
דהיינו נחכה לו' כי הלוי'ס
נולד הגבורה כידוע חסד
בצורה ה"ה. הס כהן לוי
ישראל ואמרו מה צין טס
ערי ונקלט למ"צ ערי ונקלט
טס ערי ונקלט קולטות צין
לדעה וצין- סלא לדעה
ואחרים דוקא לדעה וסוד
הענין כי מ"צ הס כגד טס
מ"צ היול' מהגבור' ונחחסב'
עלה צחחילה לצדור את
העולם צמדה הדין וע"כ
מצדאסיה צרס יולא טס
מ"צ כמ"ס הווקובלים וכן
רעזו החוס' צסס ר"ח צסוד
נעטה צרססיה ססיה טס
סל מ"צ ע"כ נולד הדין
לריך ציוחר דעה ככונה
ומחסב' לקצל הגלוי' ולהעסיך
עליו דין עמי' לכפר והסס
ערי ונקלט המה כגד הו"ק
הכלולים מדין ורחמים כאמר
הדין לכן קולטות חף סלא לדעה וכו'
ע"ס צפ' חכמי' :

דין. וכסרז"ל חייב אדם לצדק על הרעה כעס סמוכך על הטובה (ב) הרחל"ק מוהר"ר לצי הכהן זללה"ה מרימאכז חמר צפי הפסוק ויקרא קס צקס ה' אל עולם היינו איתן זה אצרכס אע"ה צכל עקוס קס"י הולך וצכל עקוסיו קס ה"י קורא צקול גדול קלא דלא פסיק הכני עוסה דצר זה צקס ה' עד אקר כחפרקס לכל צרואי חבל כי הוא אל עולם. ועיין להלן צאר לחי ראי צפי מעוה :

קעז רמז"ס ה' ק"ט פ"א ה"ד הקורא

ק"ט כסווא גומר פסוק ראשון חומר צלחש צרוך קס כצוד מלכותו לעולם ועד וחור כדרכו ואחבת חס ה' אלתיך עד קופה ולמה קירין כן מקורת ציריו הוא סצצעה סקיבן יעקב חס צכיו צמלריס צצעה מיחסו ליום חרס על יחוד הסס. ועל דרך ה' סהלכו צה אצרכס וילחק אציו וסאל אוחס וחור לחס צכיו סנא יס צכס פקלות מי סחינו עועד עמי ציחוד קסס כענין סאמר לנו מוסה רצינו פן יס צכס איס או אקס וגומר עכו כולם ואמרו סנע ישראל ה' אלינו ה' אחד כלומר סנע עוננו ישראל אצינו ה' אלינו ה' אחד פתח הזקן ואמר צצכמליו לפיכך כהגו כל ישראל לומר סנח זה סצצח צו ישראל הזקן אחר פסוק זה. וצקוף ה' ק"ט כחצ כל סנעאין להניח

הסיד ומ"ש אל תקרא [ושגנתם] (הכי דייק רס"י דקאמר טיטליקס מדלא קאמר וסניחס מדרס משלי לא יעביד י"י נפס לריק ז"ל צה ורחס מי טיט צידו חוסה חומסי חורה אומריס לו למע לא למדס אגדה ולא סכית סצצעה סחכס יוסצ ודורס חני מוחל ומכפר עונותיהס קל ישראל ולא עוד אלא סצצעה סהוא חומר קריס וקס עוינן אמר יסח סמיה רצח אפילו כחחס גזר דינס חני מוחל ומכפר להס עונותיהס) אלא ושלשתם ה"פ כשתלמד לתלמיד כשיובן אזי גם הוא יוכל ללמד לאחרים ולא יבוש והיינו ושלשתם כלומר אתה מלמד גם לשלישי מדלא קאמר ושניתם אלא ושגנתם :

קעז לקרוא ק"ש פעמים בכל יום שנאמר

ודברת במ ממ"ז ליהודו ערב ובקר שאז עובדי הלבנה והחמה הכוכבים והמזלות מכעיס"י ליוצר כל ומאריך אפו בעבור ישראל ז"ש ויהי ערב ויהי בקר יום [אחד (ח)] (פי' צעצעי ישראל סמייחדס צכל יוס פעמיס) כלומר בכל יום תן עולה למרום לשאוב חיות לגוף מעידה על המיידה שנסקע בשינה מתוך ודברת במ :

קעה לקשור תפילין של יד שנאמר וקשרתם לאות על ירך (ח) ממ"ז

על הזרוע בנגד הלב ובין העינים על המוח לפי שמנה יוצר כל שומרים העינים בגובה הגוף להביט ולהסתכל לכל יפול בפח מוקשים עד הלב גבולו והלב לשמור ולהנהיג שאר האברים וצוה שתהיה שם ההויה לאות ולסימן על ידכה יד כהה לקשור יצר הרע שלא יחמיאהו בשמירה מעליא וקשרתם לאות על ירך :

קעח חייצין צק"ט ועצרכין לפכ"י ולאחר"י וכן צעומאסן אע"פ סאפסר לטן לעלות מעומאסן צו ציוס כגון סהיגעין

צקין או צכדס וצס וועסכצס וכיו"צ ועזרל וצית דינו חקנו סלא יקראו צדצרי חורה צעל קרי לצדו וסוליאסו מכלל סאר סנעא"יס עד טיעצול. ולא פצטה חקסס זו צכל ישראל ולא ה"י כח צרוצ סצצוד לעמוד צה לפיכך צעלת וכצד כהגו כל ישראל לקרות צחורס ולקרות ק"ט והן צעלי קריין לפי סאין דצרי חורה מקצלין עומאס אלא עומדין צטהרסן לעולם סכאמר הלל כח דצרי כחס כחוס ה' מה חס אינה מקצלת עומאס אף דצרי חורה אינס מקצלין עומאס :

קעה רמז"ס ה' תפילין פ"ד ה' כ"ה קדושה תפילין קדושה גדולה היא סכ"ז סתתפילין צראסן קל

אדס ועל זרועו הוא עכיו וירח סמיס ואינו כמסך צסחוק וצסחיה צעילה ואינו מהרר מעסצוס ועוה אלא מפכה לצו צדצרי סאמס וסלדק. לפיכך לריך אדס להסחדל להיוסן ענלו כל סיוס סנעאסן כך סו

ק"ט כחצ כל סנעאין להניח

קעט (ה) ע"ל ע' קליג צבאר זרים (ב) צמס' סבת דמ"ע תפילין לריך גוף נקי כחליטע זעל ככפ"ס ע"ס הטעם מדוע נקי זעל ככפ"ס והצחתי צמס' טאח"ז (ג) אזוי כוכחו כי אליצא דר"ע דפליג אר"י (צנחוח דף ל"ד ע"ג) דליף ד' פרסיות סבתפילין זון

לטענעפ לטענעפ ועלה אור ר"ע אינו לריך טע זכחפי סתים ופת צחפריקי סתים קסה זמין היינו יודעים הדי פרסיות אס לא הי' גרפי וטעו ופת זעולס ולהכ"ל כחא כי עיקר הלימוד הי' כי הדי פרסיות האם כנגד ד' חיות הארכנא וז"ע צגדפי עיין צערוך ע' טע כי כן הי' ג"כ הגרסא צכסחדרין צגמ' סלפניו טע צגדפי סתים ואפשר כי כוכחו למה סאמרו צגמ' סבת זמ"ט. פעס אחת גזרו גזירה על ישראל סכל המיחית תפילין יקרו את זוחו ותי' אליטע זמיחס ויולא לקוק ראהו קסדור אחד רן זמכיו ורן אחריו וכיון סהגיג אללו נטלן מראשו ואחזן צידו אמר לו מה זה צידך אמר לו ככפי יונה פעטו את ידו ונעלאו

ככפי יונה לפיכך קורין אותה אליטע זעל ככפ"ס וז"ע ככפי יונה זמסר עופות זמסר דאמחיל ככ"י ליוכה סכאמר ככפי יונה נחפה צכסך מה יונה ככפיה זמיכות עלי' כך ישראל זלחה זמיכות עליהן ע"כ. וסתה צמיקוקים דף כ"ט איתא גדפוי דסכינחא איכון ככפי יונה וע"ז רמז סרצ ע"ט צגדפוי סתים וע"ל ע' קי"ט צבאר זרים וזצין הדצרים והצחיי כחצ פי צא ויס ססוצרין צענין תפילין ואומרים כסס סססכינה סורה צד' חיות סצמרכנא על סכי הכרובים כן המיחית תפילין מרכנא לסס"י והסכינה סורה עליו צד' פרסיות על סל' אצרים המיוחדים סבו. והס המוח והלצ מוח זכאן. וזמו סוד הכחוצ סאומר כרוב אחד זמקלה מזה וכרוב אחד זמקלה מזה ע"כ. ועיין להלן ל"ה רכ"ז :

ק"פ (ה) מיוחד דר"י ונחלוקה דרס"י ור"ה הוא צסקומץ דף ל"א ע"א (ג) צקדור לצ סמח צסקדמא כחצ אינו מוצן אמרס א"ה אלל דמנוצ זזה כי הי' קסה לרז"ל איך יסכן להזכיר סס סמוים על

סרע

הוא אמרו עליו על רצ חלמידו סל רציו סקדום סכל יעיו לא רחוחו ססהלך ארצע אמור זלל סורה או זלל ל"יח או זלל תפילין (ה' כ"ו) אע"פ סמולחן ללצסן כל היוס צסעט ספלס יוהר זון סכל אמרו חכמים כל סקורח ק"ס זלל

קעט להניח תפילין בראש שנאמר והיו למוטפות בין עיניך טמ"ז להיות בראש ד' פרסיות הללו כנגד ד' חיות המרכבה הנושאות הכסא והכסא נושא אותם ועל ידן נעשה האדם כסא (ה) לשרות עליו [השכינה] (דע סאסוכי סעינים צארס קדוקים לסורה סס ססכינה דומיא דכרובים צין צדי ארון ז"ס וצך צחר סס"י כו' זמכאן ססכיל למה סוגרים עינים למה) והם כנפים לעלות שנעשה מרכבה על שני אברים מיוחדי' שהם המוח והלב כאלישע [3] בעל [כנפי'] (כאן היין קוסיא חזקה אליצא דר"ע אלו לא היו גרפי וטענעפ זעולס. לא היינו יודעין ד' פרסיות מתי"ס זמין (ג) ע"ס) ממ בגדפי שתים והיו למוטפות בין עיניך :

ק"פ רמז"ס הי' מוחה פ"ו הי' י"ג הי"צ אדם להזמר צמזחה זמפני ססוח חוצה סכל סמיד וכ"ז סיכס וילא יפגע ציחוד ססס סמו סל סקצ"ה וזכור להצנה ויעור זמסכו וסגיוחיו צהצלי סזמן וידע סאין דצר סעומד לעולס ולעולמי עולמים אלל ידיעה לור סעולמים זמיד הוא חזר לדעמו והולך צדרכי זיפריס. אמרו חכמים סראסוכים כל מי סיס לו תפילין צראשו וצזרועו ולי"י צצגדו ועזחה צפחחו מוחק הוא סלא ימנא סהרי יס

ק"פ לקבוע מוזה בפתחי השערים שנאמר [ובתבתם] (ווחלוקה רס"י ור"ה) צנגר דרצ יסורה צוכצחס פליגי למר זקופה ככחוצ ולמר מוסכנא ככח"צה) על מזוזות ביתך. טמ"ז בדי שבבל פעס שיכנס ויצא מביתו יזכור ויצר כל ויירא אותו לעובדו ולא תשכח שבחו מפיו לעולם ושם שדי שומר דירת ישראל מזוזת זו מות ז"ש והיה שדי בצריך א"ת בצריך אלא בצריך (3) דהיינו ציר הדלת אזי וכסף תועפות לך כשכתבתם על מזוזת ביתך :

המלאכים סמלילים אוחו סציצ לירחיו ויחללס. רמז"ס ריך רחמנא דסייען :

לו זמכירין רצים והן סס זמלחטוה סכאמר חוכה זמלך הי' סציצ לירחיו ויחללס. ריך רחמנא דסייען :

סרע

קפא רעצ"ס ה' זכרות פ"י ה' כ"ו לעולם ילעק
 אדם על העמיד לזכר ויזקק רחמים ויסן
 חוד"י על מה שעבר ויודה ויטבח כפי כמו וכל המרצה
 לסודות אה' ה' ולקטנו הר"י מנחם :
 רעצ"ס

קפא לברך אחר מזונו שנאמר ואכלת ושבעת וברכת ממ"ז לפרסם
 שהמברך על מה שנהנה [מורה] (ולמעט היום על כל קרבן כהני'
 בעצרתם ולוים זדוככם וישראל בעמדם השלחן הוא המזבח העכ"ס יאכלו
 המזבח הוסיף דחלב ורם וישראל חומרים דברי הורה הלוים חומרים פיועים
 כנגון (ה) וסכהו מניך זרחה סוזון.) ומעיד על השגחתו יתברך הממציא
 מזון לכל חי רצון וברכה נעתיר להתמיד שפע ברכתו עלינו וכדי שלא
 יקמרגו על מזונו. אמרו תיכף לנמילה ברכה מכל מקום יכוין כדי לברכו
 במיוחד ידיו ויגדל כח י"י וברכת המוציא למ"ד דמפיק משמע עתידה
 ארץ ישראל להוציא גלוסקאות ואכלת ושבעת וברכת :

קפב לאהוב את הגר שנאמר ואהבתם את הגר. ממ"ז כי גרים הייתם
 בארץ מצרים שאם באת לומר לו אתמול היית עובד ע"ז גם
 אבותיך היו עובדי ע"ז במצרים והגרים הם אהובים ליוצר כל ית' שכן השוה
 אהבתו לאהבתם ועם זה מבואר למה נענש רבי עקיבא שהי' בן [גרים]
 (סוף יולר כל אהבתו להצטן הגרים וחסנה אה' ה' אלהיך וחסנה אה' סגר
 ככנס בחלקו וצנן עלה לאחסנה) (ה) ואהבת את ה' אלהיך ואהבתם את
 הגר :

קפג לירא מה' שנאמר את י"י אלהיך תירא: ממ"ז להפחיד ולהרעיד
 אבריו לייראם (ה) ולזרזם בקיום התורה והמצות (ג) ז"ש עבד מיראה
 עבוד מאהבה והיכי מצי עבד שהם הפכיים (:). אלא שירא בעבודת
 האהבה שמא חסר אחד מכל סמניה ולפעמים אני עושה מצוה קטנה
 ואני מתגאה ונוח לי שלא עשיתיה אלא ישב וידאג ויתעצב שמא חסר
 מחקה וכמה מצות כאלו הפסיד אזי את ה' אלהיך תירא :

קפד (ה) ע"ל עי' קס"ה צאחר מרים ומ"ס ככנס בחלקו חולי כונחו למה שפירשו מ"ס רז"ל זר"ע ילחם
 כשנחו צאחד כי ידוע כי העשרה סרוגי מלכות הים' נופלת כי כשעברו מקטני ים ועי"ז נענשו
 על דבר זכירה יוסף והנה שהזכירה לא ה"י רק ע"י מהשצנים כי ראונו וזכינו לא ככנסו צקסר הלז וה"כ
 נהרשו ה"י שלא ה"י רק ע"י סרוגי מלכות אך שהיך הוא כי ר"ע ה"י צעוקס הסכינה הקדושה אשר לא גילתה
 הדבר וזה פ"י ילחם כשנחו כז-יכול צאחד בצביל היחידו של עולם. ולא אפון כי לזה כיון נהנצר צמ"ס
 ככנס לחלקו (ועפ"י הכ"ל רחמי הדבר צהפקוק וכו"ל מעש"ר צקר' ולח"ן כי הוא יעוריקין וכ"י למה"ש
 עקיב"א שה"י רוע"ה צקר' ולאן כל אשר יעבור תחת השצנע היינו צלמלא הנו' אשר כשעברו י'רק כי כ"א
 כהרג תחת השצנע אך על ר"ע העשירי קסה ועי"ז צא הכחוצ לחרץ כי גם על ר"ע ככון הדבר כי העשירי
 ה"י קדש לה' ככ"ל) :

קפה (ה) הרטי"ג צעמ"ס צרוך טעם אשר צעמנו של דבר אשר צכל האכי מלמין מטי"ג עיקרים אינו
 מציא רח"י מטי"ס פקוק זולת צעיקר יוד' יאמר שכלמר היולר יחד לצס וכו' ומשפלה מה כסחנה
 העיקר הלז מכל ה"צ עיקרים ואמר כי שהיך הוא יען כי כל ה"צ עיקרים איך הסכל מטי"ס מוחס' מוחס' אונס
 העיקר הזה הוא להחמין צהדבר אשר יס צה קוש"י גדולה כידוע מוקסיה הרענ"ס צענין הידיעה והצחירה
 ולחם

בשמו והנשבע בחי המלך בשקר מתזין את ראשו והמור מכל העבירות שהרוצח והגונב והנואף לא יעבור בכל עת שירצה וימנע מלעשו והמרגל עצמו לישבע על כל דבור ישבע וי שבועות בלי הנאה כלל להכי אם יהיו כך כל המדות הללו ובשמו תשבע :

קפו לאבד ע"ז ומשמשיה שנא' אבד תאבדון ממ"ז כדי לשרש אחר עבודה זרה עד שלא ישאר ממנה זכרון כלל לפי שאותן המקומות מושפע עליהם כח משמות הטומאה דומיא דונעשה לנו שם לפיכך ואבדתם את שמם ונטסד ונתעפש האויר אשר סביבה ומטמאה כנדה שאחר כן מהורה כך אם בטלה הגוי היודע במיב ע"ז מותרת אבל אתם אבד תאבדון את כל המקומות (ה) :

קפו להביא כל הקרבנות של חובה או של נדבה ברגל ראשון שפגע בו שנאמר ובאת שמה והבאתם שמה ממ"ז משום זאחר נדרים לבקר (ה) שיתבקש פנקסו ויקח משכבו [מתחתיו (3)] (לפי שאסתו חלי גופו וספסע סיס שלא הסין להכי יקח משכבו שלא יענסה צנים כי הצנים נחיס צעון נדרים) ו"ש מתה עלי רחל והא דאמרינן והיה כך חמא ולא באשתך אלמא אינה ניוזקת בעון נדרים ת"י ר"י שאם ישא נדרו שלשה רגלים נפרעים מממונו ואם עברו שלשה רגלים מגיע החמא בבניו ובאשתו אם לא באת שמה והבאתי שמה :

קפח להקריב כל הקרבנות בבית הבחירה שנאמר ושם תעלה עולותיך ממ"ז לפי שהוא מקום מקודש לירידת השפע והאבות כלם ידעו סוד זה לכך שם [תעלה] (סס) יחיס לקרנך עילוי ולא צמקום אחר כי צים סמקס ססמחון וכוון לצים

לצים חסר ונגעם לטוב על כסלון הראשון ככ"ל. ונה גליו דברי הרמב"ם ז"ל ספספתי צבאר ושה ע' קמ"צ ונהו ספספז וכו' ויעיד עליו סידוע סעלנוום סלא יסוצ לחטאו עוד כי צאס סקיר סכסלון סראשון צודלי לא יחטא וספסר ר"ל עד ס' אלהיך סיהי' סקרא סס אלהיך עליך צלי סוס סמון וסערוצום וססעלא וס"ו לסיסך ג"כ ע"כ. וסס סגימי יכפר לי סאל ססלסון) :

קפו (ה) פסקו צמסלי כי (ב) סס כ"צ ועי גמי נדרים כ"ג. ועי ל"ח סל"ח :

יודיין צכונה יחירה כחצ זחה כי לא פלטה קלמוסו אוח א' צלי כוכה ורטעס עיין לסלן ל"ח סל"ח צבאר מרים וסרוה נחס :

קפו (ה) סוועתי וסמו דהרס"ג צעל לצוסי סוד על פסקו אצד סאצרון סח כל סוקומוס וכו' כי צמס' ע"ז כ"ג ע"צ א'סח אחר ר"י א"ר יסרלל סזקק לציםה וצא נכרי וססססוה לה אקרה וכו' וכו' סין ארס אוקר דצר סאיכו סלו וכו' כיון דפלטי יסרלל צעבל גלי אדעתיסו דקא כחא להו צע"ז ועכו"ס סליסותי' דירי' עברי. ואחר סגלון סכ"ל כסוע ונה דכל עיקרו וסרסו סל ע"ז סוה צעוה"ר צלצ כל א"ס יסרלל עוד וסחטא סעבל וס סליסוה סוה"ק אצד סאצרון סח כל סוקומוס סאלה ר"ל לאצד סוקומוס וקוס ססורס ועיקר טל ע"ז אסר צלצ כל א"ס יסרלל אסר ע"י אלו סוקומוס יענדו סגויס לאלססו דוק. כי סריק סוה (ואכ"כ ספעוט אערתי סולי זס סוה כוכה ספסוק סוזה יסרלל עד ס' אלהיך וכו' כי א'סח צוה"ק ע"פ כפס כי סחטא ז"ל אורי"ח סווסח עלה ונה כל יקרא דח וכל אסלנווסה אסליס לנפססח וכלכא עלסה וסוה סצחח קמ"י כפס כי סחטא וס דין סוה דסחטא (ור"ל כי ססורה וסע"י ע"ז סליך צא לסכפס סקדוסה סחטא.) וס"כ ככסר אדס יסרלל יעצור עצירה וסססח קדס לה עצירה אסר סיסה גוררס לעצירה סלז ומי גרס להעצירה סקדוסה מוכרסי' אכו לוור עוד עצירה אסר קדס להקדוסה ומי גרס להעצירה סראסוקה וסוכרסיס אלו לוור כדצרינו סכ"ל סכסלון סל עגל אסר צלצ כל א"ס יסרלל ע"ד וצחטא יסחסי' אמי וספסר לזה כיון דוד סענע"ס חטאס נעורי ופסעי סיינו סראסוקה סיוסר קודוסה . וס סוזה יסרלל עד ס' אלהיך סיינו סכסלון סראשון אסר סיסה צעמיני אלהוס וסיינו חטא סעבל קחו עמכס דצרים ר"ל ססצא צססאלה מי גרס לסחטא סקודס יוסר וככ"ל וסויו אל ס' וס כוכה רז"ל גדולה ססוזה סמועס עד כה"כ ר"ל זחה סססוזה גדולה סוה אסר ונגעס לטוב על כסלון סראשון ככ"ל. ונה גליו דברי הרמב"ם ז"ל ספספתי צבאר ושה ע' קמ"צ ונהו ספספז וכו' ויעיד עליו סידוע סעלנוום סלא יסוצ לחטאו עוד כי צאס סקיר סכסלון סראשון צודלי לא יחטא וספסר ר"ל עד ס' אלהיך סיהי' סקרא סס אלהיך עליך צלי סוס סמון וסערוצום וססעלא וס"ו לסיסך ג"כ ע"כ. וסס סגימי יכפר לי סאל ססלסון) :

לצים חסר ונגעם לטוב על כסלון הראשון ככ"ל. ונה גליו דברי הרמב"ם ז"ל ספספתי צבאר ושה ע' קמ"צ ונהו ספספז וכו' ויעיד עליו סידוע סעלנוום סלא יסוצ לחטאו עוד כי צאס סקיר סכסלון סראשון צודלי לא יחטא וספסר ר"ל עד ס' אלהיך סיהי' סקרא סס אלהיך עליך צלי סוס סמון וסערוצום וססעלא וס"ו לסיסך ג"כ ע"כ. וסס סגימי יכפר לי סאל ססלסון) :

לצים חסר ונגעם לטוב על כסלון הראשון ככ"ל. ונה גליו דברי הרמב"ם ז"ל ספספתי צבאר ושה ע' קמ"צ ונהו ספספז וכו' ויעיד עליו סידוע סעלנוום סלא יסוצ לחטאו עוד כי צאס סקיר סכסלון סראשון צודלי לא יחטא וספסר ר"ל עד ס' אלהיך סיהי' סקרא סס אלהיך עליך צלי סוס סמון וסערוצום וססעלא וס"ו לסיסך ג"כ ע"כ. וסס סגימי יכפר לי סאל ססלסון) :

קפו (ה) פסקו צמסלי כי (ב) סס כ"צ ועי גמי נדרים כ"ג. ועי ל"ח סל"ח :

קפח (ה) ויסוצ להעשות לצ צמר :

קין (ה) מלח"כ נפס כחלז והיא סנונית ונפסות הלז (3) צוהרש פוחר טוב משלי י"ג ע"פ לדיק אוכל לסובע נפשו זה חזקי נלך יסורא אמרו עליו סהי מעלה נ"ס זכ"י סחי אגודות סל יק וכו':

הצב (ה) צקסדרין דף ל"ג דרשו אסרו חנוץ אסרי לדין סנחמץ אס הדין. וצטור סו"ט

ס"י יו"ד לריך דדיין לחיות מוחן דדין סלא יפקסו עד קיחמילכו ויסא ויסן צו ויס"י צוור לו כסנעס כי צוורו עו"ט ירד לענוקו כע"ס אסך כי יסחמץ לציני וכליומי אסחונן וכסצ סצ"ס ומסארזיל אסרו חנוץ אסרי לדין סנחמץ אינו אלף ד"ג ולמינרס דצעי סלסס ומס"ס מציא סרצ ספי כי יסחמץ לציני למינרס דאף דצ"ט צעינן חנוץ סדין וסעי"ג דלז צעי סלסס וע"פ סקדנא סזלס נצין דצרי סרסנו"ס (אסר לא פלנא קלנאסו אף סינא אסס צלי כוכס מייסדס) אסר סציא מנעסס סוו מנחויס צדין כי מנעס סדין כסנעס אף דצ"ט כן וכדצרי סטור. וע"ס לא כ"כ סיהי חנוץ כוקסס (אסר קיננו סיל סכסס פניס) כוכסו דצ"ט סלסס לא צעי. (3) סס דף וי מסי"ט

ארי"י א"ק ודרסס ומקרס וסאלס סיעצ וסוור וסוגד לך וסנעס ודרסס סיעצ וסוור ודרסו ססופטיס סיעצ ופירס"י ודרסס ומקרס מנענע יפס יפס וסאלס לא מנענע חקירס עד דכסי' סיעצ צהדיא סא סלסס וצעיר סכדסס כסי' וציניד סעוצד עכו"ס כסי' ודרסס סיעצ סא סבי דללו ודרסס צלל סיעצ ג"כ דרסס מעלי. וצעדיס זומיין כסי' ודרסו ססופטי' סיעצ. וססס עד סקר סעד מסידיך סכסצו לדיוס סיעצ סעדיס סססוכיס סונוי"יס אס סלססוכיס סרי סצע חקירו. ולזס כיון סססצו וסצנעס חקירוס נפקא לסו מודרסו סיעצ ודרסו סיעצ סחיין ר"ל סכל אסר סול ספל ול"כ סרי ארצו וצא סצנל סעגיס לווער כודרסס ומקרס סיעצ סול סלסס כמו כן ודרסו סיעצ סוי סבי ומנלל אסס נכון סדצו. (ומ"ס כדרסס מ"ס ול"ל כודרסס) כ"ל צכוכסו :

קצו (ה) ע"ד סרצ כוקסס נקס צריס : ע"ל

זהו ששינינו הוו מתונים בדין לא כיב שיהי המין נוקשה (ה) ושבעה חקירות נפקא להו מדרשו היטב ודרשו [היטב] (כדסס ומקרס סיעצ סנלל אסס נכון סדצו) תניינן (3) ודרשט וחקרת היטב :

הצנ להרוג אנשי עיר הנדחת ולשורפה שנא' הבה תבה ממ"ז כדי לייסר המסיתים והמדיתים מן העולם כלה שלא יחריבו העולם משום דהוי ע"ז של ישראל דכתותי מכתת שיעוריה וצריך שיהיו המדיחים מודחים ממחיצתו של יוצר כל ית' ויהיו נעקרים משרשם וממעס לפיכך

לציט סמקדס סעלין) עולותיך כי שם צוה וי"א את הברכה ורציו התפלות שם מימי קדם ואימת קדושת הבית תחול על החוטא ויתרכך לב האבן וישום לב בשר (ה) אם שם תעלה עולותיך :

קפש לפדות בעלי מומין להתירם [לאכילה] (צנל מוס סנפדס אוכל סססן סצסר צכל סעיר פק אססו מוקונו) שנאמר בכל אות נפשך תאכל ממ"ז לפי שאחר שחלה עליו הקדושה לא פקע מינה כלל וצריך לפדותו ואמר אות נפשך להורות כי הנפש בטבעה תאיה הדבר שחלה עליו הקדושה ואחר הפדיון הותר כעבי וכאיל שאינם קרבים ע"ג המזבח ובכל אות נפשך תאכל :

קין לשחוט מי שירצה לאכול בהמה היה ועוף שנא' וזבחת. ממ"ז יען הדם והבשר ממטמם ומחליש הנשמה ומגביר היצר להכי בשחיטה מן הציאר כי מן הציאר יצא דם הגוף והתאוה שהבשר נותן שמנונית בלב ותיטפש (ה) ומתגאה עד שפורש עצמו מעבודת יוצר כל ית' ולהכי מאכל סעודת סידיס [ירקות] [ימזקיסו] נלך יסודס סיס אוכל ליעור יק צכל יוס (3) ולס יסמיד לאכיל סלא צכלוס נמסל לצסוס סכל א' אוכל אס סציו) ורמוז המעס במכס מן סבהמס מן סקקר מן הצאן וזבחת :

הציא ליטפל בהבאת קדשים מחוצה לארץ לבית הבחירה שנאמר ונדריך תשא ובאת ממ"ז שלא תאמר אחרי שהם במקום רחוק וטרחם מרובה פטור מלהביאם אלא תשא ובאת אל המקום אע"פ שהם מח"ל קדושים הם כמו הטאת עולה ושלמים וחייב באחריותן אם נגנבו או נאבדו. נדריך תשא ובאת :

הצב לדרוש ולחקור העדים היטב שנאמר ודרשת וחקרת היטב ממ"ז פשוט לפי

שעל ידי הדרישה והחקירה יתברר אמיתות הענין ונמצא שאינו מחייב הזכאי ומזכה החייב

זהו ששינינו הוו מתונים בדין לא כיב שיהי המין נוקשה (ה) ושבעה חקירות נפקא להו מדרשו היטב ודרשו [היטב] (כדסס ומקרס סיעצ סנלל אסס נכון סדצו) תניינן (3) ודרשט וחקרת היטב :

הצנ להרוג אנשי עיר הנדחת ולשורפה שנא' הבה תבה ממ"ז כדי לייסר המסיתים והמדיתים מן העולם כלה שלא יחריבו העולם משום דהוי ע"ז של ישראל דכתותי מכתת שיעוריה וצריך שיהיו המדיחים מודחים ממחיצתו של יוצר כל ית' ויהיו נעקרים משרשם וממעס לפיכך

קצר (ה) ע"ל עסקה ק"ט :

קצנ רמז"ס פ"צ"ס"ז כל העוסק דין צעיר הנדחה

קצה (ה) מיוצא דר"י ז"צ דף ק' ע"צ וטס חלטיך ולא עוד אלא שנסלק חרון חף מישראל סנא' ח"תא הנותן מהצדק צו' צרכות והמפייסו למען יסוב ה' נחמון אמו ועציל עליהן צרכה ורחמים סנאמר וכחן לך רחמים

צ"ח צרכות ע"ט צחוק' וצומה"ט :

קצו (ה) כי עס תמלא סהכנים והלוים מורי סהרים וילמדו אוחך סהורה

העיר בשריפה והמודחים [בחרב] (לפי סעצרו) והרצך. ועל מה סכחצ לעיל על דס סצניה (ה) אסר כרה עומס צחורצ) שהוא כליון הרויץ הכה תכה את כל יושבי העיר :

קצד לבדוק סימני העוף שנאמר כל צפור מהורה תאכלו ממ"ז לפי שהעופות הממאים דורסים ואוכלים קודם שימות והאוכל מהם מולידים לו אותה התכונה הרעה בנפש ,

העצמה המוצא צחוק' העניה דף ט' מעסקה צאחר סה"י מוליא מעסקותיו כלאוי סה"י

מלבד שמממאים אותה ומחליאים אותה (ה) ואצבע יתירה וזפק וקרקבן נקלף בירוע שהוא עוף טהור ואין צריך לחקור אם דורס שודאי אינו דורס ולהכי נתוספו בו להספיק לו לכך כל צפור מהורה תאכלו :

והעצמה. (3) כוכתו לאותו מעסקה המוצא צחוק' העניה דף ט' מעסקה צאחר סה"י מוליא מעסקותיו כלאוי סה"י

קצה להפריש מעשר עני בשלישי ובששי מהשמטה תמורת מעשר שני שנאכל בירושלים שנאמר מקצה שלש שנים וכו' ממ"ז רצה י"י לזכותינו שנהי' שלוהיו לפרנס עניים כי הוא ית' המספיק לכל

לו סדה וסיהס עוסק חלף מרות ומוליא מומה מלה מרות למעקר ומן המותר ס"י ומספרכס הוא וצ"צ כל ימיו וכסמטה אמר לצכו סן דעסך על סדה זו כך וכך

די צרכם ולרוע מולם יבואו במכאוב בעצמם מוונם וקבלת חיותם מיד הצעירים מהם לפיכך המפיוסו [מתברך] (ועומה סאמר והנחמס צסעריך ואלכו וסצננו מעמנו סלס סססר וממונד דצד ס"ז אלא ססענייס אכלו וסצננו וסצרכה מונחס ועמוד צסעריך וצצמך) בששה ברכות (ה) אם בעין יפה מקצה שלש שנים תוציא :

לכי מוליא למעקר ומומה סייסי ומספרכס כל ימי , סכה סרלסונה זרעה סנן עסקה חלף מרות ומוליא מלה מרות למעקר סדה סכ"י זרעה ועסקה ג"כ חלף מרות וככסס צו עין סרע ופחה עסר סלס כסן מעסר מלה מרות רק ססעיס סליסיה זרעה כמו כן ופחה סדה מלה ופחה סרע עסקה מהמעסר רציעיה פחה סדה מלהיס וכן סכה סמיסיה וססיה עד סעומדס סקד' על מעסקותי'

קצו להפריש מעשר שני שנאמר עשר תעשר ממ"ז ארז"ל עשר בשביל שתתעשר עשר בשביל שלא תתחסר כדי שלא יבא לזלזל ולומר הואיל ואינו נותן לא לכהן ולא ללוי ולא לעני שאוכל אותו הוא בעצמו ובניו בירושלים א"כ קל הוא לא תאמר כן כיון שהמעם הוא למען תלמד לירא' א"כ ראוי להחמיר להיות למוד התורה ויראת י"י

סליסיה זרעה כמו כן ופחה סדה מלה ופחה סרע עסקה מהמעסר רציעיה פחה סדה מלהיס וכן סכה סמיסיה וססיה עד סעומדס סקד' על מעסקותי'

תלוי בה (ה) ותתעשר [ותתחסר] (אס לא מוליאס עסור סיולא סדה יקחו כל סכה ומסכס מעמנו מוליא המעסר כלאוי וחס לא סעסר כלומר ססר אסה על המעסר סלס יעסק סדה יומר על המעסר וסס' אסה סכסן (3)) נפקא לה מעשר תעשר :

כסרלו קרוצו לצכו לצכיס וכמעטו לצכיס וככסכו אללו וכו' אמר לסעצד סייח צעל סציה וסקצ"ס כסן ועכסיו אס נעסיה כסן וסקצ"ס צעל סציה ע"כ :

קצו להשיט כל הלואות בשנת השמטה שנאמר שמוט כל בעל משה ידו ממ"ז לפי שהמוכר במתן מעלה השכר ביותר בערמה ובתחבולת עושה להעלות בשווי לכן חייבתו תורה למשוך ידו שישמיט ויפסיד הכל יצמצם מחיצת ברזל להתרחק מן הגזל ולא ינהג אדנות להכריחו לפרוע כי הכל לארון הכל ית' ואין לו יד שמוט כל [בעל משה] (לסון עסקיה כמו ימסי ממיס רכיס סעצל מלוה ימסך עלמו עלסצנו ססר) ידו :

סליסיה זרעה כמו כן ופחה סדה מלה ופחה סרע עסקה מהמעסר רציעיה פחה סדה מלהיס וכן סכה סמיסיה וססיה עד סעומדס סקד' על מעסקותי'

קצה לנגוש לנכרי שנאמר לנכרי תגוש: ממ"ז לעשות גדר וסיוג שלא נמשך אחרי הגוים ומעשיהם ועצתם וזה כשלא נחמול ונרחם

סליסיה זרעה כמו כן ופחה סדה מלה ופחה סרע עסקה מהמעסר רציעיה פחה סדה מלהיס וכן סכה סמיסיה וססיה עד סעומדס סקד' על מעסקותי'

קצט

הרעצ"ם ז"ל ה' מתנות עניים פ"י ה"ח
חייצין אנו להזכיר צמח"ס דקדק יוסר וכל
מורה עשה שהלדקס קימן ללדיק זרע אצח"ס אצ"ו

רא

(ה) כפנרו רחמי"ם ר"ל כפתחו סערי רחמי"ם
וכן פנרו רחם פ"י ג"כ כפתח הרחמנות ועיין
ע"י י"ב וקב"ו קכ"ז קכ"ח :

רנ

(ח) ע"ל ע"י ל"ג צבאר זרי"ם. צסלי"ם הקדוס
לז"ה כ"י צחורה שלס פעמי"י

ונרחם עליהם לא יהי לנו קירוב דעת עמהם כי
כשאין לגוי לפרוע ואי אתה דוחקו אתה מחייהו
ובשאתה דוחקו אין לך הרחקה גדולה מזו לכך
לנכרי תגוש :

קצט

ליתן צדקה לעני ישראל שנאמר פתוח
תפתח את ירך . ממ"ז לפי שבמצות
הצדקה תלוים מצות הרבה שאם אין לו לאכול
ויגוב ויגזול עשה לו שלום עם בוראו שלא יקרא
תגר וקיום העולם תלוי בה שנאמר בצדקה
תכיני ורואה פני השכינה שנאמר אני בצדק
אחזה פניך ומועיל לעצמו אם יהי נצרך יפתחו
לו [כשפתח] (אס פתח ירך פעם אחד תפתח
פעמי"ם הרבה) תפתח את ירך :

ר

להעניק עבד עברי בצאתו חפשי שנאמר
העניק תעניק לו : ממ"ז לרחם על העניים
מלבד נתינת שכרו צריך להעניקו אהרי שה'
ית' שלח ברכתו בבית ובשדה בהיותו בבית
אדוניו שמא זכותו גרם עם מרחו לכך העניק
תעניק ותזכור שהיית עבד במצרים ועניקתך ביות
מצרים וביות הים גם אתה העניק תעניק לו :

רא

לקדש בכור בהמה מהורה שנאמר כל
הבכור הזכר תקדיש והבעלים אומרים

הרי זה קודש. ממ"ז לזכרון שהבה בכורי מצרים והרחמים היו אסורים
במאסר עד שלמד היוכל זכות ונפטרו (ה) הרחמים ממאסרם לכך תלאו
הכתוב בפטר רחם וחלבו נקטר ודמו נזרק והבשר אוכלם הבעלים
בירושלים להכי כל הבכור אשר יולד הזכר תקדיש :

רב

לשמוח ברגלים שנאמר ושמתח בהגיד :

רג

ולעלות לרגלים שנאמר בעלותך לראות: טעמי מצות ארו הוא שראוי לשמוח אם הוא ראוי
והגון לעלות לראות בבית המקדש לפני יוצר כל יתי ישראל אשר בך אתפאר ואין
להסתכל בפני דמות רשע (ה) לכן צריך להטיב מעלליו ולישר פעליו כדי שיעלו זכרוננו למובה
ולא יקמרגו עליו ז"ש יראה כל [זכור] (מלל קאמר כל זכך ואנר זכורך ר"ל כל תזכור ומופורס
למעלה קאמר אוח צרי"ם קדש כלא"י): את פני הארון פני ה' חלקם וג' [פעמים] (פ"י שלס כנגד
שלס אלהים יראה לו השם לעולה צ"י ית"ם כנגד אה פני הארון גזירת מלך ה"א י"י יראה אה פני
הארון אלהי ישראל כיון שנקרא אלהי ישראל חפץ לראותם מקובלים צמקוס אחד כנגד צהר י"י יראה אה
צמקוס אשר יצטר דהיינו הר המוריה :) נאמר בעקידה אלהים יראה לו ה' יראה בהר י"י יראה .
כנגד

רד (ה) סיני פקדה :

רד רמזים ה' סנהדרין פ"א אחד צ"ד הגדול ואחד סנהדרי קטנה או צ"ד של סנהס לר"ך

רה (ה) סאי עובדל דענוון צ"ס . וכן אורו סיסי אחד וסן סמוך מפי סמוך ועסס רציו סעך ססניח אססו ססס סססס . וס סרככ על יוסע צ"ד ססלסר וססוך אס ידיו עליו וילוסו וכל סקוס צססס ססלל גס

צססלסור סלכו צסססר מ"ס כנגד הרסשון אמר שלשס פעמים ירסה את פני ומ"י . (3) קאי על זס האדון כנגד השני אמר ג' פעמים ירסה את פני סססס וכ"י :

האדון ה' אלחי ישראל כנגד הג' אמר ירסה את פני י"י אלהיך בסקום אשר יבחר דהיינו הר ה' הרי שהתנאי שהתני אברהם אבינו עם יוצר כל בעקידה נתקיים אם כן ושמתת בעלותך לראות :

רד למנות שופטים שנאמר שופטים ושומרים תתן לך . ממ"ז לפי ששל שלשה דברים העולם עומד פירוש עומד קיים ודין אמת הוא הבעוע (ה) ובירושלמי פרק קמא דסנהדרין אתו תרי מדון קמי דרבי יוסי בן חלפתא אמרו ליה על מנת שתדיננו דין תורה אמר להו לית

אנא חכים לדין דין תורה ואמר ר"ש בן יוחאי בריך רחמנא דלינא חכים מדון ובימיו בטלו דיני ממונות ואסתשאל בדורינו לגם לבו בהורא יאמר שיודע לדון דין תורה ובנתינתו בסיני שופטים ושומרים :

רה לשמוע מכל בית דין שיוורו דין אמת שנאמר על פי התור' אשר יורוך . ממ"ז לפי שא"ר ה' חופף עליהם שם במקום הקדוש ויש רז"ל אפילו שיאמרו לך על ימין שהוא שמאל כההיא דירושלמי שמעון

בן שמח תלה פ' נשים (ה) [כשפניות] (סאין רזין צ' ציוס אחד ולססו סיסס (3) וססוככ כעל יססוך זמורה ולפ"ס כסקל) ביום אחד באשקלון :

ובגמי אותו שהמיה את אשתו תחת התאנה שהלקוהו ואותו שרכב על הסוס בשבת שסקלהו לא שהדין כך אלא שהשעה צריכה לכך הרי שהימין עשאוהו שמאל ואתה הייב לשמוע על פי החור' אשר יורוך :

רן למנות עלינו מלך מישראל שנאמר שום תשים עליך מלך מקרב אחיך . ממ"ז שאלמלא מוראה של מלכות כ"י ויעמוד למחסה ולמסתיר על עם י"י ויורו עצמו להעמיד הדת והמשפט ולהדרוך עם ה' בקיום התורה והמצות כי הקולר תלוי בצוארו של מלך . ומרבויא דעליך למדו

(ג) דברי קבלה אין צסס מחלוקת לעולם וכל דבר סססלל צו מחלוקת צידוע סאיכו קבלס מעסס רציו וכ"י (ס) סני סססיס או סני צסי דיכין ס"חלקו סלל צוון ססססרין או עד סלל ס"י סדצר צרור לסן צין צוון אחד וצין צום אחר זס אחד מעסר ואחד מענוא אחד אוקר ואחד מעס"י / אס איכך יודע לסכין סדין ססס צסל סורה סלך אחר הווססיר וצסל סופרים סלך אחר סמיקל ע"כ . ו"ל סססר גלל סרוע"ס ע"י סספיקא דלוד"ר קי"ל ק"י דלוי לחוונרל וסד"ר לקולל מ"סו צסל דספיקא דלוי"ססל א"י מן ססורה סרי או לא יס מחלוקת . דעס סרעצ"ס סוף ה' כלל"ס וע"ע דמן ססורה ספיקא סרי"ל רק מערצכן ססססירי כסדל"ר וסרס"ד סוף כלל"ס סססיס לדציו וצפ"ע מ"י ג"ע דין י"צ ססיג עליו וסרצ צכ"ע ססס ע"ז וסרצ מעס"י"ע

צסססס ס"צ ס"י א"י סססיס סססס"ד ס"ל כסר"ע ונס סססיג צפ"ע מ"י ע"ג סול ענין אחר ע"ס :

רן רמזים ה' מלכים פ"א ה"י כססעמידין סעלך מוססין אורו צסמן סעססס ססלסר ויקס סעוולל אס סך ססמן וילק על רססו ויסקסו וסלסר ססוססין סעלך ס"י זוכס לו ולצכו עד עולם סססלכות יוסס ססלסר

רד רמזים ה' סנהדרין פ"א אחד צ"ד הגדול ואחד סנהדרי קטנה או צ"ד של סנהס לר"ך

רה (ה) סאי עובדל דענוון צ"ס . וכן אורו סיסי אחד וסן סמוך מפי סמוך ועסס רציו סעך ססניח אססו ססס סססס . וס סרככ על יוסע צ"ד ססלסר וססוך אס ידיו עליו וילוסו וכל סקוס צססס ססלל גס

באר משה

המשיח יודע לכל לחזה דבר ה' משל ומה ענין רמזו
בזן. (3) אין בין העושה ל' ימות המשיח אלא שיעבוד
מלכותו בלעד יראה מפשוטן של דברי הנביאים שנתחלה
ימות המשיח ה' מלחמות גבו ומגור וסקודם מלחמות
גבו ומגור יעמוד כפיא לישראל וישראל וישראל וישראל
הכה חכמי פולח לכס אח אל' וגומר ואינו זה לא
לעומת העמוד ולא לעומת העומת ולא לפקול חכמים
שהם בחוקת כשרות ולא להכשיר מי שהחזקו פסולין
אלא לשום שלום בעולם שכאמר והשיב לב אבות על
בנים ויש מן החכמים שאומרים שקודם ב' ימות המשיח
יצא אל' וכל אלו הדברים וכיו"צ לא ידע אדם איך
יהי עד שיהי. שהדברים קמוצים הן אלל הנביאים
גם החכמים אין להם קבלה בדברים אלו אלא לפי
הכרע הפקוקים ולפיכך יש להם מחלוקת בדברים אלו
וע"כ אין קדור הוי"ת דברים אלו ולא דקדוקיהן
עיקר דבר ולעולם לא יתעסק אדם בדברי ההגרות
ולא יאריך במדרשות האומרים בענינים אלו וכיו"צ
ולא ישיגם עיקר שאין מציאין לא יראה ולא לדי
אשמה וכן לא יחשוב תקלין אמרו חכמים הפח רוחם
של מחשבי הקלים אלא יבנה ויאמין בכלל הדבר כמו
שבארנו. (ד) לא נחאו החכמים והנביאים ימות המשיח
לא כדי שיתלעו על כל העולם ולא כדי שירדו בעו"ם
ולא כדי שיכשאו אותם העמים ולא כדי לאכול ולשפוח
ולשפוח אלא כדי שיהיו פטויין בחירה וחכמה ולא
יהי כובס ומגבל כדי ש'זכו לחיי העוה"צ כמו שבארתי
בה' תקופה ובאותו הזמן לא יהי קם לא רעב ולא
מלחמה ולא קפאה וחמרות ששפופה ה' מושפעת
הרבה וכל המערכים ולייין כעפר ולא יהי עסק כל
העולם אלא לרעה אח ה' בלעד ולפיכך יהיו ישראל
חכמים גדולים וידעו דברים הסתומים ויסיגו דעה
צוראם כפי כח האדם שכאמר כי מלאה הארץ דעה
אח ה' כמים לים מכסים כשלוו ה' מלכים. ע"כ
ומש"כ שהחורה חקי' ומשפטיה לעולם ולעולמי עולמים
כחז ב' צו"ת הים שאל מהבאון היד"א זללה"ם צקוף
פ"צ מה' מגילה כחז הרמב"ם כל ספרי הנביאים וכל
הכתובים עתידים ליבטל לימות המשיח חוץ ממגילת
אסתר והר"ם קיימת כחמשה חומשי תורה וכתלכות של
תורה שבע"פ שאין צמילין לעולם עכ"ל. ובהשגות
הראש"ד אשר לזרעם לא יבטל דבר מכל הספרים
שאין ספר שאין בו למוד אצל כך אמרו אפילו יבטלו
שאר ספרים מלקרות בהם מגילה לא תחצטל מלקרות

שכאמר לענין יאריך ימים על ממלכתו הוא וכניו בקדש
ישראל הנה בן הקטן משמרין לו המלוכה עד שיגדיל
כמו משפחה יתודע ליואם וכל הקודם בנחלה קודם
לירושה המלוכה והבן הגדול קודם לקטן ממנו ולא
המלוכה בלעד אלא כל הסדרות וכל המכויין שבישראל
ירושם לבנו ולבן בנו עד עולם (פי"א ה"ג) שאלך
המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלוכה ב"ד ליושנה לעמל'
הראשונה וזכה המקדש ומקצן נחמי ישראל וחזרין
כל המשפטים צמיו כשהיו מקודם עקריבין קרצות
ומוטין שתייין ויובלות ככל מלוכה האמורה בחור' וכל
מי שאינו מאמין בו. או מי שאינו נחכה לביאחו לא
באמר כביאים לעד הוא כופר אלא בחורה ובמשה רבינו
שהרי החורה העידה עליו שכאמר ופצ ה' אלהיך את
פיוך ורחמך ופצ וקצנך וגומר אם יהי כרחך בקלה
הממים וגומר והביאך ה' (ג) ואל יעלה על דעתך
שהמלך המשיח לריך לעשות אורות ומופחים ומחדש
דברים בעולם או מה' מהים וכיואל באלו אין הדבר
כך שהרי ר' עקיבא חכם גדול מהחכמי המשנה ה'י
והוא ה'י כושא כליו של בן כויבא והוא ה'י אומר
עליו שהוא מלך המשיח ודיעה הוא וכל חכמי דורו
שהוא ממלך המשיח עד שנתרג בעוכות כיון שנתרג
כודע להם שאינו ולא שאלו ממנו אור ומופת ועיקר
הדברים ככה הם שהחורה הוא חקי' ומשפטי' לעולם
ולעולמי עולמים ואין מוסיסין עליהן ולא גורעין מהן
(ד) ואם יעמוד מלך מניח דוד הוגה בחורה ועוסק
במלוכה כדוד אצוי כפי תורה שבכתב ובע"פ ויבוק
כל ישראל לילך בה ולחוק דקה וילחם מלחמה ה'
הר"ם בחוקת שהוא משיח אם עשה והלליה וזכה
מקדש בעוקומו וקצן נחמי ישראל ה"ז משיח צודאי
ויהקן העולם כולו לעבוד את ה' כפי' כי אז אהפוך אל
עמים שפה צרורה לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם
אחד. (פי"ג ה"ח) אל יעלה על הלז שב' ימות המשיח
יעל דבר מנחגו של עולם או יהי קום חידוש
במשפחה בראשית אלא עולם כמנהגו כהג' חס שכאמר
ב' עמים וגר זאז עם כבש וכמר עם גדי ירצן משל
וחדה ענין הדבר שיהיו ישראל יסבין לבנה עם רשעי
עכרים השפולין כזאז וכמר שכאמר זאז ערבות יקדדס
וכמר שוקד על עריהם ויחזרו כולם לדת האמת ולא
יבזלו ולא ישיחיו אלא יאכלו דבר שעותר בנחם עם
ישראל שכאמר וארי' כבקר יאכל חבן וכן כל כיואל
באלו הדברים בענין המשיח הם משלים ובימות ממלך

רז (ה) פ"י כפל (ז) רקנטי יתרו חורה סצנע"פ דין חורה סצכטצ סקד ורחמיס עוד סס חורה סצנע"פ מלכות :

זכור ע"כ. וחינה על סרלצ"ד סדצרי סרנצ"ס ופורסיס זירוסלמי וכו' וספסר דסרלצ"ד סין סוכסו סאן סלל ספרס סדצנר ולל סעלס ועיכ"ס סכעסו סדצרי סרנצ"ס סלענו סלוד וסס זירוסלמי סלל סזל ספרס דצרי ע"כ ועי"ס גס עס

רמ (ה) זכרות ס"ח סחל סניעל דכמולל ילס"ר דועה לחנה דכח"ז לפסח סנלח רוצן סמלח לי סמ"ה. ועיין לקון לי"ה ל"ד :

למדו סתהא אימתו עליך. ומרבו"א דשום תשים למדו כל שימות סאתה משים אפילו לתקן [אמת] (פ"י אפ"י ר"ס גויגססח) המים לורעים יהי מקרב אחיך :

רי (ה) יסרלל סעסלו ססח וסל"כ סח פזורי יסרלל:

רן לכתוב המלך ס"ת יותר על שיש לו שנא' וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר מ"ז לפי שהחיוב עליו כפלים משאר העם ז"ש משנה (ה) לפיכך יהי נזהר בעבודת מלכו של עולם ות' יותר משאר העם כי עיני ישראל עליו וממנו יראו וכן יעשו ויבין וישכיל שממקום שבאה לו [המלוכה] (סעלכות י"ס סולך סחורס סצנל סח (ז) סני"ס לחורס סצכטצ) היא היא הרצועה שתיסרנו משנה התורה הזאת :

ריא (ה) ז"ל סצחיי פ' סופטיס דע וסצן כי סכח"ס וסרתי סוקדס עזודחס לועס דוגמח סעזודס סל ועלס. וכסס סיס לועלס וססודות סל מלכ"י ססרס עוזדיס ועקלסין לסקצ"ס סן סלקו סלזוח סח סכח"י לועסודי לעזוד עזודחס וסקנו כ"ד וססודות ככ"ד ג' כחוס סל ועלס סכל סחח ועסן כ"ד כזכר זק" סצסיר כי סן לועלס סקצ"ס זורלל כל יוס כח סל מלכ"יס ולועריי סירה וסולכ"יס לסס וסיו וזכרכ"יס כל וססורה וססורה סיוללח מי ססכן סמו זצ"יס סזס. סול יסכין זיכ"כ סלסס וריעוס כי סן כחוס סל ועלס סין זיכ"יס סללח וסללח סלל סללח סלסס וריעוס וססס סעכין זכוק סעסודות עלס יעולס סי"י ען סלזוח סצניי דוד וסלעס כעסח סכוכס ידועס וסכעס סעללח (ז) זצ"יחל יונלל כ"ג זל סציו סל סכוק וסער עדיין זני וססרר ועיין לעיל ע"ק"ג (ג) זלוקלוקס וסרנס דסן ססקי"ו סצסחל וככ"ל.

רס לתת לכהן הזרוע והלחיים והקיבה שנאמר ונתן לכהן זכו ומ"ז כנגד שלשה פעולות טובות שעשה פנחס זרוע כנגד ויקח רומח בידו הקיבה כנגד האשה אל קבתה. והלחיים כנגד ויעמוד פנחס ויתפלל וכולם זכו במתנות אפילו הנשים אם בעלה ישראל אוכל המתנות אנב אשתו קרינן ביה ונתן לכהן הזרוע :

רס להפריש תרומה גדולה שנאמר ראשית דגנך תתן לו מ"ז מההורות שעשיית מצותיו ית' פומר. לא הנתינה שהרי [חמה] (לח"ל ען סלכל אדס סרלסון סעס סי"י ונרס סקללס ועל סלז כעין גכ"ר סעס דסי"ו יל' סרע ססס"ולו (ה) סול"וסו ודי לך) אחת פומר כל הכרי עין רעה א' משישים שכל האיסורים במלים בששים בינונים א' מני דכתיב במדין א' אחוז מהמשים עין יפה א' מארבעים כנגד מ' יום שנתנה התורה ומ' יום יצירת הולד כדי ליוון ממנו אם אין קמה אין תורה ומ' סאה למחר מימאת קרי גם אתה א' מ' ראשית דגנך תתן לו :

רז ליתן ראשית הגז לכהן בכל פעם שיגזו מכללות הצאן שנאמר ראשית גז צאנך תתן לו. מ"ז מה שכתב הרמב"ם ז"ל וראשית [הגז] (סגסס רלסוקס סיגוז יסן סחד וסס"ס לכסן) בכל שנה יותן לכהנים משרתי עליון יען כי הוא משרת ליוצר כל ית' ע"כ. ונראה לי רמז גדול כמו ששעיר השעירים לשעירים. ושעירים ירקדו שם בן ראשית הגז לכהנים כי בס בחר ה' לעמוד לשרת ולכפר על שח פזורה (ה) ותפלתו נשמעת להועיל ולהצליח כשראשית גז צאנך תתן לו :

רי לעבוד הכהנים משמורות [משמורות] (סכן זוקדס סעליון עוזדיס סעללכ"יס וססודות וססודות (ה)) שנאמר חלק כחלק יאכלו מ"ז

כסוגיות

כסוגיות

כסוגיות

רִיב רַעֲזִים ה' יְקוּמֶה פִּיז הִיא וַיִּקְרֵי הַדָּם לִידַע קִשְׁלָה וַנִּכְנַח אֶת צִנִּיָּה וְאִין סִבְוֹסָה חֵלֶס אֵלֶּה עַל חֵסֶס גְּדוּל צַחֲמֵה בְּזוּר צַמְדוּתוֹ וְלֹא יִפִּי יִלְרוּ וַחֲבַנְזֵר צִבְרֵר צַעֲלֹס אֵלֶּה הוּא וַחֲבַנְזֵר צִדְעֵהוּ עַל יִלְרוּ חֲמִיד וְהוּא צַעֲלֵ

רִיב רַעֲזִים ה' יְקוּמֶה פִּיז הִיא וַיִּקְרֵי הַדָּם לִידַע קִשְׁלָה וַנִּכְנַח אֶת צִנִּיָּה וְאִין סִבְוֹסָה חֵלֶס אֵלֶּה עַל חֵסֶס גְּדוּל צַחֲמֵה בְּזוּר צַמְדוּתוֹ וְלֹא יִפִּי יִלְרוּ וַחֲבַנְזֵר צִבְרֵר צַעֲלֹס אֵלֶּה הוּא וַחֲבַנְזֵר צִדְעֵהוּ עַל יִלְרוּ חֲמִיד וְהוּא צַעֲלֵ

דעה רחבה נכונה עד נאד. אדם שהוא מנוול צכל סמדות האלו סלס בגופו כסיכנס לפדק וימשך צלוחן סנכיסים הגדולים וחס"י לו דעה נכוח להצין ולהסיג והוא מתקדש והולך ופורס מדרכי כלל העס סהולכים צמחסי הזמן והולך וצורז עלמו ועלמד כפשו סלס חס"י לו נחשבה צלחה מדרכ ס צוליס ולא נחשלי הזען והחצולותיו אלא דעמו פנוי חמיד לנעלה קסורה מחס סכסל להצין צלוחן הלוכות הקדושות ספסורות ונחסכל צמחמו סל סקצ"ה כולם מורה סלסוכה עד

בדי שלא יתקוממו וכבר ידעו איך היו דוחפין אחד לאחד בעבודת המקדש עד שהיב א מהם והיו מצמערים על מומתת הסבין עד שידעו שעדיין ה' מפרפר (ג) ואמר חלק שיהלוקן שוה בשוה בעור ובבשר ובכל המתנות מול אתה שבתך ואני אמול שבתיו והיינו לבד [ממכריו] (כמו סח"ה ג) על האבות חלק כחלק יאכלו : **רִיב** לשמוע מכל נביא שיגיד האמת שנא' נביא אקים לכם וכו' אליו תשמעון . מט"ז לפי שהנביא אמתי תמיד מגמתו לחזק התורה והמצוה כי השגת הנביא בנבואתו ידועה שתבא ממעין האמת ואחר שנתכרר כשרון מעשיו ופעולתו כי משחו ה' לנביא הממרא את פיו חייב מיתה דכתיב אנכי אדרוש מעמו ואשריו ואשרי הדור שזכה לכך ולא ראיתי בדורינו בני עלי' אפילו אחד שאליו תשמעון :

רִיב להפריש ערי מקלט שנאמר תבין לך הדרך מט"ז לנוס שמה הרוצח מכה נפש בשגנה בהיות החטא הנעשה שלא בכונת הלב בלתי ראוי לעונש אין לו [משפט] (נעציר סלס סקצ לסמית פטור מניסת ונעציר סלס צניו סכוסו יגלה) מות אחרי שלא ה'י לבו בהסכמת הוציחה דבעינן הלב בהסכמתו והגוף בתנועתו וכתוב מקלט מקלט בפרשת דרכים ובמשנה תורה דרשינן סמוכים (ה) את בצר במדבר וסמוך ליה זאת התורה ללמדך שהתורה מקלט ממלאך המות לנוס שמה רוצח כו' :

רִיב לעשות לעדים זוממים כאשר זממו שנאמר ועשיתם לו כאשר זמם מט"ז לייסר האיש אשר מלאו לבי להמית הזכאי ולחייב את הפטור לו כמדת' ואם הרגו אינן נהרגין דכתיב כאשר זמם ולא כאשר עשה (ה) דומיא דמעביר כל זרעו למולך [דפטור] (לפי סהגדיל לעסות אשמה אין לו כפרה צניכה להכי אינו נחשב כך פ"י סקול"י) דכתיב מזרעו ולא כל זרעו ומ"ש כאשר זמם ולא כאשר [זממו] (דעו חסס כתיב וסס סכיס) (ג) לאשמועינן שאפי' הזוממים מאה ביחיד דמי ואין דבריו של אחד במקום שנים שהשנים מעידים על גוף הזוממין עמנו הייתם והאחרים אינם נאמנים להעיד על עצמן (ג) לכך ועשיתם לו כאשר זמם :

רִיב רַעֲזִים ה' יְקוּמֶה פִּיז הִיא וַיִּקְרֵי הַדָּם לִידַע קִשְׁלָה וַנִּכְנַח אֶת צִנִּיָּה וְאִין סִבְוֹסָה חֵלֶס אֵלֶּה עַל חֵסֶס גְּדוּל צַחֲמֵה בְּזוּר צַמְדוּתוֹ וְלֹא יִפִּי יִלְרוּ וַחֲבַנְזֵר צִבְרֵר צַעֲלֹס אֵלֶּה הוּא וַחֲבַנְזֵר צִדְעֵהוּ עַל יִלְרוּ חֲמִיד וְהוּא צַעֲלֵ

כאשר זמם לעשות ועדיין לא עשה ודבר זה נקבלת [ופ"י סכ"ג דלענין צניו נכוח דף ה' סכ"ג צניו אומר לא סרנו כהרגן סרנו אין כהרגין אחר צניו צני לא ק"ו הו"ל סכסל נסוס כלסר זמם נחייצין נסוס כלסר עשה לא כ"ס אחר לו למדתו צניו סאין עוכסין ען הדין . וסס כוכס דצני סרנצ"ס סלסר ען הדין סיינו סקצ

רמז

(ה) עיין לעיל עי' קל"ג (3) ונל"כ קולע אל הסערה ולא יחטוף :

רי"ן

(ה) קדושתו כ"ח צפירתו מוכנה סמוכות חולעים כל"ל :

ריח

(3) אחר כל

הנעשים סכנתו צחורה והצחקה אל הוך צ'תך (ג) לפי סעודה אנה כהעברה מונה מציחה סרלסונה קודם גירות ח"כ הית' צח גוי' ולאנון נולד אחר הספואין ואינה קרוי' לחותו ויס' מי סלונרים סעודה הית' מעוצרה מנולך גקור עם הער ולזלח סומרה

רמז

לאבד שבעה עממים ולהחרימם שנאמר כי החרם תחרימם ממ"ז פשוט פן יחמיאו אותך לי כי הם אשר החלו למרוד ולעבוד עבודה זרה בכל תועבות אשר שנא ה' ולפי שכל אומה ולשון יש לה שר למעלה כאשר תחרימם למטה ויחרמו למעלה (ה) שריו כי עבודתם מגדילים ומסופים להם כח וכאשר הותר הקשר אפס כהם וטר אונם ופי' פן יחמיאו (3) ימנעו השפע מלירד לכך החרם תחרימם .

רמז

ללחום מלחמת הרשות כמצוה שנאמר והי' אם לא [תשלים] (עיר קענה נקרא הגוף כסחללה לחפסה חס לא תסלים עוון ולכה עלי' צקינופי תעניזו אזי תהי' כזוסה לפניך) עמד וכו' ממ"ז לפי שגדול השלום שאפילו בשעת מלחמה צריכים שלום ואע"פ שעובדי עבודה זרה אינם ראויים לרחמים מ"מ עם קדוש ראוי להתקרב אל החסד שלא יאמרו ישראל שוים לאימות במדת האבוריות שביון שקבלו עליהם [מס] (יסנע מלות צני נח אפילו סס עקצעה עמונים חמה חייב לסלים ענוסה) ועבודות ושבעה מצות אין הורגין אותם כי השלום שמו של יוצר כל ית' וכתוב והלכת בדרכיו ואתה חייב להורגם אם לא תשלים עמך :

רי"ן

לערוף את העגלה בנחל [איתן] (כמו שלא התיחמו לעסות פירות כך תערוף העגלה צנוקס סלינו עושה פירות מוסס ענומה נפש) שנא' וערפו שם את העגלה בנחל. ממ"ז לפי שמתוך פרסום זה יתגלה הרוצח כי כפרה סוררה סרר וההורג הכהו עורף ולא פנים בסתר ולא בפרסום וכאשר הי' הדור זכאי היו יוצאים מן הפרה [תולאים (ה)] (נדרס רצוהימו ז"ל הית') והולכים לבית הרוצח אצלו ואע"פ שלא היו דנין אותו אלא ע"פ עדים מ"מ הי' מתבייש [שידעו] (ופיינו חס יסמר איס צנוקסריס ואני לא חרלנו קרי צ"י ואני לא חרלנו צפתח) ישראל שהוא הרוצח כשערפו שם את העגלה בנחל :

ריח

לעשות ליפת תיאר בנוכר בפרשה שנאמר והבאתה אל תוך ביתך. ממ"ז דברה תורה כנגד [יצר] (מונוז יאכל כצלות סמוכות ולח

זו ענקות או מיחה זכלחו צעינין כאשר זנס ולא כאשר עסה ואף כי אפטר לחלק צין מנוון למיחה דנוון אפטר צחורה וכיון סכן כך לי עסה כמו זנס וכן כחצו סמוסי צרים צ"ק (דף ה' ד"ה עדים זוממין) אסח דמני ר"ח עדים זוממין צכ"ד אצוח כזיקים וז"ל פי' ריצי"א דלפילו סילס ע"פ עדים זוממנים חייבים דלח סייך צנוון כאשר זנס ולא כאשר עסה דלפטר צחורה ור"י מפרס דלח לריך לחאי ענומח דגצי מנוון מחייצין לחו מקי"ו דגצי מנוון עוכסין מן סדין וסח דלמרינין צנוכות סרבו אין כהרגין סיינו מוסס דסחס אין עוכסין מן סדין עכ"ל סמוסי וכנלחה סלזה כיון סרלצ"ד סכתצ סצונס סוח זס. ולפטר לחח ענוס לדצרי רצונו דלח למרינין כאשר זנס ולא כאשר עסה חלח סיכח דסרבו על פיסס מוסס דגדול עוכסס מנסוח אין רלוי לחח לסס מיחה צ"ד סמכפר עליסס חלח רלוי לסכיסס סיהיו כדוכיס

אחר מיחה צענוקסיס כולאים. דוגמח לדצד כוסן כל זרעו למולך ססוח פטור מה סחיך לומר כן צחלקו ע"פ עדותס. ועי"ל ענוס אחר סנאחר סללסיס ככז צעדה חל חלו לח סיי' חייצ זה מיחה לח סיי' מיחה סקצ"ה לסכסיס סחלצד נפס לחח מסיסרלל וסאחר סססיס סקצ"ה לצ"ד ססיסימו לסרבו לח זה וכסרבו חייצ מיחה סיי' חלכך אין לעדים מוספנו וחס מה סחיך לומר כן צנולקות עכ"ל סכ"ע. ועיין לחלו צאר רחובת צמסדו"ס :

רמז

רמז'ס ה' חלכיס פ"ה סיי' אין סנולך נלחס חלח מלחמת עליה וליזו סיי' מלחמת מלוח זו מלחמת

ז' עמונים ועלמנות עונלק ועזרת ישראל עיד לר שבח עליהם ואח"כ נלחם צמלחנות רשות והוא המלחמה סכלחם עם שאר העמונים כדי להרחיב גבול ישראל ולהרבות צנודולתו וקמנו (פ"ז הע"ו) מי האיש הירל ויך הלצב כעמנו שאלין זלצו כח לעמוד זקסרי המלחמה ומאחר סיכנס זקסרי המלחמה יטען על מוקח ישראל ומוסיע צעה לרה וידע שעל יחוד הסס הוא עוסק מלחמה ויסס כפשו זכפו ולא יירא ולא יפחד ולא יחשוב לא זכאסו ולא זכניו לאל ימחה זכרוס זלצו ויפנה זוכל דבר למלחמה. וכל המסחיל לחסוד ולהרבה צמלחמה ומצחיל עלמו עוצר זלל העסק סכאמר אל יך זלצכס אל הרלו ואל חספזו ואל הערלו מפניהם ולא עוד לאל סכל דמי ישראל חלויין זלוארו ואס לא נלח ולא עסק מלחמה זכל לכו זככל כפשו ה"ז כמי סספך דמי סכל סכאמר ולא ימס לזז אחיו כלצו. והרי מופירס זקצלה חרור עוסק מלחמה ה' רמי וחורר מוכע חרצו מוס וכל סכלחם זכל לכו זלל עסק דלל פחד והסי כוכחו לקדס ססס זלצד מוצעו לו סלא יעלל חק ולא הגיעהו רעה ויצנה לו זיה כוכן זישראל ויזנה לו ולצניו עד עולם ויזנה לחיי העוה"ז סכאמר כי

הותרה לאענון. ורחמי להציא דבר יקר מחסי כתר עם עוז וז"ל איך קמוע חרס לעלם סילח"ר לעקות עזירה ה"י לו ללמוד מילח"ר עלמו סחור עוסק רלון קונו תמיד לפחות חקסיס לעבור עזירה זמ פ"י כי חלל למלחמה על חויצך

זמ ילח"ר ונחמי ה' חלטיך זידך וזניה סצניו סיינו חסה סחחז זלמוכחו סל סילח"ר ר"ל כי כל מנעמו הוא לפחות חוהך לעטן יעסה זזה רלון קונו מוצע לך לעקות רלון קיך ולא לעצר על רליו סל מוקיס סלא לסמוע לקול דברו סל סילח"ר :

ר"ט (ח) עיין ע' זיין זצאר עניס סס חולל אופן סריצוע וגס כי סס סחוי עולה קיס כוכין ען וען זלח"ס ז"ס זה. וז"ס עד סי"י חוקז ומפרס זלוחיחיו ססס סחוי לכוונה סכיל ועיין לסלן ל"ח קל"ד :

כ (ח) פסחיס כ"ד מוסיקן זכרלו ערצ סצס זין ססמזות זמירס ילמדכו אסר זרה חלסיס ר' זכייס חומר חלו ססדי סצרה כפסותיסס עד סלא זרה גופס קדס עליסס חס ססצת וסניחוס וסכארו רוח זלל גיך וזכ"ק (ח"ג קמ"ז) וזסעסח דכד צני למיעל סצחח סוי זרי רוחין וסדין דעלנין ועד דלל קייס לין עד דלחית להשיב

וערוכיסח זסיקוכי ויסיצת קמיח חכס לחינון זריין ולא חסחלימו כרחה מכוונחס סלין זחס גוך כלל רק סס כחות נאללות מני"ה ועליסס נאמר עוסק סלוס זבורל רע וזקראיס קדיס כי סס מוסדיס העערכות העליונות

ולא יאכל זכילות מנותח (ה) הרע ודוקא ביאה ראשונה הותרה בגיורת במלחמה ולא יותר ושאר כל הביאות אחר כל המעשים (ז) ואם תתעבר מביאה ראשונה הולד גוי ואינו בנו ומטעם זה הותרה תמר לאמנון כי הוא נולד אחר הנשואין והיא נולדה במלחמה (א) וי"א שממלך גשור היתי מעוברת מעכה מתמר כשלקחה דוד המלך ע"ה במלחמה אחר והבאתה אל תוך ביתך : **ר"ט** להיות המגרה ועובר ע"ז חייב תלויה . שנאמר ותלית אותו על ע"ן . ממ"ז משום דהלכה כחכמים דדוקא עובר ע"ז ומגרה תולין אחר הסקילה כדי לפרסמו הוא עבד ע"ן ואבן לפיכך ע"ן ואבן ידינהו הוא מאם בע"ן החיים [הע"ן] (סחוי"ס זריצוע עולם ען זלח"ס ז"ס ז"ס (ח) זז סמי ז"ס עד סיח"ס חוקי ומופרס) מיתה יפרע ממנו היא מאם בתורה שנתנה בלוחות אבן האבן יפרע ממנו כלל העולה החוטא במה שחטא הן הם התובעים עלבונם ממנו על עסקי הע"ן ותלית אותו על ע"ן :

כ לקבור מתים שנאמר כי קבור תקברנו ביום ההוא ממ"ז כדי שלא יתבזה אחרי שתבנית אבריו דומיא לעניינים עליונים ובלילה נכנסים בו כחות המומאה המתאווים להתלבש בצלם קדוש כדי להשלים יצירתם שנבראו חסרי גוף שקדש היום עליהם (ח) ולהכי צריכים שימור וכל זמן שלא נקבר אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה [והקבורה] (דומ"ח דמי סמחה חסמו לא יסח חסותו עד סיקצכנה (ז)) מעכבת ומאחרת גזירותיו של יוצר כל ית' לא ימצא מנוח אשר ייטב כי אם אחר הקבורה לכך קבור תקברנו ביום ההוא :

לחשוב וערוכיסח זסיקוכי ויסיצת קמיח חכס לחינון זריין ולא חסחלימו כרחה מכוונחס סלין זחס גוך כלל רק סס כחות נאללות מני"ה ועליסס נאמר עוסק סלוס זבורל רע וזקראיס קדיס כי סס מוסדיס העערכות העליונות

עסק יעשה ה' לאדוני זיה כאלון כי מלחמות ה' אדוני נלחם ורעה לא חולל זך וגומר וסי"י כפס אדוני לרועה זלרור החיים חס ה' חלקיך ע"כ :

רכא

להשיב אבדה שנאמר השב תשיבם לאחריך. טמ"ז ישוב העולם שאם יאבד שום דבר בהמה או כלים יהי הכל נשמר כאלו הם תחת יד הבעלים ואם יקיים מצות השבת אבדה ישיב ו"י [אבדתינו] (כמו סני סתפסע חור הסכסעה לכל הגופות והאחרון סתי"י מוזכר יוסר. סס יתי"י מוסק סני סתי"י סתפסע (ה)) והתעוררות רמז גדול לתחיית המתים (3) שיוצר כל יתי' יחזור אבדה לבעליו כתבת בתורה לכל אבדת אחיך ומצאת לא תוכל להתעלם וכתוב למען אחי ורעי השב תשיבם לאחריך :

רכב

להקים משא לאדם או לבהמה שנאמר הקם [תקים] [קיים] יס לך עמי סיקים לך סוכה דוד סוספלת] עמו :

רכג

ולחוריד המשא שנאמר עזוב עמו מעמי מצות אלו לכוף יצרו אע"פ שהוא שונאו חומל עליו ומצמצער בצערו משתדל להצילו ואמר עמו כלומר לעצמך אתה מציל [שתעזור] [עוזב מה סכלכך סעוזב (ה) לסון עור כמו ויעזבו חס ירוסלים] גם אתה מדה כנגד מדה ואפילו אוהב לפרוק ושונא למעון מצוה בשונא כיון שהשולם תלוי בה דכתיב וכל נתיבותי שלום אם הקם תקום עמו ועזוב תעזוב עמו:

רכד

לשלח את האם המוצא קן צפור בדרך וליקה הבנים שנאמר ואת הבנים תקח לך. טמ"ז למען ייטב לך כשהאדם נוטל הבנים האם הולכת נדודה וציעקת [הממונה] [כך חני נפ"ה] על העופות מתעורר אצל הקב"ה ומרחם על בניו שהם נדודים בגלות כו' (ה) במדרש רבה פ' נשא א"ר ברכיה יש מויק שפורה באויר ושמי כחץ ושלוח הקן מצילו ממנו דכתיב כי הוא

הוא חסדו ור"ל לא רחם עליו וס"ל אכן תצון לכתוב לסם סתפסע וזה חוכן סדצרים אצלר לכס מוסר סנמסך לכס ספק זה חין ססוססס נעסך עכני אצרהס יסחך ויעקק רק מוסכסי קדוס ועעורה וכו' כי יס ססעוס סנמסך וסעמיס וסרץ וז' כוכבי לכס וכיולל וכו' ע"ס :

רכה

העוזב פ"י עוזב סעעוזב ר"ל עעוזב וסור סססלס מלכך ועי"ז סעעזר ככל עכניך. (ה) סצחי כחצ צפ' סלל וז"ל ויס עור דעס אסרס סיס צקיס מלס זז ססעעורס רסעיס על כל סעולס כי מוסך ססוס מוסלס חס סלס היס מלסעסרס דוסלגס על סורצן קיס וריסוק צכיס ורולס ללכד עלסעס מוסך לערס סגדול חזי ססר סעעעוכס על סעופיס מוסקס רסעיס מוסקצ"ס וזו סקצ"ס סכסחי צו רסעעזי על כל ועעסיו מוסקך ספע רסעיס על כל סעלסעעיס וסלריכיס רסעיס ונרסס עליסס כמללס חוסר ססעעמייס מלס זז ועסלס חוס קצס לעורר רסעיס על כל סעולס ועעוז לו עעסס. וז"ס לעען יע"ב לך וסלרסכ

העליונות כענין סלמרו כספס ססס עכסיסין סמליל סל מעלס וכו' ולסעעמיס לוצסיס גוק סיססעסר לז סרולס חוסס כענין סלמרו רז"ל חיסו חרעווי חרעו ועיכ מוקעס צסרסס וגס צציס סכסל וסזן זס . (באור הלבוש מוקס ססרסס ססוס מוקס סליו סלס וציס סכסל מוקס עעעלס חוסעלס כי כל דצר לדעעיסו יחלס) וסססוקקוס סוס לדצק חלל ס"ח כדלסל צצרכוס כי סס חלציס לסדצק צס"ח כלסס סעססוקקס לצעלס וכסרס ציס ססלסין סלמלס לעיס כי יס צסס סרלוק חע"ד כסיקון ססרסכס סעליוסס וסזן זס (באור הלבוש פ"י כי יס צסכמיס סרלוק חעור כסיקון ססרסכס כי סס מרעיס סרורס ליולרס וע"כ ספליס חלו סכסוס לסדצק צסס כי סס מוסקסיס לסדצק למוקס סססרס חולי על ידס יסלמו ספרלוק ויסלסו למוקס קדוס מועטס זס לל נעסס עסס גוק סלס כרי סלל יוכלו לססעעורר ולססדצק ולסכסיס כסוס סעעעלס צסיכל סקדס סקקרל חרס סעליון סקקרל סרלוק חרס סעעעורר כצני חרס סלסר סכצרלו צללס חלסיס ורעוסו יוכליס לססדצק צו יסצק) ד"ו חילס צרקקני קמ"ג ע"ג וע"ד (3) עיין לסלן ל"ס ס"י וסמלל פ"י סדיצור צזס צלר סיטע"ב :

רכא

(ה) לסון סצחי פ"י חלל וסס ססכיל עור צמלס סקצס חצרס חולל כי יס צס רמז גדול וססעעוררוס לססס"ס סססקצ"ס מוסזר חצרס לצעליו צלסריס סימיס סיסצב כ"ל לגורלו סרלסון ועס מ"י סצכס צו רלסון וזו יס"י סלסרון מוסזר חצרס לצעליו חע"פ סיס קוצרים כי צעליו סוס סלסרון וסס סקצו לזמן ססחי"י (3) צק' כסר סס קוי יס צס"ס סל סרעו"ס ז"ל ססלסו מוסדיכס חסס לסרעו"ס וססמו על סללס זז כמספר (ע') [ערך] חלך . ילמדכו רצינו מוסר סלחין ססס"י מוסרס צסורס רק צס"ס רעזו ורסו מוסכסוס סלסס ח"כ גס לכו יס לסיסכיס ולדרוס ספכל וכו' וסרעו"ס ז"ל לל רלס צעלמו לססיצ לסס רק לוס לסלמיו מוס"י אכן סצון לכסו לסס סססוסס וזס חוכן סדצרים אצלר לכס מוסר סנמסך לכס ספק זה חין ססוססס נעסך עכני אצרהס יסחך ויעקק רק מוסכסי קדוס ועעורה וכו' כי יס ססעוס סנמסך וסעמיס וסרץ וז' כוכבי לכס וכיולל וכו' ע"ס :

רכג

(ה) סצחי כחצ צפ' סלל וז"ל ויס עור דעס אסרס סיס צקיס מלס זז ססעעורס רסעיס על כל סעולס כי מוסך ססוס מוסלס חס סלס היס מלסעסרס דוסלגס על סורצן קיס וריסוק צכיס ורולס ללכד עלסעס מוסך לערס סגדול חזי ססר סעעעוכס על סעופיס מוסקס רסעיס מוסקצ"ס וזו סקצ"ס סכסחי צו רסעעזי על כל ועעסיו מוסקך ספע רסעיס על כל סעלסעעיס וסלריכיס רסעיס ונרסס עליסס כמללס חוסר ססעעמייס מלס זז ועסלס חוס קצס לעורר רסעיס על כל סעולס ועעוז לו עעסס. וז"ס לעען יע"ב לך וסלרסכ

הוא יצילך מפח יקוש ואין פח אלא צפור שנא' התפול צפור על פח לכך כי יקרא שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך :

רבה לעשות מעקה שנאמר ועשית [מעקה] (יעסה גזול לגאווה ואם לאו מעס חסי')

נפילתו כי יפול הנופל מוטנו לפני סני גאון) . ממ"ז ולא תשים דמים בביתך האדם עושה בית למחמה ולמסתור להביא ברכה ואתה משים בביתך דמים אין ראוי שהבית שינהיל האדם לבניו שיאמרו כאן נפל פלוני ומת אע"פ שהיתה גזרת עליון ז"ש כי יפול הנופל ממנו ראוי הוי ליפול מששת ימי בראשית ולא תהי' אתה גורם הדמים לכך ועשית מעקה :

רבו לבעול אשה בקידושין שנאמר כי יקח איש אשה . ממ"ז להיות היכר מפורסם

שהיא קנוי' לו ולא לאחרים ולא תבגוד בו לתת עיניה באחר והוא לא יבגוד בה לתת עיניו באחרת דכתיב מים גנובים ימחקו ויעמדו בשלוח ונהגו במטעת לסימן ולזכרון שיש לה אדון ובעל ונקראו קידושין לשון הזמנה וקדושה (ה) ולפי מוהר המחשבה מורידין לה נשמה מהורה שנאמר ונשמת שדי תבינם . וקדושה גדולה למבול גם הבעל כי יקח איש אשה :

לקיים

סקון צרכות חירוסין שאמרנו (כחצות דף ז') אשר קדשנו צמלותיו ולונו על העריות ואשר לנו את הארוקות אשר נחקטו גזה כל המפורסם על הנזקת הוא היכן נונינו צרכה על החיקור ועוד מאן דכר שמן דעריות ועוד כיון דעדיין אינה מותרת לנו יצרך והולרכו לומר דכיון דהקדושין תחלת העוליה לריכין לנרד עובר לעשייתה והזכירו עריות משאר צטר שאין קדושין תופסין בהם וכדי שלא יאמרו שהיא מותרת הולרכו לומר ואשר לנו את הארוקות והזכירו עס קדושין של ישראל וכיו' כמו שכתב הרמב"ן ז"ל בחידושי כחצות דף ז' . אונס לפי מאי שאמרנו כל דצריהן עכוונין הכליה הכיוון שהרי הקדושין לא נחתו להחיר אשה לצעלה שמוותרת ועוודה היא לו ולכל העולם צעודה פנויה וון התורה אצל לחקור אותה צסן על כל העולם כמו שאמרנו נמלאת למד שענין הקדושין אינו אלא חיקור על הכל שחלטנו מהחורה ועל עלמו צאיקור דרצון דקיימא על"י בכלה צלל צרכה (מס' כלה פ"א) עד דתשרי ל"י צכניסתה לחופה והס הס הדצרים עלמן שחקנו צצרכתן צלי חוספת וגרעון . כי צאמרנו ולונו על העריות כיונו סכבר נכנסה זו בקדושין אלו על הכל צאיקור ערוה וון החורה וצאמרנו ואשר לנו את הארוקות כיוונו אל החיקור הסולד לו אז לוקדקס מדרצון עד שיטאכה לגנרי כי להורות אף לזח אמרו והחיר לנו את הסכסואות ע"י חופה וקדושין כלומר שאין חיקור הארוקות אלא עד שיטאכה . והוא פ"י ככון ופעל פיו אינה נוסה הצרכה הזאת רק גדר הקדושין וענין מהסן וחס לו להזכיר צכאן עריות משאר צטר וזולת מה סכאמר צה ע"כ :

והארכת ימים כלומר אותו הסלות יסי' לטוב לך והארכת ימים עליו כי אריכות ימים צכנה הרחוני' . ועלמתי צמדרק דצרים מלכת פלות סקן סכרה צבים סכאמר סלח תסלח את האם ונה סכר חמה כועל וזה הצבי' הקח לך והמדרק ירמוז כנ"ל והרמז צ"ל צקי העורה כחצ לפי סנמלאת צצעלי חיים אהצת הצבים וחנינתם הטנצנית וילטערו צרעסם כאחד האדם לזה אסרה החורה לסמונו אותו וזה צנו ציוס אחד כי כסלח יוכל לסוחטס יחד לא יציאוס יחד לצית הטנצניסס לעמוד על דס חצירו וה"ס צסלות סקן סלס יקח האס על הצבים כצ יצח לסוחטס כלס זה צכני' זה והר"ז לצר גדול ומה סכרז"ל האומר על קן לפור יגיעו רחמיך משחקין אותו לפי טעוטה הנלכת רחמיס וחיין אלל גזירות זה הוא לרעם מי סכסצ סאין סוס טעס למלכה אצל אכחנו צדעם מי סקוצר ס"ס טעס לכל מלכה ונניעת ידעם טעני חורה מעמנו אינה אלל עורון צסכלינו . ועיין ל"ח סמ"ו :

רבו

(ה) ראיתי להציה כאן דצרי הרצ עק"י סער פ"ח ומהידוע סענין הקדושין אינו אלל חיקור האשה הנקדקסת על כל זולתו וכמו שאמרנו מאי לסכא דקד"סין דאסרה לה אכולי עלמא כהקדס וכן צקדוסי חורה והעולה אסר הסס יתעלה את ישראל על כל סוס אלתי זולתו כנ"ס ואצדיל אסכס מכל העמיס להיות לי ענין הויה מוטס וע"ז הענין סקנו חז"ל צכל הסצרכות אשר קדשנו קדושין מוטס . זה צעלמו טעס קדשנו צמלותיו ולונו על העריות ואשר לנו את שמן דעריות ועוד כיון דעדיין אינה מותרת לנו יצרך והולרכו לומר דכיון דהקדושין תחלת העוליה לריכין לנרד עובר לעשייתה והזכירו עריות משאר צטר שאין קדושין תופסין בהם וכדי שלא יאמרו שהיא מותרת הולרכו לומר ואשר לנו את הארוקות והזכירו עס קדושין של ישראל וכיו' כמו שכתב הרמב"ן ז"ל בחידושי כחצות דף ז' . אונס לפי מאי שאמרנו כל דצריהן עכוונין הכליה הכיוון שהרי הקדושין לא נחתו להחיר אשה לצעלה שמוותרת ועוודה היא לו ולכל העולם צעודה פנויה וון התורה אצל לחקור אותה צסן על כל העולם כמו שאמרנו נמלאת למד שענין הקדושין אינו אלא חיקור על הכל שחלטנו מהחורה ועל עלמו צאיקור דרצון דקיימא על"י בכלה צלל צרכה (מס' כלה פ"א) עד דתשרי ל"י צכניסתה לחופה והס הס הדצרים עלמן שחקנו צצרכתן צלי חוספת וגרעון . כי צאמרנו ולונו על העריות כיונו סכבר נכנסה זו בקדושין אלו על הכל צאיקור ערוה וון החורה וצאמרנו ואשר לנו את הארוקות כיוונו אל החיקור הסולד לו אז לוקדקס מדרצון עד שיטאכה לגנרי כי להורות אף לזח אמרו והחיר לנו את הסכסואות ע"י חופה וקדושין כלומר שאין חיקור הארוקות אלא עד שיטאכה . והוא פ"י ככון ופעל פיו אינה נוסה הצרכה הזאת רק גדר הקדושין וענין מהסן וחס לו להזכיר צכאן עריות משאר צטר וזולת מה סכאמר צה ע"כ :

הוא

באר משה רבו רמז"ס ט' איסות פ"א ה"א קודם וסן חורה ט"י אדם פוגע אשה צקוק אס רלח הוא וסי' ח

רכט

(ה) הוא חכם אוחס צע"כ לכן האנוס היה אוחס צע"כ שיעמוד עמה ואינה מוליכה חלה וכו' :

והיא ליטא אוחס מכניסה לחוך ביתו וצועלה צינו לצין עלמה וסחי' לו לאספה כיון שכתבה תורה כלעוו ישראל שחס ירלה חליץ ליטא אספה יקנה אוחס חחלה צפני עדים ואס"כ סחי' לו לאספה סנאמר כי יקח איס אספה וצח חלי' (ס"ג) וליקוחין חלו וזורה עשה על תורה סן וצאחד עטלסס דצריס האסס כקניה צכסך או צסטר או צצילה וצסטר מן הסורה וצכסך מוצרי סיפריס (ס"ד) קודס מוסן תורה ס"י חרס פוגע צסוק אסס חס רלה סוה וסחי' כוסן לה סכרס וצועל אוחס על חס סדוך וסו סקקלחס קדיסס מוסכנסס תורה כלקרס סקדיסס סנאמר לה סס' קדיסס מוסנס ישראל לפיכך כל הצועל אסס לסס זוסס צלל קידוסין לוקס מן סחורה לפי סצעל קדיסס ע"כ ועיין לקסן צלר כוסנס צוססדוס' :

רל
רלא

ז"ל נעס כסוי סלוחס חין סלוח' כעווסס ססענווסס חס מוקוסס וסחי' צוקעס ועולס חלל חקור לרלוסס צעס סספלס וצסיות סלצ דצוק צסס סככד, מפני ססדצריס סכמלסיס ולידו נכחי צכסס וצסצסו כוונס סלצ סססור וכלסר כעלמס מנין וחס חין רע :

רכז

לקיים מוציא שם דע את אשתו שנאמר ולו תהי' לאשה ממ"ז הוא חשב להוציא עלי' שם רע ושלא תנשא לעולם וישאנה הוא בע"כ ותהי' תחתיו לעולם והמאה כסף הם דמי עצבונה הואיל והלך ברכילות והמיל מום בקדשים יהי' כל ימיו קשור בה בקשר אמיץ וחזק ואינו חייב [בכתובה] (סלא סקמו כחצס חלל כדי סלל ססל קלס צעיניו לסוליסס) כיון שעיב לו תהי' לאשה :

רכח

להיות בית דין סקלון באבנים שנאמר וסקלתם באבנים ומתו ממ"ז מבואר מדשני קרא פעס אומר ורגמוהו לרמוז שהוא מיתתו המורה באבן שהוא משהית הבנין הלווחות מתחת כסא כבודו לחת בא"ת ב"ש כסא ולכן כסא הכבוד תנקס ממנו היא התובעת דין לפיכך מיתתו גם המחלל שבת כלם וסקלתם באבנים ומתו :

רכט

לישא האונס אנוסו שנאמר ולו תהי' לאשה ממ"ז שלא יאנוס ויבעול וימלא תאותו ויניחה וכשידע שע"כ לא יוכל לשלחה כל ימיו אפילו יקוץ בה ויתחייב לתת לאביה המשים כסף הנאת שכיבה וכבוש יצרו וימנע מעשות הנבלה ואין הפרש בין כדרכה בין שלא כדרכה נמצא שמדרו לו מדה במדה (ה) היא אנוסה בע"כ היא תאנוס אותה בעל כרחו שיעמוד עמה ואינה מוציאה אלא לעולם לו תהיה לאשה :

רכז

רמזים ס' כערה צחולס פ"ג ס"ע קדס כערה וגינסס וסור וקדסס וסוליס עלי' ס"ר וסחי' עדיס סזכנס סססו צקידוסין סרלסוסיס וכמללו זומנין סר"ז פטור וכן חס סיסס יצמוס סכנסס וסוליס עלי' ס"ר וסחי' עדיס סזכנס ססס קידוסי חסו וכמללו זומנין סר"ז פטור מן סמלקיס ומן סססלומיין וכל ספטור חס רלס לגרס יגרס ע"כ ועיין לקסן מוסדוס' צלר כוסנס :

רל

להכין בחיל מקום לצרכיו שנאמר ויד תהיה לך ומצוה שכלי החפירה יהי' תלוי עם כלי המלחמה (ה) :

רלא

לחפור מקום לפנות שם ויכסנו שלא יראה שנוף שנאמר ויתד תהי' לך על אוניך. מעמי מצות אלו להיות המחנה קרוש לפי שאהרי חוכחת משה מלחמה הלך כל הירא מעביהות שבידו ונשאר קרושי עלין במחנה הקדוש כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מהניך לפיכך צריך לנהוג קדושה וטהרה שמימאת הנפש היא הבוקעת ועולה עד לרקיע אבל הצואה שהיא מנוף הגוף אינה מטמאה מקומה (ה) אהרי שהיא מכוסה ונעלמת מן העין ועבודת פעור היתה גלוי פי הטבעת הפך ולא יראה כך ערות דבר ושב מאהריך ובכן לא תמוש השכינה מהם ותלחום מלחמתם ורז"ל אמרו שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון יכתב [אליו] (כללס ססוס דך ססון סדומס חללי' וס"י וצפני חיסל סנוך סוה סגור ססלמני ויפס פ"י לפי ססוס סוסס יוסר) לתוכה ויד תהי' לך ויתד להלות

רמז

תהי' לך על אוניך להלות

רלב רוצים ה' מלכים פ"י ה"ג אפילו העכו"ם לו חכמים לזקק חוליהם ולקצור מתיחס עם עמי ישראל ולפרנס עניינתן ככלל ישראל עפני דרכי שלום הרי כאשר עוז ה' לכל ורחמי על כל מעשיו וכאשר דרכי דרכי נועם

וכל נתיבותי שלום. ע"כ **רלב** להלוות לנכרי ברבית שנאמר לנכרי ועיין להלן עהדו"ס צ"ג:

תשיך ממ"ז שאין לגמול חסד כי אם לאנשי ברית המחזיקים בתורה ובמצית הלא משנאך י"י אשנא ומצוה להקדים לישראל בחנם מלהלות לגוי ברבית וגם [מהמשומר] (כיון שכפר ז"לחם מלרים עכו"ס הוא ולא חאמר חכ"פ סמטא ישראל הוא) שנתנכר לאביו שבשמים מותר ליקח ממנו רבית דנכרי הוא (ב) ולנכרי תשיך:

רלג לקיים כל היוצא מפיו שנאמר מוצא שפתיך תשמור. ממ"ז לפי שאחר שהדבור באדם הוא [יתרונו] (סרי דור המצול ודור הפלגה לא עמדו צדוקים דוק והסכה זה ענין למי ספרע וכו') (ב) על הבעלי חיים ופיו הוא הכלי אשר בו ישבה לקונו אין ראוי לחללו או ח"ו למנפוי בגבלות פה חלילה וחלילה כי לא מצאה הנשמה במה להלל לבוראה עם היות שא"א להתיחס בו ית' שום דבר גופני מ"מ מצאה היונה מנוח בדבור (ג) שבזה הלשון משתמש יוצר כל ית' עמנו [וידבר] (ואס צנל נפק לחס הסכיל מנה סאמר לאמר לאחריס כדי סמוכל סקסנה לאמר ולקנה): ואע"ג דבגדר מיורי מכל מקום מוצא שפתיך תשמור:

רלד לאכול השכיר בשעת עבודתו במחובר שנאמר כי תבא בברם רעך ואכלת. ממ"ז משום עגמת נפש שהעין רואה והלב חומד ומתאוה וכאשר יש לו רשות לאכול ממה שעמל ויגע יהי שמח בברכת ה' ולא יהי לו צרות עין ומותר לו לאכול קישות בדינר אע"פ שעושה הפועל במעה שנאמר שבעך ומכל מקום מלמדין אותו שלא יהי רעבתן ויהיה נועל דלת בפניו אלא כראוי בברם רעך ואכלת:

רלה לגרש האשה בשטר שנאמר וכתב לה ספר כריתות ממ"ז כדי שהבנים לא יהיו בני [שנואה] (צ"ר ח"ר חנין כסעלו ישראל מהגולה

איכ לא עמדו צדוקים. (ג) כאגדת רז"ל על והנה עלה זית טורף צפיה כי צפיה היא לטון מאמר סאמרה י"י נחוט"י נחוטות כז"ח וכו' ונתיקו"י זמר דף ע"י י"כה קדישא מלפלפאן לס צנחא צנחא לפלופין דזעירות סירות והסנחות והדלות:

רלה (ה) פסוק הוא צנלחכי צ' וצנדרס צ"ר פ' י"ח סוקי' צפירות סניה סניה לסטים כזו סעקו צנטיס צנצנות מואז עשו סניה עתה כקות וכו' סהסס צלות לפני מוצח ה' וצכות לפניו עה מלאו חכמינו צנו עול חסר כסאו עלינו כסיס ככריות והעכו"ס צנרת עלינו. (ועיין צפירט"י סס) צקי סחייס מלחי סג' מחר"ל לא כנאלא צכל סהורה ג"ע צזה אחר זה כי גירוסין סנחאס מואד צעיני סוקוס. סרצ צנל עקי' צנער ל"ז מציא דצר כחמד ח"ל סח לי סחס אחר כי אחר מנחמי סגויס צרלותו סיסודיסן סוחליס ודורסיס גע עיר ח"ס יסורי מואר והוא ס"י מוקרצ לגרס סחקס סיסודית וסאל למה יבקסו"ו מנו כי אחר סילא מדרו רלוי לסס לסחסינו כחילו ח"כו והרי חסרו רלוי לסחקס כאלמכס לכל דצר וחסר ססיסס ססנצו חליו כי לא צחס עליו סנרת עלמיס חלל מוקריג כלוער סנוי ססס או סנוי ססכוכה סחין

צידו להמיר עלמותו בלשון הוא יהודי. אמרתי לו
 הסבבה הזאת היא חממה לפי דתו והיא מאמרו
 ז"ל אע"פ שטעם ישראל הוא אצל איכה יכולה להכנס
 בלחי הגוי החכם ע"ס לו להקציז שאין עלמות כעלם
 הדת ואין נהנה כנהנה
 האמונה ואחר קילא וכללה
 הרי אינו אדם לפי טרפיה
 כ"ס שאינו ראוי להקרא
 יהודי וא"כ כבר נשתנה
 סטי עלמי נחי למה או
 נמה לחי וכן הוא מאמרו
 ז"ל גוי טכאג"ר קטן
 טולד דני וכן משפטם
 צום. אמנם מה שכתבתי לי
 להקציז בדרומה כדי ש"כנסו
 הדברים בלחייהם הוא כי
 צבזבו האדם ללדס י"ט

רחל רמז"ס ה' סכירות פי"ג ס"ז כדרך שצוהר
 צעה"צ קלא יגזול סכר עני ולא יעכזבו כך
 העני מוצר קלא יגזול מלככה בעל הציה ויגזול מעט
 צכאן ומעט צכאן ומוליא כל היום צמדמה אלא חייצ
 לדקק על עלמו צזמן
 סחרי סקפידו על צרכה
 רציעה טל צרכה סחזון
 קלא יצרך אוחה וכן חייצ
 לעבוד צכל כמו סחרי יעקב
 סלדיק אמר כי צכל כחי
 עזדהי אס אזיכס לפיכך
 נעל סכר זאס אף צעולס
 הזס סכאמר ויפנן סליס
 מלד מלד ע"כ :

צעליון ומצנח מקרב ואחר סכפרדו מוירי דענות) בת זוגה כשכתב לה
 ספר בריות :

רלו להיות החתן נקי לביתו שנה אחת שנאמר ושמח את אשתו אשר
 לקח ממ"ז לפי שהחתן צריך שימור לבל יקמרגו עליו המזיקים
 אע"ג דג' מוחלין להם עונותיהם ואמר נקי יהי לביתו שיהי נזהר בדינים
 דשייכי לחתן ובלה דהיינו מהרה וקדושה ז"ש נקי יהי לביתו על עסקי
 ביתו דהיינו אשתו כשירגיל עצמו י"ב חדש יהיה בטוח דעולם שבמהרה
 ישמח את אשתו אשר לקח :

רלז להשיב המשכון בעת שהעני צריך לו שנאמר השב תשיב לו
 את העבוט. ממ"ז מ"ש ושכב בשלמתו וברכך שכבר קנאו
 להכי מתברך ורמו שנפשו של אדם ממושכנת ביד ה' עייפה ויגיעה
 שנאמר בידך אפקיד רוחי ומחזירה לו בבקר חדשה, חדשים לבקרים
 רבה אמונתך נאמן [להשיבה] (כך סצנח העניו צפעמי) סרנח כלי יוס ציוס
 וכלי לילה צלילה) וברכך מלמד שמצוה לברכך ואם לא ברכך יכול לא תהיה
 מבורך ת"ל ולך תהי צדקה היא עולה עד כסא הכבוד (ה) ואומר השב
 תשיב לו את העבוט :

רלח ליתן שכר השכיר ביומו שנאמר ביומו תתן שכרו ממ"ז מ"ש כי
 אליו הוא נושא את [נפשו] (צגמי) פקדוהו דמוכח לא צניחא כ"ס
 פקדוהו דנפשו) שהשכיר סכן עצמו בעבור מזונו ורמו גדול אחר שמלית
 במנין

כסף סער וציה. ודה סולריס צנעילת ידיס וכיוכל וכל אחד מהאומות כפי חקס. וסחה זס סליס אסר
 סעיר הדס לא סקיר צזס חחק סייחוד אסר ללסס אללו ספיה זקוקס לו מלד ססס אדס לא מלד ססס סודי ולזס
 אע"ס ססוור עדיין סוה צליסומו ולזס סיינח לצקס מנמו סיטור. אמנס צצקס סיהי" גע כסר כדה סודיס
 לפי ספיה סודיה ולא ססגרס כ"ס צגט כסר לפי דחס ע"כ :

רלז (ה) חולי כונחו כי סלדקס העלס עד כה"כ ומאמר להקציז לו כסעמו מדה כנגד מדה ועיין לסנן
 ליה סעיה סעיר :

כמנן ימות החמה והאדם הוא שכיר יום צריך לתת לו חוק בתורה ובמצות ואם לאו וקרא עליך אל ה' היום עצמו צועק ותובע חוקו ועלבונו ז"ש [לשמור] (ספור פן ואל אינו אלא נלות לא חטטה) מצותיו כל הימים רמו למלית לכך ביומו תתן שכרו :

רלט להניח עומר השכחה שנאמר ושכחת עומר ממ"ז לפי שכיון ששכחו בשדה

וזכי בו עניים מן ההפקר ולפי שהעניים קוראים תגר על העשירים שפרצו בארץ והם חסירים מכל טוב רעבים גם צמאים רצה יוצר כל ותכרך להטיל שלום ביניהם שזה העשיר ישבח עומר ויזכי עניים בו ואז תתקרב דעתם שיהי להם לאכול ולא יקראו תגר כששכחת עומר :

רמ להלקות החוטא מלקות ארבעים שנאמר והכהו השופט לפניו כדי רשעתו ברצועה

[כפולה] (זיוסלמי אל מקרי והפילו אלא והכפילו הפ' (ה) מדה היא צחורה דגורעין ונוסיפין סקול כ' דכדי רשעתו דהוה עלי לזיוע די רשעתו די סה די' הס'צ ועדיח על והפילו קרינן ציה והכפילו) ממ"ז ליוסר העיברים בשבט לגו כסילים לא דרך נקמה ח"ו ראה שאומרים אותו כמה יכול לסבול ולפי שהחוטא חשוב כמת וט"ל מלקות שקבלו חיבי כדיתות ע"י בית דין סמוכים בארץ ישראל פטרם

מדי' כריתת' והם [חיים] (זמדנר רצה פ"ס ולנה ו' לפי פענר על הסורה סכנתה לנו יום וגרם ויסס לעלמו סנולכ לנו יום ילקה ו' סכן א"ס צמטאו לקס ו') (3) וממ"ש יהלמני צדיק חסד משמע שראוי

לקבל המלקות מיד צדיק ואם לאו לפחות יהיי אדם בשר והכהו השופט לפניו כדי רשעתו :

רמא לייבם אשת אח בלא בנים שנאמר יבמה יבא עליה ויבמה ממ"ז בהיות מאשת הת כגופו ממש א' מצלעותיו והוא אחיו ממש . הבן היוצא ממנו בנו הוא לנחלה ונקרא

על שמו ולהכי הולד הראשון הוא המת בעצמו שנאמר באות נפשה שאפה רוח המת [שמתאחה] (ז"ס זגמרח ס' זעילום זעלמי וס' נטיעות נעטמי ס'נס ס' יצמות וס'י תקיים הנלות ופורס) (ה) לבעל נעוריה ואע"פ שלא נתעברה כיון שיש בה מצות עושה תולדות למעלה ק"ו מטומאת קרי שמוליד

רוחין ושירין מ"מ יבמה יבא עליה ויבמה :

רמב לחלוץ היבמה שנאמר וחלצה נעלו מעל רגלו. ממ"ז דע כי הנשמה בתוך הגוף היא כרגל בתוך המנעל שהנשמה נותנת צורה בגוף ומישרת אותו וכשנפטר מן העולם חליץ רגלו מן המנעל וכשאתן לו בנים הנשמה ענומה על אשר לא קיים דמות צלם הקדוש (ה) ואם יבם אחיו ננאל ואם לאו נשא רגל בלא מנעל וכמתו מודדין לו היא השאיר לאחיו רגל בלא

מנעל ושאר הוא יתף בלא מנעל כאשר עשה בן יעשה לו וחלצה נעלו :

רמג להציל נדרף אפילו בנפשו של רודף שנאמר וקציתיה את כפה. ממ"ז שלא יחשבו הפתאים שכבר הותרה הרצועה כשלא ימצאו מינע ומעכב בידם לחכי גמרינן מנערה המאורסה שאע"פ שלא בא אלא לפינמה בלבד חייב זה שבא להרגי מב"ש שנתן להצילו

רמ (ה) סכי פירוקו כי מדה הוא צחורה גורעין ונוסיפין ודוקטין (כר"ס צ"ח צחורות מ"ד

ע"ג) וא"כ ג"כ כאן דרוש כן דה"י יכול לכחוד די רשעתו כדוגמת די סה די סה צול סכ"ף והוסיפו אל

הפילו וקרינן צ"י והכפילו (3) סכן אדם הרשקין צמטאו לקס העולם צמ"י עוקסים ועיין לחלן ל"ס סכ"ח סתם מצוה"י הדצ"י ועיין סכמותא צמדנר על פ' אל סכריהו :

רמא (ה) ניערח דר' יוקי צקנת ק"ח ע"ג וכיוסלמי סנוצח צמוק' סס דמ"י ציצות :

רמב (ה) עיין לעיל עקס א' :

רמג (ה) מ"ע רק דמ"י ולא כפה מונס כמו עין ססה עין ס"יני עין מונס רק דמ"י כי אינא רלוי

לקלילת ידה כיון סלח עשתה כן אלא לסליל אס איסס מ"ד עכסו . וז"ע רלוי"י ס"ח לטלס דמ"י ידה כיון סהעניזה פניה וסלחה ידה לסחזין צמקוס סערוה

ונסצרי דקטו משה דכתיב וסחזיקס צמזכוס וס נזכוס קיט צו סכנת כפסית אף כל סיס צו סכנת כפסות

אמרה סורה וקלוחה אס כפה ור"ל ססליל אס סכרדף צאנר סרודף ואס לא יכול לסליל צאנר סרודף אמרה סורה לא סחוס עיכך ר"ל אפי"ס אס לר"ך לסרוג אס סרודף צעציל ססללה לא יוסק עינו על סרודף ואפילו

אס סרודף קטן לפיכך אסס סוקססה לילר עוסר לסחוד

מ"ד כריתת' והם [חיים] (זמדנר רצה פ"ס ולנה ו' לפי פענר על הסורה סכנתה לנו יום וגרם ויסס לעלמו סנולכ לנו יום ילקה ו' סכן א"ס צמטאו לקס ו') (3) וממ"ש יהלמני צדיק חסד משמע שראוי

לקבל המלקות מיד צדיק ואם לאו לפחות יהיי אדם בשר והכהו השופט לפניו כדי רשעתו :

רמא לייבם אשת אח בלא בנים שנאמר יבמה יבא עליה ויבמה ממ"ז בהיות מאשת הת כגופו ממש א' מצלעותיו והוא אחיו ממש . הבן היוצא ממנו בנו הוא לנחלה ונקרא

על שמו ולהכי הולד הראשון הוא המת בעצמו שנאמר באות נפשה שאפה רוח המת [שמתאחה] (ז"ס זגמרח ס' זעילום זעלמי וס' נטיעות נעטמי ס'נס ס' יצמות וס'י תקיים הנלות ופורס) (ה) לבעל נעוריה ואע"פ שלא נתעברה כיון שיש בה מצות עושה תולדות למעלה ק"ו מטומאת קרי שמוליד

רוחין ושירין מ"מ יבמה יבא עליה ויבמה :

רמב לחלוץ היבמה שנאמר וחלצה נעלו מעל רגלו. ממ"ז דע כי הנשמה בתוך הגוף היא כרגל בתוך המנעל שהנשמה נותנת צורה בגוף ומישרת אותו וכשנפטר מן העולם חליץ רגלו מן המנעל וכשאתן לו בנים הנשמה ענומה על אשר לא קיים דמות צלם הקדוש (ה) ואם יבם אחיו ננאל ואם לאו נשא רגל בלא מנעל וכמתו מודדין לו היא השאיר לאחיו רגל בלא

מנעל ושאר הוא יתף בלא מנעל כאשר עשה בן יעשה לו וחלצה נעלו :

רמג להציל נדרף אפילו בנפשו של רודף שנאמר וקציתיה את כפה. ממ"ז שלא יחשבו הפתאים שכבר הותרה הרצועה כשלא ימצאו מינע ומעכב בידם לחכי גמרינן מנערה המאורסה שאע"פ שלא בא אלא לפינמה בלבד חייב זה שבא להרגי מב"ש שנתן להצילו

לחטוך העובר צנעיה כדי להליל האשה ועני סעעור
 הוא כרודף אחרי' להורגה וכן הוואס רודף אחר נערה
 המאורסה (אפי' הרודף קטן רק שהוא עזן חסע
 סכים ולנעלה) לאנסה או אחר פאר עריות ס'ס
 צתן כרה או עיחה צ"ד או אחר הזכר. פאלאנר כי
 כאשר יקום א"ס על רעהו ורלחו נפס כן הדצר סזה. וסרי
 הוא אומר לעסה סנערה סמאורסה ואין מוסיע לה.
 הא יס לה מוסיע מוסיע בכל מה ס'כול להוסיע אפילו
 באנר של הרודף או צטריגו: :

רמד

(ה) ע"ע סכתצ זכור וכו' צדך צלחמס
 מעלרים כתצ צצחי' פ' חלל עסל לאדס
 סה"י לו כרס וסקיפו גדר והוסיצי צו כלצ נסכן אנר
 סלדון כל עי ס'ציל ויפון סגדר יסכנו סכלצ ליעיס
 צל צנו של אדון ופון אס סגדר וצל סכלצ ונמס
 כל זמן ססלדון ס"י רולס לסזכיר מעל צנו על אסר
 פון סגדר אנר לו זכור אסס סכסכ סכלצ כך כ"ז
 ססקצ"ה מצקס לסזכיר מעלן של יסרלל על אנרס
 ס'ס ס' צקיצנו אס אין אנר לסס זכור אס אסר
 עסה לך עמלק :

רמה

(ה) עיין לעיל ע' קל"ג והצין סודו של
 כסא. (3) סמחצנר פ"י כי יד על כס כי
 עמלק סריס ידו צכסא סמלך צנה סכרה מילוס חרקן
 כלפי מעלה וכו' וצפסי סכמיס ע"פ ויזכ צך וכו'
 כחצ סעמלק סעיס דצדיס כלפי מעלה לומר מלח
 סליסס לעמך יסרלל מה סועילה לסס ועיין לקטן
 ל"ח סכ"ו :

רמו

(ה) כן אנו מוכנים לקיים להצא. (3) מה
 כע"י ספ"י של סה"ק אספלקריח סמאליה
 מסור"צ צעס"נ זכ"ע יחיל ס' מדצר קדס סיינו
 יחיל הוא מלי חיל ורעדה ור"ל מי ס'חיל מרסה
 ומדענע מהסס ימעלה יס לו דצור קדס (ג) עיין
 לעיל ע' ל"ד צנעני מלח וצצאר מריס :

רמח

(ה) כדלעיל ע' קל"ג צצאר מריס
 (3) סהנסיק צעל נועס מנדי' פ"י צס'
 אנוח

ועמלק בא להרגו כשיצא מבאר שבע ועוד בא לעכב ביאתם לארץ וסמיכת הביכורים לפ' עמלק
 כדי להזכר חסדי יוצר כל ית' דמאן דלא דריש סמוכיס. במשנה תורה דריש להכי צוה להביא
 הביכורים שהם ראשית ע"כ של ראשית גוים עמלק (ג) לכך לא תשבת כי תבא לנחול את הארץ
 לומר בערתי הקודש מן הבית וענית הגדתי היום :

רמח

ללכת בדרכיו שנאמר והלכת בדרכיו ממין לפי שהאדם נברא בצלם קונו ועל ידי עשיית
 המצות ישלים איבריו הנשמים שלכל אבר מצוה מיוחדת לו (ה) ונפשו בטוב תלין
 באשר

אפי' בנפשו של רודף כשהוא יכול להושיע
 דכתיב ואין מושיע לה מכלל דבעיא תשועה
 ולא דוקא [כפה] (ואע"ג דדעי כפה ומטע אנר
 וקולתס אס כסס ללמדך ססלצר סעסה סעצירס סרי
 סול כללו סול צמול וססוך ונמול ומנו דסוי ומסוקר
 אצרי) אע"ג דכתיב וקצות את כפה (ה) :

רמד

לזכור מעשה עמלק שנאמר זכור את
 אשר עשה לך עמלק (ה) :

רמה

להכרית זרעו שנאמר תמחה את
 זכר עמלק. מעם מצות אלו אשר
 קרך בדרך כדי לקיים מצות עשו זקנו ברוע
 לבו לא חש ששמעו עמים ירגונו. ולא ירא
 עמלק מה' שעשה כל אותם הנפלאות בארץ חם
 ורז"ל אמרו שהי' בורת מילות וזורקן כלפי מעלה
 ואמר מול מה שבחרת ועיי' הברית [מילה]
 (סקודס סנימול כס"צ ויפול על פניו וידצר אסו
 חלקיס) נעשה אברהם אבינו כסא לשרות עליו
 השכינה (ה) וירא אליו ה' והוא יושב ואמר כי
 יד על כס יה בא לתרץ למה האיבה והשטמה
 כפולה ומכופלת עם עמלק יותר משאר אומות
 שהרעו לישראל ואומר שזה הרים ידו בכסא
 המלך במה שכרת מילות וזרקן כלפי מעלה (3)
 לכך זכור את אשר עשה לך עמלק ותמחה את
 זכר עמלק :

רמו

להתודות וידוי מעשר שנאמר כי תכלה
 לעשר ואומר בערתי הקודש מן הבית:

רמו

ולקרא מקרא ביכורים שנאמר וענית
 ואמרת מעמי מצות אלו הודאה שלא
 נתחרטנו בנתיני' המתני' להחיות בהם משרתי
 ה' והוידוי הודאה לעתיד שכמו שקיימנו נקיים
 (ה) ומדקאמר ואמרת ולא קאמר והתודית משמע
 בכל לשון שאתה שומע וקריאת הביכורים
 [לפרסום] (צקול רס) צלסון סקדס כדגמעינן
 מוענו סלוי' צקול רס) ששני אויבים היו לאבינו
 יעקב לבן ועמלק לבן בקש לעקור את הכל
 ועמלק בא להרגו כשיצא מבאר שבע ועוד בא לעכב ביאתם לארץ וסמיכת הביכורים לפ' עמלק
 כדי להזכר חסדי יוצר כל ית' דמאן דלא דריש סמוכיס. במשנה תורה דריש להכי צוה להביא
 הביכורים שהם ראשית ע"כ של ראשית גוים עמלק (ג) לכך לא תשבת כי תבא לנחול את הארץ
 לומר בערתי הקודש מן הבית וענית הגדתי היום :

כאשר ילך [בדרכיו] (למדי י"ג מדות אינס כאלפי חלל בעשרה לפי שבחיד חי אפסר סמאלו כלס חננס כסוס עשרה חי יחוס חי חנון חי אך אפי (3) ו"ו קוראס סימיר צמעות קקורא צמדות) מה הוא רחום אף אתה בן וזה פי יעשו לפני כסדר הזה מדלא קאמר יאמרו שבמה פעמים אנו אימרים הסדר והעין אינו נמחק לכך צריך לעשו במעשיו והלכת בדרכיו :

רמז להקהיל את העם במוצאי שנת השמיני בחג הסוכות שנאמר [הקהל] [וצנתי דריש צפי קהל טף למח סכר למציאסם וקרי לה מרגליה (ח) הענש עקום דחנך ואלה הוי דרצנן הו אשמועינן טימ לך סנך וחסורה) את העם וכו' לפי שעל ידי ההקהל הקדוש ידעו גודל שבחה והוד ערכה ויכנס בלבם חשק ללמוד וללמד כי הלימוד מביא לידי מעשה זיש למען ילמדו ויראו את ה' והיתה הקריאה במוצאי שביעית סוף הגי שנה רמז לקבלת התורה שהי' ביום הגי' והיו כלם ערבנים פרענים ולא תשבה מזרעם מעמד הקדוש לכך הקהל את העם :

רנ לכתוב ספר תורה לעצמו שנאמר ועתה כתבו לכם את השירה הזאת תורה שיש בה שירה טמ"ז כדי שיהי' תמיד מצוי אצלו ואחר שטרה ועמל בו חביבי' עליו ז"ש רז"ל כתבו בידו מעלה עליו הכתוב כאלו קבלה מהר סיני ואנן סהדי שיש לו חשק לידע ולהשכיל במצות ה'. הכתיבה יביאהו ללמוד (ח) והלמוד למעשה. והמעשה ליראה. ואמר [שירה] (כנו סיכסוז סלדס ססיר סלסל ססזנר סלסל כדי לסנח לצו לפרקיס כססוא עלצ כן פקודי ס' ימריס נססנמי לצו כשירה זו ואמר שימה לומר שחביבה עליו ועתה כתבו לכם את השירה הזאת :

אנרות טסירות על סחלי קסיעל י"ח כי סנורתי דרכי ה' ולא רשעתי ואלהי עמי מאמרו ז"ל הדבק צמדוסי מה הוא רחום וכו' חונס מליכו כי אל קנא ה' וגם גלות לבס גאה גאה. חס נאסר לנו וסרסעיס יס צהס מדות הללו קנא וקסס גלות וכיל"צ עדס"כ כי יסריס דרכי ה' וכו' וזה כוכס סכסוז כי סנורתי דרכי ה' לדבק צדרכיו מה הוא רחום וכו' ולא רשעתי ואלהי וכו' כי מדת הגלות וסגדולה הוא רק למי סעולמיס לצדו וסנן :

רמז (ח) צמגינת דף גי ע"א חנר לריצ"צ ורי"ח צ"ח מה חידוש היום וכו' טבה סל מי הית' טבה סל ר"א צ"ע וכו' טף לוח סל סכר וכו' ח"ל מרגליה עוצה ה' צידכס וצקסתי ללצדה מונני : **רנ** (ח) זה לסון ס' סחינך ואלה סרי"ג. ודע צני סלע"פ סעיקר סחינך דלודייסל אינו רק צספר סורה אין ספק טגס צסלר ספרדיס סנחסצרו עפי' סחורה יס לכל אחד לקנות וחס כפי היכולת מן העעמיס סלנורנו. ואלע"פ סחסיחו לו אצוסי וחס רציס וזה דרך כל חכסי סעעלה ידחי חלקיס אסר לפינו לקצוע מדרש צציהס לקופריס לכסוז ספרדיס רציס כצכס ה' אסר נחן לסס .

הערה צליס יפלא צעיקי סקורל על סליון טעס ואלה עי' רנ"ע וכו' אך עין סכלי יעולל לכפסי אסר ססנגה ילס וסחדסיס כי ססנצנר מציא צליון חטעס לנורה מרור ונורר אינו כנכס צכלל רנ"ח ע"ע כי מרור אין אכילסו מלס צפ"ע כי הוא רק כגור לנלות אכילס ק"פ עי' סה"ע להרמז"ס כ"ו וצנוקיס אסר צאה לעיל עי' סח סט ע וטעס ח' לסלססן לריך לליון סז ע"ס וסעלל כדצרי. כ"ל :

סליק באר מרים מ"ע

כסימה זו כשיעשה סימנים להלכות לכך

אמר מנחם בלב שמה ולשון משבח. דובר תשבחות והודאות ליוצר כל מרומם על כל ברכות ותהלות מגביה לשבת משפילי לראות החפצים לשמוע בלימודים זוכני ודשנני עד שכל רמ"ח איברי היום הזה תאמרנה נגילה ונשמחה בסיום טעמי מצות רמ"ח בקצרה כאשר מצאה ידי החלושה והקצרה לפניו יתי יעלה ויבא יראה וירצה ואל יחשוב לי עון ואשמה אם מעיתי באיזה מעם מהפעמים לא במרד ולא במעל וגלוי לפניו ששמתי כל מאמצי כחי לכתוב יושר ודבר אמת ואמת ה' לעולם :

סדיה טעמי מצות עשה

כאן התחיל טעמי מצות לא תעשה

זכור [ימות] עולם מלכות לא תעשה כמנין ימות
החנה הם זינו [שנות] דור שהחנה הם עסקים ימים
לדין לטובה בהם זכור דור :

א שלא לאכול גיד הנשה שנאמר על בן
לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה .
טמ'ז לפי שאם תחלק הלאוין לימים דכתיב
ולשמור את מציתי כל הימים יבא גיד הנשה
כנגד [מ'] (הסמך פן ואל מלכות לא תעשה . צמדיס
גיד ג' . ג' צמקרי " עשרה צמנה ביד כולו י"ז צממוז
זה לרבות ע"י צמז צמז ח"ת אז חסמה) באב (ח)
ומה שאירע לאבות ס"י לבנים ששרו של עשו
נלחם עם יעקב וכאשר לא יכול לו ציערו
בנגיעת הירך שהם יוצאי ירכו ולא מצא מפלת
שונאיהם ישראל בימים [ובגידים] (סק"ה מ"ה
לא תעשה כמנין הגידין נחשך גיד ח' מה חס ענר
לחך לפסוח מלקוח סמול עימה קענה) אלא בתשע'
באב ובגיד הנשה וכאשר נאכל הגיד מתחוק
כהו ואוגו כי ישם רביצת סמאל ומחנותיו ואנו
בגלות אדום ורודפים אותנו במצרים על כן לא
יאכלו בני ישראל את גיד הנשה :

ב שלא לאכול בשר הפסח נא ומבושל שנא'
אל תאכלו ממנו נא . טמ"ז סימן חירות
לא כמאכל העבדים (ח) אלא כדרך שהמלכים
אובלים למשחה ת"א לרבינו (ג) והצלי ריחי
גודף לזכר שהיו משימים בניהם כדי שיריחו
הילדים בגורת כל הבן הילוד [כשמעו] (מדיס
רצומו ז"ל הול) ילד בוכה בוכה גם הוא וצלי אש
בזכות אברדם אבינו שהצלתו מן האש ובעבור
החפזן לא יכלו להעעב עד הבישול קודם בא
רגע המשחית זה ששנינו אינו נאכל אלא עד
הצות (ג) לא בבקשה (ר) אלא [תבוסו] (ל"ך
למנום צמנה סמיס לזכרון סכנסו צמנין וילאו
צמנין מנלרים) לכך אל תאכלו ממנו נא ומבושל:
שלא

ג' צמקרי " עשרה צמנה ביד כלו גימני"ז והוא
אשר חנר הכציל זכרי"י כה חמר ה' לצאות לום הרציעי ולום הסמיטי ולום העקריי יהיו לצית יסודח
לשקון וכו' ורצרי סג"ה ס"ל רוצעים מרצרי סרצ עק"י סלום :

ב (ח) ל"ל הסגדים וצמפר חמנה סנפס צמיפו צממני מלכות סלמחוי סרסג"ק מוסרל"ח זללתי"ה מדינלח
מציח

א (ח) צמדרס חרס הרלסון לטובה על סס מלוח
כדי סיהקיים העולם צמסקליות צל כה וכלמנה
על הסציעים זו חצר מן סחי חצרתם על הסמיתים
זו המילה יעקב על הססיעים זו גיד הפסח כצמז
יסרלל כהן להס הקצ"ה " סרצרות ססס כוללות סר ג'
מלות ע"כ . וצמל"ה דע כי חיצלי חלרס סס ענפס
מן סמרכצ' העליוני מרנ"ה סליצרים סיס צלרס
העליון נגלים רנ"ה מלות עקס ורנ"ה מללכ"י סקקלח"י
לצעלי קבלה מלצום ססמיי סממס כסס רצס וכמו
כן סס"ה ענפס סל דין יס צלילן העליון נגד סס"ה
ימיס וסס"ה גידים וכל יוס יס לו מלות ויס לו גיד
ומ' צלח סיל גיד הפסח ורצרו רצומו ז"ל חס גיד
ספסח לרצות ע"י צלח סלין צו חכילה ולרצות סמלל
וילס"ר ולין חילקין ולין כילוחין מהס וצכל ימות
ספסח וצכל הגידין וצכל סליצרים לא מלל מפלחן סל
סוכלי ישראל כ"ל צגיד ססס' אז ססס כחו וצלומו יוס
כספסח עליונו הדין וססח ססס חוסי כצכול צגולה
עד יצרה עליונו ססס רוח מנרוס . וכל סלוכל נססע'
צלח כללו סוכל גיד הפסח וכו' עוד סס ח"ס טוטרקון
לז סססח ומה ססרמו לסיסך ולל יסר טעמו כי
צלח ס"י חומר יסר סיינו סססח צלח ס"י צמממע
כי רק ציוס סססיעי צלח לדיך ללער ח"ע ולהסלל
על סרצון צמ"ק ועססיו כודע לכו כי מהסללח
סודקס אז עד יוס סססיעי ועד צכלל לדיך להסללל
על סרצון צית ספסרלחיו יצ"ב ע"כ . סממער מפרס
ולסמור סיינו ססמממחו ל"ה כי סממור פן וכו' חיו
ללל ל"ה כל סיעים סיינו כמנין ימות סממנה סס"ה
ימיס . עוד רליתי להציח צמ דצרי סרצ עק"י סער
כ"ו וסממעי מפי רציס סמללח צמדיס סממלס [לפנינו
חיסח צמור וסלח] מלמור חמר וז"ל ע"כ לא יאכלו
צמ"י חס גיד הפסח חס לרצות סססח צלח וסממו
ממכו כי לא כודע להס טעמו וסללחי עליו וסססומומי
כססח וקסץ לפני עיני כלוח חו חמרתי חס סמממר
ססח יצנו צמל"חוח ססס סול מופלח' מלוד חס פירוקו
כי צכחצו סזס כרעזו חרצעה לומות סססח חקר כמסכו
חלינו מלד קעקוע סכף סזס ומלח גיד הפסח כמו
סיסך סססח כלומר ע"כ לא יאכלו צמ"י חס גיד הפסח'
ג' צמקרי " עשרה צמנה ביד כלו גימני"ז והוא
אשר חנר הכציל זכרי"י כה חמר ה' לצאות לום הרציעי ולום הסמיטי ולום העקריי יהיו לצית יסודח
לשקון וכו' ורצרי סג"ה ס"ל רוצעים מרצרי סרצ עק"י סלום :

ב (ח) ל"ל הסגדים וצמפר חמנה סנפס צמיפו צממני מלכות סלמחוי סרסג"ק מוסרל"ח זללתי"ה מדינלח
מציח

ג צי"א ג"כ דברי הרמב"ם וגרס ג"כ העבדים (3) כונחו כמאמר ז"ל עתה כהונה כאלים לני עתה עתה צה"ס לנשמה וחי' לרצוי ר"ל כדרך שהעלמים לובלים. (ג) ולו הוא קודם זה רגע העתה (ד) אין כל אלא צקקה וח"כ הפי" הוא אל תאכלו עוננו דרך צקקה אלא תבוסו ר"ל צמקין :

ה וכו' וכו' עתה לעיל עשה ג' עתה צבור העולות הוספל הקפו וכו' :

ה יום לשנה יום לעשר כדלעיל ע"י ח"כ הפי" הוא צבעת ימים צבעים ענה כימי סנתינו (3) דומיא עאמר ז"ל ענה צצה אינו ענוה ר"ל צ צ ס ג"כ כי צעור העבור ונח צחק גוף האשה אינו ענוה דעוה' צלועה היא כ"כ כאן הפי" צצח"ס היינו צהגוף שלכם לא סתמו סוס עליהם ועדור לילת"ר הסקרה סאור צצעיטה עעול וסווען ורק זה חלי ולחוסו לעשות כוס ועדור להקצ"ה וסכינתו כדלעיל עשה ה' ע"ס כל דברי צצחר מרים :

ה (ה) עשעעבור צא מלרו :

ז (ה) האפקסוף ועעעצ רצ נקרה"ס כן (3) כדוקה חז"ל דעמי"ך חיי ר"ל סני דמיס דס פסח ודס עילה צצכות סניסס כגאלו חסו סחיות שלכם :

ח (ה) כאכילת הגסים והקלים והיוצני קרות . (3) סחילוכי" יס לחס צית אחיזה כספכמי [ר"ל סקדוקה] סכנוס צצצול סחילון חזי סחילוכי" כחמו ועעלו ענ צצס להפכמי ויכלחוס. כ"כ צפי" לפי

ביצה בת יומא ולא מצאו אלא שמאל דוחה וימין מקרבת ההפרכי דוקא לכך כל מחמצת לא [תאכלו] (לא סכלוסו כלו) :

ן שלא להאכיל למשומד קרבן פסח שנאמר כל בן [נכר] (ויצני חרפי לחימי חכסי מעסס ז"ל כוסרי" סלל לחס עלה ליסעעעל"י צפסס וסיו עפי"סי לחוס צעעוס) לא יאכל ממ"ז כיון שפרק מעליו עול מלכו' שמים וכפר בעיקר לא הוכשר ליהנו' מקדשי שמים אחר שנעשה בן נכר ולהיצון שחס יוצר כל יתי' על בני אל חי ולא נתן המשחי' לבא אל בתיהם לנגוף אבל בבית הנכרי ועבר ה' לנגוף לכך ובמן רשעים תחסר וכל בן נכר לא יאכל בו :

ן שלא להאכיל קים לתושב ושכיר שנאמר תושב ושכיר לא יאכל בו מעם מיז לפי שאכילת הקרבן זכרון ליציאת מצרים ולהאמין ביכלתו ואלו הבשר עורנו בין שניהם (ה) לא השלימו באמונתנו שהם ערלי לב וערלי בשר ולא שרד יוצר כל יתברך המערכי' בעבורם לכך בשמחתנו לא יתערב זר שדם פסח ודם [מילה] (ולומי לך צעמי"ך חיי"3) באו כאחד וכיון דליכא פרוסומי ניסא על ידי תושב ושכיר לא יאכל בו :

ך שלא תוציא הבשר מן החבורה הוציא שנאמר לא תוציא מן הבשר הוציא ממ"ז שלא לנהג באכילי' הפסח קלוי' ראש באכילי' הגסוי' (ה) כיון שאכילתו בחבורה הוא לכפר על המכורי' שהיית' בחבורי' דכתיב וישבו לאכול לחם וההיצונים יש להם בית אחיזי' [כשהפנימי] [כמיס לחס עקסו

ך שלא להותיר מבשר פסח שנאמר ולא תותירו ממנו עד בקר. ממ"ז לזכרון שלא נותרה נשמת לבכירי מצרים עד בקר וכלם מתו כשהכה בכור העליון בחצי הלילה (ה) לכך לא תותירו מן הבכור הצלי עד בקר והעבד הוא המניה מונו למחרתו לא הבן חורין שמא יתקלקל ומעמו פג לא יאכלנו הנדיב המתנהג בשררה לכך תאכלוהו בלילה מיד לזכרון לא תותירו ממנו עד בקר :

ך שלא ימצא המץ ברשותינו כל שבעה שנה' שבעת ימים שאור לא ימצא. ממ"ז לזכרון שגוי מקרב גוי יצאו ממצרים כדי לקבל התורה והמצוה ומי מעבד שאור שבעיטה וימי שנותינו שבעים שנה (ה) להכי צריך לבערו מן הבית דומיא (3) [דהמת] (כך פי" רצינו סאי כלועל לא סעסילסו עליך כל ימי חייך וסעעערו עגופך כללו חיו אל ססן לו עליהם) בבית דהיינו הגוף וכדי שלא יפתה אתכם שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם :

ך שלא לאכול תערובת המץ שנאמר כל מחמצת לא תאכלו. ממ"ז להודיע כמה צריך להתרחק מהדברים המחמיצים והמחמיאים שאפי' בתערובת מעט ההיוק מרובה שיש בו כח להמות האדם לאשר יחפוץ. לכך כל מחמצת לא תאכלו הוזהרו ממעול וחומץ שהשעבוד (ה) מצרו מ"מ לא תכלהו כלו שבקשו ביצה בת יומא ולא מצאו אלא שמאל דוחה וימין מקרבת ההפרכי דוקא לכך כל מחמצת לא [תאכלו] (לא סכלוסו כלו) :

ן שלא להאכיל למשומד קרבן פסח שנאמר כל בן [נכר] (ויצני חרפי לחימי חכסי מעסס ז"ל כוסרי" סלל לחס עלה ליסעעעל"י צפסס וסיו עפי"סי לחוס צעעוס) לא יאכל ממ"ז כיון שפרק מעליו עול מלכו' שמים וכפר בעיקר לא הוכשר ליהנו' מקדשי שמים אחר שנעשה בן נכר ולהיצון שחס יוצר כל יתי' על בני אל חי ולא נתן המשחי' לבא אל בתיהם לנגוף אבל בבית הנכרי ועבר ה' לנגוף לכך ובמן רשעים תחסר וכל בן נכר לא יאכל בו :

ן שלא להאכיל קים לתושב ושכיר שנאמר תושב ושכיר לא יאכל בו מעם מיז לפי שאכילת הקרבן זכרון ליציאת מצרים ולהאמין ביכלתו ואלו הבשר עורנו בין שניהם (ה) לא השלימו באמונתנו שהם ערלי לב וערלי בשר ולא שרד יוצר כל יתברך המערכי' בעבורם לכך בשמחתנו לא יתערב זר שדם פסח ודם [מילה] (ולומי לך צעמי"ך חיי"3) באו כאחד וכיון דליכא פרוסומי ניסא על ידי תושב ושכיר לא יאכל בו :

ך שלא תוציא הבשר מן החבורה הוציא שנאמר לא תוציא מן הבשר הוציא ממ"ז שלא לנהג באכילי' הפסח קלוי' ראש באכילי' הגסוי' (ה) כיון שאכילתו בחבורה הוא לכפר על המכורי' שהיית' בחבורי' דכתיב וישבו לאכול לחם וההיצונים יש להם בית אחיזי' [כשהפנימי] [כמיס לחס עקסו

מסמו צים אחיזה צקדס יס לטס כס לגרס תסטר' כי
אי אפטר דירתי יחד) נכנס בגבולם ומתחזקים
וההיצונים נחתו והפנימי נצחום (3) ועלו על גבם
לפיכך לא תוציא מן הבשר חוצה :

מ שלא לשבור עצם שנאמר ועצם לא תשברו
בו ממי' חידוש שחדש' תור' כדי שיהיו

העצמו' שלימים ויסחבום הכלבים הרעבים א'
הנה ואחד הגה ויראו המצריים את אלהיהם
תשורה לכלבים ונתפרדי' החבילי' של המלה
והכלב ויתפרסם שהשה הקשור בברעי המסח
שהי' האלוה שמעו אחריו משפחת מצרים לא
יכול להושיע א"ע כל שכן אחרים ואני לא שברתי
העצם כשיצאתם בזכות אברהם (ה) שנמול
[בעצם] (הכי ממעט סהרי כסנאו סמלאכי' ערצ
פסח ס"י וסחילי' דוצסכי' סה"י אסור צחמץ וצמלה לומי
ועמי עוגות חבל צלוע צנאו צערצ כתיב מלות) היום
לפיכך ועצם לא תשברו בו :

י שלא יאכל הערל מן הפסח שנאמר וכל ערל
לא יאכל בו ערל שמתו אחיו מחמת מילה

(ה) ממי' לפי שבעוד כחות הטומא' והערלי'
עליו לא ידבק בשכיני' כי רחוק מרשעים ישוע'
וערלת [הכלב] (כך אמר צוטר עטילה סכלצ קסה
מכילס) (3) סגרה הדלת ועבב' הגאולי' ולבסוף
לא יחרץ בלב לשינוי להבי מילת זכרון ועבדיו
מעבבו מלאכיל קרבן שהרי קדמה מילי לקרבן
ונתערבו הבי' דמים ואומר לך בדמדך אחיי ע"כ
כל ערל לא יאכל בו :

יא שלא לאכול חמץ שנאמר לא יאכל חמץ
ממי' לפי שכח המצריים הי' החמץ לפיכך

החמיצו ובה המצה עלה על גבם ואין בין חמץ
למצה אלא כחוש השער' להכי איסור החמץ
בכל שהוא משא"כ בכל איסורין שבתורי' (ה)
שהם [בביות] (ציוסלמי' צסס ר"ח כל סאיסורין
צצטורי' מלטרפי' ללקום צכזים וחסד עקסיס מרוע
צקלה סל סחזר סקיערו סזרוע חסד עקסיס וכל גוף
סחיל ונחצקל סכל צכלי' אי' וסזרוע לא אי' אוקר סחיל
ואוכלי' אותו סצעלי'. ועין צמינו לא צעל נפלא מרס
ספר ורס ססעיר סל י"ס סהיו מעורצי' ולא סיו

מעצלי' זח"י) בככותבת במ' בנותן מעם. ומסמיכות חג המצות לאלהי מסכה למרנו שהאוכל חמץ
בפסח כעובד ע"ז שאיסורו בכל שהוא ולא ידבק בידך מאומה לך לא יאכל חמץ :

יב שלא יראה לך חמץ שנאמר ולא יראה לך
ובחיו

מ (ה) לפי דברי המחבר פי' צעלס סיום סזס
ילאו כל לצלות ס' מחרץ מלרי' ר"ל צכות
אזרהס סנעול צעלס סיום סזס ולפיכך ועלס לא ססצרו
צו ר"ל לא ספגומו צמדחו סל אסעי' וסיינו מרס
ססקר. ועיין צצמי' פי' רחס ע"פ וסנחס צחניך דרך
סקצלי' פסח סצועית סכות סמס ככנג' אצות סקר
דין רחמי' פסח סקר סצועות רחמי' סכות דין ופסח
צצ' על ספסח ס"א ויחוס ונכות צכורות ס"י דין
למלרי' וסקר ליסרסל וחסו פי' למכס מלרי' צצכורית'
כל"ח ע"ס :

ייד (ה) כל ערל להציא ערל סעחו אחיו מחנח
עילה סחינו מוצר לעזרות וחינו כלמד מנן
ככר לא יאכל צו. (3) כי סערלה הול מאלל סכלצ
סעלין סנעול. והול טעס סססימי' סערלה צעפר
צקוד ונחס עפר לחמו צצסיקי' זסר צצצ וסלחין עור
דסיקונל סצעין דך קל"ג ע"ח ח"ל ר"ח אצא סנענכ
סחית נפסח דמרכיצי' לס צכלצא וצגין דל אמר דוד
לינה מחרצ נפסי' מיד כלצ יחידתי' מלי יחידתי' דל
קסמסח וכי קסמסח אסרכצי' צכלצ ח"ל צרי חין צסחי'
ערל נחס סקדמוני דפתי לחוס ולצני נסח דל חיסו
כלצ ודל יסחי' וכי' ווי לי למחן דחוי' סליע עלי'
סחי' אסקרי רסע גמור ומחן דחיסו סליע עלי' חיסו
אסקרי לדיק גמור וכי' ע"ס. ועיין צצפי' פרק סירה
לסגלון יעצ"ן ז"ל צקופו סקקרל זמרה סחרץ ומה
סמפרס לדברי' זס"ק פי' צקלה ע"פ ס' סנעתי סנעך
ירחתי מוסלל אמרי' אכסי' מחן דכסוך מכלצא מקליס
מזדעזע ע"ס (ג) סכלצ ס"י מעכצ וכאסר לא יחרץ
וכי' ילאו לחירות :

יא (ה) כל האיסורין צצטורי' סמס לפעמי' צכזים
ולפעמי' צככוהצת וצס' וצכ"ע. וצחמץ איסירו
צעססו כי חין צין סמץ למלה חלל אססו ועיין לעיל
עסס ו' וסמלא פירסו :

יב (ה) לא יהיו נחלין צעיקך דברי סילחי' לכלוי'
זס פי' לא ירחס לך סמץ וכספי' סל רוחס
אחי דצרי' אדמון ספי' יסרו צעיני' דצרי' (3) סרלצ"ד
כחצ צכ' צעל סכפס צעער סקדוסס כי מדרך סילר
לסקיס לחדס לססציע נפסו ולמלא כל חלוהו צכל
סנותר

מעצלי' זח"י) בככותבת במ' בנותן מעם. ומסמיכות חג המצות לאלהי מסכה למרנו שהאוכל חמץ
בפסח כעובד ע"ז שאיסורו בכל שהוא ולא ידבק בידך מאומה לך לא יאכל חמץ :

יב שלא יראה לך חמץ שנאמר ולא יראה לך
ובחיו

ועותר לו ואמר שלמדו לעלל כל האותו אם לא תעלה ידו בעותר לו יסיתכו ויסיאכו לעלל האותו מן האיקור הקל אל החמור וען החמור אל החמור מעכו עד שיאמר עבוד עבדים וכפור צמי שאמר וסי' העולם שאין דין ואין דיין וכו' ע"ש כל הפרק כי הוא עלל מוסר ויראה סי' וסרז"ט חתקבותיו כתב עשר הקדושים כלו יפה אף כעיס וכו' ע"ש :

יג (ה) המעבר כתב גזה לפי שהקצת קידש הוא ולזה לא יסי' צו הילוכך כצמי החול ורק יסי' הילוכך בחור' והכל מודים שהקצת חתנה חמור' והקצתו והקצת שמה לקו"ט כולם קרו"ט זל"ז מעקו' אחר ור"ל כסא הכבוד ולזה אל ילא א"ש מעקמו ציום הסצני' ר"ל אל יפיר מעקמו רק שיראה שיחאסרו כולם ולזה יוכרח לעסוק בחור' אשר עשה צמקוס חכ"ל :

יד (ה) עיין להלן בחר לחי ראי פי' הפסוק לא יסי' לך חלטי' אחריו' חס לטון הרש"ד ז"ל שהקדמתו לספרו צעל חכמה ולמען ידע האדם כי יש לו צורח המושל עליו עס לו חק ועמקנו על כל מחכת האדם אם כהן לו קדש לוחכמה חקי' בחריס' צוריע' ובקליר' קלא יחרוש בכלאי' וקלא יזרע בכלאי' ובקלרו חס קלירו לא יכלה פאה קדשו ובעת קלירו הסצנלי' הסוכרות מחוך ירו יכ"ח אוח' לעני' והוא חלקנו ובחשפו העמרים אם יכח עומד בקדש לא יפוז לקחמו ואמר כלומר מלככה הצוחחו צבורן יריס עמנו חרומז ועעסרות ובעת לישו צלקו יריס חלטה ובעת חכלו חס לחמו יצרך צורחו לפסיו ולאחריו וכן צכרמו וצזיתו עס לו מאלו חקיי' ואחרים מלכד חלטה הפרע והעוללה וכן על לגוסו עס חקו קלא ילכס כלחיס ולכסות זה חרבע ככפות יעקס לילית יס לו צהמה לא ירביעכה כלאי' ופטר חמור יפדה צקס וצכור צהמה חסור' יתן לכתן אם כעע ען עאכל יאמר הערלה ורצעי ועל גופו מלטה עילת צטר הערלי ועל יעי חיי סבלו עס לו חק סצרות ויעיס עוציס וגס על חאקס אשר עמו למרו עס עס לו חק ועס נקסו וילו עליו להצדל עמכה צעה כדחה ובעת לידחה ועוד יש עמיס קסוח חייצ לפרוס מדצרי קופרים והכל כדי לידע עימ' לו צורח המושל עליו ע"כ ע"ש .

(ג) כי פני הקציה הוא רחמי לזה אמר כלומר לא כי ראיטי חלקים פא"פ עיין רקנטי יתרו ואולי יפרש על פני על אפי ומעמי :

ובהיות השאור עינת המסית והמדיח הזחיר שבכל גבולינו לא יראה כלום שדברי היצה"ר לא יהיו נראין (ח) כמו ששינינו רואה אני את דברי אדמון לא במושבות ולא בנבולין אלא יגדור עצמו במותר לו וישמור מפת' שמן ההיתר [יסיתהו] (כך כתב הרש"ד צק' צעלי חכפס) אל האיסור הקל ומהאיסור הקל אל החמור (ג) לא ינוח ולא ישקוט עד שיוליכנו לשאול תחת' לכך לא יראה לך שאור :

יג שלא ילך האדם בשבת חוץ לעיר יתר על י"ב [מיל] (תסס ג' מילין לכל רוח) שנאמר אל יצא איש ממקומו ביום הוי' ממז' לפי שהשבת קדש (ה) והילוכך של שבת לא יהא בהילוכך של חול אבל יהא הילוכך בתורה ז"ש ממקומו כמה דאת אמר ברוך כבוד י"ו [ממקומו] (פ"י) קלא יפיר מלחמקסו צמור' שהכל מודים שבשבת נתנה החור' לפיכך נתוסף [לאדם] (סחמור) והקצתו והקצת קרו"ט כולם מעקו' אחר כסא הכבוד יתרון בנשמה להשכיל ולדעת בה ולא יצא איש ממקומו ביום השביעי :

יד שלא להאמין באל אחר וזלתו ית' שמו שנאמר לא יהי לך אלהים אחרים על פני (ח) ממז' שלא יאמר אדם הואיל והשיי עושה פעולותיו ע"י שלוחיו ראוי לכבדם כי עבד מלך מלך ואמר אלקים אחרים על פני (ג) בלומר לא מצד המומא' הנקראים אחרים ולא מצד המהרה הנקראים אלהים רמו למלאכים כמו ראיתי אלהים פנים אל פנים ואם תחשוב שתעשי' לו נחת רוח מזה. דע שעל אפי ועל חמתי הוא אם יהי' לך אלהים אחרים על פני :

מז שלא יעשה הוא ע"ז ולא יעשו לו אחרים לעבוד שנאמר לא [תעשה] (ובקפרי לא חקקה חפילו לחמרי') לך פסל ממז' שלא יאמר דוקא העובד ע"ז חייב שמכעים את יוצר כל אלא גם העושה לאחרים חייב שנאמר לא תעשה לך פסל לא תהי' פוסל המטבע בצד המומא' כי האדם נברא בצלם קונו ואל תעשי' [לך] (למען חפוט חס צני יסחלל צלכס (ה)) כפסולי המוקדשים

(ג) כי פני הקציה הוא רחמי לזה אמר כלומר לא כי ראיטי חלקים פא"פ עיין רקנטי יתרו ואולי יפרש על פני על אפי ומעמי :

מז (ה) פסוק הוא ציחזקאל י"ד ובקידושין ע' ארצ"י צע"ז עיירי ומעמרה ע"ז וכו' :

המוקדשים שהמחשב פוסלת בהם כלימר לא תפסול את עצמך אם לא תעשה לך פסל :

מז שלא להשתחות לעבודה זרה שנאמר לא תשתחוה להם. ממ"ז לפי שהמשתחוה לה

מכניע קומתו לפני ומחשיב אותה ואע"פ שאין עבודתו בכך כיון שהוא כעין פנים [חייב] נד' עבודה (ה) אפי" שאל כדרכה חייב לפי שאל קנא

הוא ומחוי כקורץ בעיניו שמתפעל הבעל אע"פ שאינו רואה גוף המעש' שאם תשתחו' להם תעבדם עבירה גוררת עבירה. לכך לא תשתחו' להם :

יך שלא לעבור עבודה זרה בדברים שדרכה לעבוד שגא' ולא תעבדם. ממ"ז כיון שעבד אותה כדרכה גילה דעתו שרוצה לעשות לה נחת רוח כיון שלא שינה ממצותה חייב ואע"פ שביזה אותה כגון עבודה פגור שחשבו שלא היו חייבים דרך בזיון (ח) גם אם תהי' עבודת' בכך ומי"ט לא היו ישראל נכשלים אלא ע"י כשוף שם של [טוומאה] (כך פ"י זק"ס) (ג) שלמרם הרשע שנאמר בדבר בלעם בן בעור ששכחו לא תעבדם :

יח שלא לשבע לשוא שנאמר לא [תשא] (זעזרם י"ט אהן על החמס ומקיק זה ע"ס חסס חסנעז לסקר גורם סירים אותה אהן ועל פי החסוס ויעלה ויסטוף העולם ז"ס לא חסא לסין פרומא לא חסי' גורם לסירים אותה אהן ויעל' החסוס ויסטוף העולם) את שם וכו'. ממ"ז הוא שאפילו מלך בשר ודם מקפיד כשישבעו בשמי בחנם קל וחומר ליוצר כל ית' ומדשני קרא למדורזיל שכל המספר בשבחיו של מקום יותר מדאי וכו' (ה) נמי (ג) לא תשא התפילין דכתיב וראו כי

שם ה' נמרא עליך ואתה עובר על לאו במטמונות (ג) ומדקאמר שבועת י"י תהי' בין שניהם למדו שהעונש מתחלק לשניהם ומי ויכל לשער אם [החרט'] (זעזרדי מלאמי זקלור) אמתית כרי להתירו כיון שהוא תלוי באהר ובעלי נפש היו נמנעים להמצא [בהתרה] (כיון שהוא דבר סתמי זאחר) משום לא תשא שם י"י אלקך לשוא :

יט שלא לעשות מלאכה בשבת שנא' לא תעשה כל מלאכה. ממ"ז לפי שהשבת ערות לחרוש העולם תחילת הבריאה עשה מלאכה ששבת ממנה בשיעוי זה החדוש יש מאין (ה) ויצירת מצרים מעידה על חידוש העולם [ומלאכת] (ולא לחס עעס לחכרם כי ענר סיי"ט זעזלרס האמור דנדרום סכום כסחזכור סלא לחללו זמ"ל מלאכות חזכור זעזלר"י היו זעזלר"י חוסך זעזל מלאכות) השבת מ"ל כנגד מ"ל מלאכות שהיו מעבירים את ישראל במצרים מר"ך בא"ת ב"ש ונ"ל (ג) לא תעש' כל מלאכה :

כ שלא להרוג נקי שנאמר לא תרצח. ממ"ז שממעט איקונין של מלך כי בעולם אלהים עשה

יז (ה) זנבה זורק עקער או ענקך : (ה) כגון ספינר טלמו לפגור או זורק אהן לערקולק שהוא דומה זכפסו סלא חייב יען כי ס"א דרך זיון עכ"ז סוא חייב סקילה (ג) ד"ז חיסא זזאר חרס זעזרס רוח זעלמא זלעס לא כסיז חלא זדבר זלעס חולץ להון זלמא זפומוז [והנס] דהא חרסין (כיסוף) וקסמין לא סוי זעלמא כווחייסו חזל מילין זפוחייסו לחסלמא חרסייסו לא ידעו ועל דא זדבר זלעס עזדו וחסלימו חרסייסו ויכילי לסו ע"כ ועיין רקנעי ל"ז ע"כ כ"ז ע"א קיד ע"א סס תולא כי י"ט סבי מיני כסוף קלחם נעסו זעירוז סקודום ותרזכנס כמ"ס רז"ל קניע קל עיקרין מי"ז י"ט נעסיס זדבור לזר ותייני סס העוממא אשר י"ט זידס עוד מואכסי סס וסן סום סמחום אשר כהן חזרסס לזכי הפלגסיס כידוע ע"ס :

יח (ה) ונגילה י"ח וזיזולמני זרכום פ"ה כל סמא דמלמא זמסוקא. (ג) ר"ל ועוד זלמא דרסו זזס (ג) תייכו זמחזכי כמו קניא דרזא וילאו דמסקולום סנקרר כן חסוס קסוא עומון וזוכוס זזכ"א :

יט (ה) מלות שבת זלמא על דבר אשר הזורה י"י סבת זיום הסזיעי מוחלמכס אשר החמיל זיום הרמסין חמילס הזריא' וזס על חדוס י"ט זלחין וגס י"לח זמלריס זעזידס זכמו כן על החדוס כי עס סקדוום לא יסחכס דבר זעזעו כלל (ג) דבר זס זוזזא זחסי' פרק ערזי פסחיס קי"ז ע"כ זעס זזר"ס :

כ (ה) חולי מ"ס סוא ול"ל סופך דמיס (ג) הזחזר יאמר כי אפסר אשר לזס סבי קיא לקריא זעס ר"חיס ולא זעס מיימס כי ר"חיס כנגד וון ל' ר"לס סרן חסריו להרנו :

סרול'

שם ה' נמרא עליך ואתה עובר על לאו במטמונות (ג) ומדקאמר שבועת י"י תהי' בין שניהם למדו שהעונש מתחלק לשניהם ומי ויכל לשער אם [החרט'] (זעזרדי מלאמי זקלור) אמתית כרי להתירו כיון שהוא תלוי באהר ובעלי נפש היו נמנעים להמצא [בהתרה] (כיון שהוא דבר סתמי זאחר) משום לא תשא שם י"י אלקך לשוא :

יז שלא לעשות מלאכה בשבת שנא' לא תעשה כל מלאכה. ממ"ז לפי שהשבת ערות לחרוש העולם תחילת הבריאה עשה מלאכה ששבת ממנה בשיעוי זה החדוש יש מאין (ה) ויצירת מצרים מעידה על חידוש העולם [ומלאכת] (ולא לחס עעס לחכרם כי ענר סיי"ט זעזלרס האמור דנדרום סכום כסחזכור סלא לחללו זמ"ל מלאכות חזכור זעזלר"י היו זעזלר"י חוסך זעזל מלאכות) השבת מ"ל כנגד מ"ל מלאכות שהיו מעבירים את ישראל במצרים מר"ך בא"ת ב"ש ונ"ל (ג) לא תעש' כל מלאכה :

כ שלא להרוג נקי שנאמר לא תרצח. ממ"ז שממעט איקונין של מלך כי בעולם אלהים עשה

כד

כתב הרמזים ז"ל אין פני הלואין פתן
לא החמוד ענקדק וישמע יתרו ולא החלום
ענקדק זה הלואין כפולין צעקין אחד חבל סן שכי
עניינים שלא דלח החמוד יונענו עלקחת מעוס לך צין
צדמים צין סלה צדמים עם

סקנה זולתיו אם איננו
ספן למכור אותו דבר .
ולאזה דלח החלום יונענו
אפילו החלום צו צחוד
לציו כי עם החלום יצח
לפתחן לו ולסכיד עליו
לעכרו או להחליטן אכלי
אחד עכ"פ . ואע"פ שאחד
עאלו הלואין מוסך אם
חצירו שכים יחסנו והרי

אחת רואה החילוק שבניתי
ואל תענה לו ער ואיך יתי
צידו סל אדם למנוע לצו
עשהחיות אל חולך כל כלי
חגדה סיראח צדמות חצרו
וסוף עכולס ריק וריקס
ואיך תצח מניעות צדורה
צנה סח"א לו לאדם לעמוד
עליו קזה אינו כן ולא

יאמרו אותו רק העששים
הרעים והחטא"י צנפסוחס
כי האעכס ציד האדם
למנוע עאלו ומחשבותיו
וחאותיו וכל עם סירלה
וצדמותו וצדעמו להחזיק
ולקרב חפלו צכל סדצרי
כרלונו ולצו מוקור צידו אל
כל אשר יספין עמו והסני

אשר לפסיו נכלו כל
המעלמות חופס כל סדרי
צטן רואה כליוס ולכ אין
אחה קעכס או גדולה
עוצס או רעה וכל מחשבות
האדם כעלמות עמנו ולא
קסמה מנגד ענינו יסוב
קס לציצרי רלונו כלצס

וולר

כג

הטולח להעיד סקר לא יספין עד סיקולו
אוחו להציד וידרשו מעמו להעיד צחס לא יגיד
ויק מעלמו יצח להציד ויענה צקול העדות מ"י
להצטו לזה או מפחה סכחתו להסכי ועורח לא יעלה
על רחסו כי חלסים כלצ

את האדם למטה הופך דמים (ה) שאינו מוליד
ולמעל' מפריד דמותו ושני קרא ואמר לשון
רציחה להודיע שזה ההורג מיהר להמתו אפשר
נגזר מריצה (ג) וסמך ל"י למען יאריכוני ימך
שיוצר כל נתן לנו תור' ומצות כרו שיתארכו
ימיו של אדם וזה קצרה שהי' מהלל ומשבח
לבוראו בהם שכל המאבד נפש א' מישראל
כאלו אבד עולם מלא לכך לא תרצה :

כא שלא לגנוב נפש מישראל שנאמר לא
תגנוב . טמז לפי שהוא עבד יוצר כל
ואחר שנברא בצלמו השליטו על כל שנאמר כל
שתה תחת רגליו והגונבו גרם עבדות לבן חורין
הפך רצון קונו וההיא [דאזון] (ו) עורח דצן זכאי
סוף . וסירך קוסח חוקס סחי לא הבטצ ענקר מעקומו
לא ימנע אם לכפסות הי' לו לאומרו גצי לא חרלח
ואס למעון הי' לו לאומרו גצי לא חחמוד לא סכניצ
סס אוחו צנחיים לעודס לפסיו ולחחיו מעוס דצר
סלמד מעניינו והס דחינו כרלע אכולסו מלוח מענעס

אזון סענע' צסיכי . יל מעוס דחס כרלע רלס לחוסיק לעלמו סעצוד יסר . ועוד
סגניצס יס לואין הרצס) . ששמעה בסניו לא תגנוב אע"ג דמיירי בנפשות
מ"מ שפיר קאמר דמצי למילף ממון מיניה משום דכתבה רחמנא נמי גבי
ממון לא תגנוב לא תענה לא תחמוד נמצא דמידרש לכאן ולכאן לא תגנוב:
כב שלא לנאוף אשת איש שנאמר לא תנאף . טמ"ז מדהל"ל לא תנאף
גבי לא תחמוד אשת רעך אשמועינן שהניאוף מביא לידי רציחה
שהבעל ימיתם והבנים לא יכבדו את אביהם והקב"ה מצפה רביעותיהם
של ישראל אימתי תבא טפה שיוליד ממנה צדיק והניאוף גול שלא נתן
להשבה ולתשלומין . לא תהנה אף דהיונו יצר הרע אם לא תנאף :

כג שלא להעיד שקר שנא' לא תעני ברעך עד שקר . טמ"ז שמחריב
העולם ומעיד על קונו שקר אחר שכופר בהשגח' כי אלהים נצב
בעדת אל ולפי שהרועה להעיד שקר מתחיל מעצמו מבלי שיכריחוהו
באם לא יגיד לכך אמר לא תענה כמו וענית ואמרת (ה) נמצא מאהבתו
אי משנאתו בא להעיד שקר על היוצר כל ית' כי המשפט [לאלהים]
(כי כצר נגזר וחוטאיו צרי"ס) (ג) הוא לא לאדם תשפוטו רעך ורע אביך
אל תעזוב (ג) אם לא תענה ברעך עד שקר :

כד שלא לחמוד ממון שנאמר לא תחמוד . טמ"ז להזהיר עם קדוש
סטרה הגורמת תקלות הרבה שנאמר וחמודו שדות וגולו [החמדי']
(ואי)

לא החמוד ענקדק וישמע יתרו ולא החלום
ענקדק זה הלואין כפולין צעקין אחד חבל סן שכי
עניינים שלא דלח החמוד יונענו עלקחת מעוס לך צין
צדמים צין סלה צדמים עם

סקנה זולתיו אם איננו
ספן למכור אותו דבר .
ולאזה דלח החלום יונענו
אפילו החלום צו צחוד
לציו כי עם החלום יצח
לפתחן לו ולסכיד עליו
לעכרו או להחליטן אכלי
אחד עכ"פ . ואע"פ שאחד
עאלו הלואין מוסך אם
חצירו שכים יחסנו והרי

אחת רואה החילוק שבניתי
ואל תענה לו ער ואיך יתי
צידו סל אדם למנוע לצו
עשהחיות אל חולך כל כלי
חגדה סיראח צדמות חצרו
וסוף עכולס ריק וריקס
ואיך תצח מניעות צדורה
צנה סח"א לו לאדם לעמוד
עליו קזה אינו כן ולא

יאמרו אותו רק העששים
הרעים והחטא"י צנפסוחס
כי האעכס ציד האדם
למנוע עאלו ומחשבותיו
וחאותיו וכל עם סירלה
וצדמותו וצדעמו להחזיק
ולקרב חפלו צכל סדצרי
כרלונו ולצו מוקור צידו אל
כל אשר יספין עמו והסני

אשר לפסיו נכלו כל
המעלמות חופס כל סדרי
צטן רואה כליוס ולכ אין
אחה קעכס או גדולה
עוצס או רעה וכל מחשבות
האדם כעלמות עמנו ולא
קסמה מנגד ענינו יסוב
קס לציצרי רלונו כלצס

וולר

(3) חנודה הוא חסד חקיף [כ"ל חזקה] אשר יוער לחוליה לפועל. ועין צנאר חסד צדכני חרצ"ס וצדכני חסדלחא:

כו (ח) ר"ל חזית בזירות ובחזונות ו' היינו חזית היינו נכפר חזית

בזירות ונכפר עוכס: (ולית לעידק מדלח קאמר לא חלוח דוניה דכי חלוח צפ"ע ועל חמור צפני

כח (ח) חנחבר ע"י כפסך ועקר חכמוז לא חמחוס מלח חענה ולא חמחור עלמו. ועין סלח חמחוס צנדרו מלי צנד (3) מלח חלחף חל חסמוועיק כמו סחמרתך סלח חמחור סופו לחמור ח"ל חמדו

וירח חס חצי כנען וכו' חסמחוי חס"י ודכר חלמד מעניינו מדה חל חסמחוי חס"י וחמחן ח"ס:

כט (ח) חסי"י חכל עת צעלח סל חורה חסו חסי רעיק וח"ס חכי חוזה צנמח"ל חשק תקיה ימחר להוציאה לפועל (3) סלחה וגס יכסה ויעלס אמנם חתאה חוא ענין טמון ומכוסה לא יצא לפועל רק בלבו נסחר סודותי חסו כקוסח ולקצוע וממ"ש רז"ל גזל ועריות נפשו של אדם מתאה להן ומחמדתן משמע עמיס לחורה חסו עונתה:

כה שלא לעשות צורת ע"ז אפילו לגוי מעצים ומאבנים וממתכות אפילו שלא לעבוד שגא' לא תעשון אתי לא תעשו לכם: טמ"ז לפי שיוציר בלבו יופי צורתו ומיד נתפש והוי ע"ז של ישראל, אתי דמות שמי במרום. אתי בזמן שאתם עמי בבית הכנסת אם חשבת בכסף וזהב מעלה אני עליך כאלו עשית אלהי כסף ואלהי זהב. לא תעשו לכם נמי שלא ימנו דיין בשביל טמון אלא בשביל חכמה. וצורה שלמה בלאו. וצורת [דירקון] (לפי ספוח חלוי צננים) אפילו במקצת לא תעשו לכם:

כו שלא לבנות מזבח מאבנים שיוע בהן ברזל שגא' לא תבנה אתהן גזית כי חרבך הנפת עליה ותחלליה אתה מרבה חללים. טמ"ז לפי שהמזבח מכפר על מה שעברו על מה שכתוב בלוחות האבן וא"כ איך ינף המקצר שהוא חרב על המאריך דמזבח מכפר מוין ומזיח (ח) ולהכי כל כלי ברזל לא נשמע בבית בהבנתו כדי שלא יהי' למקדריגים שם בית אחיזה ולאן דוקא בנגיעה אלא אפילו הנפה דהיינו מוליך ומביא בלבד עשיתה [חלל] (ריצוי חללים כפסח מדלח קאמר ומחללו וקאמר ומחללים) וריק מהקדושה כ"ש אם תבנה אתהן גזית:

כז שלא לעלות במעלות המזבח שנאמר ולא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו טמ"ז כדי שלא יהי' מקל ראש במקום הכפרה וכן אין בודקין מן המזבח ומעלה שגא' ולא תעלה במעלות על מזבחי וכן לא ישחוט בססין פגומה ובהגרמה וכן לא ירבה אדם בשבח הבירו לפני שונא שמתוך כך תגלה ערותו וחרפתו והרודף אחר הגאווה מגלה ערותו דהיינו לא תעלה כדי שלא תגלה ערותך עליו:

כח שלא למכור אמה העבריה לאחר אחר שקנאה שנאמר לעם נכרי לא ימשול למכרה. טמ"ז מ"ש בבגדו בה כיון שפירש טליתו עליה דומיא דופרשת כנפוך על אמתך (ח) אין ראוי [שתתבזה] (3) ח"ל חער רכי יעקב צר צדרי עס ענש צנד כנעני יולל לחיות צנן ועין נסכ"ל וירח וינד (3) ח"ל ח"פ כון סלחה ולעג גילס טיניו) יותר ובמדרש אמר הקב"ה מכרתיו התורה לישראל והיא חבושה בארון נהגו בה כבוד ששביתם אותה מאצלי ואם ישראל רעים ותסתלק השכינה האב. לא נתתיה לעם נכרי לכך לא ימשול למכרה בבגדו בה:

כט שלא יגרע מאמה העבריה ומבנות ישראל שארה כמותה ועונתה שגא' שארה כמות ועונת' לא יגרע. טמ"ז כיון שיעדה הרי היא כאשתו ובכסף קנייתה חס כסף קדושי' ושאר כמות ועונה שייכי גם בתורה שרדיה ירווך בכל עת שיהי' בעל התורה (ח) ויכסה ויעלם סודותי' כבשים

ללבושך

מעמי מצות

באר מרים

ל לבושך ולקבוע עתים לתורה משום דהפרו **לב** (ה) וגוונז ח'ס כ'אנר ז'ין ספ' ומכס ח'ז'י תורתך שמן הד'ן צריך לעסוק בה תמיד
לכך שארה כסותה ועונתה לא יגרע:

ל שלא לאכול בשר שור הנסקל שנאמר ולא יאכל את בשרו. מ"ז כיון שנגמר דינו [אסור] (לפי סכל סעמיד לסרוף כסרוף דע"י) הכל לקחת מוסר השכל שמי שבא על ידו תקלה לאחרים הוא מתועב ואסור ליהנות ממנו שכבר עלה גורלו לאכילת אחרים שכל מי שנעשה שליה לדבר עבירה לא ע"ץ מאכל הוא ובעל השור נקי ויצר כל ית' אומר לאדם מה אעשה לך עונך גרם ואם נתחרט החוטא ועשה תשובה מוחלין לו ולא יאכל את בשרו:
לא שלא לקלל אב ואם שנאמר ומקלל אביו ואמו:

לב ושלא להכות אב ואם שנאמר ומכה אביו ואמו מות יומת מעמי מצות אלו לפי שהמזלזל בכבוד הוריו מזלזל בכבוד קונו. ח"ו. מצד [השונות] (דסלסס סוספין ז'אדס סקז"ס ח'ז'י ו'אמו) ולהכי מיתת שניהם בסקילה השווה הכתוב כבוד אב ואם לכבוד המקום. ואע"פ שנראה קשה שיכה הבן את האב מכל מקום מסמיכות הפרשה (ה) משמע שנגבוהו מאביו קמן ונתגדל בארץ נכריה ואומר לאביו ולאמו לא ראיתיו ואפילו יתנו לו סימנין לא יאמין ולזרים נחשבו לו ואין מראם עליו ואע"פ שהוא אינו מכירם מכל מקום כיון שהתרו בו חייב כי אין מיתה בלא [התראה] (סון ונעניר ונסיס ונדיס) בשום מקום לכך מכה ומקלל אביו ואמו מות יומת:

לג שלא להחיות מכשף שנאמר מכשפה לא תחיה. מ"ז לפי שמכחישין פמליא של מעלה שאין לך עשב מלמטה וכו' ובמעשה בראשית כתיב למינהו וזה [המכשף] (דע ססמססס סעיף ע"ז סוף. דכתיב וסכרתי כספיך וידך. וסכרתי סקלך. ומלכודיך וקרידך). שפועל ע"י התערובת עשה מין ג' ז"ש בלמיהם מעשה שדים. בלהשיהם מעשה כשפים. ופי' מכחישין לשון כחישת ודלות. כמו כחש מעשה זית אחר שמנע פעולתו הטבעית ממנו נשאר כחוש ודל.
בלא חיות אף אתה מכשפה לא תחיה:

לד שלא להונות הגר צדק בדברים שנאמר וגר לא תונה:
לה ושלא להונות גר צדק במקח וממכר שנאמר ולא [תלחצנו] (זנגנרל לל סוכס זדנכיס ו'לא סלמלכו זנעונו) מעמי מצות אלו כדי שלא יחזרו לסורב ויאטרו כל העולם ראוי להדבק באומה זו. ולהכי תיספות הלאוין באלו לפי שאין להם גואל לתבוע עלבונם ואחר שנתגיירו אם יחזרו לסורם אנחנו עונותיהם [סבלנו] (ונפ'י אלו כ'אנרס ססנע סל'ן ח'נו סייז"י על סגריס) ומה שקשים גרים לישראל כספחת לפי שאינן בקיאיין בדקדוקי מצות ויש למידיים ממעשיהם. או אפכא לא תונו כדי שלא יאמרו שמצאו אונאה בחילוף הדת. נמי קשים גרים שמתערבים בישראל. ואין השכינה שורה אלא על משפחות מיוחדות שבישראל. והכיובים גרים לפני יוצר כל דכתיב והאכלתי מיניך את בשרם לפיכך גר לא תונה ולא תלחצנו:

לו שלא לענות אלמנה ויתום שנאמר כל אלמנה ויתום לא תענון. מ"ז כדפסיק ותני ברית כריתה להם שהם צועקים על מעניהם ונענין. דכתיב שמוע אשמע צעקתו ואביהם קיים ומדה כנגד מדה לא כמלה לעולם כלפי אלמנה ויתום נשיהם אלמנות ובניהם יתומים יכול אם אינו [צועק] (זרייסל ס'ח זספרי זנגנרל) אינו שומע תלמוד לומר צעק יצעק שמוע אשמע ממחר אני לשמוע ע"י צעקתו לפיכך אלמנה ויתום לא תענון. שאם צעק יצעק שמוע אשמע:

לז שלא יתבע תמלוח לעני ולא יצר לו כשאיין לו שנאמר לא תהוי לו [כנושה] (לסון סייז כנו יסס לך אלסו ונעניך ס"י יסייזך וכן ונסלחי אלס יסייזנו ססיפט וכו') מ"ז כדי שלא יצמער הלוח ויצטרך לפיכך המלוה בדברים והוי רבית שהרי אם אינו רגיל לתת לו שלום אסור לתת לו שלום ות"א לא תהוי ליה כרשיא לשון רש ולשון אדנות כלומר הוא יהי לך אדון ואתה תהי' לו עבד ואמר כנושה דומיא דאליו הוא נושא את נפשו כיון שיודע שאין לו ממון ודוחקו אתה

אתה מוציא את נשמתו ונוטל נפשו אם תהי' לו כנושה :

לח שלא לקלל הריון שנאמר אלהים לא תקלל :

לט ושלא לקלל נשיא שנאמר ונשיא בעמך לא תאור. מ"מ אלו לפי שהריון שדן

דין אמת לאמתו נעשה שותף להקביה במעשה בראשי ואין כבודו של מלך לקלל שותפו

ומדאפקיה רחמנא בלשון אלהים הא אשמועינן (ה) ואם מקבל שוחד מצוה לקללו ונשיא הוא

המלך או ראש ממשלה של תורה ומ"ש לא תאור ולא אמר לא תקלל לאשמועינן דאפילו

ארורה [קלה] (כח) נסמנע סכי חבל צעלמא נסמנע דארוריס חזקס) לא דומיא דתאור דבלעם ובהיות

שיוצר כל הוא שליט על כל ממשלו. וממנו כל המעלו. להכי כשנשיא בעמך לא תאור

אלהים לא תקלל ומסמיכו מלאךך ודמעך לא תאחר לנשיא בעמך לא תאור למדו [כשהדיינים]

(הוא גזל לחזירו וסקצ"ה גזל לסס סמנוסה) דיינים מתקללים (ג) התבואה מתקללי אחר

שהוא מתעסק בירא' שמים על צרכי [הכלל] (עסקו זקיום העולם להליל עסקו מיד עסקו ספוט

ספוטניס מיד ויהי רעב צחך וכסני ססס גזולך סלוס סלצ חמיס יסביעד) ומקללים אותו ויענשו כלם

ברעבון שהוא צער הכלל לכך אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאור :

מ שלא ליתן יד בין מלוה ללוה ברבי' להוי' ערב או עד שנאמר לא תשימון עליו נשך

ממ"ז לחומרת העין וכל הנזקקים בדין עסק ביש ולו

כולם נתפשים בלא תשימון עליו נשך ומגלגלים חובה ע"י חייב וכולם יורדין לבאר שחת שכולם

[כפרו] (נוסח נקרא מלוה כמו סוכר מוכר וקונה. מלוס מדלווי"סל חייצ ולוה מדרצנן כספור וסנח (ה) וכל כטיח) בתחיי' המתים ובי"מ ולחוק האיסור הוכפל בתורה פעמים הרבה כדי שיחיו זריזין

על הענין שלא ישימו עליו הנחש הנושך אם תשימון עליו נשך :

מא שלא להקדים הבכורים לתרומה אלא הכל על הסדר שנאמר מלאךך ודמעך לא תאחר. ממ"ז שאם לא תוציאם על הסדר נראה זלוול לכהן וכתוב וכברתו ולפיכך אין לערב המעשרו'

אל כל אחד גדולתי קודמי' , תרומה מעשר ראשון מעשר שני ואמר אם תתן הבכורה לבכור מדה כנגד מדה לא בשלה. גם אני אתן לך הבכור בתחלי' הבנים ז"ש בכור בניך תתן לי. ורמז גדול

שהבקשה והתפלה והיודיו כשהם בדמע לא תאחר להפיק רצון שברית כרותה היא ששערי דמעה לא ננעלו לכך מלאךך בדמעך לא תאחר :

מב שלא לאכול בשר טרפה ובשר שנאמר ובשר בשרה טרפה לא תאכלו ממ"ז שכיון שהיא נטוה למות ולא תחיה י"ב חודש מתה היא מעכשיו אחר שיצא ממחיצתה דהיינו בשרה וטעם

לט (ה) הוחצר יאמר צנה כי לכן חפקי' רחמנא לדין צלי אלהים לאשמועינן כי נעשה סוסף

לחקצ"ה צמט"צ ואין כבודו לקבל סוספו. ולכן יאמר לא תאור לאשמועינן אפילו ארורס קלה לא. וע"ז

צחה ססנה לומר דצעלמא מוכה דלי ארור סזקה משמע (ג) כסדדייניס דייניס מחקללים היינו כסיקללו

לסדייניס העוסקים צירחח ססס וצקיום העולם להליל העסקו מיד עוסקו ויהי רעב צחך מהקללס וסרמוז לוס

ספוט ססופניס ויהי רעב צחך אכן צחס ססס גזולך סלוס אזי חלצ חמיס יסביעד :

מ (ה) סול מוקסי ססצנה ועין סכלי יעולל לנספי כי יגיד לנו אסר העולם נעוה נקרא צסס

נוסח ג"כ ונוסח סס נדך סול לסס מלוה אססס סלוס נעוה אין לו סס נדך רק סס כדל כמו סוכר מוכר וקונה. ועס סלמר מלוס מדלווי"סל חייצ וכו'

כוונתו כי צסספר כספור וסנח איתח אסר רק העולם חייצ מן ססורה סס סול סוצע ומלר לסלוס אססס

סלוס סס סול כוצס מנוון סזירו סירו איןו חייצ מן ססורה רק מדצרי קעלה סכלמר אל סלמר לרעד לך

וסוצ וממר סחן ויס סחך וע"ז כסצ צסנה ולא כסירח כי דעסו אסר גס סלוס חייצ מדלווי"סל כלסר כסצ

לסלן ל"ח קכ"ז כי גזל ועוסק דומיס זל"ז ולחייצו צצ' ללוין סולס ססספי צספי' כו"פ לסגסון ר"ע פרסי' ולא מלסחי צו מלומס צזה רק זלח מלסחי צו דף

כ"ג ע"א צדיעס ססוכנת כי העולם צרציה סקול מן ססורה לעדוה וסלוה רק מדרצנן סקול לעדוה ולולי

לדיעס סזלח כיוון צנה סלמר ולא כסירח :

מב (ה) היינו גזירות :

שבעים מריפו' כנגד שבעים שרים הטורפים בית דין של [שבעים] ז"ס קורעין לו גזר דין של סננים סכה) שנה פירוש של שבעים שינוים (ה) ואחר שהוא בשדה מרפיה החיצונים וגשמתו של אדם פנימי לא תהנה מדבר חיצוני ה"ו לכלב תשליכון אותו האוכל שהכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה ואתם בשר בשדה מריפה לא תאכלו:

מג שלא לשמוע א' מבעלי דין כשאין חבירו עמו שנאמר לא תשא שמע שוא: ממ"ז כדי שלא יכנסו באוני הדיין דברי שקר ורמז נפלא שהנשמה והגוף הם שני בעלי דינין והדיין הוא יוצר כל ית' כשבאין יחד הוא דן אותם אמנם אחר שכלה הגוף [ונתעכל] (מלמתי אחר כך צ"ס פרטם שלם לך ז"ל לזכר דצנצנא מהעכלא לא יצנע דינא ולא קאים לאסענה ולא אדכר לזכר נס צדקם מלח צעלמא) הבשר החוטא נשאר בעל דין אחד והיא הנשמה (ה) ואין דינין אותה לבדה והיינו וכפר [אדמתו] (מכאן סתמאלך ארצו אעוה צלחן ישראל מוחלין לו כל עונותיו) עמו שהבשר האדמדם הוא הבעל דין הבי' (ג) וכשהלך [הלך] (זס סאענו צת דינא (ב) צעול דינא) ושבה

מג (ה) ולא כשאר צעול דין אחד היינו הסכנות (ג) אדעמו היינו צטר אדעודס (ג) ר"ל לן דינא צעול דינא סקדערין ל"צ:

מד (ה) כמו חסס ידך ויתן את ידו סתוא לסון סצונעס:

מה (ה) עמו' הרהגת'ק מוהלל"ח זלוק"ל מדינאצ דיצר צקדשו. חסס עהפלח הוא כי חלע"ס סענע מפיו סל סקצ"ס קס כל חס צנך וגומר וסעלחו סס לעולה וגומר. וע"י קדיחת העללך אליו מן הסענים אל ססלח ידך וגומר טעס מלקיים מלוח צורחו סלח סן צקדוטי' לא יאמין וצנללכיו וגומר ומדוע סלעין חלע"ס להעללך כי כן הוא רלון סצורח ית' וסאר סרה"ק סכ"ל כסענע עזה כי לסחוטו כפס מ"סרלל חסור ללדס לסעלות על דעחו ס"ו זולת צסענעו מפיו סל סקס ית' צעלמו. חסנס לענן לסחיות כפס מ"סרלל די גילוי מלחח צעלמא ע"י העללך. ע"כ וכסעס גדולים דצרי' סקדוטי':

מו (ה) היינו מן סקנטיס עהס סווליס לסס ס"לערו ד"ססוכס חס דעסס:

מז (ה) ס"י כמו ועוד כוכל לווער:

הנשמה ליסודה ומקורה כסא הכבוד לפיכך לא תשא שמע שוא:

מד שלא לקבל עדות חוטא שנאמר אל תשת ידך עם רשע. ממ"ז לפי שהעולם קיים על האמת וזה כיון שהוא רשע יעיד שקר ואם קבלת עדותו נעשית כמותו וידך כידו וסופך להיות עד חסס להעיד עליו בשבועה שהוא ירא אלהים וסר מרע. ידך לשון שבועה תנה ידך (ה) ויתן את ידו כי כן מנהג לקיים כל דבר לכך אל תשת ידך עם רשע:

מה שלא להרוג עד שיהיו המחייבים יתרים שנים ולא א' שנאמר ולא תהי' אחרי רבים לרעות. ממ"ז לדקדק בחיוב מיתה שמדה טובה מרובה על מדת פורעניות להכי לזכות בכל שהוא ולחייב אחרי רבים שבנפש אחד תלוי כל העולם (ה) אחר שנדון לפי רובו ז"ש ב"ד שהיו הורגין א' לוי שנים נקראים ב"ד רוצחין אחרי שלא הפכו בזכותו ואם ראית רבים נגררים אחרי מעשה בלתי ראוי לא תאמר במקום שרבים הולכים אלך עמהם לא תהי' אחרי רבים לרעות:

מו שלא ילמד חובה מי שלמד זכות תחלה בדיני נפשות שנאמר לא תענה על ריב לנמות. ממ"ז כדי שלא יפסק דין חיוב מיתה על ידי אחד אפילו יהי' גדול ורב להכי כתיב רב וקרי ריב כלומר על הריב לא תפסוק ע"י אחד אפילו שיהי' רב. מזה הטעם בדיני נפשות מתחילין מן הצד (ה) ואמר על צד הנמיה לא תענה אחר הרב הגדול לנמות:

מז שלא לרחם על העני בדין שנאמר ודל לא תהדר בריבו. ממ"ז לפי שהעולם עומד על הדין והחומל בדין אפילו על הדל מחריב העולם ואתי לאערומי דל הוא מסכן הוא נמי (ה) אל תהדרהו בריבו לומר מה הי' לו לעשות אחר שמת ברעב ודוקא דל בתורה ובמצות אל תהדרהו וחכס הנהג כשורה חייב הדיין להקדים דינו לומר שרי לוי תגראי ברישא ולהפך בזכותו במקום שאין שם חילול השם ואם הוא דל לא תהדר בריבו:

מח

(ה) ר"ל המצפנים של חכמים אחרים :
(ה) נ"ס ול"ל סלל כלמדק 33"ד מ"ע נקי
הוא עיין צט"ט סס וחציו דצניו :
(ה) לחשי ומפרס לחכמי (3) כוונתו לחלפה
ציחל הדיכ"ק כדלקמן קל"ג :

מח שלא להמו' הדין על בעל עבירי שנא'
לא תמה משפט אבינוך. ממ"ז דלמא
אתי לאפקורי מפי אחר שרשע גמור הוא אל
תשפמהו כרשעתו כדי שלא יוסיף על חמאתו
פשע כי המשפמים האחרים (ה) מסורים ביד
יוצר כל ית' להענישו. לא בידך. עכשיו הוא

מט

צדיק בדינו יקוב הדין את ההר אעי"פ שהוא אבינו מהמצו' לא תמה משפט אבינוך :
שלא לחתוך הדין באומר שנאמר ונקי וצדיק אל תהרוג. ממ"ז מ"ש כי לא אצדיק רשע
אעי"פ שיצא [צדיק] (ז"ט רס"י ואצ"פ סאינו לדיק סלל כלמדק (ה) 33"ד מ"ע נקי הוא מדין
מבית דינך לא אצדיקהו אני בבית דיני ואם יצא צדיק ואמר אחד יש לי ללמד עליו חובה
אין מחזורין אותו שמדה טוב' מרוב' ממדת פורעניו ז"ש מנין ליוצא מבי"ד חייב ואמר אחד יש
לי ללמד עליו זכו' שמחזורין אותו שנאמר ונקי וצדיק אל תהרוג :

נ

שלא ליקח שוחד שנאמר ושוחד לא תקח. ממ"ז אחר שלקח השוחד ממנו שניהם נעשו
אחד וא"א שלא יטה בזכותו [שמעור] (3"ר אינו יולל ידי עולמו עד סאינו יודע מה מדבר ונגמ'
קנח סקיל עכל מד זוח) עיני שכלו מהבין ולא ימצא לו חובה ואותם החכמים שפרנסתם מוטלי'
על הצבור יכולין לדון ביראת שמים שכן דיני גזילי' שבירושלים היו נומלים שכרם מתרום'
הלשבי' ואין בזה משום ושוחד לא תקח :

נא

שלא לשבע בשם עבוד' זרה שנאמר ושם אלהים אחרים לא [תזכירו] (אפקוס קנח לסנועה
לסנון סזכוס לאשמועינן סלפ"י לסזכיר לו ססנועה סייז כ"ס סס ססציעו). ממ"ז לפי שהנשבע
או המשביע בע"ז מחשיבה ואתה צריך לבזותה צא תאמר לו לכך לא תזכירו אבל אתה חייב
למחו' את שם אבד תאבדון ואמר לא תזכירו בלשון רבים בין שתשביעהו לגוי בעבודה זרה
שלו בין שתשבע אתה בע"ז שלו כלם באזהר' ושם אלהים אחרים לא תזכירו .

נב

שלא להדיח אחר עבודה זרה שנא' לא ישמע על פיך. ממ"ז לפי שהמחמיא את הרבים חמא
הרבים תלוי בו והם נדחים מהע"ב שכן שנינו אנשי עיר הנדח' אין להם חלק לע"ב
ומדלא קאמר לא ישמע מפיך ואמר על פיך הא אשמועינן לא תהי' גרמה דנזיקים שיאמרו שיש
להם ע"י פיך אוון ופה ועינים כי פה להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו אזנים להם ולא ישמעו
לכך לא ישמע על פיך :

נג

שלא לעלו' לרגלים בלא קרבן שנאמר ולא יראו פני ריקם. ממ"ז כדי שהמקטריגים יקחו
[חלקם] (נקולו פנים עסיס פני י"י חלקס) ויתפייסו שההולך לראי' פני המלך מביא דורון
לשוערים ומנות לשרים כדי שלא יערערו עליו בבקשו מן המלך צרכיו ונמצא מפיך רצון ואם לאו
חוזר ריקם לכך ולא יראו פני ריקם :

נד

שלא לשחוט הפסח ועדיין החמץ קיים שנאמר לא תזבח על חמץ דם זבחי. ממ"ז למדו
מיתורא דדם דהל"ל לא תזבח על חמץ זבחי שהרי הדם אינו נשחט אלא כך ר"ל לא
תשחט הפסח להקריב הדם על החמץ ועדיין החמץ בבית ואם תאמר ומה בזה. דע שהדם הוא
זבחי ואם יזרק הדם והחמץ קיים לא כך הי' מעשה שאחר שנתבטל ונכלה החמץ למעלה נזבח
הטלה למטה לא קודם לכן גם אתה לא תזבח על חמץ דם זבחי :

נה

שלא להלין אימורי קרבן פסח עד בקר שנאמר ולא ילין חלב חגי עד בקר. ממ"ז לפי
שעיכוב זה חסרון לקרבן שמצות הקטרתן סמוך לשחיטה דכתיב ושחט והקטיר ואם לא
הקטירם תקח מקטירם קידם לינה ונפסל לפי שקרבן שלא נקטרו אימוריו ביומו לא הגיע התשור'
לבעלה בזמנה ויש לו מקום לקמרג שלכולם חק מפת בג המלך דכתיב לחמי לאשי (ה) לאנשי
וחגי [חקין] (חלפס ציפס 3) נחלף סקי"q גניע"נ) לפיכך לא ילין חלב חגי עד בקר :

שלא

)

נ שלא לאכול בשר בחלב שנאמר לא תבשל גדי בחלב אמו. ממ"ז לאסור בהנא' ולאסור בבישול ולאסור באכיל' מדלא אמר לא תאכל בשר בחלב דמשמע בכליון חרוץ ואמ' לא תבשל שעדיין נשאר צורתו לפי שטוב מ'ת (ה) שמאל דוחה וימין מקרבת (ז) אמר שמ"מ אל תכלהו משהו עם הרחמים שהבשר [דין] (ולחכי הזכיר גדי (ג) אפי"פ סכלס צנעטע) והחלב רחמים תדע דחדוש הוא שחדשה תורה לאסור אפי"פ שלא בדרך הנאתו בישול גדי בחלב אמו :

נז שלא להושיב עובד ע"ז בא"י שנאמר לא ישבו בארצך. ממ"ז פן יהמיאו אותך כי הם אשר הרבו אשמה משנים קדמוניות להכעים ויצר כל ית' בכל התועבו אשר שגא שאם ישבו בארצך יעשו אתכם המאים כמותם וימנעו מכם השפע הטוב ותקרא אתכם הארץ כמותם לכך לא ישבו בארצך פן יהמיאו איתך לי.

נח שלא להוציא בדי הארון מתוך המטבעות שנאמר במטבעות הארון יהיו הברדים לא יסורו. ממ"ז הרב אל הברדים ונאלו אלו ת"ח שיושבים בר בבד, רמז שהברדים לא יסורו מהארון תמיד שאם לא מצא חבר לא הפסיד שכרו כמו בשנים שנאמר ישב בדרך וידום כי נטל עליו פי' יעמוד לברו ויעסוק בתורה. עם בוראו כי נטל עליו השליך חלקו האחד על בוראו כמו והמילוני אל הים דיונה ויקבל שכר בשנים כיון שאין העיבוב ממנו כמו [מבעת] (פ"י נענע נענע (ה) למוד סיחיד דהיינו דל לט"ס טוב הוא סלא יסכסס ונפרט אס למוד צ"ת סכנסה) באצבע הוא היחודי הלומד לשם שמים לעולם לא יסורו ממנו :

נח שלא יסיר החושן מעל האפוד שנאמר לא יזח החושן. ממ"ז שכל המעמיד דיון שאינו הגון כאלו נטע אשרה שהחושן מכפר על משפט [מעיקל] (ולחכי על לזו סהלז חרס ואפוד לחסיו כי ססליך ירחס ס' לחסיו) ואפוד מכפר על ע"ז. שנאמר ואין אפוד ותרפים לרמז זה צריך שיהי' החושן תמיד קבוע על האפוד לייסר העוברים דלעולם נבי ע"ז כתיב לא יזח החושן מעל האפוד :

נ (ה) כדרסח חז"ל טוב מאוד זה יוס"ע (ז) עיין לעיל ע"י ס' צצאר מרים (ג) הוא נקוסי סחצ'י ואחרי יגיעות הרצ' עלתה צידי כי מלחמי צק' הפליחה דיצור אחד אסר כמדומה לי כי סרצ הנעמצר הזה כיוון לדצריו ולת"ק דך ל"ג ע"צ ודע והצן ספסחד נקרא חלצ והפחד צקר. והגדי הוא סעייר הנעסחלח לעזאלז והאס הוא ככס"י וכי' והס אחס אוכל צקר וחלצ אחס מורייד הספעת הפחד אסר הסצר רועז חליו צה"ס. ויגצור סדין והסחלח האס ען האס והסכוס הסועסח. וכי' וע"כ הסירך סכחזו ואמר גדי ואמו סלא סגרוס לרקד סגדי צהאס כענין וסעיריס ירקדו סס וס"כ נרסח עסח סכסס סאיך לסצר סגדי צחלצ סיורד צהאס כך איך לסצר כל צקר וחלצ סע"יז יסחצר סגדי צהאס וירקד סס ולכן אפקי' צקר וחלצ צל' גדי וסס. וסכי קאמר קרל אס סצסל צקר ספרס צחלצ אסח יכוס סגדי לרקד צפרס וכיון סזס הוא סקצס ח"כ כל צקר וחלצ לא סצסל וצלצר סיה"י לו סס צקר וסס חלצ ע"כ ע"ס. ועין סכלי יעולל לנפסי כי סרס"ע כיוון לדצריו צו"ס לחכי הזכיר גדי וכי' :

נח (ה) נענע נענע עה :
נז (ה) איך צע"ז סיעור לסזנון לומר כי יס כנעלל חלילה זנון ועס אסר איך לריך לסעוע ולירל :

ס (ה) צסל"ה איסח סגרקס עזו סיעס חזקה לפיו סצ"צ (ז) נעסלי"כ"ג (ג) צערך ע' חלק וציח פ"י ר"ח על סועסס כרס ס"צ סצנע סעומיס ונעצ"יס על סכסז וסחד וסס לעיקס גריסין סל פול חלוקס כפס. ופי"י ר"ח סלא ענעס מואכל וצערצ ויאמר צס"ס כי חלוק דרצן פסועו כי איך לו דצר סועכצ סכל וכאסר פי"י ספי כל אסר ספן ס' עסס צסמיס וצארן ר"ל כל ע"י אסר יספון צו ססס אז כל ע"י אסר ספן לצצו סוא צלחי לה' לצרו עיקס צסמיס וסרן ערס"כ וסגזור אומר ויקס. וסולי ל"ל סאיך לו דצר סועכצ כלל. וצסל"ה וסייס צזה וכל אדס ססוא עוצר ס' סוא ככסן וזכוחו יעמוד לרציס ע"כ יקדס אס פיו צקדוסס יסירס (ד) כני' פי"י עוד י"ל ססיא כנו חלק צלל וסו.

כנו חלק צלל וסו. (ה) להכי לא יזח החושן מעל האפוד :

ס שלא לקרוע המעיל של כ"ג שנאמר לא יקרע. ממ"ז שישים הכהן עוד חומה חזקה לפיו סביב (ה) שלא יקרע אחר שהוא המעטיר על עם קרוש לא יצא מפיו דבר מגונה אחר שהוא

שהוא הקושר והתופר לא יעשה פירוד וקריעה דכתיב (3) וקרעים תלביש נומת השכל ואחר שהגוף לבוש הנפש והמעיל לבוש הגוף וקשורים זב"ז ראוי שלבוש הנפש הנקרא [חלוק] (4) דפי' חלוק כהסיל דחלוקה נפש דגדס דפי' ר"ס סלא טעמא מאכל ע"כ (2) כלומר סאין לו דבר תעכז הכי חלק (ד) כמי שחלק מן הדין) דרבנן שלא יקרע:

סא שלא יאכל הור מקדשי הקדשים שנאמר וכל זר לא יאכל בו ממז כמו שהורם זרע אהרן מישראל בן הורמו תרומות ישראל לזרע אהרן כי הם המשרתים בחצר בית המלך הפנימית וחיוב מיתה לפי שהוא המית הקודש שאכלו בן הקודש מית ויאכל אותו מדה כנגד מדה ז"ש ומתו בו כי יחללוהו עשאו ריק וחלל מן הקרושה לכך כל זר לא יאכל בו :

סב שלא להעלות קמרת זרה במזבח הזהב שנאמר לא תעלו עליו קמרת זרה. ממז כמו שהמנות מחולקים כך המזבחות. על מזבח הזהב היו מקמרים בכל יום בערב ובבוקר אמנם

הורשה ליכנס שם ולא בכל עת ואם העלה בה קמרת נדבה עבר על לא תעלו עליו קמרת זרה: **סג** שלא למשוה בשמן שעשה משה שנאמר על בשר אדם לא יוסך. ממז להיותם מתברכים ע"י אותו השמן הנעשה באותם הבשמים במצות ה' ראייה (6) כשנגנו השמן הוא נפסק השולמנות ולא נמשכה מלכותם עוד וסגולתם מפאת הנצוצות הנמשכים ממזלם למעלה דאין עשב למטה שאין לו מזל מלמעלה וכו' (3) מלבד ברכת הקדושה ובבשר אדם חשוב כגון מלך ובי"ג יועילו ולא על בשר אדם כל דהו דומיא דמאבלים יועילו ויזיקו למקצת לכך ועל בשר אדם לא יוסך :

סד שלא לעשות במתכונת שמן [המשה] (3) כשמן הסעסה אמר לא תעשו כמותו וצקטורס אמר לא תעשו לכם לפי שהקדוש נעל מע"ה חייב ונעל אחים פקור אצל חוקק דוקא חייב וסקטורס לכס לא תעשו אצל לזכור לזכור העשו) שנאמר ובמתכונתו לא תעשו כמוהו. ממז ביון שמשתמש בו קודש אל ישתמש בו חול כגון אותם שאינם ראיים לא למלכות ולא לכהונה אלא כיג ומשוה מלחמה ומלכות בית דוד כשיש מחלוקת (6) ואם עשאו אע"פ שלא סך חייב שישאר לתקלה ויכשלו בו רבים לכך ובמתכונתו לא תעשו לכם.

סה שלא לעשות במתכונת הקמורת ובמשקלה שנא' ובמתכונתה לא תעשו לכם. ממז אחר שנתכוין בעשייתו להקמיר לעצמו חייב שהיא חשובה מכל העבודות ישימו קמורה באפך שלמדו מ"ה למשה רבינו ע"ה (6) וכל הרוחות שבעולם אינם מדיחים תמרתו (3) לראי' שצורך הגבוה לגבוה לכך לא תעשו לכם :

סו שלא לענוש למחויב מיתה או מלקות בשבת שנא' לא תבערו אש (6) ממז אחר שהשבת נקרא עינוג אין ראוי לדון המחויב בו שאם השבת מתחלל על ספק חי ספק מת אינו דין שיתחלל על ודאי מת ורמז נפלא הואיל ובשבת נתנה התורה שנקרא אש שנאמר הלא כה דבר כאש אין ראוי לבערה (3) אלא להדליקה לכך לא תבערו אש ביום השבת :

שלא

סז (6) מציא ראי' לזכריו דלכו דוחץ כסגנון הסמן נפקק הסלטכות ולא כמסכה מלכותם כשנוע מזה כי ע"י אותו סמן נחזרכו [ואכזי הפענוע כחמי רנוז לזה סמן ונוטריקון "סומר" מולדס "נפשו וזולי לא חסגה זצס] וסמן. (3) הוא מאמר רז"ל וסקיס מכה אותו ואומר לו גדל סכאמר סידעה חקות סגיס וכי :

סח (6) עיין לעיל צאר משה עי' רו וסזין ו"ס צזה כס"ס ומחלוקה :

סח (6) סלמדו מלחכי סכרה למרע"ה סקמ"ס סכצמרים וכל מעטה סקטורס (3) ר"ל עסן סקסרס אפילו כל רוחס סצעולס א"כס מדיחי' אותו מלסיום קיעור עסקי עולס למעלה למטן לסיום לרלי' סלורק סצזוס לגצוס :

סו (6) דלגופס חיינו לריק סכרי כצד כהיז לא העסס צו מלכסס ומצערס ג"כ מלכסס סול חלל ללמד עכין צפ"ע סול (3) מ"ל סקיס כמו וצרות צער יסע"י ר' :

הרה"ק

סז שלא להקטיר שאור ודבש שנאמר כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו. ממז' מדקאמר [תקטירו] (סאור צעלמו סוף סודף אחר סדברי סמחיקי) ולא אמר תקריבו ללמד שעם הקרבן צריך הכנעה כדי שיהי' לרצון והשאור והדבש היצר נמשך אחריהם ומגביהים עצמם בטבעם והכפרה תלויה בהכנעה שהרי כל המנחות באות מצה והקמינור לא יעשה סניגור ואין זה קשור רק כאשר אד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני [האדם] (ז"ס צס"ס שסעון רסוס צפניו (ה) ואס ירמץ פניו צדעטוס ונעציר סאסס על ידי וידוי צמטס) שהם המקטרינים אשר פני ה' חלקם לכך שאור ודבש לא תקטירו:

סח שלא להשבית מלח שנאמר לא תשבית מלח ברית אלהיך. ממז' לפי שהמלח ממתק ומעמיד הבשר בן החומא יהיו מעשיו מתוקים לפני יוצר כל [כשמחסר] (ה) מלח ונמון חקר ואמרי לס סקר) ממינו לצורך מצוה ועושה חסד לנפשו ולא לגופו נאמר ברית במלח וביסודין כמו [שהברית] (פי' סאמר סנחסס צלות צריס קודס סמחיקין צדלין סימנו) דוחה כך ג"כ היסודין כשאינו בועט בהם מוחלין לו (צ) אילו איוב לא הי' בועט בהם היו אומרים אלהי איוב ואתה לא תשבית [מלח] (ז"ס ג) צאדס ססנס יולר כל י' עס ני' סיס סיעלו על סמננס) ברית אלהיך:

סט שלא להבדיל הראש בחמאת העוף שנאמר ומלך את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל. ממז' לפי שהחומא פנה ליוצר כל ית' עורף ולא פנים לפיכך קרבנו שהוא תמורתו נפש תחת נפש תצא מערפו כיון שהי' קשה עורף ובחמאת העוף שיש בו כפרה דקא ולא [בעולת] (אכל צעולה סעוף ללס כסיצ ציס לס יצדיל, יצדיל) העוף דכאן משום דהתודה ובעולת העוף אין וידוי לפיכך בחמאת העוף ומלך את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל:

ע שלא ליתן שמן במנחת חומא עני: ושלל ליתן לבונה שנאמר לא יצוק עלי' שמן ולא יתן עלי' לבונה ט"מ אלו כמ"ש במנחות תניא ר' שמעון אומר בדין היא שתהיי' מנחת חומא עני מעונה שמן ולבונה ונסכים כדי שלא יהא חומא נשכר ומפני מה אינה מעונה שלא יהי' קרבנו מהודר והנאון אמר חוסר הנוי והרייה מן החומא כאלו יעירהו זה לתשובה. נמי (ה) שיאמר לו לגנות מעשיך הי' קרבנך חסר מכלם עכ"ל כי לא נאה לכסיל כבוד שהשמן עולה על כל המשקים לפיכך העני החומא שנתייסר בעונו אין לו עלי' אלא ירידה לכך אמר לא יצוק עלי' ולא אמר בה דהא אפילו לתוכה אסור ליתן שמן אלא לאשמועינן שאין לה עליו' לא ליצוק עלי' שמן ולא ליתן עלי' לבונה:

עב שלא לכבות אש מעל המזבח שנאמר לא תכבה. ממז' כדי שהבאים ליפרע מן הקרבן תמורת החומא ימצאו תמיד שוחד ולא יקטרגו ועכשיו [שלחנו (ה)] (ואנסי ונעסס סיו עוסי' סארון סקצנר צו וססלסן ססיו אולכין עליו ואומרי' עליו ד"ס ומאכלין סעני' וכדי סילמד עלי' זכום) של אדם במקום מזבח ואם לא אמר עליו דברי תורה אש של גיהנם שורפתו ז"ש אש של תורי' חוקד תמיד על השלחן ואם לאו לא תכבה אש של גיהנם ועום ה' יפול שם ובהיות שהתורה לעולה

סז (ה) הרי"ק מו"ס"צ צעס"ט זלוק"ל חמר צפ"י סעס"ל צפני ככנס צפני כחחס כי צפניו סל ארס ככצנין וכחחניס כל ונעסיו וסחצולוסיו:

סח (ה) מלח כועדיקין "נמון" לו "סקר ואמרי לה חסד צמקיס חקר (צ) כסס ססצריס מרסס סמחיקיס כן גס סיקורין מרסיס סעוסס וסמקטריגי' וסמחיקי' צדלין ונמו. (ג) צמדלס צריס כרוסס למלח ונעסס ימי צרלסיס ססונוסו מ"ס ססססוני' ליקרצ צעלס וכסיק סניס צמו עור סס סעולס כלו סליסו מדצד. סליסו יסוצ. סליסו יס. עמד יס לפני סקצ"ס וחמר לפניו רבס"ע צמדצד ככנס ססורי' וציסוצ ככנס ציסע"ק וחני עס ססל עלי' חמר לו עסדין יסרלל סיקריצו מלח על גצי סמננס:

עא (ה) ר"ל וגם ונעסס זס לס ילוק עלי' סמן ולל יתן עלי' לצונס:

עב (ה) צסידור לב סענח מציל ונכצני סרי"ק סמ"ע מוקאזינען זלוק"ל זכ"ע ועכ"י צנס סלוננו ר"ל זס ענין סלסן למננס לונר לך צעס סלין מננס סלסמו סל ארס ונכפר ונמר סרי"ק סכ"ל ללנס ונכפר כי

כשאינו בועט בהם מוחלין לו (צ) אילו איוב לא הי' בועט בהם היו אומרים אלהי איוב ואתה לא תשבית [מלח] (ז"ס ג) צאדס ססנס יולר כל י' עס ני' סיס סיעלו על סמננס) ברית אלהיך:

סט שלא להבדיל הראש בחמאת העוף שנאמר ומלך את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל. ממז' לפי שהחומא פנה ליוצר כל ית' עורף ולא פנים לפיכך קרבנו שהוא תמורתו נפש תחת נפש תצא מערפו כיון שהי' קשה עורף ובחמאת העוף שיש בו כפרה דקא ולא [בעולת] (אכל צעולה סעוף ללס כסיצ ציס לס יצדיל, יצדיל) העוף דכאן משום דהתודה ובעולת העוף אין וידוי לפיכך בחמאת העוף ומלך את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל:

ע שלא ליתן שמן במנחת חומא עני: ושלל ליתן לבונה שנאמר לא יצוק עלי' שמן ולא יתן עלי' לבונה ט"מ אלו כמ"ש במנחות תניא ר' שמעון אומר בדין היא שתהיי' מנחת חומא עני מעונה שמן ולבונה ונסכים כדי שלא יהא חומא נשכר ומפני מה אינה מעונה שלא יהי' קרבנו מהודר והנאון אמר חוסר הנוי והרייה מן החומא כאלו יעירהו זה לתשובה. נמי (ה) שיאמר לו לגנות מעשיך הי' קרבנך חסר מכלם עכ"ל כי לא נאה לכסיל כבוד שהשמן עולה על כל המשקים לפיכך העני החומא שנתייסר בעונו אין לו עלי' אלא ירידה לכך אמר לא יצוק עלי' ולא אמר בה דהא אפילו לתוכה אסור ליתן שמן אלא לאשמועינן שאין לה עליו' לא ליצוק עלי' שמן ולא ליתן עלי' לבונה:

עב שלא לכבות אש מעל המזבח שנאמר לא תכבה. ממז' כדי שהבאים ליפרע מן הקרבן תמורת החומא ימצאו תמיד שוחד ולא יקטרגו ועכשיו [שלחנו (ה)] (ואנסי ונעסס סיו עוסי' סארון סקצנר צו וססלסן ססיו אולכין עליו ואומרי' עליו ד"ס ומאכלין סעני' וכדי סילמד עלי' זכום) של אדם במקום מזבח ואם לא אמר עליו דברי תורה אש של גיהנם שורפתו ז"ש אש של תורי' חוקד תמיד על השלחן ואם לאו לא תכבה אש של גיהנם ועום ה' יפול שם ובהיות שהתורה לעולה

עט (ה) ערצ ומחוק סוף לכפס סכסמות :

פ (ה) ילא לחון לעקוק צעניכי סצלי סעוסי :

פא (ה) ר"ל סכסכי ועיין ע' קע"ד צצחר עריס וע"ס כמי כמו פרע מוסר ר"ל כי זולס ספי אל סגדלו פרע יס לפרס ג"כ לסון ערי כמו פרע מוסר (3) עסקי י"ז ומח מוכח כי לסיפך ר"ל עלצנות יורס סאין ענדוסו וכי :

פב (ה) פסוק סוף צעקלי כ"ג :

פג (ה) זס סוף דעס סרענצ"ס ורס"י ז"ל חינו קוצר כן ודעסו סלס סחסרו אלס מן סיין ודעס סרענצ"ן כרס"י :

סלציס סחסרו) ודמו. ויש הפרש בין דם שהנפש יוצאה בו שיוצא בקילוח והמאכל השמן יערב (ה) לנפש הבהמות להכי כל חלב וכל דם לא תאכלו :

פ שלא יצאו כהנים מן המקדש בשעת עבודה שנאמר ומפתח אהל מועד לא תצאו ממ"ז לפי שנראה זלוול וחלול שיניח כהן המשרת עבודת הקדש ויצא לעסק אחר (ה) שכיון שנתכהן הופרש לעבודת הקדש ואיך יתעסק בעבודת החול והוא צריך לכיין ולקשר העולמות ומחשבתו מנוי שם כאשר יצא יפריד ממנו המחשבה ואיך יעלה למחשבה אם יצא לחיין ידבר לכך ומפתח אהל מועד לא תצאו ולא תמותו :

פא שלא יכנס הכהן למקדש מגודל שער כאבל שנאמר ראשיכם אל [תפרעו] (אל סגדלו פרע כמי כמו פורע מוסר לסון מרי כי סעס כדז ולציסו סי" ססונו סלכס וכי) ולעונו עמי יעונו זקיס סללו וכי) ממ"ז כיון דעוז וחדוה במקומו צריך לשרת בשמחה ליוצר כל יתי כי השמחה נותנת גמר ושלימות להגיע אל המכוין וגידול השער נאה לעבודת בעלי השער (ה) שהוא חלקם וגורלם ועיצבון בעבודה מורה שאין עבודתו מלב ונפש חיין כי לב שמח יטיב גהה (3) אלא כמו אנוס לכך ראשיכם אל תפרעו :

פב שלא יכנס כ"ג למקדש קרוע בגדים שנאמר ובגדיכם [לא תפרומו] (פנינעס צעקוס סספר קרינעס סלס צעקוס סספר) ממ"ז דרך כבוד ואזהרה אם ללבוש הגוף כך כ"ש ללבוש הנפש הנעשה ע"י המצות שצריך שיהי שלם בלי קרעים כי עלבון לנפש כאשר הגוף בלתי שלם והוא צריך לעמוד על [משמרתו] (סלס לסקור ח' מכל סימני סענוס) ער ולא ישן וקרעים תלביש נומה (ה) ולבוש הנפש בקרע מעיד על חסרון הנשמה לכך בגדיכם לא תפרומו :

פג שלא יכנס שכור שם שנאמר יין ושכר אל תשת ממ"ז לפי שהשכור דעתו מעורבת והוא צריך דעת מיושב במודה המחשבה לכיון העבודתו תדע שלבושי העבודות מחולקים כל אחד לפי ענינו הראוי לו ובשכרות סניגור נעשה קטיגור להכי שכר כל מידי דמשכר מעלה עשן באפו (ה) לכך יין ושכר אל תשת :

פד שלא לאכול בהמה ממאה שנאמר אך את זה לא תאכלו ממ"ז ממיש זאת החי זאת מביאה חיים לנפש שיוכל לעבוד את בוראו מכלל שהממאה ממיתה וחלילה חלילה שהמצות הם להשלמת בריאות הגוף רק להשלים הנפש ז"ש [וגרה] (אפילו נגדי סעס לסכרינע סעסזיס) איננה מעלה

פז (ה) חולי ליל על עתכונתו :

מעלה לנפש הבהמות שהי צריך להשתדל להכריע כף מאזנים אפילו מעט שמא הוא מחצה חייב ומחצה זכאי לכך ממא ואך את זה לא תאכלו : **פה** שלא לאכול שרץ המים שנאמר וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת :

פז (ה) עיין למיל ע' ק"ט צנאר מרים (3) כוונתו והקיען לזה אין להם חלצני ימים :

פז ושלא לאכול דג טמא שנאמר בדגים ושקץ יהי לכם טמא כיון שאין להם סנפיר וקשקשת שהם כתרים להגן להם מרעתם טמאים והטומאה יזיק לעם קודש יען הנשמה מהורה תתמנה ותתפעל מהר מהטומאה ומהעבירות והיוקו ניכר משא"כ לגוים האוכלים אותם לפי שמורגלים בטומאה להכי אין הזיקם ניכר שמי שרגיל לאכול [סם] [סאין] להם סנפיר וקשקשת סוככים צענכות סמים צנוקמות מעופפים וסיס להם סוככי צעליון סמים סלול"י ויקצלו גדול צחורי סוככס סס וצנריאס סנוף וסנפט לא סחלס ססס) המות לא יזיקנו מ"מ בשלימות הגוף על מכונתו (ה) תלוי קצת משלימות הנפש ובהיות שהדבר הטמא יש לו למעלה קשר ואחיה ע"כ הנהנה מהם שואב ויונק משם וטומאה בוקעת ועולה לרקיע וארס הטומאה ימית הנשמה לכן אותם שאין להם סנפיר וקשקשת רובם מהותם ממים העכורים לאות שהממונים עליהם הם שמאלים לכך לא תאכלו שאין לו סנפיר וקשקשת ושקץ יהי לכם :

פז שלא לאכול עוף טמא שנאמר את אלה תשקצו מן העוף ושלא לאכול חגבים טמאים שנאמר [ושרץ] (וסחגב סססור יס לו ד' רגלי מלכד סלו סיס לו צסנוך ללואר כסין צ' רגלי כסרולס לקספן סו לעוף סססזק צלוחסן צ' כרעיס ופודס וסענול אין לו סללס ד' רגלי דוקל ולל יסר וסססור ד' רגלי ד' כסס" וקרסולין וכספיו סופין סל רוצו סרי ד' סימין לטסור כדי לסייעו סלסחי" ססענול) העוף מ"מ אלו שלא תאמר כיון שהם עופות קלי התנוע' אין בהם פגם אין מומתם מצד הקלות ולא מצד הכובד אלא מצד היניקה שניקתם מצד הטומאה ומשם גזינים גם האוכל אותם מושך מצד הטומאה ומטמא נפשו (ה) סימן (3) אין להם אצבע יתירה לסייע בהליכה ולא קרקבן נקלה לסייע בעיכול לכך את אלה תשקצו מן העוף ושרץ העוף :

פח שלא לאכול שרץ הארץ שנאמר וכל שרץ הארץ :

פט ושלא לאכול רמש הארץ שנאמר אל תשקצו בכל שרץ השורץ :

צ ושלא לאכול תולעת הפירות בעצתם לאויר שנאמר עד כל מרבה רגלים מ"מ אלו מ"ש בפסיקתא ונממתם במ ססר אלף מלמד שהטומאה ממטממת הדעת ומרבה [פשפשות] (סקירות סנפספסין צנעסיו) באדם והקדושה והטהרה משרה באדם רוח הקודש ומקרא מלא הוא אם ללצים הוא יליץ ולענוים יתן חן מימא אדם עצמו מעט מממאין אותו הרבה שכל זמן שפורק האדם עצמו מן הטהרה חלה עליו הטומאה מיד וכשפורק מעליו עול הטומאה מיד הטהרה מצאה מקום פנוי ושוכנת בקרבו , והטומאה הקלה הכנה להמשיך הטומאה החזקה . ולא תאמר דוקא שרצים המתהווים מזכר ומנקיבה עושים רושם בנפש אבל המתהווים מעפושים שלא נבראו מפרי' ורבי' שהם גוף קטן לא . מכל מקום מטמא זה הקטן כמו הברי' הגדולה לכך לא תאכל כל שרץ הארץ אל תשקצו בכל השרץ השורץ עד כל מרבה רגלים :

צא שלא לגלח הנתק שנאמר ואת [הנתק] (נקלס נסס זס ססנע על סס ססססר נסס ונעקונו) . לא יגלח . ממ"ז שלא יהי אדם בועט ביסורין שהם שלוחי יוצר כל ית' ויחכים להסתיר ענשו ולהעלימו מן הבריות למען לא יחשדוהו אבל ראוי להתחנן לבוראו וירפא מחץ מכתו ויתחרט שברוב הפעמים מייסר בגלוי כדי שיקבלו העולם תוכחת וימנעו מעשות רע ואם חשב [להסתיר] (ד' לו עס ססססר ונעו סס"י כ" ען סרלוי ס" לו לצל סלענע צלסון סרנני לסון סנע) על

צה שלא לגלות ערות האב וחייב שתיים שנאמר ערות אביך לא תגלה. ט"ז לפי שמכוער הוא לנהוג מנהג הילדה במולידיו וזרזור גדול מצד השותפות ואמר ערות אביך לא תגדה יתר עד משכב זכור (ב) כי ערו ערו עד היסוד בה שיאמרו ארור שזה ירד ארור שזה גרד שיקראוהו רשע בן רשע כדילפינן מבת כהן את אביה היא מחללת רכך ערות אביך לא תגלה:

צו שרא לגלות ערות אמו שנאמר ערות [אמך] (אמר) הגאון כי חסור העריות צאלר צטר למעט סמגנל ולמאסו להסתפק ממנו צמעט והנסיים טאקרה סן סמנויות צצית ממיד והוא כספר עמסס ע"כ (ב) והקשו עליו) לא תגלה. ט"ז פשוט ממ"ש אמך היא אע"פ שנענש ממ"ה החרפה והבושה היא גדולה ביותר שגילה ערות המקום שיצא משם. ובהיות קיום [המין] (כך למדתי מדברי הגאון) תלוי במשגל והאדם רגיל אצל קרובותיו ורבו גם בהם לכך הוצרכה התורה להזהיר ולהחמיר בעריות שיטעו מעליו ועבור (ג) וערות אמך לא תגלה:

צז שלא לגלות ערות אשת האב אפילו אינה אמו שנאמר ערות אשת אביך לא תגלה ט"ז לחוש על כבוד אביו ז"ש ערות אביך היא והחמירה התורה בסקילה שמה זאת היא בת זוגו של אביו ובני הראשונה היו ראויים להיות מן השניה והרי היא כאמו ממש תדע שהרי נטרה הבכורה מראובן ונתנה ליוסף וראו לאחור לכך ערות אשת אביך לא תגלה:

צח שרא לגלות ערות בת הבת שנאמר ערות בת בתך לא תגלה ט"ז לפי שהיא כבת [עצמה] (אמר) הגאון צעצור סיות ילד לז האדם כצמעות לא יסכן לאסור כל סקניות ואסר כל סמנלחות עמו צצית צכל צעה) דעובר ירך אמו הוא כמוה לענין קורבה וכל שכן שלא תגדה ערות הבת שמגופי תורה הוא אם אסר בת הבת כ"ש הבת עצמה שהיא יותר חמורה הרי הוא כבא על עצמו לכך ערות בת הבת לא תגלה כל שכן ערות הבת:

צט שלא לגלות ערות אחותו מאב או מאם שנאמר ערות אחותך בת אביך או בת אמך לא תגלה מודדת בית או מולדת חוץ. ט"ז לפי שהיא אחותו בין מן הגשואין בין מונות כיון שהם מאב אחד או מאם אחת

והוא צירינו דצר עקובל צום חצל כפי סקצרה יס צענין סוד עקודות סילי"ה דיוק צכפס והוא מכלל סוד העצור סכצר דעצו. ודע כי סמגנל דצר מרוחק וכנאס צמורה זולתי לקיום סמין ואסר לא יולד עמונו הוא חסור. וכן אסר איכנו עוצ צקיום סמין וללא ילתי צו סאקור אורו סמורה וזה טעם אל כל סאר צצרו כי אה סארנו סערה יחיק סדצר עפרי ססלר וסלי כגזר מן סקסאר צליון והססאר צירוסלים ולכך יאמר סארס סהס זמס סוה כלומר איכס כסולין ואסוה כי לא ילתי חצל סוה זמס מעסצת חלוס צלצר וסהס סערויות מכלל סחוקים סהס גיויות סעלך והסגוירס סוה סדצר סעולס על דעה סעלך ססוה ססכס סכסגנת מלכותו וסוה סיודע סלורך וססועלס צעלות ססוה סילוס צס ולס יגיד אורו לעס זולתי לכמני יועליו ע"כ דצרי סרקנני ס' אסרי וע"ס סוד סעצור עיין צלצום (ג) צסליס מלאתי ססוססה סעס מעליו ועצור וסוה מלי ססי ועסלי ד' :

צט (ה) ילל סאס סל גסיוס. על"כ וחס חלס לסניו מצוערת ירמי ל"ו :

דיל"ה"ר סקקרה סמ"ל מקפרי קל"ח ופי' צום מלאתי ז"ל סלי לורצס מדרצנן דעי לסרלודס דסוסי קלא דכיון דכצט כעט. ר"ל אסר סזוכס לטצר סקל"ח ססוה סיל"ה"ר סיינו ססי"ע אזי סולך מודריגס למדריגס. וספסר סלוח צס סמוצור ס' לא גצס לצי וגומר סמדצר צבדלות וגוצס לצ סארס אסר סוה כחו סל ס"ע צס" קל"ח והצן. עמד רל"סי להציח צום וס סרל"סי צס' קדמון צסקוק "ולצ"י "חלל" "צקרי"י ר"ס סלו סצ"ו וססי"ס יל"י סכי סמוס חללו ועעלים סכ"ק סכפלו צקליפה כידוע ומספרי עוקבוליס ומכס"כ ססונו"י אה סארס מן סילר והסחות סלא יפול צסס וזה מרווח צלעלטי סיצוס סהגיטור"יות סלסס סס"ד כענין ינוס סססה סוץ מיוחס דכפורי כי אז חין ססנון סולטו וצכל ינוס סססה כוכל ג"כ לסכל על"ס סילר ע"י צ' סמוס סכיל וסולי כוכת סעסצר ג"כ לזס. (ג) סיינו סלוחי ססועיל וספק גדול סוה וסלי יועיל לו סלער גדול להספיד מעליו סיל"ה"ר וסולי לא יועיל לו לכך יסר עמד צום לצל יסחיל לעוררס:

צה (ה) זסו ללו כוסף על ועכצ זכור :

צו (ה) ז"ל סרמצי"ן ז"ל טעס חסור סערויות צסלר צטר איכנו עפורס צמורה וסרצ אור צמורה כי סוה למעט וסמגל ולמאוס אורו ולססספסן עמונו צמעט וססי"י סללס אסר אסר סכסוצ צסלר סלססה סן סמנויות עמו סמד וכן צסלר עלמו מלריות לו וסוה כסר עמסן וסעעס סזס יגיד סרצ על כולן. וכצר כהצ סר"ח ג"כ כי צעצור סיות ילר לצ סארס כצמעות לא יסכן לאסור כל סקצרות וסנס אסר כל סמנלחות עמו צכל סעה וס טעס חלוס מלוד סיח"י"י סכסוצ כרס על אלה צעצור סמללן עמו לפעמי"י וססיר סיסל ארס קסיס למלות ולאלפסיס וסס ייק אס יסל אה צחו לצכו סבדול עמסס ויכחילס צכחלתי ויפרי וירצו צציתו כי סארץ לא ססו צרלס לצצת יל"ה. וס צענין סוד עקודות סילי"ה דיוק צכפס וסוה מכלל סוד סעצור סכצר דעצו. ודע כי סמגנל דצר מרוחק וכנאס צמורה זולתי לקיום סמין ואסר לא יולד עמונו הוא חסור. וכן אסר איכנו עוצ צקיום סמין וללא ילתי צו סאקור אורו סמורה וזה טעם אל כל סאר צצרו כי אה סארנו סערה יחיק סדצר עפרי ססלר וסלי כגזר מן סקסאר צליון והססאר צירוסלים ולכך יאמר סארס סהס זמס סוה כלומר איכס כסולין ואסוה כי לא ילתי חצל סוה זמס מעסצת חלוס צלצר וסהס סערויות מכלל סחוקים סהס גיויות סעלך והסגוירס סוה סדצר סעולס על דעה סעלך ססוה ססכס סכסגנת מלכותו וסוה סיודע סלורך וססועלס צעלות ססוה סילוס צס ולס יגיד אורו לעס זולתי לכמני יועליו ע"כ דצרי סרקנני ס' אסרי וע"ס סוד סעצור עיין צלצום (ג) צסליס מלאתי ססוססה סעס מעליו ועצור וסוה מלי ססי ועסלי ד' :

צט (ה) ילל סאס סל גסיוס. על"כ וחס חלס לסניו מצוערת ירמי ל"ו :

קז (ה) עיין לעיל ל"ח ק':

קיב

רמי' להניח כחן דברי הסו"ת פאל סדור
לסרצצ"ס זללסיה זכ"י קכ"ב עתהקס חפ"ד
יקד צמלרים צעניכי כדה וזה נקחה וזער סלו סלו
פכו דרך סרינו עכסול מדרך עניי סן סיוס כלסל
עצרו עלינו סני' סדורכי'
וסיינו כעיס וכדי' ולעס
עחה רחס ס' על ירלוי
ותל"ת נקצלו פה סעירה
ויסי כי צלנו סמענו ויעס
לכנו על כי כל סלעלדי'
סכע"י חלק לצס חיס לרדכו
פסה וחי' חיס סס על לצ
חס חסר יסני פה סעירה
ולכן סכרסנו צמעסנו
לסחקצן ולרעוה ללן קדסי'
ולרלוה לרס סלצור כצקרה
רועס עדרו ציוס סיוסו
צחוק ללנו כסרדוה ולסעי'
לצ אצוה על צני' ולחקן
חס חסר עווס כי רצו
עקסר סללוה' אולי סעלס
לרזכס כע"ס חס סלורדוה
לצקס וחס סלרסס חסי'
ולכצצרה חצצס . וכלסר
סענו לצ לכוסס סדיר'
עללכו סענו עון גדול חסר
סענו צרוצ סלצור צעוקסנו
וסוח

(ה) סכסו מצטר ולווצר לו סלל יקס סלסס
וכי :

קיג

(ה) לסון סרעוצין
לער ר"ל (סול)
סכסס חצן עורל) כי סעסגל
לגי סלקיס סחלך סחלך
לפיר ססכי לסקל עלסוה
סגוף
שלל יסחה שמו מישראל דומיל דרלל וסס אין מלה אנכי וכסאין מלה ערוה אשח
אחיך לל חגלה :

סול ולל ססינ לגני כך (ה) עסמע צמוססוה פ"ק דצמלל
ונללספי עיין סס : סהח שנלמר ערוה אשח אחיך רל
חגלה : סמ"ז אחר שאלשו כנופו א"כ ערוה אחיך רל
והרפה וביוון אהוה רל להשחמש בכרי שנשחמש בו
אחי שרל במקום מצוה ז"ש רז"ל אמר לחס הקב"ה
לישראל אסרתי לכס אשח אה חרתי לכס יכמה כדי
אחיך לל חגלה :

קד

שרל לגלוה ערוה כלחו שנלמר אשח בנך רל . טעס מצוה זו רפי שכל
משפחה ומשפחה ענף אחר למעלה וכלחו רל חענף שנלצל מבנו כי רל בל
זונו וסס יסמיע אחר אצלה ח"ו גורס עקירה חענף מן חילון ונקרל ערוה על שם
שמערה חספע שלל וגורס יבשוה חענף שחול הגוף וצריך שיכלו כל הנשמות שחס
באוצר ששמו גוף (ה) וזלח אשח בנך רל חגלה ערוה :

שרל לגלוה ערוה אשה ובתה :

קה

ושלל לגלוה ערוה אשה ובת בנה :

קט

ושלל לגלוה ערוה אשה ובת בנה :

קי

שלל לגלוה ערוה אשה ובת בנה שנלמר ערוה אשה ובתה לל חגלה אה בל
בנה וזלח בל בנה . טעמי מצוה אלו להודיע שאין רלוי להסמיע ללשה ובתה
שנוקדה מלשח חלשח רל חילון ובתה חרי חול רל חילון ואין רלוי לתולדה רק
חלויין לכוו לל חרי המחובר עמו וכן אשה ובת בנה וזלח בל חילון וכלשר יסרד
חרי מן חילון או רלוי לעשוה חרי כי חול חילון לכוו וכשנשאל חלל חלל וזלח
בל על חבל חייב דכתיב כי יקח בקדושוין אבל בניאוף אינם בשרפה ובזלרות כתיב
שררה חנה זימה רל כומר בשרה רל וכן עצה רעה ומנונה שר חומלים רל
לגלוה ערוה בשרם ובשרו חכתוב שלל יקח חגלה וחוערת' מהגלוי שייגלה (ה) אע"ס
שבנמרל דרשוהו לשון לקוחין ואמר זימה רל שייצרו יעצו לחמוה בסעורה רעה
לגלוה ערוה אשה ובתה וזלח אשה ובת בנה וזלח רעה :

לגלוה ערוה אשה ובתה וזלח אשה ובת בנה :

קיא

שרל לגלוה ערוה אשות אשחו בחייה שנלמר וזלח אה חותה לל חקח] (חקח)
(סלי לל חקס סכיס סמעט וכן כל חקס דבני עריוס ללו קידושין נינוס דסוס)
עמעט חס לל ליקוחין מוסר חלל כולסו סכיס נינוס : סמ"ז כי דרכיה דרכי נועם ואין רלוי להיות קטמה וחחרוה
ביניהן והוחרה בזיווג יעקב אבינו עם בנות לבן משום דאין אהוה לגוי אבל אשכולך שיש בדידיו קבלה של אמה
שנשאל יעקב אבינו בנות לבן ומשה רבינו בת כומר ויהושע רחב חוונה ושלמה ע"ה בת סרעה ושמשון דלילה כל
אלו חחוננים עשום סמלר ברשוה יוצר כל ית' והחכים שיהיה בהן איסור ערוה ואסור ע"ו כי חשב דרעה ונחסוך
חול שום לל כן רל יכוו לקסרג עריוה ומפני שחם קרוביו גם כי עשו כל אותן חנקמות נמעט אע"ס שכתוב וזלח
לל חחותה לל חקח] (לצורר) (ללכוו לכוו זלוו קסורוה לגלוי סערוס ססיסן כלימה וסרסס גולס) :

לגלוה ערוה אשות אשחו בחייה שנלמר וזלח אה חותה לל חקח] (חקח)
(סלי לל חקס סכיס סמעט וכן כל חקס דבני עריוס ללו קידושין נינוס דסוס)

קיב

שלל לבעול אשה נדה שנלמר וזלח אשה [בגרת] (מדקלמר וסלי כדסס עליו עמעט סחול חס סמלרדק
צעומלח סרסס כסרן וכמלור' ססעומוסס מנוסס וסלרס ססול ימית כל צעל מי סילכלוהו או יסחסו וסעקול מלסס
ללוי ליססס סלל לסלוב עסס סמיס סרעיס סמזיקיס עד ססענוול ומסטר גס צמחססס סחי' נקיס) : סומלחה לל חקרב :
סמ"ז כדי שיהיו תולדות עם קדש סהוריס וכזלים בני אל חיל חקרב לגדה בשבעה ימי נדה חולך חנוצר ממנה
יהיה מצורע יום ל"י שנים עד שבעים חגולר בשבעה יהיה מצורע מששים עד תשלום השבעים ומחנת רבי זירל
חחמירו שעל מוסח דם כחרדר נקרל גדה וחייב חבל עריוה כרת שמקור מעיין [ממל] (ססיס ממוס צעסס לרסן על
סלין זסירוס נדה וסלס וסלדקס סלר ס"י ח"ס חלס וסל סלדקס חלס רעו ללס סללסון סחי' חלחו סל עולס. חלס כנגד
סוהסלל ססטיל חסס צמוס סלדקס סיל כססס אורו סל עולס) חערה ללשה בגרה סומלחה :

לגלוה ערוה אשות אשח וזלח אשה [עמיחך] (דוקל לסכיס כי צסיי כריסוה לגיך סכיסס לל חסוק
ונסוק

קיג

לל ער אשה איש שנלמר וזלח אשה [עמיחך] (דוקל לסכיס כי צסיי כריסוה לגיך סכיסס לל חסוק
ונסוק

לל ער אשה איש שנלמר וזלח אשה [עמיחך] (דוקל לסכיס כי צסיי כריסוה לגיך סכיסס לל חסוק
ונסוק

וחוה כי רוח ישראל אשר צרוב ערי מזלרי סכחו דיני
הורחבו והקילו מאוד צנצילה כדה צמי מקוה ובספירה
סצעה ימי קיים ונחגו ונחג. מיכות עד סתן רוחות
צמים סאובין וחוסבין כי צה עתרו ועוקר דעיתן וצזה
סותרו לצעליהן ואין זה כי

אם מיכות גמורה וסדבר
אשר לא דברו ה' והן
לוקחות אשה אחרה אשר
הוא עסורה ומטליך עלי'
אוסן המים הסאובי' ועתרה
עוקור דע"י כי לזאת חוסב"י

סאם הטליך על עלמה אוסן המי' או סהטליך עלי' אשה
אחרה אשר איכנה עסורה לא עלתה לה עסרה כ"א
בזאת סתמטלכה התי' עסורה. ואף גם זאת עקפירות
על עלמן ועוסוה לפני' עסורה הדין וממתיכי' עד צין
סתמטוה ואז מטליכין עליה' סמי' סרע"י וזה כדבר
ומה כלמדק עובותיו סמו אלה ולכן כאשר ראינו אלו
כל סחלמדי' וגדולי סזקבי' גודל סעון סזה וסחמל' כי
כדה מאלד לרעה נוסכה פסחה צעור סזהרה. וידענו
רוע מעט"י אלו אשר מציאין את סלדס למיכות וגילוי
עניות צפרתקיא לרבי' וצטול דברי תורה וצטול דברי
קופרי' סתוא יסר מצטול דברי תורה כמו סתמרו ז"ל
אין ספילין לעצור על דברי תורה פטור ממט טוטפות
לעצור על דברי סכעי' סיי' וס ז"ל סזסירו ועסו סיי'ג
לחורה ובזרו כמה גזירות וסדבר אשר סיו מקופקין זה

סעל עסוכה ילעדו דברי' אסרי' אשר לא כיווכו צהס סיו סחרין לצלחי יוליאו אוסח ען סספס לחון. וכ"ס סזסרו
דדריכי' סעל סחוצו חוצה גלוה וסגלו למקוס מיס סרעיס ויסחו סחלמדי' סזח"י אסריכי' וימורו. וסלל
ידענו צעוכותיו כי צמקס סרע סזה יכסלו ויסחו כל ישראל סזח"י אסרינו וימורו. סעל זלח סתקצלנו ודססנו
לסס גודל סעון סזה מלין כעושו וכאשר כלעוירו ע"י סזח"י כ"ס צן אדס לופס כסחיך לציח ישראל וסעמס
מפי דבר וסזסרה אוסס מעי. וידענו כי סעון סרע סזה גורס רעס לעלמיו וגדול מעסוה עון גילוי עריות
לא יופר סעון כ"ס סכחוצ ולא תקיא סארץ סהכס צעמלכס אוסח כאשר קלח את סגוי אשר לפסיכי' ואסחכו
קוצלין עוכס וכרדיפין צעצור' כ"ס וסלופס כי ירלח את סחרצ צלח ולא סקע צפופר וסעס לא סזסר וסזח
סרצ וסקס מעס נפס סול צעוכו כלקס ודמו מיד סלופס אדרוס ולמס כמות וצס אסחכו כעקי'. וסלז סיע"י
סכרונו צצחי ככקיות וצצחי מדרסוה וסודענו' עוכס סעון סזה. וסכדה קורס סתככס למרסן ואסר סתככס
וסחרון עלמס צכל מימות סצעול' מה יסן ומס יוקף וסרי סיל צעומלסחס עד סזחצ צמים צמי מקוה לרורס.
וסזסרו אוסס לקספירס סצעה ימי קיים כדה מוסה וישראל וסכרו לסן אוסח סרסילס אשר סיו רוסלין מלז
ועקדס כדרך סעיין וסודענו לסס ססול עון פלילי ומיכות גמורה וסול סגורס לסקע סס עזילה מישראל.
וסודענוס סכל אסח אשר סחרון עלמס וספילו צעלמו סל יוס ולא צמי מקוה אס"י סרי סול סרצות רעס
ופוסעמס פסע גדול סכ"י סמחזקיין צמיכות זו ילזלו צנצילה וסזרו לומר אלו ואלו מוסרין ואסר ססזסרנו
אוס' כדה מה לעסוה זה סנה אסח סנגע עמד צעיניו ולא סזרו למועב אלל אסח מני אלף ועל סכל סכעי'
סרסעוה אשר סחזיקו צמיכות וקסס עליסן סעזילה. סן סנה סיו לצבי ישראל ללכיני' צלדס :

סגוק לנד): (א) לא תתן שכבתך לזרע. מעם מצוה זו
לפי שהוא גול שלא נתן להשבה שאפילו המושיט מעות
מידו לידה לא ינקה מדינה שר גיהנם ואמר עמיתך להורות
שמדה כנגד מדה לא במדה לעולם הוא עשה לאחרים
לדבי נדון בכך גם הוא ישתה זה הכוס לכך באשת
עמיתך לא תתן שכבתך:

ועמיתך לא תתן שכבתך לזרע. מעם מצוה זו
לפי שהוא גול שלא נתן להשבה שאפילו המושיט מעות
מידו לידה לא ינקה מדינה שר גיהנם ואמר עמיתך להורות
שמדה כנגד מדה לא במדה לעולם הוא עשה לאחרים
לדבי נדון בכך גם הוא ישתה זה הכוס לכך באשת
עמיתך לא תתן שכבתך:

ועמיתך לא תתן שכבתך לזרע. מעם מצוה זו
לפי שהוא גול שלא נתן להשבה שאפילו המושיט מעות
מידו לידה לא ינקה מדינה שר גיהנם ואמר עמיתך להורות
שמדה כנגד מדה לא במדה לעולם הוא עשה לאחרים
לדבי נדון בכך גם הוא ישתה זה הכוס לכך באשת
עמיתך לא תתן שכבתך:

ועמיתך לא תתן שכבתך לזרע. מעם מצוה זו
לפי שהוא גול שלא נתן להשבה שאפילו המושיט מעות
מידו לידה לא ינקה מדינה שר גיהנם ואמר עמיתך להורות
שמדה כנגד מדה לא במדה לעולם הוא עשה לאחרים
לדבי נדון בכך גם הוא ישתה זה הכוס לכך באשת
עמיתך לא תתן שכבתך:

הגה כי כן ראינו אהבנו החכמים והדיינים וכל הזקנים והס"ח לעשות חקקה זו ולתקנים עליה דתייבו סכל
 זה ישראל סלל העצול צמי מקוה אחר שהקפור קצעה ימי נקיים כהלכות צנות ישראל וסרחון עלמה צלותן
 מים הרעים כאשר ומחילה זאת האקסה חלא צלל כחוצה ואין לה לא כחוצה ולא הנאי הנאי הכחוצה
 אחר קצרו עליה סאיכה עוצלת או קעצרה על אחד מאלו הסלס אזחרות דתייבו סלל עזלה או סלל קפרה
 קצעה ימי נקיים או סרכלס

כאשר ומחילה ואפילו
 סלח"כ עזלה וגם כל אלמנה
 ספסל לגבות כחוצה צ"ד
 אחר זמן הסכמה זו לא
 סיעול פרוטה אחת עד
 סמגלגלין עליה צכלל סצופס
 אלמנה סעזלה לכדסה
 וסעסס חקסה זו וסללס ולא
 סעסס מעסס לעולם אלל
 אחר עזילסס צמי מקוה
 כסלסס נוצרין יודלדין אחר
 ספירס ז' ימי נקיים, וגם
 סלל רחלס אח עלמה כמו
 ססיו רוחלות ומחילה. סלל
 יכאסר כודע לצ"ד סלל
 עזלה או סלל קפרה או
 סרכלס צלותן סמים הרעי
 אז אדסס כחוצסס עקד
 יחוססס. וכל הנאי כחוצס.
 וכמו כן לכל מי סססרסס
 חס לא עזלה או לא קפרס
 או רחלס אין לה לא כחוצס

קמו (ה) כי קוטה איש הוד שרא להעביר מזרעו למוךך שנאמר ומזרעך לא
 צגנו וצמיחתם הצעל.

התן להעביר למוךך: מעם מצוה זו רפי שממליכו
 עליו מולך לשון אדנות ושולטנות דכתיב להדרמךך
 וענמלך אדהי ספרויים (א) ואומר למוךך בפתח כלומר לא
 מךך שתועים הם לקראו מךך ורז"ל אמרו כל שאתה ממליכו עליך אפילו קיסם אינו
 חייב עד שימסור מקצת זרעו ויניח מקצת זרעו (ב) שנאמר כי מזרעו נתן להעביר
 למוךך:

קמו שרא רבא על הזכר שנאמר ואת זכר לא תשכב [משכב] (לרבות אנדרוגיטוס
 קים לו סני מסכסס כלסס): אשה: טמ"ז רפי שכל מה שברא הקב"ה ברא
 שנים משמיע ומקבל וזה המתועב שינה מעשה בראשית ולא תאמר דוקא בעריות
 חמור לפי שמוזכר ממזרים אבל זה שאינו מוזכר אין חשש בא הכתוב וקראו הועבה
 לחייבו בסקילה שזה אינו באשת איש שיש לה שעת הכושר (ה) ולגשכב נמי אסר
 רחמנא קרינן ביה לא תשכב אוי להם אם לא יעשו תשובה כראוי שיענשו במשכבי
 אשה:

קמו שרא לבא עד בהמה שנאמר ובכל בהמה לא תתן שכבתך: מעם מצוה זו
 רפי שמערב צורת קונו בצורת בהמה ואע"ג דבהמה הגנועה במת אינה טמאה
 הא אשמועינן שהשובב עם הבהמה משרה עליו רוח טומאה דומיא דבלעם שהיה בועל
 אתונו כרי שישרה עליו רוח הטומאה זה שכתוב תבר הוא תבלין של טומאה הם אם
 בהמה תתן שכבתך:

קיו שלא תביא האשה עליה בהמה שנאמר ואשה לא תעמוד לפני בהמה לרבעה:
 טמ"ז (פרק השואל אמר רבי יוחנן) שמשנה סדרי בראשית שג' למינהו אע"פ
 שלא עשה מעשה אפקיה קרא לשכיבה בלשון עמידה לאשמועינן שאין עמידה וקיום
 המין בה ואמר דרבעה שחזרה מאשה להיות בהמה העומדת על ארבע רגליה תכלים
 של עבירה הם שמתבלבל ומתערב זרע אדם עם בהמה שניהם כאחד אם אשה תעמוד
 לפני בהמה לרבעה:

וכו' ואם אחר הצעל קעצרה על אחת מאלו הסלססס תקנות וחיכו יכול לצררו אז לא סעול כחוצס עד סססול
 סצופס חסורה צכקיעס ספן ססיסס עוצלה לכדסה אחר ספירס ז' ימי נקיים וסלל רחלס ואח"כ סייצ הצעל
 ליחן הכחוצס וקרינו הסכמה זו צצמי ככסיות וצצמי מדרסות צחוך קסל ועדס וסיסס אזסרס לכל ועל כל
 מי סירלס ליסל חסס סלל יסלסס אלל צכנלסס הללו וסלדין לה כחוצס ולא אחד מעסללל כחוצס אלל צכנלל
 סלל סלך צדרכי מייכין ולא סעצור על דס מעסס וסלדין לריך לססרות עליה על כל פעס ופעס כי חס חקסה
 זו ססס מעססס וסללס לכל הסוככים צמלרי וצערית גדולי וקטני ונמלינו חנו סססוסי למעס סלל כדון
 מעססס וסללס אלל עפ"י חקסה הזחס וסלל כחליפס ולא כפסידס ולא כעזלה ולא יססחו צס וכמו כן גזרנו
 על סצלל אחרינו דייכי וסכמי וזקני סלל ידוכו כי חס עפ"י הסכמה זו וסלדין צתקסס זו וירפסו אח
 גדר דס מעסס ססרוס וססיסס לסס סמי דקין חורס רצן סל כל סכנילל לא עלי כחוצס סכסי. וכאשר פסדנו
 מצ"ד סליו וסחוקן יעמוד אחרינו ויקלכל חקסה זו או ילזל צס ולא יעסס על פי סעזילה ויגסס הכחוצס לללמעס
 צלי בגבול זס על סעזילס ועל ספירס ז' ימי נקיים ועל סרחילס או יגסס למגורססס מעזלה קידס סייצעססס:
 אחרמנה חרם חמור וגדול על כל צ"ד סיעמוד צכל ארץ מלרי סלל ידון אלל עפ"י חקסה זו ועל כל
 חסס או סלמיד חסס סירסס סלל עפ"י ססססס הזחס וסססס סדין צכל ארץ מלרי. כך עד ימות סעססס.
 וססססס על חקסה זו סידון צס צלרץ מלרי מסדס קיון דססססס ליזירס וסללס וסלל אסס וסרוץ גדר
 יסכנו

הב (ה) כו"ס טען עולה ומקיס יורד ומקטרב :

קב שלא לאכול נותר שנאמר ואוכליו עונו ישא מעם מצוה זו לפי שהחטא הנעשה באותו יום מקטרב עליו הוא והממונה על אותו יום ולכן משנתקלקלה מעודתו רע בעיניו כ"ש אם יאכלו מעודתו אחריו וזהכיו לאוכליו העון יקטרב [וישעון] (סוף סומסו זו וסמונבו (ה) על כתיבו משא כבידה כי נהנה מתשורת אחרים זה שאמר ואוכליו עונו ישא :

קבב (ה) צט"ח גרים צמטחירים פניהם צחורה (3) עיין לעיל ע' ל"ז וכלן מפרס המצטר

לא חגרוס הולאות העוללים וסיוכקיס מן סכרס כי צעון חצות צכיס קטכיס מתיס. וגס הזחיר לנו תוסיק ופרט כרמך לא חלקט סיכו לא חגרוס כי הפרטיס מסיכרס ר"ל סחלדיקיס וסחכטי מעסס יסיו כלקטיס מוכרס ס' לצחות קודס זמכס. כי לריק נחפס צעון סדור חלילה לעני ולגר חנוצו אוחס סיכו העכייס מן סמולת ססס חייס צצכות הפרטיס וסחכטי מעסס :

קבא שלא לבצור עוללות הכרם :

קבב ושלא ללקט פ"ט הכרם שנאמר וכרמך לא תעולל ופרט כרמך לא ת־קט מעם מצות אלו כדי שיתפרנסו העניים והאביונים ורמו גרוך לעוללים הלומדים הבל שאין בו חטא הם שומרי הכרמים שמשחירים בניהם (ה) בחורה בבקר ובערב ז"ש לא [תעולל] (מפי טוללים ויונקיס יס"ס עו וצעון חנות צכיס מתיס (3) לא תוציא העוללות מן הכרם כי הם המעמידים הכרם ובפרט כרמך לא חלקט הפרטיס אנשי מעסס מכרס ה' צבאות לא תהיה אתה גרמא דגזקן ישחיו נלקטיס קודס זמנן בעון הדור לעני ולגר תעזוב אותם שהם עניים ואינם עושים מצות והם חייס בזכות אנשי מעסס לפיכך הנח עולדות לעוללים ויונקיס והנח פרט לעניים כדי שוחקיימו בזכות הפרטיס בעלי מעסס לכך כרמך לא תעולל ופרט כרמך לא חלקט :

קבד (ה) וסיקוס חסר צנגליסס דרסו זס עמוכו סל חדס. צמעעירי על רגלו וסקר חין לו

רגליס וחין לו קיוס ח"כ ופקיד עמוכו (3) לא חסקרו פ"י לא סקצבו על סככסס ח"ל ס' סחינוך ס"י רכ"ו סלח סקצבו על סככסס סכאנר ולא חסקרו כלומר סחס ספר ח"ס צפקדון עצר על לא סככסו וחס סקצבו לו על סכפירס ח"כ עצר על לא חסקרו וכ"ו וסככר צמס' סצוטיס סכל מי ס"סצבו סצוטיס סקר על ספירס מעון עוצר צכטי לחוין מעוס לא סקצבו צצוטי לסקר וסו סצוטיס ציטוי וגס מעוס לא חסקרו ח"ס צעעיתו :

קבג שלא לגנוב ממון שנאמר לא תגנובו מעם מצוה זו בשביר קיום העולם. תימא אמאי בגונב נפשות אמר תגנובו ובגניבת ממון שנתן לתשלומין אמר תגנובו ועוד כפורה הקושיא דרישא אמר לא תעולל לא תכנה אח"כ אמר לא תגנובו לא תכחשו מעם (א) דלא תגנובו ולא תשבועו משמע לרבים ומשמע ליחיד בפעמים הרבה וחייבים הרבים להוכיחו ולהפרישו כי הגנב יכחש וישבע אלה שבועות ואלו הם מנס לכלל האומה שיאמרו הגוים שהיהודים שקרנים וגנבים לכך לא תגנובו :

קבו (ה) הוא עוקשי הסכסס וסכס צט"ח סקדוס מציח

הכר שרא כחש שנאמר לא תכחשו ושרא ישבע על הכחשה שנאמר לא תשקרו מ"א לפי שהמכחיש והנשבע לשקר לא מבני אל חי הוא כי בני ישראל לא ידברו כזב ואם כחש סומו לישבע והוא כופר שאומר שיוצר כל יתברך אינו וראוה ח"ו ועברה גודרת עברה בחוקה ועיני י"י משוטטות בכל הארץ ודבר מנוסה הוא שהאומר אמת אע"פ שתייבנה לעולם מרויח ומי שאומר חשק"י לעולם מססר כי אין לו הגלים (ה) דהעולם מתקיים עד האמת ופירושו לא תשבועו על הכחשה הוא לא (3) תשקרו ודא תכחשו :

קבה שלא לעבוד על שבועת ביטוי לישבע בשם ה' [לשקר] (וומס סחכר וחללת חס סס חליך סככיל עוטו סחמנל ליגלן) כגון אכלתי ולא אכלתי וכן לעתיד שנאמר ודא תשבועו בשמי לשקר מ"ז אם סמוכיר שם שמים בכל מקום נעקר מן העולם כל שכן מי שנשבע לשקר והגודר על דעת רבים אין זה חייב מדאורייתא כיון שלא פרט [ברבים] (ולדני עלות מתייסי קיס לן ססכניס מילויס) ובערך שבע כתב הערוך משם רב שר שרום ורב יהוראי גאון שאם נשבע ב' דברות או בספר תורה אין לו התרה לעולם ולרבינו תם תקיעת כף במקום שבועה אין לה התרה לעולם לכך לא תשבועו בשמי לשקר :

קבו שלא נקח בכח ובורע מה שאין לנו זכות בו שנאמר לא תגזול :

קבז ודא תעשוק בדרך ערמה להחזיק ממון שנאמר לא תעשוק מעם מצות אלו לפי שהעושק הוא עושה בתחבולה ומרמה והגזלה בורע שנאמר ויגזול את החנית מיד המצרי וגול סחות מפרוטא אינו חייב ובמשקלות בכל שהוא דורר המכול נחתם גזר דינם על הגול דסאח מרדא עונות ונוד בתוכה מקטרבת וראיתי אנשי מעסס שבקניית דבר [מצוה] (מעמי סנונ מתי סמעס כדי סלח לסכניס ללס צכילל חס סס חמנע עסס מירוי (ה) אינם מרדקייס אדא חס

מעמי מצות

באר מרים

מה ששואלים פורעים וגזל ועושק דומים הם אלא כדי דחיבו בשני לאוין גזל בחטפה בחזקה ועושק שהיא ברשותו ומעכבו והגזל ברכותיו של הקב"ה כגון נהנה ולא ברך או לא החזיר לחבירו שלום כדם בכלל לא תגזור ולא תעשוק :

קבה שלא ראה פועלת שכיר שנאמר ולא תרין פועלות שכיר אתך עד בקר טמ"ז לפי שהקב"ה מוזמן פרנסת ברואיו וגזר שפועל זה יאכל אותו היום משכירותו וזה שלא גזר לו שכירותו חלל גזרת מלך והמלאך הממנה על אותו יום מקרבו לפני יוצר כל ודן אותו כמי שעבר על [גזירת] (סניאס כחופר נסכר ועונם סאלו ה"י עמ"מין ה"י) וסוף לו שכרו דעדה כנגד מדה לא נטלס לעולם) : המך ומדת ירידה יערער עריו ויבקרן פנסקו ויענש עונש נפש דכתיב כי אליו הוא נושא את נפשו לכך לא תרין פועלות שכיר אתך עד בקר :

קב"ט שלא קלל אחד מישראל בשם שנאמר לא תקלל חרש טמ"ז לפי שיש כח בדבור מצוויר במחשבה לפעול לטוב או להפסד ובלעם יוכיח ובאומנות מחכים לקלל אורי יסנע ביום ובשעה ידוע שתחול במקולל כי יש עתים לרעה ובהתחבר כיון ההבטחה בזמן או [במקום] (עיין סס זענין זלעס עם זלק) : מוכן ודאי נזכר שם עינו דברית כרותה דשפתיים וקללת חכם אפילו על חכם והדבור פועל הגשמה רכך אל תחרוש על רעך רעה לקלל [חרש] (פי' זלמס ואומנות) :

קל שלא להכשיר חם בעצה שאינה הגונה שנאמר ורפני [עור] (מי סה"ל עור זדנר סיוס זעלמו לא חתן עכסול) מעמ"ז משום ואהבת לרעך כמוך מאי דסאני לך לחברך וכו' והיא תקון העולם ויישובו ולפי שלפעמים יתן עצה דמשתמע בתרי אנפי כדי שיוכל להשמש כשיתרעם וישבע שלטובה נתכוין והם דברים המסורים בלב לכך ויראת מאלהיך אני ה' בראתי אותו בעינים ואתה הוצאת עיניו ועשית אותו סומא דע שאני הוא המשגיח והרואה אם לפני עור רא חתן מכשול :

קלא שלא לעשות עור בדיו שנאמר לא תעשו עול במשפט מעמ"ז לפי שהעושה עול מכריע את עצמו ואת העולם כלו לכף חובה ואם עשה משפט מכריע את עצמו ואת העולם כלו לכף זכות ובירושלמי שאלו לרבי יוסי בן חלפתא ולרשב"י שיעשו להם דין תורה ואמרו שאינם יודעין לעשות דין תורה ואם תשאר לדיקים שבודדו יאמרו שיודעים לעשות ד"ת כנתינתו בסני ואם נמלך בגדול מובטח הוא שלא יעשה עול במשפט :

קרב שלא רכב בדול בדיו שנאמר ורא תהדר פני גדול : מעמ"ז כדי שלא יסתתמו מענותיו שר חבירו לכך לא תהדר כי יש רך להדר פני הגדול על בעדת הדיינים ואם אתה נושא פנים בגדול אתה מהדר פני המקטרג הגדול ומ"מ מושיבים דת"ח ואמרי' דעם הארץ שב ואם לא ישב אין חוששין משום דא תהדר פני גדול :

קרג שרא ילך רכיל שנאמר לא תלך רכיל בעמך : מעמ"ז לפי שהורג שלשה ומביא עמו כל אבקת רוכל (8) אונקלוס תרגם לא תיכול קורצין רמו שמאכידין הרכיל כדי [שירגיל] (גאלפס זימא דיגיק"מ ממחלף יגעל נכף וזיכוח מדנר כדי סיסמטו ויקנלו דנכו (3)) לבא לספר דשון הרע ואמר קורצין פמו ששנינו קרצו כלומר

ונציח ג"כ הנוסחא כאשר הוציאה כלן כדמותו וכללנו ורואה חכמי כי אולי כוונתו כאשר טעמתי מעמ"ז דהרז הגדול הסקיד הירא מוה' חזרה' מרדכי זלללס"ה מדלזרזאמיל פי' הכחז עלזים' כסך וחס מעסה ידי אדם ותי' מדקדק מה חידש צזה לדוכינו דהמע"ה כי פה להס ולא ידצרו וכו' מ"ז חל"ס אשר לא ידע דצר הנראה לחוס ראות העיני' כי אין צהס פוס מעס' . ואמר הוא צפירותו כי לדוכינו דהמע"ה אשר זחה על האכס"י זעלי צה"י אשר כל מנמח' כל סיוס רק לרכוס רכוס לאסוף הון ויצטלו מחורה וזפלה ע"י רהיעות' אחרי הכסך וחציב עליה' מעוכס יומר מגופס וכאשר סבז מורה לידס יצטלות מקצות הקמלכות והכילות וזה כיוונת דהמע"ה עלזים' כסך וחס מעסה ידי אדם סיינו הצעלי צהיס אללי הכסך והחס אשר הועס מעסה זכ"ל עלזים להס כי לא יעשו לרקה מעמונס ונס יקוולי צסציל קניית דצר מורה אזי דעו כי אכס"י זע"צ כדוגמח' פה להס ולא ידצרו עיני' להס ולא יראו וכו' פי' לא ידצרו כראוי ולא יראו זע"יח' כראוי וכו' כמחוס יחי' עוסית' כל אשר צוטח צהס כי יען אשר יסיעו כל צמחוס רק על הכסך והחס ויסירו צמחוס מעס ת' אזי נעשו מעס כהס כהעלזי' הללו אשר פה להס ולא ידצרו וכו' ע"כ ודפח"ח חס הוא ג"כ כונת המוצר כלן כי צהס צקניית דצר מורה צה"כ הוא מדקדק על הכסך ויעכז מלקכות מנמח עעלזי כסך אזי הוא כמו חל"ס אשר מוכינס ללס להיכל ויעסה לו סס אונלעי כללעיל ל"ה ק"עו ויעסה פרוד ועיין לעיל ל"ה כ"ח צדצרי סמחזר וצחזר מרים :

קרנ (ח) אכס לסון הרע (3) מדצר צרכוס למען לסמוע לקול דצרו (ג) ינמח ל"ה סזיחו לו חס סמער קרלו ומרק אחר חס ססמינע ופירס"י קרלו סחכו צו סכסר סמינע צרוצ סכים (ד) לסון סמיקס כללקמן קל"ה . (ה) פסוק הוא פי' צה י"צ כ"ח : וכאמר אלל קרצן פסח וילכו ויעשו צכ"י כאשר לוח ה' חס מעסה ואחרן כן עשו :

על כל הגדולים יוצר כר ית' והדרת פני זקנו שר עולם הנצב פני הגדול אתה מהדר פני המקטרג הגדול ומ"מ מושיבים דת"ח ואמרי' דעם הארץ שב ואם לא ישב אין חוששין משום דא תהדר פני גדול :

שרא ילך רכיל שנאמר לא תלך רכיל בעמך : מעמ"ז לפי שהורג שלשה ומביא עמו כל אבקת רוכל (8) אונקלוס תרגם לא תיכול קורצין רמו שמאכידין הרכיל כדי [שירגיל] (גאלפס זימא דיגיק"מ ממחלף יגעל נכף וזיכוח מדנר כדי סיסמטו ויקנלו דנכו (3)) לבא לספר דשון הרע ואמר קורצין פמו ששנינו קרצו כלומר

בשחיטה (ג) מכלהו בלשונו ומותר לדבר לה"ר על בעלי מחלוקת אע"פ שאמר לא תרך רכיב אם ברכילות אתה מצילו לא תעמוד על דמו (ד) ואמר לא תלך לומר שנענש אף על ההליכה הפך [וילכו] (נפסח מליים קצלו טכר ענל סהליכס ועל סעשיים) ויעשו (ס) לכך דא תרך רכיב: **קרה** שלא רשנא את אחיך שנאמר לא תשנא את אחיך בלבבך: טעמ"ו רפי שהשנאה שהיא בלב לא יוכל האדם להשתמר ממנה ואם יש לו נאוו תועבת ה' כל גבה לב ואם הוא אדם שאינו כשר כיון שהוא שנוי לב ודאו חייב אתה לשנאותו ושנאת חנם סבה לבלותינו איכה ישבה בדר העיר רבתי עם היתה ראשי תיבות איבה רעה וכיון שהוא אחיך לא תשנא את אחיך בלבבך :

קרה שרא לעמוד על הדם שנאמר לא תעמוד על דם רעך: טעמ"ו רפי שכל ישראל [עריבים] (וסל דסי קרה וואמר רבך סטעס לפי סטסו עסייך נמורס ונמנות (ה) ח"כ למה חזיק לעמךך ונני סנלס אמר חסיך טסח לרסס יילד ויחך ססנלסו) : זה דזה ואם נתחייבנו בהצלת הגוף כ"ש בהצלת הנפש שאם יראנו עובר עבירה שמאבד עולמו יצילו ואמר לא תעמוד שלא [יתעבב]. (עמדו ולא ענו עיר (י) כיון שהוא רעך בתורה ובמצות נמי לשון שתיקה (ג) דמך תחת דמו ונפשך תחת נפשו אם תעמוד על דם רעך :

קרה שלא יבייש חבירו שנאמר ולא תשא עליו חטא לא תוכיחו [תעמוס] (לא טסח טסעע לא טסעון עליו יוסד טסח כניסס סלל יסונ מדרכו סרעס) על כהפך עונשו שאתה ערב פרעון רצה מזה גובה וכו' וצריך להוכיחו בנחת כי היכי דרקבל מיניה ואם בידך אותו עון צריך אתה להוכיח עצמך קודם ומרבי דאת נקפא ל"י (ח) וק"ו ומה אם במקום תוכחה אי אתה רשאי להרביץ פניו ק"ו בזמן מחלוקת ואיבה שלא תשא עליו חטא :

קרה שלא יקום שנאמר לא תקום: טעמ"ו רפי שהורגו אזיל סומקא ואתי חורא ואם מסא כניסס סלל יסונ מדרכו סרעס) על כהפך עונשו שאתה ערב פרעון רצה מזה גובה וכו' וצריך להוכיחו בנחת כי היכי דרקבל מיניה ואם בידך אותו עון צריך אתה להוכיח עצמך קודם ומרבי דאת נקפא ל"י (ח) וק"ו ומה אם במקום תוכחה אי אתה רשאי להרביץ פניו ק"ו בזמן מחלוקת ואיבה שלא תשא עליו חטא :

קרה שלא לזרוע כלאים שנאמר שרך דא תזרע כלאים טעמי מצות אלו שאין ראוי להתנהג עם קדוש באיבה נמירה בלב [שנוטר] (לא טסור ססנטירס מניס לידי נקמס) בלבבו אע"פ שנותן לו זוכר מה שעשה לו נקימה אינו משאירו כמו שרא השאירו האחר ות"ח שביזוהו בפרהסיא אסור למחול על כבודו והא דמר זוטרא חסידא כי סריק אסוריא שרי ומחיל כד דמצער ליה יש לומר שלא אלא צער גופו אם היה מקלרו אבל כבוד התורה לא היה מחיל אלא נקט ליה בליביה ז"ש ת"ח שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו ת"ח ושמא לא תקום ודא טסור מיירי בממון דוקא ות"ח ראוי דקבר פיוס ומדת חסידות להעביר על מדותיו רוב הפעמים כדי שיעבירו לו על כל פשעיו ואומר למדת הרין גם אתה לא תקום ולא טסור :

קרה שלא להרביע הבהמה כלאים שנאמר בהמתך לא תרביע כלאים : טעמ"ו רפי שהורגו אזיל סומקא ואתי חורא ואם מסא כניסס סלל יסונ מדרכו סרעס) על כהפך עונשו שאתה ערב פרעון רצה מזה גובה וכו' וצריך להוכיחו בנחת כי היכי דרקבל מיניה ואם בידך אותו עון צריך אתה להוכיח עצמך קודם ומרבי דאת נקפא ל"י (ח) וק"ו ומה אם במקום תוכחה אי אתה רשאי להרביץ פניו ק"ו בזמן מחלוקת ואיבה שלא תשא עליו חטא :

קמה שלא לנחש שנאמר לא תנחשו : טעמ"ו רפי שרא לעמוד על הדם שנאמר לא תעמוד על דם רעך: טעמ"ו רפי שכל ישראל [עריבים] (וסל דסי קרה וואמר רבך סטעס לפי סטסו עסייך נמורס ונמנות (ה) ח"כ למה חזיק לעמךך ונני סנלס אמר חסיך טסח לרסס יילד ויחך ססנלסו) : זה דזה ואם נתחייבנו בהצלת הגוף כ"ש בהצלת הנפש שאם יראנו עובר עבירה שמאבד עולמו יצילו ואמר לא תעמוד שלא [יתעבב]. (עמדו ולא ענו עיר (י) כיון שהוא רעך בתורה ובמצות נמי לשון שתיקה (ג) דמך תחת דמו ונפשך תחת נפשו אם תעמוד על דם רעך :

קרה (ח) ואלר סערנס נחסנ וס ססוה עוסק נחורס ומליס כאלו ססס עסקס נסס .

(ג) פסקו הוה צלוינ ל"צ וסס ספי' הוה נסתיקס ועפסס סרסנ"ח לא סעמוד וסססס נסתיקס עסלילו מלעבור נצירה (ג) פי' ועוד נוכל לפסס סתיקס כמו כד דעך ר"ס ססנלל נסלמוד :

קרו (ח) סוכס סוכיס חס ענייחך פי' עס ענייחך כדלעיל עי' ל"ט ועי'ס צלר מריס וצלר וסס :

קמא (ח) ע"ז אמר נסחך סקגר נססנ"ה חס חסר ג' סכ"י חיסס חסר"י מדוע נסחך ג' סכ"י חסר"י מכלן רל"י וכו' עד כלס וקירס נלתי עסור ר"ל כחסר ידוע כי סוקרס לא יסויר :

קמב (ח) נססנ"ה מכלס לכו כי ססנצרי יסור נפי' כי לא נחס ציעקצ כי כן אמר נלעס סרסע נלנלך חך חוכל לקכל חוסיס כזו חסר ס"ח חריקס צללסיס צלופן כווס רצ כזס סספילו נחס כרוך על עקיבו נסחך סססלס לא יפסיק כי לא יסוסו לסנחס וגס להמלך לא יסוסו על כצויו לסללו חו לססיבו נסלמו (ג) פסקו הוה נסללי ט"ז (ג) נסל"ס עוסיף

טעמ"ו רפי שהורגו אזיל סומקא ואתי חורא ואם מסא כניסס סלל יסונ מדרכו סרעס) על כהפך עונשו שאתה ערב פרעון רצה מזה גובה וכו' וצריך להוכיחו בנחת כי היכי דרקבל מיניה ואם בידך אותו עון צריך אתה להוכיח עצמך קודם ומרבי דאת נקפא ל"י (ח) וק"ו ומה אם במקום תוכחה אי אתה רשאי להרביץ פניו ק"ו בזמן מחלוקת ואיבה שלא תשא עליו חטא :

קלה שלא ליטור שנאמר דא תטור: טעמי מצות אלו שאין ראוי להתנהג עם קדוש באיבה נמירה בלב [שנוטר] (לא טסור ססנטירס מניס לידי נקמס) בלבבו אע"פ שנותן לו זוכר מה שעשה לו נקימה אינו משאירו כמו שרא השאירו האחר ות"ח שביזוהו בפרהסיא אסור למחול על כבודו והא דמר זוטרא חסידא כי סריק אסוריא שרי ומחיל כד דמצער ליה יש לומר שלא אלא צער גופו אם היה מקלרו אבל כבוד התורה לא היה מחיל אלא נקט ליה בליביה ז"ש ת"ח שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו ת"ח ושמא לא תקום ודא טסור מיירי בממון דוקא ות"ח ראוי דקבר פיוס ומדת חסידות להעביר על מדותיו רוב הפעמים כדי שיעבירו לו על כל פשעיו ואומר למדת הרין גם אתה לא תקום ולא טסור :

קלמ שלא להרביע הבהמה כלאים שנאמר בהמתך לא תרביע כלאים :

קם ושרא לזרוע כלאים שנאמר שרך דא תזרע כלאים טעמי מצות אלו לפי שיוצר כל ית' בחכמתו צויר הכך כל א' כפי עניינו מכיון כראוי לכל דבר וענין הכך גדוי לפניו הקודם כמאחר וכתוב למינה שרא יתערבו המינין ותחסר ברבת [שלמותם] (כלאים כלאים ועוועיס צניס כלל מלפעול ספקיס) : לכך באו דאין הללו שלא לערב ולערבב הכחות והל"ר את חקתי תשמרו בהמתך לא תרביע וממילא משמע דכללאים מיירי אדא הא אשמועינן דטעמא הוא כדי שלא ישנה חקיקת הבריאה כל מין ומין לעצמו את הבהמה למינה וכל עשב למטה יש מזל למעלה ומכה אותו ואמר לו נדר וזה מערב המזלות לסיך שרך דא תזרע כלאים בהמתך דא תרביע כלאים :

קמא שלא לאכול פירות ערבה שנא' ג' שנים יהיו רכס ערלים לא יאכל : טעמ"ו רפי שכל הג' שנים הראשונים כחות הטומאה שולטות באילן ונקראו ערלים והנהנה מהפירות הנולדים מהכח ההיא כאלו נהנה מכת הטומאה הנקרא ערלה כי הם חלקם וגורלם וצריך להסירם ולגרשם מכם י"י צבאות ואחר הג' שנים חל על האילן קדושה וטהרה ואל תתמה על שכב ג' [שנים] (ג' דוקא חסר"י אמר ג' חיסס חסר"י מכלן כלייס סל"ן קיסס ספילו נסועל סנעסס נלסס חוך ג' סניס כ"ס צל"ן כי סדנכיס סל טוואס ח"ן לסס קיסס וסעעסס כלס מקרס נלתי טסור) הראשונים בתוכרותיה החיות (ח) רבך ג' שנים יהיו לכם ערלים :

קמב שלא לנחש שנאמר דא תנחשו : טעמ"ו רפי שרא לעמוד על הדם שנאמר לא תעמוד על דם רעך: טעמ"ו רפי שכל ישראל [עריבים] (וסל דסי קרה וואמר רבך סטעס לפי סטסו עסייך נמורס ונמנות (ה) ח"כ למה חזיק לעמךך ונני סנלס אמר חסיך טסח לרסס יילד ויחך ססנלסו) : זה דזה ואם נתחייבנו בהצלת הגוף כ"ש בהצלת הנפש שאם יראנו עובר עבירה שמאבד עולמו יצילו ואמר לא תעמוד שלא [יתעבב]. (עמדו ולא ענו עיר (י) כיון שהוא רעך בתורה ובמצות נמי לשון שתיקה (ג) דמך תחת דמו ונפשך תחת נפשו אם תעמוד על דם רעך :

וויסיף בזה פי' לפירושו כעוצלה דהאי חקיד ספגע
זו הגמון זכרות דף ל"ב ע"ס :

קמג (ה) צידך ולא צירי המכספי והמעונכי :

קמו (ה) צקלה הגרסא פה רמז (ג) צתורה
כחכי קצבי אומר אינו חייב עד ס'כחוצ

שס השס סכאמר וכחוצה קעקע לא תחנו זכס חכי
ה' כלומר לא תחנו סמי סחוח ה' והמחצר כוחן רמז
לזה כי קעקיע גימטריא ס"ס (ג) חקדים וחקצלי
ועקעקעין חצירה כחרכגולי וצקלה איחא הגרסא חקדי
עכיריס צכתיצה קעקע ולפי' חצא חחלי עגול חקדי
אחר חיצה כחרכגולין :

קמט (ה) כי לענין סלל לעשות עול דין כלומר
לעיל ל"ח קל"ח וצחה צקבלה מדרשות חז"ל

כי צכאן כיוונה חוסיק מצשפט חמדירס וקראת
לחמודר דיין ולכן חזכיר חכוצ וצשפט חלס וני מחקר
וחמדירס חקר חוסכמה ע"י חכסי חמדירס חר"ז
כחקלקל חח סדין וקרדי עול וכו' כרס"י ז"ל וקסס
עונסין סל מדרס יחר מעונסין סל עריות ועוד כחצ
המחצר כי זה כלמד ג"כ מעשמות הלסון מדקאמר
לא חעסו ולא קאמר לא חספועו וכלל סמדצר מדצר
עסייה וסיינו מודר. ווי"ס המחצר סלס צענין סדין
חרי כלומר לא חפיה מצשפט חגצ סיטפי' נקט לא חעס
כי הללו סל לא חעס יורה סלל לחטות דין צעל
עצירה כל"ח ו"ח חך כוונתו לל"ח קל"ח :

קנ (ה) ד"ז צחולין ו"ח ופי' סלל יעשה מעשה ע"ז
עיין צערוך עי' ח"ק. (ג) מרלל אומר לא חעסו
כחקוס חגויס רק אומר לא חלכו וצספי' סלפכיו אומר
וסמרתס חח כל חקוסי וכו' ועסייה' כסנע חח כי
על חקס ה' מקבל סכר על חחליכי ועל חעסיי ועל
חקוס חעכו"ס כענכס חף על חחליכה לזדה ג"כ :

מגידים העתידות מקצתם מתקיימים לפעמים ונקראים
אבות לשון אבות הטומאה ואמר לא תפנו ולא אמר אל תעש כדומר לא יפנה מחשבתי אליהן שלא יתן לה
פנים כי פני ה' חלפס ויש נזק בפניה שמטמא האויר כמ"ש אסור להסתכל בפני אדם רשע וידעוני עצם חיה ששמה
ידוע משימו לתוך סיו ומודיע הדברים לאחרים ומתלבשים כמתים איידי דשכיח שם טומאה טפי ושם חתיה קורא
הירושלמי בר נש דמור להכי לא תפנו לא לאובות ולא לידעונים :

קמט שרא לעשות עול במשפט שנא' ל"ח עור במשפט במדה וכו' : מעמ"ז מפי השמועה למדו שזה המשפט
לענין המדה נאמר (ה) שהעושה עול במדידה מחריב העולם והמודר נקרא דיין שאם בענין הדין הרי נאמר
לא תמה משפט והכי משמע מדקא' לא תעשו ולא קא' לא תשפוטו משמע דבר עשיה דהיינו מודר ל"ח עול במשפט :
קנ שלא דרכת בחקות הגויס שנא' ולא תלכו [בחקות] (פירוט סלל יקסס חח סגינין (ה)) חגוי : מעמ"ז לפי
שהגימוסין שלהן כלן הכנות לע"ז עושוין מיני שחוק והיתול כשמתקבצים לעשות זנות שהוא עבודה ע"ז
אוהר קרא אפי' בהליכה משום הרחק מעליה דרביה ואל תקרב אל פתח ביתה חכי משמע מדלא קאמר לא תעשו
אבל חקוסי ומשפטי חשמו לזכת בהם לקבר שבר על החליכה ועל העשיה ולא תלכו בחקות חגויס (ג) :

ית' חלילה וסמיכות אוב וידעוני לאמור אך הכהנים דומר
הכהנים יודיעוך באורים ותומים מה שאתה שואל ובלעם
הרשע אמר כי לא [נחש] (יאמר) (א) חסצ צלה לקלל
אונס חדוקה צלחתי סאפילו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק
אפילו סואל צלמונו לא יצטנו קפי' על ספתי חלך (ג) וסועות
כעס יאמר ליעקב ולישראל חס פעל אל כסמחפלל מניד פטונו
ה' ונזרותיו ויטו חלדצר עם י"י כדי לדצר עם צסיר ורס (ג)
ביעקב שאפירו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק וכך לא
תנחשו :

קמג שלא רעונן שנאמר לא רעוננו מעמ"ז לפי שמסיר
בשחוננו מיוצר כל יחברך ואמר זה המסתכל בעוננים
ועושה אחיות עינים יעשה מעשיו בשעות ובעונות ידועות
הכל בכלל לא רעוננו כי ברצון יוצר כל יחברך להטיב
או להרע הכל לפי פעליו לא בחיוב השעות ו"ש בידך
(ה) עתותי להטיב לו בהן א"כ לא רעוננו :
חמד שרא לנדה פאת הראש שנאמר לא תקיפו פאת
ראשכם :

קמה ושלא להשחית פאת זקן שנאמר ורא השחית את
פאת זקנך טעם מצות אלו להתרחק ממנהג כומרי
ע"ז הם המשחיתים פאת זקנם [וירא] (סל"ח"ס וסמ"ק) :
שמים יזהר שלא יעביד תער תחת הצואר כלל לפי
שפעמים מושך אליו עור הפאה אבל במספרים מותר
ומי שעבר ולא שב עברה גורת עברה ז"ש וממכותיד
ארפאך לכך לא תקיפו פאת ראשכם כדי שלא תשחית
פאת זקנך :

קמו שלא לעשות כתובת קעקע שנאמר וכתובת קעקע
טמ"ז (ג) שהיה מנהג הכומרים שרושמים שם עבודה
זרה על [בשרם] (אקור לחס אפר וקלה על חכסה חסוס
דוחי כחתיצה קעקע) דרסרס שהם עבדים לה לקיים ותחי
עונותם על עצמותם קעקע בניו ש"ס (ג) ואהבתנו ליוצר
כל יחברך היא ברב וחתומים באות ברית קודש והם עושים
כתובת קעקע כדי שכתות הטומאה לא יתרחסו מהם
[ויקעקעו] (מחקנים ומקעקעין כחרכגולין ססדיס (ג))
הבירה בכתובת קעקע :

קמו שרא לעשות מעשה האוב :
קמח ושלא לעשות מעשה הירעוני שנאמר אל תפנו
אל האובות ואל הירעונים טעם מצות ארו לפי
שמסירים כשחונם מיוצר כל ית' כאשר עושים השבעות
בכח הטומאה מתעוררים המתים ומתלבש בהן רוח הטומאה
אובות לשון אבות הטומאה ואמר לא תפנו ולא אמר אל תעש כדומר לא יפנה מחשבתי אליהן שלא יתן לה
פנים כי פני ה' חלפס ויש נזק בפניה שמטמא האויר כמ"ש אסור להסתכל בפני אדם רשע וידעוני עצם חיה ששמה
ידוע משימו לתוך סיו ומודיע הדברים לאחרים ומתלבשים כמתים איידי דשכיח שם טומאה טפי ושם חתיה קורא
הירושלמי בר נש דמור להכי לא תפנו לא לאובות ולא לידעונים :

קמט שרא לעשות עול במשפט שנא' ל"ח עור במשפט במדה וכו' : מעמ"ז מפי השמועה למדו שזה המשפט
לענין המדה נאמר (ה) שהעושה עול במדידה מחריב העולם והמודר נקרא דיין שאם בענין הדין הרי נאמר
לא תמה משפט והכי משמע מדקא' לא תעשו ולא קא' לא תשפוטו משמע דבר עשיה דהיינו מודר ל"ח עול במשפט :
קנ שלא דרכת בחקות הגויס שנא' ולא תלכו [בחקות] (פירוט סלל יקסס חח סגינין (ה)) חגוי : מעמ"ז לפי
שהגימוסין שלהן כלן הכנות לע"ז עושוין מיני שחוק והיתול כשמתקבצים לעשות זנות שהוא עבודה ע"ז
אוהר קרא אפי' בהליכה משום הרחק מעליה דרביה ואל תקרב אל פתח ביתה חכי משמע מדלא קאמר לא תעשו
אבל חקוסי ומשפטי חשמו לזכת בהם לקבר שבר על החליכה ועל העשיה ולא תלכו בחקות חגויס (ג) :

קנג

(ה) עיין לעיל ע' ק"ט ותזין דברי תנחומי זזה :

קנה

(ה) איך תנשא להסכן הקדוש אשר כל עבודתו רק להצד אשם כעורו"ע עם דודס וכו' והיא זוכה ט"ס לה צעלי' הדנה כ"ל צכווכתו (3) הוא מקיטי הסדנה לא ארע על איזה פקוק כוונתו כי צכאן לא כתיב לאי"ס זר ורק וזה אי"ס כהן כי תחל לזכות וצ"ב תיזכר לאי"ס זר נכחצו לחלן אמור כ"צ וקס ספ"י הוא ללוי או לישראל ולא לפסול לה :

קנו

(ה) עיין לחלן צאר טענה מה שהצדתי מדברי הד"צ צעל עקידה על מה שקצרי עכו"ס אי"ס מנומלי' ותמלא דבר יקר ומאוד (3) עיין צרפ"י פ' אמור כ"א י"ח :

קם

(ה) גודלי ט"ס הוא ול"ל לא חלל זרעו : מדטליח

נשא גרושה שמא עיניה עד הראשון [שעשאה] [נאי"ס] ימיה ק"ד דריס דפטיסל דלין גרוטין חלל מנעלה ונפ' סמטס רנה דרס ר' אליעזר זן מתיא גרושה נאי"ס ולא נאי"ס סאינו אי"ס כנון ססלך צעלה למדינת ה"ס ואמר ממ צעליך חוזרת לראשון אע"פ סתמן סלסיון גמ לא סכלה) כלי ונמצא זה שאין לו אשה שהוא חצי גוף וכבר ידעת מה אירע לנדב ואביו בעבור שלא היו נשואים ועם זה מתורץ ששניהם עברו עבודת י"ה כפנחס (ח) ומדת הסדרות היא שלא [לעמוד] (פ' סלא יסל גרוטה) עד דקרוקי הגמ מאשה גרושה מאישה :

קנד שלא יקח זונה :

קנה ולא חללה אפילו כהן הדיום שנא' אשה זונה וחללה לא יקחו. מעמי מצות אלו הזונה שמא תמשכנו לדעתה ולרצונה ונמצא מחלל קדושתו ויש למערה כתות מכוונות לגרושה וחללה זונה וכאשר יהי' כההן אחוז במשמרתם נעשה מינם ואיכה ירחם עמם והוא עלה לחלקם ולגורלם וצריך ליהר ולחבר ולקשר והוא נספר ואם חללה קדושת הכהונה איכה תנשא לקדוש הרוצה לקרב אשה לבערה והיא זונה שיש לה בעלים הרבה (ה) וחללה היא שנבעלה לפסול לה ואיך תהנה מן הקדושה והיא לא שמרה חוק וברית ז"ש ובת איש כהן איש יתירה דומיא דאישי כ"ג ואמר לאיש זר (3) משום דהוה אמינא היא לעולם תאכל דירושו' אביה היא קמ"ד דכרך נעשית זרה דאשתו כנופו והבנים יהיו בני זנונים לא בני אל חי כרך לא יקח זונה ולא חללה :

קנו שלא ליכנס כ"ג באהל המת שנאמר על כל נפשות מת לא יבא :

קנז ושלא ישמא לקרובים שנאמר לאביו ולאמו לא ישמא מעם מצות אלו לפי שהכ"ג הוא משרת לאר קדוש במקום קדוש לכפר בעד קדושים אין ראוי להיות לו עם בטומאה כלל אע"ג דקברי גוים אינם משמאים באוהר (ה) מכל מקום אם האהיר הוא עליהם נשמא והא דמשמא כ"ג למת [מצוה] [מיסורל דלסזיו ולסמו דצכלל כל כפסות עם סוף חלל לסני אינו מנומל סל למט מלוס (3) מנומל ונצנומת דמיר נפאל דמנומל לוינס ולנגעס). מתרי מעמי חדא שלא יבואו כתות הטומאה לשרות עליו ויגבירו המקטרגים ועליו מוטל להחליש השמאל ודהגביר הימין ועוד שמתבזה צדם אלהים ויראה שאין יתרון לאדם על הבעלי חיים ולכן אע"פ שמשמא כ"ג את עצמו מכל מקום מטמין הוא הטומאה והטהרה מתגלית וחוקי ממת מצוה על כל נפשות מת לא יבא לאביו ולאמו לא ישמא :

קנה שלא יקח כהן גדול אלמנה וגרושה :

קנט וחללה זונה שנאמר את אלה לא יקח :

קס ושלא יבעול אלמנה אפילו בלא קידושין שנאמר ולא יחלל זרעו מעם מצות אלו לרמדך כשהיו כל האיסורים בסדרן שתתארמן ותתגרמן ותתחלל ותהיה זונה אם בא עליה כ"ג ביאה א' לוקה ד' וההדיוש דוקה ג' וסמאל רוכב על ד' חיות שנקראו אלמנה וגרושה וחללה זונה ולפיכך קטיגור לא יעשה סניגור ואם אלו הד' נשים מסרבים כתות הטומאה אין הכהן הקדוש יקרב אליהן ואמר ולא [יחלל] (מסל לא יקח ולא יחלל חלל אס נל על סלמו קרס לה (ה) חלל זרעו) וזרעו לשרות חלל שאותן הבנים לא בני אל חי הם לכפר על עם קדוש אלא בני זרים ורשעים חשובים כמת דכתיב חלל רשע נשיא ישראל לכך לא יקח אלמנה וגרושה וחללה זונה :

קסא שלא יעבוד כהן בעד מום קבוע שנאמר איש עור או פסה או תרום או שרוע :

קסב ושלא יעבוד כהן מום עובר שנאמר גרב או ילפת או גבן או דק או תבלול בעינו מעם מצות אלו משום הקריבהו נא לפתחך שהחוטא תמיד מגמתו אל כהן לברות פשע ולהתם אשם וכאשר יראהו מחוסר אבר מבזהו ואמר מה יושעני זה ונפשו תלויה בקבלת פרבנו ומדקאמר לא יקריב ולא אמר לא יבא להקריב אשמעינן דאפילו להושיט ולסייע לכהן המקריב אסור ז"ש לא יגש להקריב ומשלית עזאזל בעל מום עובר ולא קבוע תמים מחוגר כמלאך משרת (ח) להבי לא עובר ולא קבוע בעל מום מכל מקום דכתיב כל אשר בו מום עור פסח הרום שרוע גרב או ילפת גבן או דס או תבלול בעינו: קסג שלא יכנס בעל מום להיכל ולמזבח שנאמר אך אל הפרוכת לא יבא טמ"ז להפריש בין מקום קדוש לקדוש הימנו כי בעל מום היכר וסימן שנפשו פגומה ובעלת מום ומתגדל הררת הבית בראותינו שבעל מום אינו נכנס שם שחטרו [השלימות] (כפי טעם לו קדושת אהרן נכנס נמקם ונענור ונזונו לינו נכנס לפרכות) גרם לו וכאשר ירגיש הברך המקום בסבת מום ישתדר להשלים חטרו הנפש כי הא בהא תליא ויזהר לתסן עצמו כשאל הפרוכת לא יבא :

קסב (ח) מדקליח לעזוזל צע"ע וזכרל כי קליח לאל עליון מוכרח להיות חמים ונחוגר כזולתך ויכאל העקרת ולהכי לא יעזור הכ"ג הן טעם לו מום עובר והן מום קצווע מכל מקום קטי"י לו מום לא יעזור דכתיב וכו' :

קסד (ח) ויזוור הוא מלשון כור ועקרת וסיניו כמר :

קסו (ח) הסקטת הזחם לא תחכל וזמנן חקטתן להמלכתי קטוה תרוסת קדטי' :

קע (ח) ר"ל אל חמטת ע"ז מדוע חמטת חסת פוערת אל הכרי חסינן הוא טהרי ע"ז טחכל אדתי"ר וכו'. עיין לעיל ע"י ר"ע ולי"ס ל"ד. ט"ס

הנפש כי הא בהא תליא ויזהר לתסן עצמו כשאל הפרוכת לא יבא :

קסד שלא יעבוד כהן טמא שנאמר ויגורו מקדשי בני [ישראל] (ולא מקדשי גוים ונלמד טעין מייזים על קדשי גוים טעם פ"ג ונזכר ומלך ולא ימללו אל סס קדשי ונלמד טע"ס ומקדש נקדטי בני ישראל). טמ"ז לפי שאם תמצא טומאה במקדש יש לכתות הטומאה בית אהיה שם ונבר כהן לגרש הטהרה ואמר ומתו בו כי יחללוהו מדה כנגד מדה הם המיתו הקדש לפיכך ימותו הם שעשו מן הקדש חול ומחמלא עשו ריפס וחלל כי אין השכינה שורה בתוך ארבע אמות של טומאה וכו' ולא יאמרו שהמרישתן יהיה להן חרפה ובושה להכי אפסיה קרא בלשון כתר (ב) שכתר הוא להם אם הקדושה והטהרה במקום מנוחתם כשיגורו מקדשי בני ישראל :

קסה שלא יאכל זר תרומה שנאמר וכל זר לא [יאכל] (אין אכילה פסוס מוכיז ונקדטי הגבול הסכסו מדכר). קדש טמ"ז כמו שהורם זרע אהרן מישראל כן הורמו התרומות של ישראל לזרע אהרן שהם המשרתים בחצר בית המדך הפנימית לפיכך הוא המית הקדש שטמאו הקדש ימית אותו ואע"פ שישראל הם קדושים כור נחשבו לא יהיה העם ככהן אלא כל זר לא יאכל קדש :

קסו שלא יאכל תושבו ושכירו של כהן תרומה שנא' תושב כהן ושכיר לא יאכל קודש. טמ"ז לפי שאינם קנין כספו שהשכיר שכיר שנים והתושב עד הויבל וכולם לזר נחשבו חוץ מעבד כנעני שהוא כגופו [השוה] (ענד ענני לא יאכל תרומה דכתיב קנין כספו ילא ענד ענני טע"ז טוס כסף). הכתוב קנין כספו ליריד ביתו מכאן שממונו של אדם כגופו העבד כנעני שהוא קנין כספו נקרא דמיו כיון שגופו קנוי לו אבל תושב כהן ושכיר לא יאכל קודש : קסז שלא תאכל החללה תרומה חוזה ושוק שנאמר וזב איש כהן כי תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל פי' כמורם מן הקדשים לא תאכל. טמ"ז לפי שלא שמה ברית וחק חללה קדושתה אינה ראויה שתהנה ממתנות הכהונה כיון שיצאתה מקדושתה יצאה מכללם וכשנבעדה לפסול לה נפסלה מן הכהונה דאשתו כגופו ורמו גדול שהנשמה שהיא בת כהן כשתהיה בנוף איש זר שמטמאה בפעולות הזרות לפני יוצר כל ית' היא (ט) מהמן הנטמן למלאכים שהיא תרומת הקדשים לא תאכל :

קסח שלא יאכל ערד תרומה וכו"ש שאר קדשים זה למדו בג"ש. טמ"ז לפי שהערלה היא זרות וכל הטומאות נולדו מהערדה תדע שאפילו כהן כיון שלא נימול בין במזיד בין בשוגג הוא זר כערל זה למדו בגמ' נאמר תושב ושכיר בפסח ונאמר תושב ושכיר בתרומה מה תושב ושכיר האמור בפסח ערל אסור בו אף תושב ושכיר האמור בתרומה [ערל] (ויסוף הדין לקדשים קלים טע"ז לך טוונלס גדולס וסעכל ח"כ פ"ח ימכל כטנעל קדמים). אסור בו וכל דבר הלמד בגזירה שוה כאלו כתוב מפורש בתורה לכך לא יאכל הערד בתרומה :

קסט שלא יאכל כהן טמא תרומה שנא' איש איש מזרע אהרן והוא צרוע בתרומת הקדשים לא יאכל. טמ"ז אפסוס קדטי שנשחמש בו טומאה שהוא הפה שדבר לשון הרע לא ישחמש בו קדש שיאכל בו תרומה וזבים נמשכה לכלם הטומאה מטומאת נגעים נגע בני אדם דומיא דצרעת וכהן שאכל תרומה טהורה בטומאה הייב מיתה לכך אינה נתנת אלא לכהנים הנזוהרים לאוכלם במהרה וצרוע בתרומת הקדשים לא יאכל :

קע שלא יאכל טבל הוא שלא הוציאו ממנו מעשר ותרומה שנאמר ולא יחללו את קדשי בני ישראל אשר ידמו : טעמ"ז שנראה כפודהו מן הקדש אחר נמילת המעשר והתרומה וכשלא הוציא נקרא טבל ואיסורו נודג בכל שהוא אפילו ככהנים כאיסורו כן היתרו שחמה א' פוערת כל [הכרי] (אל סמטת אלס חמט א' פוערת סכני (ח) סכני אצט"ז

מעמי מצות

עץ שאכל אדם"ר חסד סיחה וגרס ויחה לכל העולם לך כנין חסד עומד על לבו של אדם רצו לניח"ר חסותו סולחוסו ודי וחוב המיתה לפי שהוא המית את הקדש שהאכילו לזר לפיכך במיתה מדה כנגד מדה היא לא ימותו בשרא יחללו את קרשי בני" אשר ירימו :

קעא שלא לשחוט בעלי מומין לשם קרבן שנאמר לא תקריבו את אלה :
קעב ושלא להקדיש בעלי מומין למזבח שנאמר כל אשר בו מום לא תקריבו משום בל תשחטו :
קעג ושלא ליחן מום בקדשים שנאמר כל מום לא יהיה בו : מעמי מצות אלו שלא לבנות הקדשים וכאשר יקריב תמים יזכור שהוא בעל מום ויבא התמים לכפר על הבעל מום וכשיראה שהבעל מום פסל להקרבה ישא ק"ו בעצמו וישתדל להסיר המומין מעליו שהכהן העליון לא יקריבוהו למעלה לדבוק ביוצרו בסוד ובו תדבק ובו תדבקון ולדבקה בו ואתם הדבקים ואם יקריב הבעל מום יקל ראשו ויטייב שיהי במעשיו הטובים ויכל האדם להכשיר עצמו להיות ראוי להקרבה ולטהר האבר שהוא בעל מום להשיבו אל בנו ע"י יודו וחרטה בדמע ושינלה עונותיו ושנא' כרפאי לישראל ונגלה עון אפרים וע"י העיניו עם התשובה יבער הטמא מהבית וישאר קדוש דכך לא תזבח ר"י אשר יהיה בו מום וכל אשר בו מום לא תקריבו וכל מום לא יהיה בו :

קעד שרא לזרוק דם בעלי מומין לשם קרבן שנאמר לא תקריבו משום לא תקבלו :
קעה ושלא להקטיר בעלי מומין [מומין] (כי אין פניו סגורות חלל צמיתים סכנך פניו חזון) : שנאמר ואשה לא תתנו מהם עד המזבח : מעמי מצות אלו שלא ישעו לומר שדם בעל מום יכפר על נפש בעל מום נפש תחת נפש ואם שניהם בעלי מומין כפרה מגין ודע שיששה מומין הן באדם ובבהמה שהיא תמורתו עורת שבזר חרום גרב יבדת ילפת וכל י' שנים מחיו אחר י"ב שנה מתהווה באדם מום לפי הענוגיו ואם אחר עבור כל אלו הנבולין ישוב ויתודה עליהם בדמע מירי זוכרי פעליו וילבש שק ואמר יצע ולא ישוב עוד לכסלה כל מעשיו הרעים הגונים הקטרה שזדונות נעשו לו בזכות וכנס מור ואהלות להקטירם ע"ג מזבח אדם אשר פנה (ב) שם יקריב עולותיו ושלמיו יעלו לרצון ואם הם בעלי מומין לא תקריבו משום לא תקבלו ואשה לא תתנו מהם עד המזבח :

קעו שלא לסרס אדם ולא בעדי חיים שנאמר ומעון וכתות וכו' ובארצכם לא תעשו : מעמ"ז לא תהו בראה לשבת יצרה וצוה פרו ורבו ומלאו את הארץ ואם [ישחיתו] (ועתה זה אין עקלנין עקלים מן הגוים לפי סתמן היו קרנין תעידן וכמיז לא תקריבו למס אלהים ועל כסוף למס תעידן הם ספרי) כלי ההולדה איכה יפרו וירבו להניח אחריהם מי שיהלל ליוצר כל ית' ומדרא קאמר בארץ ואמר בארצכם למדו בגמרא בכם לא תעשו וכל שבארצכם לא תעשו ואפילו כלב ונוהג גם כן בחוצה לארץ דכתיב לא תעשו :

קעז שלא להקריב קרבן בעל מום מיד גוי מפני יראתו שנאמר ומיד בן נכר לא תקריבו : מעמ"ז כדי שידעו כי לא כצורינו צורם ויבחנו ההבדל שיש בין עבודת הקדש לעבודת ההבל כי הבעלי מומין שלנו כשרים לעבודתם לפי שכלם בעלי מומין הקרבן והעובד והגעבד אבל האל תמים דרכו לקבל קרבן תמים מיד תמים לכפר על חמימים ואעפ"י שהתפלל שרמה המלך שיתקרב קרבן הבן נכר ויהיה לכפרה כדי שיתפרסם שהשיגינה שורה שם ויש אלהים בישראל מלך מקום בעל מום מיד כל בן נכר לא תקריבו :

קעה שלא לשחוט אותו ואת בנו ביום אחד שנאמר אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד מעמ"ז שלא לכרות האירן וענפו יחד כדי שלא יעקר המין מן העולם וממה שת"א ותורתא ושיתא גראה דפסק דאין חוששין לזרע האב (ב) רמז גדול שלא להזכיר מכירת יוסף בכור שור שה פזורה ישראל (ג) ששניהם מזומנים להושיע את ישראל בית יעקב אש ובית יוסף להבה ביום א' יזרחו שניהם וא' יקים את הבירו ממה שאמר אותו גראה שהממונה עליו תובע עלבון האכזריות של אותו ואת בנו אם ישחטו ביום אחד :

קעט שלא להותיר מקרבן התודה עך למחרת שנאמר ולא תותירו ממנו עד בקר מעמ"ז (ב) לפי שבכל יום יש ממונה על תפקידו ואין ראוי להניח מתשורתו לאחר שנראה כמזמנו על השירים ודקדוק המנות (ג) וכיחו ואל

באר מרים

קעה (ה) גויס הוא צדוקי ול"ל אדם אשר צנה או יזכר נוצח אדם אשר צנה :

קעח (ה) ומה"ל דמחרגס וסורחא וסיתא נשענע דפסק אין חוססין לזרע סאז ואין לוקס רק על אחת ולת צנה ואת צנה על אז ולת צנו אינו לוקס (ג) ויט לנו רמז גדול מזה וכו' סלא ית" זכור האכזריות סלהם סלא חמלו לא על אזינו יעקב ולא על צנו יוקפ אשר ע"י ישראל פזוני" סס קסה :

כיון

מעמי מצות

ואל תתמה איך יכפר הקב"ה על אדם החוטא טוביה המא ויגיד מנגיד מ"מ כדמעיינת שמיר את משבח דעדית מיניה שיש לה השכרה להשמר מסכנה ופחותים והחוטא לא שת לבו דגיהנם וזה פרע כמעט כל החוב וישראל [ערבים] (כך גילה אמתים טעם הקדשן לידעו ומכירו דסה פזורה ישראל ולכור כוכל ויש צדורו זכר) (ג) זה לזה ולהכי אין כפרה אלא בקרבן תמים לכך לא תותירו ממנו עד בקר:

קפ שרא לעשות מדאכה בהג שבועות שנאמר כל מלאכת עבודה ל"ת מעמ"ז לפי שהוא יום קבלת התורה צריך לעסוק בה ולזכור החרדות והקולות והברקים הכל להרעיד הבן אדם להיות זריו בקיום התורה והמצות ואם מתעסק במלאכה איה קדושתו חול הוא לכך כל מלאכת עבודה לא תעשו:

קפא שרא לחלל השם שנאמר ולא תחללו את שם קדשי מעמ"ז שאעפ"י שיוצר כד ית' ויתר על ע"ז לא ויתר על החלול וכלם תולים ומיתה ממרדת ותקנתו שיקדש במקום שחלל שנאמר לא תחללו ונסדשתי אם חללת [קדש] (לא ינסור עלמו על מנת סיעסה לו נס שאין עושין לו נס ולא נסר עלמו על מנת סלא יעסה לו נס עושין נס דמכי וסן לא וכו' ונעס' לסס נס): וכך דבר הנראה לאחרים פוער בלתי הגון אפילו בכל דהוא נקרא חלול ה' אדם חשוב שמא ח"ו ירמזו ממנו ואם חלול ה' בכלל מחצה על מחצה מרעת ועונשו הגדול תשכיל ממה שהוא אל חי ומדך עולם יתברך לכך אמר ולא תחללו את שם קדשי:

קפב שרא לעשות מלאכה ביום ראשון של פסח:

קפג ושלא לעשות מדאכה בשביעי שנאמר בהם כל מלאכת עבודה לא תעשו טעם מצות אלו לפי שביום ראשון אכרנו אלהי מצרים קלי באש ונעשו ארמים ועורים וגדמים וביום שביעי נקדע הים וישראל עברו ביבשה ומצרים טובעו בים סוף ואם יעשה מלאכה יסיה דעתו מהנסים ונתחייבנו לספר ולהגיד שקיים ויצר כל יתברך לבנים מה שנדר לאבות ביזת מצרים וביזת הים ראשון ושביעי קשורים זה בזה שחשבו שבער צפון נשאר מאדתי מצרים [בזוקן] (בגמ' ונעל לסון הטמין יוסף כל הכסף סקנן מהסנזוה סמכר סס כל גדולת מלכים): ובתקפו והוא וכל אדתי מצרים לאסס ותוהו נחשבו ובים ראו מפלת שריהם ולפי שהשליכו הידדים בים נילוס לכן טובעו בים סוף ואתם לזכרון בראשון וכו' כל מלאכת עבודה לא תעשו:

קפד שלא לאכול מתבואה חדשה קודם הקרבת העומר:

קפה ושלא לאכול קלי:

קפו ושלא לאכול כרמל שנאמר ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו טעם מצות אלו כדי שרא תהיה פתחון פה למדת הדין לקטרגי אם יקדים דיהנות קודם שתמול היא [חלקה] (תוע דלכדי קלידתה נלילס ומעטעוריס פערס הס"י על ראס נעסס ימול ולכך סולגך מופס לפייס סתקמריגיס (ה)) ומעם מניעת אכילת החדש עד התחלת זמן ספירת החמשים שהרישך אמונה חזקה שרא חדש יוצר כל ית' עולמו אלא בשביל התורה שעתידין ישראל לקבל לסוף החמשים ולפיכך החדש קשור עמו ואסר הקלי והכרמל שלא נתבשלו כל צרכן ורמו נפלא שלא תחרוש ותחשוב שום הרהור על הקדמות אלא חרוש מחודש מיוצר כל ית' וצוה שלא יאכלוהו עד [עצם] (נעסס סיוס סוס ילמו ככ נכחות סס"י מנלגיס): היום הזה להורות שלא נמר להתאמת אצלם חרוש העולם עד עצומו של יום זה וזה טעם איסור החמץ בכל שהוא חמורה הקדמות (ג) לכך אסור לאכול לחם וקלי וכרמל:

קפז שלא לקצור כל השדה:

קפח ושלא ללקוט השבלים שנפלו בעת קצירה שנא' לא תכלה פאת שדך בקצרך ולקט קצירך לא תלקט: טעמי מצות אלו לפי שרחמי ה' ית' על בריותיו כמו שהוא השביעם כל טוב כך הם ישביעו הערבים ובמדה שמדר לו ה' ית' ימדוד לבריותיו והפאה אחר [מס'] (סכל סליסורין נעניס נעסס): מדרבנן שמן התורה אין לה שיעור

באר מים

כיוון לקצרה סרעצ"ס ז"ל ג"כ (ג) מהפ' סה פזורה ישראל כעמע דישראל נקרא סה פזורה וע"י הקדשן יקדשו זל"ז ע"ד כל ישראל ערצ"י זל"ז ומהפ' חרור כוכל ויס צדורו זכר (מלאכי ה') כעמע כי עולה צלה על העמקסס וכאסר ירעו צזה סרעצ"ן ז"ל עפ' העולה על רוחס כי העמקסס והסרסור סוה סמקור ורלסיה סכל ח"ל סזס"ק ורזא דעולה סלקא דכר ולא כוקצא צגין דכולא רעוהא דעמקסס עסוה סלקא דכורא ע"כ וסרקנטי כחצ עלה וסענין כי סיה

קפו (ה) כדלעיל עשה קב"ה נעטס סנפס סלוי (ג) סמורה סוה לעמוד סברה קדמות סעול' ואין לחסוב וסרסר ססרי אפילו נעססו ולטעוה ס"ו צס:

קפח (ה) חס לא סכלה פאה סדך אזי סענכס ומרעו"י כי ולקט קליך לא חלקט: קמט

טעמי מצות

שיעור הלקט ללקטים ונתנו לקט שכחה ופאה באמצע הרגלים פסח ועצרת מכאן זר"ה ויום הכיפורים מכאן ללמדך שמעלה עליו הכתוב כאלו בנה ב"ה והקריב קרבנות בתוכו אם לא תכלה פאת שדך בקצורך (ה) ולקט קצורך לא תלקט: קצט שלא לעשות מלאכה בראש השנה שנאמר כל מלאכת עבודה לא תעשו. שמ"ז לפי שהוא יום דין ואיכה יחרר לבו שמא לא יצא לאור משפטו והוא עוסק במלאכתה והמקטרג עוסק במלאכתו להלשין עבד אדוניו [ותקיעת] (סגנון זכרון מרועה) שופר להחריד ולהעיר הישנים שגמר הדין בימי החתימות (ה) וצריך דיתן אל לבו לתקן את אשר עוות [בשובע] (אלו טעמם ימים סגין ר"ס ל"ה) שמחות לכך כל מלאכת עבודה לא תעשו: קצז שלא לעשות מלאכה בעשור שנאמר כל מלאכת עבודה לא תעשו:

קצא ושלא [לאכור] (ככותז' הגס' וכו' עיני' להקל ולא להסמיך). בו שנאמר כי כל הנפש אשר לא תעונה (ה) טעמי מצות אלו לפי שהעניו הכנה לשלימות ההכנעה והשברון והמאכזר מסך מכדיל ואיך בכרם מלא ישרא' הכפרה וצריך להתודות בדמע ולהשבר ולהכנע ונפשו גבוה ממונפת ושכלו מעוררב ואם יתעסק במלאכתו לא ישים אל לבו התשובה וחייו תלוים בה וצריכים להדמות למלאכי השרת ומלאכי השרת אינם עושים מלאכה ואינם אוכלים והיות יום זה מקודש עם התשובה מקדם מסוגל לקבלת הסליחה והכפרה והמלאכה והאכילה מערבתין עשתנותיו מלהתודות ולבכות על עונותיו אם לא שכל הנפש תעונה וכל מלאכת עבודה לא תעשו: נוצב שלא לעשות מלאכה ביום ראשון של סוכות:

קצג ושלא לעשות מלאכה בח' של סוכות שנאמר כל מלאכת עבודה לא תעשו. טעמי מצות אלו לפי כשיהי' סנוי ממלאכה ישר ויתן בעניינא דיומא וזכרון הנסים לא תשתכח ולא תמוש מלבו כי מי שיש לו [אושפזין] (כס"ה אהר טנא" סלכות ללוחם הסכה וענ כ"ס לוחו אם כהן נפתו לדל) (ה) ואכנסנא' נכבדים חשובים אין ראוי לו להתעסק במלאכה אלא להשתדל ככבדם כראוי ויום הח' נקרא עצרת לפי שנעצרו המקטרגים שהיו ממתניגים בר"ה וי"ה ובחתימה רבה דערער. עתה ע"י הלולב נחו שקטו שמוריד ומביא לעצור מללים רעים מעלה ומוריד [לעצור] (דומיא דלערת דעמך תירס ימי דין ל"ג: צעונר ואח"כ עלית) (3) רוחות ולכן ראוי שתהיו נעצרים עמי ואתם במוחים שהרי הייתם חוסים בצל סוכתי אם בראשון ושמיני כל מלאכת עבודה לא תעשו: קצד שלא נקוב את ה' שנאמר וניקב שם י"י מות יומת. שמ"ז לפי שזה הנוקב הוא המפרש ויקוב חור [בדלתו] (עסס חור צד' של אחר צד' העליון וכסא' אחר זכו פי' הסקסס) (ה) ויקוב את ה' כגון יכה יוסי את יוסי אמר יכה משום דסמך דיה ואיש כי יכה ודא הזכיר שם אחר לפי ששם הוי"ה בנקודת אהיה עולה יוסי ולהכי מכנים הקללה כלפי אחר לפי שהוא מפרש ונוקב שם ה' מות יומת: שלא

באר מרים

אמר ריב"ק צכל יום דכין אה העד"י צכיו יכה יוקי אה יוקי ופירש"י צכל זמן סהיו נושאין ונוטחין צדדיוקו העדים היו צודקין לוחו צכיו הו"ף אהר אה אהר יכה יוקי אה יוקי וחאי כינוי לאו כינוי ססס קאהר אלא סצ"ד וצכין הקללה כלפי אחרי' כל מי סעהפך דצרי וודצר כאלס זה סעודצר וחולה קללחו צאחר קרוי כינוי וכו' עוד סס ולסחי נקטו יוקי אה יוקי דד' לחיות איכא כססס צן ד' לחיות דליו חייצ אלא על סס חנויחד דליו סס צן ארצע ועסוס דססצוו סל יוקי כססצוו סל אלה"י ולסחי יכה זה אה זה דליו חייצ עד סינדך סס צסס עכ"ל רס"י. ומקסס צגנ"י וליו' מצרו ס"א דכתיב ויקצ חור צדלחו וכו' וליו' פרס"י סנ"י סול דכתיב אה סלכס"י אהר קצו צסעוה וכו' ועסס אפרס דצרי סמחצר דקודס מפרס להסססס עס"י קוס"י סגנ"י וליו' דצרוי מצרי דעסס חור צד' של אחר צלר סעליון וכסא' אחר ולס"כ סוס"ף סמחצר לוטר לסחי אהר יכה זל"ז ועסוס דקמ"ך ל"י ולס"כ סוס"ף לוטר לסחי הצכיר

קפט (ה) עיין לעיל ע' קס"ו צענעו מלוח וצאר מרים:

קצא (ה) להכי כסחכה סיפור אכילה דיו"כ מסיפור סאר אכילה איסורין סצחורה סתן ככזיס מפסי ססחורה אקרה סלכילה צלסון עיכו ולא כאהר על"י לא סלכלו כעו צסאר איסורין והעעס סתין דעס צן ארס מתיסצ צפחות וצכוכצס אהר סיעורה יוטר ונגרוגרס ופחות מצכילה ופחות מצ' זסיס ועיין צכ' סחיכוך:

קצג (ה) ע' לעיל ע' קכ"צ צענעו מלוח וצאר מרים (3) ימי הל"ג צעונר ססס ימי דין סעסו חלמידי ר"ע:

קצד (ה) למען להצין דצרי סרהע"ס פס לריך להסריך קלס סכס צצעס"ט פי' אהור איסל ויקצ צ' צוסקרה משרי ליסכי ויקצ אה ססס ויקצ חור צדלחו וסיכו דליסל צכססדרין וליו' דצרוז מצרו מלמד ססס"י רעוס עסס וכן סול צגנ"י סכסדרין דך יכה ע"א צססס סמנדך אינו חייצ עד סיפרס ססס

מעמי מצות

קצה שלא לעבוד אילן בשביעית שנאמר שרך לא תזרע:

קצו ושלא לעבוד אדמה בשביעית שנא' וכרמך לא תזמור. מעמי מצות אלו (ב) לעקור ולשרש מרעיונינו הקדמות ולאמת בנפשותינו אמונת ה' העולם בשני עדים ישראל בשבת השבת לפי שנח ביום השביעי והאדמה תעורר לעבוד העולם שלא יזרעה בו' (ג) ושבת האילנות והכרמים מורה פרסום ה' העולם יען הם גבוהים מן הארץ נראים רעין כל מרחוק ויהנו אל לבם הטעם והסבה למה אינו נעבד בשנה ה' ז' שבת לה' כמ"ש בשבת [בראשית] (תלם הסת' הטעם וינה ציוס הסניעי לא נטוס הנלם סנת סקקע) (ד) שהוא מאמת ה' העולם כך שבת שביעית מאמת ה' העולם ישכן אנו מונין שש ובו' שרך לא תזרע וכרמך לא תזמור: קצו שלא לקצור אילן שהצמיחה הארץ בשביעית שנאמר את ספיח קצירך לא תקצור:

קצח ושלא לאסוף פירות שביעית כשאר השנים שנאמר ואת ענבי נזירך לא תבצור. טעם מצות אלו כדי שנדע שהכל ליוצר כל ית' ואין לו בפירות הללו יתרון על השאר ושם בעל ארון פקע מינה בשנה ה' והכר [הפקר] (נניס פקס טקוס סנהנו אמר כני עקינל הן לא חרע ולא נלספס אל תוולסניו מלסר סלין זורעין מסיכן אוספין מכלן ססספיסין אסרין סנייעים) לזכרון שלא יעלה ברעיתו שום חוקה של קדימה בעולם אלא הכל מהודש מיוצר כל ית' וע"י שינוי מותר ז"ש אין קוצין במקץ אלא בחרבה ואין דורכין בנה אלא בעריבה (ה) ספיח היא העולה מאיליו ואע"פ שהם משנה הששית כיון שצמחו בו' אסורין כדי שלא ילך וזרע ויאמר ספיחין הם לפיכך ספיח קצירך לא תקצור וענבי נזירך לא תבצור:

קצט שלא לעבוד בשנת ה' ובין ולא באדמה שני' לא תזרעו ושלא יקצור בו ספיחים שנאמר לא תקצרו את ספיחיה ושלא לאסוף שנאמר ולא תבצרו את נזיריה מעמי מצות אלו שנאכל בלי עמל ויגיעה אמונה שלעתיד לבא עתידה א"י להוציא גלוסקאות וכלי מלח והעושה עבודה בשביעית כפר בחידוש העולם ועתיד יוצר כל ית' חרש עולמו שמשנת התחוננים בטלה רומרי לעתיד בבהלה ואדם [אין] [זה פי' וזו מרוב (ח) ולא נתן לך ספי' עיני' לנלות ממלל נראשית המורס ונזלר חידוש העולם. ז"ס נראשית נכלל ללתיס אל ססניס והלכך חל"כ מרוב דסיינו מוסך וחל"כ חסרו סלמור יסי חור ויסי חור). לעבוד את האדמה שבת ושמיטה ויובל מעידים על חידוש העולם וגלות בא

באר מרים

נעשו סלכו מחויבי' לתיכח ולסננות צו נטוס וינה ציוס ססניעי כמ"כ צסניעות אמר סכחוי צטעו סנת לה' ולא נטוס סנת סלרן למען לסננות כי ססר ססיחל אלפי סנת יסנס ה' סדר וע"כ ולא ילטרך לזרעו וזה רמז על סחידות ולכן מוסר"י סלמכו ג"כ סלל לזרעו ז' למען לרמז על ססננות סססרס: קצח (ה) לכן אמרו צסננות סנייעים אין קולין וכו' כי רק ע"י סיני מותר למען לרמז על ססיני צסנייעים וזה סול עדות על סחידות סכ"ל ל"ת קל"ו וסל"ת סלח"ז וזה סיל סינס גדולה צלמונס כי מוסך סחידות יסצלר עיני סססננות וססננות וסנייעים וסנייעים סכר ועוסס כדלעיל ע"י יוד ולי' וסנן ועיין לעיל ל"ת י"ט צצלר מריס:

קצט

(ה) סנס ד"ז כפסח צדוליס כנזולר צסנייע סרסצ"ח ק"י ע"י ורל"ת כי טוץ להלפין אמרוטי זנס למען לא ססנול לססס ית' סלילס. אך זלח רל"ת להציא סמרי קידס מכסלדמ"ר סרצ עירין קדיסין כקס"ח מורדא"י זלוק"ל זכ"ע ועכ"י מוסלדיג"ע ספ"י וסמנס ז"ל ססחל אלפי סני סוי סללל וסר סרוב וקדק סללל סלמנס וסר סרוב סלכו מוסן וסוי ד"י מוסר וסל"ז סרוב וסמנס צסנייעים כי סנס י"ט ד"י עולמו

סכיר יוקי כי סס סוי' צקקודת סל"ת עולה יוקי סיינו סס סכקוד ססס סוי' צסנל וסגול וסירק כידוע סזי יעלה וסספרו ס"ו כמנין סס סל"ת כי סכקודות סכ"ל יעלו מוספרס סס"י וסס סוי' סול מנין כ"ו. זס נוסק על פירס"י ועוד צל סססנל סוסקיף צדרך סכנס כדרכו צקדס צכל סספר ולסכי וסכיס סקללת כלפי ססר ג"ל לזלח סללויות סצ"ד לסעדי"י צדרך כינוי ולא סללויו צסס כי סזי ית' סצ"ד מפרס ססס כמ"ו קיסיס סגמ"י וסניע פרוסי סע"י סול וסלל כס"צ ונוקצ סס ס' מו"ת יומס וס"כ ית' סצ"ד עוצרי' על ונוקצ ככ"ל צכוכסו וע"י לעיל ע"י ר"ט:

קצו

(ה) אמר צנס מ"ו סלו כי סול קוצו וסולך על כל פרטי דינין סכמורי' צסנייע ויזללות צו סל"ת עד ל"ת קל"ט. (ג) לפי סמוצל לסלן צל"ת קל"ט ספ"י סלן כמ"ו סססננות סעיד על סידות סעולס ססר סללל ס"י וגס יסנס צס כרלכו לעו"כ. עיין לעיל ע"י יוד צצלר מרי' כי זס כוכת סז"ל צמסמנס זכור וסמור צדצור ססר כסמרו. כן ג"כ ססנייע סעיד כי סססרס יסנס עולמו לעסיד סללל ילטרך לזרעו סל ססלדנות ולענדה רק עתידה לסול"ל גלוסקאות וכלי מלח. (ג) כמ"ו צסננות נראשית סללל סכחצו

מעמי מצות

רא שלא להונות דחבירו במקח שנאמר אל תוננו איש את אחיו. טמ"ז אחר שהוא אחיך אל תוננו וא"ת כבר נתרצה ונתפיים לכך אמר אחיך הוא ולא זר ובכדי שיראה לתגר או לקרובו חוזר. איש את עמיתו ויראת סופי תיבות שתות פחות משתות קנה לוקח ומחזיר אונאה יתר משתות בטל משה ומה [שרמה] (ס"ט סולגך יעקב זכינו סה"י דוגמתו של אדם הראשון (ה) לקחת הצרכות בערמה הסך סקללות סקבל אדם שלאשון ע"י סתם דוק וסמסס הכל נמוך נפסקים) יעקב לעשו משום דשופריה דיעקב מעיו שופריה דאדם הראשון ואין כאן משום אל תוננו איש את עמיתו :

רב שלא ימכר שדה בא"י לצמיתות שנאמר והארץ לא תמכר לצמיתות. טמ"ז כי די הארץ ואיך ימכור האדם מה שאינו שרו ואע"פ שנתרצה המוכר מכל מקום עברו על הורמא דמלכא וא"ת כבר החזיק בה המוכר והיא שרו ויכול למכרה הוקה בטעות היא כי גרים ותושבים אתם עמדי לפי שאני חי וקיים לעד ואתם הווים ונפסדים עמדי כלומר בערכי אתם גרים בערככם אתם תושבים מ"מ והארץ לא תמכר לצמיתות כי לי הארץ :

ג שלא ימכר מגרש הדומים ושדותיהם שנאמר ושדה מגרש עריהם לא ימכר טמ"ז לפי שלא זכה לו בנחלה עם ישראל לכך לא ימכר כי ה' יתברך הוא נהלתם וחלקם שנאמר אני חלקך ונחלתך (ה) לקחת מוסר השכל לכל מי שנדבו רוחו לעמוד לשרת לפני ה' פורק מעליו הנאות זה העולם וחשבונות בני אדם ואזי נתקדש קדש קדשים בשמירת המצות בדקדוק והחזיק בנחלתו ונקרא גוי קדוש אזי למערת שדה מגרש עריהם לא ימכר :

ד שלא להלוות ברבית שנאמר את כספך לא תתן לו בנשך טמ"ז מדאפקיה רחמנא בלשון נשיכה משמע דרמי לנשיכה נחש דאט לאט עד שמגיע לרב כך הרבית הולך ומתרבה עד שנוגע האדם בלבו ואהני [לוח] (סרמנ"ס ס"י רל"ו לוס נסוס לא מסיד לאחיד ס"י לא מסך). ומלוה וערב וסופר ועד וסרסוד כלם בכלל לא תשימון עליו נשך ומשום לפני עור לא תתן מכשול ולא תאמר דרמי לנזל שאם מחל מחול שזה לעולם עובר לכך כספך לא תתן לו בנשך: רה שלא לעבוד בעבד עברי עבודת עבד שנאמר לא תעבוד בו עבודת עבד. טמ"ז לפי שהוא עבד ליוצר כל ית' כי לי בני ישראל עבדים ואיך [ישתעבד] (תרע סה"י עבד עברי איני אוכל נחמונה וענד כענני אוכל דממונו של אדם כנוס) בעבד עבדים ולטעם היות עם קדוש ממחצב מקור הקדושה לפיכך גם הגופות לא יהיו משועבדות וזאת ליוצר כל ית' אבל משעבדו כמו שמשעבד השכיר והתושב ולא תעבוד בו עבודת עבד :

ו שלא ימכור אותו כשאר העבדים בסמטא ועל אבן המקח שנאמר לא ימכרו ממכרת עבד. טמ"ז לפי שהם בני ארץ ח"י ית' ואיך ימכרו כמו הכנענים שנתקררו ונמשלו כבהמות ובשביל מכירת [יוסף] (לקח יוסף לפי שנעטמו על ידו) שבמלוהו מלקיים התורה שהיא כ"ב אותיות (ה) לכן גרינו כל שבט כשני שביעיות והיינו אלף [תק"ם] (סמטא סמתי (ג) עולה נחשטון דינאל אשתי הממכה אלף טלם מלות שלטים וסמס דע סחטנון סללם יסמא עולה אלף סל"ה ולנו סיסם זאלף סמ"ד (ג) הוציא סמס רד"ו של מצרים נשאר אלף ש"ל האמורים בדניאל כלל העולה בני אל חי ית' בני חורין (ד) הם ולא ימכרו ממכרת עבד :

באר מרים

(ג) שנה מעיד על חידוש העולם צדאסית סצריאה ולעומ"צ כדלעיל ע"י יו"ד וסמיעה ויוזל ג"כ יעידון ויגידון ערוה סלמנה כי צח יצח העה לעסיד זאלף סז' שיסמנה סקצ"ה סצריאה סלא ילעוך לעצדה ולזרעה וס"כ הוא ערוה מצורי על חידוש העולם אחר סלא סיי ויכול לסמול זכל סנמלס"ס כרלונו וזידו לסכות סלסר יסמון וכלסונו צע' זיין ועס סקדמוה לא ילייר סיכולה לסכות. (ד) ג' יוד"ן יולר "ירוסלים יסרלל חס על עירך סיינו ירוסלים ועוך סיינו סנאקייניס מלוה סנה וסמיעה ויוזלן :

רא (ה) דבר זה הוא בזר צדאסית ל"ה. וצדקנתי סולדות סיסל יעקב ססקיד סמס זכל דרכי זסווחו רוסה סמוס"ו עמוד זדוגמל סל מעלה וכל ססויות ססססויות סס דוגמת סעליוכות וידע עיין סצרהס וילחך סציו וענינו סמס ססרסס כססדל לסס ספ"ס ולא לכדודו. לסוד"ס זכינו סוד סקרכות ועצדה

רב (ה) עיין זכר וססס לסלן ל"ה ר"ל :
ג (ה) דצרו סמס עוקסי סצנה סליס כערכי חך ססרי סיגיפה נסבלת עלמה צירי סס"ל זכר דצרו וצדאסוה סקדיס דצרו ססודס כ"צ סנה פירס יוסף סלדיק סלציו כילד יוסף זן י"ז כססירס סלציו וסחיז

רז שלא לעבוד אותו במרד שנאמר לא ירדנו במרד ממ"ז כדי שלא ישלום עדיו ארון זה שכבר יש לו ארון
 אחר רא ירדנו וירידנו עד עפר וישתעבר בו להכעיס וירשה לעם קדוש להשתעבר בתורה ובמצות ואם באת
 לראות דומיא [דמרך] (מ"א) נקטו עזרה שמע"ז את גופו נאכזריות מעטנדו) מצרים עבודת האנשים לנשים ועבודת
 הנשים לאנשים עבודת לילה ליום ועבודת יום ללילה זהו לא ירדנו במרד :
 רח שלא ליתן אבן משכית להשתחות עליה שנאמר לא תתנו בארצכם. ממ"ז כדי שלא יתנאו לפנינו
 עבודת

באר מרים

תכ"ד הוא מקושי הענה וכו' כי רלה לרעו צנה הסנה
 פעווד צה ונכחי הרואה כי יתקוב ועסנה חרצן ציה
 פני קטיח היום חלף הח"כ סנה ותוא ה"י חלף חכ"ד
 וכו' כי ה"א חסדון הצעל מ"גים חך המחבר קדם לזה
 הרצה כאשר הצחתי בחקדמות שלי ועיין בדכילח ח'
 וי"ג צפיר"ש"י ז"ל. (ד) סוממן חלו יש לנו לחכות על
 הגאולה וכבר החבחר בזהר פ' שמוה עכ"ל ס"ו סנה
 צלף החחרון סבו יצח הכולל הקוס החעוררת לגאולה.
 ולמען לחצין יחר הדצרים חמרתו להביא דצרי רבינו
 חכנאל רבו של תרי"ג ור"ג מלוה"ג ורצו של ה"ג
 מוסר"כ צעל הערוך ז"ל וז"ל מלינו בגאולה מלרים
 ג' קלים וחס ה' סנה ח"ל סנה רד"ו סנה. ח' סנה
 נמיס מפחלה גיריה זרע חצרתם עם עניים ודלותם
 ולחלם של ציו סלחמר ועצדום וענו חווס ח' סנה.
 וצנה צבול גוזה ועצדוח. ח"ל סנה סם נמיס מפענה
 סכולד יחסק. רד"ו סנה סיסבו צמלרים חנין רד"ו .
 וכן חולח בגאולהינו העמידה ג' קלים צם' דכילח חלף
 ק"כ חלף ר"ל חלף סליה חוא סכחוב סחלה (דכילח
 ח') ויחמר חמד קדוש לפלמוכי חמדבר עד חסי חחרון
 חמניד חספע סומס חח וקדש וצח חרמס ויחמר
 חלי עד ערב צקר חלפים וסלם מלוה וכלדק קודש
 חסוב ימי' ולילוה ציחד וכוון סכחלקי צימי' סרי חלף
 ק"כ סנה וכחוב וענה חוקר חמניד ולחה סקון סומס
 ימי' חלף וחחתי' וחפע"י וכח"צ חסרי' חסרי' חמחכה
 ויגיע לימי' חלף סלם מלוה סלס"י וחמשה וסיתה
 ססנה מוח סקצ"ס. ססיתה בגולה מלרי' על ג' קל"י
 כדי לחזק ידכו חרפוח וסלח חלמר חצדה מקוחיכו
 כצרכו לנו. כי מלחר סכחצכר לנו כי ג' קלים חמסריסין
 צדכילח בגאולהנו העמידה כולם חמה חעי"פ סיס צחס
 עדות וחסצווחו מחלספוח וע"כ כצרכו כאן וכאן ג'
 קלים סחס יכו יסיו כנחלי' צדחשון חוס לא יכו
 צדחשון יכו צכסי חוס לא יכו צכסי יכו צסליטי' וחי'
 חפסר סהחחחר הגאולה ען סקן סקוב חחרון חלידך
 ע"כ. ועיין צחי' צל וגם ע"פ ויכרו ססעי' וצרמצי'
 סס חסמלח דצרי' גדולי' רמזי' רמזי' צעכין סקן חגאולה
 סעמידה' לצח :

וכח"צ ויוסף צן סלקיס סנה צעמדו לפני פרעה וסצנע
 סכי סצנע וכח"צ כי זה סנחיס חרעצ כסנח יעקב
 למלרים סרי כ"צ סנלמער חיוסף כנגד כ"צ סנה סלח
 קיים יעקב כצוד חו"ח חוס עסרים סנה עם לצן
 י"ד צסחי צנוחיו וסן סכיס צלחן ובי' סנה צדלך
 וסנה וחלי צסוכוח וסנה חדסיס צציה חל וצזחר חרס
 פ' ויסצ בגוזה מלרים סיתה צמעה מוכירה יוסף סלח
 רחה פני חציו כ"צ סכיס וגימוה בגוזה לכל סצנע כ"צ
 סכיס חרי עסר פעמיס כ"צ חוא ר"ך סכיס וחוס
 סעסרה סצעיס קדוסיס חחו צחולס לחרץ וחי' להס
 לער גדול לכן כנגעו עסרה סכיס וכספעצדו רק רד"ו
 עוד סס כדי חענה כ"צ סנין ז' זמנין לכל חד חליכו
 דצכילח ל"י חח מפכה חלף חק"מ וכדין יחער סודקח
 דיסרלח וכי'. [יח"ע ז' זמנין חוא ע"ד סצנע על
 חגולחסיס] וועטה יאורו לפכך דצרי חרמ"ח ומ"ס
 ככסי סצעיסו חיינו כהסכיס סל סעיסוה ור"ל סצנע
 סכיס חחשוב לסנה חחה וזה חוכן דצרי הקדוסי' כי
 צצכיל מוכירה יוסף סצנלוהו מלקיים סחורה סחוח
 כ"צ חוחיוה לכן גליכו כל סצנע כ"צ פעמיס סצנע
 סכיס ס"ה קי"ד וחכפול חזה לעסרה פעמיס לעסרה
 סצעיס כולח חלף חק"ס [וחי' קסה לסהג"ה חלח
 לא סיו רק ע' צהמכירה כאשר הצחתי לעיל ע' קפ"צ
 ועחרץ ע"ז כי גס יוסף לקה לפי סענעסו על ידו
 סחציח דצחס רעה חל חציהס] חולח עחס רד"ו סל
 מלרים כסחרו חלף ס"ל חממורים דכילח. וחגס כי
 צדכילח כחמר חלף סל"ו וחחמר מציח חקר ו' חפסר
 כי לא חפס חוי' סכיס חמר נמנו וענה חוקר חמניד
 קודס חורצן חציה ע"ס דכילח י"צ (צ) סקוק צפ'
 וילך חסח"ד חסח"ר גיעמי' חלף סל"ו רמז כי צצון
 כזה יכלה ויחוס חקסר פכיס (ג) חסצון חלפח
 ציחח חוח סצוזה ר' זירח על סלחה ר' סעעון חתינוכי
 כמה סכי עולם חמר לו ססה חלפים חמר לו זמני'
 לך חמר לו עפי חלוסיוה ח' צ' ג' וכו' עד יוד חוי'
 חמסיס וחמס כ' ל' עד ח' סרי חלף וח"ק חקר חמשה
 וכו' וחוצחיס חדצלים צוקכטי' פ' צחר ע"ס וזה כקרה
 צפי חוקצולים חקסר חקדמי ומ"ס וחכו היום צלחף

מעמי מצות

עובדה הכופרת ונמשך אחרי מעשיהם ח"ו מטעם זה בתי כנסיות הרצופות באבנים מכסין אותם במחצלאות כדי שלא להשתחות על האבנים גזרה משום אבן [משכית] (לפטר סגנון מלסון סכוי סנלזן מנוייר לרס מרנגול סכן חכסי כומח סיו עוצדים לנגל ססיח סמרנגול) אבנים מצויירות ואבני גזית מנורות בכלל וממה שת"א סגידנא משמע דבפשיטות ידים ורגלים נסקל בהתראת ואבן משכית לא התנו בארצכם :

רמ שלא להמיר הקדש שנאמר לא יהיפנו ולא ימיר אותו : ממ"ז כיון שחל עליו הקדושה לא ירד וכיון שיוצר כל יח' אינו ממיר אותנו באומה אחרת ג"כ אנו לא נמיר אותו והס ושדום אם עבר והמיר והיה הוא ותמורתו יהיה קדש כמו שהקדוש טעון [שריפה] (זה טעם טריפט סלנוסיס) ואם יחרף לעז' דמו מירו ידרש שגרים רעה לעצמו אלא יאמר תורתו אני שומר ולא יהיפנו ולא ימיר אותו :

רי שלא לשנות הקדשים מעולה לאשם ומאשם לחטאת שנאמר לא יקדיש איש אותו ממ"ז לפי שהמלך חלק מנותיו לעבדיו כמו שאמר את קרבני לחמי לאשי (ב) וכולם נחלקים למשמרות לאלפים ולרבבות א"כ כיון שהקדישה לחטאת זכו בה בבני [משמרתה] (וכן נמכר דקדוק סמנוס כמו סטנינו ומלר סכנד עמס) משלחן גבוה ואיך יזכר להחליף מנת פת בג המלך לכך לא יקדיש איש אותו :

ריא שלא נאול מעשר בהמה שנאמר לא יגאל ממ"ז לפי שצריך קרבן על גבי המזבח דמו ואימוריו והבשר נאכל רבעלים ואם הוא תם אסור לגואלו ולמוכרו דומיא דבכור תם שאינו נמכר והבכור והמעשר קדשים קלים והעשירי אין לו גאולה אלא במקום העשירי ותוך חומות ירושלים שהיא עשירית ובמ"א לא יגאל :

ריב ולא יגאל שנאמר לא ימכר ולא יגאל. מעמי מצות אלו רפי שבחר י"י בישראל לחלקו ולגורלו ולכן ברכתו ונעמו תמיד ישכון באהליהם ולפיכך כאשר יחריש איש שדהו צונו שגרע שאין בידינו כח להשיג גבול ולתת המקולל כמבורך לכך לא ימכר ולא יגאל כיון שיצא [מרשותם] (ספי סול סדנד גמ ולגזר ולסין סרעון לספד' וכסינל לסוס סמנדך סמנדך) זכו כהנים בו כי שם צוה י"י את הברכה וא"א להוציא חפץ מרשות המבורך לרשות אחר כיון שהם חלק ה' רכך נתן לכהנים והם עושים בהם חפצם ואין להם פדיון לעולם שנא' לא ימכר ולא יגאל : ר"ד שלא ליתן שמן במנחת סופה :

רמו ושלא ליתן עדיה לבונה שנאמר לא יצוק עליה שמן ולא יתן עליה לבונה : ממ"א לפי שיצא עליה רעו שעשתה מעשה בהמה ע"כ קרבנה [שעורים] (לפי סקער סמקונל על לסס רסעיס יסונ) (ב) והוא ככדי חרש הנשבר שתשוב אל העפר והשמן מאיר והיא עשתה מעשיה בחושך להכי שמן מראשה יחסר ולבונה רמו אם יהיו חמאכם כשנים כשגל ילבינו (ג) וזו ריחה נורף כיון שסנא לה בעלה ולא עשתה מעשה גבעת הלבונה שפירשה מצניעותן (ג) לכן כבוד והדר רחקה מנה ומעשיה שחורים וחשוכים עד יצא לאור משפטה וכדי שלא יהיה חושא נשכר לא יצוק עליה שמן ורא יתן עליה לבונה :

רמוז שלא יכנס טמא לעזרת מחנה שכינה שנאמר ולא יטמאו את מחניהם ממ"ז להרחיק הטומאה מפני הקדושה כדי שלא תהרחק הקדושה מפני הטומאה דתרי קלי רז משתמעי תרע שכל המעון ביאת מים מן התורה חייב עד ביאת המקדש אם נכנס קודם טבילה והערב שמש שע"י הטבילה [הלכה] (סנעסס גזיס סדסס לססי גמ' סלס סנגר סרסעיס יוס סיליסי) (ב) הטומאה הערב שמש כדי שיעבור שלמנות הממונה על אותו יום לכך לא יטמא את מחניהם : ר"ז שלא ישתה הנזיר יין : ר"ח ושלא יאכל ענבים רחים :

ריט ושלא יאכל צמקים : רכ ושלא יאכל חרצנים : רכא ושלא יאכל זנים שנאמר וכל משרת ענבים לא ישתה וענבים רחים ויבשים ומחרצנים ועד זג לא יאכל . ממ"א גידה הכתוב כמ"ש כי יפלא כלומר דבר פלא הוא שאם הכהן קדוש הוא מטעם היותו מזרע אהרן משא"כ הנזיר ועב"ז נזר אלהיו על ראשו נמצא קדושת הישראלי למעלה ממנו כאשר הסכי' לשעבר לצרו הרע להכניעו ליצר הטוב הרי קיים כל התורה כלה שהם [בתר] (מינוס עסרס סרנרס סס כמל לרמוז סר"ג מלוס וסנעס מלוס כסי נס כ"כ סגמון רכינו סעדיס) עשה ור"ת ונזר אלהיו על ראשו של זה שהפריש והבדיל עצמו מכל הנאות העולם ומשתדל להשלים נפשו השכלית על ידי השתעבד לה בהמות ודקדוק האזהרה לפי שהיון מדת הרין והסכים בדעתו

באר מרים

רי (ב) פ"י לחכסי וכן סול סזס"ק וע"ל ע' ר"ח"א : **ריו** (ב) ע"ל ע' פ"ס צנעני מלוס וזכר מרים : **רסו** (ב) ס"ח פסוק צירמי' כ"ג (ג) לצוכס ונל' ליצון (ג) ד"ז סול צילקוט סנעוני פ' כסל גצנח סלצוכס חלו סלסוסה סקדוסוס ועיין צרנצ"ן פ' סכ"ל :

רכא (ב) צנעניס י"ח חמר סמוחל כל סיוסצ צנעניס נקרל חוסל וע' חיר ג' וע"ו ועוד (ג) סרמוז לוס וסרניס ססיכון מצניס מן סקלס חל סקלס. וע"ל ע' קכ"ב :

מעמי מצות

עבירה וממא שני אברים מיוחדים שבהם מושב התמידין ועבודת הלב מקום מיוחד לשרות עליו השכינה בד' פרשיות כעין ד' חיות המרכבה ויש זנות בראיה ובמחשבה שמתענג מינסיה ומתהרהר ורואה קרי לפיכך לא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם :

רכב שלא תשתכח שמירת המקדש שנאמר ושמרתם משמרת הקדש ולא תמותו ממ"ז לחשיבות הבית ומעלתו לא שצריך שמירה כי [שומר] (טו"י ר"ם טומי דיתם יסאל) ישראל הוא ושם שער השמים ליום מחוץ וכהנים בפני' לכבוד ולתפארת (ח) ואם ימצא טומאה יבערה מיד ולא תשהא אם תשמרו משמרת הקדש לא תמותו : רכב שלא יתעסקו כהנים בעבודת ליום ולא ליום בעבודת [כהנים] (אסילו לקייב לכהנים ואמר לא יקרבו אל כלי המקדש והמזבח לסוכות סוף לנס קורנה) שנאמר אך אל כרי הקדש ואל המזבח לא יקרבו. טמ"ז כיון שאין מלאכתם בכך לא יעמדו על משמרתם כראוי ויחסרו מחקה ויש מציאת חן בפרטיים ואם ישנו מחריבים העולם מרחמים דין ומדין רחמים ועל הלוים מוטל לפיים מדת הדין שהם ממונים (ב) אבל אל כלי המקדש ואל המזבח לא יקרבו: רל שלא יעבוד זר במקדש שנאמר וזר לא יקרב אליכם. טמ"ז לפי שכהונת העבודה נתנה לזרע אהרן ברית מלח וכשהעבודה מיוחדת לאיש מיוחד אזי תתפרסם הקדושה וכשלא יהיה איש מיוחד לעבודה מחוץ לעבודה עראי וחול לפיכך זר לא יקרב אליכם :

רלא שלא לסדות בכור בהמה שהורה שנאמר אך בכור שור לא יפרה. טמ"ז שאין ראוי לטפור החול את הקודש שבני בכורי ישראל ואין קדושתם נעתקת לעולם שאין יוצר כל ית' מחליפם באומה אחרת ואם ראית שפודים הפטר חמור הוא לזכרון שפרה [החמור] (אמר נטר חמורים נטרם (ח) ונס פזורה יסאל) את השה במצרים אבל לא יפטור החול את הקדש דכתיב אך בכור שור לא יפרה :

רלב שלא יחלל דברו שנאמר לא יחל דברו. טמ"ז לפי שהדבור יוצא מכריקדש אשר בו הנשמה מהללת דבוראה לא מצאה כרי חשוב ממנו כיון שיוצר כל יתברך [מתנהג] (אע"פ סוף ראוי לסתיים חליו ית' עוס דבר עננייני סין אדם ע"ע מתנהג עננו דבור זו חנו מתנהגים עמו (ח) לכן לדין לקיים דברו ז"ס ויזכר לאמור לאחריים ע"פ) עמנו דבור לא יחל לשון חולי הוא אינו יכול להחליש דבריו אבל אחרים מחלישים לו ומדלא קאמר יפר דמשמע בטל ואמר יחל דמשמע התרת הקשר אחרים מתירים לו הקשר והוא לא יחל דברו (ג) :

רכג שלא להרוג את הרוצה עד עמדו בדין שנאמר ולא יומת הרוצח וכו' עד עמדו לפני העדה למשפט. טמ"ז לפי שדיני נפשות צריך דקדוק גדול עדה שושמת ועדה מצלת כדי למפל בזכותו וב"ד שהורגין נפש א' לז' שנים נקראו ב"ד רוצחים ומדלא קאמר עד באו וקאמר עד עמדו משמע שצריך להתעכב בדין עד שיתברר שלא מצאו לו זכות ואפילו ראית בעיניך לא יומת הרוצח עד עמדו (ה) :

שלא

באר מרים

רכח (ח) נקטר החיוב ק"י פליח כחצ זות פלא לזמל עמירה העקדס ללכה קציבו המיד כל חליה סכאמר וסמרהס חס עממרה הקדס וידוע שלסון עמירה עומד צנוקס ללו וכמ"ס ז"ל כ"ע סכאמר הסמר סן ואל חיכו חלל ל"ח ואמרו צנכלחל וסמרו חס עממרה חלל מועד חין לי חלל צעסה זלל הססה מנין ח"ל וסמרהס חס עממרה הקודס וחולי דרסו עסה ולחו כסיעלחו סכי עקלוות עוריס על דבר חמד . ומלווהו סכא דרך ליווי ללכה לעדו הלחו וסליווי חסכסה סחוח קל עמנו דרסו צעסה וכל סוקל הדצרי' צנלחזי לרק יודה סהנסכר קל עליווי סל סככה ע"כ ע"ס . וכ"ל לוער ב"כ זות דהסה ידוע מלמד דצ קסיכל חלל" ווי עכסירו חעסה ח"ל חין צומן רוחחל כדלעיל ע' כ"צ וסה צקלל כחצ וסמרהס וכו' ולא ית' עוד קלף מוכח עינה דזו חליווי הוה ל"ח דעונס העסה זחא חסרי חקלף ולא כן עמירה הלחו חצל לחלל עקלף דלסחל וד"ק :

רכט (ח) יען כי רחוקי' העה כרחוק מזרח ומערב לכן חס יסכו ועצורחס חסר העה עמוכי' לה ר"ל לפי"ס מה"ד : חזי העה מחריצי' העולי' **רדא** (ח) עתפ' צבר חמורי' מוכח ססמלריי' קכרלו חמור ועתפ' סס פזורה יסאלל כסעמ ס'סרלל כעסלו לסה :

רלב (ח) כידוע עתפ' ס' ללך סייכו חקצ"ה כציכול הוה חלל סלנו וכמו ססלל עוסס כל עס ססלדס עוסס כן חקצ"ה עסכס עס צריסוי לפי עיך עעסיה' וסוקי' עוד וואר על יד יעייך כי זס היח רק לעונה ולא לרעה חלילה. (ג) עיין צקספר סוהולל חור עי"י ח"ס' עסרה"ל עסורכ"ח סלע"ח עקלמלרכה עערכה כר"י עס ססכיל עס' קסה גדול וסצין דצרי עסכר זחז :

רלג (ח) ד"ז הוה צנכלחל וספילו רלווה ז"ד סגדול ססרב או עדה סכרו חסר ססרב חס חספס לא יסרגו חוהו עד סלל יעמוד לז"ד חסר וסצ"ד

רלד שלא יורה העד בדין שהעיד שנאמר ועד אחד לא יענה בנפש למות. טמ"ז כדי שלא יחשבו ששנאה ושטמה גדולה ביניהם כיון שהעיד והוא מורה הוראה להמיתו נמצא שעד א' נעשה שנים שהרי אחר שהעיד הורה ג"כ ואין חוזר ועונה דמחוי כשנים והוא עד אחד לא יענה בנפש למות :

רלה שלא ליקח כופר מן המחוייב מיתה שנאמר ולא תקחו כופר לנפש רוצח וכו' :
רלו ושלא ליקח כופר להורג בשגגה שנאמר ולא תקחו כופר לגוס אל עיר מקלטו. טמ"א כשיראו הרוצח' שלא יועיל הן ביום עברה ימנעו וכן המחוייב גלות שנפשו הנרצח אינה נכנסת במחיצתה לפי שממחת דברים כלפי [מעלה] (ועד שתכלה נקמה אינה עמפייסת וטוקטם רלייה יגרום נכוס טנלנער ומלא היות) (ב) ואין לה מנוחה ועד שתראה נקמה אינה מתפייסת לפיכך לא תקחו כופר שאסילו ימחול גואל הדם או הב"ד אינו כלום ואם ידעו שמתור ליקח שוחד נמצא שכך מי שיהיה עשיר ותקף מחבירו יהרגו את רעהו ויפטר בממון לכך לא תקחו כופר לנפש רוצח ולא תקחו כופר לגוס אל עיר מקלטו :

רלז שלא למנות אדם שאינו יודע המשפט לדין שנא' לא תכירו פנים במשפט. טמ"ז כדי שלא יחריבו העולם שצריכים להיות חכמים ידועים בחכמת התורה גבורים במצות כובשים את יצרם לבם תקף להציל עשוק ויקם משה ויושען ואשמם של הדיינים בראשים שמנו אותם (ב) ופי' לא תכירו פנים לא תהיה מגוי הדיינים בשביל הכר פנים שהרי הרבה לאין נאמרו בדיינים ולממונים קאמר ולא תכירו פנים במשפט :

רלח שלא לגור בדין שנאמר לא תגורו מפני איש: טמ"ז איך מלאך לבך להיות ירא וחרד מאדם כמותך ולא תירא מיוצר כד ית' שאם תנצל מידו לא תנצל מהדין הגדול ולא [תכנים] (כמו אגיס זקלי' ומכלה) דברך מפני איש לשון אדנות כמו איש כ"ג לא תעשה עצמך כגור והוא לך ארון (ה) ואע"פ שיש אנשים שאור פניהם לא יפולן מכל מקום מאותם הפנים לא תגורו שהם פני איש :

רלט שלא זכרות ברית לוי עממים שנא' לא זכרות להם ברית ולא תחנם. טמ"ז לפי שזכרנו ברית ליוצר כל ית' לשרש אחר עבודה זרה לגמרי וכל אומה אחוזה וקשורה עם שרה למעדה נמצא שאם זכרות להם ברית זכרות ג"כ ברית [לאלהים] (טריסס קרלא חלקים דכתיב כי י"י חלקיך חלקי חלקים ודווי סלדוים) : לפי שאנו הו' עממים עקרי עבודה זרה לכך נעקרו מן העולם ולא תוכל לחזור בכך אם זכרות להם ברית :

רמ שלא לנסות את ה' שנאמר לא תנסו את י"י אלהיכם: טמ"ז דקחת מוסר השכל שלא נסות גמולי י"י וענשיו ולא הנביא כי לא בכל זמן הוא מוכן לתת אות או מופת וכן שלא לשם שום ספק בזכותו ואמר כאשר נסיתם במסד הרע דמה שרא אמר משה רבינו ע"ה בשמל"ו לפי שבאותה הפ' כתוב זה התרוף ועבדתם שם אלקים אחרים עץ ואבן ועיד שישאל הם מלכותו יתעלה אתם עשיתוני חטיבה א' אף אני אעשה לכם חטיבה א' וכו' (ה) דכך לא תנסו את י"י אלהיכם :

רמא שלא לחמול על עובדי ע"ז שנאמר ולא תחנם טמ"ז כדי שלא יהיה נמשך אחריהם ולפעמים אותם הרברים עושים רושם בלב שחייב עליהם מיתה בידי שמים דילפינן טובא לא תחנם לשון חנינה לא תחנם לשון חן לא תחנם לשון חנייה ולשון מחנת חנם הוא לא תחנם :

רמב שלא לערוץ ולפחד מהגוים שנאמר לא תערוץ מפניהם טמ"ז לפי שתחלת נפילה ניסה שנאמר גם העם וגם מגפה איתה בעם לפי שאין אתם הרוחמים כי י"י אדהך מתהלך בקרב מחניך וכן נאמר לדוד המלך ע"ה כי מלחמות י"י אדוני גלם כלומר יש לך חבר טוב כי עם אלהים עשה היום הזה ביהונתן ואמר מפניהם שהם פנים שלהם פני י"י חלקם להכרית מארץ זכרם ופניתי אליכם והפריתי והרבותי אתכם לכך לא תערוץ מפניהם :

רמג שלא ליהנות מציפוי נעבד שנאמר לא תחמוד כסף וזהב עליהם ולקחת לך טמ"ז דאסקיה רחמנא דציפוי בלשון [לקחה] (טסוף טועמל סלוי ע"י סליפוי ח"כ איידי דנע"ז דכתיב לענן תפוס את ישראל בלגס (ה) לסיני טעמא טעידה קרי ליה ולקחת לך כלומר הרי הוא כלוקח) : משום דעין רואה ולב חומד וידים גומרות אדמא ציפוי לקחה

באר מרים

והצ"ד קראו או העדה יעידו לפניה' וסם ידיכותו :
רלד (ח) פסוק הוא צמלכי כ"צ כי נצוס סיורעלני לא כח ולא סקנו ולא סתפייס עד סקעסס נקמה צאסאז וילקוי סכלנ"י חס דמו כחסר לקקו חס דס נצוס ע"י עלס חסאז וליצנל חססו ע"ס כ"ח וכ"צ ועיין לסלן ל"ח ס"ח צצזר נסס :

רמ (ה) חגיגה ג' ע"ח :
רמז (ח) פסוק הוא ציחוקל ע"ד ועיין צלס"י קידושין ל"ז פ"צ ועיל ל"ח כ"ד :
והספוקי

מעמי מצות

[לקיחה] [לך יתרה ק"ד דניס דעסעס ע"ז סל יסלל:] היא אע"פ שלא הגיע לידו ואע"פ שעין רואה בהכרח והלב חומד מ"מ ביד האדם לרחות אותו ההרהור ואותה המחשבה דאם לא כן לא היה בדין ליענש כיון שמוכרח הוא אלא יש כח באדם לסלקו מעליו ודהכניעו ולענות בו להכי לא תחמוד כסף וזהב עליהם :

רמב"ם שלא ליהנות מתקרובת ע"ז ומשמשיה שנאמר ולא תביא תועבה אל ביתך : ממ"ז לפי שחפץ ורצון הרב מתגלה ע"י שיתן לו או שיקח ממנו לפיכך לוקח על [הנאות] (מדלל קלמך ולא תניח סועצה לניסך ולא תל גימך ע"ממע ע"ממע סעסע סעסע ע"ז לניסו ז"ס צימך) הללו לא תביא כנגד מה שיקח כנגד מה שיתן והיות חרם כמוהו כדומר משעה שהגיע לידך חלומה נעשית אבי אבות השומאה כמוהו דחזרה להיות ע"ז שר ישראל דכתותי מכתת שעוריה והוא מתעב ביתך שהשומאה מגרשה את המהרה והברכה מביחך שא"א דירת שניהם יחד לכך לא תביא תועבה אל ביתך :

רמ"ה שרא לנתוח אבן מבית המקדש או מבית הכנסת שנאמר לא תעשון כן ואזהרה למוחק שם משמות שאינם נסתקים : ממ"ז לפי שא"א יציר חומר לנתוח ולהרוס אלא שלא תעשו כמעשיהם ויגרום העון למקדש אבותיכם ליחרב וההורס ביתו שר יוצר כל ית' יהרס גופו ובתפלת רבי נחוניא בן הקנה כי שמך כך וכך נקרא [שמך] [אין ראוי לנצל רק סגנון יציבה כדקרי ואזיל ססוף ית' נסמה לנסמה] מבואר אני י"י שמו הש"י א' ושמו א' האותיות הם כמו גוף ושמו ית' נשמה להם והוא ית' נשמה לנשמה א"כ לא תעשון כן לה' אלתיכם :

רמ"ו שלא להעלות קדשים בחוץ שנאמר השמר לך פן תעלה עולותיך בכל מקום אשר תראה ממ"ז לפי שאין ראוי לעלות עולות בכל מקום אשר תראה אתה אלא במקום שנראה שלשה [פעמים] (ססנה סננה סנינו נעקודס עם יולר כל ית' סנכל פעס סיעלו לרגל סיעלה סס"י ויזכור ספרו סל ימקס) אלהים יראה ה' יראה בהר ה' יראה שם נעשה עולה תמימה שם יהיו לרצון כל הנקדבים שם צוה ה' את הברכה שם בחר ה' שם הקריבו כל העולות אבותינו הקדושים לכך השמר פן תעלה עולותיך בכל מקום אשר תראה :

רמ"ז שרא לאכור מעשר שני של דגן חוץ לירושלים :

רמח ולא שר תירוש :

רמט ולא של יצהר שנאמר לא תוכל לאכול בשעריך מעשר דגנך ותירושך ויצהרך מעם מצות אלו שהמעשרות הם קדש ואין לך רשות לאכרם בשעריך וברשותך ואתה צריך לאכלם בביתך ובחומותי כי פת בני הם ויין משתי וצריך הכר אכירה בהיכל המלך לא די לו שאוכל מעשרות כמו הכהן אלא שאיכרם בשעריך דרך בזיון כשאר אכילות נסות שר חקיו והזכיר דגן ותירוש ויצהר יען הם ראשי אבות לכל המזונות לפני ה' תאכלם כמו הכהן ומקדמך לפני ה' אלמא בשעריך לא ושמא איצטריך לאוקמי בלאו ועשה לא תוכל מעשר דגנך תירושך ויצהרך :

רנ"ג שלא לאכול בכור תמים חוץ לירושלים שנאמר לא תוכל לאכול בשעריך בכורות בקרך וצאנך ממ"ז לפי שהבכור [תמים] [בני זכורי יסלל תגי' תגי' קדוסיס תהיו לאלהיכס] (ה) קדוש ואיך יאכל חוץ מן הקדושה ומעת הוכה כל בכור הוקדשו בכור אדם ובכור בהמה ואם יאכרם בשעריי כשאר חולין איה קדושתו ומכת בכורות מתאמתת ע"י קדושת זה הבכור לכך לא תוכל לאכול [בשעריך] [סנכור סלגיס דוקא סני' וסלנד סעסעו וסנכור יסלל סני' וסלמי סס סר' וססממי על ססססוף ועל ססי ססססס] בכורות בקרך וצאנך :

רנ"ד שלא יאכלו הכהנים חמאות ואשמית חוץ לעזרה שנאמר לא תוכל לאכול בשעריך ממ"ז אחר שהכהנים אוכלין ובעלים מתכפרים תוד העזרה לא יסיוו דעתם ויכוונו אוכליו על הכפרה ובחוק אין הכר בין הקדש ובין החוד ובשר קדשים שיצאו חוץ לעזרה ובשר קדשים קלים שיצאו חוץ דחומת ירושלים אע"פ שחזרו נפסדו כלם קריינן ביה לא תוכל לאכול בשעריך :

רנ"ה שרא לאכול בשר עולה והמועל שנהנה מקדשים האסורים בהנאה שנאמר ונדררך ממ"ז לפי שהיא באה ע"י המחשבה (ה) היא לבעל המחשבות וכך כדיל כללות ולהתם כל המחשבות הרעות סוקדה על המוכח כל הלידה און יחשוב על משכבו לפעול ביום ולא חש שתתבקר נפסדו אם נהנה מעודה ומקדשו ודינו לבקר משפט מונדרך :

רנ"ו שלא לאכול קדשים קלים קודם זריקת דמים שנאמר לא תוכל לאכול נדבותיך ממ"ז לפי שאכילת הבשר הנאת הגוף וזריקת הדם הנאת הנפש כפרה נפ"ש תחת נפש ואיך יעלה בדעתו דהקדים הנאת הגוף להנאות נפש לכך לא תוכל לאכול נדבותיך :

רנ"ז שלא יאכל הכהן ביכורים קודם הנחתם בעזרה שנאמר ותדומת לידך ממ"ז כיון דקרייה רחמנא תרומה לתמור עליחן

באר מרים

רנ"ח (ה) וסססוקיי סללו עוכח כי יסלל נקלאו זכור תמיס וקדום :

רנ"ט (ה) עיין לעיל ע"י כ"ח ז

עליהן [בתרומה] (קרא קא דכיס תרומה וידיך כלונדל כל עוד שעדיין לא הסכנת' צנורם עדיין הם סתם ידך ופרומם ידך קרינו ציס:) ואיך יאכלם הכהן ועדיין הם ביד הבעל ולא הנגיד וענה ומעונים הנחה דכתיב והנחתו נוסף הביכורים שאמורים לאונן וכהן מהור שאכל ביכורים שמאים לוקה כמו ישראל מהור שאכל מעשר שמא משא"ב בתרומה אלא בתרומת ידיך :

רנה שלא לעזוב הלוי שנאמר השמר לך פתעזוב את הלוי טמ"ז בשני אזהרות לפי שיוורו לך המשפטים והתורות ועוד שהם משוררים [לפיים] (לפי שהם קטורים ויחספו אליו כל צני לוי (ה) וכרי להמלים מוקס (ג) וספנינו מצר על כל צנסם:) המקשרים ורכן הזמן להם חקם וכך יתירא לומר לך אם תעזוב את הלוי לעצמך אתה עזוב שהם מתפללים תמיד שלא תתלטל מהארץ הטובה אם לא תעזוב את הלוי תהיה כל ימך על אדמתך :

רנו שלא לאכול אבר מן החי שנאמר לא תאכל הנפש עם הבשר טמ"ז לפי שהדם הבלוע בבשר הוא הנפש ויחוק לבו בגאווה שאילו לא היה נאסר היו אוכלים מבשר הבהמה והיא היה הולכת על רגליה וסמך ריה אך את דמכם [לנפשותיכם] (כאן גילה סוד הענין סחוקין ומזדככין קלמס צנעומם כסרום (ה) וספרי קאמר דמכ' לנפשותיכם אדרוש דעלך סני לחברך לא תעביר אם לא תאכל הנפש עם הבשר :

רנו שלא להוסיף על התורה כגון חמשה בתים בתפילין וחמשה ציצית בכסות :

רנה ושלא לגרוע ממצות התורה שנאמר לא [תוסיף] (דוקא תוספת צעירי קרוי תוספת) (ה) עליו ורא תגרע ממנו טעם מצות אלו לפי שהאל תמים דרכו אין במצותיו תוספת ומגרעת בכן אדם לפי שהוא קרמון לכך קרמון ואחרון לכך אחרון לפיכך פעולותיו שרימות ואליהו שהיה מפורסם לנביא הקריב בחוץ לצורך השעה אע"פ שהוסיף ויוצר כר יתברך הסכי' על ידו אבל נביא אחר לא נאמן שאין אמונתו בדברי משה רבינו ע"ה מצד האותות דוקא עד שתאמר שגם זה עושה אותות כמוהו אלא מפני שראינו ושמענו הדבור מפי הגבורה אנהנו כמותו ונתאמת לנו ברור נבואתו ואנו עדים שנאמר הנה אנכי בא אליך וכו' בעבור ישמע העם וגם כך יאמינו לעולם ולכן לא תוסיף אתה לדעת יותר ממה רבינו ע"ה שעדה למרום עריו ומסנו יתירא לדרשא. לא תוסיף עליו ולא תגרע ממנו :

רנב שלא לשמוע למתנבא בשם עבודה זרה שנאמר לא תשמע אל דברי הנביא ההוא טמ"ז כרי שלא רטמא הכרי הנכבד הנשאר שהוא הנשמע ולכבודם של ישראל הקב"ה משנה המזלות והטבע לפעמים בכבואת בלעם שרמזה לו האתון בהסנתו כמו שת"א האליף אוליפנא אמרה לו אתה חכם גדול ולא למדתי לראות מלאך ולא דדבר ושינה יוצר כל ית' טבעו של עולם עמי דעשות לך [כה] (כאן סיך קוסיס צריימא דסרי ציטלל לא קס אלל צלומם סעולס קס וננו צלמס:) שאם תראה עצמך מנבא עתידות אע"פ שאינך כראוי והגון אל תתנאה הכל לכבודן שר ישראל ומעשה אישות נפקא מרכבת עלי דתתם [אתון] (כך פסוק ס"ק דמניעס:) דרכיבה ולמעניה קיימא ולא תשמע אל דברי הנביא ההוא :

רס שלא להסית אדם מישראל שנאמר ולא יוסיפו לעשות הדבר הרע [הזה] (מה צין מסיס למדיס מסיס ליסיד כי יסיך אסיך כו' מדיס לרביס וידישו אם יעצני עיר כו') בקרבך טמ"ז לפי שעי' שר ישראל חמיר ספי דכתותי מכתת שעוריה ולהכי מטמינים העדים (ה) ואמר יוסיפו ורא אמר יעשו שלא תאמר א' הוא זה לא מעלה ולא מוריד (ג) שמא העולם מתצה זכאי ומחצה חייב [ומוסיף] (לפי שהעולם גדון לפי רובו על רוב עוונך לעקס סדוס כי רכס:) להכריע על החייבים בזמן שאתה בינוני יוסיפו לעשות הדבר הרע הזה בקרבך :

שלא

באר משה

רנה (ה) פסוק הוא צפ' טעם ונשמע ויניס כי הסנתו לוי כולם סמס קטורים ולחחים זצ"ז ועיין להלן ל"ח ר"ך (צ) להמלים מוקס של התקשרגים לכן והענינו מער על כל צנסם פסוק הוא צפ' צעעלוקך ועיין לעיל ע' קמ"ד צצאר מדיס כי סנתו לוי היא סיפק מהסרי סלויס סמס מעדת נצורס ומעכותס רועזיס לנחי דין ורס"י ז"ל ס"י כל צני לוי מלמד סכל ססנתו כסר :

רנו (ה) ר"ל עונס גלגול :

רנה (ה) אספר כוונתו על מינר"י דרצ סהכל ור"ח צנס"י דך ס"ס ע"ח אפילו הוא אונר ונפי סמועס והן אומרים כך הוא צעניינו כסג כדי סלל ירנע וסלוקת ע"ס :

רס (ה) כוונתו למ"ס רז"ל סתייז סמוכת לאעור להעסיס יס לי סנייסיס סרוליס ג"כ צכך אונר לסס ג"כ וס יעסס כדי סיעידו עליו סניס וסיס גדון עס"י צ"ד. וסל לא

באר מרים

רנה (ה) פסוק הוא צפ' טעם ונשמע ויניס כי הסנתו לוי כולם סמס קטורים ולחחים זצ"ז ועיין להלן ל"ח ר"ך (צ) להמלים מוקס של התקשרגים לכן והענינו מער על כל צנסם פסוק הוא צפ' צעעלוקך ועיין לעיל ע' קמ"ד צצאר מדיס כי סנתו לוי היא סיפק מהסרי סלויס סמס מעדת נצורס ומעכותס רועזיס לנחי דין ורס"י ז"ל ס"י כל צני לוי מלמד סכל ססנתו כסר :

רנו (ה) ר"ל עונס גלגול :

רנה (ה) אספר כוונתו על מינר"י דרצ סהכל ור"ח צנס"י דך ס"ס ע"ח אפילו הוא אונר ונפי סמועס והן אומרים כך הוא צעניינו כסג כדי סלל ירנע וסלוקת ע"ס :

רס (ה) כוונתו למ"ס רז"ל סתייז סמוכת לאעור להעסיס יס לי סנייסיס סרוליס ג"כ צכך אונר לסס ג"כ וס יעסס כדי סיעידו עליו סניס וסיס גדון עס"י צ"ד. וסל לא

מעמי מצות

רסא שלא לאהוב המסית שנאמר ולא תשמע אליו :

רסב ושלא לחוס על המסית להצילו שנאמר לא תחוס עיניך עליו טמ"א כדי שיראו אכזריות ברחמנים ויקחו מוסר וימנעו לכך לא תהיה נשמע אליו ונקום נקמת יוצר כל ית' ממנו ולא תחוס העין על המוציאיו שאם נהנה עינו מע"ז ומערוה או לא ראה דעשות מצוה ראוי להוציאה והאוזן שאינה שומעת [חרשה] (ה) (דוניה' דנענסה נמוס איס גס זו) (3) לכך לא תשמע אליו ותשמע הנשאר רך הזהירך להסתכל בעין השכל והדעת שני הושים העיקריים שהם העין לראות והאוזן לשמוע וכאשר שניהם יסכימו בעדות לא נשאר שום ספק וזכור שבמעמד הקדוש כל העם היו רואים את הקולות וכתוב השמע עם קור אלהים מדבר מתוך האש לכך לא תחוס עליו עין ולא תשמע אליו אוזן :

רסג שלא לעזוב השנאה למסית שנאמר לא תאבה לו טמ"ו להשיב לו גמולו בראשו לאשר חשב להתריב העולם אם היה אהוביך ומכירך והתחנן אליך לא תהיה לו כאב לא תכנס עמו בטענות דומיא דאל תאבה לשלמה המלך ע"ה לא תשמור לו [איבה] (טמס אהס מלינו צזס העולם אהס מענישו לעוה"3) : שלא יפרע חובו בזה העולם ורחמי רשעים אכזרי התאכזר עליו כדי שרא יהיה נענש בעוה"ב דומיא דעכן היום הזה אתה עכור ואין אתה עכור לע"ה לכך אל תאבה לו :

רסד שלא ילמד הניסת זכות על המסית אפילו שידוע שנאמר לא תחמוד עליו :

רסה ושלא ישתוק מלמד חובה על המסית אם יודע לו חובה שנאמר ולא תכסה עליו טמ"א כדי רבערם מן העולם ולא יחטאיו עם קדש לפנות אחרי אחרים לא תחמול עליו לומר יעשה תשובה יעשה מצות רבות לא תכסה עליו שיאמרו שאתה שותף עמו וא"ת גרע מגוי דע כי בקש להדריך והקב"ה חשב רבלתי ירח ממנו נדה ולא [תכסה] (כך פ"י צוה"ר) במצותיו דומיא דרשע יבין וצדיק ירבוש דהיינו כסוי [חטאה] : (המורה צע"ז כופר בכל המורה (ה) והפנמטיה הרבים אין זכות צל על ידו) : לפיכך בכריון חרוץ (3) בער הטמא מן העולם וה"ה למומר דרמתי למסית ולא יוסיפו שאם תניחם ויסיפו ויאמרו שהעבודה זרה עזרם לכך יסיפו בחטאתם ושלוש על ישראל אם לא תחמוד ולא תכסה עליו : שרא

באר מרים

רלס להסית לפנים אזי מזהם להסיתין לו עדים צנוקים סיראו להעסקית והוא לא יראה אותם וכאשר יקום אותם צימוד יתי' נעניס לו סליך נכיס אלהינו טעמנים ונענוד העלים והאזנים ואס חזר צו המסית פטור הוא ואס לא חזר צו רק עומד צדנודו להסית. אזי העדים אשר טענעו כל זאת מציאים אותו לידון. וכל חייבי מיתות צ"ד אין מנעמיים סוף מזה וכו"ז להחמקת ע"ז. (3) שלא תאמר מה זיק לי אם אסר מ"שארלל עובד ע"ז לא נעלה ולא מוריד ע"ז אמר כי יש ללמוד מזה דעה הרבה כי טעמ' העולם נחמל זכאי ונחמל חייב וע"י הנסית אשר יכריע על החייבים יתהור רוב חייב והעולם יידון לפי רצו :

רלב (ה) ר"ל תעשה אותה חרש לא ישמע. (3) תענית כ"א. תעשה דמחוס איס גס זו כאשר הלך לצית חמין והי' עמו נשוי ג' חמורים אי של מאלל וא' של משתה וא' של מיני מנדיס צל עני אי ועמד לו ואמר לו רבי פרנסני והסני לו הנתן עד שאפרוק מן החמוד לא הספיק לפרוק מן החמוד עד שילאס נשמתו של העני אזי נפל מחוס אג"ז על פניו ואמר העינים שלא עיניך יסומו. הידים שלא חסו על עיניך יסומו. ונענה גידס פסתי ידיו וכל גופו מלא חסין. :

רלג (ה) ציומל כ"ט ונשבת כ"3 גימל שקולה שאלת חסם כג' ענייות ע"ז ג"ע צ"ד והנה צהשקס הרלשונה לפלל הי' צעניי הלל אמרו כל המורה צע"ז כאלו כופר בכל המורה כולה וה"כ הי' די לנו שיאמרו שקולה ט"ח כע"ז והי' נכלל צזה כל המורה כולה וכו"ס ג"ע ט"ד. וחס שאמרו שקולה וכו' כג"ע וט"ד הלל לפתת יתר הוא. אך אחרי התבוננתי על אמרס כל המורה ולא אמרו כל המורה. אמרה לי לני כי חילוק יש בין מורה לעובד כי לעובד נוכל לומר כי מחמת פלגו להורגו או לגזול מעמו הורג ורכוש עשה זאת רק למראה עיני אדם ולצו כל עמו. ולא כן צמודע לע"ז הר"ה כאלו כופר בכל המורה כולה וחס שאמרו שקולה ט"ח כשלאם ענייות ע"ז וכו' כוונתם על המורה ולא על המורה וכוונתיים סס רשעים היו ותלו צמחונס צה' ולצי אמר לי כי כוונתי אל נערת השמה. (3) צלליון סרוץ תנער הטעמ' מן העולם :

באר משה

רלד ס"ל כ"ט ורק לזה אמר ואי לא דרעיתו לכו כר"ט הי"ת כוונתו רק להפסידם א"כ יותר הי' לו להפסידם עם ר"ע דידרסם הלכה כותי' ע"כ תוכן כונת המוס' והשתא נוכח מזה דעת הרענ"ס דבשרק ליכא נעוס צ"ת דלס חלמר דבהסם איכא נעוס כל מוס'ף א"כ יקשה מנ"ל דס"ל כר"ע דלנא נס דקאמר ואי לא וכו' כוונתו הי"ת רק להפסידם ואי כסצנרתינו דא"כ הי' לו טפי להפסידם עם דעת ר"ע ז"ל דנזה לא הי' הפסדה דהוי מירישים היכף דרק להפסדה צע"מא קאמר לכו דמה חלמר דנלמח הלכה הוא כר"ע מד ולא קטום א"כ הי' לו ללוז ולדרוס חסור ליקא שלשה אס קטום אס לא קטום נשים חסור דכל מוס'ף א"י דבהס ליכא נעוס כל מוס'ף והשתא איכא הוכחה טובה דס"ל לשמואל דהלכה כר"ע וכהס"ל ודוק. והנה הנחור יניק וחכים כמר צנימין שליט"א צנו של נחור' הרבני הנגיד הנכבד חומר נענעו היסוס מוס'ר' אהרן זעליכרפיינד שליט"א עפולונע הרלה לי כי סברה כזו נחמלח צרעצ"א סוגיא הכ"ל ונהגיטי :

טעמי מצות

מ"ח ממון חס"ר ואמרי לה חס"ד לנפשיו הלב הוא ארון הוידים עבדיו כשהלב רך הוידים פתוחות וכשהוא קשה [ואמין] [טעמאן לכו לומר שלא יצא לדי עניו לעולט ומדס כבוד מדה לא צמלס לעולס:] הוידים קובצים והוא אחיך אתמור עשיר ועכשיו אביון ודא תאמין לומר אם היה רוצה העני היה מרויח הרבה לא תקפוין לומר אם אתן יהיה הקרן שדי חסר אם הוצאת בידך זהב לא תקפוין ותוציא כסף שלא כל הגורע מוסיק אם לא תאמין את לבבך לא תקפוין את ירך: (ב)

רעה שלא לשלח עבד עבדי ריקם שנא' וכי תשלחנו מעמך לא תשלחנו ריקם. טמ"ז כדי שתזכור שהיית עבד במצרים ולא שדחתך ריקם אלא בביות מצרים ובביות הים גם אתה לא תשלחנו [ריקם] (סכר ענדורסו כסכי סנס:) שיש מפזר וגוסף עוד דוקא העושים לשם שמים שאותם מעות שיצאו לצדקה לא חסרו מהם כי עדיין הם שם שנתוספה הברכה אם כשתשלחנו מעמך לא תשלחנו ריקם:

רעו שלא לעבוד בבכור וה"ה בשאר קדשים:

רעו ושלא לגזוז הבכור וה"ה לשאר קדשים שנא' דא תעבוד בבכור שורך ולא תגוז בכור צאנך מעם מצות אלו כיון ששם קדשים עליהם אסורים בהנאה ורמז נפרא שאין להכרית הבכורה שד הנשמה רק לגדלה ולנשואה ולהרחיב גבורה כי בת מלך הוא ויגביר תמיד הימין עד השמאל ושורך לשון הבטת השכל (ב) נמי [השונא] (א) רענ סונלך סאכילסו למנס סל מוסס לכו למנו צלמתי: שהוא היציה"ר אל חכריתו לגמרי שבקשו ביצה בת יומא ולא מצאו ולא יגרע חקו כדי שרא יקטרג דומיא דמים אחרונים ושערא לכו בתפילין בפרשת קדש לי כל בכור (ג) כי שם הקטרוג לא יגזול רבוש הנשמה אבל ירחיבה שאם לא תעבוד בבכור שורך לא תגוז בכור צאנך:

רעה שלא לאכול חמץ יום י"ד אחר חצות שנאמר לא תאכל עליו חמץ על שחיטת הפסח שזמנו אחר חצות. טמ"ז דהיות החמץ חמור ביותר והמצה שורש ויסוד לאמונת חידוש העולם ע"כ צריך זרינות ביותר אך [באח"ס] [אלפא צימא סיף] (ב) במ"ע ח"יין חלק (כאן רמז מס סלמך ר' אליעזר חלקו מליו ל"י ומליו לכס צמקסס ימילא סלס יפמסס מנץ צל"ס צ"ס והנקודות עולה עם סמלס צמ"ק י"ד כלומר צ"ד חלקו) (ג) ועשו הרחקה יתירה שלא ליגע באיסור תורה לזכרון שהחמץ החמיץ (ד) בתקפו וגבורתו וטעמו לא עמד בו אלא נשחט וגזבח ולא נשאר. להם הנאה ממנו לכך אסור בהנאה ולא תאכל עליו חמץ:

רעמ שלא להותיר מהגינת יום י"ד עד יום ה' שנאמר ולא ילין מן הבשר בהגיה הבאה עם הפסח מיירי שזמן אכירתו רשני ימים ולידה אחר. טמ"ז לפי שתובע תשורתו הממונה על יומו ומקטרג ומדקאמר צאן ובקר ובקר לאו קרבן פסח הוא אלמא [חגיגה] (כדי שזכירו ויחוונו לי צמדנר סלמך מרע"ס לפרעס סיס מסכר ונע"כ סלמס) היא ובאה להרבות השמחה בבשר ויין ויאכל כולו תוך השני ימים שהם ט"ו וי"ו ולא ילין מן הבשר:

רפ שלא ליטע אילן במקדש שנאמר לא תטע לך אשורה כל עץ. טמ"ז שמנהג הכנענים שהוקיף באילן צורת ע"ז ומתגדרת ועובדים ומשתחווים לה וכך המעמיד דין שאינו הגון כאלו [נטע] (נטע) לך סמינו עוסס פידוס וסקמס לך דנר סאין לו קימס ועללים סליגס מתנענע' מנקומס) אשורה והקים מצבה אע"ג דמסמכות פרשת הדיינים למדו מכל מקום דרוש וקבל שכר אשר"ה במספר קמן עם המלה דיי"ן מצב"ה עם המלה במספר קמן פרג"ס (ב) אשורה דיי"ן זה אין הבטח לו אין אילן הוא מחר יבש ואין לו צל מצבה פרנס זה שאינו הגון אבן היא ואין לה הרגשה כלל לכך לא תטע רך אשורה:

רפא שלא להקים מצבה ליתן שמן על ראשה שנאמר לא תקים רך מצבה טמ"ז מפני שהכנענים עשאוה חק ועבודה זרה לכך שנאה ואע"ג דבמזבחות כתיב תחוצון ויעקב אבינו הקים מצבה שעתידה תורה לאסור הטעם (ב) לפי שהמזבחות לא החזיקה בהם כך כמו המצבות שאין [מצבה] (לפקידי עלים וליטוק סמן על ראסס סל סל סמזמזוס)

באר מרים

רעו (א) וז"כ ספי' סוף לא תעבוד צבור סורך סיינו עם סצמס סכלך וסא"כ סנר נמי ר"ל וגס כוכל לפרס ססוף מלי' וסנר עיני סצורי וספי' סוף ססונל ססוף סילה"ר אל סכריססו לגמרי כדלעיל ע' ס' ול"ס ס' (ג) עיין לעיל ע' קמ"ד צטעמי מלוח וצאר מרים וצרכטי צפ' קדס לי כל צכור: רעה (ב) סלנו ג' סיעוס מוקוס סמרי סיצס צט"ע וכוונתו כי ססלפס צימא סח"ס צט"ע סתלף סיצס חך למץ ופידוסו חלק וסיינו חלקו מליו ל"י ומליו לכס. (ג) לא סאין כי כוונתו חמץ צל"ס צ"ס סתלף לסומיות ס"ה וסמ"ק סלו י"א וסמלס סמר וגס נחשוס סנקודות לל' ס"כ סכוס סכל י"ד וס רמז צ"ד חלקו וסיינו סלל לאכול מנץ צי"ס ד' סמר סלות סיוס וססס זולת דכרי סססר ז"ל עפ"י מלמס

חך חלק סנכי סרוסס כי חמץ גיעטריס חל"ק וגס נומריקון "סמס" מלל "לוחס וגס סומיות מל"ס ערס"כ מלל ססס זוסס וס"כ ע"י סגיעטריס וסנוטריקון נכנסו לנו דכרי סססר ז"ל (ג) סיינו סילה"ר כי כס לוס ירמז כדלעיל ע' ס' ול"ס ס' ע"ס: רפ (ב) ססר"ס מ"ק סלו י"א סכיצס דיי"ן, מל"ס מ"ק סלו כ"ס עם סמלס סכיצס סלנס ולא ידעמי מדוע סמר גס ססרס עם סמלס:

רפא (א) נוקר סדכיס כוצעיס מוצרי סרמנץ ע"ס ויסס סומס מללס צפ' וילל (ג) ז"ל. סרמנץ ז"ל צפ' סמריס לוס סמס סכמז סכנס פעמיס אל סנוקוס סוס ולא סמר צפ' ססוף סר סמורי' סכודע וסמפורסס לכל סוף סללסס ענייניס, סל' סלנו ידעו סלמונת כי סס ססלפס מוקונלס וסקדנן סמס ללנו

המצוות היא לפס ע"ז צולתם והולדו ומזון קין והכל ונת ולאו כל כענין לפעולתם והולדתם ומזונם ויעקב אינו דמנחם עלה לפ"ז מוסר) שאין בה עבודה זרה ויעקב אבינו ראה שכל הבתים עתידים ליחרב והשלישית יהיה לה קיום והתיצבות לכך הקים מצבה וקראה בית אלהים כשפגע בהר המוריה. (3) ומצאן אבן א'. ולפי שהחזיקו בה הכנענים לא הקים לך מצבה ליעוץ שמן על ראשה :

רפב שלא להקריב בעל מום עובר :
רפג ושלא להקריב בעל מום קבוע שנאמר כל אשר בו מום לא תהבינו ממ"ז משום כל תקדיש שכיון שיש בו מום אין ראוי להקריבו לאל תמים שנפטר להקרב הבעלי מומים מה להם ולא ידברו וישא קל וחומר בעצמו אם מום כל [דהו] (הטעם לפי שעדין לא יושלם כלאוי כיון שיש בו חסרון א"כ איך תספר יעשה תמים ויפגע סערינות) מוסמו להקרבה למעלה שמיכאל כ"ג מקריב הנשמות דרבקם ביוצרים ק"ו יקח מוסר השכל ויתן אל לבו להקין את אשר עוות וישתדל למצוא רפואות תעלה לאותו האבר שנפטר בו מום להשיבו אל כנו בהתורותו בדמעות שלישי אחרי דכל אשר בו מום לא תקריבו :

רפד שרא למרות על פי ב"ד הגדול שנא' לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל. ממ"ז רפי שבשבירת הלוחות נמשך רבוי המחלוקות בסוד לכו לחמו בלחמי מ"מ ע"פ סנהדרי גדולה אתה צריך להתנהג ואמר אשר יגידו ולא אמר יאמרו לומר אפילו דבריהם קשים כגידים לא תסור ואפקיה דהמנא בלשון הסרה דומיא דכי יסיר את בנך לומר כעובד ע"ז הוא ואפילו יראה בעיניך הימין שהוא שמאל דומיא דשמעון בן שמש [שתלה] (הוללות טעם סימס עלה סיו יכולין להמית אלל א' זיוס א' ולא תסור (b) הים סייב תלקוט) ס' נשים באשקלון ביום א' ואותו שהשיח את אשתו תחת התאנה לא תסור מאשר יגידו לך ימין ושמאל :

רפה שרא למנות עדיך מלך מן הגוים שנתגייר שנא' לא תוכר לתת עליך איש [נכרי] (ס' המוכר את הספינה לפי ריש גרומא ס' שמשקין ומנו השרות) ממ"ז לפי שהמלך הוא העומד למחסה ולמסתור קעם ה' לרחם עליהם ולסכן עצמו עליהם להעמיד התורה והמצוה וכאשר יהיה נכרי מה קרובה יש לו עם היהודים לור נחשב שמא יהפוך הרוחף לבורה ובשרך הכתוב (b) שלא תוכל שאתו שנכרי אכזרי הוא ומנהגו לא תוכל לתת עליך :

רפו שלא לשכון בארץ מצרים שנא' ולא ישוב את העם מצרים. ממ"ז כדי שלא לרמוד ממעשיהם ולישמא בגלוליהם ויש קצת התר שזו [אינה] (וטעם אלך סרה (b) עס אטס סמלכס עליסס זמון קדמון) מצרים וברוש' אמרו לישיבה אי אתה חוזר אבל אתה חוזר לפרקמטיא והמתיר מטעם בלבול סנחריב (3) טעם מבובלל הוא שהמקום גורם לא האומה שאע"פ שהאומות נשתנה מהנהגם לא נשתנה ורבויו הראוין להחזיר הוא שלא ישוב את העם מצרימה :

רפח ושלא ירבה לו [נשים] (והס דעלמ' יוד ולל עלה סל"א (b) משום דקטנ' סהכי סיו"ד סל ירנה כדי למנר לל רנה דמשמע לי רנה ז"ס אני רנה ולל סקור ופי' לו סוס ירנה ויסקור) :

רפט ושלא ירבה לו אוצרות כסף וזהב שנאמר לא ירבה לו סוסים ולא ירבה לו נשים וכסף וזהב לא ירבה לו מאד

באר מרים

רפז (א) הכתוב מצטר ואומר לך לא תוכל שאלו :
רפו (א) אולי כוונתו חלקהרה והכפ צמקוס ק'. (3) עיין לקטן ל"ח טכ"ב והוא ממחיתין ידים ס"ד משנה ד'. וצנמ' יומא דף כ"ד ועיין בהגהות בית שאל צמק' ידים ס"ד משנה ד' :

רפח (א) צמדדס רנה ולרל כסנחן סקצ"ס סהורס ליסרלל וכי' וסחן למלך ענקת מנות סנלמר לא ירנה לו סקוסים וגומר עמד סלמס והסכיס על גרמס סל סקצ"ס אמר סנן רנה ולל סקור לצני אמרו דבותינו צלותס עסס עלה סיו"ד סנירנה והסמטסס לפני סמקוס ולמנה רנע"ע לא כך אמרס אין אות נעלס מן סהורס לעולס רני סלמס עומד ומצטל אומי וכי' אמר סקצ"ס סלמס ומלס כיו"ע יסיו צטלס וקולו סל יו"ד אינו ממצטל ע"כ ולמנה סהג"ס והס דעלמס יו"ד ולל עלה סל"א סלל ירנה משום דסקטרוס ס' סספירי סיו"ד סל ירנה כדי לסנר לרנה דמעטע לי רנה ז"ס אני רנה וסל"א סקור ופי' לו סוס ירנה ויסקור :

רפט (א) סנלמר לגדעון [סופסיס ז'] מסי ס' צטלס מלות

לרזון מתקבל מהי המדינה והסרינה צין סלומות כי כולס ירלו לסחזיק צו והסני כי סכנעניס סיו מסימסיס את סמקוס צכל מס טסס יכולין לעסות למען לא יוכלו יסרלל לעבוד לססס ית' ולסקרני צרצנות והני כי סיו סכנטיס מריציס זע"ז כלו"ס ס' מנכס סיס' סמקוס צמלמו וספול סמסלוקס והמרינה ציניסס כמו סכלסס מחלוקת צנכסס סכסנה ולכך סעליס ססחוב ולל סרמנו. ולל"ל סלומות כי אפילו יסרלל לא ידעסו ורס זלס ידעו מעלמול סר סמוריס וספי' סלומות ס' לסס זלס צנכלס ססיות סס עק"י חך זלס לא סיו יודעין כי סול סמקוס אמר יסרל ס'. ע"כ וצילקוט סמנוני ס' ורל סלדיק סס קרל לסמקוס ססול סלס ולסע"ס קרל סס סמקוס ססול ירלס אמר סקצ"ס סס אני קורל אומו צטס סלס ילעטר אומו לדיק רנה וסס אני קורל אומו צטס ירלס ילעטר אומו לדיק סס אני קורל אומו צטס ירוסליס אמר סניסס קילווס :

רפד (א) ס' ססי ססיס את אסמו ססס ססלס ועיין לעיל ע' ר"ס :

טעמי מצות

מ"א. לפי ששרש אלה הם הכנה לשוב מאחרי ה' סוסים שיבטח במרכבותיו ולא יזכור שבג' מאות מללקים הושיעה ה' את [ישראל] (ה) (ויכוין להצרות סוסים מ' ע"ס סמין יתחיל להעמיד זה סמין של סוסים גם נלכזי) הנשים נשיו המו את לבבו נגדול שבמלכים ושבהכמים. וברבוי אוצרותיו יחשוב שינצח כל העולם שיקבץ חיילות ונדודים לכבוש כל המדינות וישכח יד ה' החזקה כי לא בכה יגבר איש אלא בעזר יוצר כל ית' ורבוי הנשים יתישו את כחו ולא יתאמץ כנגור לרוץ אורח' סוס מוכן ליום מלחמה וכו' ועושר לפעמים עושר שמור לבעדיו לרעתו לפיכך לא ירבה לו נשים ולא ירבה לן סוסים וכסף וזהב לא ירבה לו מאד :

ר"צ שלא יקח כל שבט לוי חלק בארץ כשאר השבטים וזולת עריהם שנא' ונחלה לא יהיה לו בקרב אחיו. מ"ז לפי שהכהנים הממונים על העבודות נוטלים המתנות ולוים הממונים על השיר נוטלים המעשרות לפי שהם מזמרים ובורחים המקטרגים בשעת הקרבן (ח) לפי שהם מצד הדין [ושמאל] [ויאספו אליו כל בני לוי (ג) לפיכך וסעזינו טענ על כל נסמס) דוחה שמאל מין במינו אינו חושש וחוצץ בפיוס מרת הדין ואם יתעסקו בעבודת האדמה יסוהו דעתם מעבודת יוצר כל ית' לפיכך ונחלה לא יהיה לו בקרב אחיו :

ר"צ שלא יקח כל שבט לוי חלק בביוה בשעת המלחמה שנאמר לא יהיה לכהנים הלויים חלק ונחלה. מ"ז כדי שלא ילמדו לעשות מהם שרי חיילות ויהפכו אחרי [הניצחון] [וסס לריכס לפייס נסיר ולמנכס] לסבת התועלת ויהנו משרתי ה' מנכסים הנדקחים בורוע אע"פ שהוא היתר גמור אלא אשי ה' ונחלתו יאכלון והם נחלת ה' שהעשירי קרש ולוי עשירי כשתמנה מבנימין (ה) לפיכך המעשרות הם ירושת אבותם והעשירי לעשירי לכך לא יהיה לכהנים חלק ונחלה וכו' :

ר"צ שלא לקסום שנא' לא ימצא בך קוסם. מ"ז לפי שדברים אלו מתעים ומתעתעים ההמון לחשוב שיצדקו דבריהם ושכל פעולות האדם סבתם המזכות ויאמרו עזב ה' את הארץ ח"ו אלא ידעו שיש כח ביד הצדיק לשנות המזל (ח) בזכותו לכך נקראו בשם [ישראל] [כי סני' עס אלהי' נסיוסך זין אנסים ותוכל] פירוש שר וארון על כל שרי מעלה הנקראים אלהים כדך אין ראוי לשאול בלתי דה' לבדו המשנה ומשדר מערכת השמי' ע"י חסדיו ואלהיו ויהושע בן נון וחוסיה מלך יהודה גרעון ושמשון יוכיחו לכך לא ימצא בך קוסם :

ר"צ שלא לכשף שנא' ומכשף. מ"ז שמכשפים פמליא של מעלה כלומר מעכבים הפעולות מלהיות כבר יותן (ח) ומסירים במחונם מיוצר כל ית' שהוא המשלים כל הפץ עמו לטוב בשומם במחונם ומשענתם על חסדיו הרבים ועושה [מעשה] [אמר סלכז'ע ססוף ידיעס סעעס סלחויית לעססו נסס מענסיס] חייב אוחו העינים שאין שם מעשה פטור אבל אסור, עושה להתלמד פטור ומותר דרב אושעיא ורב חנן בר' עיגלא תלתא כר ערב שבת ולא מכשף: **ר"צ** שלא לחבור חבר כגון שרוחש על המכה שנא' לא [ימצא] [לפי סאין נסס סוס מליחות טועלת כלל דוקא לעמות (ח) לא יונל אכל יונל ללמוד נסנסרין] כך חובר חבר. מ"ז לפי שחבר הוא לאיש משחת שמתחברים עם הנחשים והעקרבים וכשהם מחוברים עוברים ע"ז ועם קרש בהתחברם יחד להעתיר ולהתמלל ליוצר כל ית' להשקיף עליהם ברחמים יציר ויגין מצרות הגלות ואם דברי הבל של טומאה חושבים הריקים שמועיר קל וחומר דברי קדושה הגאמרים בדמע ובצום ובצעקה. כל שכן אם הם רבים צקון לחש הן אל כביר לא ימאס (ג) אם לא ימצא בך חובר חבר :

ר"צ שלא לדרוש אל המתים שנא' ודורש אל המתים זה המרעיב עצמו ולן בבית הקברות כדי שיבא המת בחלום ויגיד לו. מ"ז לפי שמסיר במחונם מיוצר כל ית' ויחשוב לבדו שכל אותן ההבלים והשנוענות הם אמת ויצב חלילה חליכה ויש אומרים שדורש אל המתים הוא המערה המת בזכורו שמושיבו על [זכרותו] [כך פירש"י פ"ק ארבע מימות ולונקלום סמרגס ידעוני זכורו אפסר סנר מלסון וידע אדם אם אסמו] והנשאל בגלגולת שלוקח גלגולת המת ועושה לה כשופים ע"י אישונים ונמי אזהרה שלא לדרוש לשון אדם שעתידי למות וזולת כאלהים חיים ומלך עולם ית' ולא לדרוש אל המתים :

באר מרים

מאות המלקקים המים צפיהם ולא הכריעו על הצרכים לטמאת יסן ס' אם מדין צידו :

ר"צ (ה) עיין לעיל ע"י קמ"ד וקמ"ד (ג) פסוק צפ' טסא ועיין לעיל ל"ח ר"ס :

ר"צ (ה) סיינו מלמטה למעלה והסן ועיין לעיל ע"י קמ"ו קמ"ו קס"א :

ר"צ (ה) כדלעיל עסא קע"ג צכאר מרים ע"ס :

ר"צ (ה) כראה סג"ל כצדיותן :

ר"צ (ה) כראה סג"ל לעמות : (ג) לטאל דקרא יסעיה כ"ו :

כוונתו

באר משה

ר"ן ז"ל סעמ"ס ז"ל ס' סניטס ויוכל נסוסו ולמס לא זכס לוי ננחלת ארץ ישראל ונצדחס עס אחיו מפני ססודל

לעזר אח ס' לסרמו ולסודות דרכיו סיסרס ומספטיו סלדיקס לנצס סנאמר יורו מספטיך ליעקב ומורחק לישראל לפיכך סודלו מדרכי סעולס לא עורכין מלמטה כסאר ישראל ולא נחלין ולא זוכין לעלמן ככס גוסן אלל סס סיל ססס סנאמר צדך ס' סילו וסול צדוך סול זיכס לסס סנאמר אני חלקך ונחלקך ולא סנפס לוי נלכז אלל כל איס וליס מכל צאי סעולס אסכ כנכס דקמו אוחו וסנינו מדעו לסודל לעמוד לפני ס' לסרמו ולענדו לרעס אח ס' וסלך יסר כנו סעססו סללסס

רצו שלא לשאול באוב :

רצו ושלא לשאול בידעוני שנא' ושואר אוב וידעוני . מעמי מצות אלו גם כן לפי שמסיר בשחוננו מיוצר כל ית' שחושב שע"י לחש וקמור מנחש בלש עד שישמע כארו קול שפר יוצא מתחת שחיו ומשיבו וכלם דברי הבאי ואל תשיבני בעלת אוב דשאול (ב) דתוך י"ב חדש הוה דחיה בעלמא היא חלילה חלילה שנפש הנביא הצרורה בצרור החיים העתיק ממקורה ומחצבה אלא ניצוץ קמץ הגרוע גרוע ממנו עולה ויורד להיות גדון במשל החגר והסומא (ב) והידעוני הוא שמשים עצם ששמו ידוע בפיו ומקמיר ומשיבוע ועושה מעשה עד שיפוך בכפיפה לארץ . וידבר קצת עתידות והם דברי הבאי ואמר אל [תפנו] [דע סטונאלט ע"ז מעמל כל ד' אמותיו של אדם וכספול נוסמל גם סולא מלואם הטונאלט] שלא תתן רהם פנים כי הכר נגזר מאתו ית' ולפי הכשר מעשיו יתחדשו גזרותיו לשוב או להפכו ולמה יפנה אחרי התהו לחשוב שהכל במקרה חלילה חלילה לשאול אוב וידעוני :

רצו שלא להתנבא וישקר שנא' אך הנביא אשר יזיר לדבר דבר בשמי . ממ"ו שמא יאמינו לדבריו ויבא להוסיף דברים מעצמו וישעה ההמון [בדבריו] (ולא מאמר כל מה שאמר הנביא הכל הוא מהס"י סכין סלא לוימיו מזיל הוא ומי"ז) והיו נגזרים אחריו והנביא שאכלו האריה יוכיח (ב) ושלשה מיתתן בידי שמים המתנבא מה שלא שמע ומה שלא נאמר לו ונאמר לחבירו והמתנבא בשם ע"ז וכולה מקראי אשר יזיר לדבר דבר בשמי : רצו שלא להתנבא בשם ע"ז שנא' ואשר ידבר בשם אלהים אחרים ומת . ממ"ז שלא להניח באר מים חיים לחצוב להם בורות נשברים ירדה תורה לסוף דעתם בתחלה יגיד להם האסור אסור והמותר [מותר] (כך הס סמוי סיגר סעו ז"ל לא יהיה צד מוטל אל זר) ואח"כ יתיר להם האיסור הקל ואח"כ החמור (ב) ואח"כ יפתם לע"ז ואיך ידבר בשם אלהים אחרים ופה להם ולא ידברו שהם מתים וכמוהם יהיו כב עושיהם לכך אשר ידבר בשם אלהים אחרים ומת :

ש שלא נירא מהריגת נביא שקר שנא' לא [תגורו] (לומר איך להכיר נביא שדבר עם הספיכה נכח אמת ויעשה כסורה) ממנו ממ"ז לפי שכיון ברעתו ולא הכשיל הרבים במרמה בראשונה התנבא בקיום המצות ואח"כ על בטורם לכך לא תפחדו ממנו ולא תאספו מדבריו ולא תקנו בית דירה למעדה ולא תעשה כגר בארץ אלא כז' טובי העיר ותבערהו מן העודם בכריון הרוץ (ב) באבוד רשעים רנה ולא תגורו ממנו : שא שלא לחום עד ההורג או החובל בחבירו לשלם הקנס שנא' לא תחוס עינך ובערת הרע מקרבך . ממ"ז שלא תאמר הואיל ונהרג הא' למה נהרוג השני (ב) אלא תנהו ביד הגואל כי הרחמנות בענין זה אכזריות לעולם ואמר

באר משה

האלהים ופקד מעל לוארו עול הסנכות סרבים אשר צקטו כנ"ל הכ"ז תפקד קדם הקדשים ויהי ה' חלקו ונחלמו לעולם ונלעולי עולמים וזכה לו צמ"ז דבר הספיק לו כמו שזכר לכהנים ללוים הכי דהעמ"ס אומר ה' ננת חלקי וכתיב אמה חומיק גורלי צריך רחמנא דסייען : שא כחצ הרמנ"ס צה' רולט ס"ד ה"ט סאלע"פ שיס עוונות חמורין מעסיכת דמים אין צהס השפחה יטובו של עולם כספיכת דמים אפילו ע"ז ואין לריך לומר עריות או סילול סצח אינן כספיכת דמים סאלו העונות הן מעצירות סצין אדם למקום אצל ס"ד מעצירות סצינו לצינ סצירו וכל מי שיס צירו עון זה הכי הוא רצע גמור ואין כל העלות סעשה כל ימיו סקולין כנגד עון זה ולא יליטו מן סדין סכאלר אדם סעוק צדס נפט וגומר לא ולמד מאלהם עובד ע"ז סהרי נאלר צו רק לא ה"י כאלהם וכסנסדרו עוונותיו חכיותיו לפני אלקי סרוכות לא נעלם עון סמייבו כלי' ולא ה"י סס דצר אחר ססקל כנגדו אלא דמי נכות סכאלר וסלל סרוס וסעמוד לפני ה' זה רוס נכות ונאלר לו ספחה וגם סוכל והכי הוא סרצע לא סכר צירו אלא סצצ קו"ס להורג צירו . ועיין לעיל ל"ח דל"ו צבאר מדים :

סדיק

(א) חוכן דצרו לא ספחד עמנו ולא מעשו אפיסה צליווי ולא סקרו לו ציה דייה למעלה ואל מעלה ענמך כגר לנגדו אלא כז' טובי העיר להעצירתו מן העולם ונחמלה לא סגורו נכלל סחד חקיסה דייה גר :

באר מרים

רצו (ב) כוונתו כי צעלל אוב ססכר צשאלו רצו סדעות צין סרלסוניה י"א סמ"ו סהלסה סיהס סמ"י אס סנואל וסעלסו אצל סמללס סכל' נללכח ססנולס וזיוף כי סחציהס צן אדם וסמרס לסאלו כי סנואל סול וי"א כי ה"י סנואל מוטל [חס דעס רז"ל ג"כ] וסמרו עוד כירק צסוך ס"צ חודס יס כח לצעלל אוב לסחיות אס סמס ולססיצ נפסו צגוויתו כסנלמס ז"ל כל י"צ חודס גופו צטל וססנמה עולה וסעסצר ז"ל אומר דסוך י"צ חודס סול דח"י צעלמל (צ) סנסדרין י"א ע"א ונלס"ד מלך צר"ד סה"י לו סרדס כלה וס"י לו צכורות סלות [סללים צכורות] וסוסיצ צו סני סווגרים אחר חגר וסחד סונל אחר לו חגר לסונל צכורות סלות אכי רואה צסרדס צל וסרכיצי וצול לסכלס רכצ חגר ע"ג סונל וסצילו לסוכלס לימים צל צעל ססרדס אחר לסן צכורות לסין אחר לו חגר כלוס יס לי רגלים להלך צסן אחר לו סונל כלוס יס לי עינים לרלות עה עסח סרכיצי חגר ע"ג סונל ודן אוחס כלחת אף סקצ"ה מציא נסעיה וזרקס צגוף ודן אוחס ע"כ : רצו (א) מלכיס א' י"ג כנציא ערו כי יסן אשר סנע לסכציא סקר וסמקוס אשר דצר אליו ה' אל סלכל לסס ואל ססח מים ויסב ויסכל לסס וסמה מים ויהי כלסר הלך אחרי אכלו וסמרי ססח וימלסרו ארי' צדרך וימיתו ע"ס :

ש (ב) חוכן דצרו לא ספחד עמנו ולא מעשו אפיסה צליווי ולא סקרו לו ציה דייה למעלה ואל מעלה ענמך כגר לנגדו אלא כז' טובי העיר להעצירתו מן העולם ונחמלה לא סגורו נכלל סחד חקיסה דייה גר :

טעמי מצות

ואמר לא תחום [ענין] (רמז ט"א ע"ג) הס רמז ונסתכלין צערוס טעמא אוחס ולא תחום עיניך כדי סיסמא כלל צעריס
פעולס סגל) כלומר העינים לא יהיו חסים על זה שכבר ראית בעיניך שעינו לא חס על זה שהרגו או חבל בו גם
אתה עליו לא תחום עיניך :

שב שרא לנוול תחום הארץ שנא' לא תסיג גבול רעך. טמ"ז מ"ש בנחלתך אשר תנחל דהיינו ארץ חמדה ולהכי
בארץ ישראל עובר בשני דאון לא תסיג ולא תגזר והמכחיש חרוש העולם מסוג גבולו שר יוצר כל ית'
שהדרשו והנבירו כרצונו אבות העולם הכריזו אמנות החידוש בעולם (ב) שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך ואמר
בנחלתך אשר תנחל שא"י לא [גושמה] (עדות למדוס העולם סתמנול סיה זכל סעולס לא זל"י סיוול כל ית' עוסס
כזולו צעולנו גזירות מסודסוס לכלל ולפרט) ביום זעם (3) ואתה לא תסיג גבול רעך :

שג שרא לחייב טמון ע"פ עד א' כשר שנאמר לא יקום עד א' באיש לכל עון. טמ"ז שמא עד זה דעתו דזכות
אהובו ולחייב שונאו משא"כ בשנים מ"מ עד א' נאמן באיסורין ובעיגון [אשה] (נדלל סכס לא יקום עד א'
לכל עון ולכל טעמא סל ססמעין דדוקא זא"ס סול דלינו מעיד זכל זא"ס מעיד ומסיאין אוחס על סין) וקם סול סל סל סל סל
(ב) אבל לא לממן שידמה בדעתו דברים לא כן ושנים לא יסעו לפיכך לא יתקיימו דברי עד זה לא לעונש ולא
לממן לא יקום עד א' באיש לכל עון :

שד שלא לחיות נשמה מ' עממים שנאמר לא תחיה כל נשמה. טמ"ז כדי שרא ילמדו ממעשיהם הרעים כי הם
אשר החלו להכעיס ריוצר כל ית' בכל התועבות אשר עשו אבל אם קברו עליהם שבעה מצות בני נח ומס
ועבדות אתה מחיה אותם ואל תתמה אם הוזכרה [נשמה] (וסני קול ואמר כל נשמה ולא אמר כל נפש לסמעין טעמו
סל דנר סנצטיל סלין צסס כלל רוח נשמה קדוסה לסכי לאתמיה) בארל שגם כן יש נשמה מצד הטומאה ורוח עושים ונפש
לא מטוהרה וכיון שאין בהם נפש חיה לא תחיה כל נשמה :

שה שרא להשחית עץ מאכל אפילו בעת מלחמה שנאמר לא תשחית את עצה. טמ"ז כמו ששינוי בבריית' של
דבי אליעזר הגדול כשכורתים אין עושה פרי בא"י נשמע קולו ממוף העולם ועד סופו גמי (ב) וכי תצור
אל עיר שהוא הנוף בסיגופים כדי לשוב בתשובה לא תשחית את [עצה] (סמורה סול סעלס ליעלס ולס ע"י ססעניס
מסנלס מלימודו כללס לאכול סירותס) (3) כי האדם עץ עושה פרי יהלל ריוצר כד ית' וכששולח משחית מצוהו שלא
יכה וישחית את החכם הנותן עצה בקיום התורה לפי שישראל צריכים עצות כשאיש שדה (ג) בא עריות במצור
לכך לא תשחית את עצה :

שו שרא דעבוד בנחל איתן ולא לזרעו שנאמר לא יעבד ולא יזרע. טמ"ז לפי שלא הניחוהו לעשות פרי כי
המקום גם כן גורם וראוי לקללה דומיא דהרי בגבוע אל טל ואר מטר (ב) ובהיות המקום הרב ושם יתפרסם
חומר הרציחה ויכרו ויחקרו וישאו סל חומר בעצמם אם המקום שלא חטא נענש [בכך] (כמו סלג סיסוסו זוס
סעולס לענד זולר כל ית' לא יענד וכמו סלג סיסוסו לעוס זני' לא יזרע) כ"ש הרוצה בעצמו אם המקום שלא
המיתו המיתוהו כ"ש שימית את הממית לכך לא יעבד ולא יזרע :

שז שלא למכור אשת יפת תואר שנאמר לא תמכרה בכסף :
שח ושרא לכבוש יפת תואר להתעמר בה שנאמר לא תתעמר בה. טמ"א שרא להתאכזר עם כדי תשמישו אחרי
שחשק בה וקחה על ידי נירות וקידושין אע"פ שמחמת יראה עשתה ולא יחצנה במלחמה אלא יכניסנה
למקום פנוי ויבא עליה ביאה ראשונה כפיים את יצרו כדי שלא יבא עליה באיסור ולשוין אדנות הוא לא [תתעמר]
(ס"א לא סמנר סירי' לא סמנר גיס סיל מוסנס סיל (ב) דאסמו כנוסו) בה לא ישעבד אותה כשפתה לרב לא הותרו
ביפת תואר אלא בעירה ראשונה בלבד עד שחתגייר לשמואל לא הותרו כל י"ד שנה ז' שכבשו וז' שחלקו לרבי
יוהנן לא הותרה בעירה ראשונה אלא אחרי כל המעשים (3) לכך לא תמכרה בכסף ולא תתעמר בה :
שט שרא לאכול אכירת זולל וסובא שנאמר ורגמוהו לא תאכלו אכילה המביאה לידי דם. טמ"ז לפי שהאכילה
זהשתיה של רשות עיסת כחו ואונו של יצר הרע כמו שהמצות והתורה עיסת כח יצר הטוב וירדה תורה לסוף
דעתם ימות זכאי ואל ימות חייב ורא נעשה מעולם סודר ומורה מפני הדקדוקים הללו וההיא דישב על קברו (ב)
הוי דומיא דאבשרום שהיה בן יפת תואר וסרד באביו עוד היום ורגמוהו :

שלא

באר מרים

שב (א) ע"י לעיל ע"י קעים צנאר מרים (3) ע"י זמנים ק"י :
שג (א) עד אחד נאמן באיסורין ובעגון אסא ולסייב
סנועס :
שה (א) ר"ל ועוד ים לפרט (3) צמעניס י"א סלי זר זי
רז דיחני צמעניסל כללס ליכול צסימסל (ג) לא
אסון כי כוונתו על מדה סין סקלסל סדס סדס סדס
דלעיל ע"י ע"א צנאר מרים :

שו (א) סנלמר צעמול ז' א' כי סדענע"ס קלל סל סל
סגלכנע אל טל ולל מטר ולל סדי סדמוס יען כי עליו
ססרז סלול מעיס ס' :
שח (א) רק סול סמונז (3) ססלוגמל סזסל נלמרה
צקידושין כ"א ויזמות ע"ז ע"ס :
שט (א) צסנהרדין ע"א סיינלל דר"י סני יסנתי על קברו
דנן ק"י ע"ס :

[אז] [מדעס נעמינו ז"ל סוף] אמרתי הגה באתי (3) שירה אמרתי על שהתירוני לבא בקהל במגלת רות מבוארות המשפחות עד בועז וישי ורוד אבל בס"ת כתוב עלי ברמז שתי בנותיך הנמצאות (3) וכתוב מצאתי דוד עבדי בזכות המצוי נמצאו אבל לא יבא עמוני ומואבי בקהל י"י :

שכח שלא להרחיק זרע עשו אחר שנתגייר שני דורות שנאמר לא תתעב אדומי דוד שלישי יבא להם ממ"ז כי אחיך הוא כלומר קורבה גדולה יש להם אם רוצים להתקרב ולהניח משפחתם בהסדת הערלה שכן יעקב איבנו שהיה נ" לאברהם נקרא קהילה ואע"פ שאמר פן בהרב אצא לקראתך מכל מקום עמון ומואב (ה) החמיא את ישראל והרגו נפשות על ידי עצה רעה שהשכירו את בלעם ולא קדמו אתכם בלחם ובמים לכך לא תתעב אדומי: שכח שלא להרחיק זרע מצרי אחר שנתגייר שנאמר לא תתעב מצרי ממ"ז כיון שהוא לא תעבך אף אתה לא [תתעבהו] (א"י) צמלי ואדומי לסוף טיעוב מלכי מפני הטיעוב ואדומי סילא צמרי אבל אמר מה זאת עשינו כי שרחנו את ישראל לא תשמור לו איבה ושנאה על השעבוד ותמנע אחר דוד שלישי שהמתחנן לא ירד ממעלתו שיוסף הצדיק נתחנן עם בת כומר להכי העמיד להם חוקם ואדמתם מלהתחנן עמהם ואע"ג דבא סנחריב ובבלל את העולם (ה) ראוי להתרחק מהכושיות לפי שהפגם נראה בעיני שהמקום גורם (3) ולא תתעב מצרי :

שר שלא דרוש שלום וטובתם של עמון ומואב לעולם שנאמר כל ימך לעולם. ממ"ז שאם הותרו המצרים דבא בקהל הוא לפי שראו מעשה י"י הגדול והגורא במצרים ועד הים והשעבוד היה גזרת יוצר כל ית' אבל עמון ומואב גלו שנאתם וטעם האיבה לבל נדמו ממעשיהם. ז"ש כל ימך [לעולם] [ז"ש ז"ל צנני צנני (ה) סוף עמון ומואב לישראל] כלומר ימך תלויים לבלתי שמוע למשנאי ה' לכך לא תדרוש שלום וטובתם ולהביא לימות המשיח אמר כל ימך לעולם :

שלא שלא ליכנס טמא למחנה לוייה שהוא הר הבית שנא' לא יבא א"י תוך המחנה. ממ"ז כדי שלא לטמא המקדש ונדרש משם הקדושה שגבולות חלק יוצר כל ית' ואין כח בקדושה לחול אלא כשפנה משם הטומאה וז"ש שמירת המקדש מן הטומאה כדי שלא ימצאו כחות הטומאה בית אחיזה שם ולקח משה עצמות יוסף עמו במחנה לוייה כיון שהריח בהם ריח ג"ע ורמז' נושאי אורנו של יוסף היו הטמאים לנפש אדם הטעם הוא דחשוכי טמאים לגביה דומיא [דפרה] [ע"פ צמ"ע לעשות פיס אדומים] (ה) אדומה לכך לא יבא אל תוך המחנה: שלב שלא להסגיר עבד שברח מאדונו ישראל שנא' לא [תסגיר] (כ"ו) וימסו צנוגר ס"י צנוגלין סניסו פטור ומוחל (ה) ממ"ז כיון שנכנס בבקעה מהורה נבחרת לעבוד יוצר כל ית' העומדים בה ראויים ליות עבדי ה' ולא עבדי בן אדם לכך לא נשיבהו אל אדונוי אלא נשחרר אותו ונכתוב על עצמו דמיו הכל למעלת א"י וכבודה לפיכך לא תסגיר שער העבד מאדונוי ואין פותח עמך יושב בשער שטוב לו ויכנס בה (3) לפרסם שהנכנס בא"י אינו סגור בעוד דתים ובריה לכך לא תסגיר :

שלב שלא להנות עבד שברח שנא' לא תוננו. ממ"ז לפי שהוא חלוש הנפש יותר מהגר ע"כ הוזהרה תורה עליו כיון שבא וטבל לשם עבדות ובא לחסות תחת כנפי השכינה אין ראוי לצערו ולדחותו אלא לקרבו כיון שהוא עני ביותר ויוצר כל ית' מביט אל עני ונכה רוח ויש במצוה זו זכרון שהיינו במצרים עבדים ועשאנו בני חורין וכיון שגם אתה היית עבד כמוהו לא תוננו :

שכר שלא לבא על אשה בלא כתובה וקדושין שנאמר לא תהיה קדשה: שלא ורא איש מזומן למשכבי אשה שנאמר ולא יהיה קדש מבני ישראל. ממ"א לפי שהוא זימה ועון סלילי והמתעסקים בכך אברו חלקם מארץ החיים אם לא יעשו [תשובה] (והסמעי' להיות סניק לנתיב מ"לם ס"א כפיה על עון סליכיס חסר סס גופים (ה) והפסיות) כשורה וברודנו הרע יש מי שנתעסק רוב ימיו בכך ונתחייב אלה סקילות וחושב כיון שאמר פעם או פעמים היודי שכבר נתכפר להם או להם כי נפשם נכרתה מארץ החיים בנוער במער נפשם וחיותם בקדשים ז"ש לא תהיה קדשה ולא יהיה קדש כי ענשם להשיבם מאותה העבירה ויוצר כל ית' קדשם במהרה קדושים תהיו קדש די כל בכור מקודשים לשמו הגדול ולא נכחות הטומאה והם מתקדשים ומביאים עליהם שפע הטומאה אוי להם אם לא יקבלו צער כנגד התענוג שקבלו. העבירה ועוד היום זונים בעיניהם ואינקלוס תרגם לא תהא בת ישראל לעבד ולא יקח ישראל שפחה שכלם בעילת זנות כיון שאין קידושין תופסין בהם לכך לא יהיה קדש ולא תהיה קדשה :

שרו שרא להקריב אתנן זונה ומחיר כלב בית ה'. ממ"ז שלא יצעק הקרבן אתנן זונה אני מחיר כדב אני וחשב להביא

באר מרים

צמלים ו' וידישו ז"ל צמדס אז אמרתי הסה צמתי צמגלת ספר היינו מנגלת רות כי נסיים ציחוסו אלל צמ"ת סחוז עני צדנו שתי צמותיך סנגולות וכתיב וכו' : שכח (ה) עיין להלן ס"ל : שכח (ה) עיין לעיל ל"ח רפ"ו (3) שאנו רואין צמות סקאים ססמקוס גורס :

של (ה) היינו סכניס רעים ססדדין ל"צ : שלא (ה) כלעיל ע' קנ"ו וקנ"ס ול"ח ס' : שרב (ה) ר"ל דלת סחיו וכלי קסר ססאסר (3) וכ"ז לפיכס סססכנס לא"י וכו' : שרה (ה) כ"ל סס"ס סוה ול"ל סלס ססגופיס וצמעות נעסס נזס סני טיעוס סס גופ"י :

מעמי מצות

להביא קרבן לכפר ולנקות העון להעבירו לגמרי והוא קורא תגר ומזכיר עונותיו ואין כפרה ואתנן מלי' תנאי שעושה עמה תנאי לתת לה בשכרה ואיכה התנאי של הזונה יבא לכפר והוא התנה עם יוצר כל ית' שרא דונות אחריי ודמי [כלב] (היא אשר סגרה סלת צמלרים ולצקוף נחפרדה הסנילה שאכל הכלב הטלה) (ב) מוסיף כח לערדת הכרב סוגר ואין פותח אתנן זונה ומחיר כרב :

שרץ שלא להלות ברביית שנאמר לא [תשרץ] (יולג לטליטי שהמלוה הוא משיך והספק או האוכל הוא נוטף והלוה נסוך) (ב) ראוהיך פי' לא חנשך. שמי' רפי שהוא מעיד על עצמו שכפר באלהי ישראל וביציאת מצרים ובתחיית המתים להכי רבו האזהרות ואמר רמלוה ובמרביית לא התן אכלך שאפילו המזון לא תרויח כל שכן לעשות קרן אי נמי וכספך לא תתן לו בנשך כמו שנושך הנחש והארס מתפשט ומגיע רלב כן היא אש אכלה שנושך לו בשיניו ואוכל את בשרו ורובה לו בקשת להעבירו על לבו ואין מכניסין אותו במחיצתו של יוצר כל ית' לכך לא תשרץ לאחריך :

שלח שרא לאחר הנדרים והגדרות שנאמר לא תאחר לשרמו ועובר על ג' רגלים כסדרן והג המצות תחלה שמי' כדי שלא יהא קל מהלואת הדיוט שהמלוה את חבריו ממתין לו רגל או שני רגלים וזה נדר בחיי המלך (ב) אם לא ישרם ראוי תהיין את ראשו והמשרם יש לו שבר על האמירה ועל הגתינה ואם לא ישרם יסח [משכבו] (כשיסס השלים גופו וחס יאחר יקח משכבו ויטחר חלי גוף הוא חסר הקדש נשאר חסר גלי ללע ונניו קנטיס ומיס סניס נדר (ג) והיא חנעה עלצונה לפי סהנניס נש"נ על י"י) מתחתיו לכך מי שמתה אשתו ויש לו בניס ממתין ג' רגלים ואח"כ נושא אשה בדין נדר ואם אין לו אשה ויש לו בניס מתים ואם אין בניס יתמעטו נכסיו אם אחר לשלם : ולא

באר מרים

שלו (ב) כדלעיל ל"ח רכ"ו ע"ש :
(א) הנה יוסיף צבאן אהרס גם ללוה משא"כ צבל דיני ממונות שאם רלה הוא לזון צככיו רשאי אצל מנסי רגילות הקטף הזה מזהיר גם ללוה לטון הרענ"ן ז"ל : שרץ (א) עיין לעיל ע"י קפ"ה והנה למען לפתוח כויני כוונת דברי המחבר ע"ש דלעיל גבי שצועה כתב נשבע בחיי המלך וכאן לגבי נדר כתב בחיי המלך צ"י יודי"ן הוא נטעס כאשר צבאר צעוה"י. הנה ז"ל הרענ"ן ז"ל צ"י מוטו וטעס ידור נדר לה' ויניו כמו אפר נשבע לה' כי הוא כמו וישבע לו אליו ששבע אליו ללרכו. אצל שצועה יאמר וצטנו חשבע. ואסניט"ג גה' כאשר נשבעתי לך צה' אלהי ישראל לאמור כי שמתה ציך ימלך אחרי השבעה לי בשלמים הנה. אצל נדר לא יאמר ידור צה' אלא לה'. וכבר רמזו חכמים צפאני טעס הדבר אמרו מה הפרס צין נדרים לשצועות צנדריס כנודר צחיי המלך שצועות נכשבע צמלך עלמו אע"ס שאין רא"י לנדר זכר לנדר חי ה' וחי נשך. אם אעזבך. והסוד כי שצועה ונ"י שצעה כי צתה צתה חלנה עמודיה שצעה והסוד שצועה ראשית דרכו קדם שפעליו מאלו. כנולא שהנדריס על גבי תורה עולים ולפיכך חלים על דבר מותר והנה כל נדר לה"י וכל הנשבע צ"י עכ"ל. וכתב הרקנטי ז"ל פי מוטו ולטון נדר י"י שפרכים י' דר כלומר שסס מכוונים ל"י שצרי צינה וצרקנטי ע"ס ע"כ קרא למקום שהוא צאר שצע ונלה שצועה הוא ונ"י שצע כמו חלנה עמודיה שצעה. והרמז לשצעה ימי צרכאית והשצועה אינה עולה רק עד הנדות [צאור הלצום פי' עד ז' נדות העליונות ולא עד צכלל] וע"כ השצעה צבלת אה הנחות אין כח שצועה לעוקרה. אצל נדרים חלץ על נדר מותר כרצו רשות כי על גבי תורה עולים והסן זה. ובמקום שחמולא שצועה צצורא נשבע י"י וגו' ר"ל נעשה שציעי להסכים עם נדותיו הפעולה הנזכרת כי אין להם פעולה רק נאחזו יתעלה ויתעך וע"כ לא חמולא ונלה שצועה נאמרת צלשון עבר כגון שצע אלא נפעל ע"כ ונ"ס

שצעה

שלמי שלא יקח השכיר יותר על [אכירתו] (האדם שהוא שכיר לנשות כל המלות שלל יתכן יותר מאכילתו חס צרכים ומזומנו לרקע (ה) לא יניף חמסס אם לא שיוגף מעשרות כסדן קודם שיאכלם) שנא' ואל בריך לא תחן: שמו ורא יאכל השכיר מהמחובר לקרקע בעת המלאכה שנאמר והרמש לא תניף טמ"א רפי שנראה כגזר ואינו לוקח טפני שנתן להשבוך ואע"ג דבכלל גזל הוא ולא איצטרך לאו שמו משום שירמה הפועל התר לעצמו שאינו גזל כשלוקח מגדולי קרקע בזמן הקציר והבציר שדרך בני אדם שלא להקפיד ובשכיר מיירי שכן ת"א ארי החגר כלומר כשתבא בשכרך לעשות עם בע"ה אכול כנפשו שבעך ולא יותר ואתה הרמש לא תניף: בע"ה להכי הקפידה תורה בשביעה ולא יותר ואל כריך לא תתן והרמש לא תניף:

שמא שלא יחזיר המגרש את אשתו אם [נשאת] (אפילו נשאת) היו נישואין ואם זינתה אקראי חוזרת לנעלה) לאחר שנאמר לא יוכל בעלה הראשון אחרי אשר הוטמאה.. טמ"ז כיון שנבעלה לבעל אחר הרי נטמאת גדה היא המחלפת בעליה אבל מחזירה כשזינתה אם רוצה וענין הגירושין שייך נמי לנשמה שלפעמים מתלבשת בגוף גרוע בשביר עון חמור וקודם שפטר מן העורם בידו לתקן את אשר עוות ושב ורפא לו ואם לאו לא יוכל בעלה הראשון לשוב לקחתה אחרי אשר הוטמאה:

שמב שלא יצא התן כל שנתו בצבא ולא יעבור וכו'. טמ"ז ושמה את אשתו אשר קח שמתחלה סודם שנשא אשה היה צריך לערוך מלחמה עם יצרו בכל עת ועתה נח רוגזו ושכר יש לו פת בסלו לסיכך לא יצא בצבא ולא יעבור עריו לכל דבר [עבירה] (ז"ס נקי יהיה לנימו סנה אסת) (ה) לא יצא בצבא שכיון שדעתו על האשה החדשה לא ירחם מלב ומנפש שהרי חצי גופו נשאר בבית ואיך ירחם בחצי גוף לכך לא יצא בצבא ולא יעבור עליו לכל דבר:

שמג שלא יחבור רחים ורכב טמ"ז כי נפש הוא חובל לפי שכלי המזון הם הכנה לבריאות הגוף ורחיות הנפש ואם חברים לא יחשוב שחבל הדומם דווקא אלא חבר גם הגוף למזון כדי לקיים הנפש לכן לא תמשכנהו ודוקא שלא בשעת מתן מעות אבל בשעת מתן מעות מותר דרא גרע ממכר ות"י בן עוזיאל רא יהון אסורין התנין וברות כי הנפש ממושכנת ביניהם אלא ינשאו מיד (ה) כי נפש הוא חובל:

שלא

באר מרים

הטעמה והעד ע"ז מלת נשבע. והנדר הוא כלמ"ד נדר ללאזיר יעקב וכן זכאן כי ידור נדר לה' לה' הארץ ומלוואה שהטעמה הפסק מן העליונים והטפלים ויטיב הכל ליסודו הראשון ומכאן נהנין בצאור ונאמר חכמי האמת שאמרו שהטעמה הוא כנשבע נמלך עמנו והנדר הוא כנשבע בחיי המלך כי חיי המלך הוא עקרו של מלך וזה מנזוהר. ע"כ [ועפ"י הדברים הכל נטעם מעט מנופת לוף דברי הנחיי הכל וגם נכין דברי טפלים צפ' מעות טכחז עם דבריו נקולר. וגם נראה מזה עני ילדק אם גרם הרב מנרטרורה או התו"ט צמטנה האחרונה מנמ' תמיד דאיחא עם צמטת היו אומרים וכו' לחיי העולמים והצטרורה נרם לחיי העולמים. ועיין לקמן צמר צמר לחי ראי צמטנו סנקרל סנת הגדול והנין הדברים צזה ודוק]. (3) מ"ט סנינה נדר מוצן לפי הכל סנדר רנו צנינה חך מ"ט לפי שהצנים מנ"ט על ס' הוא מקושי הסנה ורמיזי צמי טעמי מלות מדפוס אחרת ונדפס טמה מעם על ס' וג"כ אינו מוצן. אך לצי אמרה לי כי כוון צזה למ"ט צרקוטי עם וז"ל והנה סמוט צנר ועובר צבל אחרת הוא סמוט צמיי המלך היא אם הצנים טמחה שנאמר כי אם לצינה תקרא זהו מאמנם צעון נדרים צנים ממים אמנם סמוט צמטנה הוא מעריד צין המדות ויותר צמטרונה הנקראת צמט שנאמר ויקרא אותה צמטת והרי הכטעב לשקר כאלו מפסידה מן הצנין כמה דאח אמר וצמטעכס שולחם אמנם יש מפסטים כי המלך היא הצנינה הנקראת מלך ומ"י המלך הסממה סימן לנדר והסממה מח' צעליה והעובר על מלוה זו צנוזיד ולא עשה טמונה אמרו קלת המקוצלים האחרונים כי סופו להחלול צמטה נדרנית. זהו טכחז איס כי ידור נדר ליי' וגומר וסמך לי' ואסה כי מדור נדר

שמב (ה) ז"ל הרקטטי נקי יהי' לצינו וגומר כי שמתם גורם חסור כמ"י צקצ"ה ונרכס והטעמה לכמ"י של מעלה ע"כ ובצמיי ס' חלל וכן מלינו צקצ"ה סהיו צמיי עם יסראל דוגמת חסן וכלה טעמה סנינה צמר סנה אחת טהרי לא נכטו עד טמי צאייר צמטה סנינה ע"כ וכולל לוניו הרמז לזה כי נקי" יהיה" לצינו" סנה" ס"ת יהויה" שמג (ה) זכאן רנוז למה דאיחא צמטרים הקדושים לכל לעכז זמן הנשואין מהקלצ צמטנאים פי צאוון טכחז יקסה על הלדרים לגמור הנשואין:

טמ

מעמי מצות

שמך שלא קדון סימני צרעת שנאמר השמר בנגע הצרעת טמ"ז שאין ראוי להעלים ולהסתיר משפמי ה' אלא
פרסמם כדי שיבקשו עריו רחמים שכן אילן שמשיר פירותיו סוקרו בסיקרא ומוענו באבנים וכו' (ה) וכאשר
יקון במ יגדיל עריו העונש וז"ש השמר בנגע הצרעת כבדה יותר שכן [דרכה] (ג) צנים בלגום בנפיו ז"ס זלח מורח
סז"ז ולנגד ולסלח ולספחם ולסחם) הקל קל בתחלה אלא יקבר ויסבול הצער והכלימה לכפרה ויעתיר ליוצר כל ית'
לרפאות מחץ מכתו השמר בנגע הצרעת :

שמה שלא למשכן בעל חוב בזרוע שנא' לא תבוא אל ביתו לעבוש עבוסו : טמ"ז אע"פ שעבד לזה ראיש מלוח
לא יהיה הכל כהפקר ליקח בזרוע ואמר לעבוש עבוסו ולא אמר ליקח עבוסו פי' הלואתו אלא מדה כנגד
מדה נענש לפי שהנשמה ממושכנת אצלו ית' עד זמן לפעמים ממשכנים אותה קודם כי ההיא דמרים מגדלא
נשיא (ה) ויש נספה בלא משפט ודינא דקישטא הוה שכתחל' לא נגמר דינא ואחר לקיחה פשפשו במעשיה
ומצאו עון כדי להיביה ולעבוש עבוסה :

שמו שלא למנוע המשכון בעת שצריך לו העני שנא' לא תשכב בעבוסו לא תשכב ועבוסו אצרך : טמ"ז לפי
שאנו מפקדים הנשמה ביד יוצר כל ית' עיפה ויגיעה בידך [אפקיד] (מלמד כז"ל הוא ונגמל סקדולא דגוסל
לא צניא סקדולא דנספא נכ"ס) רוחי והוא מחזירה חדשה חדשים לבקרים ומדה כנגד מדה גדון כמו שהוא לא החזיר
המשכון לבעליו כך לא יחזיר לו נשמתו ז"ש לא תשכב בעבוסו לא תשכב ותמות בעבור עבוסו של עני שאם
אתה תישן הוא אינו יכול לישן כי אין לו כסות בקרה ואיך תשכב בעבוסו :

שמוז שלא לקבל עדות הקרובים שנא' לא יומתו אבות על בנים פי' על עדות הבנים : טמ"ז לפי שהקרוב הוא
בגופו ממש ואין אדם מעיד על עצמו ונמי (ה) לא יומתו אבות לא יענשו באותו עולם על בנים אם הם
טובים דברא מוכה אבא ובנים לא יומתו על אבות אם הם טובים כי בעון אבות בנים מתים ואע"ג דבעדות מיירי
דרוש וקבל שכר לא יומתו אבות על בנים ובנים לא יומתו על אבות :

שמח שלא להמות משפט גר יתום ואלמנה שנא' לא תמה וכו' : טמ"ז לפי שהם חלופי כח מדוכים ומעונים יותר
מאחרים ויוצר כל ית' אוהבם ומעמם מצויה ביותר וכשהם [צוועקים] (ולפי' טלא יעקו עוסה סדין אלל
סנננה על ידי נעקס) הם נענים על מעניהם ולכן לא תמה המאזנים של הדין והמשפט שהעולם קיים בסבתם
ואם היה גר עובר בד' לאוין בלא תמה משפט גר יתום וכו' :

שמוז שלא למשכן בגד אלמנה שנ' לא תחבול בגד אלמנה טמ"ז לפי שלבה שבור דואגת על פרידת דודה אין
ראוי לצערה ושמעתי כי חגון אני דע שהנשמות באות לעולם זכר ונקבה כשנפטר יושבים שניהם בג"ע
של ממה שהנשמה ממתנת לחברתה בג"ע ומתענגת על פרידתה מהברתה בזה העולם ומצטערת הנשמה ג"כ בג"ע
כי המתים מצטערים בצער [החיים] (ויכעו לנו מליים וללונותינו מכלן ססלונות מלנטערים נקנר) : והנשמה היא מתרעמת
ליוצר כל ית' ואומרת לפי שגזרה דין אמת ביני ובין בת זוגי באים למשכנה ולגזולה מיד שומע (ה) שנאמר
ושמעתי לכך לא תחבול בגד אלמנה :

שג שלא ליקח עומר השכחה שנאמר ושכחת עומר לא תשוב לקחתו : טמ"ז לפי שיציה"ר מעכב האדם מלעשות
חסד ובשיר הברכה מצויה (ה) שנא' ותאכל ותשבוע ותותר ויאכלו ויותרו דבר ה' שהעני עיניו תלויות
לשמים בחוסר כל וכיון ששכחו זכו עניים והוא גזר בידך ולכן תתיאש ממנו ותשכחתו ואם לא תעשה כך תהיה
עני מחזר על הגרנות השמר שלא תשוב אתה לקחתו :

שנא שרא יוסף על המ' שנא' לא [יוסף] (מלל קאנר אלנעיס נאספר וזמר נאספר אלנעיס אלנל סנוך למ'
מסנע דסינו ט"ל) : (ג) וכו' טמ"ז האדם שנברא למ' יום כשעבר על מציה ממצות התורה שנתנה למ' יום
ידקה מ' ויצא מידי ענשו שכן אדם הראשון כשעבר וחטא דקה העולם בגללו [מ'] (ונחן י"ג סיב אלנעיס י"ג
כנגד דכ"ד י"ג כנגד מנעס י"ג כנגד סנסנס דסינו ל"ט) : עונשים אדם עשר חוה עשר הנחש עשר האדמה עשר
בענש מרגלים לקו ישראל מ' שנה במדבר וממה שאמר לא יוסף פן יוסף משמע שיש בזה ב' לאוין (ג) ונראה
שאם יוסף אפי' אחד הוא נכנס תחתיו בענש מכה [רבה] (פרק מנו סס הלוקין מנין ללע"ה ססול מוכפלת דכמי
וספילו ספי מינעי ליס לגופים ח"כ ככתוב קרא ויטו מלי וספלו ס"מ סמי ככל פרסמי) (ג) וע"י סמוכין בא"י הם פדיון
וכפרה למלקות הגדול הנקרא כח רבה וטוב לשאור מחילה מן הרוקה שמא יוסף (ד) א' בשעות וכתוב ולא תוסף :

שלא

באר מרים

שמך (ה) טבת ס"ז וע"ל עטה ע"ז ע"ח :
שמה (ה) חגיגה דף ד' :
שמו (ה) ר"ל עוד יש לפסח :
שמם (ה) אזי מיד טוונע :
שג (ה) סיניו אם מסייר ונלוי סכרסה :
שנא (ה) נל ורסה הליך נורוזה ספסוק סן יוסף לסכותו

על אלה וגומר אליה עם ג' אלויותיו גינטי מ' חסר
חסת אחי"ך גינטי הכי הוי ול"כ ספי הוא ונקלה אחי"ך
היינו כיון סללקה מ' חסר חסת סריה כלחיד (ג) סרה"ק
רצינו יוסה כתב ניי סמכה סכירו או אסתו עוצר צצ' ללויין
הלמד לא יוסף וססי סן יוסף כי כ"מ סללנד ססמנ סן
ואל אינו אלל לא סעססה. (ג) לעיל ע' ר"מ (ד) למען לסנין

שנב שלא לחסום הבהמה בעת מלאכתה שנאמר רא [תחסום] (כס"ה ק"ח) כל הנוגף טוב לסרסו צמלה ולקח סודת הדין ונמוסה לל מקום סוד דרישו: שור בדישו: טמ"ז חס יוצר כל ית' גם על הבעל חי אע"פ שלא נבראו אלא לשמשנו מ"מ נתן להם חלק מיגיעת בשרם להשיבעם מאשר טרחו ודוקא בנידולי קרקע ומסמיכות הפרשה למדו שמדה כנגד מדה נפרעין ממנו שיורע ולא יהיו לו בנים שתפוך אשתו ליבם שיקח שדה ויורענה ולא יאכל מאותה תבואה כך למדו מסמיכות כי ישנו אחים יתרו ללא תחסום שור בדישו:

שנג שרא תנשא יבמה לזר שנאמר רא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר: טמ"ז לפי שירדה התורה לסוף דעתו של מת כיון שאין לו בנים חפצו שלא ימשור זר על אשתו ועל נכסיו אבל ימשור אחיו על אשתו ועל נכסיו כיון שאין לו זרע ירשנו הוא ויקום על שם אחיו ולא ימחה שמו מישראל ובגמרא מי כתיב חוצה החוצה כתיב ודרשינן תרויהו וזרות שייך דומיא דכהן חזין מהאחים היו זר ולא תהיה אשת המת החוצה רא"ש זר:

שנד שלא רחום על הרורף שנא' וקצותה את כפה לא תחום עיניך: טמ"ז משום דכסיפה מילתא שיחזיקו הנשים במבושי האנשים אע"פ שהיא כיונה להציר בעלה מיד מכהו מ"מ כיון שהחזיקה במקום ערוה דבר מגינה היא ואם אתה יכול להציעו בא' מאיבריו לא תאמר יד יפה הוא עין יפה עון הוא להזיקו אלא הצילתו בא' מאיבריו נמי לא תחום עיניך אם העין אינו מתערם מלהסתכל בערוה או אינו מסתכל במצוה תסמהו דומיא דנחום איש גם זו (ה) מ"מ דמי כפה פ"י הוא לוקצותה את כפה לא תחום עיניך:

שנה שלא יהיה אצלנו אבן גדולה וקטנה שנא' לא יהיה לך בכיסך: טמ"ז לפי שזה כפר באר מוציא ממצרים וחשב להרויח מנכסיו וממעטו ו"ש לא יהיה לך שיתמעטו נכסיו ורא יהיה לו ברכה ואם אבן שלימה וצדק יהיה לך ממון הרבה כי המצדיק מדותיו הברכה שם והחסרון יביא חסרון והמילוי יביא מילוי ורמוז שהלשון הוא המאזנים לישקול הצדק בדבורו ולא יהיה אחד בפה ואחד בלב וקרא גוף האדם כים יען הדבור שמור בו דרוק אבנים ובלשטראות לא יהיה בכיסך אבן ואבן:

שנו שרא נשכה מעשה עמלק ורא נסור מלבנו שנאמר לא תשכה טמ"ז דפי שהם הרימו יד [בכסא] (ונורי ז"ל) ס"ה לוונד כשתעמיד צממלה תמחז את זכר עמלק וכשתהיה מוטענד תחם כחות הטנים לפחות לא תסכס: המדך ממה שכרת מידות וזרין כלפי מערה ואמר טול מה שבחרת ואברהם אבינו אחר שנמול נעשה כסא (ה) שנאמר וירא אליו והוא יושב לכך היתה השבועה בכסא ורפי"ך לא תשכה האיבה והשנאה שכן לעתיד לבא ישחכה זכרם מן העולם ואז ה' שלם והכסא שלם ויש לי סמך ממה שיש סוף פסוק דגש בת"ו תשכה (ג) לרמוז שלא יוכר שמם כי אבד זכרם המה וה' דעולם ישב כונן למשפט כסאו ואתה לא תשכה:

שנז שלא לאכזר מעשר שני באגינות שנא' לא אכלתי באוני ממנו טמ"ז דפי שהקדשים הם שולחן נבו והרואג והעצב אינו ראוי ליקרב אל שולחן המדך כי אין דבא אל שער המלך בלבוש שק והאונן אין לו שמחה כיון שמת לו מת ואותו יום חייב להתאבל עריו שביום קבורה נקרא אונן נמי (ה) כשגמר לשוב אל יוצר כל ית' בעציבות שמצטער איכה מלאה לבו דעבור פי ה' ית' ולא אכר מעשר שני עד [ששב] (אוי לטון חוזק ומונין כמו ולחין

באר מרים

שנו (ה) ע"ל ע' קל"ג ורמ"ה. (ג) הסג שפטונו של מקרא הוא לא תשכח תלמדות עכ"ז והטעמים אשר תחם לא תשכח כל לנו רמז ט"בא זמן שיכח. כי תבא ערמא תחם לא ותלת תשכח הוא צפני עלנא ויש דגם צלות הסיו לסודות הנה ימים צאים שחשכת כתיב זכרם ען העולם והוא שאמר דהנע"ה חלוצי תמו חכמות לנלא ארז זכרם הנה ואז ית' השם שלם והכסא שלם וזה שכתוב אחריו וה' לעולם ישב כונן למשפט כסאו כי כשתאבד זכרם ית' השם שלם ר"ל ית' נקרא צטס יק"ק שהוא מדה החננים לל צטס יק"ק לצדו שהוא מדה הדין לנע"י וגם הכסא תהי' שלימי' ר"ל שלל תהי' נקרא צטס כס רק כסא וד"ו רמזו דהנע"ה צטס' כי צטס ה' צליון ר"ל כאשר יבא העת כי יצטר ה' צליון אזי אלו"ה למוטב לו ר"ל כי תשוב האות א' לכ"ס ואותיות ו"ק להסם יק"ק כ"ל נהפ"י וה' לעולם ישב וכו':

שנז (ה) פ"י וגם כאשר נמר צלנו לטוב אל יוצר כל ית' הוא ג"כ צעליבות וכו' (צ) וא"כ לפי דרכיו הסי' הוא לל אכלתי צלויי היינו לא אכלתי פאשר ה"י הינ"ר אצלי

זה כל דרכיו מוכרח אני להציג ד' הצמי"פ תלא ז"ל ויש זכאן רמז צמלת רנה שהרי מלות ל"ח הן סס"ה ובהן כמה לזוין שאין סס סיוצ ולקוח וכן אמרו ללו שאין צטס נעשה אין לוקין עליו ואותו ט"ס צטס חיוצ ולקוח הנה ענין ר"ז. כפתפר רצ"ה וזהו עכס רנה ולס חוס"ף אפילו אחת נקרא מכה רנה ולס תשכיל צבור הענין תמלא צו עוד צלפון מכה רנה רמז וללקוח הגדול שהיא אשה זה גניסס המושכת כח נעמד הדין הנקראת כס. כי לכך צלו הנכות לפרעה צמלת כס והיא ג"כ מקבלת נעמד הדין הקשה הגדולה והמחזקה והמלקוח תקל החלש של העו"ה"ה הנה הוא כפרתו של חוטא להליל נפשו מיד להנה היא המלקוח הגדול הנקרא מכה רנה וזה מכלל חסדי ה' צלותו אומנו לקחת על תמונת זה ויזכיר הכתוב להמלקט שלל יוס"ף שאם יוס"ף אפילו אחת הדי"ה נכנס תחמו צע"ש מכה רנה וזה פן יוס"ף להכותו על אל"ה מכה רנה ארבעים אל"ה פדיון וכפ"י לנלקוח הגדול הנקרא רנה ואם יוס"ף ונשא עו"ה. ע"כ ע"ש:

שנז (ה) לטען להדין דרכיו ע"ל ע' רמ"ג ולי"ח כס"ג:

טעמי מצות

ולאין אונים עלמה ירצה לא יאכלו כשהיה יצרו תקיף עליו אלא אחר שחלטה ע"י סיניפס על התשובה (: בתשובה שלימה ונשאר שמה וטוב דב משום לא אכלתי באוני ממנו (3) :

שנה שרא לאכול מעשר שני בטומאה אפילו בירושלים עד שנפדה שנאמר לא בערתי ממנו בטמא כדומר לא הפרשתי בטומאה טמ"ז כדי שיתרחם מן הטומאה ולא יתא כפורע חובו ברבר מצוה ואמר לא בערתי לעשותה שלהבה בכריון חרוץ לשורפה שהקדושה כשהלה עליו הטימאה נשרפת אלא אפילו בעוד שהיא הבנה לשריפה אפילו זה לא עשיתי לא בערתי מהבית בחלופי דבר טמא ששפתי במקומו זהו לא בערתי ממנו בטמא : שנטל שלא להוציא מעות מעשר שני לדברים שאינם לצורך אכילה אפילו לתכריכי מת שנאמר ולא נתתי ממנו למת טמ"ז רפי שהממונה מתרצה ומתפייס באכילת הבעלים דוקא ואפילו שישינו אותה בקדושה יותר מעולה (ה) כיון שאינו מקיים הגוף לא נחא ליה אע"פ שנוה לו ראם אינו מקבל חלקו וגורלו אלא בכך והא דקפיד קרא בהני תלת (3) הטעם לפי שדואג שגולו מן הלוי אוני לשון אונאה ושמא מת הדוי וירש זכותו ושמא יחשוב הלוי שהוא טמא כיון שהישראלי אוכל המעשרות לא עברתי ממנו צדקה אשר צותני ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש ורא נתתי ממנו למת :

שם שלא לשתות יין נסך שנאמר אשר חלב זבחימו יאכלו ישתו יין נסיכם טמ"ז מה זבח אסור אף יין אסור להבי אסורו בכל שהוא ובימי חרפי ראיתי אנשי מעשה שהיו מחמירין על עצמי שאפילו בראיית גוי היין לא היו רוצים לשתותו אע"פ שלא [נגע] [נעלם] סעדין הו"ל ציד ישראל וכבר סניי חסד לכסו לע"ז (: בו הערל כיון שנתן עיניו בו אין בו סימן ברכה ומנהג ותיקין הוא כיון שהערר רואה גוון היין או ריחו נתאוה לו במחשבתו וסתם מחשבת נכרי לעבודה זרה א"כ אע"פ שהוא ביד ישראל כבר ציירו בשכלו ואל תתמה על דקדוק החומרה בכל שהוא שהנעים ממנו וזכה ליון [המשומר] (ה) (ה) עקום הנינה ע"ה (3) ויג"ל אין לו טעם אחר לכך נגע גוי עיסה אחרו נסך טרולה לנתינתו לכח שלו לערנו ציין טהור סניי הגפן נכריה ואין לטרים טלנועלה טום אחרים צנינה (: בענביו אחר שמשמח אלהים בברכות ותמה על המקרים בטענת כל דהו (3) בארצות הערלים כיון דאקשיה קרא לעבודה זרה דכתוב ולא ידבק בידך מאומה מן החרם שחלב זבחימו יאכלו אם ישתו יין נסיכם :

שםא שרא להקריב בעל מום עובר שנאמר לא תזבח ליהי אלהיך שור ושה אשר יהי בו מום וכו' טמ"ז פשוט אם שניהם בערי מומין כפרה מנין שפסרת הקרבן תלויה בתיממות מצד הערבות דשה פזורה ישראל (ה) וכשרא יהי הקרבן תמים ויכרו עונותיו ויהפך מרחמים לדין ויש ל"י אלהיך כשתזבח שור ושה אשר יהיה בו מום : סליק טעמי מצות

באר מרים

יין נסך כי יינס הוא נסורי הגפן נכרי [באור הלבוש מכאן טעם לאסור אפילו נגע גוי קטן שאינו נאמנות הנסכים] אבל זה היין הוא הנשנתו אלהים ונאמרים ונשנתו שותהו תעלה למקום שהיה תחיל תועלתו. וע"כ היא סנה לגלוי נסתרות כענין שאתרו רז"ל כל הנשפח צייני יס צו מדעת קונו והסין זה ונפני שהאשה נעשיל לגפן שנאמר אשהך כגפן וזמן הגפן הזה יולא היין הנסוכר ע"כ תקנו צרכה נסוחין על היין והמזיבח הוא אדום וכו' ע"ש [באור הלבוש דע כי ג' יינות הם יין הנשומר ויין הנשנתה שהוא הפסח ויין סתם שהוא הציני וע"כ אמרו נכנס יין ילא סוד כי היא סנה לגלוי הפסחיות ע"י השמח"ל כי הדברים שה"ל לנעלי צדור ותשלי צמחצ' ע"י הציני נתפסו ותגלו וידוע כי השמח"ל סנה להסתעפות הקול והדבור ועל היין נאמר צינע"ל תועת צלחות וזוהו הצין צדור שאתרו כל השמח"ל צייני יס צו מדעת קונו פ"י מתיישב ותגליל מלפניו לצדו] (3) ר"ל וכל יקשה לך מדוע התמירו צוה להיות האיסור צמחה ומתוך כי הסתמר מוננו זוכ' לין הנשומר הוא נקום הציני עו"ש צ (3) ר"ל והיה"ל היא על המקלין שהאיסור הזה צאומרים כי הנה צאלרות הערלים ואל"ל להם להזכר צאיסורו עו"ש השמח"ל כי טענתם אין צו נגעם כי כלל אנו דואין גודל הסוגרל שהסחציר זה תו"ס להקיים לע"ז וכו' ?

שםא (ה) ע"ל ע"י ר"ל ונ"ל ע"י וקפ"פ :

צחוקו רק עשיתי נקודם תשובה על חטאתי ונשארתי שמה וטוב לך. ועיין צד"ק וצח"י פ' תצא ותצין דברי הנחמד צד"ק ונח"מ"ה תצאה אחרי :

שנט (ה) ואסור אפילו לסנותה צקדושה יותר נעולה (3) הני ג' אוני טומאה ומה :

שם (ה) ז"ל הרקנטי פ' נח כבר ידעת כי השכינה נקראת כרם שנאמר כרם ה' לטלמה כרם ה' לזאת וזמן הכרם שהוא יולא היין הנשומר צעננו אשר רעזנו והנורא יתעלה ויהי צללות סתרו לגני אדם רלה שהאדם יתור וינאק הכרם הזה אך לא שיאדבק צקליפותיו כי צוה הכרם יס צו שני מיני יינות האחד הוא היין הנשומר הנמכר הצל ועל הסמך ע"ש צוה האילן ונקרא כוס ישועות כוס רוי' כוס של צרכה. ועוד יס צו יין אחר שנאמר עליו חמת תיניכם ינס סורי הגפן נכרי. כוס התעלה ונמשך היין שהוא מלך הטומאה הנקרא יין נסך שנאמר האומרים לנסכ"ל אמה אלהינו זהו שנאמר יסחו יין נסיכם וצ"ל צדאשית עניא עוב' הנהיר וכלל תמיד יין וחלב עאי יין וחלב אלא עלמד עיין הוא פסח וחלב היא הסד ונפני מה הזכיר יין תחלה נפני שהוא קרוב אלינו יותר [באור אור הגנוז לכן היין קרוב אלינו יותר כי הפסח ור"ל מלך הנצורה הוא למטה נענדת הסמך] יין וחלב כ"ל אלא אינא דמות יין וחלב מכאן הצין סוד איסור יין נסך כי כחום האומות אין להם חלק ציין שהוא לסיכך מנגעם עושה

התנצלות המחבר

אמר נאמס מהולל אקרא יי אשר זכני להטעים גם מלות לא תעשה לך דגש אמרי נועם ויען כי נר טעמי מלות וחורה אור טעמם נכמר ונעלם למלותי ראות העין כנוני וראש שגוף ח"ו אסיה נחם טעם לפנס ובזכות יסיני סנדון צמחו הגדול צמחתי שחדי האור זריחי העין יעמעו נחק האור ההוא צמחתם את טעמם לכו זנים טעמו לי אני סנדלי הסנדוני המדבר צמחת טעמי מלות אלה וטענה שכר שכיך להכניס החשנה שחמים ימים זכרו ימות עולם זינו טעות דור ודור טעמי מלות לא תעשה אזי נהיה כל ימי שנותיכו טעמים גם כי הם צלשון קלרה ורחק מלעיר דבורי לנו סופיע מהר פארו ישראל אשר כך אחפאר כתיבתי יי ותוספי שמו יום ליום יציעו ואונר יחוו דעת טעמי מלוחיו כל הימים אזי ימים תהיה גאולתו אם יסור צמחתי הימים עורקי לא יטכנון והיום הזה תאמריה יום צמחה היא סידיעת טעמם יעוררוהו נקומם ושמירחם יציאותו לשלימות הימים העליונים ולא יקטרגו עליו והסונה אותם על פה יעמדו לו ימים רבים ולעולם לא ימות ופיו טעמי מלות כדבר אמת ואמת יי לעולם הללויה :

אלה דברי סגור ונאמס עמוק החלמות הוניה למא לטי מעייני הישועה ענדכם ספרוד מנהם בכמ"ר משה בברי זלס"ה .

במ"ע להתאבל על המתים

תימה אנאי ופקינן קריעה למה ען ויקרע את צגדיו סהם דברי קבלה חיפוק מדהזייר קריעה לכחני נכלל דיטראל ים להם לקרוע על מה דהכי ופיק רש"י שאכל אסור בחספורה ען ראשכם לא ספרעו והא דכיחא ליה לאוכיחו קריעה ען ויקרע את צגדיו וסוס דמחחס ספקא כתי קריעה מועמד וטעונה טעם מועמד דכתיב ויקס ויקרע וטעור טעם דכתיב ויאחזו סולך ואחיהו סוי חד טעם :

ב חוספתא דצבורים מפני מה לא נכחצו פרסיות כקדר סכאמרו כדי שלא יאמר כהן אחי סכוב מכולכם סהרי אחי קורא צראם עכסיו אומרים לו פרסא זו סלמענה כאמר החלה לכך לא סחחילה סחורה מזה ספר חולדות ארס ומסוס סכי כחצ סחלה צראסית צרא :

ו יקן יעקב מנסתו ויאמר ס"ה לצור וכתיב אכן ים ה' צמקוס הזה הודיע סצמקוס סים לצור סכינה סורה סם כל סוקייע את סזירו לדבר מלות מעלה עליו סכחצו כאלו עסאו בעלמו סכאמר ויקס מטה את עלמות יוקף אלה סקייע :

ס עך וקוסם ללייח לפי סטאל הקצ"ה למטה רצינו למע סלל מקוסם את סכצת אמר לו סכצוע סוי לו ספילין צראסו וסיה זוכר כל סמלות ובכצת לא סיה לו סיעון לזכור וסכח סכצת אמר ליה הקצ"ה אחי אכן להם מלות אחר סיוליכו צחול ובכצת זו מלות ללייח ז"ס מליץ ען סחרכים למע ח' סועיין צלייח סהם צאים לכפר על ח' איצרים סהאדם סועא צהם סמיד עין ארון אף ופס יד רגל לצ וגוייה וסזריו עולה סרי"ג ואומר סזכרו כף יסיה ולריך להיזי הזי לומר סאעיס סאיכו כעכס למעלה עד כ' מ"ע למטה כעכס מ"ז פחות דהיינו י" :

מן מה ח' אלהיך סואל מעמד לערו סכל צידי צמים חין מירחא סמים וצאלו כערות אמרינן סכל צידי צמים חון מליכים פחים פרס"י קור וחוס ויס לומר דסכא עיירי צחולרות סארס ובמודותיו סמקנה אוחס הוא לעלמו על די סהרגל וסחס עיירי צמאורעיות כגון סללים ופורעניות סנגזרות על סארס סאיכו יכול לומר מזה כדאמר חין ארס נוקף אלצעו מלמענה וכי וחינו יכול לסמור עלמו מזה ולכים פחים יכול לסמור עלמו מזה גם על סיוצ סמול יכול לסמור על ידי ססוצה וספלה יסכנה סמול סחס עמיד לצא עליו אצירה אוחס ססרקון יצא לו צלדקס סכוחן לעכיי ישראל לא זכו עסו כיוול סהדה וכי :

כ חיז כי לא יתיי אציון וכתיב כי לא יחדל אציון וסירלו כאן צעוסין רליון סל עקוס ואס סאמר כסעוסין רליון סל עקוס לטי יסכו מעשר עני צמקוס מעשר סני ויס לומר דדוקא אציון לא יסיה צלוחו ען אכל עני סעוסה עלמו כאציון יסיה אפילו עוסין רליון סל עקוס ולסס יסכו מעשר עני :

ך את סכצנה ימים סאכל מלות פרס"י אחר מיען וססה מערס מוקסס צירושלנו וליחי עסה דלכילת מלה ולדחי ל"ה דלכילת סרס ויאכל מלה מערס ליל ראשון וסכסי חין עסה דוחס לא סעסה סמרוסוקים זה מזה דעכס דעלס כלגיו קידס דיצור צמלרים ל"ה דסרס לומר דיצור צמחן סורה וקסס והא עילה דמרוסקי

התנצלות המחבר

דערוחקים ודמי עסקה דעילה מוזמן אצרהם אצינו אם ל"ה דשנה דלאחר הדצור ומעמי שאני הסם דהדר קרא
 זיה וציוס ח' יעול אפילו צצנה:

ב מולאי שלל רב מולחי רעז לז"ע ולמל"ה כמנין איצרו וכמנין ימות השנה הלל הוא אצין הוא עסק
 ויכוונך מלמד סמולך הקצ"ה צפוליא קל מעלה על כל אצר ואצר ומנין ליה זכור ימות עולם ואומר
 הלח' המעלו זחה עם ככל ולא חסס ח"א עמול דקצילו אורייתא ולא חכיעו פי' ככל לקון ככול כלומר כמות
 לחות ויגיעה עברהם עד שתינו מוכנים והגונים לקבל התורה והמלות דוק והשכח:

ב מדצר רצה פרקה פחם אור ר' יהודה צר קימן מעולם לא היה אדם צירוסלים וצידו עון כילד תמיד
 קל עמר מכפר על עבירות מציוס ושל צין הערצ'י מכפר על עבירות סכעטו צלילה מ"ע לא לן אדם
 צירוסלים וצידו עון סכאור לרק ילין זה :

ואני הנורוד ומרתי מעמי מצות אלו לחכמים קלל לקטוף על סקרובי וגי סיצקס לעובי לא צחלח
 עיונו יקפוץ לחרום להסיצ לומר סקר מילולי ויורה הליו כגד פעלי אלא יסקול צמאזני עיונו ויסקיל
 וכל פיכות ס'יה פוכה יהיו דרך ימין ולא יסמאל לפי סכלס צכיוס על דצרי רז"ל :
 תם ונשלם שבה לאל בורא עולם

לוח המעות והתיקון להספר מעמי מצות וגם להבארות

ל"ת מ"א ל"ל אלא כל אחד :
 ל"ת ג"ו ל"ל סגוב מוח :
 ל"ת ס"ה סלמרו י"ה למרעה הוא ר"ח מלאך המוח
 וכן צבאר מרים ל"ל סלמרו מלאך המוח
 וכן הוא צגוי סנה דק פ"ע :
 ל"ת ע"ו צקובר ל"ל סקרצו וכלעיו :
 ל"ת פ"ז מ"ס צקובר חרי ד' וכו' כדי לסייע האחר'
 מהעמול פי' כאלו יאמר חרי יס לו ד' סימני'
 אחרי' מאשר יס להעמול למען לסייעו :
 ל"ת ק"ג סורה ד' ל"ל לסבי כדון :
 ל"ת ק"מ ל"ל סאסורו צמסו :
 ל"ת קכ"ב ל"ל ופרעו כרמך לא חלקו .
 ל"ת קל"ד סהול סבוי ל"צ ורל"ו אולי הוא מיצה
 אחת לצורחו :
 ל"ת קצ"ג ל"ל צקובר. ואח"כ עלרת כך ר"ה ימי דין
 ואח"כ עלרת .
 ל"ת רכ"ח צאר מרים צבני סקירות דלעניה ל"ל צאה
 אחרי סצא הקלף. ולא כן סמירת הללו
 היא צאה וכו' :
 ל"ת רע"ה ל"ל הידים קופלים :
 ל"ת ש"ב צקובר ל"ל ולכן כהגב :
 ל"ת של"א ולעד' כושאי ארונו וכו' אולי ל"ל ולעד'
 וכוונקון שלו ולמאן דאמר אז ל"ל ולעד' :
 ל"ת של"ב ל"ל לחיות עבדי ה' :
 באר עשק סלפול קל ידיה סרצ סחריק וכו' וואחרי'

עשה נ"א צקיפו איכ הוא ר"ח אס כל .
 ע' ס"ו צקופו סכחז צין סבי חלאי עגולי ימחק
 והיא כרפסו צנעוס :
 ע' ס"ה ל"ל ק"ז :
 ע' ס"ט ל"ל ק"ח וקודס סכחז סנה ולצדוק צסינוני
 דגי' ל"ל ע' ס"מ :
 ע' קמ"ז מ"ס והציעה ארון אולי ל"ל ותיצה סארו :
 ע' קס"ה מ"ס כדי סהעלה ספילתיו עד סווססנה
 עיין להלן צאר רחובות צסענוס ד"ה אמרו חכ"ל
 ע' קפ"ב צבאר מרים ע"ו ספירסתי דצברי סהג"ה
 ככך צחלקו אור לי סרצ סחריק וואחרי'
 וססה קליג כ"י סרצ"ד צסריצקוב צפולין צהיותו צריעמל
 כי עסה ילרק אומרס ז"ל כך עלת צמסנה לפכ"י סיינו
 כי ר' עקיבס יה"י צמקוניי כאולי יאמר צעדי דפסח"ס :
 ע' קפ"ד מ"ס צקובר צ"ר ל" צ"ס והוא ר"ח קל
 צספר סחר פי' כסא על מוסן וכו' :
 ע' קפ"ז צקובר קלל יעכסה ל"ל קלל יעכסו :
 ע' רכ"ד צקובר ל"ל כך אור צק"ס :

ל"ת א' צהקמעה. מולחי כסח אחרת צסחקמעה .
 כאן סחחיל מולח ל"ה . מולח ל"ה כמנין
 ימות סמונה סכן סססנה סס סס"ה ימי ולריך למכות
 צחס צכל יוס זכור (ימות) עולם צינו (סנוח) דור דור :
 ל"ת וא"ו ל"ל ולא כהן סעססיה :
 ל"ת ל"ה ל"ל וסחללתי מוניך ו .

רוח השעות והתיקון

קשה לו השפעה יתר חלקי חזק חלקי חזרה וכו'. וזה בעל המדרש להרץ מה"ד פתי יאמון לכל דבר היינו שמוח"ק עלמדנו זה כי זאת אין לאל סכלו לקצוע כלבו מליאת הצורה נפחת החקירה אשר כל רוחות שבעולם לא יזיזו אותו מאשר נחודע לו עפ"י הסכל יהי לפחות צחי פתי יאמון מלך הקבלה מאזיד כידוע מהוראות האמונה על קבלה צלי כסיון הסכל ודוק. ונפרש מה פתי נער היינו כמו שפרשתי חכמי קס ע"ש זה הוכן דבריו צמנוי לשון ודפח"ח. ויחר דבריו צדרי פלפול מוכן חכמי להציא אי"ה צחצורי השכ"י :

באר רחובות צד"ה עוד מהכ"ל ל"ל ויגלה לנו עתה
 זאת מאמרו של הרב חסד :
 עוד שם בהשממות צד"ה לפי לך עיין צמוס' חולין
 דף ע"ט ג"ע צסס הירושלמי :

באר שטנה שני טורים קודם ד"ה צירושלמי ל"ל
 היינו כי הספרה נזה העולם :

ונקשה אייכטעניין כ"י חתנו של הרב הגאון הלדיק המפורסם מוהר"י תורווען שליט"א האצ"ד מק' דזיקאז להרץ הקיסויא על הרעצ"ן צדין נכס"ע לא הבחתי פה נחמה הולאות הדפוס ועוד חזון לעודע אי"ה כאשר אזכה להדפיס חיצורי השכ"י :
 באר רחובות וצמדרס רבם צמ"ס לפרס דברי המדרש כחצ לי ידי"כ ה"ה הרצני המופלג צח"י חוטר נוגע היחוס נוה' אהרן גוטעמאן כ"י מווראניץ בארץ הגר. חתן סצ"ש הגציר הנכבד וכו' מוהר"ר ליצלי חיאל כ"י ארימאנאז. כי נוכל לפרס צכונה המדרש עפ"י דברי הרב פנים נחירות שהצחתי צבאר מרים ע"י א' אשר ע"כ אנו חוהרי חלקי חזרה וכו' לרעו כי לא קמוי על קבלתם לצד רק הכירו ג"כ מלך חקירה סכלס עיי"ש וגם צמ"ס צסס חקי' כחר סס עוב צמעלה האמונה מלך הסכל וצמעלה האמונה מפחת הקבלה נחצוחיו כי לכל אחד יש לו מעלה מיוחדת אשר אין לחצירו ע"כ ולפ"י יאמר המדרש על הפסוק ויאמר חכמי חלקי אציק וכו' מה"ד כי ה'

השמטות לבאר לחי ראי

חנא הנה בהסקפה הראשונה היא נחמימה הלל אין לך גאות גדול נזה שיתפאר בעלמו ט"ס לו מדה ענוה וכבר פ"י צזה הרב חובת הלצנות הפ' כצזה צעיניו נחאס היינו מה שהלדס אחוז צמדה סכנעה והוא נצזה וספל. זאת יהי ג"כ נחאס צעיניו. וראיתי צפ"י כי זאת מאמרו של ר' יוסף לא חחמי משנה רצי צעלה ענוה כי מי סיראה נעמדי ומלצי כי צרע הוא מאשר ה"י צחחילה יראה כי אין להחגאות צעושר זה דאיכא חנא ר"ל כי נחמי ילמדו זאת לקנות מדה סכנעה וענוה חף חס יהי ציחו מלל כל עוב :
 בשם הרמ"ג ר' רצי העשיל זלוק"ל על המנהג לומר שלום עליכם ותאציז אומר עליכם שלום ולא יאמר כהשואל שלום עליכם החיץ היא כי שלום שמו של הקצ"ה ולכן להמקדים החירו לומר שלום קודם ע"ד מאמרו ז"ל כל המקדים וכוונן שלום לחצירו הקצ"ה מאריך לו יציו וסנחחיו ולא אמרו כן על העציז כידוע מנאמרוס אלל קרבן לה' שאסור לומר לה' קרבן. ודוק כי כוון הוא :
 בריך רחמנא דסייען :

הערה לפי לך צד"ה אמרי נא. הנה צחצורי קודם הללו שזעתי מרצ"י אשר התקשו זה וחכמי פרשתי להם כפי סכלי ואח"כ שזעתי מהרצ הלדיק וכו' מו"ה צירוף שליט"א סקבל עפי אציו מה"ק זלוק"ל כדברי והיא שהרמ"ק וכו' מוהר"ל הכהן זלוק"ל צל להרץ קוסיא חזקה על מאמרוס ז"ל צעדנא דלא עסיק זה ק' החיץ לוייר צעידנא דלא עסיק זה הלל החיוצ הוא להגות זה יונס ולילה וע"ז צל החיץ כי צעדנא דלא עסיק זה הפ"י היא חס לווד דיכי פסק צחג הסוכות או דיכי סכות צחג הפסק וכדועה. עוד ראיתי להציא מה ספירס יצועה ה' צהרף עין היינו צלס האדם שומר איע מלהגציה עיניו למעלה בגאות חך ירף עיניו לנעה צהכנעה אזי צחה לו יצועה ה' מן השמי'. [שזעתי זאת עפי ידי"כ הרצני החסיד הנגיד מוה' נקשה גלחלכמאן כ"י מעיר יסן. כי כאדמו"ר הרמ"ג מהר"ל הכהן אומר זאת צסאדיגערל צנידון חמקסרות מהנאים] :
דבר נחמד צמימאל דרי יוסף צקיעה (נ"ע ע"ג) לא חחמי ענוה דאיכא

מעשה רב

ובדי שלא יאמר העמוד חלק אחרתי להציא פה מעשה רב מעשה רב ח"א מוהר"ר ישראל זלוק"ל זכ"ע ועכ"י המגיד משרים מק"ק קאזניץ :

אכ"י לעשות חסידות צעד כל קהל ישראל וכו' וצקסה
עורך אגוד קלחתי :

והי' נכפיל דצרו שלטן פעמים ואח"כ לוח להטועני
זמירות לטיר צקול נעים גילה ורנן ופתח
אח פיו הקדוש וקרא צקול גדול ויאמר ה' קלחתי
כדצריך ע"כ :

והנה

המספר הדברים הללו הי' מילידי רימנאב
מפורסם לאיץ חסיד וחס"ה גדול חומר
מבצע היחוס שנו ר' הירשלי אימשעם ז"ל הוא
הי' עקתופף כלל כ"ק חר"ק מופה"ד מוהר"מ
מעגדיל זלוק"ל מפרוסימיק אשר מניכ ברימנאב.
ולעת זקנתו הי' נחשבוני מקירובים צדית כ"ק אדומו"ר
חר"ק מופה"ד מוהר"ר צבי הכהן זלוק"ל מרימנאב
ואכ"י הייתי נחשב להאיש הכ"ל לעמוד עד כי הי'
צן צדית וגם כי הי' שצ"ס וכל מכיריו יעידון עליו
כי הי' אהוב לשמים אהוב לצדיות והי' יודע הרבה
חידושי תורה ונעשיות מלדיקי יסודי עולם כ"ע .
והי' נוספר לי תועשה הכ"ל. וגם סיפר לי כי הי'

בסאדיגארע צדית כ"ק עירין קדישין נאורן של כל
ישראל ערן הרב מוהר"ר זלוק"ל מריון זכ"ע ושאל
אותו חר"ק הכ"ל להגיד לו איזה סיפור מערב
העניד מקאזניץ ז"ל כי הגידו לו אשר הוא זכה
לחיות אללו כלל קדושתו ואמר הרב ר' הירשלי הכ"ל
עוד יס פה איס חסיד אחד אשר הי' עמו צלוותא
חדא בקאזניץ לעת הזאת נקרא לו למען יאמע
אס כל אשנה דער וסיניס ספרו תועשה לפניו וכאשר
סיימו הסיפור אמר הרב הקדוש ערן חר"י זלוק"ל
הכ"ל האמירו צאמנה סלימה כי נוסחא כאשר הרב
העניד ז"ל הספול הלאה ערצית סמע מפיו של
הקצ"ה הכרוז יולא קלחתי כדצריך כאשר סמע נוסה
רציו ע"ה . ולולא זאת לא הי' נוספול ערצית ע"כ :

ואידי דחציבותי דהרב המגיד ז"ל לזה הספר
כעוזר צסקנחתו הכ"ל לכן עשיתי סמוכי'
להדי ואכ"י המו"ל סמעתי זה הספור והאיש אשר
סמע הדברים יולאים נוסה קדשו של הרב מ"ע ז"ל
והנו של האיש מוצא להלן :

הנה

הרב המ"ע ז"ל ואמר רצ"ע גדול בצורתך מי יוכל
לספר ולמלל כי לא ידע איס בצורתך זולתך כמאמר
החכם [לו ידעתי סיחיו] וגדול חולשת גופי לא
ידע ג"כ קום אדם זולתך והראי כי מנחגי כל
סנה וסנה להחפול מדי יום ויום לפני הסיצה וצטטה
הזאת לא עמדתי לפני הסיצה צכל יום כמנחגי
הלא ידוע לך רצון כ"ע כי סצטה הוא נחמח חולשת
גופי ואשר צכל חודש אלול דהאי סחא עמדתי
לפני הסיצה צכל יום צהפלה וצחחוכים סנה רצון
עלמין הלא ידוע לך ג"כ כי לא עשיתי זאת למעני
ורק למען עמד צית ישראל והנה אס כן הוא אחת
שאלתי מאחד יענלה מה זאת כי עלי נקל הדבר
לקחה עיל ציך צנ"י עם חולט גופי ליגע אי"ע
צעבודה והפלה על עמד צית ישראל ולך עם הגדולה
והגבורה קסה עליך לומר ססני חיצות קלחתי כדצריך.
והוס"ף עוד לדבר רצון כ"ע אולי האמר כי מוסב
הקרין הלדיקים עלי סהצל סמנע לומר קלחתי
כדצריך. הלא יס לך בפרוסימיק הרב ר' מעגדילי
אשר יעמוד כנגד כל לדיקי הדור, ואפסר מפלח
הקרין סאורים ותמונים תמאן צאמירה ססני חיצות
קלחתי כדצריך הלא בלובלין יס לך הרב רצי
איציקיל סמאיר בהאוס"ה אשר הי' נקצע צלצו של
אחרן סהסן הגדול ואפסר תאמר כי יסקרון לך צעלי
ססונה עלי סהצל סנה אכ"י עם חולט גופי מוכן

רב תורה וזרכה לצן אחותי הרבני תעופלא סהניד ר' יעקלי הארנונג כ"י בפרעמיסלא. עם זוגתו סלמנע
מי אסתרייל סחי' אשר הי' צחומכי ירי מוסך ימי הדפסה יסלס הי' פעלס והסי מוסכורס סלימה מן ססמים :
עוד מלחתי אי"ע מח יצ לקים מלוח כבוד או"א חס"ע לכן סכני לרסוס פ"ז פעירית אאמיו מוהר"ר מרדכי
בעלאל צן פריידייל ואי' סמוח סרמ"ג. ופעירית אמי מורתי רחל מלכה צח מרים נעבא ער"ה סרנו"ו
מניכ צקי רישא סלנצ"ה זכותס וכותס כל הלדיקים סמוצאים צוח סספר י"ע ועל כל יולאי סלליו צכלל כ"י :

בשם ה' אחמיל לכהוב קלם ועדצרי חורם, ואמרי קודם אשר היו יולאים ופי הכתן הגדול הרב הקדוש
צסתלצות גדול ונורא. ה"ה כבוד אדונו"ר נופת הדור איץ אלקים קדוש יאמר לו כקס"ה
נזה' צבי הכהן זללה"ס זכ"ע ועכ"י מדימנאב יע"א :

פרשת בראשית

בראשית איהא צרטי"זל אר"י לא הי' לריך להחמיל
המורה אלא מהחדש הזה לכס וגומר
ונו"ע פחה צבראשית נקום כח נעסיו הגיד לענו
לחם להם כחלה גויס ע"כ ופי' זנה הרה"ק זכ"ע
ועכ"י ונה טעם פחה וכו' היינו ר' יחזק אשר נה
טעם נחוק אבו טועמים זנה אשר פחה זה צבראשית
והיינו ראשית חכמה יראה ה' משום כח מעשיו
הגיד לעמו. הנה אלל הצורא יתעלה הדבור לצדו
הוא עפי' א"כ ע"י שהגיד להם כח נעסיו עמה
אוחס טיטי" להם כח נעסיו [לא אפון כי כוונתו
הקדושה הוא עדה"כ ותגזור אונר ויקס] לתת להם
גדלות גויס כחלה הוא לשון חסוק' והר"ם טל כח"ל הוא
"כפטינו" הכחה "לה" והיינו טיחן לנו השקוה נאווה"ע
טיס להם תאוה והשחוקקה לכל דבר רע ולנה להם
חשוקה ננוצ טכיתל לחכנו נהס השחוקות ונעצוד
צחשחוקות האלו להצטי"ם והס ישארו צלי חשוקה
חשק כלל. והנה הטי" נחורגס צראשית צחוכמה
צרא עלנא חה פי' פיה פחה צחמה טשהוה"ק
נחחלה צבראשית. בראשית היינו צ' ראשית ור"ל
ע"י טהארס צא לצחי" צ'-ראשית היינו ראשית חכמה
יראה ה' וחהצנה הצורא צאנה יצא להטנה צרא
אלהים את הטעמים ואת הארץ והארץ היט' חשו וגו'
ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. ואח"כ אשר צחיקויס
יס כמה וכמה לירופים על צראשית וני טלוק לעלנו
צראשית ראשית חכמה יראה ה' הוא כולל זה כל
הלירופים. ואח"כ פחה ואמר כחצי פי' פתחה ברחמה
הנה נחמה הקדוש' טל טנה ראוי ה"י לחדס טלא
יוכל לזח נענקונו וגס טלא יוכל אפילו לפתוח הפה
ולדבר אף דבור אחד ורק ע"י טכחצ פי' פחה
צחמה לה יכול לפתוח פיו ולדבר דבור אחד לפתוח.
והנה צשוק הלזה יקס' הלא ידוע כקודה הפחה הוא
צקפירי' חכמו' וא"כ למה אשר צכפל הלסון פחה
צחכמו' הי' די טיאמר פי' פחה צלצד. והלא גס
הארס הטפל צעוה"ז כשהוא פוחה פיו לדבר דבר נה
צודאי הוא צחכמו' אלא איה חכמה ואיה חכמה איה

יראה ואיה ירא' והיינו טהצורה יח"ט צרא חכמה
עילאה וחכמו' תחאה וחכמו' עלאה הוא כשהארס לומד
התורי' ונטיג טיס אלהי נלוי צעולס זאה היא חכמה
עלאה וחכמו' תחאה הוא כשהארס נדצר מעסקי
העוה"ז נחריטי' חריטי' וכדומה וסאר דצרים זה הנקרא
חכמו' תחאה ונחאה החכמו' יוכל ג"כ לצא ליראה טעס
איה יראה ואיה יראה היינו הירא' טצכ"א יראיס
נחטס יתעלה טלא יעכג אוחס ננורוויס צרופס צנעווס
או צצניהס והיראה כזו אינה נחטצנה יראה כלל אף
עיקר הירא' הוא טלריך לירא נחטס יתעלה צגין דהיא
עקרא וטרטא דכל עלמוין ונמלא כל עלמוין וליה אחר
פכו' ציכ"י זאה נקראת יראה טירא נחטי" נחמה
גדולתו טל טקצ"ה. ויס עוד יראה גדולה נזו טאיס
יראים אלא נהצורה צלצד [עיין לעיל טעמי' נלחה
עי' קפ"ג צצאר צרים] והנה כשארס פוחה פיו לדבר
נעיקקי' העוה"ז טהוא חכמו' תחאה ואינו יכול להציא
אוחו אל החכמו' העליו' אין זה חכמה צאנה אלא
טעוה כי נה לו לדבר נזו טענותיס. אף כאשר
פוחה פיו צחכמה התורי' חכמה האנה טנודע זה
נליאה אלהים ואדכותו וטנעטיך עלינו נלכותו יראה
ואנכותו צאנה זה הנקרא חכמה צאנה חה פי' פחה
צחכמה ככ"ל אזי וחורת חקד על לטונה ר"ל כי נזה
יצא לצחי' חקד להנטיך חקדים טויציס נגוליס עכ"י
והצן. חה ג"כ כוונה הנזר את עמו לשבות און
בנעימים הנה און היינו עלי' אזכיס לדבר ר"ל כלי
ואחיות ציה יד. כי יען טהקצ"ה רלה להכחיל לפצו
יסראל טיוכלו לקבל עליהס הטארה והקדוש' טל ט"ק
לזה נתן להם העלוי' לאכול ולטמות ולהטענב צחטוויס
ועי"י יס להס אחיות ציה יד לקבל ע"ע קדושה יוס
הטנה. והצן [ועיין להלן דף ו'] :

ויהי

ויהי יוצא מעדן להשקות את הגן. עדן
נקרא העוקס טכל עי' טירלה לקבל טענוב
ועידון נוכרה הוא ליכנס אל אוחו נקוס טקרא עדן
ואפילו נלכחי נעלי' כטרוליס לקבל הענוב לריכיס
הנה לצא אל זה העוקס. והנה אף אס הארס ווכי
טיוכל לצא אל העוקס אשר נקרא עדן אונס לא
צכל עה יוכל לצא לטס וגס לאו כל ארס ווכי לצא

לאכלך סמים ואח"כ אשר והלך דברים קו"ח הוא ומה
הלך כח אשר העיד עליו וזה"ל חסד לדיק המים
הי עכ"ז יש דורשין אותו לבגדי נכ"ס אכזי שהוכרתי
ליך זכל יום לנייל זבגים ופרדסים איך יוכלו לדרוש
עלי לבגדי :

פ' קד

פתח הרה"ק ואמר כתב ויאמר ה' אל אזכר לך
לך וגומר ואעשך וגומר והי"ו זכרה. והגם
סזכה האדם לשמוע מפיו של הקצ"ה דברים כאלו
המלאים זכרות עכ"ז אם נחקיימו הזכרות הלל נחקיימו
ואם לא נחקיימו עכ"ז לא יפול מעדריגתו ולא יהי לו
סוס ספיקות זשאמוכה חלילה רק יאמן צה". ואין
להרר אחריו [והוא עדה"כ כל זאת זאחנו ולא
סכחתיך וגומר] :

עוד אשר הדקדוק נפירסם הוא סלל דרכו של
אדם הוא כי זחל' הולך הוא מציח אצוי
ואח"כ מוולדהו ר"ל מנשפחתו ואח"כ מארלו ולא יור
הדבר להפוך ומה זה סבאה האעירי מאחו יתעלה
החלה מארלך ואח"כ מוולדהך ואח"כ מציח אציק ואמר כי
התירץ הוא וזה"ל מולדה אוחנו איך להסליך מאחנו
המאות הרעות והעדות המגוכות ולהתרחק מהם ואמר
לך מארלך כי התחיל זזה אשר היותר ניקל עליו
להסליך מאחו והיינו העדות המגוכות אשר הוטעו
זו ע"י אכזי מדיכחו והנה לא הוטעו זו ע"י הרגל
יתירי לכן זביקל לו לעזוז אוחס ואח"כ אשר ומולדהך
ר"ל לעזוז העדות הרעיו אשר הורגל זחס יותר
מהקודם והיינו מצכי מנשפחתו ואח"כ אשר ומציח
אציק ר"ל לעזוז העדות הרעות אשר הוטעו זו מנחת
הרגל יתירי והיינו מציח אצוי. ועתה זא הסדר הזה
זכווי יתירי ען היותר ניקל אל היותר חמור :

ואח"כ אשר אהיעה הי"ו סורס כשמה כל ישראל
נמלא כאשר הקצ"ה אשר לו כל הזכרות
האלו ואעשך וגומר והגדלה וגומר והי"ו זכרה כזכרו
כל ישראל נמלא שאין לריך כלל לחשוב על הפרנס'
וא"ל גם להתפלל אל השם יהצרך על הפרנס' כי
הסי"י עושה זאת מעלמו ע"י הזכרות סצירך לאהיעה
רק זזה לריך להזר סלל להרע מעשיו ח"ו כי זזה
מקפה פרנסתו אשר יאמה אליו עאל ועקדם [עייין
לקמן פי' עקן צפ' אם כנים אחס] :

ולך

אל שנקום הזה אשר נקרה עדן. לכן זרה השם יתעלי
כהר יולא מעדן להסקוח את הגן ועיי"ז גם הללו סלל
יוכלו לזא למקום עדן והנה זגן יכולין לקבל העידון
וההענוג כמו זמקום עדן ע"י אוחו כהר ומקם יפרד
והי' לארבעי ראקים ומעשה גם אוחן סלל יוכלו לזא
גם אל הגן יוכלו לקבל העדון וההענוג ע"י הארבעי
ראקים. [באר מרים ומה הגם מי יכול לזא על קודו
של הרה"ק אך זאת האיר ה' עיני זתיקוני זמר דך
י"ז ז'ל ליה עדן אלל כהר עליון. דאיתו מופלל
ומכוס' וזח"ק זראשית דך כ"ו עדן דא ימלא עלאה
עוד עדן זחיי חכמ' סזמלכות. ע"ח ספר ליר העולמות
ועייין עוד זח"ק זראשית דך החיל ארבעי ראקים
הם הדי מדות הגכ"ה כנגד הדי מלאכים רמג"כ ע"ס
זבלם כונת הרה"ק להכיל ג"כ] :

פ' נח

ארה תולדות נח כח אים לדיק המים וגומר.
פתח הרה"ק ואמר רש"י הקדוש כחז זזה
חולדהיתן של לריקים מעשים טובים א"כ הפי' הוא
אלה חולדות כח היינו זה הוא המעט של נח נח ל'
מנוחה סמור הסצה זסזילכו אים לריך קיים כל
הלדקות זסזילכו המים סמר הזרים [זח"ז חיקון כ"ז
כה הוא זחיי סצה עוד סם דך כ"ט כלל אוחיותיו
כה לדיק] ויולד כח את סם היינו עוד זאת הי'י'
מוולדותיו ר"ל מהמעשים טובים סלו. את סם סהזיא
כל זני העולם לעזרות ססם את חס הסכים זלז
כא"ל חניעות לעזרותיו ית"ס ואת יפה סה"י מיעה
מעשה כל לפני הקצ"ה :

ואתה קח לך מבל מאכל אשר יאכל ואספה
חליך והי' לך ולהם לאכל'. חוה"ק מלמדנו
זזה כי הלדיק לריך להמשיך אליו כל השפעות
טובות מה סכל זאי עולם לריכים להם וממנו מעשיע
כל מיני השפעות לכל אים מישראל הלריך להם :
עשה לך תבת עצי גומר היינו מעשה לך
דבורים קדושים אשר זחס סקרוף כל
הדיכים סלל יסלועו על ישראל זענה הי' הרה"ק
זמדינת הגר זמרחן סזזריכיען ואחרי סחוחו מי
החרופ' מעשיכי היסוע' הלך לנייל זבגים ופרדסים
זדקות מעשנתו הקדוש' ושהאוס פחה את פיו הקדוש
ואמר מקנא אכזי להלדיק כח סעזד להזרל קדוש

ויקד אברם כאשר דבר אליו ה' היינו חלע"ה
 חיבב כשנעמו מפיו של הקצ"ה לך לך הלך
 חיבב למען לקטוע לקול דברו ולא בצביל הצרכות
 שהצמיח לו כי רלוכו היי לקיים מצות זורחו ולא
 לחקוק שום חסלוס סכר וגמול :

אמרי נא אחותי את היינו חוסיק מצקסה
 מעמנו אמרי נח לי אחוסי את ר"ל מדצק

אנכי צד למען יינצ לי בעצורך היינו צעה אקר
 אנכי עוסק צד וחיחה נפסי בגללך ר"ל גם צעה
 אקר אנכי בולל לחסורי יי"ה לי ג"כ היות מעמך
 וכמאמרס ז"ל [צקוטה כ"ח] חורי צין בעדנא דעסיק
 זה וצין בעדנא דלח עסיק זה מגיכה ומללח. והכה
 צעה נקע הרס"ק זללה"ה לקאדיגורח לקדך ח"ע עם
 צן הרס"ק עירין קדישין מחר"י מריצין זללה"ה ועלי
 דרך נקיעתו כאקר צח לעיר קטריח ורחה ח"ע עם
 הרצ הגאון מחר"ר עזיל ז"ל האצ"ד דקס הי' הרס"ג
 הכיל קואל מעמנו להגיד לו פי' דצרי רז"ל מדוע צמלות
 אמרו בעידנא דעסיק זה מגנח ומללח ובעידנא דלח
 עסיק זה אגובי מגנח אלוכל לא מללח וחורי צין בעדנא
 דעסיק זה וכו' ואמר הרס"ק פירוש הדבר הוא כן
 כי נחזי חן חס האדם לומר מק' פקחים צחג
 סקוכה או מק' קוכ' צחג הפסח זה נקרא בעידנא
 דלח עסיק זה ועכ"ז הוא מקיים בלימודו הניע
 של וסנכהס ולזה הוא מגנח ומללח. אמנם לגבי מלי'
 הלח משפטו אחר לה כי רק צחג הפסח פייכח מצלות'
 אקר מוטלת עלינו וגם רק צחג הסוכות פייכח
 מצלות' אקר כלעוויו זה וף גם זאת כי המלות
 החלויות צחג הסייכח לה הלח רק בעידנא דעסיק זה
 ר"ל צעה יסיצחו צהסקוכ' או צעה אכילתו המלות
 צפקס מגנח ומללח אזל בעידנא דלח עסיק זה אגונח
 מגנח ואלוכל לח מללח והצן והרס"ג הכיל הי' חניד
 מעצם לדצרוי הקדושים :

ושמתי את זרעך כעפר הארץ אשר אס יוכל
 חיס למכות את עפר הארץ גם זרעך
 ימכה. צרס"י ז"ל כסס קא"ח לעפר למכות גם זרעך
 לח ימכ'. אמר צזה הרס"ק. הנה רס"י ז"ל פי' צזה
 דרך שלילה כסס קא"ח וכו' ומדוע לח כהצ' הוסיק'
 כן צפירוש ואמר כי הפי' הוא כך חלע"ה צח צקקס'
 וצחחוכוים לפני חסס ית' אמת הדבר כי אנכי עפר
 ואפר וע"י פפלותי והכנעתי צחתי אל השליומות ני
 ימן כי הזרע אשר ילח מחללי יוכלו ג"כ לצח

צמדריג' כזו והצמיח לו הקצ"ה וסמתי את זרעך כעפר
 הארץ ר"ל כה יי"ה. גם זרעך יסיגו המדריג' הזחה
 אשר אס יוכל חיס למכות את עפר הארץ גם זרעך
 ימכה היינו צחס המלח חמלח חיס כזה אשר יי"ה לו
 זחה המדריג' כי יוכל לחסוד ח"ע לעפר חרן גם
 לזרעך יחסב :

פ' וירא

ברש"י ז"ל אר"ח בר הנינא יוס שליטי לעילתו
 הי'. וקסה הלח אז הי' ג"כ יוס השליטי
 למילח ימעמאל ולכל המוליס אחו וחיב הי' לו לומר
 למילחס אז קתס שליטי למילי ואמר כי החירן הוא
 יען שצבע' שאמר הקצ"ה לחלע"ה החחלק לפני וסי'
 המיס ולא פירס לו צמה יי"ה המיס וסי' חלע"ה
 מפספס צמעטיו ואמר צכל העצדות אקר עבדתי את
 הצורח ית' מעודי עד היום הזה עוד לא נעסיתי
 המיס והממרמר מאחד על הדבר עד שהסי"ה צרו
 רחמיו גילה לו רלוכו הקדוש כי כוחו שיעול ח"ע
 ח"כ נמלח כי זחה אקר נחגלי' המלות מילה צעולס
 הי' רק יען כי חלע"ה העוסק חוסי' ע"י השוקמו
 לדעה צמה יי"ה נקרא המיס ולזה נקראת המלות
 מילי' על סמו ואחרי סנעס' המיס בא הקב"ה ושאל
 בשלומו היינו כי דקס מעמו סיצרכהו כי יעלה לרנן
 לפניו להמטיך שלום צכל העולמות וסיתי' לכל ישראל
 צבי חיי נחוכי כמאמרס ז"ל ימעמאל צבי צרכי וכו'
 יתיר סיכצקו רחמיך את כעסק מעלינו כי זה סלוי
 צלדיק הדור וישא עיניו היינו צחפלה לחמתיק
 סדינין :

וירא אליו ה' הקס' מדוע לח אמר אל הצרחס
 ואמר החירן הוא דהכס ידוע כי צחלסי'
 צצביל חחורי' סנקראת רחסי' וצצביל ישראל סנקראו
 רחסי'. ופירוש הדברים הוא כך צצביל אשר הי'
 גלוי לפני העקוס כי יי"ה אומה שליונה סיקצלו חחורה
 צחוחו ססצביל צרה העולמות כולן. וצצביל צחוחי'
 הקדוסיס אצרהס ילחק ויעקב אשר כל מעמחס וחפלט
 הי' קילח מחס אומה שליו ישראל סיחפרקס מחס
 אמוכת אלתי עלי החצל צזה ססצביל צרה סעיס וחלן.
 וכידוע סלעמלס כציכול סצורח ית' סמו צחוחי' חחורי' כדי
 סידיע מוס סהוא כעה ונה סעמיד רחיות חס כוחה
 אליו ר"ל להלדיק סצכל דור ודור נגלה אליו ססי'
 צחלוכי

אם אינו יכול להתפלל בכוונתו. הסגולי לזה אחי
תרעו עלי רעות ואחדות י"י לכם אהבת ישראל
ואחדות ותוכלו להתפלל בכוונתו :

ברשי"ו ז"ל הרצה עקרונות נפקדו צו ציוס והקטן
הלא מהלאוי ה"י טלא תה"י נפקדה רק
אמנו טרה לצדה ומדוע נפקדו גם איתן טאינן מוצע
אצרתם אע"ה ואמר צתידולו כי צאם הפלי ה' צין
זרע אצרתם אהצו נטאר האומות ואז היו כל צבי
הצל מכירים כי רק צאצרתם צמר ה' וצזרעו אחריו וא"כ
היה הצחיר צעלה ולא ה"י מקום נטכר ועוכס והצן
[כידוע מפ"י הפ' מזה צידך היינו הקצ"ה טאל לרעיה
מהימנעל מזה צידך ולא צידי ויאמר מנה ה"ינו הטע"י
ר"ל הצחיר"י טוח ציד כל אדם] ויקרא שם בשם
ה' אל עולם [עיין לעיל טעמי מלות צצאר מרים ע'
קע"ו] :

פ' חיי

ותרר העינה ותמלא בדה ותעל פחה הדי"ק
ואמר אמנו רצקה ע"ה מלמדה אוחנו
טכרד מוצרבותינו כדי להעלות החור"י זה וטרד העינה
ותמלא כדה כענין וטמתי כד כד טונטותיך והיינו טמע
ישראל וצדק טס ותעל [אחון טמע כ"ה וצטכ"ט כ"ד
והוא כקודו טל וירד אצרט מלרינו] ויעל אצרט
מומלרי"י ר"ל מלר יס והיינו הטכיר"י טהוא צמעצ
רקעתי נח ע"ט צתיקוקי זטר דק י"ד] .

ויאמר עבד אברהם אנכי היינו זאח ה"י
טחילת דיצורו טל אליעזר אס טרל' לדעה
מטותו טל אדני אצרתם דע כי עצד אצרתם אככיכל
מבנה עבודתו טוח להטיג אה אככי ה' אלהיך טיש
אלהי מלוי מוצליח כל נמלא אחר יסיד ועיוסד ואבא
היום אל העין היינו גם אככי צאחי היום צעין
טכלי אל הטטגי הזאח . זה מרונצ צצרת"ם "ואצח
היום" אל "העין טהוא כצרת" טל "אח הטטמים
י"ואח" הארץ אחון דדין כאחון דדין [רק כאן האומיות
טל כרת"ם ען "אח הטטמים וכר" יצואו האומיות א'
ה' קודס לאותיות ו' ה' ואלל "ואצח" היום יצואו
האומיות טל ו' ה' קודס לא' ה' זה טכחצ רט"י ז"ל
מכאן טקפלי לו טארץ היינו האומיות טל טרת"ם וזח
טארץ יצואו כאן קודס טרת"ם טל אה טטמים ככ"ל
וטעקוצלים רמזו כאן טסם טל קפילה טארץ והצן] :

וילחק

צאלוכי היינו ע"י אומיות החור"י אלוהו ומעורר
הוא ל' עומר ודבור [עמרח ג"י פאר] והוא יוצג
פחה האהל כחם היום היינו כחם ר"ל דינין כי הטקום
אטר דינין יולאים מטס נקראים טוס היום וע"י
טרהא אאע"ה טהדינין ירלו להטפטע טיו על ישראל
לזה יטצ פחה האהל ולא כחן אוחס להטפטע .
זירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו היינו אלו
הטלט' צבי טיי מוצי כלצים עליו ר"ל כי צו טלוי
הדצר אטר ירא' להמטיך אוחס על צכ"י אזי וירץ
לקראחם ר"ל וכן עסה כי ראה להמטיך אוחס על
צכ"י וכמו כן טלוי הדצר על כל לדיק ולדיק טצדורי:
והשענו תחת העץ היינו טהיו ככעטיס טחה
ען החיים ופ"ח אור צפ"י וישא
עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו ולא
ידע מה לעטות אס לעצוצ אה הטכיר"י הקדוטי' למען
לרוץ כנגדס אז לא. אזי וירא ר"ל ראה למעל' צטמים
הכ"צ אחון ולירופס ומלא לירוף אומיות וירץ לקראחם
ועסה כמו כן:

ואקחה פת לחם וקעדו לצכס אחר העצורו
כי ע"כ עצרתם על עצדכס וגומר
הרה"ק לקח החל' טל פרוטה המוציא צידו ואמר ואקח'
פת לחם וקעדו לצכס צצכי טיי מוצי וטפע צרטה
והללחי וכל טוצ אחר העצורו וגם צנקעכס לציתכס
צטלוס יח"י לכם כל טוצ כי ע"כ עצרתם על עצדכס
היינו כי להטווכי הזאח צאחם אלי :

ויקח בן בקר רך וטוב צרט"י ז"ל ג' פרים
ה"י כדי להטכילן ג' לטוונת צחרדל היינו
היו עוקקי' צקודן טל הג' לטוונת מן הט' מולאוח טפה
אטר צחיצח חרד"ל כי צהצי' האחה הזאח יט ג'
לטוונת החי"ת מן אחה"ע הרי"ט ען זקטר"ן הדלית
למ"ד מן דעלכ"ה והצן :

אחרי בלותי היתה לי עדנה צלותי מלי צלה
ורקצון ור"ל אחרי הטטחה ורקצון גופי
יח"י לי ג"כ עדן והענוג רוטחי צעוה"צ ופ"ח אור
צפיוטו חף אס כתיטן צהטח עכ"ז ה"י לי עדה
לטוצ צהטוצה כי אין להטחאט מהטטצוב' חף ציני חלדו:
ואברהם עודנו עומד לפני ה' היינו עוד
היום אאע"ה עודנו עומד לפני ה'

להטפלל צעדנו טיה"י לנו כ"ע וצכי טיי מוצי:
ויאמר אחי אל נא תרעו אין נח אלא ל'
צקטה ורמזה לנו חוט"ק צזה אל נח היינו

ויצחק

בא מבוא באר לחי ראי צאר היינו האי
כציע אשר נעס צאה הסגני הלז לחי ראי ר"ל
שצורא החי עולמים רואה אותי ואני איני יכול לראותו
והוא יעקב צארן הנבז היינו צעולם הסכמי [כעצמם
ז"ל סרוי להסכים ידים] ויצא יצחק לשווח בשדה
היינו טרה סקל ספוחין לפנות ערב היינו לפנות כל
הערביים והסככות נעס צבי. [עיין לעיל טעמי מלות
ע' ו"ה צצאר מרים] :

ותרא

את יצחק ותפול מעל הגמל היינו
צראות פני סלדיק יצחק סקיג' אסור נדעוה
הנעסצוה לטוה עוצדה ע"ו לקבל פרס וגמול :

פ' תולדות

פתח

הרב הקדוש ואמר ולמה תולדות יצחק בן
צברהם צברהם תוליד את יצחק והי' הולך
ומפרש הדברים כפשוטם עד ויהי יצחק בן ארבעים
שנה צקחהו את רצקה אשהו הנה בן ארבעים לצביה
ושנה גי'ו ספירה וזאת הי' צאמה זוגו של יצחק
אציו ע"ה והבן . ויעתר יצחק לה' לכוכה אשהו כאן
דבר צקדשו סלדיקי סצדורכו יאריך הסס ימיהם הס
אינן מהפללין צצציל עלמן לצד רק צצציל כל ישראל סכל
וזוה ויעתר יצחק לה' סהספלל צעד כל ישראל סכל
עקר ועקרה יפקדו צצע ע"ק לככה אשהו וכמו כן
צעדה הי' מהפלל ג"כ ואשהו הי' לכוכה ויעתר לו הי'
היינו כחקי"עו ספלחו כי ספקדו כל עקר ועקרה וסער
רצקה אשהו וגם הי' ספקדה ויה"ר סכל עקר ועקרה
וכי [כן סעעמי מפי ססקידי ר' משה ליב מפרומסלאן
ז"ל סעעמע הדברים יולאין מפי סקדוט] :

עוד

פתח הרה"ק ואמר טעוה סוד צידי סהססיס
ססוצריס כי ונה סילסק צצד ליעקב והאמין
כי צצד את עסו כי טעה צוה וכוכוהו הי' לצד
את עסו לא כן הוה סדבר כי לא סגג צוה רק סדבר
הי' מוכרה לטוה כן לצצד צאמה את יעקב ולעלות
על מהסצוהו את עסו ומדוע הי' זאה צהכרה א"א
לפרוע צספסס רק לחכס צצוה ודי לחכיוה צצוה
ולסעוה ופסי לא כוכל להגיד לו וססור להגיד לו .
[ועיין לעיל טעמי מלות ל"ה ר"א . והנה דצרי
סקדוסיס ספלחו ועוכסיס מליס כוכי . אך סאיר הי'
עיני צקי סחייס וסערס"ג סקי וסער"ח צצצי צללל
זל"ה צק' גאולה ויסועי פ"ח וז"ל סקי וסנה סכל

יום ויום עומד מה"ד ומקטרג עליכו רצ"ע מה סכסכו
אלו מאלו ולמה יזכו אלו לצרכה יעקב צציהס והס
איכס עוסיס רק נעס' עסו וססצו כי מסי קטרוה
זה הי' סנה גדולי ועליו מלח' סיהל יצחק מכוון
צצרכויו אל עסו סלס הי' מכווין ליעקב לא הי' סיה'
סצרכי ומקי"עם צצרוו א"כ יעסו כעעסה יעקב
סכסכוון אליו יצחק אצל עכסיו סכסכוון לעסו עכ"פ
אינן נעסיס גרועוה יוחר מנעס' עסו סרעע סכסכוון
אליו יצחק צצרכויו והי' ג"כ סנה סעיקר אות' צרכי
לא סהל ליעקב רק ע"י סחצולה ומרמי לסורוה סצרכי
זו סחקייס צצרוו אף אס ילכו צדק עקינה ומרעה
ונ"ע סאריה ישראל לא יעסו עולה וסער סאריה
לוער כי מי סמלעין ס"ס סאריה לנפס וכן מי סעס זס
סל ישראל קקרא עליו לא יעסה עולה וססער וכי
וזוה ג"כ סכגורי"ל לנו סע"ג סלנו ומסרליס עכסיו
צעצודה סס"י לסיצה דוסק סגלות וערוק סרעה סנה
סקצ"ה דן לוהוה לפי ונה סלסכוו עסיד לעצוד את
סעס י' לאחר סיבאלכו וכצו"ל לידי מכוה ע"כ ע"ס
ועיין לקמן פי דצריס ונה סססלחי וס' מ"ע ע"ס .
והנה סבס מי יוכל לעמוד על סודו סל סרס"ק אך
צל"ס כיוון ג"כ לדצריס סקדוסיס סכ"ל] :

פ' ויצא

ויצא

יעקב מבאר שבע וילך הרבה היינו יעקב
אציו ע"ה י"ל מהאי צאר אשר נעענה
הי' נעציע א"ע צלמוכה אנה מילסק ומרצקה ומסס
ועבר . וילך חרנה סילוכו הי' צחרון כי מולד לא רלה
לילך ונה הי' לו לעסוה אס אצו יצחק וסו רצקה
ליוהו לילך ויפגע צנקוס היינו סהי מהפלל להס"י
אשר הוה נקומו סל עולם וילן סס כי צל סעעס
ר"ל סחלוקן ע"י אשר צל סעעס צעסנה סל סורי ויקח
מלצכי סנקוס [סלוחיוה סצסורה קרויס אצניס] לקח
מלוחיוה ססורה ויסס מרלסוהו סצילס לסג' סרלסוהו
[כיונהו צל"ס על סג' מרות כח"צ] ויסכצ צנקוס ססוה
ויחלוס [ויסכ"צ כוטריון ויס כ"צ אוחיוה] היינו צל
להנקוס אשר ליט מהסצנה ספיסה צו כלל [אולי סכוכי
הוה כעצור צחיקוי זסר דק ז' הולס לעילל איו
כסר עליון] . והנה סלס מולכ ארלה היינו צל אל
סססג' כו אשר ססורי סקדוסי' אשר סכסן צקי
[סלס גימני סיני] סבס ססוה מולכ ארלה ר"ל סמדרנה
נעכ יכי

עלמו ומדבק להקציה ופי"א חזר ע"כ קרא פס המקום
קכת פי" ע"כ הרחיב עוז כנפשו לקרוס כסם המקום
ז"ה כהפלה ובהחכמים יען כי ה" שלם צמדה צמחון
הנקרא קכת :

פ' וישב

פתח הרה"ק ואמר כ"ע סכאמר ויטב הוא לי
עכבה והעמתי מגורי חציו מגורי הוא לי
פחד וכך הית' מדתו של יעלע"ה כאשר ראה פ"ט
פחד ודין צעולם אזי עכב חוטה ואמר העמין לי עד
קיה" לי יסוב הדעה לבקש ולהחמין לפני המקום
ז"ה. ופי"א חזר ויטב יעקב צארן מגורי חציו צעה
כאשר צא יעלע"ה לצחי חציו היינו צחי פחד ילחק
אזי חלה הולדות יעקב היינו זחה עשה יעקב [כי
הולדותימן של לדיקים מע"ט] יוסף ר"ל ה" מוס"ק
צחור' ועבור' וירחה ה'. צן סצע עסרה טנה טנה צן
הוא עלי טכנה סצע עלי' קוצע. טנה גיעמי קפירה
והיינו כי ה" מצין חיד להסציע ח"ע בהעקר קפירות
ה" רעה חת לחיו צלאן היינו עיי"ז זכה להיות רעה
ומנהיג הדור וגם עחה חס יס צעולם ח"ס כזה אשר
מעציע ח"ע צהי"ס זוכה להיות מנהיג הדור. ויבא
יוסף את דבתם רעה אל אביהם היינו יוסף חלדיק
הציח חוטה חל מדריגה כוז אשר כל דבריטס יתי'
חך לחציהם סצטמים וכן יעשה כל לדיק סצדור
להציח כל הדיצורים של רשות רק להסס יתי' :

אי הקדישה היא בעינים הוסיק נלמדת חוטה
כי אין לך דצר סעווער צפני סחאו כעליעט
העיקים והצן. ויבאן קודר סלסלת על ויעאן לרעז
כי חלדיק יוסף לא רלה ולא אנה ולא ספן לתת חוון
קסצת לקול חסס חרוכיו רק הרצה לעאן כמו טנועט
הסלסלת והצן :

אין שר בית הסהר ראה את כל מאומה
בידו באשר ה' אתו מוסיק רעזת לנו צזה
כאשר חאדם מנחנה ח"ע צדרך כזה כי צכל עקויותיו
ה' חחו ר"ל כי חסס מעגינה על כל אזי אין סר
צית ססטר רחה עליו מלועט : והצן :

פ' מקץ

פתח הרה"ק ואמר עכין חז' סצלים העוצות
והספכין וכן ז' ספרות העוצות והספכין
כולס

עעכייכי חרליות ויס צה ספורי מעטיות עכ"ז ורחשו
עגיע הסעמיני מכל חוה כעטה כמה חוטה צטמים
וחכה מלחכי חלטים היינו חלדיקים חקקרחים מלחכי
חלטים עולים ויורדים צו פעס עולים ופעס יורדים
וחזורים ועולים [וכאשר הצחתי לעיל פי' חיי ע"פ
והרד העיני ע"ס] ויקן יעקב. מעטתו כחוצ צצעה"ט
קרי צי' מעטתו והיינו זה לא ה" צחלוס רק מעטתו
סלמד צחה חליו הסחר' הלזו ויירח יעקב ויחזר עת
כורח המקום חזה ר"ל עת זה כי צח לי פחד וירח'
צמקום חזה חין זה כ"ח ציה חלטים [צחי' דין פחד]
וחה סער הסמים [צחי' ח"ת] דרך סס פעס עולים
ופעס יורדין וחזרין ועולים. [ועיין רקנטי פי' וילח
וחרחה כי כרעז צזה כי יעקב חע"ה חוה צחי' הפחרת
הכלול מחקד ופחד כי צחר סצע חיל מדה חקד כי
הוא הסציעים צהספירות כאשר נחשוב מלמעי למעלי
והצן. וחזן הוא מוסי' של מעט. וחכה צל"ס דברי
הרה"ק מכווכין עם דברי חרקנטי חכ"ל] :

ברשי שיציאת צדיק מן המקום עושה רושם
טנה רושם הוא חוטה סווע"ר והיינו
חלדיק ציליחחו מן המקום מניח סווער חחחיו :

פ' וישדה

באנו אל אחיך אל עשו וארבע מאות איש
עמו. פחה חרטיק וחזר חס"י ילינו
מפירוד הלצנות. כחי' ויעקב נסע סכתה ויבן לו
בית ולמקנהו עשה קכת ע"כ קרא סס המקום
החוא קכת טנה קססה צזה קוסיח עליעט חלה מערואי
ה" לקרוס סס המקום ציה ע"ס המקום אשר צנה
לעלמו לא קכת ע"ס חדירה אשר עשה למקנהו. חך
הטעס חוא כי קוכה מרעז למדה צמחון כי הוסי' סצע
צקוכה מרחה לכל ח"ס כי סווער לצו לא יירח מעוס
חאס ולא כן עם זה אשר חין לו מדה צמחון חוא
יוטב קגור ועקוגר צחדר לפכ"ס מן הסדר חזה ויעקב
כסע סכותה כל נסיעותיו ה" ללמד לצחי' מדה
הצמחון ויצן לו ציה היינו ויצן פי" לטון טכנה כי חצין
חך ליקס חל פניעיותו חת מדה הצמחון [ציה חקקרה
הספיעיות] ולמקנהו עשה קכת ר"ל גם לעצדיו לעד
סיהל לחס מדה הצמחון ע"כ קרא סס המקום חחחיו
קכת ר"ל כי קרא להמקום צ"ה צמחון היינו סה"י
מדבק ח"ע לסכיחחא עילחה צמחון עלי' עיחה טעט

אחדות את אשר יקרא אחכס באחרית הימים כי באחרית הימים יתי' לכם מניעות רבות כי יצא נוי וירלי לעשות אחכס קר ומלכות לכל דבר מלוה ועבודי [וכדלעיל ע"פ אל נא אחי חרעו] :

ועיני ישראל כבדו מזקן לא יוכל לראות ויבט אחס אליו. כדו הוא עלי כבוד והדר כחרגומו יקרן היינו כי יקרו עיניו של ישראל קצא וצא למעד' היקרי' הסקרה זוקן אשר צסס לא הי' יסין אי'ע לפתוח עיניו ולראות וכו' הדיק יוסף הצין הדבר ויבט אחס אליו אין הבסה אלף הפלי' יוסף הדיק הי' מחפלל על צניו שיביעו ג"כ למדריג' כזו ויהדעו אליו :

וארח אל אחס סרו'ים וחפלים בקרצתי וגם כילד ואיכה ירלו ויחפולו בקרצתי כל חד לפוס דרגא דילי' אל אצרהם היינו הן לני' שיחפון לקרצ אי'ע אלי צמרת המקד אל יחמק והן לני' שירכה לקרצ אי'ע אלי צמרת בצורה ואל יעקב היינו גם אל נוי סנפסו איורה לקרצ אי'ע אלי צמרתו של יעקב צמרת תפארת ואל תחמם עי'ו ותאמר הלא המם הפכים זל"ז כי צמקוס ע'ס חקד אין דין וגצורה ופחד עז"ח צאל קדי הלא אחכי הכל יכול [ועי' שמעיין צקסלת יעקב עי' אל קדי וצין מעט מדבריו הקדושים] :

פ' בא

ולכד בניי לא יחרץ בלב לשונו מוסק מלמדת לנו כי סחיוצ הוא על כל אי'ס מישראל קלא יתי' אי' צפה ואי' צלצ וכצון וחרון צעיוני רק כאשר צלצו כן ידבר צלסונו :

ופסח הי' על הפתח היינו כי לא תמחין הקצ"ה על האשערותא דלתתא רק ופסח ודלג על האי פתחא ותי' אשערותא דלעילא לפתוח להם פתח כפתחו של חולס והגס קלא פתחו פתח אף כחודו של מחעו. קדש לי כל בבור אמר צהה תהי' כי הסורה מלמדת אוחנו אס תרכה לקדש אי'ע אלי תעסקה כן כל צכור היינו חקנה לך מדה סכנעה ולומר על כל אי'ס מצב"י כי הוא עליך הצכור ולו משפט הצכורה פטר כל היינו ראשית כל דבר רחם בבני ישראל היינו לרחם על כל אי'ס מצב"י באדם ובבהמה לי הוא היינו אין לך להצחין צאיכותו של הכרחס אס כדאי וראוי הוא לרחם עליו ואס כאדם יחשב או כבהמה כי זאה הסצמנה שייכא אלי אמנס עליך לרחם על כל צלי' סוס צדיקה [וכנאמנס ז"ל אין צולקין למחכות] :

פ' בשלח

וישע הי' ביום ההוא עיין לסין דף ו' ולקמו דבר יום ביומו עיין לעיל טעמי מלוח עי' ל"ג צבאר מרים :

פ' יתרו

ברעי'י זיל מה שמועה שמע ובא היינו לזאת צא

פ' שמות

ויקרא פרעה למילדות העבריות אשר עס האחה ספרה וסס השכיח פועה פתח תרה"ק ואמר מילדות העבריות כקראים לדיקי' הדור כי המם מולידים צלצ הישראל' אמוכה הצורה ויראתו צאמח. ויס סני מיני לדיקים יס לדיק אחד אשר הולך חמיד צדציקות וצמחצמות קדושות להיות נאס צעולמות העליונות וזה נקרא ספרה ויס לדיק סמדבר דברי תורי' והפלה צהלהצות גדולה עד סעלה"צ לצות צכ"י לעצודה הצורה ית' וגם מנטיך להם ספע מהצורה ית"ס זה נקרא צסס פועה יודע אחי כי יס לדיקים סיוכלו לעצוד להצורה ית"ס צמחצ"י לצד אצל אכסים פסועים כמוכי מחויצים לעצוד להצורה ית' צדבור ג"כ כי האמנס אלס אוננות הוא להיות אלס ואמר פרעה וכו' ואס צה הוא וחי' וכו' פרעה לא רלס אלף דנוקצא ולא עסו כן וכו' ותחיין וכו' והצן :

תבן אין נתן לעבדך ולצבים אוננים לנו עסו סצין כוערקון כפסי צה' סתחלל ותי' לעקה צכ"י לא יחן לנו להיות סתחלל צה' כפסי'נו ולצבים אוננים לנו עסו היינו וזאה ירסו מאתנו ליצון עוטים :

פ' וארא

וארא פירסי'י זיל אל האצות ואמר תרה"ק האצות הוא עלי' אצת ורלון [כמו לא אצת יצני'] וסכווכי צהה כי הצורה ית' אשר לו לעשה

חרומה ל' הרועה פירים כל דבר לשמו יחמלה וגם
 אחריות חרומה היא חורה מ' כי נחנה לנו יום ועי'
 החורה יכול להרים כל דבר לשמו ית': מאלה כל אים
 אשר ידצנו לכו היינו מכל אים ישראל וסז וכסף
 וכחוסה זסז אינו כלרך לאדם זכל עת וכסף הוא
 כלרך ציותר זסז לאולאה הצית נחוסה כלרך עוד
 יותר זסז פלריך לאוליא ללורכו. מכל אלה יראה להרים
 לשמו הגדול ומקיים הכחוז וכן חעשו ריל לדורות
 זסז ספעה סנוכל לעשות כחיל חמיד :

פ' תצוה

ואתה תצוה את בני ויקחו אליך פתח
 סרה"ק ואמר הזורח כל עלמין
 אחר לעשה רי"ע קדישא פילוס אה זכיי ויקחו השכל
 פלהס אליך זכל זסז סחאמר להס יעשו להעלות כיר
 חמיד ועי"ז יוכלו חמיד להעלות כר [זחיצת כיר מרוזו
 "כפע" רוח "כשמה] מחון לפרכה אשר על העדות ,
 היינו והסז שאלו צעוסי"ר מחון לפרכת העדות [ר"ל]
 זסזגלות חער עכ"ז יערוך אוחו חסרן וזכיו [סלדיק]
 מערב ועד זוקר וסזן :

פ' תשא

כי תשא את ראש בני לפקדיהס ונחמו אים
 כפר כעשו לה' זפקד אחס. זסז יתנו
 כל העוזר על הסקודיס מחלית השקל זפקל הקדס ,
 והקשה סרה"ק לפקודיהס עיותר הוא דהרי כתיב כי
 חשא וגס עיותר זפקד אוחס וגס ספי זסז יתנו אינו
 עוזן ועוד הקשה הלא סחורה הוא כלחיי"ת זכל
 עת וזכל זמן וזסז וזסז וזסז סחורה זסזן זסז זפרסח
 מחלית השקל ואמר זסז"ל דססה ידוע כי כל סלדיקי
 זסזדור ססס פורס כסמה מרעיה והלדיקי" קקרא"י ראסי
 זכיי ואמר לו הקצ"ה לעשה רעיא זסזימנח כי חשא
 אה סלדיקי" סקקרא"י ראסי זכיי לפקדיהס היינו ססן
 זסז כח ועז אשר יוכלו לעללות חקרן סל כל ארי"א
 מישראל [לפקודיהס ל' חקרן] היינו זסזס חיו יתי'
 לאחד זסזס חקרן זככיס או זכריאות או זסזוכי או
 סאר חקרנות יתי' נסלס עי' סלדיק סלא יתי' סוס
 חקרן זסזס אחד זסזס וסאל זסזס חרעיא זסזימנח
 אה הקצ"ה אנה הדבר סהלדיק ירלס להסליס כל
 סחקרנות

זסז יתרו אל סלדיק זסזס רזינו ע"ה כי סזע זסזס
 ע"ה זסזס זסזס על גדולתו סל הקצ"ה זסז רזו
 זעסיק ה' ועל ססכנעה וסענות סל זכיי זכיי ונחמו
 זסז :

מדרש פ' יתרו

פ' יתרו ויאמר אל זסזס אבי איל הקצ"ה
 לעשה אכי הוא סחאמרתי והי' העולס סחאמר אל
 אלקיס הי' דבר ויקרא חרן וכו' אף אמה חקרזסו ואל
 סרחקסו ע"כ. ססה ידוע כי"ע סחאמר אכי פ"י כאלן
 אכי לסלס סכר עוז ללדיקי" ולהיפך לרסעי' נעאל
 לפ"ז כי תיבס אכי יעזח למדת חקד וגס למדת סדין
 ומזרח זכ' ליקוטי חורה סזכסי סמות הללו זכרס
 העולס סחאמר אל אלהי' הי' דבר ויקרא חרן עוד סס
 יתרו הי' גבול קין ולפי זכפר זדיכין ואמר לית דין
 ולי"ת דיין לכן חידש עמה פרסת דיכיס וחסה סחזס
 חס כוונת סערדס ויאמר אל זסזס אכי חוסכך יתרו
 זסז אליך הקצ"ה איל לעשה זסז אליך חוסכך יתרו
 סמאלין זכיי סלככי זסלס סכר עוז ללדיקי" וכו'
 ולא זסז הוא הי'תרו ססי' זסזגבול הקדוס לכן חקרזו
 ואל סרחקו :

פרשת משפטים

ואלה המשפטים

אשר תשים לפניהם
 חרנוס אונקלוס ואילין
 דיכיל די חסדר קדמיותן אחר זסז סרה"ק כי ספי'
 היא אס כנזר ח"ו להוריד דיכין להאי עלמח אזי יתי'
 כסדין וחלין עליהן ולא חלילה על אחד מישראל :
כי תקנה עבד עברי פ"י אס חעסה לך לקיין
 להיורח ע"ע להזורח ית' סז סכיס עסיריות יעזוד
 וזכזיפית היינו אס זסזעסירית סזכזיפית ג"כ יעזוד להזור'
 ואז ילא להפסי חסס היינו אז ידע כי יתי' לו זכיקל
 לעזוד אה הזורח ע"ע. אם בגפו יבא בגפו יצא
 זכזי"ו גימתי ס"וי ארכיי היינו אס הוא סולך זיחודיס
 ילא זסזעולס זיחודיס ואס זעל אסה הוא היינו אס
 י"ס זו לך כוקצח וילאה אססו עזו וסזן :

פ' תרומה

ויקחו ל' תרומה אחר זסז סרה"ק סרוזס
 פירושו אפרסוח ותינו סיפרוס איע זן
 ססענוגי ומן על"ת הי"ס"ר זכזכיל הקצ"ה וגס פ"י

המקורות של זכ"י אך ונה ית"י אם המניעה התי
 ואל המקבל וע"ז אמר לו הקצ"ה וכתבו אי"ט כפר בפסו
 לה' צפקד אוחס היינו מהלדיק ירחס להאי"ר זלז כל
 אי"ט ואי"ט צעזודתו פיה"י להס מס"כ צאמה ע"ז
 פיוטלמו המקורותיו צפקד אהס היינו המקורס
 פיה"י נקלס ע"י הכפר נפס ר"ל עקירת נפס. והוסיק
 עוד טרע"י עתימנח לדבר אל הפס ית' והלא זכי
 עלי"י מועט"י המס ומה יעקו אוחס פלח הגיעו לזחי"
 זו זחי"י עקירת הפפס ואיך יוסלס להס המקורות ע"ז
 אמר לו הקצ"ה זה יתכו כל העוצר על הפקודים
 מחליה השקל צפקל הקדס היינו דאיתא זכחי האריז"ל
 דהקצ"ה נקרא שקל הקדס ואמר לו הקצ"ה עוד יס
 חרופה להסלים המקורות צדק הסיקל מהקודס והיינו
 פיאיר סלדיק הדור האמיתי זלז כל אי"ט מישראל
 פירים כל מעשיו לה' לפחות העחליה פיה"י חלו לה'
 וחלו לכס וע"ז ית"י נסלמו כל המקורותיהס. וחזו
 מחליה השקל צפקל הקדס והי"י לכס לזכרון לכפר
 על נפשותיכס כי צעולס הזכרון לא נמלא פוס הקרון
 ופגס חרומה לה'. פמנתי מפ"י הגזיר הנכבד מוטר"ר
 ליצט מרגליות כ"י מקראקא פמנע מפיו הקדוס .
 ונתנו הוא למפרע ג"כ וכתבו היינו מהקצ"ה כוחן לו
 זחורה :

לפורים

ע"ב קראו לימ"י האלס פורי" ע"ס הסור הוא
 הגורל אמר צזס טרה"ק עפ"י מאמס ז"ל
 קימו וקבלו קימו למעלה וס שקבלו למטה היינו כסיס
 אהערוהא דלהסא צז"כ אזי מהעורר למעלה צז"ד
 [כמצואר צתיקוני" כד ישראל זכאין אזי השכינה
 מהעוררת ואוערת חזו צמאי צרה קאחינח לגדך
 ועמהעורר ו"ד לעילא] וע"כ נקרא פורי" ל"ר נבד ו"ד
 ומ"כ. ועיין להלן דף ו' סיוס הדבר ע"ס. והשתי"
 ברת אין אונס כי כן יסד המלך לעשות כר"ן אי"ט
 ואי"ט היינו החורה שנקרחת אכן פתי"י אם האדס
 לומד החורה צלכוו צלי אונס פתי"י כדה וכדין כי
 כן לריך להיות אזי יסד המלך הקצ"ה לעשות כר"ן אי"ט
 ואי"ט פיה"י נעשית ר"ינו זכל מה פידרוס ויצקס .
 [הרגה"ק מוטר"ר"ס זללה"ה עניקלשפורג פירס מאמס
 ז"ל הסוחס מ"ס ללמאו אומר פהכל כה"י צדצרו היינו
 נייס חורה [כידוע] ר"ל מי פלומד חורה לחסוקו
 וללמאו אומר הקצ"ה פהכל כה"י צדצרו היינו כאסר
 יגזור אומר כן יקום והזן] :

פ' החדש

ביוצר החדש אשר יסיעות צו מקיפות מקיפות
 הוא עלי חנוכי מקיף פהצורה ית' מקיף
 היסועות והנס פאינכו כדאי ורלוי והגון לכך כי חולי
 יזכה להצא :

פ' צו

זאת תורת העולה הוא העולה על עוקדה וכו'
 עד הצקר היינו סלריך האדס לצקר מעשיו
 מה סרוך צו עד ואס המוצח סוקד צו והזן :

ובער

על"י הכסן על"ס צצקר צצקר זכל צקר
 וצקר לריך סעוצד פסס להס עליות לכפסו
 איך לעצוד להצורה ית'. זאת החורה לעולה ולעכסה
 ולחמאת ולחפס עיין לעיל ענמ"י עליות עסה ק"ד
 צצאר מרים :

פ' קדושים

קדושים תהיו פירס"י פרוס"י סה"י אמר צזס
 קרוס"י מהיו חכונכה הוא פמנע"כו
 עלי"י

פ' פקודי

אלה פקודי המשכן עסקן העדות אשר פקד
 על פי עסה אמר צזס פקודי ל' עמיר וגכה
 חס חלה פקודי המעסן היינו סקידות מה פהסלחן
 מרנע וכן פאר הכל"י אשר פקד ע"פ עסה :

פ' זכור

זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך
 בצאתכם ממצרים הנה הדקד אשר ה"
 לנו זלחחכו עמלרי" ה"י פאפסנו לנו אמונת חלקי
 עולס וירחה פמיס צאמה ועמלק עסה אוחנו קר לכל
 דבר כמ"ס אשר קיך צדק על' קרירות והנה העמלק
 הלזה לא ה"י לו צזס פוס חועלה צעה פהקיר אוחנו
 ועס היזק לו מה פאפסנו לנו ירחס פמ"י ואמונת
 חלתי עולס ולכן ל"יה לנו הצורה ית' פלח נככה לו
 הדבר ורק פממה אה זכר עמלק לא פהככה :

ויעשו מעשיו אשר הוא כמדבר יקח לו הסחוקות
 וסיכי הלל הקצ"ה ג"כ לא השנה שכינתו רק על הר
 סיכי הנמוך בהרים באחד לחדש השני ר"ל באחד
 משני עיני הסחוקות א' קודם שנקיים להשורה
 באחת וקרא ערליכער יוד והשני לאחר שנקיים
 באחת להשורה ובעשה ערליכער יוד. בשנה השנייה היינו
 בקפירה השני כי שנה גימט' קפירה ששעתי עפי
 החסיד רמ"ל מפרשאלחן ז"ל [בל"ס כוונתו
 היתה כדברי הרקנטי אשר הצאחי לקמן לשנה הגדול
 כי שנה זיכה ילחו צ"י מנלרי' וזיכה נקראת לפעמי
 קפ"י שיה ג"כ כי ראשית חכמה וכו'] שאו את ראש
 כל עדת בניי שכל בני ישראל יהיו בנשיאת ראש
 ולא יהיו שורה שורה מוחת שומכי מיעוט מעשיו
 כגד הצורח ואפילו סודע שחטא כגד הצויה"ס יקבל
 ע"ע שלא יסוב עוד לכסלה ויקיים משיוס והלחה
 השורה בשמחה אזי יחפכר לו כל מה שחטא עד היום :

עליו קדושה העליונה וזהו לריך האדם להעשך עליו
 עתה עליונה ולכן פירש"י פרוש"י מהיו וזה ג"כ
 כוונת הכהוב באמרו איש אמו ואביו תיראו אמו קודם
 לאביו [לא אפון כי כוונתו היתה כי ידוע הוא כי
 א"ל הוא חו"צ וכסודו להעשך עליו קדושה עליונה
 פוגע בהם מחילה ואם לזיכה תקרא מקודם והבן.
 באר מרים] :

פ' אמור

ברש"י אמור ואמרת להזיזי הגדולי על הקטני
 אמר בזה הרש"ק להזיזי הוא מל' והמשכילי
 זיזירו וכו' כי הגדולי היינו הלדיק' יראו להזיז
 צעזעהם בלכס של הקטני היינו להפסוטי עם סילמדו
 מהם ללמד וללמד לשמור ולעשות : לגפש לא
 ימאם בעמיו . צעמיו הוא מל' גחלים עיוונה
 וסינו שראשי צביי יבגיהו ע"ז שלא יכוצה אף גחלה
 נפש מישראל ופ"ל אמר הגם שהגחלי נכבו לא
 יתיאש א"ע לעומתה חלילה כי השקוצה מועלת
 [והוא ע"ד שפירש לעיל הפסוק אחרי בלותי היתה
 לי עדנה] :

פ' בהר

ברש"י ו"ל מה ענין שמיטה אלל הר סיני ע"ל
 טעמי מורה עשה מ"ז באר מרים קס
 הצאחי דבריו הקדושי בזה :

פ' נשא

צו את בניי וישלחו מן המצחה כל לרוע וכל ז'
 וכל עמא לנפש רל"ל החיוז סיה על הלדיק
 הדור שיצקש ויחטקו מעם הצורח יח' שלא יהי צדוס
 אחד מישראל לא מלודע ולא זכ וכל עמא לנפש :
 ושמו את שמי על בניי הנה ר"ל דרשו בקפרי על
 ושמו האמור בקבורה ושמו ציחוחא ושמו שלא יחפזו
 אף כאלן דרש כן ושמו שלא יחפזו, הצרכות על אה"ע :

פ' בהעלותך

בהעלותך את הכרות אל מול פני העבודה
 יאירו שצעה הכרות. הנה יש ז'
 שער' בנפש שני עיני שתי אזני' שני נקצי החושים
 וחוש הפה ולריך האדם לקדש הז' שער' אלו ולהכנה
 כ"כ בקדושה עד שיאירו צלור השורה וזה ענין ז'
 קני העבודה והארה השורה אל מול פני העבודה יאירו
 שצעה הכרות אור השורה העליונה נקרא פני העבודה :

פ' שלח

אמר בסעודה הסליסיה כראה שומעם קה"י
 באן כחיו כל קטיא צהס ר"ל שחיו הכל
 בנשיאות

פ' בחקותי

אם בחקתי חלכו אמר בזה הרש"ק הפ"י היא כך
 אם חלכו בחקותי אזי והסיג לכס ד"ס ר"ל
 די יק והיינו שהאמרו ק"ס די צעזעהכס אם צליר
 היינו מדעו כי עוד לא עשיהם מלומה וגם אח אשר
 עשיהם מעט מן המעט היא כנגד מה שמוטל עליהם
 לעשות לעבודתה יתעלה. וצליר היינו באם חכירו כי
 מעשים הנה המעשי נוז"י שעיניהם יסיג אח זרע
 היינו תזכו לעבוד את הצורח ולעשות מע"ע אלין
 ערך ושיעור :

פ' במדבר

וידבר ה' אל משה במדבר סיני אמר בזה
 הרש"ק כשהאדם מכיר ערכו וספלוחו

באר

באר לחי ראי

המים

אזוב הכמוך בעשצים וחכו"ל אמרו בקגולת העכוה דע
מאין זאת ולאן את הולך וזו קדמא ר"ל מאין
זאת ואזלא היינו ולאן את הולך :

בכטיאוח וראו מה עשו חייבך כאשר הלכו מעשה רבם
ולכן גם אחס דעו שלא רק זכאן זכצד לריכ"י אחס
לעצוד להצורה רק כפתחואו לזיחכס תחזקו בעצודת
הצורה ית"ס : ויבואו עד גחל אשכול ויכרתו
מעס זמורה ואשכול עכ"ז אחד וישאחו צמוע צכטיס
פתח הרה"ק ואמר ראו כעה גדולה רעה מדת הגאוח
וההתכחאות כי בהתחלה כתיב ויברתו משם היינו
כי היטה אחדות וכריחה צריח צינס כהוראה זמורה
ואשכול ענבים אחד טעס עלו ופריו עוה כמורסה"
קודם התעל אמנס וישאחו היינו כאשר זאו אל
ההתכחאות והגאוח אזי במוט הנה מעדה קרקולס
וכעו מדרך העוזה וגם אמר בשנים ר"ל הושלל מהס
האחדות וכאשר אחר חנאו על אדם תראסון כפרד
טעס הען מעריו כן כפרדו איס מעל אחיו ואיס איס
אל עבר פניו ילך :

פ' בלק

פתח הרה"ק ואמר ראו המעשה פה"י זכאן הנה
כתחצרו פני רעע"י ציחד להרע לאוועה
הישראלית עם קדוש וסוס אחד לא ידע מזה ואפילו
מרגע"ה לא ידע מזה ואך הקצ"ה צרוב רחמיו ומקדיו
ואהצחו לעס קדושו הליל אותם והפך הקללה לזכרה
בי מראש צורים אראנו זה אמר זלעס אכני הרוחה
כי מעשה אבותיהם צדיהם ומצעות אשורנו היינו
וגם מחזיקי מעשה אמות לילך דרכיה וזוה אין
לי סוס אחיזה צסס. מה טובו אהלך יעקב משבגותיך
ישראל היינו כשהתי" צחי" יעקב טוב הוא פהתי"
כאהל אשר הוא פחוס מכל לך. אמנס כאשר חצא
למדריגת ישראל אזי לריך אתה להיות כמשכן אשר
הוא פחוס מכל לך. ר"ל לריך אתה לעשות מעשי"
עוצ"י כאלו אשר יתפרקס ע"י אמוכה אלהי עולם :

פ' קרח

פתח הרה"ק ואמר ראו המעשה הכהיה זכאן
כתיב ויקהל עליה קרח את כל העדה
כשמע מזה כי פקה הי" וע"י רוב חכמתו ושכלו עלתה
צידו להקטיל את כל העדה וגם הי" מיוחס גדול
ועושר עולם והעשירות היתה לו לקצורה לזאת יראה
כל איס שלא יתי" לו בצחות ולא גאות לא מחכמתו
ולא מיוסוקו ולא עכח העשירות שלו. רק המיד יחפלה
יה"ר וכי שחרגילכו צתורתך וכי" ואל יסלוג צי ילה"ר
וחסליע צי הילך טוב :

פ' פנחס

צרוך את המדיני והכיתם אותם כי לור"י סס
לכס זככליהם אשר ככלו לכס על דבר
פעור וע"ד כוזי וגו' אמר זנה הרה"ק הנה כ"ז
סהרשע"י הללו היו מדבר"י מדבר פעור ודבר כוזי
הי" צא להס ע"י הדיבור"י הללו הרהורי רע"י מדבר
עצירה לכן ליהו הקצ"ה ללרור אותם כדי שלא יצא
לקום אחד מישראל סוס הרהור רע חלילה חס פ"י
אשר ככלו לכס :

ויקה קרח תרגומו ואחפליג וצמדרש איתח
סהכח"ס מעשה צחאשית הנה האדם
מוכרח לקטר כפע צרוח ורוח זכשמה והכשמה לכשמה
דכשמה חסו נקרא מעשה צחאשית וקרח הפריד כ"ח
מחצירו ולכן תרגומו ואחפליג ומדרשו סהכח"ס זמע"צ :

פ' ממות

איש כי ידור גדר אמר זנה פהתי"ך כדר הוא
מלי" כי דר [וחסו צינה פסס דר כי סערי
צינה וע"ל טעמי מלוח ליה סליח וחרות כחה]
ואמר סב' איס כי ידור כדר לה"י היינו סעשה דירתו
ציון של צינה לאיס כזה לא יחל הקצ"ה דצרו רקככל
הי"אל מפיו יעשה עלה"כ ומגזור אמר ויקס [עיין
צבלי"ה פ' מעות וע"ל ע"פ והשתי" כדה אין לוחס].
איס

פ' חקת

ושרף את הפרה לעיניו אמר זנה הרה"ק
הקצ"ה נהן לנו עיני" [עיני סכל] אשר
אכחו יכולין לסרוף ולהעתיק הדיין מעל צכ"י :
ולקח אזור ומצל צמיס איס עוהר נקוד קדמא ואזלא
על ולקח אזור וטעמו על דבר הוא כי ידוע אשר
מקגולת האזור הי" ללמוד מדה סכעשה ועוה כמו

זענודתו יח"ט ועיין לעיל פי' תולדות]. שמוע בין אדויכט וישפטתם לרק. מוה"ק מלמד אוחנו צום איד לקיים ולהצטו לרעדן כמוד וסוף פארטאס לשלטי' לאחצי' עת פ'סחקר להס אס צעמון נסלי' צעמון וחס אים לנו לשלטי' צעמון אזי נחפלט להסם ית' וסוף יסלים חקרון וס עיקר אהצת ישראל לעזר אים את אחיו צחקרון הפרכס' כי צאס יעזר לו צפרכס' יחמענו אללו גיכ סמעינות לעצרת הצורא ית' חס סמוע צין אחיכס סיינו לסמוע לאחיכס עת סחקר להס אזי וספעתס לרק סוכלו לרון אוחו לכך זכום:

פ' ואתחנן

ואתחנן

אל ה' צ. ח. סוף לאזור סכס חס"ק זכ"ע ועכ"י צעה אסר צחו סלריקס סעפורקסו אסח ידי"כ סרצ סחסיד סמופלג צחוי' כס"ס מו"ס ארי' ליצוט זללס"ס חלסו ונפלה לסכצב וסוף סיס' גרמל דסמוכס עסר ציר אסר נעדרו וסענו רח"ל וצילי ס"ק ס" סרס"ק מוספלל צעסחס יסירי וריקודין צלכס דודי כדרכו צקודס וצקסודס סרססוי צילי ס"ק כאסר ס" וסקי צ"ס צסחלסצו גדולה וסמחי יסיר' אזי צאח לפכיו כלחו סל סרס"ק מוסס"ד מוסרמי"ע זלוקיל מרימכאצ ולעקס לפכיו צצכ"י יסיר' קול מר כי צחו סיסיד' סכ"ל סיא גוסקס ר"ל אזי כסעע סרס"ק אס זאח סקך פכיו על ידו כעין נפילת אפי' אזה רגע' וסחיכ פסח אס פיו סקדוט וסער כחיז וסחסן אל ס' צעס סוף לאזור סכס סרעי"א מסימכא ארפ"ס ס" מוסחן אל ס' סגס סיס"י צעס לרס רח"ל. צעה סוף אלי צעס ורעדס עכ"ז לאזור יס' נסאר עועד על עועד עס סוזק אמוכחו וצמחונו צסס לעמן יוכל עוד לרצ דיצור לפכיו סקצ"ס וסוער גס אכני לסקצ"ס הלל צידך נפס כ"ח צכל עת וצכל סעס מו איםפס לך כי יסעכצ עוד סרצר וססאר עוד צחיים ציוס סס"ק לעמן סצל סצטל אוחי וססחס סס"ק וס" יסצ וסוער סעודתו צריכס ולסלס וסל ס"י כרסח עליו סוס סמן עלצו וסכרס צחיים עד יוס צ' סלכצ"ס. וס סספור גס עת ססירע לו סענער ועעו רח"ל ילד אסר קודס לזו וסאל סחכו סכ"ל ועעו מו זס כי לכל צכ"י אסר יצוחו לפכיו לצקס עליס' רחמיס סחקבל ספלחו לרסן ועודע לא יצקס ויספלל להסס ית' סיע סיסקיינו צרו צחיים וגס כי לא ס"י כרסח ועעו סוס עלצו כי

צסער

איש כי ידור גדר או סכצב סצועס לאסור אסר ורקדק עת זס כפל הלסון וסער כי ידוע סוף מוסרס ז"ל כי סלרס קודס צוחו לעוסי' וסציעין אוחו ססי' לריק וסל ססי' רעס נמלל סעל כל ארס חלס סצצועס עוד מלז וסקודס לקיים סחורס צעסין ול"ס וס כפל הלסון סכצב סצועס לאסור אסר סיינו ססצועי' וסאסיר אסר עליו עוד וסקודס צוחו לעוסי' לא יחל דצרו. ורנה קעחס חסח אצוסיכס סרצו חכסיס חעמיס וכי' פסח סרס"ק וסער נספלל סוף עת ס"י עולס סספלגת סחמל סל סצכ"ג וצ"ר צעס ססאלו נחלסן צעצר לירדן עד סצצעצרו סרף יסרף אוחס סרעי"א מסימכא קדיסל על פסיכס ויסער להס דצרי קינעורין וסירופין ולל נסררי' רעחו עד ססלס יד לסוכו צאצוסי' לאזור קעחס חסח אצוסיכ' וסער כי ססירין סוף כי צכל דצריס' אסר אערו גדרו ללן כצס וכי' וסכחו נחלן חוסיס לפכיו צכ"י עד אסר וגוער אין אנו רויסיס אסר יסוערו אס ילס ססס כנו ססוף מוסצו סלרס לזכור סמיד סס ס' צכל מעסין אסר יעסס [וכדצרו סקדוסי' נמלל גיכ צכ' עק"י סער פ"ס ע"ס]:

פ' דברים

אלה

הדברים אסר דצו מוסס אל כל יסרלל צעציל כל יסרלל דצו מוסס דצריס סללו בעבר הירדן ר"ל ע"י סדצרי' סאלו ס"י מעציר סדיכין ועל צכ"י צמדצר צערצ' וסס ר"ע ס"י מרצר דצרי' אסר צסס סעסיק סכל [צערצס עלי' ערצ וסחוק] עול סוף סיינו ס"י עולל סדיכין אסר עד סוף צין פסין ר"ל צין ס"ס מוס סספסרות להצורס ית' וצין סופל לסון ספל אף אס סיו לא יס"י מאלו סדיצורי' סספסרות להצורס ית' עכ"ז יס"י אף מוז ליסרלל ולצן ססלצין אס סכל [סייכו צחי' סקד צקוד וצלא עסיר יין וסלצ כידוע לסעכילי'] וסלירוס פסח סדיכיס כסלר פסוח סיוכלו ססקד"י לססיר צסס ודי זרוב אסר סרס"ק לעיע צזס סגלות ס"י די לנו סיס"י סצורס ועספיע עליו וסז סרצס לעמן סלא יס"י לנו סוס עכ"י' לעצרת סצורס עסחס ספרכס' ויס"י סיספיע עליו כ"ט וצחי"ע [וצכ' ע"ע עסרס"ג מוסר"ע סמן זלס"ס פ' צרלס"ס אסח גיכ סס כי רדיפס סלרס וסלוחו לצקס טרפו ועווכוסי' סוף ססכללות גדול ללרס אסר מעעס

בארת

באר לחי ראי

המים

האקור ולא לשמוע וסלח ככעוס וסלח להריח צמח
שאקרה התורה והמיד יוכיח אי"ע ע"ז כעין הסוער
שומע ורודה עד שיצלו לדבריו ולזה כיוונה תה"ק
ואמרה שופע"י ושוער"י החן לך זכל שערך שיינו אחת
צעלמן שה"י השופע והשוער זכל ז' שערך ולהשגיח
עליה' סלח יעו מדרך התור':

פ' תבא

וְדַרְי כי תבא אל הארץ אשר ה' אלתיך נותן לך
כחלה שיינו כחלה הוא לך עוד מן האבות
ולקחת ארצות ר"ל כי שה"י זיכלתך לקחה לך השגה
ראשית חכמה יראה ה' וגם עוד זאת כחלה לך זכ"ח
נוערקון "עוועים" נקודין "אוחיות" ואל האמר זלצבך
כי זיכלתך להשיג זאת מעלמד ע"ז אמרה שחור' וזאת
אל הכתן אשר ית' צי"ח שהם שיינו מוכרח אחת לזאת
אל הלדיק אשר ית' צי"ח שהם:

פ' האוינו

האוינו השמים ואדברה פתח תה"ק ואמר
מרע"ה אמר זאת דרך הפלה ונקטה
רצ"ע כאשר חספול עליך על איש מישראל דבר אשר
חלוי צמערכה שהמ"י או אשר חלוי ציבול הארץ יאזינו
הממ"י לדברי והשמע הארץ לאמרי פי ור"ל כאשר
אוזרן אוצר בן יקום. ותוסף עוד ואמר כי אם
ה' אקרא שיינו כאשר אקרא אל השם בהפלה
אזי תצו גודל לאלהינו כי כאשר תהקבל הפלתי
למה נחם קדוש השם ויהגדל שם שמים. אל אמנו'
ואין עול זאת אמר הרי"ק קודם פעייתו זה הוא
עיקר תה"ק לידע שהמ"י הוא אל אמונה ואין עול
ואם השאלו איך למה לנו לכל התורה הלא ה"י די
לנו אם ה"י תקצ"ה אוצר על הר סיני רק הפקוק שזה
אך שהי"ן הוא כי אין אדם יוכל לזאת להשגה שזאת
אם לא לעד ושמר לכל התורה כולי מריש ועד כען:

לשבת הגדול

פתח תה"ק ואמר לערינן צנע' פסח"י שואלין
ודורשין צה' פסח שלש"י יום קודם הפסח
רצ"ג

צמערך הנון סלז אזי צמ"ק חוך האבלום ה"י משור'
זלכה דודי זלהלם וחדוה יחיר' והסיצ לו כי זאת הוא
ג"כ עבודה השם ומדוע לא יקט' צעי"ך על אשר ארע"ה
לא ה"י חקט' מעם הצורה זבל ידרוש מעמו עקידה
זכו יחידו וזלי"ם ה"י הפלחו נהקבלה צרלון ואשר לא
עשה כזאת כשמע נחם כי העעם הוא כי ארע"ה ה"י
רואה צעין סכלו הקדוש' כי עקידה יחק היום לזרעו
צרחי"י יזכור ולולא זאת לא ה"י לנו הקומה זגלות
חה הוא עבודה הלדיקים אשר יעצרו זזה להצורה
יחצרך ויהעלה חלו סני הספור"י ה"י מקפר יד"כ הרב
החקיד המופלג צח"י קצ"ם מו"ה הירשלי אי"עשעק
ז"ל מרימכאז להרב הגאון ירח ה' מהר"י אורעכשטיין
זלל"ה האצ"ד לצוב וכשמעו הקפור הכ"ל אשר ארכו
הימ"י מיום סמערך מעמו ל"ע זכו יחידו הגאון מהר"ע
ז"ל ולא מלל כוחם לכפשו על אצלם לצו עד שמעו
זה הקפור והר"ג הכ"ל ה"י מפליח חמיד בקדושתו
אל תה"ק ע"י הסיפור"י הכ"ל. לא יהי' לך אלה"י
אחרי' ע"פ אשר זזה תה"ק מה שהאדם עושה לעלמו
קצה לפרכסה זה נקרא אלהים אחרים:

פ' ראה

ראה אנכי נותן לפניכם היום צרכה פתח תה"ק
ואמר הצורה כל עולמי אשר שמענו מפיו
על הר סיני אנכי ה' אלתיך הוא נותן לפניכי היום
צרכי ומפרש מה הוא מצרכי אשר השמעו שיינו כי
הכסוף והכלה נפשיכם לשמוע לקול תה"ק ונתת את
הברכה על הר גריזים הוא לי רוגז כאשר ז"ל
לפולס ירנ"ז אדם יל"ע על יל"ד ואת הקללה על הר
עצל אשר זזה כי עצל לטון קללה הוא [ואפטר עצל
הוא עלי' עז המצג ועיין דברי הלצות צבאורו צרקנטי
פ' ראה ז"ל הר עצל הוא מדבר קממה קרה ויצתה
וצלפון אשר עשם הפתח הרעה ע"ס]:

פ' שופטים

שופטים ושופרים החן לך זכל שערך פתח
תה"ק ואמר הצורה כל עלמין צרה
זכשם האדם ז' שער"י סני עי"י סמי אזכיס סני קצ"י
החומס וחום הפה ולר"ך אדם לשמור אוחס. לזל
יחכל צמה שאקר לנו הצורה וסלח לדבר דבור

רשמיג אומר שחי שצחות והנה ים להנין דכיון דקטיה
 מקרא חי דרשו מקרא דויעשו זכיי את הפסקה צמועדו
 חיכ אמאי הפס המיק הלשון יוס'ורשמיג הלי שצחות
 הי להס לטייה להפיק לשון אחד או הי לו להסיק
 לקלוז זמן הדריג שצחות או הי לו לרשמיג לקלוז
 זמנה צהימי. ואמר דזמיל חי אפרם צעעמו של הסיק
 וטעמו של רשמיג דהנה חיח צומי אבות העלכות
 כיקיה צלטי מעלות וסתורה צארצעי וטמוי דברי
 ולריך להנין הלא קוצים ואוריחא וישראל חד הוא
 ואמאי נקט אלל זלכות מעלות ואלל התורה דברים
 אך פירוש הדברי הוא כך דהנה ידוע דעלכותא דארעא
 כעין עלכותא דרקייע והנה אבו רואין כשהעלך רוטה
 לנסוע עזיחו ולריך להסחאסן צדרך אלל אחד
 וחסקיו אזי ערם צוהו עפיין עקום חכקיהא כהה
 ומהודרה לעמוד העטיירה צליוויי נאיים ויפיים ועעומר
 צלכיים טווצה ודברי יקריי טיהו לכבוד העלכות
 וכאשר נבמרה מלחכחם אזי הקרוצים לעלכות יקדמו
 צואם לרשות חכנה העקום לפני העלך והגם טיעללו
 הדירה נכונה לפני העלכות עכ"ז יאמרו אמר הדבר
 אשר כשר הדבר לפני העלך עכ"ז כלום חקר מציה
 העלך ולפי ערך כבוד העלכות צעה כחשב הוא ואזי
 יסחדלו לעשות עוד ליוויי אשר יהיו יפיים ציומר
 מצראשונה ויכניקו דברי יומר יקריים מצחחילה ואח"כ
 כאשר יראו עוד הפעם האכקיהא מהודרה ציומר מקדם
 קדמחא יאמרו לפני העלכות אין זה נחשב לכלום
 ויסחדלו עוד להרצוח ציפי ותפארחה ויעשו חכנה
 יתירה מצחחילה וכל מה טיעוהו לעעלה יתיר' וגדולי
 מצראשונה יחחרו להבדיל צמעלחה וכן יעשו מדי יום
 ציומו עה צואם לרשות דירה העלכות חס פי העשכס
 העלכות נקריה צלטי מעלות ר"ל טלריך לילך
 מצודריגה למדריגה שלטי מעלות עד טיעיע
 להמדריגה העליונה צחי עלכות כעלל לפי זה כוכל
 לוור זה כוונת הסיק שואלין ודורסין צהלכות פסק
 שלטי יום קודם הפסק ר"ל יעו כי צחג הפסקה הקדום
 הוא החגלות העלכות שאז צה העלכות אליכו ולריך
 כ"ח עישראל לפניות לו עקום לכבוד העלכות ולזה
 אמר שואלין ודורסין טיינו טכ"ח ע ישראל יסאל וידרום
 מעם חצירו צהלכות פסק חיך יוכל לצח לצחי עלכות
 ואמר הסיק שלטי יום לריך לעשות חכנה שלטי יום
 כי העלכות נקריה צלטי מעלות והנה חכנה רשמיג
 צעעמו דברי הסיק נמר אומר צלצו שלל צני על"י

מועמי הנה ומעמי הנה חכני אשר יוכלו לחבור
 עור צחכנס לצל יסיו דעחם מעצודם והדציקה כל
 שלטים עדי יגיע לצחי זלכות ועם יעשו חכניי סחי
 צעלי מוח וסכל טיוכלו לטיות צמדריגה כזו לטיות
 ציכולת כל שלטי יום לטיות דצוק אך אחרי חכנה
 הלזו ולא לעקוק צקום מו"ע ולזה צה חכנה רשמיג
 צרחעניות לצבו לוור שחי שצחות די להסכנה הזחה
 והוכחה מצאמרים ז"ל אלעלל טערו ישראל שחי שצחות
 מיד הן נבאלין מזה מוכח כי די צחכנה שחי שצחות
 (טעמחי מפי הבציר חככד מוחר"ר ליצום מרגליות חי
 עקראקא טעמע מפי הקדום) [ועספלה כי צספר
 קהלה יעקב עי חג כהצ ג"כ צקולר אמרים טעמחי
 מעורי ולכן שואלין ודורסין שלטי יום קודם חג כי
 העלכות נקריה צלטי מעלות ע"כ והנה הרצ צעל
 קסי טאצ מעיכי סורחו עאוהו מעין אשר חרסיק
 טאצ מעמם הלא הוא חרסיק מוחרע"ע זלטיי זכ"ע
 עריענאצ]. ואח"כ אומר אמרו רז"ל למה נקרא שצח
 הגדול ע"ס חנס. הפי הוא כי הגדול מרעז על ס'
 עללה וזה ה' גדול ע"ס חנס. [וכרחה דחכווי הוא
 דידוע כי צמחה צינה ילאו ישראל מעלרי' ואז נפחחו
 טערי צינה אשר ע"כ כעלל יל"ע צחורה כי פעע"י חס
 קוד וחמטי' עלו צכיי מצרע"ל. ואלעלל אוחס חמטי'
 טערי' טפפחחו לא הי יכולה לישראל ללחה מעלרי' כי
 חשר של מלרי' הוא סכור. ואין יכול לו ללח טצינה
 טהוח לעעלה מעמו וע"כ חקבו טאלו לא טוילח חקצ"ס
 וכי וטקועצדי טיינו לפרעה צמלרי'. רקנטי' ס' צה.
 והנה לפי הידוע להעשכילי' הי רצחי' הי גדולה הי'
 עללה ימחוק על מדה צינה וא"כ ילדק מלד העעם
 טנקרא שצח הי גדול [זה צינה] ע"ס חנס טיעליחה
 מלרי' הי' על ידי מדה צינה כ"ל ועיין צחיקוי'
 דק מ' דצחה הגדול הוא צצינה וצקחלה יעקב עי'
 נס וסצן] וזה פיה פחחה צחכמה טיינו טפחחיה של
 הי הוא צחכמה עללה [פחה-ה'] ותורה חסד על
 לטונה טיינו משה' עללה חנו צחיים להעטיך מדה
 חסד עכ"י טיהי להס חקדי' טווי' מבוילים לופי'
 הליכות ציה-ה' ולחם עללות לא חאכל טיינו כסאחו
 מלטי' לצח אל הטי' אז לא כאכל חוץ חנקרא לחס
 עללות כי נעטיה צטהי ועללות ולוחסה לנו חו"ג.
 לאכול מלה טעעטיה צעמחה וצוריות ועסירות :

לפסח

פחה ואמר העצל חסדה רעו צחסיקא
 קדם ורחץ דברי גדולי' ורע' ועדוע אמר

זאת צרנו ולא אנו כוונתו צפירות העמס הוא כי לחכם אין לריך לפרוע הדבר כי די לחכימא צנועא ולטועה ופתי א"ח להגיד לו ואסור להגיד לו. קדוש קודם כל דבר תראה להצטיף עליך קדושה ואח"כ תראה להתייטב בדעתך זכה מה שוכל להצטיף עליך קדושה ע"ז יאמר ורחן היינו תרחן עלמך מועטיך הרע"י והמגובי"י ואח"כ אנו יחן תראה לזא לירי כריחה צריח שחוא כמו שאנו חולקין המלה לכפי"י חל"י נכיתה על השלחן וחל"י השכי"י מלכיעין מגיד ואז יזכה לדבר דבור לפני הקב"ה כרפ"ס ג"י ש"ין [וכן הוא בקדור הארז"ל] ושאינו יודע לשאול את פתח לו. היינו מי שאינו יודע לבקש ולהתחנן ע"ע מעם הקב"ה יאמר צעל הסברה רצ"ע את פתח לו סערי רחמי"י כמה ועלות נוצות למקום עלינו פי"י ועלות היינו מדריגות ור"ל כמה מדריגות יש לנו איך לקרב א"ע להעוקם צ"ה והנן :

לשמוע וכו' וה"י עתה כי הכה ים רמ"ח עמס וסק"ה ל"ה וכל איש מישראל יש לו חלק ואחיה צמורה אחת ואם יעלה צידו לקיים אחת מלוה אשר היא מטורפת כשמותו אזי צנקל לפניו לקיים כל החורי עם כל המלות החלויות זה וזה שאנו מחפליין ולעשות המול"י אשר על ידה צאנו לקיים את כל דברי תלמוד תורה: [ומעשה שה"י כך ה"י כי אחד החב צא לפניו הרב הסקיד ר' איליקיל סערימנעויר ז"ל ואמר לו מורי ורבי נח לצדק אותי סיקויס צי תורה אשר כאלעו"ר אנו צתחב ואמר לו תרה"ק לא אדע מה שאמרתי וה"י ר"ח אומר לו תורה כהכ"ל אזי אנו לו תרה"ק כך אמרתי הלא עוב אומתי והאליל צרכתו עליו ומה נראה גודל קדושת תרה"ק כי שכיתה ה"י מדברת מתוך גדותו של תרה"ק זכ"ע ועכ"י וכאשר העידו עליו הלקימס גדולי הדור אשר היו צימיו]. [הסיפור הכ"ל הוגד לי מפי יד"י האצרך המופלג החסיד וכו' מוה"י שלמה זלמן טורי"ס שליט"א כי ר"י הכ"ל סיפר לו צעלנו הדברים הר"ל]:

לשבועות

פתח תרה"ק וה"י מפרש המעור השמ"י מופרי"י כבוד אל"י היינו השמ"י מאיריס בצכוד הצורה יתעלה ומעשה ידיו נגיד הריקיע עאן ריקיע דא לריק [כדאיתא בתקוימס צהקדושה] מניד מעשה ידיו יוס ליוס יציע אומר ולילה ללילה יתוח דעת מה המנה אומר"י הורה ה' המינה היינו אם הורה ה' המינה אזי היא נשיבה כפע וה"י סולך ומפרש אם עדות ה' היא כאמנה אזי היא מחכימה פתי פקודי ה' יקרים פי"י פקודי היינו ל' נכחה ור"ל אם יאמר סרמזי וקודי התורה המה יקרים אזי נשמתי לז ואם מלוה ה' צרה היא אזי נאירת עינים ואם יראה ה' עהורה אזי היא עומדת לעד ואם לאו כי איכנה עהורה אזי לא יה"י לה קיוס. אח"כ אנו המענה נמש קבל תורה מסיכי עד והעמידו חלמיר"י הרבס היינו צעוקס יחד כאמן שיה"י להם עמידה וקיוס צעוקס אנה כי עקר אין לו רגלים לעמוד :

ואח"כ פתח ואמר הכה אנו מחפליין צהצנה רצה וסן צלצנו צינה להצין ולהסכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים וכו' וה"י מפרש צינה להצין וכו' לשמור זה ל"ה כמ"ש השמר וכו' אינו חלה ל"ה ולעשות זה מלוה עמס אך זאת קשה כי לקיים הוא עומד כי הוא ככלל צנה שאמר לפניו

עוד

פתח ואמר איהא צבג' שמעון העמקוני ה"י דורש כל אחין צבתורה כיון שהגיע ללח ה' אלהיך תירא פירש. ופירש"י תירא לרבות שום דבר להשתוהן לכבוד העוקס והקשה תרה"ק ומה ה"י דורש צהאח של והצנה את ה' אלהיך ומדוע צהאח של ואהבה לא ה"י ירא לדורש וצבאן ה"י ירא לדורש דמ"ס ואמר צזה השמן דבצי והצנה ה"י מולא לרבות דבר לאהוב אחת מנחה אחת העוקס ר"ל יש אדם שאוהב את בנו ויש אדם שאוהב את הממון והגס שאסור לאהוב שום דבר זולת להצורה יתעלה אנוס כוכל ללייר אשר אהבת הצן

על לבו זכל עבודה שפוא רק הקדושה לעבודה שפארי
עד תום כל עבודתו :

לראש חודש אלול

במעודה הראשונה פתח הרה"ק ואמר שכינתא תתעטר בשבת

כהמי לקטרי צוין תחקטרי חייני דכניסין הכונה צזה
כי הנה ס"ג חלות ונרמזין להמליך את הצורה יתעלי
צקשה קלות ור"ל מעלה נעמה ונצריצע רוחות העולם
ומה שאנו עושין י"ג חלות הוא נחמות סלריך לחם
ועסקה וזה שאנו מתפללין להקם ית' שכינתא תתעטר
צשית כהנא לקטרי והיינו שהשכיב' תתעטר צקשה
קלויות ור"ל שתתגלה ונלכותו על כל העולמות. והנה
צפרקת הון כתיב והי' ציום הששי והכינו את אשר
יצאו והי' משכה על אשר ילקטו יום יום. וא"כ צצצת
הית' רצוי על ימי החול צצכל יום לא הי' רק עומר
אחד ועל השבת הי' לחם נעמה ואות ויו הוא ג"כ
רצוי שהיא שכי ויין וזהו שאנו מתפללין צוין תחקטרי
חייני דכניסין (תחקטרי הוא לסין קשירה ע"ל טעמי
עולות עי' מ"א) היינו תחקטרי צהרצוי שיהי' צצצת
רצוי על ימי החול כמו האות ו"ו ואז יצועלו כל
הקליפות מן העולם צצ"א: ואח"כ פתח ואמר עזור
לסובותים צצציעי צחריט וצקליר עולמי וכו' הכונה
צזה לפי מה דאיתא צגנו' ומ' צוק. רצצ"י א"ל לצרי'
זיל לבזי רי יונתן צן עקצוי ור"י צן גרים דאכסיס
צעלי לורה הן דלצרכינו אמרו לי' יהא רעוא דתזרע
ולא תחלד וכו' כי אחא לבזי אצ"י א"ל לא מיצעי
דצרכו לא צירכן אצל לעורי לעורן א"ל מאי אמרו
לך א"ל הכי והכי א"ל הך כלהו צרכתא ניכהו תזרע
ולא תחלד היינו תוליד צכיס ולא ימותו וכן לכלהו.
ולפ"ז זה שאנו מתפללין להס"י עזור להסובותי' צצציעי
צעכירי חריט וקליר לעולמי ר"ל סיכללו מציחת צכית'
צחית' ורק יגדלו צכית' צנחת ולא צלער. פוקעי' צו
פקיעה קנטי היינו לאט לאט מועסיכי' עליה' קודס'
צצת כל ימות החול ולא צפתע פתאום כככס' להארת
ולקדושת צצת. (ובדאיתא צגנו' צצת פקיעה גת
נועלת מאור עיניו של אדם אחד מנעמה מאלות.
נענעס שמוכרס לילך צכל חוט הרא"י סירא לכפשו
סלא יפול צאחת הצורות נחמת הרי"ה) סועדי' צו
לצרך שלש פעמי' זה סקועדי' השלש' סעודות אין

או המזון חלוי צהצתו להצורה ית' כי רק לזאת
יאהב את צנו יען כי צנו הוא עוצד את השם יתעלי
וזה היא הקצה אשר האב יאהצתו ולולא אהצת הן
להצור' ית' הי' האב שוכח את צנו וגם אהצת המזון
הוא ג"כ נפאח שיוכל צהמזון לעשות רלון קינו ליתן
לרקת לעניי' ולגמול חסד ולקיים הנאות על ידיהם
ולולא זאת לא הי' אהצת את המזון. ולכך גצ' ואהצת
את ה' אלהיך הי' יכול לנולד לרבות מה שאהצת
עבור אהצתו להמקום צ"ה. אצל ציראה לא מלף לרבות
לירא נעמו נחמת יראה הקצ"ה עד צצא ר"ע ודרש
לרבות ה"ח וכפירס"י ז"ל דמורא רצך כמורא שמי' ירא
והיינו סלריך לירא נפכי ה"ח נחמת שפוא ירא
נחקצ"ה. ואח"כ פתח ואמר כתיב ויעבור ישראל את
ה' כל ימי יהושע וכל ימי הזקנים וכו' והקשה מרדכי
לא ראינו שיהיו כאנשים דצרים כאלו ציעי הרעיל
נעיתנא מרע"ה והי' נחרץ כי ציעי מרע"ה הי' רובם
אנשים זקני' צאו ציעים נחמת גאותם ורוב התנשאות
צלחם היו מעיזים פניהם לבגד רצם ולא הי' עבודתם
זכה וצורה אך ציעי יהושע רובם הי' אנשי' לעירי'
לימים אשר מיומין זעירין כככסו תחת ככפי השכינה
נפאח תעילה אשר כוולו סכית ולא הי' צהם התנשאות
ועזות ורק הי' צהכנעה יתירה לפני רצם יהושע ולזה
יוכלו לעבוד את ה' צאזות וצתומים. ואח"כ אמר לנו
אומרי' צקיום התפלה ונפשי' כעפר לכל תהי' היינו
כמו השפר מנעמה כי יוחר מה סמוצלן אוחת הי'
נעווצת ציוחר כן האי' היראלי יעלה לרום המעלה
לפי ערך גודל צפלותו וענוותו :

עוד אמר אצ"י עקדר סדר המערכה נעמא דגמי' ואליצא דאצא שאול מערכה גדולה קודמת

למערכה סכי' של קטורת וכו' קידושת לקידור סכי גורי
עליס וכו' קודס לדיסון מצח הפיעי וכו' ורקדק
למה קטן לסון קודמת ונודע לא אמר הלסון ואחרי'
או ואח"כ ואמר כי הכונה היא כי לולא לא הי' יודע
הכה"ג כי יש לו אחרי' עוד עבודה סכי' אזי מנחמת
הסתלחות היתירה של העבודה הראשונה של המערכ'
הגדולי' לא הי' ציכלהו לעבוד חף העבודי' האת הראשונה
ורק יען סה"י שם על נחשצתו כי יש לו עוד עבודה
סכית אחרי' לעבוד ר"ל המערכה סכי' וכן כלם לזאת
הי' מוכרח ללמלס כל חוסין צכל עבודה סלא ירא
צנעסקה יתירה למען יוכל לעשות ככל המועיל עליו
ולזה אמר הלסון קודמת וגם הלסון קודס כי העלה

ובתיקונים בהסקדמה קוץ איהו תנועה גדולה בגין דאיהו קדמאה דכלה נקודין דספיראין כס' האשכנזי" ע"ס] (ואנכי הפעונו אנתי אולי דצריו הקדושי" כרמוזים דצדרי החכס הראצ"ע ותכלית סדעו הוא שלא נדע והצן) ואח"כ אמר כתיב אס יתי" כרחק צקלה השנים נעס יקבלך ה' אלהיך היינו אס התי" כדס ולא הצין ונה הוא השווי" הצטיחה לנו תוס"ק נעס יקבלך ה' אלהיך. ע"כ (וע"ל עעווי ונלית עשה עי' נס שהצחתי צבאר נעסה) .

ואח"כ אמר כותן לחס לכל צטר כל"ה הודו לאל השווי" כל"ה להצין הסמיכות איך סייך זל"ז איך הכוונה הוא כי אדוכו דהשוע"ה מלמד אוחנו כי נקבולת הפרכסה הוא מדה הצטחון וראוי לכל איש אשר צסס ישראל יכונה שלא ידאג על פרכסו ולחס חקו רק יקנה לעלמו מדה צטחון להסס צטחוכו על הש"י כי הוא יזמין לו פרכסו וזה מרונו צפ' הלזה כותן לחס לכל צטר היינו צאס האדם יש לו אמונה וצטחון כי הש"י כותן לחס לכל צטר עי"ז יזכה להודות לאל השווי" על פרכסו השמים גימנו" פרכסה עי"כ. צקעודה השלישית פחה ואמר כאשר ה" רביל צכל סנה צקעודה שלישית לפרס זה הנאמר אמרו צמס' עי"ז גימירי עי"ז סל אצרהס אציו חיו פרקא הוי ואמר צפ"י כונסס כי אאע"ה סהצונן צסכלו סזך צכל דצר עשייתו אס זה הדצר צל יפירדו מעצודת הצורה יח"ס ואס הצין צסכלו כי יפירדו מעצודת אזי החיק הדצר נאחוו והי"ה נקראת אללו עי"ז וזה כוכס רז"ל גימירי עי"ז דא"א חיו פרקא הוי היינו ארצע ונלית פעוים קרה לו נקרה כזה אשר היי מוכרה להחיק עצודות כאלו נאחוו נעמה סר"א צהס לר פסיל והי' נחצות אללו כע"ז. עד סצא להעצודה סאמית' :

לר"ה פתח הרה"ק ואמר הכה חז"ל קראו לר"ה יום הזכרון ונעחיתיה אנאי סיכו חז"ל נלסון הכחוצ אשר נקרא צחוס"ק יום תרועה ואמר החירון הוא נעסוס דהיניס הקדושי" ר"ה י"ה סכות נרמוזין על תיקון נעסנה דצור נעסה צר"ה היא תיקון על נוס ספגנונו צכל הסנה צנעסנה חלילה ולכך נחן לנו הש"י ונלית סופר שהאס הכונה ואינה מלאכה וחכמה היא נעסנה ולכך קראתו חז"ל יום הזכרון סהזכרון הוא תיקון על הנעסנה וציה"כ הוא תיקון על נוס ספגנונו חלילה צכל הסנה דצור סלא צנוקוס ונלית ונלית

כוונתם לנלחות תאותס ורק לצרך צהע"ז ג"פ. ואח"כ ה" מפרס הנאמר כד עייל סצחא היינו אנו נעסנזי כל ימות הסול סחצולות כילר והאיך להכניס אל סוך עלמיו וגופנו הקדושה סל סצח :

לסעודה שני פתח הרה"ק ואמר הצורה כל עולמי צדא אס העולם צסלס צחי" עש"ן [נוטריקון עולם סנה נעס]. והנה עולם הוא כנעסנו וסנה היא הזמן וזמן יס חלקי" יס זמן מן ימים ומן סצונו ומן חדסיס. ז' ימים היא סצונו ד' סצונוס הוא חדס י"צ חדסיס הוא סנה ונעסס הוא נעסות יסר"ל והנה סנוקיעי" אס העולם והזמן והנה כמו סלריך האדם להכין מיום הססי על יום הסציעי כנאח"כ והי' ציוס הססי והכינו אס אשר יציוו כן לריך להכין צחדס הססי על חדס הסציעי :

לשבת תשובה

פתח הרב הקדוש ואמר והלא דצרי" קיו היא ונה דוד סמלך ע"ה אשר סהפאר צעלמו הנלמד ידי לקרצ אלצעותי לנלחמה ועכ"ז הוכרך להספלל סערוך לפני סלחן כגד לירי ונכ"ס אכחנו סלא הנענו למדריגה כזו אשר נוכל להספאר צעלמיו ככ"ל איך אנו מוכרחיס לצקס ולהסחנן נעס"י סיחונן אוחנו צדעה איך להעריך לפנינו סלחן כגד הליר והנעטין לצטל אוחו נעליכו ואח"כ פחה ואמר קמץ מרנו על עולם אשר סס אקור לפתוח ספה ולדצר דצר איך לריך להיות ספה קוץ וקגור ונוקגור. פתח מרנו על העולם אשר צסס יכול לפתוח סה ולדרוס. חלס חירק ימוז כי אף אס האדם זוכה למדריגה העליונה לעילא ולעילא לא יסגאה ורק ידע כי הוא עור למטה צמדריגה ססחוכה כמו חירק סככותו למטה סלא ידע רק נענו מן הנענו כי יש עור למעלה דצר סכקה עחיק יונוין וזה אשר נחגלי לו מן השווי" ונה הוא ננגד סהעלס והסקתר וצאס נחבלה לו עור דצר מן השווי" אשר הי"ה נוכסה נענו. ידע כי נטוי על ראסיס נלמעלה עור אשר לא ידע עד לאין סוף ואין לו שייער וערך. [וכאשר מוצא צס' א"י עכף ד' נעסר"י זל"ה" כי יש הרצה אשר לא סלחו צהס יד להזכירס גס צס' זח"ק לרוב העלום אלא צרוז ספלא ודי לחיננא צרוז"ה ע"כ

כמו שצמחוגה יס נקודה פנימיות וכל הקלוות צאים
 אל הנקוד' הפנימיות כך כשהיו ישראל עולים לרגל
 לראות פני האדון ה' זאו כל ישראל אל הנקודה
 הפנימיות והנה עכשיו לריכ" להחשק לראות פני
 ה' לדיק כי כתיב היכל ה' הנה הם הלדיק' שהם
 היכל ה'. עוד אמר בהסוכה ויאמר ה' אל אצרם
 לך לך עארך וכו' אל הארץ אשר ארשך היינו השם
 'העלה אמר לאח"כ לעבוד את השם 'העל' צמדריג'
 ומעמד כזה שלא יראה קום צר' אך הקצ"ה צעלמו
 וזהו אשר ארשך. ויסע אצרם הלך וכסוע הנגז' היינו
 כידוע הרולה להחכים ידים ופי' סנקע עלמו אל
 החכמו' העליוני והחכמו' העליוני החכים אל תוכו :

במוצאי החג

ציוס שנתה תורה לעת ערב
 קודם סילוק השלחן פתח ואמר
 הנה אנו חומרי' צמעודות ליום הסצנה והוא מגנ'
 קומה משל לאחדשה' מהלך צדרך צאישון לילי' והשלה
 ומהי"רא מן הקול" ומן הפחח" ומן הצרק" ומח'
 רעה ומלכטי' ואינו יודע צאיזה דרך מהלך כזדמנה לו
 אצוקה של חור כולל מן הקול" ומן הפחח" ומן
 הצרק" ועדיין מהירא מח' רעה ומלכטי' ואינו יודע
 צאיזה דרך מהלך כיון טעלה עמוד השחר כולל מח'
 רעה ומלכטי' ועדיין אינו יודע צאיזה דרך מהלך הביע
 לפרטת דרכים לילל מכולס. אמר הרש"ק המשל הלזה
 לאמר על הזמן שאנו עומדין צו כעת הנה כחצוק כל
 על הימים טעצרו ונר"ה אלול עד היום עצרו יני
 הרחמי' והסליחות ויני רלון המסובלי' לחטובה ועסקבו
 צחורה ועצודה זה תפילה ואמרו תהלים הרצה ונחמו
 לדיקה ועצרו יני ר"ה עם קיום מלכות תקיעת טופר
 אשר הוא מתקן כורסי"א דרחמי' והוא יום הסכרון
 כידוע ועש"ת ועיה"כ והאכילה צו הנחשבה לחטעיה
 ואשר אנו חומרים צהפזמון יללה לום עורך אשר דעס
 לך עזה והגס כי אינו לום ונהפוך הוא כי אסור
 להשתענות צו. אך הכונה היא כי הירא מיונא דריכ"א
 רצה וצוואו לאכול צעיה"כ כחשך אכילתו צמעיו
 כאלו אוכל דמו ומשם וגם המלקות סלוקין צו. וגם עבר
 יונא דלונא רצה עם עצודת היום וגם הד' יניס טצין
 יס"כ לסקות המרעזים לארצע סליצות החכמה וגם
 עברו יני חג הסכות עם המלכות החלום צה כמו
 מלכות יציבה סוכה והמנוחות האוספיזין קדיסין ולקיסח
 הארצעה מיי' וקמחתם הסג ויונא דהוט"ר וקמיי'
 עלרת

ולזה אנו כל היום ציה"כ צהפילה כנגד פגס הדבור
 וצחג הסכות צאו מאני דקרבא אשר הוא צמעשה
 לחקן פגס המעשי' הרעי'. ואח"כ אמר כדרכו צקידס
 לדרוש צכל טעודה וטעוד' על הפסוק הלזה טעמה
 המלך אמר פיה פתחה צחכמה וכו' היינו מה שאנו
 יכולין לפתוח הפה ולדבר דבור לפני הקצ"ה הוא רק צחכמו'
 ר"ל מנחה הטופר שהיא חכמה ואינה מלאכה ותורה
 חקד על לטונה ר"ל יס"כ שאנו עוסקי' כל היום
 צחורה ותפילה שהיא צלבון. לפי' הליכות ציתה היינו
 אנו מלפנים להלך להסוכה ולקיים מלכותי' ולחס עללות
 לא תאכל טעס לריך להיות הכל רק צחורה וקמחה
 וצריצות ולא צעללות ידים. וצפעס אחד אמר פיה פתח'
 צחכמה ר"ל ר"ה ויה"כ ותורה חקד על לטוב' היינו
 הארצעה ימים טצין יס"כ לטכות הנקרא' ארצע
 סליצות החכמו' ולחס עללות לא תאכל ככ"ל. ואח"כ
 פתח ואמר וצכן הן כצוד ה' לעורך תהלה ליראך
 ותקיה עונה לדורטיך ופי' למיחלי' לך אמר צזה"ל
 דמאחר שאנו מהפללין טיה" כל הכבוד רק לישראל
 תהלה ליראך טיהללו רק ליראי טעס ותקיה עונה
 לדורטיך ומאחר טיקיים כל זאת אינו מוצן מה שאנו
 מהפללין אח"כ ופי' למיחלים לך הלא מזה שאמרנו
 הדבורים וצכן הן כצוד וכו' רוא' אכחו טעס לכו פי'פ
 ואמר צזה"ל וצכן הן כצוד ה' לעורך היינו טיעזור
 טעס יח' לעמו ישראל טיהנו כל הכבוד רק להטס
 'העלה תהלה ליראך לפי המצואר צחכמו' הארז"ל מרמו
 תהלה למדה אונה ואי"כ הפי' הוא טיעזור טעס יח'
 ליראי טעס שהיו עוצדים להקצ"ה רק צחמה ואס יס
 צהדור לדיק כזה טנותן כל הכבוד רק להטס 'העל'
 ועוצד אוחו צחמה אזי מצקס ג"כ מהש"ת ליהן לו
 פתחון פה איך להככים המדריג' זו לכל איש מישראל:

ובבן

לך הכל יכחירו פי' צזה עוטס כח
 לטכניהח עילהה צמה סיכירו וידעו לוור לך
 הכל . שפרי חוב המוקדמין פסולין והמאחרין כשרין
 היינו אס האדם עושה תטיצה על העצירות הקודמין
 והגס טמחרט עליהן זהו חטוב' גרועה ופסולי'
 והמאחרין ר"ל אצל אס האדם עושה חטוב' כי מתחרט
 על העבר ומקבל ע"ע מנחה לטוב ולטעור ולעשות
 ככל הכחמו' צספר החורה הקדוש' תטובה כזו היא
 מעולה וכסרה :

בטובה

פתח הרש"ק ואמר חג לשון מחוגה

עלמה קיומא דליכא רבה ויומא דחדותא דעלמה וסומחה
 חורה והי' להכר"כ מונה לקאיב חיות ועכסיו הלח
 כחשצבו לאיס המהלך צדוך זלימה איסון ואפילה ונחירא
 מן הקול"י וכו' וכמעט אשר לא נפלו זרעה המרה
 פחורה והעלצות אשר היוקן ידוע כי לא ידענו ממה יהי'
 לכר"כ חיות לקאוצ ואמר צעל האגדה כי העלה לזה
 להמשיך עלינו חסדי הצורא ולהלה וסומחה משהי"י אשר
 יצואו לקראחינו והיינו חסך של חנוכה מזה ים
 לנו חיות דקדושה וזה פי' כדמנה לו אור של אצוקה
 היינו כר חנוכה ויכליל מן הקול"ס וכו' וכאשר פירשנו
 מלותה עד שהכלה רגל מן השוק הכלה הוא מלי'
 כלתה כפטי ר"ל לי חמדה רגל וקרי פדק התחנות
 ושוק פדק העליון וה"כ הפירוש הוא פיקיים המורה
 כ"כ צהלהצבות עד פיה"י כיסופין דלעילא לכפשות
 ישראל כי ישראל מוכי"י כגד עולם דלעילא צקס רגל ועולם
 דלעילא נקרא כגדס שוק. וכונ"ש חז"ל צהגיגה עזר
 שרצו ונחמה לחכול על שלחנו והיינו כפישראל עושי'
 רש"י מנחמה כביכול למליה ישראל. [וצדרי חיים
 מהגה"ק וקאמו מציא צמנו דבור הקדוש הלה צפני
 מקומות צדק מ"ה. וצדק מ"ו ע"צ ציתר ציאר ע"ש]

וצהעלות על לצבו הלח עוד לא עלתה לנו ארוכה
 ומרפא לכפשותינו כי מה נעשה אחרי עזור ימי החנוכה
 אלו. וזה ועדיין הוא מתיירא וחי"י רעה ועלסטי' אזי
 כסוצ אל לצבו עוד ים לנו תקוה כי נמשך עלינו
 חסך פה"י לנו צפורים אשר לזה נקרא צל"ר פורים
 כגד מ"ד ונ"כ ויה"כ נקרא יום כפור לי' יחיד כי
 אז אין הילה"ר פולט ואתערותא דלתתא ליכא
 רצותא צ"י והוא מחקדי ה' רק מ"ד לעילא. ולזה
 ג"כ נק' יה"כ עם כף הדמיון כפורים כי פורים הוא יוחר
 צחשיצות וזה כיון פעלה עמוד השחר וכו' מרמו על
 פורים כידוע הילת השחר מרמו לכס אסתר והוא
 פורים ואמר ועדיין אינו ידע צא"ה דרך מהלך היינו מה
 נעשה אחר עזור ימי הפורים האלה ר"ל ממה יהי'
 לנו אז חיות לקאוצ וכסוצ אל לצבו חסך של קרי"ס
 וז"ש כיון שהגיע לפרשת דרכים ר"ל צבא של פסח
 אשר צו ה' יסועת כל ישראל ציל"י וכאשר פירשנו
 ויוסע ה' ציוס שהוא ר"ל עם היום שהוא כי הזמן גרם
 לזה פיה"י צו יסועת ישראל ואז כלך צנח כמו האיס
 אשר הולך צדוך העלך ולא כירא עקסם פגע ומכסול
 אכ"ר :

מכתב הדור מהרהלה"ק ה"ל זכ"ע ועכ"י. אשר עוון הוא אללי וכו"י ממש.

בע"ה יוס צי תזיע חר"ג פה"ק רימנאב :

שויר"ר לכבוד ראשי מנהלי קהל עדת יסורון כגידים וקלינים אלופים ומסופים ולכל אנשי ק"ק זמיגרעד
 הט"י יצרך אחסם צצרכה עד צלי די :

שמע שמעתי סדעמתיכם לפרוך גדר ולהרוס הבזול אשר גצלו ראסוכים פזה הונכהג נעשה עפ"י
 כאלדומור"ר הקדוש לדיק יסוד עולם מוהר"ר מנחם מענדיל זלל"ה מפ"ק רימנאב זכותו יגן
 על כל ישראל סצכל עיר ועיר יהא הקומחא דפסחא טי"ך לאיס אחד וזה יהא ע"פ הסגתה הרב המו"ל
 סצכל עיר ועיר כי הוא היודע להסגיח צנוצ הדצר להתנהג צכפרות כי דצר גדול וחמור הוא ואחס
 מוצקסם להרוס הגדר הזה ואיס כל היצר צעיניו יעשה חלילה לכס מעשות כדצר הזה ואחס מוחרים
 מפי שהקומחא דפסחא יהא נסכר עפ"י הרב המריך דקהלתכס כנהוג צקהלתכס צכל פנה וסכה ואס כה
 העשו והסעו לקול דצרי ינוצ לכס ולזרעיכס ומסכילו והלליחו צכל מעשיכס ועל רוצ עוצ הסענוגו ומצרכת
 ה' תחצרכו לעד ויען סצנוח אחי סווקתומא חקצלו דצרי צמומה רבה וצצר פלים יפוח אצרך אחסם
 צצ עוצ וצעצור פתה"י כסערים וספק וממשהו חוץ והעשו דין וכמנהג הלדיקים קדושי עליוכי' יסמור
 אחסם האל המרחם מעשועת רעות ומחולאים רעים הנותרגסים ותצכו לנחת מצבים וצכות ומחוגו סחג הצע"ל
 צססון וצמומה ונכה לראות צצנין עיר הלרך והחויכה עייניו צצוצ ה' סיצת ליון .
 כ"ד המדצר לכבוד המורה ודורס שלום כל ישראל צמומה ואוהצם לכלל .

סקי צבי כהן מרימנוב .

דברי חרוד ופלוט מהרצ הגאון האמיתי המפורקים הסקיד הירא זרע קודם מוהר"ר זאב וואלף פּרענקיל זלללה"ה זכ"ע מקי רישא אשר היי צנטוריו רב ואז"ל בפשעווארסק.

כתובות

פי האשה שכתארעלה ע"ז ע"א וכיון דרוצ נשים צחולות נשאה כי לא אחי עדים מה הוי והקסי' הפ"י מה פריך הלא צאה לא אחי עדים י"י כשאר קוסי'ת החוס' דלעיל צד"ה א"ס י"ט. דיה"י כאלון צמגו דפרעמי וכאן ל"ס תירולס דהא אין כאן עדים ע"כ וכ"ל צטויז טעם ודעה. דהמארי"ט הקס' אמאי דאין אדם כאלון לטעון פרעמי הויך הזמן הלא הוא מוטעם חזקה א"א פורע ה"ז והלא אין הולכין צמזון אחר הרוב וכ"ס אחר חזקה [דרוצא וחזקה רוצא עדין] אבל נראה דלא קסה מידי דהנה כצן הטעם מדוע צטוען איכי יודע אס הלויהכי הוא פטור וצטוען א"י אס החזרתי הוא חייב הא גם כאן י"ט לו להכתבז חזקה מוזון כמו צא"י אס הלויהכי אמכס כוכל לומר דהוא מוצבאל צאס עיטען א"י אס החזרתי י"ט לו להחוצב כנגד הנהצב חזקה חיוז וואקי חזקה כנגד חזקה וצרי וטמא צרי עדין ומיי"ב, אבל צא"י אס הלויהכי אין לו חזקה חיוז ולהכתבז י"ט לו חזקה מוזון ופטור והקמח אחי ספיר דהנה הא דאין הולכין צמזון אחר הרוב הוא מוטעם ד"ס לו חזקה מוזון וכאן הלא י"ט לו כנגדו חזקה חיוז ומוחוצן קוסי'ת המארי"ט הכ"ל: וצנה כתייבצ קוסי'ת החווי'ס על הס"ך חו"מ ס"י ע"ה דמוציא סס צקונטרסין כאלון הצעה"צ לומר פרעמי אף קודם כתיבצ הקונטרסין מוגו' צ"צ דר"ל עודה צפפא וטפא דכאלון לומר דפרע אף מוקדם כיון דכל טפא וטפא זמנו היא כי היכי דלא לטרדן. ותמה עליו החווי'ס ז"ל דהא לא מוכח מהבגני רק דכאלון אחר כל טפא וטפא אבל היכי מוכח דיה"י כאלון אף מוקדם כתיבצ כל הקונטרס"י אבל צנה א"ס דהטעם דמוקדם אין כאלון הוא מוחזק רוב צכי אדם אין פורעין קודם ול"ק הא אין הולכין צמזון אחר הרוב דהלא הוא מוטעם דאיה ל"י חזקה מוזון וסס איה ל"י חזקה חיוז דהא מיי"י צסכי טוהפיין אבל צקונטרס"י ספיר כתב הס"ך דכאלון אף דפרע מוקדם וחי דרוצ צכ"א אין פורעין מוקדם הלא אין הולכין צמזון אחר הרוב וכאן אין לו חזקה חיוז דהא הצעה"צ לא כתיי"ב כלום קודם כתיבצ הקונטרס"י ע"כ וכחזור עמה לעינינו לתרץ קוסי'ת הפ"י דהנה הר"ן מחרץ על קוסי'ת החוס' דמוס"ה אין כאלון לטעון פרעמי דהא אין כאלון לומר

פרעמי חוץ זמנו והנה צהסקפ' הראשון הוא לפלא מדוע לא יסרו לצעלי חוספות צחירולו של הר"ן אף לפי הכ"ל אחי ספיר דכאן לא סייך לומר א"א פורע ה"ז דהא הוא מוטעם רוב ואין הולכין צמזון אחר הרוב וחי ד"ס לה חזקה חיוז הלא החווי'ס כתב דצכתובת ל"ס חזקה חיוז דטמא היא חמות קודם וספיר קסה להו לצעלי חוס' ומוכרחים לתרץ כתיירולס ומחיסב ספיר מה דמוקסה הס"ס וכיון דרוצ נשים צחולות נשאה כי לא אחי עדים מה הוי ולא קסה קוסי'ת החוספות דיה"י כאלון צמגו דפרעמי כקוסי'ת הפ"י דכאן יוכל לומר תירולו של הר"ן דהא אין אדם פורע חוץ זמנו וכאן לא סייך סברתינו הא אין הולכין צמזון אחר הרוב דוכל לומר לרצ פריך דאיה ל"י הולכין צמזון אחר הרוב ורוק. (ואפשר לומר כי זה כוונה החוס' צנה שאמרו לרצ פריך והצן):

במשנה

הפיגועה כתיבצתה לא חפרע אלא צצצוע' גמרא סבר רצ"ח למימר צצצוע' דאורי' אמר רצ"ח סכי חסבות צצצר חדא דכל הכצצעין סצבורה כצצעין ולא מועלמין והיא כצצעה ויטעלה ועוד הא אין כצצעין על כפירה סעצור קרקעות. חוספות תימה לרצ"ח הא איכא חסבותה סליטי' דמאי טעמא אמרה חורה מודה מוקלת הטענה יצצע כלמינו צמגו דאי צעי כופר הכל אלא מוסוס דאשתמוטי ק"מ והאי טעמא לא סייך הכא דהכא היא כצצעה ויטעלה ע"כ. וכ"ל קוסי'ת החוס' דהנה הפ"י מוקסה על רצה דאמר מ"מ אמרה חורה מומה"ט יצצע דלמא י"ט לו ספק מלוה יטינה על החלי דכופר ועל החלי הסכי אין לו ע"כ ולתרץ קוסי'תו כוכל לומר דהנה איהא צצ"ך חו"מ ס"י ע"ה סע"י ע"י צאס טען א"י אס כתייבצתי פטור ואס טען א"י אס פרעמי חיי"ב וססק הס"ך צספק פרעון קודם הלואה הוי כמו א"י אס החזרתי ומיי"ב מוטעם דהלואה הוא ודאי והפרעון היא ספק ומוציא החווי'ס ראי' לדברי הס"ך ומוגו' צ"צ מוצאי' דאמר דהטעם הוא צמחכ"י דסכים מוחזן דחיי"ב לטצע מוטעם טמא ספק מלוה יטינה י"ט לו עליו ואס כאמר דספק פרעון קודם הלואה הוי א"י אס כתייבצתי לך ופטור אי"כ קסה לאצ"י מדוע חייב הוא ליצצע צמחכ"י דהא הוא אומר צטעמא דחיי"ב הוא לטצע מוסוס סת"י וצקט"י

ובצמ"י הוי א"י אס כחשיבתי ופטור אלח ודאי דקפק פק"ה הוי א"י אס פרעתי וחייב ע"כ. אומכס כוכל לדחות ראיחו של החומים לכוכל לומר דאף אס ספק"ה הוי א"י אס כחשיבתי ופטור עכ"ז כיחח צוהכתיבין דחייב לטבע מועט דאז"י קוצר כר"ה ור"מ דסיבירין צא"י אס כחשיבתי חייב. אומכס לדין דפקקין א"י אס כחשיבתי הוי פטור א"כ ספק"ה הוי ג"כ פטור ולפי הא דאמון מחורץ קושיית הפ"י על רצה דנקשה דלמח יס לו קמ"י עליו על החלי דכופר ועל החלי הסכי אין לו ככ"ל זה אינו קושיא דהוי ספק"ה והוי כמו איני יודע אס כחשיבתי ופטור ולזה נוקשה ספיר מ"מ אמר חור' מנח"מ יטבע ודוק. והשתא מחורץ ג"כ קושיית הרשב"א צת"ס הכ"ל דנקשה הא איכא הסוזה גליקיה דהא ע"כ לא לריך לטעמא דאשחמוי רב מוסס קושיית הגמ' כאמינו צמוג דאי צעי כפר הכל חבל צכאן יס לומר כקושיית הפ"י דלמח יס לו קמ"י על החלי דכפירה וכאן לא כוכל לומר החירץ הכ"ל דהוי ספק"ה דהא היא כצבעה וטועלת ודוק. ואגב כל הכ"ל ית' מיוסב ג"כ קושיית הפ"י צקדושין צקויג"א דשליח כעשה עד על מה דאמר צמוג' כאמינו צמוג דאי צעי אמרו אהדריכוהו ללוה כאמרו דפרעו למלוה הלא קשה דלמח יס להס קמ"י על המלוה לזה אמרו פרענו למלוה ולפי הכ"ל ל"ק דאף אס יס להס קמ"י הוי א"י אס כחשיבתי וג"כ פטורים הנה ודוק :

הרמב"ן

הוכיח כדעת הסוברים מכירה פטורה דאורייתא מנח"מ שאלאכו ראינו צמוג' המקדש צטנר ט"ס לו ע"א מקודשה וע"כ הלשון מקודשה משמע מן התורה דקין דרצנן אינו מועיל מדאורייתא והקשו עליו הא מלינו צמוג' גם צהמקדש צמלוה ע"פ ט"ס לו ע"א מקודשה ומוקים לה הס"ס דאירי צמוע"ס ומע"ס הו קנין דרצנן כמסקנת הס"ס גיטין י"ד ע"א דהוי מחלת מילי דשויהכו רצנן כהלכתא צלל טעמא וצורר הוי דמע"ס לא הוי הקנין רק מדרצנן ועכ"ז חנו צ"י הלשון מקודשה וא"כ ראיית הרמב"ן איכה ככונה והקושיא מוצא צכ' אצני מילואים ק"י כ"ח. וגם צכ' פכי יושע. וכ"ל דהכה כחקורה כא מאין יצא לנו המוקד דמע"ס הוי דרצנן הלא ניהו צלי תפוכה מוקוגיה הס"ס גיטין י"ג ע"צ אמר ר' הוכא ח"ר מכה לי צידך וכו' צמוע"ס קנה ואמר סס צמוג' וטעמא מאי אמר אמיער כעשה כאומר לו צטעה מהן מעוה קני לך אינו וכל סעבודא דאית צ"י ולכל דאחי מנחמתי

והקשה עלה ר"א אלח מעשה הקנה לכילדים דלא הוי צטעה מ"מ ה"כ דלא קני וכו' ומיקן מר זוטרא דהוי מחלת מילי דשויהכו רצנן כהלכתא צלל טעמא והאחד מהן הוי מעמד שלשהן והכה הגאון מהר"י צכ' אור"ה מקשה על קושיית רב אשי אלח מעשה הקנה לכילדים וכו' ה"כ דלא קני דלמח אה"כ דלא קני הכהו דלא הוי צטעה מ"מ מוסס דטלצל ודינו של מע"ס לא ילייר רק צאוהן דהוי צטעה מ"מ דהוי דטצל וטלל הגמ' לא מייתי ראי' מצי"ה מנח"מ או צרייתא אל הסיפך ומחרץ הגאון הכ"ל דכך אזול סוגיין התלמוד אלח מעשה וכו' הלא הוי הקנה גם להנולדים אח"כ דלא הוי צטעה מ"מ דהנה ג"כ צאו מנחמתי והנה לא יוכלו לקכות מנעס דטלצל וא"כ גם הנולדי' דהי' צטעה מ"מ לא יוכלו לקכות מנעס דהוי כקני את וחמור הלא טעמו של קאו"ח דלא קני הוי מוסס דחמור לא קני לכן הוי ג"כ לא קני דלא גמר ומקנה וכאן דומה מוסס לקאו"ח והצנן. זה הוכן דצרי הס' אור"ה צפ"י הגמ' ע"כ. ומעשה כוכל לומר קצרה חדשה דלמסקנא דמיקן דטעמא דמע"ס הוי מהכהו הלח מילי דשויהכו רצנן כהלכתא צלל טעמא אין כוונה התלמוד על הנולדים מוצר דהוי צטעה מ"מ דהס קונים מנעס כעשה גם מדאורייתא אף למען שלא תקשה דהוי כקני את וחמור לזה אמר דגם הנולדים אח"כ קוני' מדרצנן דהוי מחלת מילי וכו' א"כ גם לפי דינו של התלמוד צדין קאו"ח הנולדים מוצר קני מן התורה וא"כ הוכחה הרמב"ן היא הוכחה עוזה דמכירה פטורה הוי מן התורה מדקחני המקדש צטנר מקודשה וע"כ הוי מדאורייתא ולא קשה מהמקדש צמלוה ע"פ דקחני ג"כ מקודשה וסס הוי הקידושין רק מדרצנן דאירי צמוע"ס שלשהן ומע"ס הוי מדרצנן זה אינו דמקס ליכא הוכחה צדורה דכוכל לומר כהכ"ל ומע"ס הוי מדאורייתא מנעס כעשה ע"כ ודו"ק :

אופן שני

לחרץ דצרי הרמב"ן הכ"ל ע"ד פלפול וחריף עוד יותר דהוכחה הרמב"ן היא על זה הדרך. דהכה האצני מלוואים כתב צקימון הכ"ל דיש חילוק גצי קנין דרצנן להיתו מועיל מדאורייתא צקידושין אס מקדש את האשה צתורה ההכאה אשר ית' לה מהקנין הלזה א"כ ספיר מועילים הקידושין אף דהקנין לא הוי רק מדרצנן דמאי תאמר הלא מן התורה אין כוון לה כלום דמן התורה לא קנתה הלא סוף סוף הכאה יס לה מן התורה צמה שקנתה מדרצנן האס

ואקודשת דהרי חכמי קוברי ללא סוכה דעתה וא"כ
 אם ימחול יהי לריך להחזיר לה הסטר ומחרן כך
 נשום דהפוסקי מקסי דהרי לריך לשלם מדיני דגרמי
 ומחילי דאינו לריך לשלם רק דמיס סקבל וזה הוא
 רק באין גופו ומזין ל"ה רק גירס אבל הסטר
 דהכייר הוא שו"פ וגופו ומזין לריך לשלם הכל וא"כ
 שפיר סוכה דעתה ועיין שעה"מ שזניח ג"כ לסקרי
 הלז. והשתא אם הכייר אינו שו"פ לכן אינה מקודשת
 דמה האמר שמו"פ שו"פ צמדי ז"ח דלכן אינה מקודשת
 נחמתי ללא סוכה דעתה דאולי ימחול ולריכי להחזיר
 הכייר ומה האמר דיהי לריך לשלם מדיני דגרמי ז"ח
 דהיזק פחות ושו"פ ודאי אין לריך לשלם ונאפק
 שמו"פ שו"פ צמדי ומספיקא לא נאפקינן ממוכא ע"כ
 דצריז צחוקי ציחור :

והשתא

כאמר נחקריי נח לפי שיטת הפוסקי
 דמכ"ס הוי דרבנן קו' הרמזין צמקומה
 עומדת מודע היא מקודשת ומדאורייתא כמו סהצחתי
 לעיל היכי דהכייר שו"פ דעתה על הכסף שהוא צעין
 ולריכין אנו לומר דהפלוגתא לעיל באין שו"פ ואין
 דעתה על הכסף רק דאכתי כסאר קו' הרמזין נחמתי
 שמו"פ שו"פ צמדי והוי כסף צעין ודעתה על הכסף
 והשתא אמרינן דגזא פליגי ר"ע ורבנן ר"ע אומר
 מקודשת להיפך נשיטת רש"י וסוסי והיינו ללא סוכה
 דעתה דשמו"פ ימחול רק על החיוב סוכה דעתה דאם
 ימחול יהי לריך לשלם מדיני דגרמי כקו' המפורשי
 הנ"ל אבל עבור הסטר סלריכי להחזיר אם ימחול לא
 יהי לריך לשלם לה נחמתי שמו"פ שו"פ צמדי ומספיקא
 לא נאפקינן ממוכא. וא"כ על הסטר אינה סוכה
 דעתה וא"כ אין דעתה על הסטר רק על החיוב והיינו
 על ההכא ולכן מקודשת מדאורייתא וחכמי קוברי
 דאשה סוכה דעתה ללא ימחול וא"כ דעתה העיקרית
 על הכייר נחמתי דהיא צעין וש"פ צמדי ודעתה על
 הכסף ולזה אינה מקודשת דקנין דרבנן לא מועיל
 מדאורייתא וזה דוקא צמלות צמטר אבל צמלות ע"פ
 לא פליגי צזה דאין כאן רק ההכא ומועיל מדאורייתא
 וחשש מחילי אין כאן דיהי לריך לשלם מדיני דגרמי
 ככ"ל. ודוק כי חריף הוא :

בסנהדרין

דף כ"ג פ"ז איחא פלוגתא דר"ע
 ורבנן ר"ע סובר זה פוסל עדיו
 של זה וזה פוסל עדיו של זה ורבנן פליגי עלה.
 וקאמר צמתי נעמו של ר"ע קסבר לריך יציר ומחלוקת
 צמתי כתי עדיי דליה כוגע צמדות דאף אם יפקל

האם הסורה תוכל להכמיט ההכאה הזאת הא
 הנאה יס לה מן הסורה צמח סקנחה מדרבנן
 אבל צאם נאקדש את האשה צמורה כסף מוכרה הדבר
 להיות הכסף קונה לה מן הסור' דאם לא קנתי הכסף
 רק מדרבנן אינה מקודשת כי מדאורייתא לא כתיב לה
 כלום ולכן לסקרם הר"ן ז"ל שמתרן קיסיית המוספות
 מ"ט מלוה דידה ממלוה דאחרתי דגבי מלוה דיד'
 רלוכה להתקדש צמתי אבל גבי מלוה דאחרתי רלוכה
 להתקדש צמתי. ע"כ מקודשת צמ"ט גם מה"מ ע"כ
 ולפ"ז יתורלו דצרי הרמזין על חיפן כאות דהכה דצרי
 הר"ן לריכין ציחור מ"ט גבי מלוה דידה דעתה על
 הכסף וגבי מלוה דאחרתי דעתה על ההכא. אך
 אחרי החקירי הינו צא על כתיב ודצרי רצינו ז"ל
 הנה מיוסדיי על אדכי פז, דהרי קי"ל מלוה ופרועה
 דעתה אפרועה והיינו נשום דיותר דעתה של אשה
 להתקדש דצרי שתיא צעין ולפ"ז יחכן מאור דגבי
 מלוה דידה דהנעוה הוי צעין אללה ודעתה העיקרית
 על הצעין יותר מן על ההכא וצמתי אינו כתיב לה
 כלום נשום דמלוה להולאה כיחנה לכן אינה מקודשת
 אבל גבי מלוה דאחרתי שאין כאן צעין אללה ואין
 כאן רק הנא' לכן מקודשת והשתא ילרק מאור הוכחה
 הרמזין ז"ל דגבי מלוה צמטר קמתי מקודשת דנשומע
 מדאורייתא וקמתי קמס דנשומע דהכייר הנה פרועה
 ולפי המצא צמתי קי' ק"ו דהיכי דאינו קונה החיוב
 כגון צלא כתיבה לא קנה ג"כ הכייר וא"כ דעתה של
 האשה צמדי על הצעין ר"ל על הכייר שהוא שו"פ
 ורלוכה העיקרית להתקדש צמורה כסף ואם כאמר דמכ"ס
 לא הוי מה"מ וא"כ מדאורייתא לא קנחה כלום וקנה
 מודע מקודשת אלא ודאי דמכ"ס הוי מדאורייתא אבל
 צמ"ט דמייירי צמ"פ שאין כאן צעין אללה רק ההכא
 מקודשת מדאורייתא אף דהקנין ל"ה רק מדרבנן ונעמס
 הנאה ודוק :

והשתא

כאמר דבר חדש צפי דצרי הגמי היפך
 מדעת רש"י וסוסי ויהי מיוסב צזה קו'
 הסוי הכ"ל שמוקסיס עוד צזה לוקמי גס צמ"ט צפלוגתא
 דסוכה דעתה וגם קו' המפורשי דאמאי לא סוכה
 דעתה דיהי לריך לשלם מדיני דגרמי דהנה הבאון
 צמתי"ס ימועה יעקב מתרן קוסיית הפ"י על החכמי
 דצצרי צמתי את הכייר ואם אין צו"פ אינה מקודשת
 דאמאי דלמא שו"פ צמדי ומחרן כך דהנה הרמזין
 הקסי הוצא צמ"ד לשיטת הפוסקי דגבי מחילה לריך
 ג"כ להחזיר השנייה וא"כ מודע צאם הכייר שו"פ

כה ראשון יש למלוא על הלוח כח סכ"י לחייבו וזאת
 הכי קמ"צעי ל"י להגמי מולאח כח סכ"י קרוצי או
 פקולין אס הוי כוגע ע"ש. והס"ך פוסק דמאי דאמרי
 כמלא אחר מהס קאו"פ עדותן צטילה היינו כשהקרוצי
 מהכוונו להעיד ואס הכשרין לא מהכוונו להעיד ג"כ
 עדותן צטלה ולא מהכשרה העדות אלא כשהכשרים
 כוונו להעיד והפקולין לא כוונו להעיד אבל היכי
 דשניה מהכוונו או שניה לא מהכוונו עדותן צטלי.
 ע"כ והקס' צהקל"ה ס"י ל"ו סעיף צ' לפי דעה הס"ך
 צטלי כתי עדי דלריך לצרר לר"מ מ"מ אס יפקול כח
 זו ומילא נפקלה כח סכ"י מדין כמלא אחר
 מהס קאו"פ כיון דעל אחת הן מעידין אע"ג דלא
 ראו והגידו כמלח וא"כ ל"ל דל"יירי שמהת הזו שרולי
 לפוקלן לא מהכוונו להעיד ולא נפקלו הכשרין משום
 כמלא אחר מהס קאו"פ ולפ"ז מאי קמ"צעי ל"י הו
 כמלאח כח סכ"י קאו"פ אס הוי ככוגע צעדות הראשון
 וק' מ"מ"כ אס כח סכ"י כיווני להעיד ומילא נפקלו
 כח הראשון משום כמלא אמוקאו"פ ואס כח סכ"י
 לא כוונו להעיד א"כ תרווייהו לא כיווני להעיד אכתי
 הוי ל"י כמלא אמוקאו"פ לדעה הס"ך. וכ"ל דלכאורי
 הדין כמ"מ קאו"פ עדותן צטלי לא משכחה צטוען
 להד"ס דהוא עלמו הודה שלא היו עדי צהצד וא"כ
 הודה שלא הי' קאו"פ כמו צאס טען להד"ס ועדי
 מעידין אוחו שפרעו דהחזק כפרן יען דהוא עלמו
 הודה שלא פרעו אלא צאמה הדין כאן אפילו צטוען
 להד"ס דכאמון צמגו דפרעתי והי' יכול לפוקלן והסתח
 מהורץ קוי הקל"ה הכ"ל דהכא מ"ירי כשהכח הראשון
 כוונו להעיד ואי משום דק' מאי לריך לצרר לר"מ
 מ"מ אס יופקל כח זו ומילא נפקלה כח סכ"י מדין
 כמ"מ קאו"פ כ"ל דהכא מ"ירי צטוען להד"ס ולא הו
 עדותן צטלה ואי משום דכאמון צמגו דפרעתי דהא
 הו כוגע צעדות ודוק :

בתומים

ס"י ל"ח סעיף א' וצ"ח קוי הגאון
 ה"ר חיים יוכה דוקס' על הרמז"ס
 דס"צ צדין הזומה דאס העדי' אומרי' עמנו הי"ח
 ובא הלוח או העלו' ועכמישין צבוק הדצד דבוק המעט'
 ג"כ א"א לחיות ציוס וצעקוס הזה הר"ז עדות מוכחשת
 כי ההכחש' וההזנו' צאין כאחד ואין דנין צה דין
 הזומה ע"כ וק' לפי סברתו א"כ מאי דאמריכין צגמו'
 פלוני רצעני לאונסי הוא ואחר אלטרופין להרגו הלא
 הוי עדות שא"י יכול להזינו דמה יאמרו עמנו הי"ח

והצנע"ד הי' עמנו א"כ אומרי' הם שלא רצע יען כי
 הי' עמנוס וא"כ הוי ל"י עדות מוכחשת ואין דנין צה
 דין הזומה. וכ"ל על אופן זה דלכאורי לריך להצין צדין
 הזומה איך אפשר לקיים דין הזומה הלא העדי' יוכלו
 לומר לא העדנו כלום ואס האמר הלא הצ"ד יודעין
 שהעידו א"כ לריכין המזימין תמיד לעדות הצ"ד ולפ"ז
 הוי ל"י חלי דצר והתורי' אמרי' דצר ולא חלי דצר .
 אך מוכרחים אכחנו להתן ולומר כי יען צמועילי'
 עכ"פ לצטל העדות מועילי' ג"כ לקיים דין הזומה .
 [ועיין צצ"ק פ' מרזבה] והכא ל"ל דמ"ירי דהעדי'
 מעידי' לחיוב ולא לפטור דאי לפטור הוי כאשר עשה
 ולא כאשר זמס :

והשתא ניהא

דינו של הרמז"ס ז"ל דאס
 ההכחש' וההזנו' צאין כאחד
 לא דנין צה דין הזומה מוחנת דיכולין לפטור עלמוס
 ולומר לא העדנו ואס משום דהצ"ד יודעין הא הוי ל"י
 חלי דצר ואי משום צמועילין לצטל העדות מועילין
 כתי לקיים דין הזומה דהא כאן מ"ירי צמעדי' לחיוב
 וא"כ לא הי' להס להזים רק הי' סגי להו צהכחש'
 והי' ג"כ העדות צטל דהא הוי אמריכין איכא תרי
 לצדדי תרי וסליק עדותן כמאן דליחא. אבל לא כן
 הוא גבי פלוני רצעני לאונסי דשס לא יכולין לומר
 לא העדנו הצ"ד יודעין ואי דהוי חלי דצר כוכל לומר
 יען כי מועילין לצטל העדות מועילין כתי לקיים דין
 הזומה ואי דהי' סגי צהכחש' הלא צכאן לא ילירי
 הכחש' צלא הזומה וההכחש' וההזנו' אחת הוא ודוק :

שבועות

אבל סכרו שלא צעדי' מתוך סיכול
 לומר לא סכרתך יכול לומר סכרתך וכתחי לך סכרך
 עכל"ג צהוק' ד"ה מתוך ח"מה מה מועיל כאן מגו
 דאין סייך וכו' אבל הכא ספיר מהימנין ל"י דולאי
 הוא סבר ספרע אלא סאחו תולין סטרוד צפיעליו וכו'
 וכ"ל דהנה מקס' צגמי א"ה אפילו קלץ כתי אלמה חני'
 אומן אומר שמים קללתי לי והוא אומר לא קללתי
 לך אלא אחת המועט' ועשני קלילה ודאי מדבר דכירי
 אכסי' א"ה אפילו עבר זמנו כתי אלמה תכיא עבר זמנו
 ולא כהן חיכו כצעע וכוטל ועשני חוקי' אין צעה"צ
 עובר צבל הלין והאמרה צעה"צ טרוד צפועליו חני'
 עילי מקתי דמטי זמן חיובא כי מטי זמן חיובא דמי
 אנפש' ומדבר וכי שכיר עובר צבל הגזול גבי צעה"צ
 איכא תרי חוקי' צל הלין ואין שכיר משתח סכרו .

חוק' כי מני זמן חיוצא רמי אלפסי' וא"ת יומתו לעולם עד למחר וכו' ועי"ל דהאי חזקה דאין צעה"צ עובר צל הלין לא מהני אלא כי איכא חזקה צהדי חזקה אין סכיר משתא שכרו וכשתצנו והלריכהו להנחין עד למחר הרי לא קשא עכ"ל התוס'. והנה צק' א"ת חזקה על הגמי' מאי פריך וכי סכיר עובר משום כל הגזול דלמא יס לו על הצעה"צ קמ"י ומחרן דזאם הי' חכמה"צ יודע כי יס לו עליו קום ספק הציעה מוון הי' מחירא לפורעו שלא צעדים ע"כ. והשתא נחורן ספיר קוסי"ת התוס' דהפסעו הוא צדצרי ר"כ אצל שכרו שלא צעדים נחוד סיכול לומר לא סכרתיך יכול לומר סכרתיך וכתתי לך שכרך והנחן עד למחר ואי משום חירן התוס' דלעיל כי מני וכו' והלריכהו להנחין הרי לא קשה מה חקרן הוא צכאן דהי' לו להשכיר חזקה דאינו עובר משום כל הגזול ז"א ד"ל קצרת התומים דלעיל דלמא יס לו קמ"י ואי משום חירולו של התומים דזאם ידע וכו' הי' מחירא לפרעו שלא צעדים דצעה"צ ומימר אומר הלל אין כאן עדים סכרתי וואכל לעעון כן שלא סכרתי ודוק. ובוה נוכל להרין עוד קוסי"א אחת דקשה אנאי דעקשה הגמי' א"ת אפילו קלץ נמי מאי אה"צ סייך הכא הלל גס אס כאמר משום כדי חייו דסכיר נמי קשה אפילו קלץ נמי אצל השתא כיחא דהכי פריך אה"צ דהטעם דכשצט ונוטל משום כדי חייו דסכיר כיחא דלכן קלץ המנעה"ת דמיירי צלא עדים ויס לו מנו לומר לא סכרתיך ולא הי' צדדתי וככ"ל אצל א"ת משום דצעה"צ מרוד צפועליו ליכא מינו דהוי צדדתי ודוק :

בקידושין מ"ג ע"א אררי"כ האומר לשכים לאו וקדשו לי אשה הן שלומו והן הן עדי וכן בגירושין וכן צד"ו וכו' ופריך מאי קסבר אי קסבר המלוה את חצירו לריך לפרעו צעדים הני כוגעין צעדוהן כינהו דמוכרחים לומר פרענו למלוה דאי לא יאמרו פרענו למלוה יכול הלוח לומר להם אהדריכהו ולא מלי למימר פרעתיך דהא לריך להחזיר צעדים אלא קסבר המלוה את חצירו אין לריך לפרעו צעדי' ומנו דיכלו למימר אהדריכהו ללוה יכלו נמי למימר פרענו למלוה עכלה"ג. והנה צה"ו איחא המלוה את חצירו צעדים אין לריך לפרעו צעדים ואס אומר לו המלוה אל פרענו אלא צעדים אין כאמן לומר פרעתי צלא עדים אצל אס אומר לו פרעתיך צפני פלוני ופלוני והלכו להם למדה"י לאהן. וקשה המפורשים ז"ל דלמא

לא יתי'. כאמן לומר פרעתיך ציני לצין עמאי צמנו דאי צעי אומר צפוי"פ והלכו להם למדה"י ויס עי"ז צני חירולים א' הוא הר"א"ש ז"ל דמחרן דטעמי גרוע הוא דהרול' לסקר ירחיק עדותו ולזה לא הוי מנו. והר"ן מחרן דלכן לא הוי מנו דהוי כמו מנו צמקי' עדים דאין קסדי דלח פרע לי' ימן דהוא א"ל אל ספרענו אלא צעדים. והנה לחירן הר"ן קשה הא ר"כ מלי קצר המלוה את חצירו לריך לפרעו צעדים ומ"ע לא הוי כוגעין צעדוהן דאית להו מנו דאי צעי הוי אמרי אהדריכהו ללוה צפני פוי"פ והלכו להם למדה"י ולזה כאמרי"ג ב"כ לומר פרענו למלוה צמלמא לחירולו של הר"א"ש ז"ל כיחא דלזה איכס כאמרי"ג צמנו הכ"ל דמנו גרוע הוא ככ"ל דהרול' לסקר ירחיק עדותו אצל לחי' הר"ן קשה דצמלמא הסס י"ל דהוי מנו צמקום עדים דאין קסדי דהא א"ל אל ספרענו אלא צעדים אצל כאן דע"מ כן שלחום לפרעו להמלוה וא"כ יטענו עתה טענה טובה וממנו ב"כ טענה טובה אהדריכהו ללוה צפני פוי"פ והלכו להם למדה"י. וכ"ל דלכאורה קשה מדוע לא יחרן הר"ן ז"ל כדצרי הר"א"ש ז"ל אך אחרי הסקירה מנעו יצן הדבר היטב דהנה להר"א"ש קשה הלל הטענה דטען השתא הוא יותר גרוע מהטענה מנו ולכן הי' לנו להאמינו על הטענה הגרוע שטען עכסיו פרעתיך צלא עדים צמנו דאי צעי אומר פרעתיך צפני פוי"פ והלכו להם למדה"י מה תאמר מנו גרוע הוא ולא ירבה לעעון טענה כזו דהרול' לסקר ירחיק עדותו ז"א דהגוף הטענה שטען עכסיו הוא גרוע עוד יותר דמי פורע צלא עדים צמקום דא"ל אל ספרענו אלא צעדי' וא"כ מהרואי סיה"י מנו טובה. ולכן מחרן הר"ן חירן אחר אצל כאן יס לנו לומר כחירן הר"א"ש וגם הר"ן יודה לזה דלכן לא אמרינן דהיו סעדים כאמרי"ג לומר פרענו למלוה צמנו דאי צעי אמרי אהדריכהו ללוה צפוי"פ והלכו להם למדה"י דיותר כיחא להם לעעון פרענו למלוה עלטעון אהדריכהו ללוה צפוי"פ והלכו להם למדה"י דהרול' לסקר ירחיק עדותו וא"כ מנו גרוע הוי ודוק :

מחמת

הוא"ת דהפוס כי רבה הוא לא ארפיס כעה יותר וכאסר יכייני הצדורא ימעלה להדפיס מחצתהי הסכית אולי"תם לאור צל"כ :

באר רחובות

ועתה

אחמיל לכוז צעה"ס"י צאר רחובות כי תה"ל הרחיב הי' לי ופערו אחי מהעובס

קנח הכיל בהקדמי שלי ואעתי לזאר הס' עועני
עלום דרך סרנז יומר וקוה כי יערז לחיך הקורח
וזה החלי בעזמהס :

עשה א' צע"ו עיין צפי' סיעור קומה לפרה"ק
העקובל עהר"ע קורדיאורי זלטה"ס י"ד
ויע' עמה מצוחר מה דמות וללס :

ע' ב' זאר ערים (ח) עיין צפליה הקדום עסי'
סצועה דק ק"פ ע"צ עמה עחרן הקוס'
הגדולה עמה ישראל מוכין ללצנה ואיעות לחמה והלח
מעלה החמה גדולה עלצנה ע"ס החי' עפ"י דברי הזה"ק
כי חילוק יס בין גבלל החמה העקבצ וצין החמי' עלמי'
ועיין צפיר"ס ע"פ הולך אל דרום יסוצז אל לפון
כי סצוצ החמה מרומה על הרשעי' אזל מעלה החמי'
צעמידה' זסו מעלה גדולה לישראל :

ע' י' (ג) הליון הלום יליון על דצור ולהכי זכור
וסמור דצדור אחד כאמרו (ד) וכעה חכי

אומר עהפי' דצדרי המחצר וצהנה"ה הוא כך ע"ס צהנה"ה
זא לחיץ וכו' קאי על דצרי המחצר סכחז לסודיעך
וכו' כי הי' קסה לו לסרז המחצר על המכילתא הלח
לא דעיין לסדרי' כי צכל הכזה דמחטז צהמכלתא אסר
כאמרו דצדור אחד חמה לאוי ועמה כמו מחללי' וגוי'
וציום סקנה וגוער הרשעון יורה לנו כי אסור לעשות
צו מלאכה אולם יציום סקנה יורה לנו להקריצ צוקרצן
וכן איך דמחטז עמה אונס זכור וסמור סכיהס
לאוי כינהו לזה זא המחצר לומר כי גס כאן דומה
להכך אחריה' כי זכור מביד לנו סלח לעשות צו
מלאכה צכ"סו וסמור יורה לנו סאס העמין הוא
צככה סקו"ס יפס יחה עלות סקנה סלעוה צכור
והפי' הוא סמור' חת סקנה כגד סקוח כפס ד"ל תעטי'
ומלאכה סלל עליו סקנה למען יסאר צחיים ויוכל
לסמור ולקדס סמות סרנה סחאים לקולתו חת סמור
חח יום סקנה סהא לקרחהך ולקדסו ודוק .

והרב צעל סמגי' מוח' לצי' כ"י אמר' סכ"ל כי עעות סדפי'
כפלה צהנה"ה וסחח אסר ככה' הי' ל"ל הין
ולאו וכסון הוא עוד עס צהר עטה צקופו והסירון כסון
לזה עיין צפ"ת חיים סאל סרנה סיד"ח ס"י ע"ג ז"ל
ואפסר דרצוותא דסברי דעיקר הקדום ען סמורה
דצדריס וצחפלה כפקי י"ח קדום דאורייתא עספסי'
צסיס כמו ספירס סרסצ"ס עס ח"ל לריך סזכיר י"ע
צקדום חיים צין צכוס צין צחפלה וסל סנה צגיס
דפסח וסאר מועדים צנה מליכו עפסח הכי גרסיין
כחיז סכא למען סזכור חת יום לחהך וכחיז סחס

זכור חת יום סקנה עכ"ל ומוכה מדצריו ססוח עפסר
מימרא דר"ח צר יעקז דלריך לסזכיר יל"ע צחפלה
אלעז דצפסח קאי סעזכירין יל"ע צחפלה וכן כחז
צקיף וסל סנה צגיס דפסח וסאר מועדים צנה מליכו
מפסח הרי דפסח הוא סולמד ולא סבר כדעפסי'
רציו יעטי' והר"ן דיעיס מוציס ילפיין עסנה דכר"ח
ומה דרי' אחא צר"י צסנה קאי דלריך לסזכיר יל"ע
צקדום וסנה הוא סולמד דיעיס מוציס ילפיין עסנה
ועס"ה כחצו רס"י ורסצ"ס דח"ג כחיז סכא למען
סזכור וכחיז סחס זכור וכו' דהוא קאי צקדום דפסח
וסיינו דאמר כחיז סכא למען סזכור וכו' .
ולאפוקי מברסח סר"ס דגריס כחיז סכא זכור
חח יום סקנה דמסמע דצסנה קאי אונס סריין
לא חסס דקדוק זה ועל גרסח כחיז סכא למען
סזכור פ"י דיעיס מוציס ילפי' עסנה כחיז ר' יעטי'
ז"ל ולדעה רסצ"ס דר"ח צר יעקז צפסח קאי מוכרס
לומר דהג"ס אסמכתא צעלמח הוא דהא קדום יעיס
מוציס הוא מדרצנן כחיז סרז מוגיד וסאר סזכיר
לדין דאסמכתא צעלמח הוא כחא סקנה ספיה ר'
יעטי' ללא סזכירו יל"ע צחפלה דהוא עיכר קדום
מדאורייתא דכיון דהך דר"ח צ"י אסמכתא צעלמח הוא
ומדרצנן לא סמו לסקן סחפלה מדאורייתא ופיין צלי
סזכרס יל"ע אזל ציעיס ע"ס דסקדום דרצנן ומדאוי'
לא צעי קדום סקנו צחפלה כחיז יל"ע דללח סקדום
צעי זכר לי"ע דסכל ומכלל סדצריס יסיעצו
לכו דצרי סמור צס"י רע"ח ספירס צפסעות דעאי'
דאמריין צקדום סנה זכר לי"ע קאי אמקראי קדום
והיא סיעא דר"ח צ"י אמר דלריך לסזכיר יל"ע צקדום
וכו' . אכן לדרכיו אפסי דממור עפסר כרס"י ורסצ"ס
דר"ח צ"י צפסח קאי והיא אסמכתא צעלמח ודוק'
צפסח אמרה ויעיס מוציס צפסח דסייכי זסו ולא
צסנה ולכן פירס דקאי לעקראי קדום . וסוצ סציא
סמור דצרי סרעצין דיל"ע מורה על סקנה וכחיז
צרצרות ספיות וסכרס כי עגד סייה עי"ס צאורך וכו'
וחמה הויה לסרז גופי סלכות סכחז ח"ל ידוע סקוסיא
זו עלוטה כפי סצרתו דקדום על סכוס אינו ען סמורי'
אזל סרעצ"ס עסק דהוי ען סמורי' דעיקר סקדום הוא
על סיין צכניסמו וכחצו סחוס' דסחס זכירה על סיין
כדכחיז זכרו כיון לצכון עכ"ל ומוכה מדצריו דמדאורי'
צעי יין וקסה דצפירוס כחז סרעצ"ס איסכא דיין מדצרי'
סופדיס . ע' י"ב צמחצר ואחיכ צחאים ספסי' ל"ל
כחתיס ועיין להלן צחר לחי רחי' פי' עספתיס פי' ספי'

מולח סריפת כוחר כחצנה לחלן עי' ל"ג רק כן ל"ל
טעם עי' ק"ז לא כדפסק. ועיין באר מרים סוף עי'
ר"כ בהערה :

ע' י"ב ז"מ (3) צחקר ל"ל וכו' כי זה כוונת
הסוד: עי' ק"ג ז"מ (3) ל"ל רז"ל הלעגו

וכו'. ועל מ"ט טס צענין החפלה ראיתי להציח דברי
הרקנטי פ' ויטלח זל"ק ודע והצן כי כפי הצקס' והמקום
אשר הצקסה כאללה מטס חתי' כוונת המהפלה כמו
שאצרו ז"ל מ"מ אין ישראל כענין לפי שאינו יודעין
להפלה צקס ופירש החכם רבי עזרא ז"ל והוא הכון
צקס הראוי לאורו ענין וטלח חתי' המהצב' זזה
מייחוד הכל והצן זה מולד כי יס ככל ענין טס צמורי

עליו יס ממוכה על הסליח' והחפלי' והרחמים יס
ממוכה על הדמעה יס על הפגעים והלכות יס על
שאלה צכיס יס על המזכות יס על הגזרה יס על
החקד ואס אין אדם יודע לכווין צתפלוו צלוו
טסס הממונה על זה סלריך לו מי גרס לו
שלא יפיק רלונו סכלותו ומיעוט הסגתו וחוטצ צדעתו
מהצבנה רעה סהטס יעלה טכע ממונו חפלו ורלונו
ואינו אלא סכלותו כענין סכאמר אולה אדם סקלף
דרכו וגומר וחטאחכס מנעו טעוצ מכס אמנס כסיחא
צקי צהס וצטמוחיהס וילטרד לצקס לפני טסס צקס'
או שאלה ויסיס צדעתו וכוונתו אל טסס סמווכי' על
סאלתו לא די סיפיק חפלו ורלונו אלא סיחי' אהוב
למעלי' וכאמר למטה מטל לאולר מולח כל טוצסיס צו
כמה חדרים כל חדר מיוחד לדבר אחר צחר זה
מאכל צזה מטחה צזה זזה צזה מרגליות וצזה מלצות
כסאדם לריך לאכול ואינו יודע אחר סהמאכל צה
אפשר סימות צרעצ והחדרים מלאיס כל טוצ לא מפני
סמנעו מנעו צקסחו אלא סאינו יודע צאיזה חדר הוא
הדבר סלריך לו ע"כ. ועיין עוד דברי סקרוס' ע"פ
ויעתר יחא וצלצות טס ועפ"י סדברים סאלס יאירו
לכו דברי ספי' מרדס פנחס וגס דברי סרהלס"ק מוחריר
לצי סכסן זל"ס"ס :

ע' מ"א מ"ט המהצר וכססכרוצ"י פניהס איס אל
אחינו הוא עפ"י מאמס ז"ל צ"צ ל"ט
צפלוגתא דר"י ור"א ח"א פניה' איס אל אחיו וח"א
פניהס אל סציה למאן דאמר פניהס איס ח"א הא
כחיצ ופניהס אל סציה ליק כאן צומן סיסראל טוט"י
רס"מ וכו' :

ע' מ"ד הליון (ח) צמחצר כדפס צטעות וכו'ל
צסופו על ז"ט אקר יולק על ראשו :

ע' נ"י צבאר מרים (ה) ל"ל צלוחרו טל עד וצצחי
מפרס והיא עד סיינו סקצ"ה הוא עד אס
ראה או ידע וזהו לכוצצ עדותו :

ע' נ"א צסי עטרה מואערות דבר צקדשו טעס
יקר למע דוקא מטלס חוטס כי כסאחאס
מוליא וחקדס לחולין אזי כה סחילוכיס יונק חלק
חמיסיס מהסקדס ולכן מוסיק חמיסיחו ואמר כי הוא
צסוד סאלף לך סלמעה ומלחיים לטוטרים אה פרו
והטוערים אה פרו סיינו סקליפי' סמומר להפרי
וועלחיים הוא חוטס מאלף והצן :

ע' ס"י ז"מ (א) ל"ל ודרשו מיד כלצ עוד טס
ל"ל צסי מנחס חדסס :

ע' ס"ו מ"ט בהמחצר (ע) ס"ז טעס עלות סריפת
כוחר לא כדפס) אינו מדברי המהצרי רק
אנכי רשעתי וזה לעלמי וטעות כפלה צדפוס כי טעס

טס סכיס יצוד וצטציעיה וגומר כלהס כי דברי
סקרוס'ס יחלימו לדברי סרהמ"ח סקרוס' סלזה :

ע' י"ד צמחצר והפרה סלצ כן היא ג"כ צרוצ"ן
על חתור' :

ע' כ"ז ז"מ (ג) עתה אומר צפ"י עקס מטס
ר"ל כי צלס לא ס"י טוס מטמועה דרוס
אחר רק עכ"י עירך קודמין ס"י לו לוור אס כקק חלוה
אה עמי עמד אה סעכי ורק למען לדרוס עוד צזה
אפילו עטיר עכי ס"י צלוחו טעה עקר ללח סעכי
מטס סיינו מלכחוצ אחר עמד וטס אורו צכחיים
לדרסה הזחה ג"כ :

ע' ל"א ז"מ (3) והגס כי ידוע מאמס ז"ל צנה
פ"ו דכולי עלמא סצצנה כחי' חורי' עכ"ז

כראה צחוס כי כן סיה' כונתו כאמר כחצתי ודוק :
ע' ד"ו מ"ט המהצר כעסה כל איצריו כסא עיין
לקמן עי' קל"ג צבאר מרים :

ע' ל"ז עיין ילקוט דוד פ' הרומה לחס סמלכחי'
כקרא לחס פניה :

ע' מ"א מ"ט המהצר וכססכרוצ"י פניהס איס אל
אחינו הוא עפ"י מאמס ז"ל צ"צ ל"ט
צפלוגתא דר"י ור"א ח"א פניה' איס אל אחיו וח"א
פניהס אל סציה למאן דאמר פניהס איס ח"א הא
כחיצ ופניהס אל סציה ליק כאן צומן סיסראל טוט"י
רס"מ וכו' :

ע' מ"ד הליון (ח) צמחצר כדפס צטעות וכו'ל
צסופו על ז"ט אקר יולק על ראשו :

ע' נ"י צבאר מרים (ה) ל"ל צלוחרו טל עד וצצחי
מפרס והיא עד סיינו סקצ"ה הוא עד אס
ראה או ידע וזהו לכוצצ עדותו :

ע' נ"א צסי עטרה מואערות דבר צקדשו טעס
יקר למע דוקא מטלס חוטס כי כסאחאס
מוליא וחקדס לחולין אזי כה סחילוכיס יונק חלק
חמיסיס מהסקדס ולכן מוסיק חמיסיחו ואמר כי הוא
צסוד סאלף לך סלמעה ומלחיים לטוטרים אה פרו
והטוערים אה פרו סיינו סקליפי' סמומר להפרי
וועלחיים הוא חוטס מאלף והצן :

ע' ס"י ז"מ (א) ל"ל ודרשו מיד כלצ עוד טס
ל"ל צסי מנחס חדסס :

ע' ס"ו מ"ט בהמחצר (ע) ס"ז טעס עלות סריפת
כוחר לא כדפס) אינו מדברי המהצרי רק
אנכי רשעתי וזה לעלמי וטעות כפלה צדפוס כי טעס

ע' קטו ז"מ (א) מ"ט כי קדר סצנין הוא סחלי'
לעס"ד ואח"כ לעדס"ר אער לי ירי"כ
סרה"ל סמופלג צנגלס וססחר כסי"ס חו"ה אצרהס יוסק
איגרא סליע"א סיוסצ כנה צטארכי כי כוונתו הוא
עי"ד אומס ז"ל צחחלה עלס צמחצנה לצרל אה
סעולס צמרה סדין וכו'. אך לפ"ו סלטון קדר סצנין
לא חבלה כסוגן וכו'ל כי סכווכי' הוא כי ידוע הוא
להמסכילי' צזה"ק כי מספירח חקד ולעמט כקרא צנין
עדס"כ

עדה"כ עולם חקד יצנה וא"כ קדר הצבין ולמטה ולמעלה פוגע החלה צקפירה גזורה והיינו מדה דרין ואח"כ למדה חקד וכדברי האור הגבוה המוצא צקמוך והצומר יצחר ועיין צפרד"ס ומגהאון המקובל ר"מ מקורדיוואירו זלוק"ל צער נ"ו הנקרא ולמטה למעלה וצק' אור עינים מהרה"ל מהר"א וקאמרכע קליע"א ח"ט ע' צבין :

ע' קב"ד צדצרי המצטר צקופו מ"ט לכך ולקחחס לכס וגומר כפות חולי כוונתו צ"ט כפות מלה"כ לבו אחון כורח עכפתין והיינו כי ע"י לקיחת הדי' עינים יקפור ויכפות להמקטריגים כמע"ל ע' ק"כ צצ"ע צקופו מדצרי הרקנטי :

ע' קד"ו צ"ע (ח) מ"ט זה כראה לי צכוונתו אור לי יריד נפטי' מה"ל המופלג צבג"ל

וכסתר מהר"ר אצרתס יוסף קליע"א הכ"ל כי כוכל לומר טביון לדצרי זהר חרותה דק קס"א ע"צ ה' הוא חלקים היינו הורה טצכתצ ותורה טצעל פה חד הוא עיי"ט צזחר ודפח"ח. עוד טס מ"ט לך ואמור ארצע ולא חוטט. הכה כך ה"י המעט' טהרה"ק מרחין אור צזה"ל גי"א זאב פיר כ"טנו פיקף ואח"כ כחודע ע"י צנו הרה"ק עוהר"ר טלוס זלוק"ל כי כך היט' כוונתו כחכר טעה : ע' קמ"ב צ"ע (ח) מ"ט צנעטס הרהורי עצירה קטים מעצירה כי על העצירה יכול להלדיק עלמו וכו' אור לי יד"י"י הרצ החריק החסיד עוהר"ר

יעקב יוסף קליע"א האצד"ק יאטיכילא כי כוכל לומר כי זה היט' כוונת הטחל צהמטכה (יוצא פ"ה) האומר אטעל ואטוב אטעל ואטוב אין מקפיקין וכו' ולמה אור צכפל הלטון להורות כי רק צחרי זנכי אין מקפיקין צידו לעקות הטובה אזל צפעס אחד מהראוי' להקפיק צידו לעקות הטובה מועטס האתהלא הטובה ט"ט לו כי כוונתו היט' לקיים עולות הטובה ולהטלים מנין חר"י"ג ע"כ ודפח"ח. והנה צגנ' טס ומקטת ל"ל לתימר חרי זימני ועטקי כדרי"ה א"ר כיון טעצר עצירה וטכה צה הותרה לו ופריך הותרה לו ק"ד אלא נעטיה לו כתימר ופירט"י כיון דטעל חרי זנכי טוב אין מקפיקין צידו לעקות הטובה כיון טהעצירה נעטיה לו כתימר.

ולפוס דטעל חרינו מוצן מעלת העצרי' צפע' הראטוכי צעוד טלא נעטיה לו כתימר רק ידע טדצר אטור הוא ועכ"ז עצר עלי' ומודע יקפיקו לו לעקות הטוב' ולהט"ל כיהא כי צפ"א יט צהעצרי' לך מלות והיינו מלות הטובה להטלים מנין חר"י"ג אך על פעס הצ'

מוכה טלחה עצר צה יען טענעטיה לו כתימר ולזה אין מקפיקין צידו לעקות הטוב' ועיין צלחס ומטנה צחלכי הלזו ומטס כלמוד פ"י הגמ' צאופן היותר כלות :

ע' קמ"ד (ח) חולי הפ"י הוא ומ"ע היינו הגס כי טערות רומזים לדיכין מ"ע הכזיר חינו ירא מהס אחר טמר חלקיו על ראטו יראים מוענו כולם כדצרי הרקנטי המוצא צליון צ' :

ע' קמ"ו צחנה טכל דצרי הצרכות סס על חנאי חכה רז"ל אטרו (צרכות ז') כל דצור

ודצור טילא מן הקצ"ה לטובה אפילו על חנאי לא חזר צו י"ל צנעמו כי לגצי קוצ"ה לא יליר חנאי כפול דטיינו אט יקיים ולא יעבור על ד"ה יקבל טכרו וצאט יעבור ולא יקיים יעכט הלח מלחו לא הלח הרעוה וא"כ דרין הוא צאט לא כפל הטחאי הטחאי צנל והמחנה קיים :

ע' קנ"ז צחר מטסה ויט ליטצ הקוט"י עפ"י דצרי החיו"ט פרה פ"ג מטכה צ' עיי"ט :

ע' קנ"ח ט"ע מ"ט כי סס חאצים להטלחה וכו' עיין להלן ע' ר"כ צצחר מרים ליון (ח) :

ע' קס"ח מ"ט המצטר כדי טעעלה הפלחיו עד המטצנה כוונתו עד עולם הטכמה כי

מטצנה הוא צקפ"י הטכנ' וכן מ"ט צהג"ה ומכאן הטכיל ומטלרז"ל צר"ע כך עלה צמהטצ' כוונתו על קפ"י הטכנ' וכאטער הצחתי מפי' הצחי' ומ"ט צצחר מרים (ח) וע"ד הקצלה מ"י חן וכו' ויעלה צמטצ' הטטור' [ר"ל צקפ"י הטכנ'] ט"ירחו אוחין כה"י וכו' וזהו ציאור הכל צידי טמים כלומר צידי המדה הנקרא טמים [ר"ל צידי מדה ט"ה טקקרא טמים יען כי מ"ט אך הוא למעלה מזה [ר"ל כי מדה חכמי קודעת להפארת] וזה ג"כ כוונת הצחי' וזה טהצחתי צהקיוס ח"ל טתוק כך עלה צמטצנה וצאור זה כי כן חייצה הטכמה צנכירח יוסף [ר"ל כי מטצנה היט צקפירח הטכמה] כנ"ל וזה ידוע למי טיודע והצן [ועיין צק' אור עינים צערך טמים] וע' לקמן ע' קפ"צ כי ע"י מכירח יוסף נעטט ר"ע ע"ט :

ע' קע"ב ט"ע מ"ט החרת כדריס פורחי' וכו' לחיט כי ידור כדר ומפר טצעל לחטה כוונתו לתרן מודע אטרו רז"ל חכס עתר חדר והצעל מפר ולמה לא יחיר האצ והצעל ויפר החכס עז"א כי חט"י הוא לטון חכמים מרפא לתחיר וכו' טמקיר הקטר

החוק בהצל פיו והאז והצטל אין להם כח זה רק
זאת הוא צידם לתח רפיון להכדר ועיין צפי המהולל
אור עינים מהכ"ל ע' נדרים צחצ ע"ש :

ע קפ"ב

צטעמי מלות מ"ש ועם זה מוצר למח
נעכס ר"ע וכו' היינו למה דוקא עלה
למחשבה התחל ר"ע ולאחר צחירולו לפי סה"י צן גרים
וכו'. והנה איחא צפי מוגלה עמוקות כי לכך פקוח
כפס דומה טצה וכן שארי מלות מצחורה יען כי כל
א"ס מ"סראל יס לו אחיזה צחות מן החור' כידוע כי
ישראל נוטרקן יס פסיס רבוא מלות לחורה וס"ה
שחקה מות אחת פקולה ולזה דרטיין צ"י וחי צהס
ולא סימות צחס. והנה זה דוקא צח"ס ישראל אמנס
הגרים אינס ככלל השס"י רבוא ואין להם אחיזה צחות
החורה א"כ מתיצב ספיר מדוע דוקא ר"ע סס נפשו
צכפו להקטיל קהלות צרצ"י לעקוק צחורה כגד גזירה
המלכות הרשעה כי ה"י צן גרים ולא כאמר צו וחי
צהס ולא סימות צחס והותר לו למקור נפשו [וכמו שא"י
צקפרי העוקולי] אפר לזה כמלא צרז"ל על ר"ע סה"י
דורס על כל קון וקון תילין תילין סל הלכות וכו' (מכחות
כ"ט ע"צ) יען סכסמחו וכן נסמה כל הגר"י אחיחוס
צחהגין סל האותיות סהרה"י קוף. ולא צחותיות. ועי
צכ' סהרן אמרי ספר להרס"ל המפורסס מוח' יסעי
הירן זללטה"ה מדיכאצ צפ' סמות צקופו על המדרס
סלה כח ציד ססלה ע"ס ואחסיצ אככי אס לא אסגה
כי לכך דרס ר"ע על סהגין כי ידוע כי סהגין מוח
צמחצבה [ר"ל צספ"י סחכמה] ור"ע עלה צמחצבה.
ועיין צכ' סההולל אור עינים ח"ד עי הגין וע"ל צח"ר
עי קס"ה]. אמנס ישראל יס לו אחיזה צחותיות סחורה
אקור לו למקור נפשו כי ס"ה שחקה אפילו מוח
אחת פקולה וכו'. כ"ל ודוק :

עור

שם ב"מ (ח) כי ר"ע ה"י צמקוס ססכינה
סקדוסה אפר לא גילתה סדצר וכו' ד"י
איחא מוצר צפדרי"א פ' ל"ח. סססצטי"י עשו סרס
סלה לגלות סדצרי"י ולירפו להסכינה ג"כ עוחס. למען
יהיו עסרה כי ראצן לא ה"י סס ע"ס. ולפ"י יחא
ג"כ כי מהפלה היח אפר יוסק סלדיק לא סודיע סדצר
לאציו ע"י מכתצ או ע"י סליח וכו"י סוח מפכי סרס
ומהפלה כי צהרסיות עקן ויגס המדרצ מועין סחודע
יוקף לחמיו לא סכר סס סוי' כלל ואפטר ססוח מוח
סרס לא רלה הקצ"ה להצכיר אה סנו צהדצר :

ע קפ"א מ"י צחנה וספסע ה"י סלה סצין וכו'
אפטר כי ע"ס סוח ול"ל סלה סציה
ואולי כי סגרסא סלה סצין סיה ככונה וסירוסו כי
ידוע סוח סכדר סוח צציה כדלקמן ל"ה סליח ול"ל
וספסע ה"י סלה סצין וסכונה אחת סוח עס סגרסא
סלה סציה וע"ן כי עצר צמזיד ולא סציה כדרו לכן
עוכסו סיקח מוסכצו מוסחתי כע"ס אס לציה סקרה
וגס וצפסעכס סלה אמוס וסצן. ומה סמסי"ס אס לא
צחה סמה וסצחוס סמה סכונה סוח אס לא צחה
סמה עס כדריך אזי סעוכס לזה וסצחוס סמה מוסכצן
מסחתי רח"ל ועיין רקנטי מוח :

ע קפ"ח

צמ"י ע"ס ורלי סספלות סס מ"י
קדם ע' צצחר מסה לעיל ע' ל"י (ח) :
ע קצ"ב צמ"י ע"ס ורסו סיעצ סייק עיין
צמ"י ע' סן סרגוס יוס סני יוס סצין
סרגוס סכו וסכו ואמר סכו וסכו :

ע קצ"ג

צמ"י ע"ס וסרסס וממנעס כ"ל : שם צצחר
מסה צ"ה רעצ"ס ל"ל מ"י עכ"ס ס"ד
סמ"י. ומ"ס צקופו אס כמלא"י סעוצרי"י רוב מוכין סמק
והכס"י לפי סרצ. ומסוה עליו סר"ע סלוי סמוצל צמגדל
עח וגס סרצ כ"ע דלמה כמ"י ססס"י וסקנטי"י ולין
צכי סיוצ. והסס דכמעי לוכיל ססיצו להר"ע סלוי כי
כן איחא צקפרי מוכן אמרו סמ"י אין מקיייעין אה
סעפלין כלל דדרטיין אה ריצי"א אך גס דצרי ספרי
אין להצין סלה אמרו גצ"י צחמה סכרצעה אס ארס
סע"א צחמה עה סחאה כ"ס סכאמר כן כנפסות כס"י
וטף ואפטר לפרס דמיי"י סהטף והכס"י אינס רולי
ללחה צסעה סמחרי"י אוחן. סאין אלו סס"י על
כפסוחס לצטל צצבילס מ"ע דסריפה סעיר ומרציין
לה מרצוי"א דחא סכאמר סחרי"י אוחה ואת כל אפר
זה אצל אס רולי ללחה לא כאציד נפסות קסי"ס :

ע ק"ד

צמ"י ע"ס לבו צחורחה כ"ל :
צצחר מסה צהלכה ראסונה מ"ס וכל עי
סאינו מועין וכו' עיין לסנן ע' רכ"א
צצחר מרי"י (צ) מ"ס"י דצרי סרעצ"ס ז"ל :

ע ק"ה

מלקות מוכין ס"ל רסע רסע סייעי גלות
מוכין ס"ל רולח רולח. וסירס"י אמהכ"י קאי וכו' מוכיל
דאין לוקין א"כ כגמר סדין ע"ס סחלה וסקסעה צחי
דאמאי לא צעי כעי סייעי ענוון מוכין וגס אהא דסריך
סייעי גלות מוכין סקסו סהמדי"י ססעיוו על אהר ססייב
גלות

גלות לוקים וא"כ היינו חייבי מלקות. ואפשר כי זה הי' קשה לו להראש"ד כקושיית החוק' והוא מפרש דקושיה הגמי' חייבי מלקות מנין קאי אחא דהרבו אין כהרנין דליף לה מלעשות לאחיו דוקא שאחיו קיים שאם כבר נהרג ליט' לאחיו ע"ז פריך חייבי מלקות מנין דמלינו סנקרא אחיו אחר סנקלס בדכתיב ונקלה אחיך לעיניך כיון סנקלס הר"ה כאחיד. וליף קטע קטע ופריך חייבי גלות מנין דהנך ליחכוו צחורה אזל העידו צאחד סחייב לגלות דחיהא צחורה יתי' דינו כחייבי מעון דאפי' כאשר עשה ואתי' רולח רולח סאעפי' גיטו צחורה גיט דוקא כאשר זמס ולא כאשר עשה ודוק :

ע' רכ"ו

צאר משה גיט ולקוחין אלו גיט על טורה הן כחצ עלה צטו"ה חיים סאל משהגון חיד"א ז"ל כתב מנין ז"ל סהקטו לר"א צבו סל הרמז"ס מו"ט צמועד קנין י"ח לא מיצעי' לארס דלא עמיד מלוה ותירין דו"ט הרמז"ס לקוחין אלו גיט לפי סהוא סחלה מלוה סכסוחין אזל חירוסין צלא כסוחין לא סגלים סוולוס עדיין ולכן צמנין סוולוס סחחלה סחלכה אחר סהמלוה ליט' אשה צכהוזה וקידוסין ולא אחר לקדס אשה עכ"ד ויט' לי סהדיוט להציא ראי' לוח מו"ט פי' צחרא דצינה דף ליו ע"ז דהנך ואלו עקוס רשות לא דנין ולא מקדסין ופריך עלה צגמי' ולא מקדסין והא מלוה קעציד לי"ל דחיה לי' אשה וצני'. ופירש"י ולא מקדסין והא מלוה קעציד כסויסא אשה לפרוח ולרצוח. והסחא סקטו סמעסחא אהרדי דצינה פריך על לא מקדסין והא מלוה קעציד ואלו סחס קאמר דליארס ליכא מלוה ומוכרה לומר דנאי דקאמר צמיק דלא עמיד מלוה ליארס היינו דלא עמיד מלוה צסלימות כסוחין דהוא מלוה סלימה אמכס סחירוסין גס סס קררו צסס מלוה כו"ט צצינה לפי סהסחלה מלוה סס. וא"ט דצרי הרמז"ס ועל גיט וצכס קודצרי סופרי' כהצו סכסחי' כליו להכי קוראה דצרי סופרי' יען סחינו מפורס צחורה אזל דינו כדנין חורה לסון צהעי' איט' כ"ו סעיף צ' והכה מצוחר צרמז"ס צריט' ה' חיסוח סחייבי' מיהא על קידוטי כקף וגס אס קדסה סכחי צטער או צצינה אין צקידוטי סכחי כלוס וכל סחומרות סכוהגות צקידוטי צינה וטער כוהגות גס צקידוטי כקף ואין כפוקחא ציניהס רק צקירינה סס אס לככוהן צלסון דצרי סופרי' או לא :

ע' רכ"ז

צצאר משה וכחצ הרצ מל"ט על דצרי סרמז"ס סללו צפי' כערה דף מ"ו צעי ר"א סוליא ס"ר על כסוחין [סרסכוכי'] מהו על כסוחי אחיו מהו פטונו מיהא חדא דהנחא רצי' יונה אה צחי נחסי לחיט הזה ולא ליצס וצעי' קמייסח דלא אפטיעוה פסק רצינו לקולא כ"כ מנין ז"ל. ועדיין סדצר קשה אללי ממה סמסייס רצינו וכל ספטור אס רלה לגרס יגרס דס"ל דלא סזסיר סכחצו סלא יוכל לסלחה אלא היכא דחייב קנס ומלקות אך היכא דליכא קנס ומלקות אס רלה לגרס יגרס ולפי' היכא דספיקא דדיכא כגון סוליא ס"ר על כסוחין סרסכוכי' כתי' דמלקא לא לקי מוסק דהא מלקות צמקוס מיהא עומדה וכי סיכי דחינו כהרג על סספק סכ"ט אינו לוקה וכן קנס דספיקא דמוכחא לקולא אזל לגרס חיד' יכול לגרסה והלא ספיקא דחורי"ח לחומרל ולי' ע"כ. והנה רש"י ז"ל מפרש קדמה וגרסה כנסה ולא סוליא ס"ר חה לא כפי' סרמז"ס דהוא מפרש סנהגרסה מן סחירוסין וכ"ל דלוח לא מפרש כהרמז"ס דלירי' קשה עוד ק' עלימה על מה דקאמר פטונו מיהא חדא סלח מצריי' דר"י איכא למיפטנ איצעי' סרסכוכה איכא מדאלטריך הזה ולא ליצס סהוליא ס"ר על כסוחי אחיו הא דירי' דומיא דיצס כגון על כסוחי סקודעי' הוי ס"ר דחי לא הוי ס"ר לא אלטריך. הזה למעט יצס דמי דרישא ומכסוחי' קמחי' דירי' אזל לפירש"י אחי ספיר דעיידי צכנסה וגרסה ואח"כ סחזירה וסוליא ס"ר על כסוחין סרסכוכי' יט' סצרה לומר דצכסוחי סקודעי' גרוע עפי' מכסוחי' אחיו דלמה סחק צצינה סרסכוכה ועוד סחזירה לאחר מכן א"כ יט' לנו סוכחה דעעכה צדוי' הוא ואין לו עס"ר ולי"ל קרל להכי ורק למעט כסוחי' אחיו לריך קרל. אזל לפי' סרמז"ס ק' דכרתי מדאלטריך הזה למעט יצס איפטיעוה איצעי' קמייסח איכא :

ע' רל"ב

צצאר משה סכה הרצ כ"ט כחצ על דצרי סללו מקור דין זה הוא מצריי' סוף סמקין ס"צ ופירש"י לא צקצרי יסרלל אלא מחעסקין צגון וכי' דהא אין קוצרין קטע אלל לריק: **ע' רל"ג** צמ"ע ואעי'ב דכדר עיירי ע"ט מולא ספתיך סעמור כווכחו גסס דקרא עיירי צכדר עכ"ז מומעשות סקרל לסעור מולא ספסחי' אפי' דצבור סחינו סל כדר סלא לחלל סכלי אסר צו יצצה לקונו :

ופכי סכלמות עלי' והחזיקו כל זרעו זה ג"כ אנוס
 שאר המורה לא כלמות ואפי' שהיו עקיימין האבות
 לא חסיז אלא מה שהוקיפו על כל הכלים עליה' ועל
 זרעם ע"ש. והכא רמז"ם כתב דעמורס כלמות והיכן
 מליכו דלמעות דילמא מדעתו עבד ולפי קה"י גדול
 הדור כתבו אחריו אך ה' לפי שעה ומי זה אמר שקצלו
 עליה' ועל זרעם וחו אעיקרא מה חלמודא דמ"ש עמד
 עמורס וגירס את אשתו היינו צנוג כריחות ודלמא
 גירס את אשתו ושלחה מציחו ומ"ש דלא קבי צפריסה
 כדי מי שלא קיים פו"ר ישא הגרושות פטומי מילי
 בעלמא כיכחו אעו אקסור"ר דרז רבות צרות צחלות
 אגודות אגודות צכודין והיו לאנס' וכו'. והיעז אשר
 דיבר מרן ל"ע מהיכא עייתי לה וכו' ק"ק מהא דאמרו
 צמורה רבה פ' ל' וז"ל כהן לאדם שש מלות הוקיף
 לכה אחת לאצרות צמורה ליעקב השעה אזל לישראל
 כהן הכל עכ"ל הרי דאחר יעקב לא הזכירו רז"ל מי
 סכלמות ואם איתא דעמורס כלמות הו"ל להזכיר אזל
 אקסא לן חדא ואתנה לן דאמאר זה קרא צחיל כמ"ש
 רבינו דעל ששה דברי' כלמות אדה"ר והוקיף לכה
 אחת. ע"כ:

ל"ת ט

ז"ל ס' הסוד ס"י ע"ז שלא לצור
 עלם מכל עלמות הפסקה סכאמר ועלם
 לא הסצרו צו. משרשי מוליה לזכור כיסי מלרי' כמ"ש
 באחרות וגם זה גזעו מן השורש הנזכר שאין כבוד
 לשרים ויועלי' ארץ לגרור העלמות ולקצורם ככלב"י לא
 יאוח לעשות ככה כ"א לעכ"י העם הרעצים וע"כ צחחלה
 צואכו להיות קבלה כל העמ"י ממלכת כהנ"י וגוי קדוש
 ובכל שנה וסנה צואחו הזמן ראוי לנו לעשות מעש"י
 המוראים צנו המעלה הגדולה שעליכו לה צואחו שעה
 ועודך המעשה והדעיון שאכחו עושי' כקצו צנפשוטיכו
 הדבר לעולם. ע"כ וע' לקמן ל"ת סק"א ותמלא סיום
 דצריו שקדושי' ותורה כחה :

ל"ת שס"א

רחימי להציא דצרי חסיוד וצל"ס
 ינעצו ויעתקו דצריו לחיך אכש"י
 כגילי אנתרי לקיים הסצל הזה צנ"ע ל"ת צדצריו
 שקדושי' וכאשר עשיתי צכמו כן צסיום טיע ע' והחחלה
 דצריו עיל ל"ת ע' וזה סיום דצריו ואלל חסוקצו
 להפוש על דצרי ונמר ולמה יאוח אוחמו הש"י לעשות
 כל אלה לזכרון אוחמו הנס והלא צזכרון אחד יעלה
 הדבר צנחשצחתינו ולא יסכה עשי' זרעינו. דע כי לא
 נחכמות החפשינו ע"י ועחשצנה הנוערי ישיך לדבר כן ;
 ועמה

ע' ר"ג (צתעה) זה העצור אינו מדבר מומין
 העולם וה"ה רק מטעמיה' לזה מציא
 גם עעם לעמות דרצנן. כי מרור צזמן הזה דרצנן
 וגם צזמן הציה אין חונה לאכלה צפ"ע אם אין ק"פ
 ואמנס יאכלה עם צטר הפקה ואינה מעכצה לאכילה
 פקה אם אין לו מרור והרמז"ם צקס"ו ס"י כ"ו קרא
 להמרור שסוח מהדצרי' הנגרי' אחר המלות :

ל"ת א'

ז"ל הרמז"ם פיע מה' מלכי' (ה"ח) על
 ששה דצרי' כלמות אדם הראשון על ע"ז
 על צרכה הסס על צפיכה דמ"י על גילוי עריות על
 הגזל ועל הדיני' אע"פ שכולן הן קצלה צדיכו ממשנה
 רציו והדעה כוונה להן מכלל דצרי מורה יראה שעל
 אלו כלמות הוסיף כה אצד מן החי סכאמר אך צטר
 צנפשו דמו לא האכלו כמלא שצו מוליה. וכן ה"ה הדבר
 צכל העולם עד אצרהם צא אצרהם וכלמות יתר על
 אלו צמילה והוא החפלה צחריה וילחק הפירש מעשך
 והוסיף הפלה אחרת לפנות סיום ויעקב הוסיף גיד
 הססה והחפלה ערציה וצמלרי' כלמות עמורס צמוליה
 יחירוה עד שצא משה רציו וכשלמה המורה ע"י .

וע' צהסגות הראצ"ד והכ"ע ויראה הקורא איך הרמז"ם
 שקל צפלס לסונו הזהצ ולא כהצ גצ"י ילחק כלמות
 כאמרו גצ"י אצרהם ולא ל' הוסיף כמו גצ"י יעקב רק
 כהצ וילחק הפירש מעשך והצן. וע"מ שכהצ וצמלרי'
 כלמות עמורס צמוליה יחירוה כתב צטר"ה ח"ש מהגאון
 חיד"א זקוק"ל ס"י ל"צ ז"ל הנה מרן כהצ ל"ע מהיכא
 מייתי ל"י הרמז"ם הא. והרצ מוקוס סמולאל צטר"ה ס"י
 כ"ג. כהצ דנפקא לי' ממי"ש צקוטה י"צ. עמד עמורס
 וגירס וכו' וק"ל דהו"ל להפירסם לצד וי"ל כמ"ש צקיף
 פ' חזקה מעשר ציהמ"ק דין הוא שלא יסא כס"ם
 וכחצו הוסי' למי שקיים פו"ר ולפ"ז לא קבי ל"י צפריסה
 כדי מי שלא קיים פו"ר יקה הגרושות ופכי זה לקח
 אילפן יוכצד כמ"ש צהרבוס יצ"ע דלא קיים אז פו"ר
 ואמרו צכסהדרין דעליות פו"ר לישראל ולא לצ"י ועמורס
 וכלם גרשו כדי שיקיימו אחר"י פו"ר אי"כ שפיר מוכח
 דלמעות צפו"ר וגירושין וחופה כמ"ש צקוטה ומסכא
 פקפא להרמז"ם ולא תקטי' לחיך עמורס לקח יוכצד
 אחי"כ ד"ל דעל מחזיר גרושתו לא כלמות צמלרי'
 ודצרי רמז"ם מצוארי' עכ"ל ודצריו חלוט"י סס דלמא
 עמורס לא כלמות רק צעמורס ה"י סוער המורה כאצרהם
 אע"ה אף שלא כלמות וכצד כהצ הרצ סכוכר לעיל
 ס"י כ"א דרמז"ם לא מנה אלא מלות עילס לאצרהם

ועתה

צני. זיכה וטעמה זאת וטעם הזניך וטעם
 אלמדך להועיל צחורה וצמלות. דע כי
 האדם נפעל כפי פעולותיו ולבו וכל מחשבותיו חמיד
 אחר מעשיו טהור עוסק בהם אם טובה ואם רעה
 ואפי' רעם גמור בלבבו וכל ילך מחשבות לבו רק רע
 כל היום. אם יערה רוחו ויסיים השתדלותו ועסקו
 צהממה צחורה וצמלות ואפילו טלל לט"ם מיד יכנה
 אל המצו ועמוך טלל לשמה זל לשמה וזכה מעשיו
 ימיה הילטי"ר כי אחרי הפעולות נמשכי' הלצרות ואפי'
 אם יטי' אדם לדיק גמור ולצבו יטר ותמים חפץ
 צחורה וצמלות אם יעסקו חמיד דצברי' טל דופי
 כאלו האמר דרך משל טהכריחו טמלך ומיכהו צלומכה
 רעה זלמה אם כל עסקו חמיד כל היום זלוחו
 לומכה יטבו לזמן מן הזמני' מלדקה לבו להיות רעם
 גמור כי ידוע הדבר ולמה טכל (טשכל) אדם נפעל
 כפי פעולותיו כמו טאמרנו וע"כ אמרו חכ"ל רלס
 טקצ"ה לזכות חל יטראל לפיכך הרצה להם תורה
 ומלח כדי להפיק בהם כל מחשבותיו ולהיות בהן
 כל עסקיו להטיצ לבו זלחריהינו כי עמוך הפעולות
 הטובות הלכהו נפעלין להיות טוב' וזוכי' לחיי עד.
 ורמזו רז"ל ע"ז זלמרט כל מי טיט לו מוזזה צפהחו
 ולי"יה צנגדו והפילין זלמטו מוצטה לו טלל ימנח
 לפי טאלו מלח חמידיו ונפעל בהן חמיד. לכן חלה
 רלס גם רלס מה מללכהך ועסקיך כי חריה' חמטך
 וחלה לל חמטכס ואל יצטייך ילך לומר חריה' היות
 לצי טלס וחמ"י זלמוכה חלה' מה הפסד יט כי
 חמעג לפעמ"י בהעכוגי חכמי' לטצה צטוקי' וזרחות
 להחלוץ עם הל"יס ולדבר לחוח וכיולל זאלו הדצרי'
 טלין מציחין עליהן חמלות ואטמות הלל גם לי לצב
 כמחס קמני טצה מוחכיה' ועדוע ימטכוני חס חריה':
 אל בני הטמר מפיהם טן הלכד צרטהם רצי' טחו
 עמוך כך כוק מרעלהם וחלה חל נפטך חליל.
 ואחר דעהך זה אל יקטה עליך טעהם רצוי הטלות
 צמין זכירה ניסי' מלרי' טחוח עמוד גדול צחוריהנו.
 צחס נחפעל אל הדבר כמו טאמרנו ע"כ :

לפ' בראשית

חלה חולדות וגוי' צהצרחס
 ט' זעירח מלחתי צקי קדמון
 דטנה טכום ענין כל החותיות זעירות טמה קפ"ו.
 כמו ט' דצהצרחס כי דלצכהס ק' דקלתי צמיי' ח'
 דויקרא. ע' דמוקרה. י' דפנחס זן אלעזר. י' דלור
 ילדך טטי. וטס טוי' צהכחה טוח ג"כ קפ"ו בימטריח

מקו"ס כזה יפ"י ק'. הפ"ה כ"ה. ופ"ו ל"ו. ט' פעמ"י
 ט' כ"ה. ק"ה קפ"ו וזה פי' כל מקו"ס טלהח מולל
 גדולחו טל טקצ"ה כי טס טוי' בימני' כ"ו וע"י הטכחה
 יטרצה טקצונו על גימ' קפ"ו כמנין מקו"ס טס חלה
 מולל ענוותנותו טיינו החותיות זעירות מניכס כמו כן :
 ע"כ יעזוב איש וגוי' ודצק זלמטו וטי' לזצר חלד
 חמר זזה אדומי' רה"ק מוהר"ר טלמה זלמן זלוק"ל
 ז"ע ועכ"י כי פיטקו טוח טלל חמגרת עליו הילטי"ר
 מלמטו כמו טלל חמגרת עליו מוצקר טל עלמו [ויטינו
 חליצרי' טלן] :

לפ' קד

הגה נא ידעתי כי חלה יפה מרחה
 חל פי' זזה אדומי' רה"ק עירין
 קדיטיין מוהר"ר חצרתס יעקב זלוק"ל מללדיבערל ז"ע
 ועכ"י כי חנה זמעלה טיופי יט זה צ' מדריכות ח'
 חוחר זוי וקיעה וטצ' כענין יפה חוחר הלחמר זלמטד
 חמלכה ירקקה ח' וטוע טל חקד ח' מוטך על'
 וחנה חלע"ה הגס טידע טיט לטרה חמונו מעלה טיופי
 עכ"ז עוד לל ח' צרור חללו חולי' חול מוחמה חוע
 טל חקד חמוטך על' חך זזה יטחן הדבר חליו כי
 לו ח' ח' מופלה חוע טל חקד חמוטך על' הלל
 מוחרחי' לנגד טרי פרעה טטה' מוטוללה חמקד חלה
 ח' לחקד כי חמחר ירקקה ויען כי לל כן ח'
 הדבר ח"כ ידע מזה כי חלה יפה מרחה ח' מוחמה
 חוחר זוי וקומה. ויאמר ללברם ידע חדע כי בר
 ח' זרעך חמר זזה אדומי' רה"ק זלוק"ל מוועילפחלי
 חכ"ל מופלה טוח ח' ח' חלה ללצרתס חקקרה צטס
 חוחר' טהפול לו זלה למנה כי בר יטי' זרעו וחמר
 כי חכוכה זזה בר' בימטריח צכ"י חיי' מוזוכי' ולזס
 ג"כ נולל כי חריז"ל כלמטר סידר חסס ע"צ צק"ט
 ע"פ וטי' חס טמוע רמז על חל טל וללחצה חל
 וגוי' חסס יז"ל כי יז"ל כוערקון יקר"ח ל"ך זר"ע נגד
 צכ"י וגס זוכ"ר ילורי' לחיי"ס נגד חיי וגס זלוק"ן
 לחור"ף יעיי"ס נגד מוזוכי' :

לפ' ויצא

ויעקב הלך לדרכו ויפגעו צו מללכי
 חלה' זזה חמר אדומי' רה"ק חכ"ל
 כי חפי' חול הגס כי יפגעו צו מללכי חלה' עכ"ז
 חלך לדרכו טיינו דרך חקדוס צלי חמטטחות :
 ויאהב גם חל חלה חמר זזה אדומי' חכ"ל
 כי מלח"ה כוערקון חחרי' חפלגן "לוע" מעמו
 (ועיין צקי' חור עיכיס עי' נעמה) :

דויתוי

זיטס חללכי חרצ וקרה צלילה חמר זזה
 אדומי'ר

וראיתי צפי קדונון שהקסה איכ לפי קסה וזה
 קסאל ורעיה וואנרו לי וזה קסנו וזה אומר אליהם
 הלא ידע הקס כי הרג צו להעלרי ונחרץ כך כי הנה
 איחא קספרי העקובלי כי להרוג הכרי עיי קס היא
 לכיון צסתי אוחיות ראסוכי וזהקס יקויק ולאס יסראל
 עיי הקסי אוחיות האחרוני וזהקס והנה ורעיה הי
 כד פה ולא הי יכול לצטא צספתיס האותו כי אוחיות
 צוויף צספתיס ודצי קפתיס הי לו למחסור וזה הוא
 כוונת אונרו הלהרגי אחת אונר כאשר הרגת את
 העלרי ולכאורה קפת יתר הוא לומר כאשר הרגת וגוי
 ועוד אולי צאנת ירלה להרוג אותו אך להכ"ל יחא כי
 זאת קאל למרעיה איך יכול להרגי צסתי אוחיות
 האחרוני כי כד פה אחת אולי האנר להרגי צסתי
 אוחיות הראסוכי כאשר הרגת את העלרי וזה יועילך
 זאת לכגדי כי איס יהודי אחי וזה כוונת קסי וכלן
 קהרגו לעלרי צסס העפורס ויחא ג"כ קאנר ורעיה
 ואנרו לי וזה קסנו וזה אומר אליהם כי הלא כד פה
 אחי ואיני יכול לצטא צספתיס הקס יקויק כי הואו
 הוא אוחיות צוויף וגילס לו הקס יתעלה וזהקס
 אקיה :

ובמדרש רבה פ"ג ויאנר אחי חלקי חזק אצד הס"ד
 פתי יאנין לכל דצי : רציס כצוכו
 זאת העאנר וראיתי צפירוסו כי הרצ צעל עק" צסנר
 כ"ד כתצ ו"ל הגוי אשר ה' אלוקיו עמו
 היינו האונת ה"סראליה קרידי ה' העסנתה עליסס
 היא פרעי הנת יקצלו קיעור רצ ועלוס וזהקס
 הצורא כעאח"כ ואסינת עיני עליו. וקאנתי עיני עליסס
 לטובה וכאונרו החוסק לחסוקתו לצצחתי צאחתי ועיניך
 (אנר צאחתי ר"ל) כאשר קולע איס אל הסענתה צעין
 החודרת וצקוגרת כי האונת ה"סראליה איכס ככקסין
 צכללס תחת מערכות הסנניס וכסיליסי ע"כ וגס העלין
 הצדקטי עשה וזה עיקר ה' מייג עיקרות אנרו עיקר
 ז' זרע יסראל ערת ה' לכן ורעיהו וצחר. הארנת
 וקבילת הארס הית' מפני זה הסהנתה צנעטיס' יוחר
 חזקה ומיוחדת ע"כ. והנה אננרו הקס יתעלה למרעיה
 אחי חלקי חזק חלקי חזקתס וגונר ולא אנר אחי
 חלקי העולס הודיע הקס יתעלה צזה למרעיה כי
 הצדיל ה' את עמו יסראל וסאר האונות כי לכולן
 הראת לסס הסנתתו הפרעי לאצרתס חולדת חזרע
 לעת זקנתו אחרי קס" מוכיר צעלנו חקרן החולדת
 מלך קהוא מעצמו עירי גצר. וליחק תרחת לו עוד

אדומויר הרת"ק הכ"ל כתיב לניס ופחיס צדך עקס
 קונר כפסו ירחק וזהס והפירוס הוא כך כי הנה
 ונחוצה הארס להיות צלילה קר ונלוון למען להסנר
 ונחננו ולהיפך ציוס לריך להיות חס לצו צקצו
 למען להלתיב לצו ונפסו לחורה ה' ועצורתו וגניח
 וצאס הוא ח"ו להיפך וזה היינו דרך עקס ופחלחל
 כי הרצע הוא משנה הסדר צמקוס סלריך להיות קר
 ומלוון צוער כאס החאזה צקצו וכאסר יוכרת להיות
 חס לצו צקצו הוא קר ומלוון. וזה אשר אנר יעאע"ה
 הייתי ציוס אכלני חרצ וקרת צלילה היינו אחי לא קניתי
 סדרו חלילה והצן. ועפ"ז הי' ונחרץ קוסית החוקי
 צכחצות דף ל' על סהינת צ' העאנרי הכל צירי
 סניס חון מיראת סניס ואנרס הכל צייס חון ונליס
 ופחיס ולהכ"ל כוונת אחת לסניסיס כי גס לניס ופחיס
 יורה על ירחת סניס. (ועיין צפי העהולל פרי הייס
 מירי"כ הרצ מוהרי"ר היים קנאללער סליע"ה
 מפרעמיסלא צוואנר פלגות חצל ונאנר חקוצה
 ונחנתה וחרות נחת) :

לפי וישב את אחי אחי מצקס הגידה כל לי
 איפה הם רעים אנר צזה הרת"ק
 הכ"ל הנה כתיב צחורת רעים חקר וחו ותינו יוסף
 הליך אנר להעלחך הגידה כל לי איפה ר"ל צחינה
 ערת הענה רעים והנאים וחרתה לחקס. (צקקנטי
 איחא איפה זה ערת והצן) :

ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת והעאחתי לחלתי
 פי צזה אדומויר הרצ עירין קדיסין זלוקיל
 וסאדיגנרל הכ"ל כי הנה קי' אונרו ואיך אעס'
 הרעה הגדולי הזאת וקסנע וזה כי רעס קנטי הית'
 כיקל צעיניו לעסות חלילי לונר כן ועוד והעאחתי
 לחלקי' אינו מוצן וזה קאנר לקון עצר הי' לונר צל'
 עחיד ואנר צזה הרת"ק כי זאת הית' ופחוי" כי ירוח צזה
 להסליס מנין הר"ג עם מלות חקוצה כי הוא מלות
 מרעיה עשה ונין קס"ה. ועיי צא הליך יוסף צסתינה
 הדצריס ואיך אעקס הרעה הגדולה הזאת
 וחס האנר כי עוד ארוח צזה לקייס מלות חקוצה
 אשר היא מייט ונאנין הר"ג מלות הלא צליז והעאחתי
 לחלתיס ר"ל זולת זה יס לי על וזה לעסות חקוצה.
 [ועיין לעיל עי קאניצ צצחר מריס] :

רפ שמות ויאנר מי ענך לאיס וגוי הלהרגני
 אחת אונר כאשר הרגת את העלרי
 ופירס"י וכלן אחי לועדיס קהרגו לעלרי צסס העפורס

יותר והשקמתו הפרטי צעה פליה לברט האמה ואת
 צנה וליעקב עוד יותר צמחה הקולס והצרכה וכאשר
 יבואר עוד פס צעור כ"ה וכאשר מוצא להלן. וזה
 כוונה המדרש ויאמר אנכי אלקי אביך וגו' והי' קשה
 לו מדוע לא אמר אנכי אלקי העולם ומתוך ההי'ד
 פתי יאמין לכל דבר ר"ל הפתי יאמין כי לכל דבר
 היינו גם לקאר הצרואי' השקמה עליה' צפרטי' אבל
 לא כן הוא הדבר רק כי הצדיל ה' יתעלה להאומה
 הישראלית מכל האומות כי על האומות השקמה עליה'
 בכלל אמנם לאאעיה ולרעו המיוחס אחריו השקמה
 עליה' צפרטי' ולא יאמין הואמין כי צאס יאמר כי
 גם לקאר הכצראי' השקמה עליהס צפרטי' כי הוא
 אמונה יסרה צעיכי ה'. זה לא. רק צסס פתי יוכנה
 והסוף עוד צעל המדרש לפרט דבריו מה פתי נער
 ר"ל לכל העעה לומר צפירושו כי משמעותו אויל
 רטע חלילה לך מזה רק מה פתי נער היינו נער עול
 לעיר ליעו' יקרא והצן. וצדך זה תפרט יפה
 הכחוצים הצפרטה כולה. ויסולקו הרצה מהתעיות אשר
 יתמהו רצים וצפרט מהו אורחות המראה צלצה אס
 ועל הקנה הגרוע צאלכות אף עפ"י הרצ צעל עק"י
 צער י"ז תפרט היצב כי הוא מייצב מדוע המהין
 הס"י"ת ממה זרע לאצרהס אוחצו עד עת קץ ר"ל ממה
 לאצרהס ותפע"י לקרה ה"י לו לחינן אוחס זרע
 צנעוריה' למען יחיו צעוב ימותס ויצלו סכוחס צנעוריה'
 ומתוך צאופן כאות כי הנה עד אצרהס אע"ה ועד
 צכלל עת הצנחה הזרע לא מלאכו כי היו ממשללין
 להסס יתעלה כוננה חלדיקי' כי העלכי לרק אף אס
 חכיר וליאות הצורא כי הוא קצה כל הקצות ועלה
 העילות אמנם הוקצע צלצו כי הספע המושפע מאלו
 יתעלה היא על דרך החיוצ כאור מן השמש וכמוסכל
 מהסכל ולזה נמלא סאמר צרוך אצרהס וגו' קונה סעי'
 וארץ אמר לקון קונה ולא לי' צורא המורה על צחירה
 ורלון גם אלע"ה ה' נמשך אחריו צחחלס עיונו צאמרו
 הריוותי ידי וגו' קונה סעי' וארץ אף יען כי ה'
 צרלון ה' יתעלה להיות אלע"ה מכיר אס צורלו כי צריאס
 סעי' וארץ הוא צצחירה ורלון. וצידו ליעלה מזה ולמה
 לזה אשר לזה תועיל התפילה והקציה ממהות להספלתן
 סל לדיקי' לזה המהין עם הצנחה הזרע עד לעת
 זקנהו למען יכיר כי חסרון הסולדה צו הוא מלד
 הנוצע ומתצנחה הזרע חכירו כי ציד הסס יתעלה
 לקרד ולהסוך תעערכות לעוצה צחירו ועצור זה אשר

הצנחה הזרע נמלא ראסיה לקון התפילה כמו והספלת
 צעדך וחי' וכן ויתפלל אצרהס אל חלקי' וכן ליחק
 וכן ליעקב כעוצא למעלה ע"ס כי אז חקנו האלות
 התפילה סחירה מנחה וערציה כאר"ה אחרי חכירו עוד
 יותר מהקודס והשקמתו יתעלה הפרטי' עוד פס סער
 ג' מוקסה מדוע לא הוזכר צכל מועסה צראסיה פס
 יקו"ק רק אז הוחל לקרוא צסס ה' ציום עסות ה'
 חלקי' ארץ וסעי' ומתוך כך כי ידוע הסס חלקי' היא
 מדה הדין וממו דין היינו מנחה הטוצעי' והסס יקו"ק
 היא מדה הרחמי' זה יורה היפך וסידוד המערכות
 ולזה צחחילה עלה צמחצצב לצרוא אה העולם צמדה
 הדין ר"ל להיות מנחה' אה העולם צמחה הטוצעי'
 וראה סאין העולם מוקסי' צכך וסיהף עמו מדה
 הרחמי' ר"ל היפך וסידוד המערכות לעוצה צחירו ע"כ
 ומעסה כאמר יען כי צא העה אשר חסצ הקציה הקן
 לעסות למען הציא על אצרהס אה אשר דבר עליו
 להיות זרעו המיוחס אחריו סיערי ממשרת ה' מלותיו
 וחקיותיו צחר צמסה עצדו להיות הוא המוליא אוחס
 מוחס סצלות מלרי' והמציא אוחס למעמד המוצחר
 ורליוו להראות לו עוד יותר מאשר לפכיו מהשקמתו
 הפרטי' ולהספיע עליו ספע כצואתו ולהסרות סכניתו
 עליו להעלותו למדרגיה המעולה מכל לחיותו מוסכל
 צאספקלריא המאירה וגם כי החחות להספלתו והספלת
 ועצודה כל ישראל צא להודיע דרכיו למסה לזה צא
 וירא חליו מלאך ה' צלצה אס וגו' הקנה צוער צאס
 והסכה חכנו אכל היינו כי הראה לו יכלהו לסדר
 ולהסוף המערכות כהוראת צוער וחינו אכל ולזה ילדק
 צזכרו פס ה' יקו"ק כהוראתו על מדה הרחמי' ככ"ל
 סידוד המערכות וירא ה' כי סר לראות היינו כמו
 ספירושו על והעצב לראות סצירעו' ור"ל כי הצין
 הסוונה. ויאמר וגו' סל בעליך מעל רגליך היינו כפי
 הסצל עקי' לא מאלעגוניות סלך אדעה קודם היא
 כמו סמוצא צחחרי ע"צ קי' י"ד כי סליעות מוקוס
 הועיל להספעה חלקי צחצווחה. או יאמר כי הודיעהו
 צזה לצל מסווצ כי הוראות הסנה הוא כי גם על
 סאר האומות השקמה עליהס צפרטי' רק הוראתו
 היא רק אף על זרע ישראל הגרוע והספוח יען כי
 צא מאלדעה קודם זרע אצרהס אוחצו המיוחס אחריו
 ויאמר אנכי אלקי אביך חלקי אצרהס וגו' ג"כ להכוונה
 חכ"ל צפירוט המדרש. וגם כי אנכי ה' וגם חלקי'
 כי הדין והרחמי' חד הוא. ולא כמו שחשצ פרעה וכל

הנמשכ"י אחריו כי יס ח"ו סבי דשויות פועל טוב ופועל רע ורק ה' הוא האלקי הוא אחד ואין סבי לו להצדקה ויען כי ראה השם יעלה לבאר לו ויחר מעבין השפגחה אשר לא כשנע צפירות ומורחא הסכה כי מהסכה לא כשנע רק דרך הסלילות כי לא הזיק האש להסכה לזה הוסיף ואמר לו וארד להלילו. וזה היא השפגחה הפרעויה צעין המודרה ומקוגרת. כה תאמר אל צב"י ה' אלקי אבותיכם וגו' זה טעמי לעולם וגו' היינו המנחגי הטבעי והעשדר חד הוא ככ"ל ולזה ידק כי אחר כל האותות והמופתיים כאמר צפרקה ד' פסוק יוד ויאמר אל ה' וגו' לא הזכר קס אלקי" כי אז ראה באפקלריא האומות המאירה כי צד הש"י נסדר ולהפוך המערכות ככ"ל והצן :

דפ' יתרו

זרע"י מה שמועה שמוע ובה קרי"ס ומלחמה עמלק אשר בזה כאדומו"ר הרש"ק מויעליפאליע הכ"ל. כי רש"י ז"ל יאמר מה שמועה שמוע יתרו כי בל אל הדיק מרע"ה ומגלה לנו כי זאת הייתה הקצה אשר הביאהו לזה כי ראה אשר אחרי ראוהם נכ גדול בזה מעבין קרי"ס עכ"ז יטבו עוד בצמלאות מלחמה הילר הנקרה מלחמה עמלק לכן מההכרה לבל אל הדיק לטוב מלחמה כזדה כזו :

דפ' משפטים

הרצ פרי מגד"י נקפדו גינה וורדים בהקדמה מציא קוטיה העולם שמוקסין נקס הגאון הרי אברהם צדודא ונלן דצ"ח אקור בהנאה דלמא קרי בהנאה ולא הנצל יתירה לומר דרך ציטול אקרה תורה ואי לא הוי כתיב אלא תרי לא הנצל ה"א דאי תרי דהיינו כזוש כתיב אקור ואי דלכחוצ לא יאכל הא קיי"ל ככ"א כ"ע שנאמר לא יאכל אכילה והנאה צמטמע. וכנה שפסק באמת הרעצ"ם ז"ל צפ"ה עה"י מ"א. והתירוץ ע"ש באריכות :

דפ' בקר

צמדקס הפקס צצבוריחא והציאה אל עשה אשר לו בן עמרם זו מוחרה אל אקורה אשר לו אקורה היא לך אשר לו זמרי ואותה שלקחה מדיניה היא (א"כ בה יתרו מי המיר לך) מיד כהרשלו ידיו של עשה וכתעלמה מנחו ההלכה אשר לו לפנחם קריינא דאגרתא איהו להוי פרווקא וירא פנחם ראה מעסקה וכוכר הלכה הצועל ארמיה קכאין פוגעין בו וכר. עמדו השבטני עליו ואמרו ראיסם בן פועי זה שפיטס אבי אמו עגלים לע"ז לכך בל הכחוצ ויחסו אחרי אחרן ע"כ. והנה הוא מהתיימא

וכי כ"כ היחה פכלו של מרע"ה חלושה כי צעבור הכלמה כבוד נעטו ומעיר בהשאלה בה יתרו מי המיר לך שכה הלמודו וכתעלמה מנחו הלכה עד קה"י מוכרח להח עלה לילך לפנחם לציול מעמו הדין. וראיתי צפירוש. כי הנה הרצ צעל עק"י פער ס' מציא מד' החכם שכתב המהכה והמעליצ לא יסחיה כל מחשבה ולא יתפכו אותה כמו אשר למקולס אס פלגס זוייתיו פורה לפתי נכבות או לא. אצל יסחיה המהשבה אשר אלל הכפעלים כי אמנם התחלות הכפעלי צעבורס המה כפעלים ע"כ וציאור דצרו כי ידוע אשר אהבה והשכחה ונקלקלין השורה ולזה האוהב או השוכח פקול להיות דיין ונדוע כשרים המה להיות עד דצבר על מה שמוע או ראה וע"י המחקר יוצן על ככון כי יען צמחית האומה והצבור הודע לכל פכל אדם צריא מלך עלמיותו ד"מ המשפט והמושכל הנודע לכל הוכן פקלוס זויית פל כל משולס בזה פורה לפתי נכבות בזה ולא יחסר פוס א"ס כי צעבור הנאה פקצב לו אוהבו או צעבור העלז אשר יעלצתו יסכה משפטו ויאמר הסיפק ועבור זה האוהב או השוכח כשר"י המה להעיד כי צעבור האהבה או השכחה לא יראה ולא יטמע הסיפק אצל לא בן הוא עם הדבר החלוי צסיקול הדעה היינו להיות דיין ופיטנ דצבר אז צעבור ההנאה אשר יקצב לו אוהבו גם פטע הגדול מנכסו כחטא קל יקצב צעיכו וצעבור העלז אשר יעלצתו גם חטא קל לנעון גדול מנכסו יטפוט את האדם ומעשה זה כוונה המדרש הכ"ל כי בהשאלה בה יתרו מי המיר הערים לפקול את מרע"ה להיות דיין בהדבר יען כי כוגע הוא והמהכה או המעליצ יסחיה המהשב' וא"כ הפ"י הוא כהעלמה מנחו ההלכה כי מרע"ה ראה א"ע כי פקול הוא להיות דיין דצבר הזה וראוי הוא להיות מעלים א"ע מההלכה הזו. ולכן נקס הדין לפנחם להיות הוא שופט ודיין בהדבר והמה צערומס הערימו גם לפקול את פנחם ולעשותו כוגע דצבר מפאה ראיסם בן פועי זה שפיטס וכוי לכך בל הכחוצ ויחסו אחרי אחרן. ע"כ :

דפ' בהקותי

והסיג לכס דים את צליר וצליר סיג את זרע ואכלתם לחמכם לפוצע וראיתי צפ"י כי הנה הארזי"ל כהצ צכוונה קוד המוחזה כשפיטס ידו על קס פדי יכוין פאוחיות פדי המה יולאים מסי"ה ילר צמלוי כזה י"ד לדי"י רי"ס כדי להכניע הילר ח"ס וה"י פדי צלירך וזה הפ"י וחס"י

ז'וק"ל זכ"ע ועכ"י ע"פ קוד ה' ליראיו וזריתו ע"ד
לחוח קוד ה' ליראיו ואם כפס אחד לומר כי הוא
ירא וטלם ואליו נכלו רזי ותעלויות ה' עז"ל וזריתו
להודיעם היינו זאת יודיעהו אם כנים הדברים זאת
הוא וכוונתו זרית: והצן :

עוד

והכ"ל שמשתי אנכדו יד"כ האצרך המופלג
ח"כ. ומהר"ר שלמה זלמן שליט"א בהרצני
המופלג חו"כ וזה' עשה טארים שליט"א שאמר קודם
כל כדרי צעמדו לפני ארון הקודש צצכ"י יתירה
והתלכצות גדולה הנה אנו אומרי' ונכלח וגו' כי לכל
העם בצנגנה מהפלח הוא הכי אפשר כי כל העם יהיו
שונגין ולא יהי' שום מזיד ציניחס. אך רצש"ע אני
מעיד צחס כי אין צחס שום איש שיאמר לשם יחוד
קודם בואו לעצור עצירתו וא"כ יתכן לומר עליה' כי
כולם שונגין הנה :

עוד

והכ"ל שמשתי צעלמי שוית' ה' לכגדי תמיד
היינו שככי שוית' תמיד כי ה' הוא לכגדי
כי הוא ה' הו' ויהי' ואככי השיפוך מכל הכי תלחא
והצן :

עוד

שמשתי שככי נעמו הגאזה והגדולה לחי עולמי'
היינו צחס האדם וכיר כי כל הגאזה והגדולה
הוא צלמי לה' לצדו והאיץ לריך להיות לבו כצצר
צקרצו מכל וכל עד קלח האחרון אזי' הדעה והדבור
לחי עולמי' אז ים לו נעטע טכל איך לדבר דבור לפני
הקצ"ה :

עוד

ראיתי צכ"ק טלו פי' מאמרס ז"ל צנקוס
צצעי"ת עומדי' אין לדיק"י גמורי' יכולין לעמוד
הנה הקוש"י ידוע מדוע יגדל מעלת החוטא והמזוהם
על הדיק"י טלא עעמו טעם דאקירא ואמר צפירשו
כי ים צ' מדריגות צמעלה הדיק"י האחד הוא לדיק
גמור צפ"ע ואינו מצגיח על העם לומר טובחה ולהשיצ
לצם לאציה' טצטמו' והצ' תואיר צהפלחו ועבודתו
וכל עשיותיו צכל איש מישראל לטוב אליו
צאמה זה הדיק קקירא צעל טצוצה והצן. זה צנקוס
צצעלי טצוצה עומדי' היינו הדיק"י צמעלה האי' אינם יכולין
לדיק"י גמורי' היינו הדיק"י צמעלה האי' אינם יכולין
לעמוד צנקומו. כי ה' מהמדריג' הצ' יעלו צמעלה על
אוחם טצמדריגה' האי'. ועיין לעיל צאר מריס ע'
קמ"צ :

והשיג לכס דים [אותיות טדי] אח צליר (אותיות
צילר) היינו צחס חה"י לכס ההטנה הזחה להכניע
הילר ע"י טס טדי. וצזיר יסיג אח זרע ר"ל ולא
מעורר ילרך רק לקיום המין ולהעמיד הזרע והמזרח
חמרים אזי' ואכלתם למאכס לטובע ר"ל חהיו צמוחים
טיה"י לכס פרכסה והצן ועיין צאר לחי ראי פי' מקץ
צפ' אם כנים וגו' ואחס לכו הצזירו טצר רעצון
צמיכס עוד טס פי' צחקותי וצנועמי מלוח ע' ק"ד
צצאר מריס (ח) וע' צק' הקדוץ כועס אלימלך טפי'
אם צחקותי תלכו וגו' ואם תאמר ואיך ילוייר קיום
המין אם ית' רק דצוק צחורת ה' ועלויותו וצחה
חוח"ק להגיד לכו ע"ז וכהתי בטמיכס צעחס בטמיכס
היינו הגשמות טלכס. וזה רמו' רט"י ז"ל צדציריו צל"ט
זה עונח ט"ח נטצנה לטצנה. זה טוכן דציריו ע"ט :

לשבת שובה

אמר מורי הרה"ק ומהר"ק
ז'וק"ל צפי' הפי' אם טמיצ
מטצנה רגליך רגליך הוא עלי' שככי הרגלתי לחפריס
היינו אם טמיצ ומטצנה הטובה מהרגילות טלך ר"ל
מהעוונות חטאים ופטעים אזי' נצטייחך הצורה עטוח
הפליך ציום קדשי זה יוה"כ :

עוד

והכ"ל אמר רצ הקדח טטיח המוקדעים
טקולים והמאחרים כו' פחה הרה"ק ואמר הנה
אמרו ז"ל ורצ חקד וטעה כלפי חקד ויגלו לכו עחה
צזה מאמרו טל הרצ חקדח כן הוא רצש"ע אמה הוא
כי טטיח המוקדעים היינו טעד עחה חטאו לפניך
הלא והמאחרים כשרין ר"ל כי יקצלו עליהם נעחה
לטוב אליך צהטוצה שלימה. (שמשתי זאת מועס ידי"כ
החקיד ומהר"ר יהושע וויעליפאליר כ"י אשר ה'י
מקחופץ צללו צנעוריו וצא אחריו להקחופץ צלל כ"ק
ענ"ר כאדומו"ר הרה"ק ראש גולה אריאל ומהר"ר
דוד עשה שליט"א צנטארטוקאב) עוד והכ"ל שמשתי
נעמו. צהפטורה כי אחרי טובי כחנתי ואחרי הודעי
ספקתי על ירך אור צזה הנה כל אחרי לי מופלג
הוא וא"כ הפי' הוא אחרי טובי אם ידוע שככי טחנחתי
ורחוק שככי מהטצוצה ים לי עוד מנחס ומטיצ כפשי
להטצוצה צאמה: אך אם אמור אומר אחרי מופלג
ורחוק שככי אם חנחתי לפניו יתעלה ספקתי על ירך
אספיק כף על פגס הירך והיינו החטאות כעוריס
כידוע ע"כ וכאשר שמשתי פי' מהרה"ק ומהר"י מלוצלין

השממות לבאר לחי ראי

רפ' לך

צפסקא ואר"כ דבריו הקדושי ורוננו
 הנה צרפ"י עירונין דף כ"ד בני אדם
 דרונ"י לעצמי הקדמה הללו כוללין כלומר עוקרם ופירנסתם
 גדלה עממם ואין להם לדאוג עבור פירנסתם:
ושמרו בני ישראל את השבועה אשר אמר ה' אל ישראל
 כי דבריו הקדושי מוכוונ"י הנה לדברי הרב המחבר
 הקדוש הלזם) עוד שמועתי מענו צמס העירין קדישין
 כדדמו"ר הרש"ק מוהרר"א יי זלוק"ל מסאדיג'ערא צפ"י
 וסמרו צפ"י וגו' כי שבועה כל מוצי צ"י הלי' וא"כ הפי'
 הוא כי כ"כ סמרו צפ"י את השבועה כי השבועה יעשה
 את שלו והסגן:

שאר

חסיד אחד להרש"ק מוהרר"ל הכהן זלוק"ל
 מה ימרון ליה"כ בזה אשר נקרא שבועה
 שבחון הלא גם שבועה כתיב צפ"י פקודי שבועה שבחון
 הוא לה' וה"י משיב אליו רוחה אכבי כי אין אתה
 מעביר הקדושה זכוונה כי הלא שבועה כתיב שבחון
 לה' וציוה"כ שבחון לכס כי אז אנו ממשכיין הקדושה
 העליונה למטה שמועתי עפי' די"כ החסיד ר' יחיאל
 סוי"צ כ"י מריינאכז (וע"ל באר לחי ראי צפ"י קדושי):
 שא כל עיניך לפונה וגו' וראה בעיניך כי לא העביר
 את הירדן הזה היינו שא כל עיני סכלך ותראה
 בעלמך צעמנו של הדבר כי לא הוכל לעבור את
 הירדן הזה. (שמועתי עפי' די"כ החסיד ר' משה אורם
 כ"י שמועתי מוצי ז"ל החסיד מו"ה דוב ז"ל שמועתי
 הדברי' יולאין משה קדשו):

אמרו

חזו"ל הקיעה סופר חכמה ואינה מלאכה
 הפי' הוא שמו"ת תק"ט מנעה עד עולם
 החכמה וסס אין מביע שום פגם ומקרין (ע"ל פ'
 הטא) ולפיכך נקרא יום הזכרון היינו עולם המחשבה
 שסס הזכרון וזה הזוכר למזכיריו טובו' זכרונות היינו
 הקצ"ה עושה רלווינו אפילו צמס שאנו מצקטי' את
 פניו רק במחשבה כיון שאנו מביעי' לעולם המחשבה
 (כידוע כי מחשבה הוא בעולם החכמה והחשוב כי זה
 כוונתם ז"ל צמס"ק ובהרבה מקומות וגם הרש"ק רגל
 על לשונו הקדושה ודי להביא צמס"ק כמו באר לחי
 ראי לעיל צפ"י הולדות צפסקא עוד פהח וגם צפ"י

קדם ורחן צפסקא לפסקה כי בעולם החכמה הנס כי
 זו יוכל לדבר עכ"ז די לדבר רק צמס. ע"ל באר
 לחי ראי לשבועה שבועה צפסקא המחלחל קמין) ולכן
 צר"ה לריך לחקן פגם המחשבה וציוה"כ לריך לחקן
 פגם הדבור והמועתי והס' עיניו' והחונק הפלות הנה
 דבור ומועטי. [זאת שמועתי עפי' די"כ הרב החסיד המופלג
 צהו"י מו"ה] אלגור זלמ"ה צנו של הרב מוילקאכ ז"ל
 חתן הרש"ק מוהר"מ מענדיל זלוק"ל אשר צמס יצוי ה"י
 ומסופק צלל כ"ק אדמו"ר ראש בולת אריאל הרש"ק עירין
 קדישין שלי"ע"א צמסארנקין] לגזור י"ס לגזרי' וכי' והעצ"י
 ישראל צמסו היינו אס נבזר ח"י בזירה על האדם אשר
 אין יכול לעמוד צמ. אזי הקצ"ה צרוז רחמי' ומקדיו
 יבזר ויחסיך הבזירה לגזרים ומחשבות קטנות קלמ
 מהם צמסה הזאת וקלמס צמסה האחרת ולכן הלאה
 וקלמס צמסו השכי' וקלמס על לאלאי ואלאי לאלאי
 רחיל לענון יוכל האיש הישראלי לעבור צמסו להיות
 קיומו צמסו שמועתי עפי' מקורנו החסיד המופלג צהו"י ס"צ
 מו"ה הירשלי רעבעלסקי ז"ל. ויעזור לי הש"י צמסו של
 אורו קדושה ה' צמסו להפני' ע"פ חזל אפס קלמס מלאמותיו
 הקדושי' כי רצו' הנה חכ"ק דבריו הקדושי' אשר
 הנה ממוכים צמסוהת צנו יחידו הרש"ק פאר חזון
 וכו' הרב הלדיק מו"ה יוסף הכהן שלי"ע"א מריינאכז.
 וכמו שמוצא צמסו לז צמס צמסוהת ק המגיד מוסקאל
 זכ"ע ועכ"י שאל לרבו הרש"ק ז"ע ועכ"י למה הוא
 ממשוקק פיה"י ככה דבריו והסי' לו חקנו בעיניך
 מה שצקס דוד המע"ה אגורה צמסוהת עולמי' ומכ"כ
 אכי וכו' ע"ס והנה גדולי' לדיקי' צמסוהת יותר מצמסוהת
 אי לזאת כאשר צמסו השפיע כל טוב לכל דורס ומצקס
 כן יפיע עלי' השס ימעלה להיות לי חיים ארוכים
 ושפע צרכה והללחה ויסועה צמסו' ופירנסה צמסו
 ובניקל ובכבוד וצמסו' לי ולצ"צ צמסוהת ובצמסוהת כל
 הלדיקי' כ"ע המוצאים צמסוהת הזאת ולכל אהצ"י
 כפטי' ואכ"ס ויצושו ויכלמו מצקטי' כפטי' לסיפוחה וגו'
 וכפטי' חגיל צמ' חטיס צמסוהת :

באר שטנה

הספר

מר ואמרי צבי על המרגליות היקרה
 מאצדתי' צרוז עוכי ה"ה צהי הלדיקות
 מפורסמה מ' מרים נעכא כ"ע אשר שלי"ה צמסוהת ח"י
 למי

לפני חיי' ה' הדפ"י אחרי כסוואי' צימי הריוקה ולא
 כשאר זרע מנכה כי גם הילך מה בלאתו לאויר העולם
 ע"י מחלה האצבעונות רח"ל ציוס ער"ה סנה הרע"צ:
 במסורה ד' ומתו ודפקוס יוס אחד ומתו. ולא יסאו
 עון ומתו. ולא יצואו לראות כבלע את הקודש ומתו.
 וה"י אם ימתו עשרה חכמים צצית אחד ומתו.
 ורמי' צפירוסו. דהנה יס' ד' קצות למימת הלדיקי'
 ואלו הן הא' עטיו של כחש' צ' עון הדור. ג' כי מפני
 הרעה נאסף הלדיק ד' כעאמרס ז"ל ע"פ הן צקדושו
 לא יאמין סקצ"ה וסקלקו להלדיק קודם זמנו למען
 שלא יחנץ. ועל ד' קצות הללו כיוון הצעל מקורה
 לרעזס צהד' ומתו ודפקוס יוס א' ומתו היינו אורו
 היום סכחוצ צו כי ציוס אכלך ומתו מות המות וזה
 עש"כ. צ' ולא יסאו עון ומתו היינו עון הדור ג' ולא
 יצואו לראות כבלע את הקודש וזה כי מפני הרעה
 נאסף הלדיק שלא יראה צרעה. ד' וה"י אם ימתו
 עשרה חכמי' צצית אחד ומתו. הוא רמז על ז' צבי
 איצו וג' צבותיו וכמו שפרשו על פסוק ויסול הצית
 על הנערים כי צעבור נעוהתם חשש סקצ"ה שלא
 יחמיצו וימתו. והנה על כל הדי' קצות הכ"ל יס' וקוס
 להסכל לקחול על קצה הא' והוא עש"כ אפשר אצות
 אכלו צוקר וסיי' צניס הקהנה ועל קצה צ' והוא
 עון הדור וכי עווצ' מעל וזיגוד מנגיד ועל קצה ג'
 כי מפני הרעה נאסף הלדיק וכו' קשה קושיא עלושה
 הלא הוא כי הלדיק נאסף שלא יראה צרעה אפשר
 יראה הלדיק צחיים אע"פ שיצואו ימי הרעה כי השען
 יסען על תורתו להלילו צין צעידנא דעסיק צה וצין
 צעידנא דלא עסיק צה. [וע"ל צאר לחי רחי פ' לך]
 ועל קצה הדי' שלא יחנץ חולי לא יראה הלדיק לעוה
 קודם עמו וזמנו ורק יסאר על צחירתו ואם ילדק
 ילעדק ואם לאו לצדו יסא עוכו. וכעאמר דהע"ה
 צחכי' ה' וגו' וראה אם דרך עולצ צי ונחמי צדרך
 עולם. אך יס' עוד קצה אחת ומסקתה אסר דצר צה
 הרצ המורה צפרקי' ההלכה המוצא צסו"ת פאר הדור
 כי הספרים השלימה הוא הכרחי' לשלימות ההלכה
 הנפשיות וכדצרי' הר"י צע"י מועד קטן דק י"ז וז"ל
 לא לתן הש"י הנשמה לעוה"י לקצוע לה דירה קצע
 כי אם יוס או יומיס המעווד להשלים הקה וצצה אל
 ציה אצ"י כנעורי' וה"י סכרה אחס. וצחקדעה הזאה
 פ"י הש"י השמחים אלי גיל יס"שו כי ינאלו קצר כי
 מה הוא השמחה והגיל האמיתיים הלא הוא צלי תפוסה

קנין השלימות ואם אפשר להלדיקי' להשיג השלימות
 בזמן קצר צודאי' כוח להס' שיסיו נעמקים לחיי הנלחיים
 כאמרו דהע"ה כי עוצ יוס צחלריך היינו עוצ יוס א'
 צעוה"י ססוא כחצר לפני מרקלין העוה"י צהשנה
 השלימות ונלחיות חלף יוס זולת השלימות וזה כרמז
 דצצרי' איצו השמחים אלי גיל היינו מה סנקרא גיל
 צאמת ככ"ל קנין השלימות והשנה האוצר יסיו כי
 ינאלו קצר כי מה סיוכל להשיג השלימות בזמן היותר
 קרוצ חגיל כפשו ציותר. וכדצרי' הרמז"ס צפרקי' הלכה
 חכ"ל :

ודנה

הרב צעל עקי' סער ק"ה חמה ואמר
 אחר שהסקרין היותר מפורקים הנאלא צעין
 האכופי' היא פגע המותה לאכסיו וכצר נאלאו אנשי
 מופת כיולו מנכה לגודל זכותן כידוע מאל"י ז"ל .
 צהלקה אורו צקערת השמי' ורמז ג"כ צחנוד כי לקח
 אורו חלקי' ורז"ל קיימו זה ונחמו מליחוה צקרה צה
 אסר וגס ר' יהוסע צן לוי' כולם זכו להכנס צנפס
 וגוף וצשמה לחיי העוה"י. ומאלאו ראינו כי אדוכינו
 משה רצן של כל הנציא"י וחסידי' אנשי השס אשר
 מעולם לא נעשה עמו יקר וגדולה כזה. וזה כגלה
 ומפורסם צמחה מקומוה ססוא סכר המיועד חלף
 העבודות כוש"כ ולא ימות ולא ימותו וגס כאשר עוצ
 לפני חלקי' ינלעו מנכה והכחוצ מעיד על גדולה
 מרע"ה כי גדלה מכל כמו והאיץ משה ענו מאוד מכל
 אדם וגס ולא קס כציא עוד צישראל כמשה וצודאי'
 גדלה מעלתו על כל הכ"ל כמו אל"י ודומיהן ועדוע
 זכו משה להמלע מנחמה הגופייה ולא כיחנה גם זאה
 למנה למרע"ה ולצאר הדצרי' יקדי' הרצ חכ"ל ויאמר
 כי זאה הוא הכלי' והעודה האדם עלי' הארץ שיסיו
 הבוק והנפס מחוצרים יחד זמן מה רצ או מעט כי
 איך אדם אשר ינלע גופו מעמות וחי לעולם כמאס"כ
 מי צבר יחי' ולא יראה מוה. אך צצחינה הפירוד הלוח
 המסצב מוה כל אדם יס' צצבי' אדם ג' מדריגות לפי
 הסתרות פעולותיהם ומעשיהם צעודס צחיים א'
 מדריגות רוצ צכ"א אסר צעבור המסכס אחרי חכוכי'
 גופכיים אזי כדצקת נפסס אל' הסגוף וכאחצו עד
 כמעט גם המוה לא יוכל להסרד צינס ללחיות וכך
 מחקו לחכס החמות העודיעים כי גם אחרי הסרד
 הנפס מהגוף ככספה ומשחוקקת אל עיני' החוער כי
 צחיים וצמותם לא כסרדו ולוח ליותם המורה סחעעל
 צבלת עין האדם עומחה חמורה כי סירי חנפס עלי'
 סגוף

הגוף הן הכה רוחות הטומאה וע"כ אמרו חז"ל כי
 הספעה יורדת פנים עפר הדש והכוונה היא ג"כ ע"י
 השירים הללו. ונחה המין היא המוחה הכוזבת אלל
 הכפס ככל מקום אחד המרצה ואחד המציעו אמנם
 כבר נמלאו על המעט אנשי אשר צדיהם לא היה
 לכפס עם חומרם עירוב וקישור רק היה חומרם
 כמשכה אחר המכל ככל מעשית' אבל לא כילו ונטי'
 מעט וזה צורה וממדות כי לא הספיק עותר כפסם
 להחגזר על החומר ולהתפטר מעמו וידבקו עם הכפס
 ויעלו עמה ותפס גם צמחיה הירועה עד שהתפטר
 גם ממנה הפטמה גזורה שא"ח צאופן אחר וכמש"כ
 צד"ק צגבלג' האש כפרפו צגדיו של אלי' ז"ל וכלה
 צפרו ועלמיו והרוח קצה אל חלקי' אשר כחנה ונחה
 הי' אלי' ז"ל ואר השלימיו' המעט' אשר כדמו אליו
 ונחה כאמר כי זכו להכנס צעדן גן חלקי' בגוף
 וכפס. אמנם השליטה הוא מעלה ונדריגה ערע"ה
 שהי' היומר שלם צבכ"ח אשר צעה ונחה כעשהה
 ההפרדה היומר שלימה צין גופו הגשמי לכפשו הרוחניות
 צאופן שלא כמאר קום קשור וחזור כלל עוד צדיה'
 כמו שהיא צאונה החכלית הנרלי' מהש"י צצריחה
 האדם כמא"כ ויסוב העפר על הארץ כשהי' [רי"ל
 מצלי קום עירוב מעיני וכח כפשי' עוד] והרוח הסוב
 אל האלקים אשר כחנה [רי"ל צאונה ומעמד אשר כחנה
 לו לאדם מצלי היות זה עוד קום עירוב ונטי' הגופניות
 והחומריות] וע"כ לא הי' צגופו [שהי' רק עפר ון
 האדמה] קום עומאה כלל. וכמעק צקצורה הש"י
 לצד שהיא קודם ועומר לכלי חכלית. ועל ר' יהודה
 הכשיא אשר הי' ג"כ צאונה נדריגה היקרה אמרו
 עליו אוחו היום קונה רצי בעלה הכסונה. ע"כ הוכן
 דצרו הקדושי'. אי לזאת גם העלין החוקר חלקי ר'
 ידעי' הצדדשי' ז"ל אשר כל רז לא חכס לי' לא כחה
 דעמו ג"כ צאולה המוח ככ"ל הן מלך החקירה והן
 מלך הקצלה. והמחיל ואמר צפרק ה' מקפרו צחית
 עולם אחרי אשר מקפר צפרקיו הקדומי' ומעלה האדם
 אשר הוא עומר היצורי' ובחכמתו יעלה מעלה מעלה
 פחה וחני' לאיש אשר אלה לו אנבי היריתי עמל ובעם
 [כמאמר דהש"ה והמקצה לדעה זאת עמל הוא צעיני'
 כי לא מלא כוחם לכפשו על העדר הלידיקי' ויחמיל
 להמרעם על מיתה הלידיק צבעוריו ואמר המוצ היות
 גזרה קפיר כזה כענדה לחץ היינו מדוע יורו אליו
 חלי' שדי מפנעי הזמן והוא שאלה עלונה על שבה

הג'. והוא שלא יראה צרעה ככ"ל. הנכון התעדרו
 לצד ולקלון כאחד הרקים היאות שאחו עול של אדם
 הראשון והוא קצה א' כי אפשר אצות וכו' ככ"ל וגם
 עולו של הדור וכי עוצי' מנח וכו' והוא קצה צ'
 ומרעה צבעוריו והוא שאלה על קצה הדי' אשר מפני
 זה מקלקו להלידיק צבעוריו שלא ימוץ שלא חרפה
 היא לו שיאמרו עליו כי לולא מיתהו צבעוריו הי'
 כחמץ. ובצוקונו לדעתי שייך ובצוקיו לאחריו ותינו
 הוא שאלה על מיתה הלידיק צוקיו כחמיתה הרצ
 בעל עק"י הכ"ל איך יושב בשבת תחכמוני (כל
 ימיו) ופחאוס ישב בדר וידים דמי לבר אלהין
 כוונתו כי כדמה להנאלך חקרה צר חלשין כי אחרי
 מוחו פסק הגרסא מפומי'. ויסוב יחפלה על קצה
 הא' עניו של כחם וקצה הצ' עון הדור רועה אמונה
 איכה יענה רוח מרצי' חכמה ומוסר איך ירצון פחה
 משאו היינו משאו של אדם הראשון ומשאו של עון
 הדור האם אצות אכלו צוקר וכו' וגם וכי עוצי' מנח
 וכו' והוקיף לכפול חמיתהו על מיתה הכערי' כפיצה
 הדי' שלא ימוץ נשען על צינחו להמלט איך חכמתו
 לא ענדה לו ונחזיק צחומחו איך חרפסה ידיו ככ"ל
 וכיפיל עוד פליאחו או אב תחת מסבות יתהפך היינו
 אולי חומר הקצה שהי' לעמץ השיג' ההלחה האמיתית
 אשר הוא חחה ומקצה למה זה יגיע אדם ואי' כצאונה
 שדי וחיותו יער. (מדוע לא כיתהם להם למנה מנה אלי'
 ז"ל לעלות צבערה השע"י) ולמה אצני קודם צין רגבים
 ידבקו חחה לאלים השפכנה איך לגוי' צאחונה חלקי'
 מחוארם הי' אומר לשכון צערפל רע עלי המעשה
 ואין מנחם ומנלכח הי' צקוצה כמנחה ומנח. מחרזים
 ננועו צאלצע חלקי' [היינו העוסקי' צעוה' צחורה
 חלקי' הכחונה צאלצע חלקי'] כי יעלה חכורה (הוא
 מדונה) עליהם אציה צאכונ צחכנה ילידתו ולא
 מלחמי צו חקרין רק המוח הזה ועמה יציב החוקר
 חלקי' לומר עוד מלכחו כוחם לכפשינו מקור חיים
 חכין לנו העצב צחכמה צורחו היינו ע"י חכמה חוס"ק
 יש לנו מקור חיים. השאייר לנו כוכל לומר כי כוונתו
 כמו שאמר כאדומי' רה"ק עירין קדישין מחורא"י
 זוק"ל ומאדיגערא צאככח"י דצנו צבורו חרש"ק מוח'
 שלמה זליק"ל צמה שאנו חומרים צרוך גזר ועקיים
 אשר צהשקפה חראכונה יש להשפלה על חומרו צרוך
 גזר ועקיים הלא לפעמי' הי' עוצ יומר להיות אינו
 מקיים להגזירה איך הפירוש הוא כי נחזי חכן למשל

צמלך

צונק צו"ר כאשר יגזור גזירה על צן חיל להלקוחו וכה רצה איזה סכום ולפענני ימות ולא יגיע למחלה לטליט ולרציע ומהמלקות אשר גזר עליו ואמנם בגזירת הצורה אינו כן כי הוא גזר ח"ו גזירה רעה ומקיים את האדם צחיים סיוכל לטבול להגזירה וזה אוערו השאיר לנו (וזאת ראיית אככי ג"כ צמות כי לא הי' לטבל האנושי לדעה איך נאשרתי צחיים כי צחי היקרה הלדיקה המפורסמת עליה צערו ר"ה וצליה הייתי מקדש על הסום ואושרתי זרכת פתחיינו). ועוד יאמר שהשאיר נפשותינו אחריו זרכת [כדצרי הרקנטי הקדום זליקל ע"פ צנים אחס לה' אלקיים וגוי וע"ל ל"ה רמ"ח סס הצאתי צבאר זורים (ח) התחלה דצרוי הקדושי וקיום דצרוי הוא ח"ל. וע"כ אין לאדם להחגודד ולהקרח אף כי להתחבל יתר נדאי כי י' לו לדעה כי קיומו (של המוח) צעולם והנחלל יתר נדאי נראה כאלו מוליא א"ע ועלם המוח וכלל המצנחה הסוכרת באור הלבוש פ"י כאלו כופר צמדה הגלגול וכאלו נכרת' הנסו' מן העולם לעולם]. זה ניכל להתחכם ומעשה ההבל (אפשר כוונתו לעומס ז"ל י' הטל סמוגי' ללדיקי' כעקרה הרעני'). ומעלזון הסעדריי': מסועה עולמי' י' לנו צצית סונלך (היינו כמה דלימא צקי' על מאמס ז"ל סוף זרכות ת"ח אין להס מוכחה לא צעות"ו ולא צעות"צ סכאמר ילכו נחיל אל חיל וגוי ועבור זה נקרא הלדיק צחי' הולך גס לאחר חוס גוויתו כמו צחיו. וכסי' אשרי כל ירא ה' השולך דצרכיו. וכמו ספי' רס"י צצכורות ל"א. כל ת"ח סאומר דצר סמועה נפיו ספתוחיו דוצצות צקצר ופירס"י דוצצות נעות והכלס י' לו סדועה כחי וכמדקסס על חפלה דהענ"ה אבורה צחסלך כי הי' מחפלל סיאמר דצר סעיעה נפיו צעות"ו וזה כיוון סמלין צאמרו סמועה עולמי' היינו צ' עולמות) וזה סמלין צן לדעה כי חלצת לך פה קצר היינו כל הספרדה וזה העולם הי' סכרתי' להללחה הנספיות :

בירושלמי

צרכות פ"צ ומדקס נקץ כד דמך ר' סיון עאל ר' אלעזר וספתור עלוסי פיתו ואמר והסכסס ואלן סצא וליזה נקוס צינה ארצעה דצרי' סן. וכן ססניסו סל עולם וכולס אס אצדו י' להס חליפין כי י' לכסך מולא ומקוס לזסז יוקו צרוז מעשר יקח וסצן יקו כחוסה ומ"ח סעה אין מולאס מזורתו אמר ר' לוי סצנטי מליאה עלאו וכחי' וילא לזס ואנו סאצדנו אה ר' סיון

עלכו"כ. אי' חליפתו וא"י מעורתו. והנה קשה להצין וזה זה שאמר סמילוק אצדה ארצעה ססניסי עולם לאצדה סרי סיון הלא רז"ל דרסו על ורה ססנעס וצא ססנעס עד סלא סקעה ססנעס סל עסה זרחה סנעסו סל יוסע וכי' וא"כ י' צאצדה סת"ח ג"כ חליפין ואולי סאמר הלא ספקדו לזה אסר נאצד מלחמו הלא צהארצעה ניני וסכסות הי' ג"כ כן ססגס כי צא לדינו כסך אסרת מהנולא עכ"ז אין צדינו זה הכסך אסר נאצד מלחמו. והנה בגמ' צצלי סצת ק"ה ע"צ אימא ג"כ מלמר אחר ססוס והוא אמר ר' יוסע צן לוי כל סאוריד דעעות על אדם כסר הקצ"ה סופרן ומכיון צצית גצוי סכאמר כודי ספרת אסס סעיס דמעתי צכאדך הלא צספרתיך הנה הוא נקיסתי סהצנה לאיזה עכין סיון ועכיון צצית גצוי ומה סרכוס אסר נרכוס לכו צזה. ורליתי צתקרו' להציא עוד מלמר אחר מנמי' סצת (ל"א) נכרי סצא לפני סלל ואמר לו גייריני ע"ז סתלמדיני תורה על רגל אחר א"ל וזה דעלך סני לחצרך לא מעצדי. ולהצין זה סמלמר וס' זלח כי סכרי סמלו סמלו ללמוד תורה על רגל אחר וזה זה ססצוה וזה דעלך סני וכי' וסאיך חלוי צהמלוס סל וסצנה לרעך כמורך סלימוד סל כל סתורה כולה. ורליתי צתירולו כי ידוע אומס ז"ל סמלל אה ססצת הי' עומר לכל סתורה כולה וסנה נקורה כח וס' זלח כי י' סרון לללו זה דמחלליה על כל לאוין סצתורה וסגס כי ססצת עדות לחדוס העולם וסעות"צ וזה הוא פיסה גדולס צאמורה (ע"ל נר"ו ע"י יוד וע"י ל'). הלא זה סעעס ימות אף לזה אסר לא נעלס מלחמו רמזי' סצת וססס צסחללו הי' עומר לכל סתורה אונס סליס אסר לא חק לו הי' צציתה להצין רמזי' סצת סכ"ל וס' סרון לו לטצת מכל סעצירות סצססורה. אף רליתי צעעמו כי סנה ידוע אסר ססרגל נעסית ענע וסצית סצת מוללכה אסר מדי' סצת צצתו אנו כקויס אחר וסמלוס גופני' לעסות צו מללכה נחמה ליווי' הצורה סעלה הי' סבולה מיוחדת לטבול אסר וסמלוס אחרות ג"כ ונחמה מלחמ ססס סעלה ועפ"י ס' ספ' אס ססי' וסצת רגליך היינו לוי רגילות [עדס"כ אככי חרגלתי לאספריס] ור"ל אס ע"י מלות סציתסך מוללכה ציוס ססי' צכל סססס ססצו וססוב אסר וססרגל סלך לחמא אזי יצטיחך סבורא כי עסות ספליך ציוס קדסי' ר"ל כי נעסס כספליך וצקסמך ציוס סקדוס וסיינו

כִּי מַפְסִי הַרְעָה (סֶלָה) כִּחְסָף הַלְדִיק כִּכְלָל . חַס אֲפִסָּר
 פִּי וְחַמְרִים זֶל אֵין מֵיחָה זֶלָל חֲנֹחַ הֵיִינוּ אִם הַרְחֵא
 רַחֲמֶיךָ הַתְּחַדָּת הַמֵּיחָה צְצִיִּים דַּע כִּי יָם צו אִו צְצִי
 מַשְׁפַּחְתּוֹ אִו צְחֹחֲצִיו אִיחָה הַרְגֵל הַחֲנֹחַ מַשְׁפַּע מוֹחַ
 וּמַפְסִי הַרְעָה כִּחְסָף הַלְדִיק (וּלְוֹלָא זֶחַח קֶסֶה הַלָּא אֵין
 לְדִיק וּבִגְוֹר וּלְא יִחְנֹחַ . וּכְאֲשֶׁר הַצְחֵחִי לַעֲיֵל מַפְסִי
 הַצְוֹלֵכָה דְנִהוֹרָא עִפּ הַחֲנוּט מַחְלָקִי יִלְדַק עֵיִין צַעִי
 סִיָּה צְצָר מַרִּים) וְאֵין יִקְרִין זֶלָל עוֹן וְחַס יָם עוֹד
 לְיִרוּק לִזָּה יִקְרִים צְחֵמִידוֹת דַּע סִיָּחִי סִיָּחִי זֶלִי עוֹן
 הַמְּוֹרְגֵלָה כִּכְלָל לְמַעַן יִסּוּב צְחֵמִידוֹת וְיִבִיעַ לְכַחֲב :

וְהִנֵּה

הַסִּיָּק לְמַעַן הַטְּבַע הַטְּבַע יָדַע מִזָּה מִקְּבֹלָה
 לְקוֹב אַחִיר מִתְּחִילוֹתָיו עִי הַהַרְגֵל לְקַצוֹת מִתְּחִילָה
 צִיּוֹם הַטְּבַע מַדִּי קַצוֹעַ צְצָנוֹעַ אַךְ זֶחַח דַּרְשׁ מַעַס
 הַלָּל לְעִדִּי תוֹרַה אִיךְ לִזָּח אֵל הַרְגֵל הַחֲסֵד הַלְזָה
 וְאֲנֵר לוֹ מַה דַּקִּי לָךְ לְחַצְרָךְ לֹא הַעֲבִיד רַ"ל לְקִיִּים
 וְהַצַּחַת לַרַעַךְ כְּמוֹךְ וְיַעַן שְׂאֵחָה הַכִּסְפָּה זְכַלֵּל הַעֲבָרֹת
 אִי לִזָּחַח כְּאֲשֶׁר לֹא הַרְגֵל צְמִיחָה זְנִיךְ אִו צִיּוֹרֵךְ
 כֵּן חֲסֵד לְמַעַן שְׂלָא יִגִיעַ לַעֲר וְזָכַר לְחַצְרָךְ עִי .
 וְחֲסֵד מַחֲלִיל לְקַצוֹת וְעִי הַהַרְגֵל הַזֶּה חֲסִי כְּמִשְׁרַע מִתְּחִילָה
 וְחֹכֵל לְקִיִּים כֹּל הַסּוֹרָה וְשֶׁלָּא לְעַצוֹר עַל אַחַד מִחֻקֵּי
 אֲשֶׁר לֹא לִיּוֹת חִי . זֶה כְּוֹנֵחַ רִצְבֵל צְאֲעוֹר כֹּל הַמְּוֹרִיד
 דְּמַעֲוֹת עַל אֲדַם כְּשֶׁר כִּי יִאֲנֵר זֶלְצוֹ אֹלִי הוּא גַרֵם
 לוֹ מֵיחָה וּמַפְסִי הַרְעָה שְׂלוֹ כִּחְסָף וּמִהַרְרֵר צְחֵמִידוֹ
 וּמִקְצֵל עִיָּע שְׂלָא יִסּוּב לְחֲנֹחַ עוֹד . וְהוֹרֵדָה הַרְעָה
 הוּא סִיָּמֹן הַלְעַר וְהַחֲרֵטָה עַל עוֹכּוֹחֵיו אִזִּי סָכְרוֹ כִּי
 הַקְּצָה סוֹפְרֵן וּמַחֲסֵן צְצִיִּת גְּבוּזִי וְהוּא צִי גֹחַ דְּחֵמֹחַ
 שְׂל אִוֵּלר מִהַחֵת חַסֵּס: וְלַפּוֹס לְעַרֵּל אֲגַרֵּל כְּמוֹ שְׂכַחַת
 הַרְעָצִים זֶל צַח' הַטְּבַע וְעוֹהוֹ הַחֲסוֹב' וְכִי וְעִידֵי עֲלִיו
 הַיּוֹדַע הַעֲלוֹמוֹת שְׂלָא יִסּוּב לְחֲנֹחַ עוֹד וּמִצָּחַ דְּצִרִי
 לַעֲיֵל צְצָר מַשָּׁה עִי קַוֹצֵי . וְהַחֵה זֶה הַחֲנֹחַ אֲלִקִּי רִי
 עֲלֵאִי אֲכִי הַרוּחָה כְּאֲשֶׁר זֶח לְקַסֵּר הַחֲסַפְדוֹ מִיקְרָא
 דְּשָׁכְצִי אֲפִטוֹר עֲלוֹתִי פִּיחֹ וְאֲוֹר . אֲרַבְעָה הֵן וְכִי
 הֵיִינוּ זֶל הַטְּבַע לְוֹמֵר מַה לָּךְ לַעֲוֹק מַר עַל אֲצֵדָה
 חֲסִיָּה וְלִרְאֵג אֹלִי עוֹכּוֹחַךְ גְּרַמֹּו כֹּל אִלָּה שְׂלָא חֲרַח
 סַשְׁמַשׁ וּבִגְוֹר כְּחִיב . לִזָּה אֲנֵר הַלָּא יָם לְכַסֵּף מוֹלָא
 וּבִגְוֹר הֵיִינוּ צְאֵצְדָה הַאֲרַבְעִי הַשְּׂמִיעִי עוֹלָם . אֵין חֲלִיּוֹק
 צִין כַּסֵּף וְחַסֵּד וְצִרָל וְכִחוּשָׁה זֶה שְׂכַחַצֵּד . לְחִלִּישׁוֹ וְכֵן
 יָם סִיּוּי לְחִלִּישׁוֹ כְּמוֹ לִזָּה שְׂכַחַצֵּד אִךְ חֲסִיָּה שְׂמַח
 אִי חֲלִישָׁתּוֹ וְאִי חֲמִידוֹתָיו רַ"ל אִי שׂוֹקֵל וְאִי קוֹסֵר
 פִּי חֲסִיָּה אֵינֵן דְּמִיָּן זֶלִיָּי אִיב וְהַחֲסֵמָה מַחֲלִין חֲמֵלָה
 וְחִיָּזָה

צִיּוֹתֵיכָּ וְהַחֵה יָדוּעַ הַפִּי שֶׁל הַרְהַגְתִּיךָ מוֹסֵרֵךְ גְּדִלִי
 מִלִּינִיךְ זֶלִיָּי לְצַק' הַטְּוֹחָה הֵן צְהַפְסוֹק יַעֲנִי כִי
 הַלְדִיק אֲצֵד וְאֵין אִיָּם סָם עַל לָז וְגוֹ' צִחֵן מִצִּין כִּי
 מַפְסִי הַרְעָה כִּחְסָף הַלְדִיק כִּי הַחֵה אִיחָה גְּבוּזִי פְּלוֹגְחָה
 צַפִּי כִּי מַפְסִי הַרְעָה כִּחְסָף וְכִי חִיָּח מַפְסִי הַרְעָה הֵיִינוּ
 קוֹדֵם זֶח יָמֵי הַרְעָה כְּדִי סֶהֲלִיק לֹא יִרְחֵא צְרַעָה
 וְחִיָּח מַפְסִי הַרְעָה הֵיִינוּ עַצוֹר הַרְעָה וְרַ"ל כְּדִי סִיָּכַפֵּר
 עַל הַרְעָה וְהֵיִינוּ עוֹן זֹלְחָו זֶה אֲוֹמְרוֹ שֶׁל הַכְּצִיָּה יַעֲנִי
 הַלְדִיק אֲצֵד וְאֵין אִיָּם סָם עַל לָז וּמַפְסִי צְנַעְמוֹ שֶׁל
 דְּבַר שְׂלָא יִסִּיעוּ עַל לָז יַעַן צִחֵן מִצִּין הַפִּי שֶׁל כִּי
 מַפְסִי הַרְעָה כִּחְסָף הַלְדִיק כִּי הַסּ מַפְרָשִׁים לְהַפְסוֹק
 הַלֵּן רַק אֲלִיבָא דַחַד מִ"ד לְכַפֵּר עַל עוֹן הַחֲנוּחַ וְאֵין
 חוֹשְׁטִין לְהַפִּי הַסִּיָּק שְׂלָא יִרְחֵא צְרַעָה מִמְּוֹתֵד לִזָּח
 וְיַזָּה מַשְׁטַךְ שְׂאֵין סִיָּמֹן עַל לָז מִאֲצִידָת הַלְדִיק עִיב :
 וְהַגְּבַה רַ"ל אֲוֹרֵי אֵין מֵיחָה זֶלָל חֲנֹחַ וְאֵין יִקְרִין
 זֶלָל עוֹן וּמִהַפְלֵל הוּא מַדוּעַ יִחְלַס מַשְׁפַּע
 הַחֲמִידוֹר רַ"ל מֵיחָה צְחֵמִידוֹ הַקֵּל וְעוֹכֵס הַיִּסְוִרִין צְעוֹן
 הַחֲמִידוֹר וְרַחֲמֵי צַפִּי כִּי יָדוּעַ דְּצִרֵי הַרְעָצִים זֶל חֲלַחֲתִי
 וְעוֹה זֶה שְׂאֲמֵר דוֹד טוֹב וְיִסֵּר חִי עִיב יוֹרֵה חֲנִיָּחִים
 צִרְדֵּךְ . זֶה שְׂשַׁלְחָה סְלוּחִים לְמַעַן יִקְוֹו אַחִיר מִתְּחִילָה
 וְחֲכִי"ל אֲוֹרֵי הַצָּח לְוִהַר וּמִיָּעִין אִוְחוֹ כְּלוֹמֵר יִמְלֵא
 עֲלָמוֹ עַצֵּר אֵל הַדְּצֵר וְגַם יָדוּעַ דְּצִרֵי הַרְעָצִים זֶל
 הַטְּבַע אֲשֶׁר דֶּרֶךְ יַעֲנִים לִוְלַחַה וְלֹא יִרְעַע לְחַס סוֹס
 הַקֵּלָה וְאִי-מִזָּל כְּאֲשֶׁר עִפִּי הַרְוֹז אֲלֵל הַאֲכָסִים הַכְּבָרִים
 וְאֲוֹר צְנַטִּי"ד כִּי גְּדוּלָה הַטְּבַע סְמוּגָעָה עַד כַּסֵּה"ב
 וְלִזָּה הַרְשָׁעִים שְׂהַרְשִׁיעוּ כִּיב וְהַעֲמִיקוּ שְׂחַח צְרַעָעִים
 לֹא יִרְלַה הַצְּוֹרָא יִחִי לְעוֹכֵס אִוְחַס צְעוּחִי וְגַם לְלַעֲרִים
 לְמַעַן שְׂלָא יִצְוֹחוֹ לְהַחֲסוֹבָה וְלֹא יִבִיעוּ לְהַכְסֵף הַכְּבוֹד
 וְרַק לֹא מִנְחִילָתּוֹ יִאֲנֵר לוֹ (וְעֵיִין לַעֲיֵל לִ"ח קִי"ד
 צְצָר מַרִּים) אֲוֹכֵס לְאֲשֶׁר יִאֲחַז חִי יוֹכִיחַ וְיִוִּיֵנוּ
 פְּסוּטָה לְקַבְּלוֹ צְחֵמִידוֹ . וְהַחֵה מִלְּאֲבוֹ כִּי הַחֲרִי"ל דַּרְשׁ
 זֶחֲשַׁכְצִי"ד הַרְעוּ"ק זֶל עִיָּפ כִּי יִחִי צִחֵן חֲנֹחַ מַשְׁפַּע
 מוֹחַ הֵיִינוּ חֲנֹחַ הוּא לִי חֲסָרוֹן (מִלִּי קוֹלַע אֵל הַשְּׂעִרִי
 וְלֹא יִחְנִיחֵי) וּפִירוּשׁוֹ כִּי יִחְסֵר צִחֵן חֲנֹחַ מַשְׁפַּע
 מוֹחַ וְעִבִּיזוֹ הַמְּוֹחַ וְעוֹדוֹעַ כִּחִי כְּדָבַר הַזֶּה וְהַחֲרִיץ הוּא
 וְחִלִּיחַ אִוְחוֹ עַל הַעֵץ . הֵיִינוּ חֲסִי חוֹלָה כִּי הוּא עִי
 חֲנֹחַ שֶׁל אֲדַחֲדִי וְהֵיִינוּ עֵץ הַדַּעַת וְרַחֲמֵי צַפִּי סַחֲמוֹב
 שְׂאֲחִיב עִפִּי דְּצִרֵי קִדְּוֹ לֹא חֲלִין כְּזִלְחָו עַל הַעֵץ
 הֵיִינוּ אִחָה לֹא חֲמֵר כֵּן כִּי עִי חֲנֹחַ שֶׁל הַאֲדַחֲדִי
 כְּעַשְׂתָּה זֶחַח רַק כִּי (רַ"ל לְדַחַח) קְצוֹר חַקְצֵרְנוּ צִיּוֹם
 הַטְּוֹחַ שְׂאֵחָה הֵיִיחַ הַעֲקָצָה לוֹ מֵיחָה וְהַקְּצוֹרָה וְעַדֵּה"ב

לחמניד האכילה פת קולה בחלב חמה זדוק ומנוסה.
 סגולה מהרה"ק הכ"ל לחולעים ילחם לאחזן החולי
 ג' פעמים אם לזכר לאחזן הימנית ואם
 לכקצה לאחזן הסמאלית א' א' פי ווערני ווערני או
 ילחם כך א' א' פירא ווערני קלחסקי :

סגולה מהרה"ק הכ"ל לקייך הוקען רח"ל זאם הוא
 חלילה קשה עורף נגד תרופת הרופאים ליקח
 ג' לפרדעים ויטס אותם בקדירה של חרם ויטפן
 א' קווארטו יין אונגאריש לחוך הקדירה אטר הלפרדעים
 בהוכה ויכסה זמכסה קטור היטז ויעמוד הקדירי עם
 ההערובות הכ"ל זארץ ספור זאדמא עמוק א' וחלי
 אמה ויכסה אותה עם העפר אשר על בזו וכה יעמוד
 ג' ימים רלופים ואח"כ יקחם נטס ויקטוהו אה מיץ
 הלפרדעים לחוך היין ויהן להחולה כך קאוואכיה ג'
 פעמים ציום כה יעשה ג' ימים רלופים. סגולה
 הזאה נקובלה מעם הרה"ק מוהר"מ מייזעלבאום
 זלוק"ל מאוהל אשר קבל בה מהרה"ק הכ"ל מדינאכא
 ועץ אותה לדי"כ הרצני הסגיד מוהר"ר נחום גינלצורג
 כ"י מליכקט עבור זכו אשר חלה על חולה הכ"ל רח"ל:

סגולה לכל מיני חולי דם לרקיקה ולזיבה או לחילת
 דם מהחונטם לחכול עכזי גפן ופרנזה בחוה"ק
 צפ' ודס עכזים קוהה היינו ודס ר"ל לחולי דם
 עכזים קוהה נלסון רפואה ותיא מהרה"ק מופה"ד
 מהר"ם מקארעץ זלוק"ל וק"ל אגרא דפרקא :
 סגולה עוד מהכ"ל לכאז השניים נוז לטון הרצה
 [והנה הסגולה הזאה הוא ג"כ עפ"י עלת
 הרופא סמוזסק הודע. צטס הופפעלאכד צפ' רוח חיים
 כי מה טהאדס ער צלילה עד אחר חלוח הקצב כאז
 השניים] עוד מהרה"ק הכ"ל סמרי יין עוז להניח על
 המוח נשקטנה כאז השניים :
 סגולה לכאז עינים מהכ"ל להניח על המוח פה
 קולה הנעצל ציין עוז אונגאריש וגם עוזה
 הוא לחולי העינים :

סגולה לכאז השניים מהרה"ק עירין קדיסין מהר"י
 מרחין זלוק"ל לומר צטעה קדוש הלכנה אחרי
 אומרנו כך לא יוכלו כל חויבי לבגוע צי לרעה ג"פ
 יאמר בכל פעם ולא יהי לי כאז שניים :
 סגולה ממוקובל קדמון אחד כסירא' הלצני צפעס
 הראשוני אחר המולד יאמר כך חיוז הי' מהלך

צדיך ופגע בו אליהו ואמר לו מפני מה אהה מלעטר
 אומר לו מפני כאז השניים טיט לי אומר לו לך ומצול
 צכהר דינור וכתרפא ומי טריפא לחיוז ירפא לפצ"ס
 ע"כ :

סגולה על הפרנסה איהא צק' מדרש פנחס לומר
 צכל יום תי"ג עיקרים וגם אגרה מהרמז"ן
 אשר כתב לצבו כי זאוחו היום אשר יקרא האגרה
 הכ"ל יענוהו מן השמים צכל מה טיטאל [האגרה הכ"ל
 נדפסה בהרצה קדורים]. עוד טס :

סגולה לפרנסה המומדת הלמוד. תפלה על הפרנסה
 ושלל יהי טוס שקרנות צהפרנס' וועשר
 וכל הירוח וצנחון ואפילו טיה"י חונא ח"ו אם יהי
 חוטר צכל חלה יהי לו פרנס' צנח"ט. עוד מהכ"ל :
 סגולה לבעה הרפחקאות ופרנס' לומר חתלים עד
 געירא ונחנו רמו לזה משה' מיינלל גבורה
 הי' ובוטר היינו מלל מלי מוללין חליות והיינו אם
 ירלם למלול הדיכין יטעיע כל החלוח ר"ל יאמר כל
 החתלים מראש ועד סוף. עוד מהכ"ל :

סגולה להלל ממשפחות רעות צטעה החסלי להחפלה
 מחוך הקדור ונרנו צהפי אומר עם הספר יטוב
 מנחצנהו הרעם :

סגולה לבאוח כרנזה בחוה"ק צפ' וירס חולעים
 ויצאש היינו מי טהוא צעיני עלמו מרומס
 ומחכשא היינו וירס חזי חולעים ויצאש יזכור כי עתיד
 הוא להיות רעה וחולעס מהכ"ל :
 סגולה לזכרון טמעתי מאכאדמו"ר טרה"ק מהרמז"ן
 זלוק"ל מווינליפאליע טאמר לאיש אחד
 צהחללו לפניו בי אינו זוכר מה טלמוד אומר לו לעשות
 טקוזה והטעם לזה כי גדולה הטובי טמגעח עד
 כקט"כ ואין טכחה לפני כקא כבודך :

סגולה ליראה טעים להחזיק צציתו ספרי הרמז"ס'
 סגולה מהכ"ל טיהקיימו צכיו לומר מעמדות צכל יום'
 סגולה להמעטר מהרה"ק חיד"א זלוק"ל כאלא צפירטו
 על הזמר פי ויקהל הנקרא כלולי אורות
 לצדק צרכה המזון צקול וצטעחה ונחו רמו לזה מעטלי
 (" צרכה הי' היינו צה"ג אשר הוא מדאורייתא הוא
 מעשיר אך ולא יוסף עכז עמה :

סגולה צלציטה צגדי פטחן מ'ס' הגדול חסר לצרכהס
 טיטוק המלוצט צצגדי פטחן קפי טאין מעורצ
 צו. אפילו חוט אחד ממיין אחר מללה אה טהיטוק
 וכל מיני טיקוח חה היא תועלת לחיים ולנפשי ולגדולים
 ולקטנים

ולקטנים וכל כפמר צח"ל קמחלצט צגדי פסחן לצן כל קמיגור נעסה קמיגור ונזה הנעס ג"כ ליום הצורה יח' סיכנס הכסן דוקא צגדי פסחן לצן וכל מלוחיו קל הקציה היא עלה טובה :

סגולה להעמיד הכלי עם מים לנטילה שחרית קמוך להמיתה למען יוכל ליעול ידיו חף צעוד סוכב צמטחו ולא יליג רגליו על הארץ בלא נטילה ושרטו לזה יח"ל ע"ד לא עוז רע לא יאחס ושרט"ק מושר"ע זוסיא זוק"ל ושאכישאלי מוצא צס' אגרה דפרקא :

סגולה הרול' ללאת לדרך או מציה לציה לדור חלו ימים טובים צמודס צ' די י"ח ט"ו ג"ז י"ע כי כ"ח כ"ח כ"ט אצל קימן ח' ג' ה' רעים הנזה ושאר הימים לא טובים ולא רעים נק' זכירי :

סגולה לשמירת הדרך יכוון השס היולא מקופי תיבות קל הפי כ"י מלאכיו ילוה" לך ושרט"ק מושר"ע מפסעווארסק זוק"ל פי"י בזה דברי הירושלמי חל יפטור מחצירו חלל אחר דבר הלכי ופירשו קס מה הלכה יחיד ורצים הלכה כרצים וכהה מהפלה הוא מדוע צחרו רק צו ההלכה ואמר שרש"ק ח"ל כי סכו"ל הוא יען סצו ההלכי הראשי תיבות שלה היא כקופי תיבות קל הפי כי מלאכיו וגומר נק' אג"פ ח"ל :

סגולה לצטל מדוח רעות הכרוך אחריו אזי יקצע להם מקום לאיזה איש אשר לא מצבי עננו הוא ומלך לה חל הנקום אשר הוכן לה והשר"ק מושר"ל זוק"ל מדינא צקפרו אג"פ ארעז זאה צפי ויטלחו ען הנחנה וגומר חל מחוץ למחנה השלחום סגולי הזאה הוא ושרט"ק מושר"ע מרינא צוק"ל: סגולה עוד מהח"ל צס' ח"ל קי"י י"ז כטיבואו צח"ל לכדרך תקבל הכבוד בלי הפלס ע"ס :

סגולה שלא ימות ושרה כח צס' זכירה יזהר בזה סכח צס"ע ושרט"ג מושרר פייבוש ז"ל וקראחא קלא יצבע באלו הימים ח' כיסן ח' חייר די קיין י"ח תמוז ג' וכ"ד ח' ז' חלול לוס גדלי' ג' משון צ' כסליו די וי"צ צקצט ח' אדר וס"ג ימים שאפילו יצבע בלעה לא יעלים סכחו עוד מ"כ התצביע חס חצירו לא יצביע חלו הימים שאס יצבע לסקר ימות המצביע ח' כיסן ח' חייר די קיין עוד סס מ"כ מי סקצבע אפילו בלעה אזי ימנעה כל יעיו אוחו יוס צקכה עוד סס מי סקצבע צי רב או צק"ח חן

לו כפרה עולמית : סגולה מי סחוא חמיד בלער ויקורין רח"ל אזי מהסגולה לזה שקיים מלוח סוכה כדה וכהלכה וצוכתה יחצטל מעמו כל מיני יקורין נק' למח לדיק ושרט"ק מושר"ע זוק"ל מוויזילע ועיין לעיל טעמי מלוח עי' קכ"ה סס הצלתי ד"ו גם שרעז מדצרי רז"ל ומחכחו ע"ס :

סגולה ושרט"ק מושר"ל מקטרעליסק שאמר למחוי שרש"ק מנפארנאציל זכותס י"ע וכ"י צטעמו קל דצר אשר הנחג הוא צין חסקידים יח' ה' לשהות מעט י"ס ולומר לחיים זל"ז על כל לרה קלא חצא . והנעס היא כי לחיים צגימטריח מנהג וסוחא דעמח דצר כי מנהג. מנצבר ומצטל הדין וקול המון כקול קדי והצן :

סגולה להחכם הנפורקים רצינו יהודה חריזי זלה"ה חדרפסה צקוף קפר לקווי הפרדס מרש"י זלה"ה מרקחת דדוקה נעיעה ומחוקה . לחלפות השות כח הכסמה :

קח פרסי השפלות ,וענפי השכלות" ועקצי המלות וסצולה העכום ,ופרחי הדרקה" ולמחי העכנה , והכחוש בצמחשה החרטה , תעשה מהס איספליה (ע' צערוך ע' אספליה מזור כפסעו על צגד לר ע"ס.) מעלה ומטה . והשמיטה עם עלי השמיטה ועס צוסס השמיטה ועל חלז והכליות לריבין להיות . עד יעל ליחוס הגלות וזיעת השמות ועצבים רעים קל חנאים ופסעים. ונרה השחורה החל יפה וברה ע"כ :

פרק שני

הזה יגלה רזי החרופה אשר יוכר ונצתי הערקתה הכללי אינוערזיעעו הרצה מיני חרופות פונים לנגד חולאים נקונים והס נוכוכים בלפחה קמנה סהוונה לא כודע מה סצאה חל קרצנה רק מעל גבה קמון כי היא מוכשרה חל איזה חולי ידוע והיא אדוקה צכיר הדרפס עליו אופני לקיחה. והנס איס אחד חסס אשר לא סוגרו לפניו דלתי פערי חכמה הכעניח גילה קודס קל הרצה חרופות ח"ל ואשרתי להציחס ג"כ פה וואלי יצא מזה האעלת להעלות ארוכה וערפא :

(צפירמוס בלעהעני) להסקיע כחצו השמיים צרגע

אחז חין בקודה רק הערבות מקאמפער וטעלעקע-עהל צפיריעוס :

(אלגפאן) להכ"ל קודה טי עפוח ענערישעם זעק עהל צאלקעאל.

(היימק-לאהנקיטע) קודה טויענדגולדענקרויע עס מאסקס אראמאטיזירט .

(קאלו חין דע צאטוועמארד, אראמאטישע

לאהנפאקט) מהוזה צימקטיין, קריידע, קאגעללאק, עס פעפערעניץ, טרארק אראמאטיזירטע עהלזייפע.

(צערגאמאכט לאהנזייפע) קודו כאמראזייפע

עס קאטעכו ועס פעפערענילעטן [קאטעכו הוא עפר מן ישפח הכולדה מאגווי ארעקא-פאלטע] .

(אצק חרופה טייט) מעס הרופא מווצהק הופעלאכד מהוזה עטרה דעקעם עץ ארום הנקרא קאנדל האלץ

חוט דעקעם חיכע רינדע כווחו הדק הינז ויכונו צומקנה דקה ויערז עמאס טק עפוח טמן צערגאמאט

טק עפוח טמן נעלקען וצוה יחך הטייטס וצקר הטייטס צכל צקר. ואס צקר הטייטס הוא ספויגי ומזיז דם

[טוואמיטע סקראצויעס] יחך צקר הטייטס עם המטה אליון אך יחי' חוחר טזל יגע האליון צהטייטס כי

הוא מתיק להטייטס וירחץ היכף הטה עם מים קרים מן האליון :

(פינטערס אהרענפיללען) להסקטה כאז האזיטס קודה הערבות צלייפאלקטער עם קאמפער.

(עוד להסקטה לליל וכאז האזיטס) יקה עטרה עפוח קאיעפוטעהל ועטרה עפוח קאמפערעהל

ויעזול צוה וועט למר גפן [צויעוואללע] ויטיס צהאחן או יקה טמן פטוט ויטיס צכף טל מהכות ויחום על

צזי גחלים צוערים ואח"כ יטף לחוך הטמן עטרה עפוח קאיעפוטעהל ויספוך לחוך האחן הטמן החס

עס הקאיעפוט ויוכל ג"כ להסוף צה עטרה עפוח טמן קאמפער וזה הוא צדוק ומקוסה להקר כל מיני

מחלה וכאז האחן הקסה :

(החרופה מן האקטער היט נגד חולי עפילע-פטיא רח"ל [הוא חולי כופל] זכטען עלי' מוחיה טק

רויב) חין בקודה רק הערבות כופה לוקר חלק אחד וד' חלקים טמן ז"ה [אליפענעהל] ועפ"י עלה

הרופאים החדשים ליקה קאלי צראמאט וצראטיה הרבסה ציאה החולי רח"ל יקה מעט ונלח [קאזאלץ]

ויגדור דרכי צדה מלצח :

(ראמערסהויעטעם עלעקטראמאטארישע עקענץ) האקומן עלי' כי מוצה היא לרפואה כל מיני חולי

ומדוח חין בקודה כ"א טמן טערפענטייעהל עם ראמארינעהל צאלקעאל :

(קומערפעלדישעם וואסוואקסער) נגד החלואי העור קודה הערבות טוועפעלקאמפער עם מים .

(הילעואנס כערפענפיללען) לרפואה כל חולי ומאזוב מהוזה לאקרינעטן, אלעס, מיררעטן, זאפערן

וצאלדריאן ווארלעל :

(צאלרישע זאלץ) נגד כל מאזוב וחולי קודה אוכריינעם דאפעלקאמלעמארעם כאמראן :

(לע ראזיט קריינערעהע) נגד החלואי החזה והטיעול החזק. מהוזה ענגעלזיווארלעל. אלעטע-ע-

פימפעל-קוועקען-יעלליאן ווארלעל. מכ"א טמוכה חלקים : לענעם צלעטוער טלעטערעטן מאלפאן

וקלאפראזענצלעטוער מכ"א ד' חלקים וואקסער פענכעל, אייט, מכ"א צ"ח. וגם ליטעווערזאמטן

חלק א'. להחך אה כל אלה ולערצס ולצבל כמו נהע לשחוח צכל יום ערז וצקר :

(עוד חרופה לנגד טיעול החזק אשר צדוקה היא כי ער כ"ד טעוה האצד הטיעול). מהוזה טסה

דעקעם אויסקלאנדער מאאק גם אייציט טעע חיקהאלווארלעל מכ"א ג' דעקעם יחוך כל זאה

לחמיכות קטיט ויטיס צחוכה זרע אייט א' וחלי דעקע ויצבל אה כל זאה צמאקט מים עד טיבא על

חלי מאקט ויטיס צחוכה כופה לוקער קאכרל עד טיהי צו מחיקות וצכל פעס אשר יריגט החולה העעוררת

להטיעול יטהה החולה מהעערוצות הכ"ל ואזי יחי' צנויח כי יקל עליו הטיעול עד יאצד עד גמירה .

(קורעללעטעקעם צרוקטופלפער) הוא הערבות מן סאלמייאק קקי א' וחלי דעקי, זרע אייט מעווחן,

עם זיקהאלל ווארלעל מעווחן. מכ"א טסה דעקעם, ועלי לענעם י"צ דעקעם וכופה לוקר טטיס דעקעם.

(פאטע-פעקטיראלע) נגד הטעול וכיחר הגרון [הייזערקייט] קודה הערבות טענעגאלגומעי כופה

ליקער זיקהאלץ מעווחן הינז ומאגייעזע וגם מעט זאלזארעק מארפיוס :

(מארינזאכס-פיללען) כומר א' [מקלי הטלעטול] הוא הערבות אלע עם וויינטיינראחס וגומי טלייס .

באר מים חיים [מחוק הסגול] קאלאקפינטעע חלק'א' גלגלגלגל ג"ח אלגע ג"ח וויכעטייכרלחס ד"ח עם קיראפ וכעסע דמוע ערטיס [פילגען]:
 (קאמפערטפירטום) מוהחה ג' דעקעם קאמפערטע
 נעם ז"ח דעקעם ספירטעם:
 (זייפענספירטום) הוא ג"כ על אופן הכ"ל רק יצא צוריה צמקום קאמפערטע:
 (חרופה ספראקטזינגען) מוהחה קאלעיאק נקי
 א' דעקע וסעס דעקעם קאמפערטפירטום ז"צ דעקעם מיס. אופן סז' קאלפעטער זייע וליעמט-טינקטור מכ"א חלק סוה ויעסע חס חצורה צהכ"ל ארעעה פעמיס ציוס ויחטה להכיה עד יוצס העסיהס:
 (חרופה ללינון האזיריס) טען עערפנין וקאמפערטפירטום מכ"א חלק סוה וגס יערצ צו זאלרן טינקטור ויעסע צהעערוצס הלז חס האצר העלוך והמקורר:
 (חרופה נגד נעצר-פלעקקען) חלי דעקע צארקאק

קאלעיאק גייטו טטיס דעקעם צוריה, יחוק כ"ז לפירורים קטיס ויהן חס כל זחס לללחה ויספוך וייכ-ספריע לחוך העערוצום ויעמיד הללויה עם העערוצום על חכור חס מוולע עד ימס הצוריה ויחטה חכל כחיהס חחה ואז חסי מוקולל לכל מיני כחז חילוכי הן לכחז העלה אזי לעומת חכליות ימסחה והן לכחז חסיים לספסץ היעצ חס צטר חילוכי עד יחי יעק וכצלע:

(לעלירה טעמן) זרע טל קירצים לצפל צמי נהר צקיריה טל חרס ויהן להחולה לסחום:
 (לנגד מוכס קסע עורף) יקח מלל יד ערטיס הנקראים לינען נחון היעצ דק עד לעפר וכץ טען הנקרא ריבעהל וצ' כפוח סכר ויספוך לחוך העערוצום הלזס מי חס ויעסע מוח כמו עסע ויכיה על חוכס כמו ג' או ד' ימים עד אסר יתיצג היעצ ואח"כ יכיה עוד הפעם מוהעערוצום הכ"ל מוהעסע מחדש עד אסר יתרפח חוכס צדוק ומנוסס. חרופה חזחס עוצה היא ג"כ נגד חקקסות חרדיס עחחלצ העוכס צה ורק להזטר לחזיק האצר חס:

קסע דעקעם רחזינוואקסער, למסוח צוח חכחמיס:
 (רואפסלידקאסיאוואקסער) נגד זאמער ספראקסען וגס נגד לעצערפלעקקען ויטעלללעכען וגס להקדיס גידול העערוח הלז הוא טען קנעון טען טחלה [כעלקען], צערגאמאטענעהל, לאוויכלעהל גס סערוצולזחס עם ארזאמאטיזירטער חלקחלה וגס ילקח זחס לנקיון חסיים:
 (ארוראפאמאדע) ללחלה חפכים הוא הערוצום פייכעווארלעל עם קאקאפווער:

(חרופה) להכ"ל קמח דגן וסמרים ודצג וייס וסוון חז ויטיס ג"כ לחוכס נחר קרייר חאפערן ויערצ חס כ"ז היעצ ללוו לא גוס. ויכיה על חוכס להוליא חחום וכאסר יתיצג יכיה על' עסע חרעס כצראקונה או ירכך חראסונה ויכיה פ"צ עד חולחס חליחה ויתרפח עד גזירה:
 (לעלור הסגול) יסחה מי עירוי עטצ עארמענעיל לצפל כמו עהעע. או פולפער דאווערי. ליקח צכל צ' טעום גרחס אחד חזחס נאלל צאפעייק. או יקח מואפעייק מעט עאכין:
 (לחזק חס הקיצס וחס העכול) געלח חרופח חמוצחק חופעלללכד לצלוע צכל צקר חליצח ייקחח ח' עד יוד פלפלין לצכיס:

פרק שלישי

בו מוצח חזס חרופוח נגד חחלוחי חריחס וחחזה כמו סחפח סקורין (סווינדזוכט) (וקולר חכסיעוס) סקורין (חסנמאח) עפ"י עלח חרופחיס חמוצחקיס ספראפעקוריען דזענינו. וגס חרופח חחה יקרה לפי עלחס להחלל מוקדה לילה הנקרא צלסוכס (פאללונריאכען) או ספערמאטאריהאע [זאמענפלוק]:

(טעפערס טראפפען) נגד חולערה רח"ל קודה הוא הערוצום י"צ דעקעם ארזאמאטיע טינקטור צ' דעקעם צאלזאמאטיע עהליגע מיסוכג צ' דעקעם עקטג ענהער וחחקה טפוח קאלמוקטעהל:
 (סאוקעריסע קאלטע אומסלענגע) לנגד חצורות ופלעיס הוא הערוצום מאלפעטער וסאלעיאק מכ"א צ' דעקעם וחומץ יין י"ח דעקעם ומיס כ"ד דעקעם:
 (אפאדאלדאק ענגלישער) נגד כחז חילוכי רהעמאטיזמע קודה הוא ססע דעקעם קאמפערטע עמוחן: א' וחלי דעקע רחזאמאריעהל. ססע דעקע

זו העהלה לזחור לשכון צימי הצליר, וימי הסורק
 ותחלה ימי הצליר באקלימאטי הרדוני ולפני האנשים
 אשר יבזלו טעול יצט ונעמי לרקיקת דם ילוח עליהם
 לבור זאלה העוקמות פענכעדיג כיילא, וענכעאכע,
 פאלערמא, אולם לאוחס אשר הטעול הוא עם רצח
 הליחה יפקוד עליהם לבור צימים הכ"ל בעוקמות
 האלו עאדיירא, מאלעא, קיירא, אלעקסאכרדיען.
 אך צימי הקיץ די להם עוקמות העהוללים באוירם
 הדי אשר נעאל כאלה זכל הארלות. וייניצ למו
 חרופה החלז [מיך קוחר] חוכך בטענה החליצה צ'
 עד די ללוחית ועוד יוחר לכל יום, ומטענ הזכורה,
 לחלז החמורה, וחלז הכבשים יזין עוד יוחר, אך
 זאם יקטע עליו לעכל החלז ישחה מי חלז הכבשים
 : [עאלקען]

ולנגד הטעול הנני להציא פה מכתב ערלפה אשר
 יש צידי (עספראפעקור המפירקים סקארע)
 והוא זדוקה ועוקס עלי גופי אשר הנכי הייתי קובל
 עהלה הזאה ותחלואי הריאה הרצה שנים אשר לא
 האמין פום רופא צמוי והס"ל כי ע"י הערלפה הזאה
 כשארתי צחיים וכן יעזור לי השם יתעלה עצי"ג הדרך זכלל
 כ"י והרצה אנשים חולים בעהלה הכ"ל רח"ל אשר
 עקרתי להם העכתז ערלפה הכ"ל התי להם להועלת
 גדול [אך לא עלתי עלי רק אחרי אשר ישאל צהרופא
 כי מחק הרם הוא לאיש אשר אין לו הרפאה מחק העלך
 אקור לו לרפאות חולים ורק זאה יוכל עשה להגיד
 להרופא [דאקטער] כי קרא זאה צספר] זה הוא
 עפס העכתז ערלפה של הפרלפ. הכ"ל.

- קוור אי קאפא
- קח חינין קולפוריק. 2. 0
- נארפ אלעטיק. 0. 08
- עקסטר. אלעס אקפאס. 0. 65
- קאחאר אלז. 3. 0

לערצ אח כל אלה ולחלקם לשנים עשר חלקים וליקח
 ערב ובוקר ולחרים חלק אי צאפאלגען.

שקאדע מ"פ.

וככה יתנהג טעה טענות רלופים וזאם יראה כי
 הוקל עליו העהלה אזי די ליקח רק חלק אחד זלילה
 קודם השכיצה. ועעלה (ספראפעקור צאנזערגי)
 מלאתי צספר הרפאות גיכ זעפס הכ"ל רק הוא מציא
 נארפיוס נוריאה החת עארפיוס אלעטיקוס. צכוס
 הכ"ל

(לסחפה סקורין סווינדזוכע רח"ל ולטעול יצט
 או לה). זראטונה אצא לצאר קימן הסכרון לחולי
 הלו. הלא הוא כיכר ונדע עיי גוף ארוך לוואר ארוך
 חזס טעמי [פלחך] כחפות גזרות, גדול מהירי,
 ואס הוא עומד קודם טכה הטלטים [כי אחרי העת
 הזת לא יקרה עפ"י הרוב החולי הזה צגוף האדם]
 אס אצותיו היו עוכים צסחפה, אס גרובו כיחר
 [טייעריק] פחאוס זלי קצה החלואי העעום עדי
 טמוכרה הוא להפסיק צאמלע דבורו אס יקלר רוח
 כטימחו צעה הדבור או צעה סירון, או עולה ויורד
 מעלצים ועדרבות, אס זל יוכל להעלר כטימחו צקרבו
 נסך איזה רגעים זלתי אס ירגיש איזה כאצ
 צהחנה, או החעוררות לטעול, אס לחייו אדמדמות
 נאל. אס ידיו או לחייו חונים אחרי האכילה,
 אס ירגיש פחאוס איזה חמיצה דקירה וכאצ
 צהחנה, אס ירוק זכל פעס צצוקר ליחות קטנות
 כדוריות צנראה גזיכה, או חלז וכאשר נמח יתנו

ריח רע, אס יקרה לו עיד טעול זכל עין חרדה
 כעס או שאר השוקה חזקה, אס אזה הטענות או
 החחמות או שאר העעלות צקדר ומנהג החיים העיר
 צו עיד הטעול, אס יקרה לו החלואי החנה וכמטכים
 זמן רז. כראה איזה דם צהטעול או צריר הפה,
 כל מי טיקרה לו עקרות האלה אזי קרוב הוא חולי
 הריאה להחבלות ויה"י נזחר וכממר עמוד עשהיית
 עסקים מעוררים ומחממים כונו יין י"ס חכועות חזקות
 רקידה חזקה קפילה או ערולה מהירית. הפרלה
 צעגנה כמים. יטיצה זלחילה החנה על השלחן צעה
 טהוא עוסק צעללכה, זמר או לעקה צקול רס.
 צמקווס ישחוט זאלה הרפאות המחזיקות ריאות
 חלוטות ומחמרות אוחן מחלואים טוכים וצפרע אס
 יקח מהס צעה טחרות ימי חכועה צאזיר חפטי
 וכקל טעה אחת קודם חלות וטעה אחת אחר חלות
 היוס ולקרות צספרים צקול כחם ועחון. וישגיח על
 כלכלת הקיצה לזל ישחית העכול וגס על כלכלת העור.
 ודומיהם [עיין צפי רוח חיים עהרופא האפעללכר
 ח"צ פט"ן] :

ויען כי יקוד הראטי הוא להטביח על כלכלת הריאה
 לכן העלה לנגד טעול יצט וקטס נחוץ לבור
 צאזיר הטצע מקיעור הנמי והוא צחופי הימים.
 ולהפך, אס יהי לאיש טעול עם כיח רז יפקיד
 עליו כוהו צהרים לכן ויען הספראפעקור צאנזערגי

באר

בא' מים היים

המים

1. 0 פערנס סעקקפיהלארנט קח
 100. 0 אקפע דעקטילל.
 10 טיינקטור לאד סימפל. געט"ס [טפות]
 20. 0 קיראפ לינאמאן
 סיג זכל חלי טעה קפ מאכלית .

והנה ראיתי להציא מחרופת אונות אשר חכמי
 בחנת" עלי גופי כי חכמי הוא האים אשר
 אקצול המחלה הזו יחד מעשרים טנה ומרבה פעמים
 הייתי צקכנה גדולת רח"ל ל"ע כי איזה פעמים קרה
 לי אשר הי' לי מפל דם [זלועטעוויך] ציום אחד י"ז
 פעמים ולא הי' לי חועלת מעום מחבתי מרלפה כי
 כ"א כהן לי התרופה זאופן ללול אשר ע"י נגיעה של
 מיני התרופה זראש הגרון הי' מעוררת הסעול
 לכן יעלתי זעלמי לקחת התרופה זאופן גוש אשר
 אפשר לה לקחת זאזלאטען ולזלעווחה זלי נגיעה
 ראש הגרון זמיני התרופה ומח"ל ית' כי עלתה זידי
 לעלור זעדה :

וזה תוארה קאפיא קוור הי'
 קח אליעזן קרוד.

2. 0 קאחארלז א ח
 0. 05 מארפ מוריאוט.

לחלק לעשרה וליקח זאזלאטען זכל יום ערז זוקר
 ח"א. או ע"ז האופן עוז יחד כי מועיל ג"כ אם
 היא כלוחה מעלמה לז ועוזה היא ג"כ כגד הקדחה
 רח"ל.

קח פאל דיגאטואליס פורפ. 0. 20

0. 05 מארפיוס מוריאוט.

0. 50 טאכין פורי

אליעזן קרוד פולפ 2. 0
 קאחארלז א ח

אזק מחולק לחמשה חלקים. סיג. לכל ז'
 טעות אזק אחד זאזלאטען .

וחמה כחוך הוא לדעה כי מעשה הכל ותמו הוא
 אשר החולה יצעה זעה יקרה לו הרקיקה דם ומחה
 שלריך לחסוד ומחצות אחרי תרופות מעליר צעד
 טעק ומזל הדם אשר יסוד הראשי הוא מחוחה הגוף

עוד ירוץ טנה והנה ואין דבר מניק לזה מחולאת כמו
 החלועה המעירות :

הכ"ל ולפי ידיעתי זכוחה הזו הלדק אהו כאשר
 הסעול הוא מעורר זדס רח"ל .
 [וכגד רקיקה דם]. [הנקרה זלאטין
 האעמאפטע], זלועטקטען, זראכחאל-זלועטקובג,
 לוכנען זלועטקובג .

(הוא מעלה הפראפ. זאומזערגיר) היסוד הראשי
 הוא [קודם לקיחה ומחז זמרלפה ומחורפה האונות
 [רלעפע] המחזר למטה] מוחה הגוף, מאכלים מוחים
 ומכלכלים. ולפעמים המחוחה לזדה זלירוף להכיה על
 החזה מעעפה קרה אשר מחולף זכל חמשה מינוע
 [אך להזמר לזל להכיה קר מחוד כמו כיס קרה כי
 זה יזיק עוד]. די לפעמים לעלור הרקיקה דם ויזמר
 לזל לאכול מאכלים ממים. כ"ז טלא פסק הדם לגמרי
 ומקבולה השפעלפי הוא לשתות מעט מים הטעם
 זחוכה מעט מלח : [ומחורפה זבייתי הוא מעט מזרע
 זיקארזוכיקום אשר אהו קוראים זקס פראזע עם
 מים : או חלמון זילה אחת עם מלח לשתותה חי
 [ראה] עלזה רבה פעמים זעד הרקיקה דם] גם חלז

עזים הוא זחון חללי כי מעלור זעד הרקיקה דם.
 וגם חרפא פלע המחלז זחריאה ומעמן זקר החולה
 ומעכך הסעול לשתות ומחלז הכ"ל היכף זטעה מחליצה
 ללכנה חי ג' פעמים ציום. גם זזה לדעה כי מעלה
 תרופאים המוזקקים הוא להריח חלי מערזינטי היינו

זמן מערפעין איזה פעמים ציום. ולכן עוז הוא
 להעמיד זחדירה אשר דר זה ללוחיה ומכונק זחוכה
 מעמן הכ"ל למען יריח מהאד היולא ומנה ועוז לו
 חה מחזק הריאה :

אך אם החולאה הוא קשה עורף כגד כל הכ"ל
 אזי לריך ליקח מחרופת האונות. והמו הטעם

קאפיא קוור ז'
 קח פעררוס סעקקפי חלאר. 10. 0

סיג. חמשה טפות לכל טעה עם מי כופה ליקער.

או כזה קח אליעזן קרוד. קוור ג'
 חמילי פורי א ח 2. 0

מחלק לחמשה חלקים זכל ז' טעות חלק אחד.
 זאזלאטען. וזאם המזל דם הוא זלירוף סעול חזק

אזי הוא מהמחורפה אונותה מהכ"ל כזה קוור די'

ולנגד הזיעה היתירה עוז לסקן הגוף צמון וציון
מקום הזיעה. ולצמון חזיר ים לו מעלה יתירה
על הצמון וצמון דב הנקרא חלי יאקראס, חסיל, חין
למעלה היינו חך עם צמון דב ירצה יומר הדאגה צעד
הריח רע של הצמון דב כאשר כחשן אשר לרוב לא
יוכלו החולי לסבול הריח ולריך להחליף חמיד המלבוש
אשר לצט צהם החולה ויתרצה הסולאוח יומר מעל
אוחם חכ"ל :

עוד יעלו הרופאי לרחוץ מקום הזיעה צמי וחונץ
חך יראה חיקף להעציר הלכלוך מיס עם
עטפחה ציה יד (סאכרנווך) וזה לריך לעשות צזריזוח
יתירה למען שלא ילכו הגוף וגם היא מעלחם לשתוח
קודם הסינה ללכח מי עירו עסצ שאלויע או עסצ
זאלציא [אלטענע. חייצ] קר וזה מעליר צעד הזיעה
אך יתי' חסר כי יתי' קר ולא חס כי אז יקצצ הסיפך
ר"ל הזיעה :

ולנגד רוזן הרגה יעלו לשתוח ציעות הבשמי צמון דג
הנקרא אלעאוס. יאקראס. חזיל. [לעצערטראן]
ג' כפוח צכל יוס כף אחת לערצ וצוקר ולתרי' ויתחיל
צכף קאוואכית חיה ימי' למען להרגיל קיצוחו לזה
ויעיף לחוכה חיה עפות קרעאזאנצ צסכוס אשר גיד
לו חרוקח וזהו הועלה גדול לחזק הריחם החלושה
וגם מעלה הריח של הצמון דב. וגם מעליר צעד רקיקה
הדם וגם יתמיד צלקיחה חינון קולפוריקוס ונעשרים
לענתי גראם צכל לילה עד שלשי' ל"ג :

והפראפעסור דרוזעק מוויצען מיצען צו הנהלה לרלוג
לכלכל ולהזין הגוף צחלצ וצי"י מצושלי'
רפויס כמו חנאה (ולא כמו סקוצרי' לשתוחה כאשר
עוד החלצון הוא חי [ראח]) וגם צטר וצטר ויין
עווי' הנה לשתוחם חס לא יעוררו השיעול וצחם
הקיצה עוזה יקחה מי חלצ. וגי' מיצען לשתוח צמון
דג [לעצערטראן] ככ"ל ולנגד השלשול יקח התרופה
הזכרה לעיל צפרק צמי צפסקא הנהחלה לעלור
השלשול : ויתמיד צלקיחה חינון המחזקה היריחות
החלושות אך יען כי צחם יערצ עעו דבר הועלי
המעכל שחינון ציומר. לכן יעשה ככה יקח חינון
צסכוס גראם אחד. ויתנה לחוך מי ליערין או יסי'
צחמים חרדי' קולפור. האמלא צאפענייק ויחלקה לעשרה
חלקי' ויקח ערצ וצוקר ולתרי' חלק אחד. או צחם
צל ירלה כי ראש הגרון יתי' ערגים צהחינון אזי
יקחה צאצלאעטען וישהה חרתי' ונעט מי הליעריין

ולנגד רוזן הרגה יעלו לשתוח ציעות הבשמי צמון דג
הנקרא אלעאוס. יאקראס. חזיל. [לעצערטראן]
ג' כפוח צכל יוס כף אחת לערצ וצוקר ולתרי' ויתחיל
צכף קאוואכית חיה ימי' למען להרגיל קיצוחו לזה
ויעיף לחוכה חיה עפות קרעאזאנצ צסכוס אשר גיד
לו חרוקח וזהו הועלה גדול לחזק הריחם החלושה
וגם מעלה הריח של הצמון דב. וגם מעליר צעד רקיקה
הדם וגם יתמיד צלקיחה חינון קולפוריקוס ונעשרים
לענתי גראם צכל לילה עד שלשי' ל"ג :

והפראפעסור דרוזעק מוויצען מיצען צו הנהלה לרלוג
לכלכל ולהזין הגוף צחלצ וצי"י מצושלי'
רפויס כמו חנאה (ולא כמו סקוצרי' לשתוחה כאשר
עוד החלצון הוא חי [ראח]) וגם צטר וצטר ויין
עווי' הנה לשתוחם חס לא יעוררו השיעול וצחם
הקיצה עוזה יקחה מי חלצ. וגי' מיצען לשתוח צמון
דג [לעצערטראן] ככ"ל ולנגד השלשול יקח התרופה
הזכרה לעיל צפרק צמי צפסקא הנהחלה לעלור
השלשול : ויתמיד צלקיחה חינון המחזקה היריחות
החלושות אך יען כי צחם יערצ עעו דבר הועלי
המעכל שחינון ציומר. לכן יעשה ככה יקח חינון
צסכוס גראם אחד. ויתנה לחוך מי ליערין או יסי'
צחמים חרדי' קולפור. האמלא צאפענייק ויחלקה לעשרה
חלקי' ויקח ערצ וצוקר ולתרי' חלק אחד. או צחם
צל ירלה כי ראש הגרון יתי' ערגים צהחינון אזי
יקחה צאצלאעטען וישהה חרתי' ונעט מי הליעריין

ולנגד רוזן הרגה יעלו לשתוח ציעות הבשמי צמון דג
הנקרא אלעאוס. יאקראס. חזיל. [לעצערטראן]
ג' כפוח צכל יוס כף אחת לערצ וצוקר ולתרי' ויתחיל
צכף קאוואכית חיה ימי' למען להרגיל קיצוחו לזה
ויעיף לחוכה חיה עפות קרעאזאנצ צסכוס אשר גיד
לו חרוקח וזהו הועלה גדול לחזק הריחם החלושה
וגם מעלה הריח של הצמון דב. וגם מעליר צעד רקיקה
הדם וגם יתמיד צלקיחה חינון קולפוריקוס ונעשרים
לענתי גראם צכל לילה עד שלשי' ל"ג :

והפראפעסור דרוזעק מוויצען מיצען צו הנהלה לרלוג
לכלכל ולהזין הגוף צחלצ וצי"י מצושלי'
רפויס כמו חנאה (ולא כמו סקוצרי' לשתוחה כאשר
עוד החלצון הוא חי [ראח]) וגם צטר וצטר ויין
עווי' הנה לשתוחם חס לא יעוררו השיעול וצחם
הקיצה עוזה יקחה מי חלצ. וגי' מיצען לשתוח צמון
דג [לעצערטראן] ככ"ל ולנגד השלשול יקח התרופה
הזכרה לעיל צפרק צמי צפסקא הנהחלה לעלור
השלשול : ויתמיד צלקיחה חינון המחזקה היריחות
החלושות אך יען כי צחם יערצ עעו דבר הועלי
המעכל שחינון ציומר. לכן יעשה ככה יקח חינון
צסכוס גראם אחד. ויתנה לחוך מי ליערין או יסי'
צחמים חרדי' קולפור. האמלא צאפענייק ויחלקה לעשרה
חלקי' ויקח ערצ וצוקר ולתרי' חלק אחד. או צחם
צל ירלה כי ראש הגרון יתי' ערגים צהחינון אזי
יקחה צאצלאעטען וישהה חרתי' ונעט מי הליעריין

ולנגד רוזן הרגה יעלו לשתוח ציעות הבשמי צמון דג
הנקרא אלעאוס. יאקראס. חזיל. [לעצערטראן]
ג' כפוח צכל יוס כף אחת לערצ וצוקר ולתרי' ויתחיל
צכף קאוואכית חיה ימי' למען להרגיל קיצוחו לזה
ויעיף לחוכה חיה עפות קרעאזאנצ צסכוס אשר גיד
לו חרוקח וזהו הועלה גדול לחזק הריחם החלושה
וגם מעלה הריח של הצמון דב. וגם מעליר צעד רקיקה
הדם וגם יתמיד צלקיחה חינון קולפוריקוס ונעשרים
לענתי גראם צכל לילה עד שלשי' ל"ג :

והפראפעסור דרוזעק מוויצען מיצען צו הנהלה לרלוג
לכלכל ולהזין הגוף צחלצ וצי"י מצושלי'
רפויס כמו חנאה (ולא כמו סקוצרי' לשתוחה כאשר
עוד החלצון הוא חי [ראח]) וגם צטר וצטר ויין
עווי' הנה לשתוחם חס לא יעוררו השיעול וצחם
הקיצה עוזה יקחה מי חלצ. וגי' מיצען לשתוח צמון
דג [לעצערטראן] ככ"ל ולנגד השלשול יקח התרופה
הזכרה לעיל צפרק צמי צפסקא הנהחלה לעלור
השלשול : ויתמיד צלקיחה חינון המחזקה היריחות
החלושות אך יען כי צחם יערצ עעו דבר הועלי
המעכל שחינון ציומר. לכן יעשה ככה יקח חינון
צסכוס גראם אחד. ויתנה לחוך מי ליערין או יסי'
צחמים חרדי' קולפור. האמלא צאפענייק ויחלקה לעשרה
חלקי' ויקח ערצ וצוקר ולתרי' חלק אחד. או צחם
צל ירלה כי ראש הגרון יתי' ערגים צהחינון אזי
יקחה צאצלאעטען וישהה חרתי' ונעט מי הליעריין

ולנגד רוזן הרגה יעלו לשתוח ציעות הבשמי צמון דג
הנקרא אלעאוס. יאקראס. חזיל. [לעצערטראן]
ג' כפוח צכל יוס כף אחת לערצ וצוקר ולתרי' ויתחיל
צכף קאוואכית חיה ימי' למען להרגיל קיצוחו לזה
ויעיף לחוכה חיה עפות קרעאזאנצ צסכוס אשר גיד
לו חרוקח וזהו הועלה גדול לחזק הריחם החלושה
וגם מעלה הריח של הצמון דב. וגם מעליר צעד רקיקה
הדם וגם יתמיד צלקיחה חינון קולפוריקוס ונעשרים
לענתי גראם צכל לילה עד שלשי' ל"ג :

השחלה

השואלים צעה אחיזה הנחלה והרצה פעמי הקילה
 זאת הקבולה להנחלה הכ"ל. והנחופת האונכות יען
 אותי הפראפעקור הנחולל שקארע מויען ליקח את
 האנעלי כמכתב מלפנת החרוה"ל לעיל בגומר א' ויעז
 לו צצטו ולהחנה ככה קשה טעוה רלופות וצטנה
 הזאת יאה מציה הרופא"י הכללי (אוכיווערזיטענט)
 ליקח מיכ פורח אוריאגורא ען ט"ו עד טס"י טפוח

לכל יום קודם מאלכל הלשר"י ויע"ץ עמין הכ"ל לחוד
 מים וישנה אך אם ילורף לזו הנחלה ריקתה דם רח"ל
 ימע ג"כ מלחניה על החזה רעיות החדל :

ולנגד דקירת והבער הצלעות הנקרה ריפפענ-
 פעלענעליכדונג [פלייטעס]. הפראפעקור דוחעק
 מיען צזה לחצום מעטפה קרה על מקום הדקירה
 וציתר יסביח על עזון וכלכול הגוף צמאלים קלים
 וכו"ו. ויחר מנחצוסה זצו הספרדי [שפאכישע פליגען
 פלאסטער אודער סיכאפיזמען] ויחמיד צלקיחה חיכוך
 קולפורקוס ולפעמי חיכוך מעורר צה דיגיאולים ומלך
 הקבולה לגרור הנמח [הנקרה קריין] ולהניח על מקום
 הדקירה עד שיחמיל לכוה. ויענה צטהיית חלצ ומאלכל
 צטר וצ"ל מצוסי" רפויס. ויחר מנחלו"י הריאה
 וסחזה עוכן אכ"י להציא צדרך רחצ צנחצרה"י טס"י
 כאטר יגזור הצורה להוליח לאור .

התרופה להנצל ממקרה לילה רח"ל הנקרה צלאטיין
 פאללוטיאלעטן. הנה החרופה הלז כחולה ציתר
 לאיש הכוסע חמיד וציתו למרחקי אשר כצר אשר
 עליו הרחלה"ק מוהר"ר מאיר מפרימישלאן זלוק"ל
 זכ"ע ועכ"ו כי כרעו צהכחצ וליש אשר הוא עהור
 וצרך טיינו מי שחא כוסע חמיד וציתו לדרך מרחקי
 ועכ"ו הוא עהור מנקרה לילה יודיענו הכחצ דע כי
 לא ה"י הדצר הזה כי קשה הדצר מאלד להיות עהור
 ע"כ. וגם מי טיוש צציתו ולינו כוסע רק הוא צלי
 אשה נחמה סנחאלען או סנחגרס או הגיע לפרק
 הסחואין ולא כדעון לו זוג הגון כרלובו או מי סרולה
 להחנה צפרישוח ד"ל נחמה יראה טפוח כח הנחמה
 או נפאת חולטת כח הגוף נחמה חולה רח"ל לזאה
 ראי"י להציא כאן רפואה צרוקה וענוקה וקבולה כקמיע
 מנחמה להכלל לכל יארע לו נקרה רע וגודל עוכבו
 מצולר צספריי הקדושי וגם לעיל ע"י פ"ד ופ"ו ועוד
 ועיין צאר נעשה ע"י כ"ו ט"צ פ"ה והגם כי צע"י כ"ו
 הצחתי הקבולה מצברי הרצ"ס לפכות מנחמה רצברי
 חורה וחכמה ע"ש עכ"ו כחצתי הדצרי"י לני קא"ח לו

להעמיץ צדצרי חורה וחכמה נחמה טרדה ספרנסה :
 וזהו ראשיה ציתר ימע א"ע מעני"י המעורריי שקק
 העגרות כמו הסכיבה על כולת מוכות חמה וגם
 יזיק לזה מאלד הסחעללות מלקוס צצוקר. והסקיבה
 צענה צצוקר כים ולא כים. חיר ולא חיר. והקריאה
 צספריי מעני"י אהנה ועגרות והסחלכות לצחי נוסע
 לטעוה טמה יפה קול ווערצ כגן מנכיבה טרוה
 ומנכות. והסחצרות עם זוכות וסיררה ומחולות וריקודין
 והרצה אכילה צטר ומי"י צוסס ומסק"י נחמנע"י צערצ
 כי כל אלה יעוררו ויחמומו את כח המוליד וכח הדמיון
 ויקצו לו הרחורי טס"ס. ויעלה על לכו סהיזק היתר
 גדול סצא לו מליצוד כח המוליד לצעלה כי מפזור או
 צצרו כח המוליד ירפה כח העכול ויקצו יגון ועלצ
 טחפת ורזון הגוף נפיחה צהצטן. כוון צהקיצה. ליחוח
 כסחחוח צסחוח. אשר מהס יקרו טאה או ספחה
 צהעור. יוצג הגוף חולי כופל. קלקיל צטר חחוטס.
 אשר חטאו צפציו יענה מחלו"י הריאה ומי"י קדחה
 ואחריו עדי אורצ. והמודיס הכ"ל טעה למורסה על
 לאלאי ולאלי לאלאי סכולדיי מענו מעד יעי חליו .
 ומדרך הרפואה לכל יצא לו החולי הכ"ל יעלו הפרא-
 פעקארען לרחון ככל יום את האצר המוליד צעים
 קרי"ס [אנעס יעשה זאה רק צסחר לרח"ו (ר"ל להכניסו)
 צלכלנה מים קרים כמו עקרה או ע"ו מינועין ואס
 יחמוס ממים יחליפו צקרים אלל לא יעשה זאה צערצ
 כי יקצו סהיפך ר"ל סחימוס] :ס יראה לנסות את
 גופו איזה פעמי קודם הסכיבה לימן צלילה לחמיל
 רגליו ודצר גדול הוא מאלד לחזר להכריח א"ע מעט
 להסחין קודם הסכיבה וזה יעשה איזה פעמי קודם
 הסכיבה וס"ח מעלה פראפעקור גדול. וצאס כחצרה
 סחילי רח"ל יקח אצק חליון על ראש הסכין ויעס
 צחוד מים וישתה וככה יעשה ג' פעמי ציום ערצ
 וצוקר ולהריי. וגם יחמיד צלקיחה חיכוך קולפוריקוס
 כוער זיין ועכתב מלפנת לזה הוא כך .

קח חיכוך קולפור. פערר. אקסיד אקסידיל סאחאר אלצ.
 א"א 1.0. ויחלק סהערוצות לעשרה חלקי ויקח ג"פ
 ציום חלק אחד. או כזה. כוער ח' .
 קח קאלי צראטע 10.0 צעשרה חלקים ג"פ ציום ח"א
 צאללאטען. או כזה : כ"י קח ערגאטיני צאהו 1:0
 סאחאר אלצ 5.0 צעשרה מחלקות וסלטה עד חמס
 חלקי ציום אחד :

סיום :

בעזשה"י מקודם אשר צאחי לנכך על המוגמר ראיתי לסיים זה השער וקראתי שמו יקו המים כי צום השער ראיתי לאסיף מכל הצארות אשר חקרתי בהם וציותר מהמאמרי קודם של כמדומי"ר הרי"ק הספן הגדול וכי מוסר"ר צבי הכהן ז"וק"ל ה"ל כזמה מקומות, וציותר צבאר למי ראי, ח"ז עוד דברים יקרים. וקום קויתי אל ה' הסוב לקווי כי ציושו ויכלמו הרשעים אשר לי קו לאבדני ונפשי תגיל צ"י חשים ציושעמו :

עוד שם ע"ם ולא חונו איש את עמיתו אמר צום הרי"ק צעיר לאנלוט צמה אשר הדיקים י"ע אשר היו צענו עשו שמה חסיפה עליו בהחלטה התוללותו וראשית פרקומו צעולם על דבר אשר יתי' דרכו בקודם לדרוש סכום רצ קלוט מהאכטים אשר צאו אליו לדרוש מעמו לצקש רמזים עליהם השועה צבני חיי מזוני וגם מהאשים הנא אליו צראותו כי הסכנה ערפסת על ראשו רח"ל. ועבור זה היו רבים מהלדיקים אשר ציינו צמערות גדול עליו ו"לו לעשות לו עם סלנו [כידוע עוד היום מהסודים אשר ה"י מתחפשים צללו ה"י] והרי"ק ה"ל הרגים זאת צניתו צריענאצ אזי חיש כפע ונא לק' לאנלוט והי' לו לענן צעודו כי צא לעמ סכנו ממע קודם כאשר החילו לו"ר אשר ילא העסקנמם והרי"ק ה"ל צבואו צפניהם הימה זאת ראשיתו דצרו לנני הסנורא הקדושים כ"ע נא וצקש מעמכם שחקיימו הרמו אשר חוסי"ן צמזום ל"ו בהסוקו ולא חוכו חיש חם עמיתו אשר צססקפה הראשונה קשה הלא כתיב פ"א למעלה אזרס ע"ז אל חוכו חיש חם חמיו אך חסי"ן היא כי כפי סיוע מחלף העיין לאנף צענמא וא"כ הרי"ה כאלו נכתב חמישו וספי" הוא חוסי"ן חורס לנו ולא חוכו חיש [דא דריק] חם חמישו ר"ל כי כל חיש חיש לא יאס וירמס חם החלמם צלו רק ילך עם החמם להחמם [וע"י דצרו הקדושים הללו ה"י מסיר מעמו כל העקצירגים כידוע למי סידוע ולין להעלות על סכתב] ואף גם זאת אמר חמ"ז סנה כתיב צ"י מקן וישנו לפניו סכור כצבורו והלעזי כלעזימו וגו"ר סנס סנטי יא כאשר ישנו לאכול צפני סנדיק יוסף אשר עוד דימו צלנצך כי הוא חיש מזני ולא ס"י לסם צום יראש ופחד למולו אך יוסף ונל"ק חישו כשא צמחם סניו חליהם ר"ל מלשון החממה צראשונה סניו עשי"ן עשואות היינו כי עלה על לנו להאיר חוך לצ כאר"א אזי ותרצ משחם ציימין מעשואות כולם וסנן :

רשבת הגדול [עיין לעיל צאר למי ראי מ"ש צעמו לצמח הגדול] וס"א אמר בטעמו אשר נקרא שבת הגדול ע"ש הגם כי סנה חיסא סקולס צמח ככל סמורה כולם וספי" היא כך עפ"י מאמנם ז"ל זכור וסמור דציבור אחר לאמרו והיינו העשין סנרמזין צכור וסל"ם סנרמזין צמור כי כ"ע סמאמר סממר סן ואל חינו חלל ל"ם. וכאשר סנים סיסרלני רולס סמחול עליו קדומת צמח לרי"ך לממור ח"ע צכל ימות סמבור וגם חם סמור צמח סכלכחו אזי סממר כל סמבור חלל לעבור על רמ"ח עשה וספי" ל"ת חה רמזו צמאמר זכור וסמור צכור אחר לאמרו היינו סהצבור סממר של מלות צמח מלוי"ן כל העשין והל"ם. חה ג"כ כוונת חומרס סקולס צמח ככל סמורה כולם כ"ל וסנה כפעמ חמה כי סמורר צמח סכלכחו סוא פממר כל ימות סמבור סממחה חנה חיסא צמחם סארי"ל דצמח סנים סיסרלני חומר ח"ע צכל ימי ספמח חיסבור וממסו סמ"ן אזי סוא צמח פ"י כל ימות סמחה יס"י

רפ' לך סמר צבאר למי רואי ויעבור אברם בארץ עד מקום סכ"ס עד אלון מורה וסכנעני אז צארץ סמח סרה"ק ה"ל ואמר חאע"ה ענר עם סארלויות סלו עד מקום סהיכל סמס נעסס ימוד עליון סהרולח סכ"ס נוטרקון "סס "כצוד "מלכותו וגם סגי"ע עוד למעלה ימירה מזה להסיכל סנקרף אלון מורה [עיין לעיל פ' וירא צפי' על צאלוני מואר] וירח סאינת סלוח כי חף חם יגי"ע חלדס מעלות גדולות ימירום כזו עכ"ו י"ס עוד מקום ומליחות לסמקר חס וסכנעני אז צארץ מלה"כ [סרוע י"צ ס"י] כנענן צירו מלזני ערמס אזי סמחיל חאע"ה להיות צוכס מר לפני סקצ"ה עלי סדנר עד סהמרחס על יראיו רחס עליו וסרלס לו חידך לקנות לעלמו מרת סמחם ורזי וינן סס מוצמ לה' כי סקרי"ב זמח מורה ויקרף צמס ס"י כי סס ס"י חרמו על מרת חמח כמו סנרלס מסי"ע"י ז"ל ע"פ וסמי"ה לא חודעתי לסס לא נכרתי לסס צמח חמימח סלי סענ"י נקר' סני יקו"ק. סמנעתי חמח נע"י יד"ג סמסיד סרצני מוסרר סמואל סוניאס מקורצו סל כצוד חדמו"ר סה"ל סקי' סאר חזמן וכי מוסר"ר יוסף הבהן סליע"א מרימנאב :

רפ' מקין עיין לקמן צפי' צמר סמחלמ ואף גם זאת אמר: רפ' קרף ויאמר נעסס צואת מדעון כי ס' סלחני וגו' חם כעומ כל חלדס וגו' וסקודה כל וגו' לא ס' סלחני וחס צריחא יצרל ס' וגו"ר מהספלל סלל חין קומכין על סנס וחידך סנך סריע"א מסימנל על סאות ומוסס סלוח חולי לא יעלה צידו. ואמר סרה"ק ס"ל כי כן דבר חדונינו מרעיה חם כמות כל חלדס וגו' סלל יס"י לכס סמחון סה לו"ר לא ס' סלחני חולס וחס צריחא יצרל ס' וידעמח כי נאלו סלחנים סלה חם ס' . לכן מוכן חכני לצקש נעסס ססי"ת להיות סעניה סנענ צואס צריחא יצרל וסעוסה לון יראיו סצע לקול עזוקסו וסנעק סלדמס לקולס. [וסנה סמנעתי חוערים צעמו צאוסן אחר אך כחודע לי צצירור כי כן דבר קדסו] :

רפ' בהר סקסה קוסי' עזומה על סא דלחמ צמדדס כי קודם עמן חורס סנקקו כל ססרים מעוקומס וסיו רלים לקרלח קבלת סמורה סמחנן עלים חורס ס' ורק ססר סיני לצדו נסאר עומד על מעמדו חמח ספלוח וענוחוחו [עיין צמדדס מלסיות ע' סר] מהספלל סוא חידך יסכן זס סדנר כי ע"י ססכנענ וסספלות ימאן צקבלת סמורס סלל למדס צואת סמדרי' לקרוא לה צמס ערה סמורה ועצות אך חמח סוא כי מרת סכנענ ומרת צמחון סקורים זצ"ו ולכן יען כי ססר סיני ס"י צמח סמחנת סמורה עליו ס"י נסאר עומד צמקומו. חה עעס מלות סמיטה לרעו על ססכנענ וספלות כי לדי סארץ ומלוחס וגם לרבות צמדס צמחון כי ועמח חם סמנחה וגם סלל חרע כעצורר צקרא. חה כוונת רמ"ז ז"ל חה עינן סמיטה חם חרלה לידע סוד עינן סמיטה דע כי סוא חלל סר סיני סנלללמ חסר לדי סיינו מרת סכנענ ועמחון ס"ל. וס"א חמר פני"ל עעס מ"ז צבאר חרים ?

שכחת אומר

וזה"ל הכ"ל כשעודה על השלחן דעו כי עם קדושת שנת יורדת כל מיני השפעות שזענולס והאיש אשר ירלה לקבל השפע הטוב והאשור להביא הרלוך אל הדיוור ולומר לכבוד ש"ק והשפע יורדת ממילא ולמעלה זה רמזו חז"ל זכור ושומר דדיבור אחד נאמרו היינו כי דדיבור תליי נחלת וע"כ אין להפליא על אשר הייתי בטוח כי יצוהו דגים. ע"כ ספור המעשה. ועפ"י הסיפור הלז הי' מפרש הרה"ק הכ"ל זכונת רש"י ז"ל הכ"ל כי הי' קשה לרש"י יתור לשון אמור להם כי הי' די שיאמר כה תצרכו את צנ"י יצרכך וגו' וע"י נחלת אמור להם כמו זכור ושומר והכונה כי תוה"ק מגלה לנו כי סודו של זכרת כהנים היא מונש כקודו של השפעת ש"ק וכמו בקדושת ש"ק דדיבור תליי נחלת שיאמר לכבוד ש"ק כמו כן זכרת כהנים אמר שמו יתעלה ואני אצרכם רק אתה ההכן אמור להם יצרכך. והנן ע"כ :

[וראיתי להביא זה לשון הזהב של ספר החינוך וז"ל מלוה שע"מ ששלונו הכהנים שצרכו ישראל בכל יום שנאמר כה תצרכו את צנ"י אמור להם. משרשי המורה שחפץ הש"י בטובו הגדול לברך את עמו ע"י המשרתים החונים תמיד צנ"י הי' וכל נחשבות דבקה בעבודתו ונפסס קשורה ציראתו כל היום וצנ"י תחול הצרכה עליהם ויתצרכו כל המעשים ויהי" נועם הי' עליהם ואל תתמה ולאמור. ולו חפץ הי' בצרכתם ילו אתם הצרכה וז"ל לזכרת כהנים. כי כזר הקדומי לך פעמים רבות כי זכח הכשר נועשיו תחול הצרכה עלינו כי ידו צ"ה פתוחה לכל שואל צהיתו מוכשר ומוכן לקבלת הטוב. וע"כ יען כי זכר צנו וכל העוים ורלה שזכה בטובו שהזיירו וליונו להכין נועשיו ולהכשיר גופנו צנ"יתו להיות ראוי אל הטוב גם לינוו צנ"י הגדול לבקש נוענו הצרכה ושנאל אותה ע"י נשרתיו הטובים. כי כל זה הי' זכות לנפשינו ונחוך כך זכח צנ"י. ע"כ ועיין בדברי הרמב"ם ז"ל שהצנתי לעיל ע' קמ"ו צנ"י נחלת להי' ראה ולא ירע לבבך בתתך לו פי' זה הרה"ק מוהר"ל הכ"ל כי היא צרכה נועם הצורה יתעלה כי תהי' ציכלתך לתת לזקה צשיעור וכמות כפי נדחת לזכך להשלים כל חסרון של עני הנקבל אשר צתתך לו לא חתערך לך להרע לך על אשר לא הי' לך צאפשר לתת לו די נחמקרו. כל הדן דין אמת לאמיתו נעשה שותף להקב"ה במע"ב [שנת דף 1] אמר זה הרה"ק הכ"ל עפ"י נועשה שהי' שזא אליו איש אחד צנ"י גדולה שצנו חלה ונעה לנות רח"ל והרה"ק רלה שיאמר צנ"י אי פתח את פיו הקדוש ואמר הכה רז"ל אמרו כל הדן דין אמת לאמיתו וכו' והנה לפסד ריהטא לאמיתו ניותר הוא. אך הענין הוא כך הגם שהאדם אינו נכרין להאמת כפי ונה שהוא צנ"ית רק כי הוא ירלה לכרין להאמת וידוע שכלצו כי כיון להאמת קראוהו רז"ל לאמיתו יען כי הוא ירלה ונשתוקק לאמיתו של דבר. ואיש כזה נעשה שותף להקב"ה צנ"י. והנה אנכי הרואה צנ"ית אמיתות שלי שחדין וותן שיהי' להילר רפואה שלימה מן השמים א"כ דן אנכי שיהי' לו רפואה ושיאמר צנ"י ונעשיתי שותף להקב"ה צנ"י כהדן דין אמת לאמיתו ומצוהר הוא צדיק שותפות כי שותף מה שעשה עשה. וכן הי' שהעושה

לפי' בא ואת בתינו הציל אמר זה הרה"ק מוהר"צ הכהן הכ"ל כי הפי' הוא שהקב"ה הי' נאמר את הפנימיות שלנו ונגלה את השורות שבה.

לפי' בשלח אבלהו היום כי שבת היום וגו' פי' זה הרה"ק הכ"ל הכניסו קדושת השנת אל חוך עלמיכם כמו הנחלל הנכנס לתוך ונעי האדם זהו אכלתו את היום :

לפי' תרומה ויקחו לי תרומה פי' זה הרה"ק הכ"ל עפ"י נועשה שהי' כי דרש נועם כפרי אחד שיתן לו צעד פדיון נפשו סך נקוים וחתנו של הרה"ק הי' המעבד צדכר שכל ידורש נועמו יען כי נועמדו דל וריק הוא. ולא ארכו הימים. עד שנפלה שלהבת על ציתו של הכפרי הכ"ל ואכלה את ציתו ושי ילדיו ובהמותיו והכפרי צא אל כבוד הרה"ק הכ"ל ודנעתו על לחיו על הנאורע לו רח"ל והרה"ק כאשר שונע דברי הכפרי הלז אזי נתן לו. לקרוא לחתנו שיצא לפניו וכצוהו אמר לו הרה"ק עד ותי לא תדע כוונת השם יתעלה בצנ"י לנרעה ויקחו לי תרומה ולא אמר ויתנו לי רק דע טעמו הוא כי השם יתעלה למד להלדיק נעה רציו ע"ה כי למען להסב טובה לאיש וישראל שלא יהי' הדין ונחמה עליו אזי יקח נועמו כפר נפשו צנ"י וצד חזקה וזה ויקחו לי תרומה והנן. [ועיין זה שנועמו ונפסרים נועמי' דהרה"ק וכו' מוהר"ם מוטשארנאצבל זכ"י וע"כ צ"י נחלת ז"ל [צרכות ג'] כשעלה עמוד השמר נכסכו לפניו כחניי ישראל אדונינו הנולך עורך ישראל לריכין לפרנסה אמר להם לאו והתפרככו זו וצו אמרו לו אין הקוונץ נעשביע את הארי ואין הצור נחמלל נחוליייתו אמר להם פשטו ידיכם בגדוד ע"כ. והנה קשה ונה זה שאמר כפל השלשון עורך ישראל הי' די שיאמר או עורך לצד או ישראל לצד וגם תשובת הנולך אינו עוזן אך הענין הוא כך כי חנני ישראל צאו בקוצלנא לפני דהש"ה עורך היינו הפשוטי ע"כ וגם ישראל היינו הלדיקים לריכין לפרנסה ר"ל כי ההמוני העם אין להם עוזן הנפש והלדיקים אין להם עוזן ופרכתה גופני אמר להם לכו והתפרככו ונ"ז היינו הפשוטי עם יצוהו להלדיק ויתנו לו נועם שצא והלדיק יתפלל צעד נפש ההמוני אמרו לו אין הקוונץ נעשביע את הארי היינו הקונץ הכילי לא ירלה לצא להלדיק להעניקה נעושו ואין הצור נחמלל נחוליייתו היינו כי הצור והאריק אינו עוזין כי נפשו חולה ואינו חקר לנפשו כלום. אמר להם פשטו ידיכם בגדוד היינו תקחו נחלתם הכפר נפש צחוקה. ע"כ]. וידוע הוא כי צענין דרישת הכסף כן הי' דרכו של הרה"ק הכ"ל כדרכו של הרה"ק מוהר"ל ז"ל. וע"ל צחר נרים עשה סי' פי' הגאון צנ"י הפלחה על נחלתו ז"ל הכ"ל: לפי' נשא בה תברכו את בני' אמור להם פירש"י אמור כמו זכור ושומר. ולנען הן כונת רש"י זה אמר הרה"ק מוה"ל הכ"ל עפ"י נועשה שספר נוצרו הרה"ק מוהרמ"ם ז"ל וק"ל מרינחאז כי פסם אחת צעש"ק לא הי' לו דגים על ש"ק וכאשר התחילו הלללי ערב לנטות אמר לו רבו הכ"ל שיעמוד הכלי ציטול של דגים עליי נודרת ע"ים ואש טעל הכיירים וישים צחובה צללים חתוכים וימים לצלם וככל פיעס יאמר לכבוד שנת קודש ופתאום צא איש אחד ורחוק לק"ק רינחאז לקבל פני רבו והציא אתו דגים לדורון להרה"ק הכ"ל לכבוד ש"ק והי' הדבר לפלא לעיני בני העיר ואח"כ ציום הש"ק אמר הרה"ק

זזה כי הוא עפ"י דברי הגוי' [צ"ל ל"ג] רובץ ולא רבץ ופירש"י רבץ דרכו ונכסו צדק אף כאלן הפי' הוא כי כך נודתו ונכסו של הצורח יתעלה להיות תמיד סלקו ויחלקו רבץ ע"כ. והנה הרה"ק הי' דרכו צדקט לומר הנאמר הכל צדק ר"ה. וכבודוהו לי שאמר זאת נשני' דההנה"ק מזהר"ש מניקלשפורג זכ"ע ועכ"י:

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם ונגן ונושע להם ולצניהם אחריהם צדק דור ודור. פי' זה הרה"ק הסמיד הירח נוסה"ר אברהם מרדכי זוק"ל מדאבראמיל' שאנו צאים צדק טענה לפני הצורח יתעלה הלא ונה שאתם נתפרסם עלי' התבל לאלקי' עולם הוא יען שאבותינו עמדו לך לעזרת כונו לאש"ה הי' ופרסם אלהותך בעולם וכן יתקן וכן יקצו והי"צ שצטי"י וצטעת קבלת התורה פחתת תחילה צטעיר צבתי עשו וצפאלך צבתי יסנעאל ולא רנו לקבלה ורק אבותינו הקדושים הנה תוכו לרגליך לרוך תחית הטר לקבל התורה וא"כ הנתפטו נמי"צ לגוולס צעצור זה ונהרחו' שתי"י ונגן ונושע להם ולצניהם אחריהם צדק דור ודור ע"ע:

הטעם ונה שקוראין להסמידים הנושעים ללדיקי' הדור וינתעבדים שנים זמן ארוך ועוסקים צתורה ותפלה ואורכים ופת צג הונלך. ונאלך רבץ. והנה נקראים צסם יושבים אחר זה אדונו"ר הרה"ק מזהר"ש מוויילפאל' זוק"ל זכ"ע עכ"ה כי הנה ידוע נאמר רז"ל אין ישיבה אלא לשון עבדה ויוצא צפירש"י בכונה וקוונות. והלדיקי' הדור ונעבדים צצותם ג"כ הדינין לכל יחולו חלילה על שום איש וישראל ולכן נקראים צסם יושבים והיינו לשון עבדה והצן וכבודוהו לי שאמר זאת צסם הרה"ק הצטעט"ו זכ"ע ועכ"י:

עוד בשמו"ע רפאית את אחורי ופני לא יראו היינו כי נירע"ה שאל ונעם הצורח יתעלה להודיע לו דרכו והסי"ב לו הטעם יתעלה רפאית את אחורי היינו כך הוא דרכי ונכסו עלי' התבל כי לא תראה ונענוי רק דרך אשר ידונה לך כי לא ישר הוא ופני היינו דרך ישר לא תראה ונענוי ועכ"ז נקרי"צ אתה להאמין כי אנכי אל אנונה ואין עול ורק לקולך צינתך לא תוכל להצדיק צין הישר והעקום כנאה"כ כי ישרים דרכי הי' וכו':

בשה בה' ועשה טוב אחר זה הרה"ק הכל' לאיש אחד צדק לחות הגס כי יש לך צטחון עכ"ז עשה ונלכתך טוב כי צאם לא תעשה טוב וישר לא יועיל לך הצטחון: גמרא גמור זמורתא תהא אחר זה כי ניי טלונד גמרא הוא יכול להיות צעל תפלה וחזן:

זמירות יאמרו תשבחות ישימיעו אחר זה פי"א על איש צעל תפלה תשבור לפני העמוד להסתכל [זמירות ונל' וכונן לא תזמור יאמרו ונל' האונרת] וא"כ הפי' הוא זמירות יאמרו ונה שלריך להכריח יאסרו ותשבחות ישימיעו ועכ"ז יעמוד לפני התיבה להסתכל ותן לו כי ילך ונלפני התיבה ואל יסתכל הלאה: אך טוב וחסד ירדפוני כל מי חיי רפאית אנכי צפירוסו כי דהנע"ה אחר הנה הוא טוב וחסד ונה שאנכי נדרך כל יוני חיי ונפרש ונה הוא חסד כי הנה ונצאר צצות דר"כ כי יקורין ונבולגים הנה לאריכת ימים וע"ז אחר הנה צטוח אנכי כי ושבתי בבית ה' לאורך ימים [כי עס חריכת ימים יחולו כל הקוסיות והסאלות והצן]:

ת ו ש ל ב ע

דכון יראיו שונע לקול תפלתו. ונתקיים הפס"ד והילך נשאר צמים ע"כ. [ואנכי הכתוב וצים נאנ"ש שיהי' היינו ונכריים להאיש הלאה כי הי' חי ונמר ונכ' שנה וטולד צנים וצני צנים]: ונה אחרון של פסח. ויום שמיני עצרת אחר הרה"ק מזהר"צ הכל' כי הימים האלו הנה צמי' ונוולע צין יוני חג הפסח ויני חג הסוכות ליני החול ולכן נקלין צצחוקן של פסח צצצרים הרבה כונו אכילה קיי"לדלך ועוד. ויוצין צצורה צטויני צלי צצרה. והטעם לנוען שלא נרד פתאום נהקדוטה ע"כ ועיין לעיל צצר למי ראי דף הי' צפי' על סוכתם צן פקיעה טקנה וכו' והצן:

ועיש כן אהרן פירש רש"י מלמד שלא שינה פי' זה הרה"ק מזהר"י ונרזין זוק"ל זכ"ע ועכ"י דהנה צכל ונע"צ כתיב צסם ויהי כן זולת צצצרות האור לא נאמר צו ויהי כן והטעם הוא כוונ"ר צל ויוצא צפירש"י שהאור הראשון נגז' לע"ל והאור שאנו נשתמשים צו צעו"ה הוא כאלל ויהאור הראשון והנה צצכתו צאנר ויעש כן אהרן הכונה צו שהי' ונעני"צ האור הראשון אשר תפול צו הלשון כן ולהכונה הלו וננו"ר רש"י ז"ל צצצרו הקדושים כי כל כך הי' ונעני"צ האור הראשון שהי' וננש כונו אור הראשון צלי שום שינוי ע"כ. וכעין זה שונעתי מישמי' דהרה"ק מזהר"ש מבעלז' זכ"ע ועכ"י פי' על פירש"י הכל' דהנה כתיב צצבלותך את כרת חקר וא"ו א"ל ונול פני הנוגרה יאירו טצעת הטרות ונל' ויעש כן אהרן וגוונר אל ונול פני הנוגרה העלה את נרתי' חקר. ולהצין הטעם אחר זה הרה"ק הכל' כי הצורח ית' אונר לנרע"ה ללנד לאהרן הכהן וכן הוא ליווי לכל לדיק ולדיק טצדור הכוונה צסם אהרן הכהן כאשר יעלה צצלונו להעלות הכטונות אשר פגנו [ערה"כ נר הי' נטונת אדם] יראה לנללות פנינוהו ולתקן אורם כאשר הי' תחילה ונה אל ונול פני הנוגרה [היינו ונוגרה של ונעלה כידוע ונדברי הנוקוצלים ועיין צצחיי פרשה הלזן] יאירו טצעת הכרות לכן כתיב ונל'. והודיענו הכתוב ויעש כן אהרן וגוונר היינו כי כן עשה והעלה את הספרים ופירש"י ונלנד שלא שינה היינו כי כן תיקן הכטונות הפגומים עד טצו לנעלמתם אשר היו צצאטונה צלי שום שינוי והצן ע"כ: כי לא מחשבותי מחשבותיכם וגו' פי' זה הרה"ק מזהר"י מרוזין הכל' כי הצורח יתעלה שאל ישאל נאמתו האם לא כך הוא כי תמיד צלי הפסק ונחשבותיהו רק לנללות ונשאלות לצכס כאשר הוא צנוחשבותיכם צצניני פרכסה וכל ההלכות ועתה שאלו אשאל ונעונכס ונדוע לא דרכיכם [ישרים] כדרכי והצן ע"כ:

כי זוכר כל הנשכחות אתה הוא מעולם פי' זה הרה"ק הכל' כי לכאורה אינו ונצן ונה זה שאמר כל הנשכחות ולא אחר כי זוכר את כל דבר ופי' זה כי האנשי' כנה"ג אונרו זאת צדקדוק יתירה כי רק ונה טנשכח ונן האדם דייקא זוכר הקצ"ה ולא ונה שואר זוכר ולנעלל צזה כי צאם האדם עושה ונלוה וטוכח אותה אזי הקצ"ה זוכר את הנלוה ולהיפך אם האדם זוכר את הנלוה ונחמלה אזי הקצ"ה טוכחה. וכן צאם האדם עושה עזירה וזוכרה לעשות טצונה עלי' אזי נטכחה העזירה ונענוי יתעלה ולהיפך אם האדם עוצר עזירה ונטכחה ונענוי אזי הקצ"ה זוכר את העזירה להענישו רח"ל ע"כ:

כי אתה סלקו לישראל ומהלך לשבשי' ישרון וכו' והי' נדקדק הרה"ק הכל' נדוע לא אחר סולח ונוחל ופי'

שמות התומכי דאורייתא היין לפי סדר הא"ב.

יחזקאל וויינבערגר. ה"ר יוסף אשר הורוויץ. ה"ר יעקב רחצין. ה"ר לייבוש מענדיל טענערן. ה"ר משהלי הורוויץ. ה"ר משהלי וויינבערגר. ה"ר מיכל הערליג. ה"ר משה פייק. ה"ר מענדיל לבי ווילנער. ה"ר מיכל ברוקע. ה"ר נפתלי אונגאר. ה"ר קלמן קינלנער. ה"ר מיכל גאלנער. ה"ר שמחה דוין : הגביר ר' אברהם אלנער טענף. ה"ר זלמן עהרליך :

דווקאוו הרה"ג האצ"ד מוסי' יוסע הורוויץ שליט"א חתנו הרה"ב ר' משה אייכנשטיין שליט"א. הרה"י מאנעס מרימאכא :

דאלינא החסיד ר' קלמן ליפא. החסיד ר' הירשלי וויינבערגער :

הושאמיץ כאמור' הרה"ק שליט"א ע"י הרה"ח ר' דוד טוואגיר כ"י זכו הרה"ל ה"ר ישראל

שליט"א ע"י ה"ר ישעי' דוב. חתנו הרה"ל ה"ר יחזקאל מאיר שליט"א ע"י ה"ר ישראל מרדכי טייטלבוים. הרה"ג מוסי' משה הורוויץ האצ"ד דסס. זכו הרה"ג מוסי' פנחס הורוויץ האצ"ד דק"ק הושאמיץ זעבר חתנו הסייכה לרוסיא. הגביר ר' מענדיל געלזכר. ה"ר זקניל מאירקדארף מקראקי היטש טעה לעסק מקחרו. ה"ר משה איקר זידענאן. ה"ר שמחה לאמפאטיר. ה"ר מרדכי ראטה. ה"ר ליב קופפערבערג. ה"ר אלנער ליפא זענענאן. ה"ר יחאל ברובערג. ה"ר וואלף כאגליר.

ה"ר חיים נפתלי שפיגעל. הגביר ר' שמעון פאהרילעס ע"י זכו ה"ר ליביש :

ווידראן מחו' הגביר ה"ר יעקב זער העלליר. זכו ה"ר שמעון. חתנו ט"צ הרה"ח מוסי' מרדכי חאל :

וויזגומץ הרה"ק שליט"א ע"י ה"ר אפרים מאהליר. זכו הרב ר' ישראלעטי שליט"א. זכו הרב ר' חיים שליט"א. זכו הרב ר' משה שליט"א. זכו הרב ר' שמואל אבא שליט"א. חתנו הרב ר' שמואל דוב שליט"א. חתנו הרב ר' מרדכי אהרנאו שליט"א.

זכו הרב ר' איטשע שליט"א. זכו הרב ר' פיינא שליט"א. הרה"ג ר' אורי זלום המו"ץ דסס. ה"ר לבי ווימאנעקי. ה"ר אפרים פישל טענערהעלל. ה"ר איטשע פרענקיל. ה"ר איטשע טערף. ה"ר איטשע לויפער. הרה"ח ר' זעריש עסקלעס. ה"ר יוסף עלטעס. ה"ר ישראל קאכיר. ה"ר מיכל פיעדערער. ה"ר מענדיל טערף. ה"ר לאזעל דרימער. ה"ר זידא דרימער. ה"ר אבלי היילפרן. ה"ר יחזקאל טערף. ה"ר יחזקאל טענער. ה"ר פסח טווארן : ה"ר שמואל שפירא : ה"ר אייזיק

אלטשטאד הגביר המפורס' ה"ר אפרים פישעל אצערדאס. זכו הגביר ה"ר אהרן. חתנו הגביר ר' יוסף קלמן. חתנו הגביר ה"ר יחזקאל מאומיס הגביר ר' ישראל לענער. חתנו ה"ר יחזקאל הורוויץ. ה"ר משה גאלנענאן. ה"ר מרדכי זינגער. החסיד ר' חיים ליב : הגביר ר' זן ליון לאס :

באיאן כאמור' הרה"ק שליט"א ע"י הרה"ח ר' לבי ליב זילליג. זכו הרה"ל ר' נחום שליט"א ע"י הרה"ח ר' ישראל מרגליות. הרה"ג מוסי' פישעלי הרה"ג ומו"ל זחלר הקודש :

בימשאמש ה"ר אפרים טענערן. ה"ר אלנער ליכטנאוואן. ה"ר צרוך אהרן. ה"ר הירש אצערדאס.

ה"ר יחזקאל זידענאן. ה"ר יוסף פרעמינגער להקלויז טשארטקא. ה"ר יונה איינבערג. ט"צ ה"ר יחזקאל רייך זה"ר שמעון רייך מרישא. ה"ר יוסע טענערן.

ר' מיכל פרעמינגער. ה"ר ראובן קלינגער :

באקאווסק ט"צ הגביר ר' יואל צארד. ה"ר לוי משה ווייטענאן מוואליע סענקאווט. ה"ר לבי ליב לעזאוויטש. ט"צ הגביר ר' משה צארד :

באלאחאו הגביר ר' ארי' גאלדשלאג :

באריסלאו החסיד ר' יוסע זלעטקעס :

בלאזעוו הגביר ר' יודלי ליבענער. ה"ר יעקבלי מאנעס. ה"ר וואלף פוקסנאן מרישא :

ברעזאב הגביר ר' דוד אלימלך ווילנער. זכו ה"ר אלנער. אחיו ה"ר יוסף :

בריועווע הגביר ר' יוסע ווערנער. זכו ה"ר דוד. חתנו ה"ר זאכוויל ליבער. חתנו ה"ר זאכוויל דילנער :

בייליגראד הגביר ר' יחזקאל דוד וויקנאוואן. זכו ה"ר חיים טובי' :

באקשעוויטץ ז"ג האצ"ד המושלס הככבד ה"ר זכימין עלליכבערג :

ברזאסטיק מחו' הגביר ר' איטשע יודא ראזעל : חתנו ט"צ ה"ר אברהמלי גאלדנאוואן :

בארדימשיאב ה"ר מאטייל לויטער :

דאבראמיל הגביר הרב וכו' מוסי' העקיל זלענענפעלד מחו' הגביר ה"ר פנחס הערליג. מחו' הגביר ר' פייוויל געליס. ה"ר אברהם לעהרער. ה"ר יוסף מאהליעס : ט"צ הרה"ח ר' ליב חאל : הג' ה"ר משה טארף : הג' ר' קואל אלעקסנדראוויץ :

דיקלע הגבירים הנכבדים ה"ר דוב איטשע ווינעטקנער וגיטו מחו' ה"ר זייניש זאלנבערגר. ה"ר

תומכי אורייתא

איזיק טו"ב. ה"ר יעקב טו"ב. ה"ר ישראל טו"ב :
 זארשיין ר' מענדל בארד. ר' ליבא בארד. ה"ר ר'
 נחש יעקב מדליגא. זכו ר' אברהם הירש
 ה"ר ח'ליק חתנו ר' נטע ארישא. חתנו ר' שמואל :
 האדראב גיסי סגיד סככד נוה' לזי דוד עלליכעברג
 צהרה"ג נוה' צמימן תכ"ל האזד"ק באקשעוויטן :
 הוראב נוה' הגזיר ר' מרדכי טעיינער. ה"ר ר"א זלך.
 ה"ר ר' מאיר ווינעברג. ט"צ סגיד ה"ר לזי עקיבא חיל:
 משארטקאב כהדעו"ר הרה"ק שליט"א ע"י הרה"ח
 ר' לזי טעטרכעברג. והרה"ח ר' לזי
 ראפעפורט. זכו הרה"ל ר' ישראל שליט"א ע"י הרה"ח
 ר' אהרן דאהל. הגזיר ר' מענדל ורגליות. ה"ר אברהם
 אוריכסעין. ה"ר מרדכי וואגשאהל. ה"ר יוסף ראזנע-
 קראץ. ה"ר ליב וויזער. ה"ר דוד טוועבעל. ה"ר יוסע
 וואקעער וויטליפאלער :

משערנאוויטץ הרה"ג נוה"ר צמימן אר"י הכהן
 ווייס שליט"א. ה"ר נחמן פרענקיל.
 הגזיר ר' נחמן נחש וויטלנער. ה"ר נפתלי שלום-
 צערג. ה"ר זעליג נעטן מיאסקאוויטן. ה"ר ר' ראזן
 יאקאזאוויטן. הגזיר ה"ר מרדכי קארין
 מלאזאן. וחתנו הגזיר ר' יעקבלי אצערדאס נחש
 והגזיר ר' יודל קארן עקילמאן הסמוך לעטערנאוויטן.
 החסיד ר' צערל טרעקסער צוועטקי סמוך ונראה
 לעטערנאוויטן :

משימש הגזיר ה"ר וואלף וואלעך :
 משערזעטן סגיד ר' נחש הויזמאן צהיטו צהאטמין:
 מאראנאפאל ה"ר ר' דוד לזוב ה"ר ר' נחש הכהן
 ראפאפורט. ה"ר ר' אברהם אבלי
 ראפאפורט. ה"ר ר' יעקבלי נענקעס :

מארגא הרה"ל נוה"ר אברהם יוסף איגרא שליט"א
 הגבירים הנכבדים המפורסמים ר' דוד
 פאסט ר' מענדילי מאירהאף מחו"ר צבי
 וויטמאיר שיש להם בית מלאכת ציקאריע
 הראשונה הכשרה עפ"י הסכמות גאוני וצדיקין
 זמנינו הי"ו כידוע מצעמת הצדיקים והגאונים על
 גודל המכשול אשר דשו בה רבים לקנות מן
 הבא בידם אף בלי הכשר והזהיר לאבלם
 וחרה"ח מוח' מרדכי שרגא באריגשטיין הגולה
 אליהם. הגזיר ר' זכרי' אברהם זילצערפענק. הגזיר
 ר' נחש וועקסליר. זכו ה"ר מענדל וועקסליר. חתנו
 ר' טעני' טני' צהר הגאון נוה"ר אברהם מענדיל
 טו"ב האזד"ק קניאטין. הגזיר ר' מאיר לעזיר. ה"ר
 נחש דוד הערליג. ר' חיים יוסע מארגאטקס מלזוב.

הגזיר ר' זלמן ליב. דודי ה"ר אברהם פויגעל .
 ט"צ ה"ר יעני' הירש. זכו ה"ר שאול הירש . ט"צ
 ה"ר אברהמעלי הירש. ט"צ ה"ר נחש ליפשיטן :
 יאשלים הרה"ח ר' טעמון אלטנער אב"ד וויזן
 דסס. ה"ר יאקסי ציראן. ה"ר אברהם
 ציראן. ה"ר נחמן ציראן. ה"ר אלי' ליזר.
 יאראסלוי גיסי ה"ר אליעזר חיל. ורצ תורה לו
 על אשר חנך ירי צבאק קדומה על
 הולאות תרפוס. ועבור זה יחי' צמוצ וצנעניאס עם
 כצ"ב עד זלי ירש :

לעמבערג הרב הגאון ה"ר אברהם וכו' וזהר"א שלי
 אינינא שליט"א אב"ד דסס. הגזיר ר'
 שמואל טענצלום. הגזיר ר' קעניר ראפאפורט .
 הגזיר ר' מאיר זאך. ט"צ הגזיר ר' חיים וואהלפעלד
 הגזיר נוה"ר"מ קלארפעלד. הגזיר ר' שמואל טענלקי
 סורוויטן. ט"צ האקטער ארון סינאן שאף. הגזיר
 ר' שלמה ספרעביר. הגזיר ר' יועלי נאטענאוואסן .
 הגזיר ר' יעקבלי נענקיס. הגזיר ר' יוסע ללש .
 הגזיר ר' אהרן פליפ. זכו ר' הירשלי. זכו ר' יוסלי
 הגזיר ר' יאשע באראן. ה"ר ליב נענקיס. ה"ר יעקבלי
 ספרעביר. ה"ר יודל לייכוואנד. הגזיר ר' הירש בען .
 ט"צ סגיד סככד ר' אפרים דאללער. זכו ה"ר יעקב
 שלמה דאללער. סגיד ר' איקר ספייגיל. ה"ר זללאל
 זילצערסטיין. זכו ה"ר זילצערסטיין. ה"ר אלעזר
 נענקיס. ה"ר נחש זללער: הגזיר ה"ר אהרן טווארן.
 הגזיר סככד ה"ר זלמן גאלדענשטערין :
 לינבק הגזיר סככד נוה' הירש וואלף דיס. זכו
 ה"ר יאק דוד דיס. הגזיר סככד נוה'
 יאק קאנער. זכו ר' אהרן קאנאר. חתנו ה"ר הירשלי
 טענענעלל. הרה"ח נוה' נפתלי ראצין. ט"צ הרה"ח
 נוה' דוד חיל צפאטקילאז :

מעזעלאבורטיץ נוה' הרה"ג צנטיק הרב אב"ד נוה'
 לזי אלימלך טענעפעלד שליט"א. נוה'
 הגזיר סככד צנטיק ה"ר אליעזר טענעפעלד. זכו ה"ר
 לזי אלימלך. זכו ה"ר טעמון. זכו ה"ר יעקבלי. זכו
 הוא חתני יאק סגיד ה"ר שמואל טענעפעלד :
 מאניסמרישט ה"ר אברהם דוד גאלדענארק : ה"ר
 קלמן ליצערדיך. ה"ר לזי אשפיץ .
 ה"ר חיים סטרייזאנד. ה"ר דוד"ו סורוויטן. החסיד ר'
 נחש קערן. ה"ר יהודא סוסטין. ה"ר יודל כיימאן :
 ה"ר אברהם קרא :

נאוועמיאסטע נוה' ה"ר יוסלי טולדענפרייא. ה"ר
 הירש גלייך. חתנו ה"ר מענדל גאללער

תומכי אורייתא

יעקב יוסעפ הארוויטץ. ה"ר יעקב יחזקא אונגאר ה"ר ר' יעקב ארון לינדנער. ה"ר יוסף לינדנער. הגביר ה"ר מענדל זאזאד. ר' פייוויס העניג ה"ר קמחאל ספירא ה"ר יוסף דאויד :

סקאלא הרה"ח ר' יוסעפ דריימער. הגביר ר' אלעזר זיידמאן. ה"ר משה ליב דריימער. ה"ר ישראל דריימער. ה"ר עזריאל קאסירער. הג' ר' מענדיל קאסן זכו ר' וועלוויל קאסן. ה"ר זיידא דריימער. ה"ר חיים פאפערק. ה"ר קמרי סמעללער ה"ר משה דודי סמעללי. הרה"ח ר' יעקלע אשכנזי הגביר ר' דוד ווייסעלצערג זכפר זאקער. ה"ר מרדכי טענערטאסן ה"ר ליב זאדדעפלד :

סניאמין הרב הגאון ה"ר אברהם זנחס סט"צ סליט"א האצ"ד דטס הגביר הכבוד ה"ר לבי גאלדעס. ה"ר איטעפ פריינדליך. ה"ר צרוך טענערטאסן הרה"ג ה"ר חיים גילערטער. ה"ר משה פריכטער להקלוי חדשה מוויזנילע. ה"ר ליב ווייזער ה"ר דוד משה טלאקצערגיר :

סעביסמאף ה"ר הסקיד ר' הירש העללי. ר' אשר ענזיל וויינרעז. ר' אביש הענדיל. ר' קמחאל אליעזר הענדיל. ר' יעקב היילפין. ר' טעמאן ווייזער ר' כהן קארטמיינר. ר' אברהם ראזון סט"צ: סמריסוב הרה"ג מוהר"ר העקיל זאזאד האצ"ד דטס ה"ר משה ליב קרים. ה"ר משה סקינוללער ה"ר יעקב פריענקיל. ה"ר מאיר יחזקא צורטנין. לקלויז פושטנין ע"י הצחור יניק וחכים כמר יחזקא זברה"ג האצ"ד סט"צ. והצ' כמר יעקב דוד כץ. ה"ר יוסעפ העללי סט"צ:

פאמיק ה"ר מענדיל קאך צהימו צנוטאטעס : פאדוואלמשיסק סט"צ ר' דוד קאזארפאגעל הגביר ר' יודל גוטמאן מנארנע :

פעמשיעניזנע הגביר הכבוד ר' משה ראזענקראטץ. הכבוד ר' ליב קאסאנע. ה"ר אברהם טאטעלי. פראסקאראב זארוץ יוסיא הגביר הכבוד זכט"ק מוה"חיימעל מזל סליט"א ורגסי תודה יחפעס זלבי על דבר אשר היטב עמדי והי' צעזרתי זכסך קדומה להולאות הדפוס כמזכור לעיל זמכתה מעודתו וזבלל הדצר הזה יאריך ה' ימיו וטכוהיו זנוב וזכעימיו עם עזרו אשר קלח לו הסס מוקדס ס"ה סלדיקות המפורסות מ' רחל לאהלי סח"י זככוד הרה"ק וכו' מוהר"ר צבי הכהן זלוק"ל ז"ע ועכ"י ועל כל יולאי הללו :

קאללעמשימין הגביר ר' הירש מילך עייטלצויס :

ה"ר קמחאל גלייך. ה"ר מיכל זרעניק. ה"ר אייזיק ליינר. ה"ר ארי' ליב ווייטץ :

גאקלא הגביר ר' יוסעפ זראך. זכו ה"ר קמחאל ספירא זראך. החכו ה"ר הירללי זנומעפעלד. החכו ה"ר ליביש לאנדא :

גאווישעליין הכבוד ר' גרשון ווילנער : סאדאגער א כאלעמ"ר הרה"ק סליט"א ע"י הרה"ח ר' יחזקאל דוב ספירא. הרב מנאוועקסעליטן החכו הרב ר' יחזקא מאנעלי סליט"א ע"י ר' מרדכי ראזמאן העל"ח הרב ר' שלום יוסף סליט"א ע"י ר' דוד סג"ל הרב ר' משה יודאל ליב סליט"א זברה"ק המפורסס כאלעמ"ר הרה"ק מוהר"ר סליט"א זצהאנט וחסן הרה"ק וכו' מוהר"ר נחום דוב זלוק"ל ע"י ר' קמחאל זראך הרה"ג וכו' מוהר"ר יודאל ליבוס לאנדא האצ"ד דטס. זכו ה"ר ישראל לאנדא סט"צ הסקיד ר' יוסעפ ארינטמין :

סאניק הגביר וכו' ה"ר אביש קאנער. זכו ה"ר משהלי קאנער. מחו' הגביר ה"ר אברהם קלמן ראזנער. הג' ר' אלי' גוטווייטה. הגביר ר' זלמן הערליג. הגביר ה"ר יעקל פינק. זכו האצ"ד וכו' ה"ר דוב זעריש פינק. ה"ר יעקלי אלטער. סח' ר' יוסף סקינוללער. ה"ר חיים כהן זברה"ל מוהר"ר מנאוויטאטען סט"צ הגביר ר' מענדל וועניג. הכבוד ר' ליבוס רויטה. הכבוד ר' משה אהרן רייז הגביר ר' פחם ענגילהארט. הגביר הכבוד והמפורסס מוה' קאל פיעטלעס הדר צווייטן: הגביר ר' אליעזר רוזנער :

סאמבור סט"צ הגביר הכבוד ה"ר חיים סנייגעלפעסן חסן הרה"ג וכו' מוהר"מ וויטמאיר זעמ"ח סו"ה רמ"ץ. גיטו הגביר ר' יחטעפ דיעזעס. הכבוד ר' וואלף פלייטמאן :

סמאניםלאו הרב הגאון וכו' מוהר"ר יעקב יוקיל הארוויטץ סליט"א האצ"ד מדיליטין. הרה"ג ר' יונה מעללער אצ"ד מפארהייץ. הגביר מפורסס ה"ר ליפא הארוויטץ. זכו הג' ה"ר יעקעלי הארוויטץ. החכו הג' ר' משה סנחה כהנא. הגביר ה"ר הירלל סור ה"ר הירש ווייזויה ה"ר אלקסנדר וויטעלס ה"ר יוסעפ צויעפעלד. ה"ר מיכל לוטוואסק. הרה"ג מוה"ה יעקב קאפעל רב מועפניק וזכו ה"ר מענדיל זרענער. ה"ר ראזון ספערנער. הג' ה"ר מאיר זאז זאקלאק. הרה"ח ר' אברהם וויידעפעלד. הרה"ח ר' אליעזר טלאקסער. ה"ר אייזיק קלמן. ה"ר דוד ליב לעזניכארט. ה"ר וואלף ליב רוצינפעלד. ה"ר

